

แผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร

ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕)

แผนพัฒนา

กรุงเทพมหานคร

ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕)

“มหานครแห่งเอเชีย”

TOGETHER WE BUILD

คำนำ

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี เกิดจากความร่วมแรงร่วมใจของตัวแทนภาคประชาชนที่ได้ช่วยกันระดมความคิดเห็น กำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาจากมุมมองของประชาชนชาวกรุงเทพฯ โดยสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร และคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้นำแผนวิสัยทัศน์ของประชาชนเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) หรือวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕ ที่ได้จัดทำไว้แล้วในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ผ่าน มาพัฒนาให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในการจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ทั้ง ๖ มิติ ทีมที่ปรึกษา และกรุงเทพมหานคร ไม่เพียงแต่จัดเวทีรับฟังความคิดเห็น แต่ได้ใช้กระบวนการ “มองจากมุมมองคนนอก” เพื่อเปิดโอกาสให้ชาวกรุงเทพฯ ได้นำความคาดหวังของแต่ละภาคส่วน มากำหนดอนาคตเมืองกรุงเทพมหานครร่วมกันว่าในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าเมืองกรุงเทพมหานครของเรา จะก้าวขึ้นสู่การเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ได้อย่างไร

คณะทีมที่ปรึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้าราชการกรุงเทพมหานครและตัวแทนภาคประชาชนที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันยกร่างแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ฉบับนี้ขึ้น เพื่อกรุงเทพมหานครจะได้นำแผนพัฒนาฉบับนี้ไปใช้เป็นกรอบในการปรับปรุงบริการสาธารณะต่าง ๆ กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาและแก้ไขในลำดับต้น ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญในการลงทุนพัฒนาเมืองในระยะยาว ผมขอเชิญชวนประชาชนผู้เป็นเจ้าของเมืองกรุงเทพมหานคร ได้ร่วมกันสนับสนุนกรุงเทพมหานคร ในการนำแผนพัฒนาฉบับนี้ไปสู่การปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมคิดร่วมทำ หรือร่วมติดตามตรวจสอบความก้าวหน้า เพื่อให้เมืองกรุงเทพฯ เป็นเมืองมหานครตามที่ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครปรารถนา

คณะผู้จัดทำ

TOGETHER
WE BUILD

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕)

กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ประกาศใช้แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากทม. ที่จัดทำขึ้นจากฉันทามติของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครมากกว่า ๓,๐๐๐ คน ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ ๒๕๗๕ เป็นมหานครแห่งเอเชีย ซึ่งทุกหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนากทม. สู่เป้าหมาย โดยคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานครและประชาชนชาวกรุงเทพมหานครทุกภาคส่วนได้ร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังมีสาระสำคัญตามที่แนบท้ายนี้

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานครและผู้เกี่ยวข้องใช้แผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการพัฒนากทม. ระยะยาว ตั้งแต่บัดนี้ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๕ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร)
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สารบัญ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ - มหากนครปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๑	- ปลอดภัยมลพิษ	๑
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๒	- ปลอดภัยอาชญากรรมและยาเสพติด	๔๗
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๓	- ปลอดภัยอุบัติเหตุ	๖๑
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๔	- ปลอดภัยพิบัติ	๗๑
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๕	- สิ่งก่อสร้างปลอดภัย	๘๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๖	- ปลอดภัยโรคคนเมือง อาหารปลอดภัย	๑๑๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ - มหานครสีเขียว สะดวกสบาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๒.๑	- ภูมิทัศน์สวยงาม ไม่มีสายไฟฟ้าสายโทรศัพท์รุงรัง	๑๓๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๒.๒	- มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สีเขียวกระจายทั่วทุกพื้นที่	๑๕๑
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๒.๓	- ระบบขนส่งมวลชนทั่วถึง สะดวกประหยัด การจราจรคล่องตัว และมีทางเลือก	๑๖๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๓ - มหานครสำหรับทุกคน

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๑	- จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส	๑๘๑
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๒	- เมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจ	๒๐๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๓	- การศึกษาสำหรับทุกคน	๒๑๗
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๔	- สังคมพหุวัฒนธรรม	๒๓๓

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ - มหานครกะทัดรัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๔.๑	- เมืองกรุงเทพมหานครเติบโตอย่างมีระเบียบ มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ	๒๕๑
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๔.๒	- เมืองกรุงเทพมหานครมีศูนย์ชุมชนย่อย (Sub center) เป็นระบบตามลำดับความสำคัญ และศักยภาพพื้นที่เป็นโครงข่ายเชื่อมโยงกัน อย่างมีระบบ	๒๖๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ -มหานครประชาธิปไตย

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๑	- มหานครกรุงเทพแบบบูรณาการ	๒๗๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๒	- เมืองธรรมาภิบาล	๒๗๙
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๓	- การกระจายอำนาจสู่ประชาชน	๒๘๗
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๔	- การเมืองสีขาว	๒๙๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๕	- พลเมืองกรุงเทพมหานคร ขับเคลื่อนวิสัยทัศน์	๒๙๗

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๖ - มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๑	- ศูนย์กลางด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการสีเขียว	๓๐๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๒	- ศูนย์กลางการค้า การเงินและการลงทุน	๓๑๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๓	- ศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลก	๓๒๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๔	- ศูนย์กลางธุรกิจตามฐานนวัตกรรม - วัฒนธรรม	๓๓๕
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๕	- ศูนย์กลางการจัดประชุม นิทรรศการ และศูนย์รวมการจัดตั้งสำนักงานของภูมิภาค	๓๔๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๗ - การบริหารจัดการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๑	- กฎหมาย	๓๕๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๒	- การบริหารแผนและประเมินผล	๓๖๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๓	- การบริหารทรัพยากรบุคคล	๓๗๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๔	- การคลังและงบประมาณ	๔๑๙
ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๕	- เทคโนโลยีสารสนเทศ	๔๕๗

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาตามจุดเก็บต่าง ๆ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔	๗
ตารางที่ ๒	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยา ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔	๘
ตารางที่ ๓	จำนวนคลอง คู ลำราง ลำกระโดงของกรุงเทพมหานคร	๘
ตารางที่ ๔	คุณภาพน้ำคลองเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔	๙
ตารางที่ ๕	จุดเก็บน้ำที่มีค่าเฉลี่ยความสกปรก (BOD) สูงสุดและต่ำสุด ๕ อันดับในปี พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๐
ตารางที่ ๖	ข้อมูลปริมาณมูลฝอยที่จัดเก็บได้จริงจำแนกตามปีงบประมาณ	๑๕
ตารางที่ ๗	พื้นที่ในเขตกรุงเทพที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนและก๊าซโอโซน เกินค่ามาตรฐานในปี พ.ศ. ๒๕๕๕	๒๑
ตารางที่ ๘	ผลการตรวจวัดระดับเสียงของพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕	๒๔
ตารางที่ ๙	ผลการตรวจวัดระดับเสียงของพื้นที่ริมหรือใกล้ถนน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕	๒๕
ตารางที่ ๑๐	สถิติคดีอาญาในกรุงเทพมหานครที่ได้รับรายงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕	๕๑
ตารางที่ ๑๑	สถิติคดีอาญาที่ได้รับรายงานในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำแนกตามข้อหาและผู้ต้องหา	๕๒
ตารางที่ ๑๒	สถิติคดีอาญาในกรุงเทพมหานครที่ได้รับรายงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำแนกตามช่วงเวลาเกิดเหตุ รายข้อหา	๕๓
ตารางที่ ๑๓	สถิติคดีอาญาที่ได้รับรายงานในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำแนกตามช่วงเวลาเกิดเหตุและจุดเกิดเหตุ	๕๔
ตารางที่ ๑๔	แสดงจำนวนอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และมูลค่าทรัพย์สินเสียหายที่เกิดขึ้นในแต่ละปี	๖๔

ตารางที่ ๑๕	แสดงจำนวนอุบัติเหตุจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำแนกตามรายเดือน	๖๕
ตารางที่ ๑๖	แสดงปริมาณโครงสร้างพื้นฐานประเภทสะพานและอุโมงค์ ในกรุงเทพมหานคร	๗๑
ตารางที่ ๑๗	แสดงปริมาณโครงสร้างพื้นฐานประเภทถนนในกรุงเทพมหานคร	๗๒
ตารางที่ ๑๘	แสดงปริมาณโครงสร้างพื้นฐานประเภทโปิ๊ะและท่าเทียบเรือ ในกรุงเทพมหานคร	๗๒
ตารางที่ ๑๙	แสดงสถิติการเกิดอุบัติเหตุภัยจากอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕	๗๕
ตารางที่ ๒๐	การพัฒนาพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖	๑๕๕
ตารางที่ ๒๑	จำนวนรถยนต์ที่จดทะเบียนสะสมในกรุงเทพมหานคร	๑๖๘
ตารางที่ ๒๒	อัตราความเร็วเฉลี่ยการเดินทางบนถนนสายสำคัญ ๆ ในช่วงเร่งด่วน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕	๑๖๙
ตารางที่ ๒๓	จำนวนผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ และผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ แบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖	๑๘๖
ตารางที่ ๒๔	ประเภทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ	๑๘๖
ตารางที่ ๒๕	จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ ในด้านต่าง ๆ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖	๑๘๘
ตารางที่ ๒๖	ประเภทสวัสดิการสำหรับผู้พิการ	๑๘๙
ตารางที่ ๒๗	จำนวนหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่มีการดำเนินการ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุและคนพิการไว้แล้ว	๑๙๒
ตารางที่ ๒๘	จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ที่เปิดการเรียนการสอน ตามระดับชั้นต่าง ๆ	๒๒๐
ตารางที่ ๒๙	จำนวนโรงเรียนและระดับชั้นที่เปิดสอนในแต่ละเขตพื้นที่	๒๒๑

TOGETHER WE BUILD

หน้า

ตารางที่ ๓๐	ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนสังกัด กทม.	๒๒๓
ตารางที่ ๓๑	ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนสังกัด กทม.	๒๒๓
ตารางที่ ๓๒	จำนวนโรงเรียน กทม. ที่ให้บริการโครงการเรียนร่วม	๒๒๔
ตารางที่ ๓๓	จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ที่ได้รับประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ (รอบ ๒)	๒๒๖
ตารางที่ ๓๔	จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ที่ได้รับรองคุณภาพการจัดการศึกษา (รอบ ๒)	๒๒๖
ตารางที่ ๓๕	ข้อมูลประกอบการอธิบายสถานการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕	๒๑๖
ตารางที่ ๓๖	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (กรุงเทพมหานคร)	๒๑๖
ตารางที่ ๓๗	ร้อยละของระดับความรุนแรง ในข้อจำกัดและอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของประเทศ และกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	๒๑๙
ตารางที่ ๓๘	แสดงข้อมูลประกอบการอธิบายสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านการท่องเที่ยว	๓๓๐
ตารางที่ ๓๙	อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๖	๓๓๘
ตารางที่ ๔๐	จำนวนข้าราชการที่ได้รับการบรรจุ เปรียบเทียบตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕	๓๗๗
ตารางที่ ๔๑	ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลของกรุงเทพมหานคร	๓๗๙
ตารางที่ ๔๒	จำนวนบุคลากรที่กระทำผิดและถูกดำเนินการทางวินัย เปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	๓๘๓
ตารางที่ ๔๓	ความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรกรุงเทพมหานคร	๓๘๗

ตารางที่ ๔๔	ทักษะของบุคลากรกรุงเทพมหานคร	๓๘๙
ตารางที่ ๔๕	สมรรถนะหลักของข้าราชการกรุงเทพมหานคร	๓๙๐
ตารางที่ ๔๖	อัตราส่วนประชากรในช่วงวัยต่าง ๆ ของไทย	๓๙๒
ตารางที่ ๔๗	สรุปสถานการณ์ ปัจจัยท้าทาย / ความเสี่ยง ผลกระทบ และทิศทางการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร ที่ควรจะเป็นในอนาคต	๔๐๔
ตารางที่ ๔๘	รายได้จริงเปรียบเทียบรายจ่ายจริง ของกรุงเทพมหานคร	๔๒๒
ตารางที่ ๔๙	โครงสร้างรายได้ของกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๕๔	๔๒๕
ตารางที่ ๕๐	ระดับการพึ่งพาตนเองทางการคลัง ของกรุงเทพมหานคร (ข้อมูลระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕)	๔๒๗
ตารางที่ ๕๑	การประมาณการข้อมูลฐานด้านรายรับ - รายจ่าย ของกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๗๕	๔๔๙
ตารางที่ ๕๒	ประมาณการรายจ่ายที่จำเป็นสำหรับการเป็น มหานครแห่งเอเชียภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๕	๔๕๐
ตารางที่ ๕๓	การประเมินศักยภาพด้านการเงินการคลังเพื่อการลงทุน ของกรุงเทพมหานคร ระยะเวลา ๒๐ ปี	๔๕๔

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑	ระดับค่าเฉลี่ย DO และ BOD ของแม่น้ำเจ้าพระยา ปี พ.ศ. ๒๕๕๔	๗
ภาพที่ ๒	ระดับค่าเฉลี่ย DO และ BOD ของคลองในเขต กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔	๙
ภาพที่ ๓	ระดับค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ตามจุดเก็บตัวอย่างน้ำคลอง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	๑๑
ภาพที่ ๔	ระดับค่าความสกปรก (BOD) ตามจุดเก็บตัวอย่างน้ำคลอง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	๑๑
ภาพที่ ๕	สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศและเสียงแบบอัตโนมัติ (แบบถาวร) รวมทั้งสิ้น ๒๑ สถานี	๑๙
ภาพที่ ๖	การเกิดเหตุอาชญากรรมจำแนกตามเขตพื้นที่ชั้นนอก ชั้นกลาง และชั้นใน ของกรุงเทพมหานคร	๕๕
ภาพที่ ๗	แสดงจำนวนอุบัติเหตุ คนบาดเจ็บและเสียชีวิต	๖๔
ภาพที่ ๘	แผนที่แสดงระดับความสูงของพื้นที่ ของกรุงเทพมหานคร	๗๕
ภาพที่ ๙	แผนที่แสดงพื้นที่ระบบปิดล้อมในการบริหารจัดการน้ำท่วม ทั้งสามเขตพื้นที่ ของกรุงเทพมหานคร	๗๕
ภาพที่ ๑๐	แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงเกิดน้ำท่วมจากน้ำฝน ๑๕ แห่ง	๗๖
ภาพที่ ๑๑	แผนที่แสดงจุดอ่อนน้ำท่วมในถนนสายหลัก เนื่องจากฝนตก ๓๗ แห่ง	๗๖
ภาพที่ ๑๒	แผนที่แสดงชุมชนนอกแนวป้องกันน้ำท่วม ที่ได้รับผลกระทบ จากน้ำหนุนริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อย คลองมหาสวัสดิ์ ๑๓ แห่ง	๗๗
ภาพที่ ๑๓	ภาพแสดงแนวคันป้องกันน้ำท่วมทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก	๗๗
ภาพที่ ๑๔	แผนที่แสดงบริเวณน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดย TEAM GROUP	๗๘
ภาพที่ ๑๕	แผนที่แสดงการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร	๗๙
ภาพที่ ๑๖	แสดงบริเวณคลองขุดราชพิณีใจ เขตบางขุนเทียน	๗๙

ภาพที่ ๑๗	แสดงแนวคั้นไม้ไฟ และแนวที่จะก่อสร้างที่กรอยน์	๘๐
ภาพที่ ๑๘	แสดงรูปแบบฐานข้อมูลอาคารของ New York City Buildings	๘๔
ภาพที่ ๑๙	แสดงตัวอย่างการจัดทำดัชนีชี้วัดด้านสิ่งปลูกสร้าง ตามแผน ๒๐ ปี ของเมือง Wellington ประเทศนิวซีแลนด์	๘๔
ภาพที่ ๒๐	สะพาน Bolshoi Moskvoretskiy Bridge และการติดตั้ง ระบบ Structural health monitoring system	๘๔
ภาพที่ ๒๑	ความชุกของภาวะอ้วน (BMI ≥ ๒๕ kg / m ^๒) ในประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำแนกตามภาค	๑๑๖
ภาพที่ ๒๒	ความชุกของโรคความดันโลหิตสูงในประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำแนกตามเพศและภาค	๑๑๗
ภาพที่ ๒๓	ความชุกของโรคเบาหวานในประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำแนกตามเพศและภาค	๑๑๗
ภาพที่ ๒๔	ร้อยละของแผงลอยที่ได้เกณฑ์ทางด้านจุลชีววิทยาในระดับต่าง ๆ ในบริเวณสยามสแควร์ เขตปทุมวันทั้งหมด	๑๑๘
ภาพที่ ๒๕	การเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันใน กทม.	๑๑๙
ภาพที่ ๒๖	การเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันใน กทม. ด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์	๑๑๙
ภาพที่ ๒๗	โครงการเปลี่ยนระบบสายอากาศเป็นสายใต้ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖	๑๔๒
ภาพที่ ๒๘	โครงการปทุมวัน จิตรลดาและพญาไทเพิ่มเติม	๑๔๓
ภาพที่ ๒๙	โครงการพระราม ๓	๑๔๔
ภาพที่ ๓๐	โครงการนนทบุรี	๑๔๕
ภาพที่ ๓๑	แผนผังการกระจายตัวของพื้นที่สวนสาธารณะหลักของ กรุงเทพมหานคร ๓๑ แห่ง	๑๕๕
ภาพที่ ๓๒	แผนผังการกระจายตัวของพื้นที่สีเขียว ของกรุงเทพมหานคร	๑๕๖
ภาพที่ ๓๓	แผนผังแสดงที่โล่งท้ายกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร	๑๕๗

TOGETHER WE BUILD

หน้า

ภาพที่ ๓๔	แสดงจำนวนรถยนต์ที่จดทะเบียนในกรุงเทพมหานคร ของแต่ละปี	๑๖๘
ภาพที่ ๓๕	แสดงความเร็วเฉลี่ยในการเดินทางของรถยนต์บนถนนสายสำคัญต่าง ๆ ในแต่ละปี	๑๗๐
ภาพที่ ๓๖	กรอบแนวคิดการพัฒนากทม.เพื่อเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค	๓๑๘
ภาพที่ ๓๗	แนวโน้มของโลกที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร	๓๑๘
ภาพที่ ๓๘	สถิตินักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๒	๓๒๘
ภาพที่ ๓๙	กรอบอัตรากำลังและจำนวนข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	๓๗๖
ภาพที่ ๔๐	กรอบอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔	๓๗๗
ภาพที่ ๔๑	ค่าใช้จ่ายด้านทรัพยากรบุคคล ของกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	๓๗๘
ภาพที่ ๔๒	ค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	๓๘๐
ภาพที่ ๔๓	จำนวนบุคลากรกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละปี เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	๓๘๑
ภาพที่ ๔๔	ร้อยละของบุคลากรกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเทียบกับ จำนวนบุคลากรทั้งหมด เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	๓๘๑
ภาพที่ ๔๕	งบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของกรุงเทพมหานคร รายยุทธศาสตร์เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔	๓๘๒
ภาพที่ ๔๖	จำนวนการสูญเสียข้าราชการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา	๓๘๔
ภาพที่ ๔๗	จำนวนการสูญเสียข้าราชการกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔	๓๘๕

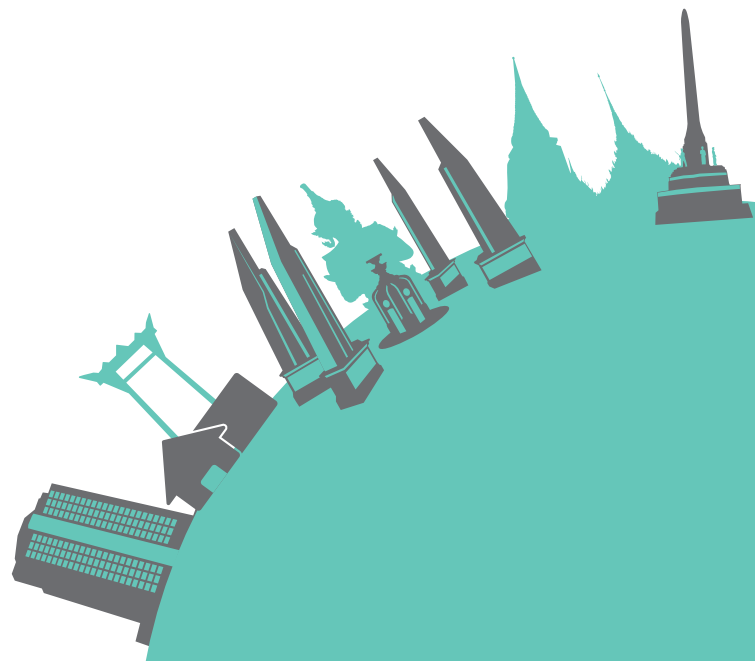

TOGETHER
WE
BUILD

“

แผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕)

”

“มหานครแห่งเอเชีย”

การจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะ ๒๐ ปี เป็นการจัดนำแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชนเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะ ๒๐ ปี ไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
สามารถนำพากรุงเทพมหานครให้เจริญเติบโต
ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสู่ประชาคมอาเซียน
(ASEAN Community) และท่ามกลางกระแส
การเปลี่ยนแปลงของบริบทแวดล้อมในด้านต่าง ๆ
ของกรุงเทพมหานคร สู่การเป็นมหานคร
แห่งเอเชียในปี พ.ศ. ๒๕๗๕

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา
กรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ -
๒๕๗๕) ไม่ได้เริ่มจากศูนย์ ทั้งนี้เพราะในปี
พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา สำนักยุทธศาสตร์และ
ประเมินผล กรุงเทพมหานคร และคณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดทำแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชนเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร
ระยะ ๒๐ ปี หรือ วิสัยทัศน์ กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕
ไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว นอกจากนั้นกรุงเทพมหานคร
ยังได้จัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ
๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๓) ไว้แล้วเช่นเดียวกัน
ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์กรุงเทพมหานคร
ระยะ ๒๐ ปี จึงสามารถนำเอาสิ่งที่มีอยู่แล้วนี้
มาพัฒนาเป็นแผนยุทธศาสตร์กรุงเทพมหานคร
ต่อไปได้

ภาพในฝันของเมืองกรุงเทพฯ ใน ๒๐ ปีข้างหน้า ในมุมมองของชาวกรุงเทพฯ ก็คือ “ใน ๒๐ ปีข้างหน้า เมืองกรุงเทพมหานครของเรา จะก้าวขึ้นเป็น มหานครแห่งเอเชีย กรุงเทพฯ จะเป็นเมืองหลวงของเอเชีย เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสังคมในภูมิภาคอาเซียน และในทวีปเอเชีย คนทั่วโลก เมื่อนึกถึงทวีปเอเชีย จะนึกถึงเมืองกรุงเทพฯของเรา ในฐานะเป็นเมืองชั้นนำในด้านเศรษฐกิจ ภาคบริการ ความปลอดภัย ความสวยงาม สะดวกสบาย น่าอยู่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในขณะเดียวกันเมืองกรุงเทพฯ ยังคงมีเอกลักษณ์เฉพาะในด้านความเรียบง่าย มีเสน่ห์ และมีชีวิตชีวา”

วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕ ที่เรียกว่า “มหานครแห่งเอเชีย” นั้น มีทั้งมุมมองกว้างและมุมมองประกอบกัน ในมุมมองกว้างนั้น วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕ ประกอบด้วยประเด็นวิสัยทัศน์ ๖ ด้าน

การจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของวิสัยทัศน์และมาตรการขับเคลื่อนหลักออกเป็น ๔ ระยะ ๆ ละ ๕ ปีคือ

ช่วงที่ ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

ช่วงที่ ๒ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ช่วงที่ ๓ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ช่วงที่ ๔ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕

ในช่วง ๕ ปีแรก เมืองกรุงเทพฯ จะเป็นมหานครที่ปลอดภัย ในช่วง ๑๐ ปี หลังจากนั้น เมืองกรุงเทพฯ จะก้าวขึ้นสู่การเป็นมหานครที่มีความสะดวกสบาย ประหยัดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นมหานครสำหรับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นชาวกรุงเทพฯ หรือผู้มาเยือน และไม่ว่าจะเป็นมหาเศรษฐี หรือคนยากคนจน ผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ เป็นต้น ในช่วง ๑๕ ปี หลังจากนั้น เมืองกรุงเทพฯ จะปรับตัวในเชิงโครงสร้างทางกายภาพของเมือง จากเมืองที่มีศูนย์กลางเดี่ยวไปเป็นกลุ่มเมืองหลาย ๆ เมืองกระจายตัวออกไปทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครในปัจจุบันและเมืองรอบ ๆ กรุงเทพมหานคร เชื่อมต่อกันเป็นโครงข่ายเมือง โดยระบบขนส่งมวลชนที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพ ในขณะที่พื้นที่ใจกลางเมืองจะถูกจำกัดการขยายตัว ในด้านการเมืองจะก้าวสู่มหานครประชาธิปไตย และในช่วง ๒๐ ปี ข้างหน้านี้ เมืองกรุงเทพฯ จะเป็น

ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจการศึกษาเรียนรู้ การลงทุน การขนส่ง การค้า และวัฒนธรรม ฯลฯ ของทวีปเอเชีย

ประเด็นยุทธศาสตร์หรือวิสัยทัศน์ใน ๖ มิติ ประกอบด้วย

๑. มหานครปลอดภัย
๒. มหานครสีเขียว สะดวกสบาย
๓. มหานครสำหรับทุกคน
๔. มหานครกะทัดรัด
๕. มหานครแห่งประชาธิปไตย
๖. มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้

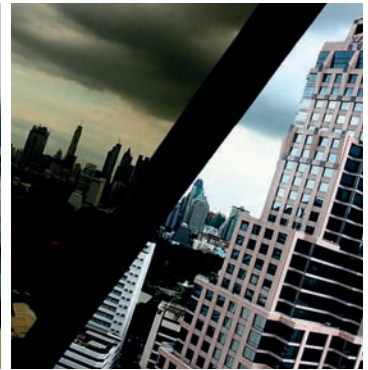
ประเด็นวิสัยทัศน์ที่เพิ่มเติมในแผนฯ คือประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ กฎหมาย การบริหารแผนและประเมินผล การบริหารทรัพยากรบุคคล การคลังและงบประมาณ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ

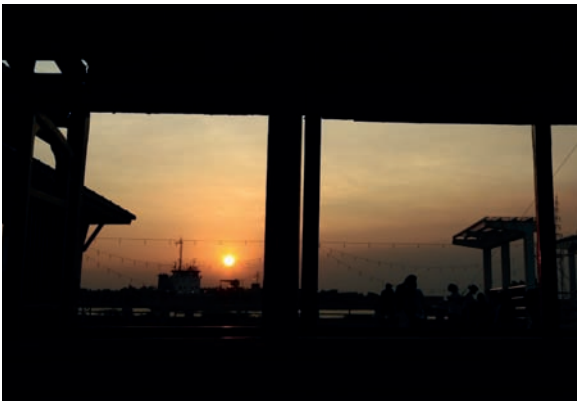
๐๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑

“มหานคร ปลอดภัย”

เมืองกรุงเทพมหานคร เป็นมหานคร
แห่งความปลอดภัย หมายถึง เมืองมหานคร
ที่ปลอดภัย มลพิษ ปลอดภัยอาชญากรรมและยาเสพติด
ปลอดภัยอุบัติเหตุ ปลอดภัยพิบัติ สิ่งก่อสร้างปลอดภัย
ปลอดภัยโรคคนเมืองและอาหารปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๑
ปลอดภัย

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

เมืองกรุงเทพฯ มีระบบการจัดการน้ำเสียและระบายน้ำ ระบบจัดการขยะ ระบบการควบคุมฝุ่นละออง กลิ่น และ สารเจือปนในอากาศ และระบบการควบคุมระดับเสียงใน เขตเมืองที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั่วพื้นที่เขตเมือง

ความหมายทางวิชาการ

๑. ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ คุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มคุณภาพดีขึ้นและมี ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ที่ทำให้สิ่งมีชีวิตในน้ำ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

๒. กรุงเทพมหานคร มีการบริหารจัดการมูลฝอยและ ของเสียอันตรายด้วยแนวคิดขยะเหลือศูนย์ (Zero waste management) โดยการนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle)) และ ทำให้ขยะเหลือน้อยที่สุดและกำจัดที่เหลือ (residue) ด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิผล

๓. กรุงเทพมหานคร มีคุณภาพอากาศที่เหมาะสม ต่อการดำรงชีวิต มีฝุ่นละอองและสารเจือปน ไม่เกิน ค่ามาตรฐาน และระดับเสียงที่เกิดจากยานพาหนะ เครื่องจักรกล รวมถึงเสียงที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ใน ทุกพื้นที่ของกรุงเทพมหานครไม่เกินค่ามาตรฐาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักการระบายน้ำ สำนักสิ่งแวดล้อม และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
คุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ				
๑. ร้อยละของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัด	ไม่น้อยกว่า ๔๐	ไม่น้อยกว่า ๕๐	ไม่น้อยกว่า ๕๕	ไม่น้อยกว่า ๖๐
๒. จำนวนจุดตรวจวัดที่น้ำคลองมีค่าเฉลี่ยของค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) มากกว่าหรือเท่ากับ ๒.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่น้อยกว่า ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๖๕	ไม่น้อยกว่า ๗๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐
๓. จำนวนจุดตรวจวัดที่น้ำคลองมีค่าเฉลี่ยของค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) มากกว่าหรือเท่ากับ ๓.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่น้อยกว่า ๔๐	ไม่น้อยกว่า ๔๕	ไม่น้อยกว่า ๕๐	ไม่น้อยกว่า ๖๐
การจัดการมูลฝอยและของเสียอันตราย				
๑. ร้อยละของมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น	ปีฐาน	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐	ไม่น้อยกว่า ๔๐

มูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ คือ มูลฝอยที่มีการผ่านการคัดแยกและสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ (reuse และ recycle) ตามคุณสมบัติของมูลฝอยแต่ละประเภท เช่น

- มูลฝอยย่อยสลายได้ (Compostable waste) สามารถนำไปแปรรูปเป็นปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เลี้ยงสัตว์ และก๊าซชีวภาพ ฯลฯ

- มูลฝอยที่ยังใช้ได้ (Recyclable waste) สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ หรือแปรรูปและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น ขวด แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก เศษโลหะ และกระป๋องเครื่องดื่ม เป็นต้น

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
คุณภาพอากาศและเสียง				
๑. ร้อยละของค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของฝุ่นละอองไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) ที่จุดตรวจวัดพื้นที่ทั่วไป	๑๐๐	-	-	-
๒. ร้อยละของค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของฝุ่นละอองไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) ที่จุดตรวจวัดริมเส้นทางจราจร	ไม่น้อยกว่า ๙๕	ไม่น้อยกว่า ๙๕	ไม่น้อยกว่า ๙๘	ไม่น้อยกว่า ๙๘
๓. ร้อยละของค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของฝุ่นละอองไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕)	ปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๕ ของปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๑๐ ของปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๑๕ ของปีฐาน
๔. ร้อยละของจำนวนข้อมูลค่าเฉลี่ย ๘ ชั่วโมง ก๊าซโอโซน (O ₃) ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (เทียบกับจำนวนข้อมูลทั้งหมด)	-	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๕. ร้อยละของจำนวนข้อมูลค่าเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂) ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ที่จุดตรวจวัดริมเส้นทางจราจร	ปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๕ ของปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๑๐ ของปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๑๕ ของปีฐาน
๖. ร้อยละของค่าเฉลี่ยรายปีของเบนซินในแต่ละจุดตรวจวัดมีค่าลดลงจนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	ปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๕ ของปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๑๐ ของปีฐาน	ลดลง ร้อยละ ๑๕ ของปีฐาน
๗. ร้อยละของแหล่งกำเนิดมลพิษทางเสียงที่ได้รับการควบคุม	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๕๐

การคำนวณ

๑. ปริมาณมูลฝอยที่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ (ตัน / วัน)

$$\begin{array}{ccc} \text{ปริมาณมูลฝอยที่สามารถนำกลับไปใช้} & & \text{ปริมาณมูลฝอยที่สามารถนำกลับไปใช้} \\ \text{ประโยชน์ที่แหล่งกำเนิด} & + & \text{ประโยชน์ที่ปลายทาง} \\ \text{(ตัน / วัน)} & & \text{(ศูนย์บำบัดขยะของกรุงเทพมหานคร)} \\ & & \text{ก่อนเข้าสู่การบำบัด} \\ & & \text{(ตัน / วัน)} \end{array}$$

๒. ปริมาณมูลฝอยที่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น (ตัน / วัน)

$$\begin{array}{ccc} \text{ปริมาณมูลฝอยที่สามารถนำกลับไปใช้} & & \text{ร้อยละเป้าหมายในแต่ละปี} \\ \text{ประโยชน์ได้} & \times & \hline \text{ปีฐาน ๒๕๖๐} & & ๑๐๐ \end{array}$$

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

เนื่องด้วยการขยายของเมืองอย่างไร้ทิศทาง และ อัตราการเพิ่มของประชากร มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งใน รูปของประชากรตามสำมะโนครัว และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จำนวนประชากรแฝงที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งส่งผลทำให้กรุงเทพมหานครเกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมขึ้น โดยหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กรุงเทพมหานครกำลังเผชิญอยู่ คือ ปัญหาด้านคุณภาพน้ำแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งในแม่น้ำสายหลัก และคูคลองต่าง ๆ โดยกรุงเทพมหานครมีความมุ่งมั่น ที่จะ พัฒนาาระบบและวิธีการจัดการคุณภาพน้ำและ มลพิษทางน้ำ ให้กลับสู่สภาพตามธรรมชาติเช่นเดิมมากที่สุด เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองน่าอยู่ อันจะส่งผลดี ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

กรุงเทพมหานคร เป็นมหานครใหญ่ของประเทศไทยที่เป็นศูนย์กลางทางการปกครอง เศรษฐกิจ การคมนาคม การศึกษา และอื่น ๆ ที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งคุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติในกรุงเทพมหานคร จะมีสภาพดีขึ้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ตั้งแต่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน หากจะกล่าวให้ถูกต้อง คือ ประชาชนทุกคนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครที่ ร่วมกันใช้น้ำ หรือมีส่วนร่วมในการจัดการมลพิษทางน้ำ ในแหล่งน้ำธรรมชาตินั่นเอง

การตรวจสอบคุณภาพน้ำในเขตกรุงเทพมหานครตามจุดเก็บต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ นั้น เป็นภารกิจหลักที่มีความจำเป็นอย่างมาก เพราะทำให้ทราบถึงระดับการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำที่เกิดจากการปนเปื้อนมลพิษของน้ำจากแหล่งต่าง ๆ ในแหล่งน้ำแต่ละที่ รวมทั้งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติเพื่อติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์แนวโน้ม ภาวะมลพิษทางน้ำ และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการคุณภาพน้ำของกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง และคลองสายหลักในเขตกรุงเทพมหานครและบางส่วนของปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น ๒๕๒ จุด ใช้วิธีเก็บตัวอย่างแบบจ้วงตัก (Grab Sampling) โดยเก็บตัวอย่างน้ำคลองเดือนละ ๑ ครั้ง และแม่น้ำเจ้าพระยาจะเก็บตัวอย่างสัปดาห์ละครั้ง^๖ (สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๔.)

๑.๑ สถานการณ์คุณภาพน้ำในปัจจุบันของแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครดำเนินการเฝ้าระวังและติดตามคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองต่าง ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อยู่เป็นประจำ โดยการเก็บตัวอย่างน้ำ เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ซึ่งข้อมูลคุณภาพน้ำในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาจำนวน ๙ จุด ความถี่เดือนละ ๔ ครั้ง และในคูคลองสายหลัก ๑๖๑ คลอง จำนวน ๒๘๓ จุด ความถี่เดือนละครั้ง

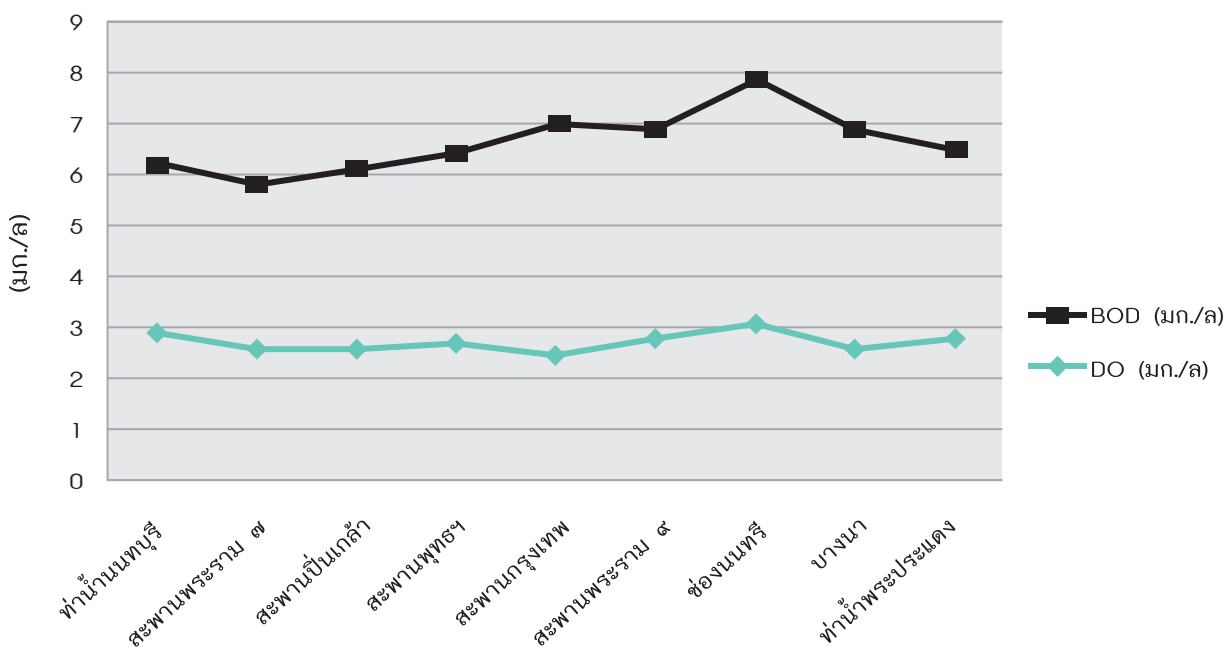
ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาในส่วนของค่า BOD และ DO ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดที่แสดงถึงความสกปรกและคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างโดยรวมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๔ ยกเว้นค่าความสกปรกในรูปบีโอดีบางจุดยังคงมีค่าเฉลี่ยในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๕ (มากกว่า ๔ มิลลิกรัมต่อลิตร)

^๖ที่มา : สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ. ๒๕๕๖. รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔. สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาตามจุดเก็บต่าง ๆ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔

พารามิเตอร์	จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยา								
	ทำนบกนนทบุรี	สะพานพระราม ๗	สะพานปิ่นเกล้า	สะพานพุทธฯ	สะพานกรุงเทพ	สะพานพระราม ๙	ช่องนนทรี	บางนา	ทำนบกพระประแดง
DO (มก./ล)	๒.๙	๒.๖	๒.๖	๒.๗	๒.๕	๒.๘	๓.๑	๒.๖	๒.๘
BOD (มก./ล)	๓.๓	๓.๒	๓.๕	๓.๗	๔.๕	๔.๑	๔.๘	๔.๓	๓.๗

ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔, สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

ภาพที่ ๑ ระดับค่าเฉลี่ย DO และ BOD ของแม่น้ำเจ้าพระยา ปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔. สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

ตารางที่ ๒ ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยา ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔

พารามิเตอร์	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
DO (มก./ล)	๒.๙	๒.๖	๒.๒	๒.๑	๒.๗
BOD (มก./ล)	๔	๔	๔	๕	๔

ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔, สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

จากข้อมูล (ตารางที่ ๒) จะพบว่า ค่าความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) ตามจุดเก็บต่าง ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งมีสาเหตุมาจากแม่น้ำได้รับการปนเปื้อนสะสม ตลอดช่วงที่ไหลผ่านเขตชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ตลอดสองข้างของลำน้ำ อย่างไรก็ตามคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ยังอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากมีน้ำเหนือปริมาณสูงมากไหลลงมาเจือจางความสกปรก ขณะที่ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ตลอดทั้งลำน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยมากกว่า ๒.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๑.๒ สถานการณ์มลพิษทางน้ำของคลองในพื้นที่กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีจำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติ (คลอง คู ลำราง ลำกระโดง) ที่รับผิดชอบโดยสำนักการระบายน้ำและสำนักงานเขตที่จะต้องเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานน้ำผิวดิน ซึ่งมีจำนวนคลองทั้งหมด ๑,๑๖๕ สาย

ตารางที่ ๓ จำนวนคลอง คู ลำราง ลำกระโดงของกรุงเทพมหานคร

หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	คลอง		คู ลำราง ลำกระโดง	
	จำนวน (คลอง)	ความยาว (เมตร)	จำนวน (คู ลำราง ลำกระโดง)	ความยาว (เมตร)
สำนักการระบายน้ำ	๒๑๓	๙๕๒,๗๙๐	๕	๗,๗๘๐
สำนักงานเขต	๙๔๘	๑,๓๑๙,๕๒๐	๕๑๖	๓๒๓,๙๔๒
รวม	๑,๑๖๑	๒,๒๗๒,๓๑๐	๕๒๑	๓๓๑,๗๒๒

ที่มา : สำนักการระบายน้ำ, ๒๕๕๖; <http://dds.bangkok.go.th/klong2553/klong01.pdf>

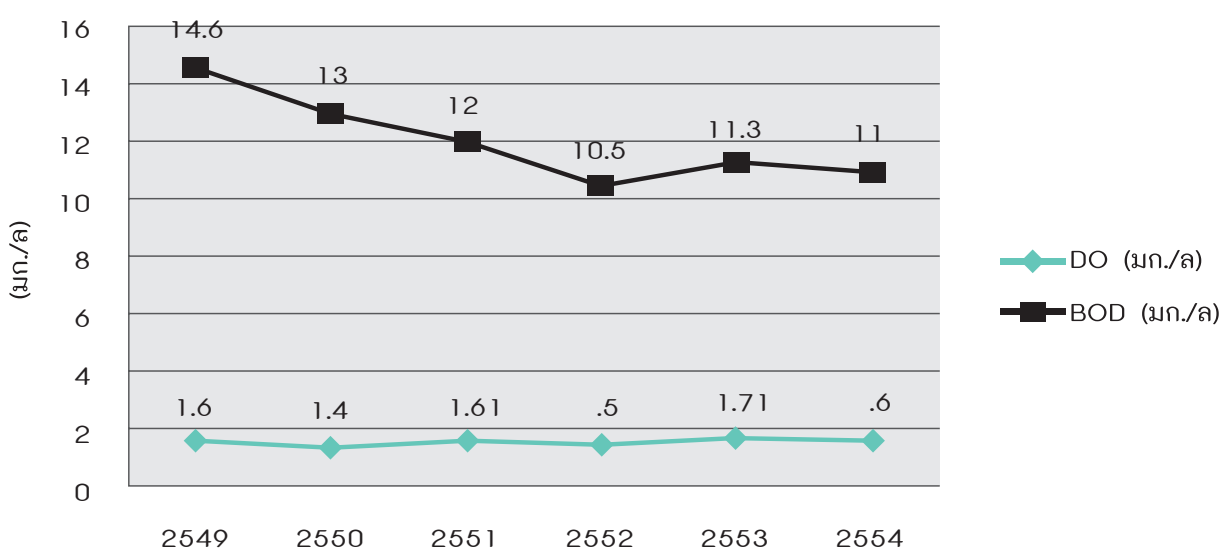
สำหรับคลองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ไม่มีการจัดประเภทของคลองเหล่านี้ตามมาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม คุณภาพน้ำในลำน้ำธรรมชาติควรมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งสามารถใช้ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ ได้แก่ ค่า BOD และค่า DO โดยกำหนดให้ค่า BOD ที่มีค่าระหว่าง ๑๐ - ๑๕ มิลลิกรัม / ลิตร และค่า DO ที่ ๑.๐ - ๒.๕ มิลลิกรัม / ลิตร ซึ่งเป็นค่าที่กำหนดว่า คุณภาพน้ำคลองได้รับการปรับปรุงให้มีคุณภาพดีขึ้น

ตารางที่ ๕ คุณภาพน้ำคลองเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔

พารามิเตอร์	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
DO (มก./ล)	๑.๖	๑.๔	๑.๖	๑.๕	๑.๗	๑.๖
BOD (มก./ล)	๑๔.๖	๑๓.๐	๑๒.๐	๑๐.๕	๑๑.๓	๑๑.๐

ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔, สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

ข้อมูลคุณภาพน้ำในคลองต่าง ๆ ในภาพรวม (ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔) พบว่า คุณภาพน้ำคลองในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทั่วไปมีแนวโน้มคงที่ เมื่อพิจารณาจากค่า BOD ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จะเห็นว่าค่า BOD ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ลดลงเล็กน้อย จาก ๑๑.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร เป็น ๑๑.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร แต่อย่างไรก็ตาม ในคลองสายหลักบางสาย โดยเฉพาะคลองที่ไหลผ่านเขตพื้นที่ชุมชนหนาแน่น จะพบว่าน้ำในคลองเหล่านั้น มีสภาพสกปรกเน่าเสีย มีกลิ่นเหม็น เช่น คลองแสนแสบ คลองพญาเว็ก คลองสวนหลวง คลองมะนาว เป็นต้น (ตารางที่ ๕)

ภาพที่ ๒ ระดับค่าเฉลี่ย DO และ BOD ของคลองในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔

ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

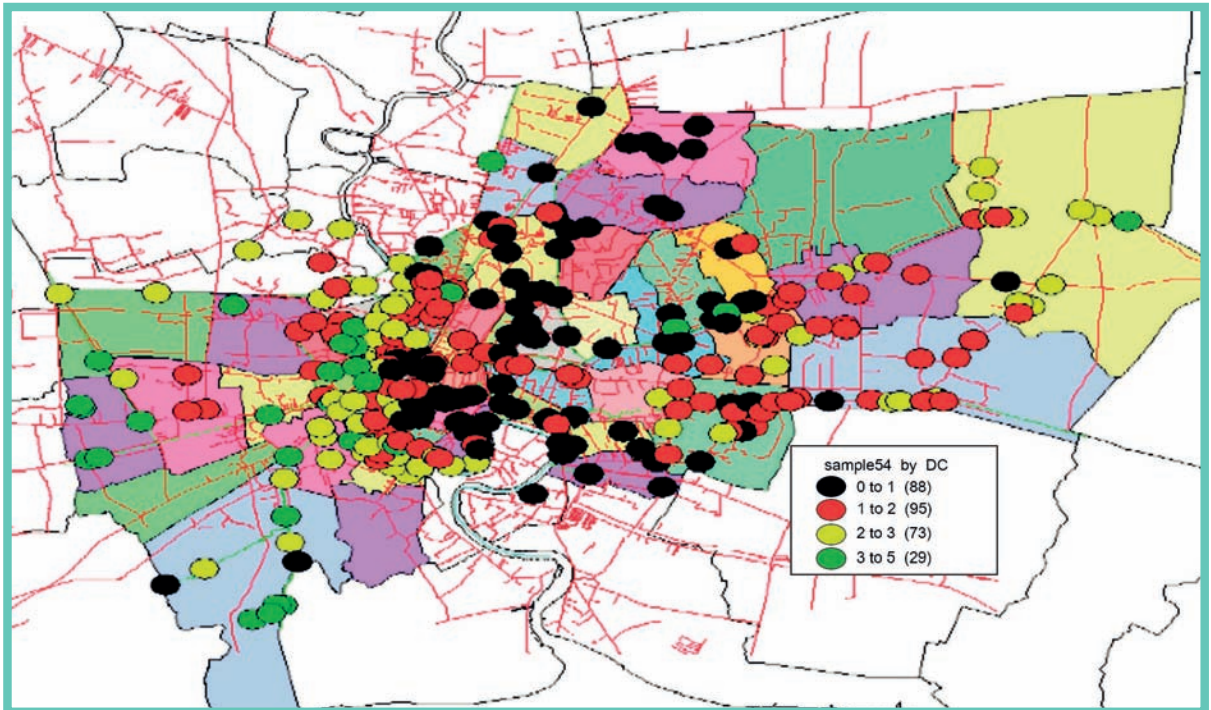
ตารางที่ ๕ จุดเก็บน้ำที่มีค่าเฉลี่ยความสกปรก (BOD) สูงสุดและต่ำสุด ๕ อันดับ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ค่าความสกปรกสูงสุด (มก./ล) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔			ค่าความสกปรกต่ำสุด (มก./ล) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔		
คลอง	จุดเก็บ	BOD	คลอง	จุดเก็บ	BOD
คลองพญาเว็ก	ถนนลาดพร้าว (ซอยลาดพร้าว ๕ / ๑)	๕๓	คลองมหาสาร	ซอยเพชรเกษม ๑๑๒ (แยก ๑๑๐ / ๗)	๓
คลองเตย	อาคารทวิช	๔๖	คลองอ้อมนนท์	ทำน้ำวัดโตนด	๓
คลองมะนาว	ปตร. คลอง มะนาว ถนน พระราม ๓	๔๒	คลองแสนแสบ	ถนนเลียบวารี	๓
คลอง สวนหลวง ๑	ถนนพระราม ๑ แยกเจริญผล	๔๐	คลองบางกรวย	วัดกล้วย	๓
คลอง สวนหลวง ๑	ถนนเจริญเมือง	๓๖	คลองแสนแสบ	ตลาดหนองจอก	๓

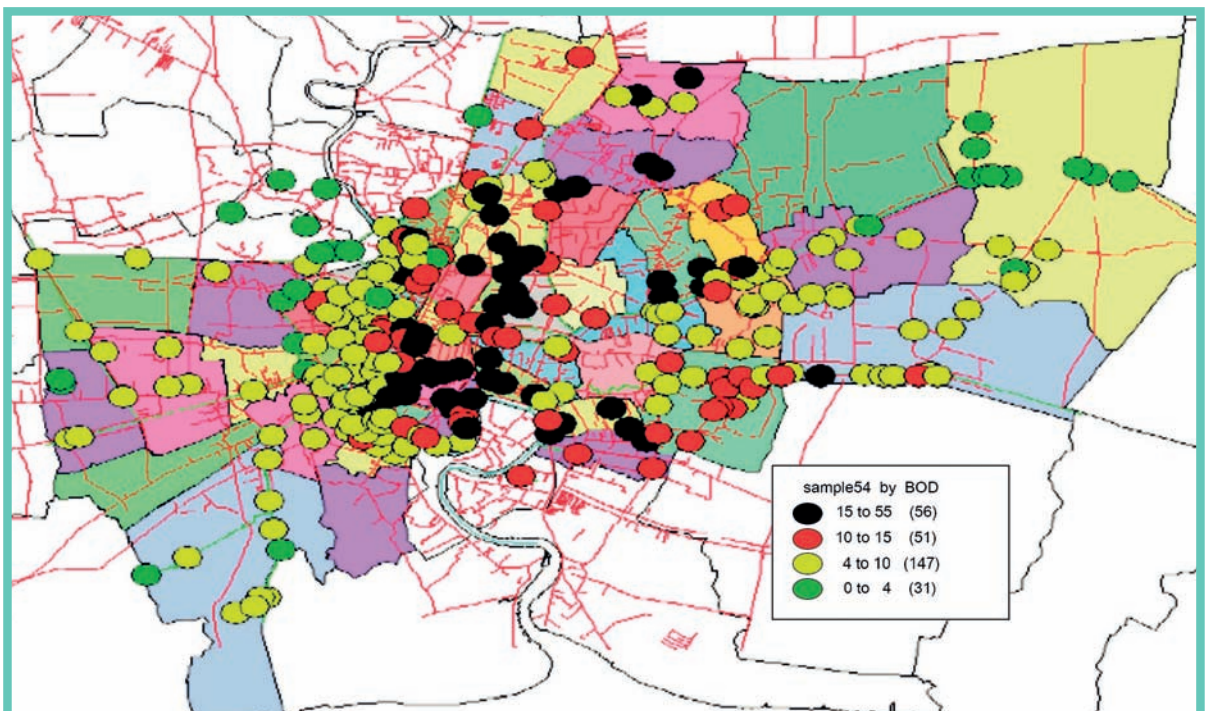
ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔, สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

สาเหตุสำคัญของปัญหามลพิษทางน้ำในกรุงเทพมหานคร เกิดจากการระบายน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือนและชุมชน ที่มีปริมาณสารอินทรีย์ปะปนลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ได้รับการบำบัด การทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลลงสู่แหล่งน้ำ จากข้อมูลพบว่า กรุงเทพมหานครมีปริมาณน้ำเสียเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประมาณ ๒.๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งหากไม่มีการบำบัดน้ำเสียเหล่านี้ก่อนระบายสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ จะส่งผลกระทบต่อความเน่าเสียในคูคลองของกรุงเทพมหานคร

จากการติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพน้ำในคูคลองส่วนใหญ่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่าในคูคลองจำนวนมากมีค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ต่ำกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูงกว่า ๑๐ มิลลิกรัมต่อลิตร โดยมีความแตกต่างไปตามพื้นที่ (ภาพที่ ๓ และ ๔) สำหรับคูคลองส่วนใหญ่ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีค่า BOD อยู่ระหว่าง ๔ - ๑๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ส่วนฝั่งพระนครในพื้นที่เขตชั้นในและชั้นกลาง มีค่า BOD มากกว่า ๑๐ มิลลิกรัมต่อลิตรขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ แต่มีคลองบางพื้นที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงในเขตชั้นใน มีความสกปรกสูงมาก มีค่า BOD สูงถึง ๓๐ - ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าคูคลองส่วนน้อยที่น้ำมีคุณภาพค่อนข้างดีกระจายอยู่ในพื้นที่ชานเมือง ทั้งฝั่งพระนครและธนบุรี มีค่า BOD ต่ำกว่า ๔ มิลลิกรัมต่อลิตร และมีค่า DO สูงกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

ภาพที่ ๓ ระดับค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ตามจุดเก็บตัวอย่างน้ำคลองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔, สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

ภาพที่ ๔ ระดับค่าความสกปรก (BOD) ตามจุดเก็บตัวอย่างน้ำคลองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔, สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ

คุณภาพน้ำคลองส่วนใหญ่ยังประสบปัญหา มลภาวะทางน้ำอยู่มาก ขณะที่คูคลองที่ติดกับ แม่น้ำเจ้าพระยามีคุณภาพที่ดี เพราะผลจากการ จัดระบบไหลเวียนน้ำในคลอง และระบบบำบัด น้ำเสียรวมที่เปิดดำเนินการแล้ว แต่ยังมีคูคลอง อีกจำนวนมากที่ต้องแก้ไขปัญห ทั้งฝั่งพระนคร และฝั่งธนบุรี ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสีย ในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักงาน จัดการคุณภาพน้ำ สำนักการระบายน้ำ ได้มีการ ก่อสร้าง โดยเดินระบบบำบัดน้ำเสีย และ การซ่อมบำรุงรักษา ระบบท่อรวบรวมน้ำเสีย ของ โรงควบคุมคุณภาพน้ำขนาดเล็ก ที่ กรุงเทพมหานครก่อสร้างเอง จำนวน ๓ แห่ง คือ โรงควบคุมคุณภาพน้ำพระราม ๔ บึงมักกะสัน และอ่อนนุช และโรงควบคุมคุณภาพน้ำขนาด ชุมชน ที่รับโอนจากการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๑๒ แห่ง คือโรงควบคุมคุณภาพน้ำทุ่งสองห้อง ๑ ทุ่งสองห้อง ๒ บางบัว รามอินทรา ห้วยขวาง ท่าทราย บางนา บ่อนไก่ คลองเตย คลองจั่น หัวหมาก และร่มเกล้า มีขีดความสามารถในการ บำบัดน้ำเสียรวม ๒๔,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และมีปริมาณน้ำเสียที่บำบัดได้จริง ๑๔,๑๖๕ ลูกบาศก์เมตร ต่อวัน

นอกจากนี้ได้มีการจัดระบบไหลเวียนน้ำในคูคลองตามหลักการใช้น้ำดีไล่น้ำเสีย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ตลอดจนดำเนินงานแก้ไขปัญหาลักษณะจากน้ำเสียเฉพาะจุด โดยการประสานงานเรื่องร้องเรียน และการวิจัยและทดลองเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ตลอดจนการเดินระบบบำบัดน้ำเสียและงานซ่อมบำรุงระบบท่อรวบรวมน้ำเสียของโรงควบคุมคุณภาพน้ำขนาดใหญ่ ๗ แห่งคือ โรงควบคุมคุณภาพน้ำสีพระยา รัตนโกสินทร์ ดินแดง ชองนนทบุรี หนองแขม ทุ่งครุ และจตุจักร มีขีดความสามารถ ในการบำบัดน้ำเสีย รวม ๕๕๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และมีปริมาณน้ำเสียที่บำบัดได้จริง ๗๑๙,๗๑๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน รวมขีดความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียขนาดชุมชนและขนาดใหญ่ ตามที่ออกแบบ ๑,๐๑๖,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๒๒ ของปริมาณน้ำเสียทั้งหมดในเขตกรุงเทพมหานคร (ปริมาณการใช้น้ำประปา ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประมาณ ๒,๔๐๘,๕๐๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน : การประปานครหลวง, ๒๕๕๕)^๙ และเมื่อรวมขีดความสามารถในการบำบัดน้ำเสียตามที่ได้บำบัดจริง ๗๓๓,๘๘๒ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเมื่อเทียบกับปริมาณการใช้น้ำประปาดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๗ อีกทั้งยังมีโรงควบคุมคุณภาพน้ำ ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและโครงการในอนาคต จำนวน ๕ โครงการ คือ โครงการก่อสร้างศูนย์การศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โครงการบำบัดน้ำเสียคลองเตย โครงการบำบัดน้ำเสียมีนบุรี โครงการบำบัดน้ำเสียธนบุรี และ

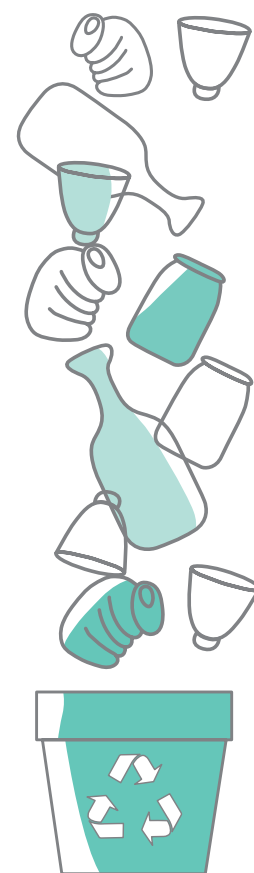
โครงการบำบัดน้ำเสียบึงหนองบอน รวมขีดความสามารถในการบำบัดน้ำเสีย ๗๗๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียเฉพาะหน้าในคูคลอง โดยจัดระบบไหลเวียนน้ำในคลอง (Flushing) การศึกษา วิจัย ดำเนินกิจกรรมการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว และตะกอนน้ำเสีย กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การดำเนินงานก่อสร้างท่อส่งน้ำที่ผ่านการบำบัดน้ำเสียจากโรงควบคุมคุณภาพน้ำชองนนทบุรี ไปยังบริเวณสีลมช่วงถนนนราธิวาสราชนครินทร์ถึงถนนเจริญกรุง จากโรงควบคุมคุณภาพน้ำรัตนโกสินทร์ และจากโรงควบคุมคุณภาพน้ำดินแดง การดำเนินโครงการศึกษาความเหมาะสมของการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร และโครงการวิจัยร่วมเพื่อพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้พลังงานน้อยลง หรือระบบฟองน้ำแขวนไหลลง Down - flow Hanging Sponge (DHS) และงานศึกษาและพัฒนาโครงการ Preparatory Survey for Bangkok Wastewater Treatment Project เป็นต้น

^๙ที่มา : สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ. ๒๕๕๔. รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔. สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ กรุงเทพมหานคร

การจัดการมูลฝอยและของเสียอันตราย

ปัญหาขยะมูลฝอยและขยะตกค้าง กำลังเป็นปัญหาที่สำคัญในเมืองใหญ่ที่กำลังพัฒนา ซึ่งเมืองส่วนใหญ่มักมุ่งจัดการปัญหาดังกล่าว โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการขยะ ให้มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์เป็นสำคัญ จากสถานการณ์ปัญหาขยะในกรุงเทพมหานครพบว่า อัตราการเกิดขยะยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านการจัดการโดยเฉพาะการจัดเก็บ การจัดหาสถานที่ และวิธีการกำจัด รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะอย่างบูรณาการ ซึ่งการจัดการกับปัญหาขยะอย่างยั่งยืนนั้น ควรตั้งเป้าหมายที่จะลดปริมาณขยะมากกว่าการเน้นการกำจัดขยะ ซึ่งเป็นการจัดการที่ปลายทาง

จากข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. ๒๕๕๕ แสดงให้เห็นว่า กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บมูลฝอยได้เฉลี่ย ๙,๗๔๘ ตันต่อวัน เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการจัดเก็บขยะมูลฝอยเฉลี่ย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕ พบว่า การจัดเก็บขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานครมีปริมาณขยะที่จัดเก็บเพิ่มขึ้นทุกปี (ตารางที่ ๖) เมื่อเทียบเป็นอัตราการเกิดขยะมูลฝอยของกรุงเทพในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีค่า ๑.๑๘ กิโลกรัม/คน/วัน โดยประชากรที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครจำนวน ๘.๒๕ ล้านคน (แผนปฏิบัติการราชการกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. ๒๕๕๖)

ตารางที่ ๖ ข้อมูลปริมาณมูลฝอยที่จัดเก็บได้จริงจำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	ปริมาณต่อปี (ตัน)	ปริมาณเฉลี่ย (ตัน / วัน)	เปรียบเทียบข้อมูล
๒๕๕๐	๓,๑๘๒,๓๕๓.๗๑	๘,๗๑๘.๗๘	ปีฐาน
๒๕๕๑	๓,๒๑๓,๕๕๒.๙๑	๘,๗๘๐.๓๑	เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๐.๗๑ %
๒๕๕๒	๓,๒๐๗,๖๑๒.๗๒	๘,๗๘๗.๙๘	เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๐.๐๙ %
๒๕๕๓	๓,๑๙๙,๖๘๕.๒๖	๘,๗๖๖.๒๖	ลดลงจากปีก่อน ๐.๒๕ %
๒๕๕๔	๓,๒๖๔,๒๓๒.๕๒	๘,๙๔๓.๑๐	เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๒.๐๒ %
๒๕๕๕	๓,๕๖๗,๖๗๒.๙๙	๙,๗๔๗.๗๔	เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๙.๐๐ %
๒๕๕๖	๓,๖๓๖,๕๕๕.๓๓	๙,๙๖๓.๒๗	เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๒.๒๑ %

ที่มา : สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร. ๒๕๕๖. ปริมาณมูลฝอยที่จัดเก็บได้ในแต่ละปีงบประมาณ (ออนไลน์)
แหล่งที่มา : http://203.155.220.174/modules.php?name=activeshow_mod&file=article&asid=419
(๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖)

กรุงเทพมหานครมีรูปแบบและการจัดการมูลฝอยอย่างครบวงจร ตั้งแต่ที่แหล่งกำเนิดจนถึงการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยองค์ประกอบของการจัดการมูลฝอย ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอนคือ

๑) การเกิดมูลฝอย (Waste generation) ลดมูลฝอยที่ออกมาจากบ้านเรือน โดยพยายามให้ประชาชนลดการเกิดมูลฝอย (Reduce) มากที่สุด

๒) การลำเลียง (Handling) การคัดแยก (Separation) และการเก็บกักมูลฝอย (Storage) เพื่อนำมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดในครัวเรือนมาใช้ มีภาชนะรองรับมูลฝอยแต่ละประเภท ที่แตกต่างกันตามประเภทของมูลฝอย

๓) การรวบรวม (Collection) คือการรวบรวมมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดเพื่อรอการขนส่งไปสู่ศูนย์กำจัด

๔) การจัดเก็บและการขนส่ง คือการจัดเก็บมูลฝอยแต่ละประเภท และขนส่งไปสู่ศูนย์กำจัดมูลฝอย

๕) การคัดแยก ณ สถานที่กำจัด เป็นการคัดแยกมูลฝอยครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปกำจัด เพราะอาจมีมูลฝอยที่สามารถนำไปแปรรูป เพื่อนำไปใช้ใหม่หรือใช้ประโยชน์ได้

๖) การแปรรูปมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่หรือแปรรูปเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ คือ การนำมูลฝอยที่ได้จากการคัดแยก มาแปรรูปด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับมูลฝอยแต่ละประเภท เพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ เช่น การผลิตปุ๋ยหมัก การผลิตก๊าซชีวภาพ และการเผาไหม้คุณภาพสูง เป็นต้น

๗) การกำจัด เป็นการกำจัดมูลฝอยที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือแปรรูป เป็นอย่างอื่นได้ วิธีการกำจัดในปัจจุบันคือ การฝังกลบ ที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

การดำเนินการกำจัดมูลฝอยของ กรุงเทพมหานคร

๑) มูลฝอยทั่วไปที่รวบรวมได้ จะถูกขนส่งไปยังสถานีขนถ่ายมูลฝอย ๓ แห่งคืออ่อนนุช หนองแขมและท่าแร้ง

- มูลฝอยอินทรีย์จะถูกคัดแยกไปหมักทำปุ๋ยในโรงงานขนาด ๑,๐๐๐ ต้นต่อวัน ซึ่งจะได้ปุ๋ยหมักจากมูลฝอยอินทรีย์ประมาณ ๓๐๐ ต้นต่อวัน

- มูลฝอยที่เหลือจะถูกขนถ่ายไปฝังกลบอย่างถูกสุขลักษณะ (Sanitary Landfill) ที่อำเภอ กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และอำเภอ พนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นวิธีการหลัก โดยจ้างเอกชนดำเนินการ

๒) มูลฝอยติดเชื้อที่จัดเก็บได้ จะถูกนำไปกำจัดคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มีระบบกำจัดด้วยการเผาในเตาเผาที่อุณหภูมิสูงเฉลี่ย ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส

๓) มูลฝอยอันตรายจากชุมชน ทำการรวบรวมและจ้างบริษัทเอกชนนำไปกำจัด

กรุงเทพมหานครได้เริ่มมีการควบคุมปริมาณมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด และนำของเสียกลับไปใช้ประโยชน์ดำเนินการโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน อาทิ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ชุมชน สถานศึกษา และองค์การภาครัฐเข้ามา ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ดำเนินการเชื่อมโยงชุมชนที่ได้ดำเนินการทั้ง ๓๑๔ ชุมชน เข้าร่วมเป็นเครือข่าย

ชุมชนรักษ์สิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร โดยผู้แทนชุมชนจำนวน ๖๑๘ คน สมัครเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติตนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มูลฝอยติดเชื้อ สามารถให้บริการเก็บขนในสถานพยาบาลขนาดใหญ่ได้อย่างทั่วถึง และให้บริการจัดเก็บในสถานบริการสาธารณสุขขนาดเล็ก จำนวน ๒,๒๔๘ แห่ง มูลฝอยอันตรายจากชุมชนสามารถรวบรวมได้มากขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากประชาชนและภาคเอกชนให้ความร่วมมือในการจัดการมูลฝอยอันตรายจากชุมชนโดยมีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการมูลฝอยอันตรายเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้กรุงเทพมหานครได้ศึกษาเทคโนโลยีการบำบัดมูลฝอยรูปแบบเตาเผา ซึ่งดำเนินการ ตามโครงการจ้างเหมาเอกชนกำจัดมูลฝอย โดยระบบเตาเผามูลฝอยขนาด ๓๐๐ ต้นต่อวัน ที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยหนองแขม ซึ่งจะสามารถนำมูลฝอยไปกำจัดได้ประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และนำพลังงานมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า และศึกษาเทคโนโลยีการบำบัดมูลฝอยแบบผสมผสาน โดยให้ความสำคัญกับการนำมูลฝอยรีไซเคิล มูลฝอยอินทรีย์กลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดปริมาณมูลฝอยที่ต้องนำไปฝังกลบ และเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

คุณภาพอากาศและเสียง

ปัญหาคุณภาพอากาศหรือมลภาวะทางอากาศ เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่พบในเมืองใหญ่ทั่วโลก กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ก็ประสบปัญหาทางด้านคุณภาพอากาศเช่นเดียวกัน โดยดัชนีคุณภาพอากาศที่สำคัญที่มีการตรวจวัด ได้แก่ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐๐ ไมครอนหรือฝุ่นละอองรวม (TSP) ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ก๊าซโอโซน (O₃) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ (CO) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ตะกั่ว (Pb) และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)

ในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศและเสียงโดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศและเสียงแบบอัตโนมัติ (แบบถาวร) ทั้งหมด ๒๑ สถานีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครจำนวน ๔ สถานี ติดตั้งบริเวณริมถนน ได้แก่ ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง ถนนราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ ถนนวิภาวดีรังสิต เขตดินแดง และถนนพญาไท เขตราชเทวี และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมควบคุมมลพิษ ๑๗ สถานี ติดตั้งบริเวณริมถนน ๗ สถานีและบริเวณทั่วไป ๑๐ สถานี ผลการตรวจติดตามในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่า ดัชนีคุณภาพอากาศที่เกินเกณฑ์มาตรฐานคือ PM๑๐, PM๒.๕, O₃ และ VOCs จำนวน ๒ ชนิด ได้แก่ Benzene และ Chloroform โดยบริเวณพื้นที่ ที่มีคุณภาพอากาศเกินเกณฑ์มาตรฐานตามดัชนีคุณภาพอากาศข้างต้น พบว่า

มักเป็นพื้นที่ริมถนนพื้นที่ย่านธุรกิจและพาณิชยกรรม (ถนนพระราม ๒ ถนนพระราม ๓ ถนนสุขุมวิท เขตดินแดง ถนนพระราม ๖ และถนนพหลโยธิน)

จากรายงานสถานการณ์มลพิษ ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๕^๔ พบว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) มีค่าเกินมาตรฐานโดยพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ประสบปัญหาค่า PM๑๐ เกินมาตรฐาน ได้แก่ บริเวณถนนพระราม ๖ เขตราชเทวี ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร ถนนดินแดง เขตดินแดง พื้นที่เขตธนบุรี และถนนพระราม ๔ เขตปทุมวัน ซึ่งจะเห็นว่า พื้นที่ดังกล่าวส่วนใหญ่แล้วเป็นพื้นที่บริเวณริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่น ยกเว้นเขตธนบุรี ซึ่งมีสถานีตรวจวัดอยู่ในบริเวณใกล้กับพื้นที่ก่อสร้าง โดยการตรวจวัดพบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง สูงสุดที่ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร ๑๕๔ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

^๔กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๖. รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๕.

ภาพที่ ๕ สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศและเสียงแบบอัตโนมัติ (แบบถาวร) รวมทั้งสิ้น ๒๑ สถานี

หากพิจารณาสถานการณ์ปัญหามลภาวะทางอากาศในส่วนของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอนของพื้นที่กรุงเทพมหานครในอดีต พบว่า กรุงเทพมหานครมีแนวโน้มปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอนดีขึ้น กล่าวคือ ปริมาณฝุ่นละออง เฉลี่ยรายปี และปริมาณฝุ่นละอองสูงสุด มีค่าลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ แนวโน้มสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละอองในกรุงเทพมหานครที่ดีขึ้นเป็นผลมาจากการปรับปรุงระบบขนส่งมวลชน การปรับปรุงพื้นผิวการจราจร การใช้รถและเชื้อเพลิงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอนที่ตรวจวัดได้ ยังคง มีค่าเกินมาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) พบว่า PM๒.๕ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพที่รุนแรงมากกว่า PM๑๐ เนื่องจากสามารถเข้าสู่ส่วนที่ลึกที่สุดในปอดได้ โดยมีแหล่งกำเนิดแตกต่างกัน คือ PM๑๐ จะเกิดจากรถที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล บางส่วนมาจากโรงงานอุตสาหกรรม และการก่อสร้าง ส่วน PM๒.๕ ในกรุงเทพมหานครมีแหล่งกำเนิด โดยพื้นที่ริมถนนส่วนใหญ่มาจากรถยนต์ และพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่มาจากการเผาไหม้ต่าง ๆ รองลงมา เป็นรถยนต์ ซึ่งจะพบ PM๒.๕ ในสัดส่วนที่สูงกว่า ประเทศไทยเริ่มมีการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีจุดตรวจวัด ๕ สถานีในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ๑ สถานี ได้แก่ สถานีเคหะชุมชนดินแดง บริเวณถนนดินแดง เขตดินแดง พบว่า มีปริมาณ PM๒.๕ สูงกว่าค่ามาตรฐาน คือ ค่าเฉลี่ยรายปี ๓๔ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร และค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ๘๖ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร^๕ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในกรุงเทพมหานคร ควรให้ความสนใจกับฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนมากขึ้น และต้องดำเนินการกับแหล่งกำเนิด ประเภทยานพาหนะและการเผาไหม้ในลักษณะต่าง ๆ ให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น

^๕ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๕๖). (ร่าง) รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๕. [cited 2013 May 18]; http://infofile.pcd.go.th/mgt/DraftPolReport2555_25560214.pdf?CFID=14063668&CFTO-KEN=27092993

ตารางที่ ๗ พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน และก๊าซโอโซนเกินค่ามาตรฐานในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

พื้นที่ ที่มีค่าเฉลี่ย เกินมาตรฐาน	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) (ไมโครกรัม / ลูกบาศก์เมตร) ($\mu\text{g} / \text{m}^3$)		ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) (ไมโครกรัม / ลูกบาศก์เมตร) ($\mu\text{g} / \text{m}^3$)		ก๊าซโอโซน (O_3) (ส่วนใน พันล้านส่วน) (ppb)
	ค่าเฉลี่ยรายปี (ค่ามาตรฐาน $\leq 50 \mu\text{g} / \text{m}^3$)	ค่าเฉลี่ยรายวัน สูงสุด (ค่ามาตรฐาน $\leq 120 \mu\text{g} / \text{m}^3$)	ค่าเฉลี่ยรายปี (ค่ามาตรฐาน $\leq 25 \mu\text{g} / \text{m}^3$)	ค่าเฉลี่ย รายวัน สูงสุด (ค่ามาตรฐาน $\leq 50 \mu\text{g} / \text{m}^3$)	ค่าเฉลี่ย ๑ ชั่วโมง สูงสุด (ค่ามาตรฐาน $\leq 100 \text{ ppb}$)
ถนนพระราม ๖ เขตราชเทวี	๘๐	๑๔๒			
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร	๗๐	๑๕๔			๑๑๐
ถนนดินแดง เขตดินแดง	๖๐		๓๔	๘๖	
เขตธนบุรี	๖๒	๑๓๐			๑๑๗
ถนน อินทรพิทักษ์ เขตธนบุรี					๑๐๒
ถนนพระราม ๔ เขตปทุมวัน	๕๘	๑๒๑			
ถนนสันติภาพ เขตป้อมปราบ ศัตรูพ่าย	๕๕				
เขตบางนา		๑๔๑			๑๒๘
เขตวังทองหลาง					๑๖๒
เขตพญาไท					๑๔๖
เขตห้วยขวาง					๑๓๙
เขตบางกะปิ					๑๓๗

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๖. (ร่าง) รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๕.

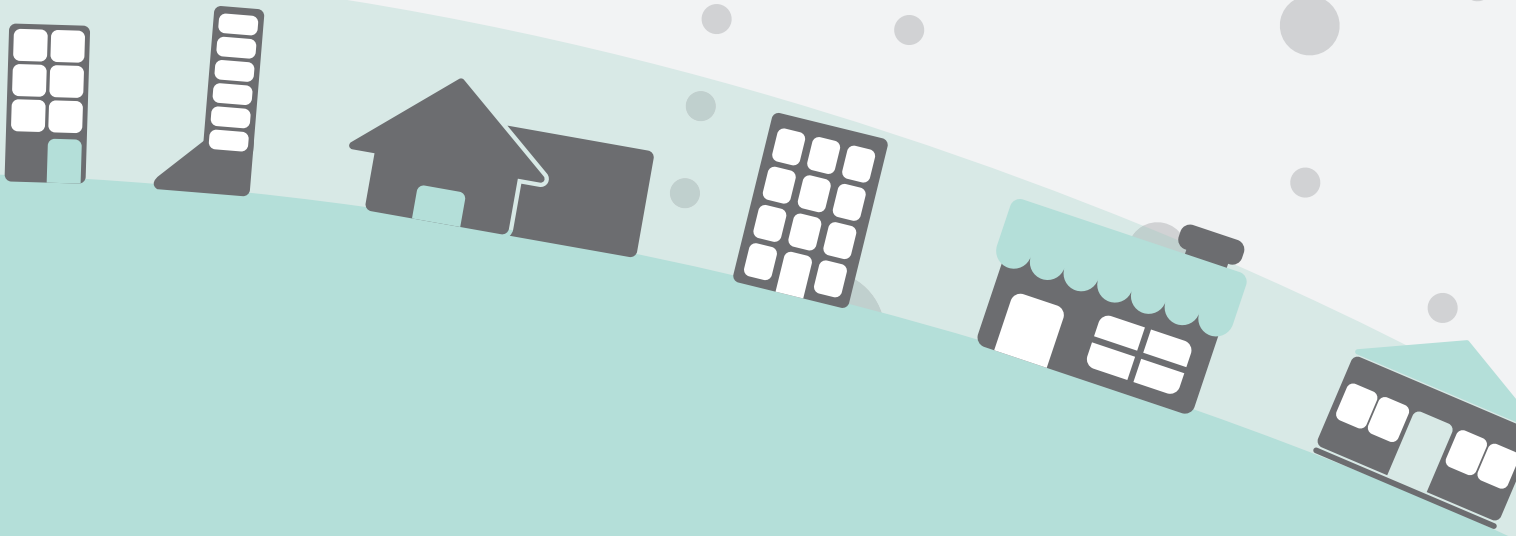
สถานการณ์ก๊าซโอโซน (O_3) ในชั้นบรรยากาศชั้นล่างสุด (โทรโพสเฟียร์) ซึ่งเป็นชั้นบรรยากาศที่มนุษย์ใช้หายใจ เกิดจากปฏิกิริยาเคมีของสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs: Volatile Organic Compounds) และก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_2) ซึ่งสารทั้งสองประเภทมาจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงทั้งในยานพาหนะ เครื่องยนต์ เครื่องจักร โรงงานอุตสาหกรรม และการเผาในที่โล่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานคร พบปัญหามากที่สุดที่เขตวังทองหลาง อยู่อันดับ ๓ ของประเทศ รองลงมาคือ เขตพญาไท ห้วยขวาง บางนา ธนบุรี และบางกะปิ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อยู่อาศัยที่อยู่ห่างจากถนนใหญ่ ส่วนพื้นที่ที่อยู่ริมถนน เช่น จุดตรวจวัดถนนดินแดง ถนนลาดพร้าว ไม่พบค่าโอโซนเกินมาตรฐาน^๖

จากรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ระบุว่า การควบคุมปริมาณโอโซน สำหรับเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ควรเน้นที่การ

ลดปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมการปล่อยสารอินทรีย์ระเหยง่ายจากการขนถ่ายสารเคมีที่ทำเรือ และถังเก็บสารเคมีของโรงงานอุตสาหกรรม คลังน้ำมัน และได้เริ่มควบคุมการปล่อยสารอินทรีย์ระเหยง่ายจากสถานีบริการน้ำมันใน ๒๓ เขต ของกรุงเทพมหานครชั้นใน สำหรับสารอินทรีย์ระเหยง่ายจากยานพาหนะได้มีการศึกษาถึงอัตราการระบายจากเครื่องยนต์หลากชนิดที่ใช้เชื้อเพลิงชนิดที่ต่างกันเพื่อให้คำแนะนำกับผู้ใช้รถใช้ถนนต่อไป

สถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ (VOCs: Volatile Organic Compounds) ในกรุงเทพมหานคร มีสถานีตรวจวัด VOCs ๔ สถานี ได้แก่ (๑) การเคหะชุมชนดินแดง ถนนดินแดง (๒) โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม ๔ (๓) สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย ๔ ถนนลาดพร้าว และ (๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เขตธนบุรี การตรวจวัด

^๖ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๕๖). (ร่าง) รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๕. [cited 2013 May 18]; http://infofile.pcd.go.th/mgt/DraftPolReport2555_25560214.pdf?CFID=14063668&CFTOKEN=27092943

VOCs แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มสารประกอบคาร์บอนิล จำนวน ๔ ชนิด และกลุ่มสารอินทรีย์ระเหยง่าย ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ ๓๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐) จำนวน ๙ ชนิด ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดค่ามาตรฐานสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศเฉลี่ย ๑ ปีไว้แล้ว สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร ที่พบเกินค่ามาตรฐาน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้แก่ เบนซิน (Benzene) พบเกินค่ามาตรฐานอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ขณะเดียวกันพบปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังคงพบคลอโรฟอร์ม (Chloroform) เกินค่ามาตรฐาน

สถานการณ์ปัญหามลพิษทางเสียงในกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับเสียงในกรุงเทพมหานคร บริเวณ พื้นที่ริมถนนมีระดับเสียงเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย โดยค่าเฉลี่ยของระดับเสียงเฉลี่ย (Leq) ๒๔ ชั่วโมง ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เท่ากับ ๖๙.๖ เดซิเบลเอ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เท่ากับ ๖๙.๒ เดซิเบลเอ) บริเวณที่มีระดับเสียงเกินมาตรฐาน (๗๐ เดซิเบลเอ) ทุกวัน ได้แก่ สถานี

ตำรวจนครบาลโชคชัยถนนลาดพร้าว การเคหะชุมชนดินแดงถนนดินแดง และพารุรัดถนนตรีเพชร (สูงสุดที่พารุรัด) สำหรับพื้นที่ทั่วไปพบว่าระดับเสียงมีค่าลดลงจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย โดยค่าเฉลี่ยของระดับเสียงเฉลี่ย (Leq) ๒๔ ชั่วโมง ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เท่ากับ ๕๘.๘ เดซิเบลเอ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เท่ากับ ๕๙.๓ เดซิเบลเอ) บริเวณที่มีระดับเสียงสูงกว่าบริเวณอื่น คือ โรงเรียนนนทรีวิทยา ระดับเสียงเกินมาตรฐานร้อยละ ๕๐ ของจำนวนข้อมูลที่ตรวจวัด สาเหตุมาจากกิจกรรมของสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการตรวจวัดระดับเสียงริมถนนโดยจุดตรวจวัดชั่วคราวในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๘ จุด ผลการตรวจพบว่า บริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานครมีระดับเสียงสูงกว่ามาตรฐานทุกจุด ถนน ๕ สายที่มีระดับเสียงสูง ได้แก่ ถนนตากสิน ถนนสุขุมวิท ถนนอรุณอมรินทร์ - พรานนก ถนนพระราม ๙ และถนนรามคำแหง ค่าเฉลี่ยระดับเสียงเฉลี่ย (L_{eq}) ๒๔ ชั่วโมง ในช่วงที่ตรวจวัดได้มีค่า ๘๐.๒ ๗๙.๗ ๗๗.๐ ๗๘.๖ และ ๗๖.๗ เดซิเบลเอ ตามลำดับ^๗

^๗ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ (๒๕๕๖). (ร่าง) รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๕. [cited 2013 May 18]; http://infofile.pcd.go.th/mgt/DraftPolReport2555_25560214.pdf?CFID=14063668&CFTOKEN=27092943

ตารางที่ ๘ ผลการตรวจวัดระดับเสียงของพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕^๕

จังหวัด	สถานที่ตั้ง	ระดับเสียงเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง (เดซิเบลเอ)		จำนวนครั้ง ที่มีค่า เกินค่า มาตรฐาน (ร้อยละ)	จำนวนวันที่ ตรวจวัด ทั้งหมด (วัน)	จำนวนวันที่ ระดับเสียง เกินค่า มาตรฐาน (วัน)
		ต่ำสุด	สูงสุด			
กรุงเทพฯ	โรงเรียน บดินทรเดชา ถนนรามคำแหง เขตวังทองหลาง	๕๐.๑	๖๙.๘	๐	๒๑๗	๐
	การเคหะชุมชน คลองจั่น ถนนสุขาภิบาล ๑ เขตบางกะปิ	๕๐.๑	๖๒.๙	๐	๒๘๓	๐
	โรงเรียน นนทรีวิทยา ถนนนางลิ้นจี่ เขตยานนาวา	๕๓.๖	๗๗.๖	๕๐	๑๓๖	๖๘
	โรงเรียนสิงทราช พิทยา ถนนเอกชัย เขตบางขุนเทียน	๕๕.๐	๖๗.๔	๐	๑๔๓	๐

หมายเหตุ : มาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไปกำหนดค่าระดับเสียงเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ไม่เกิน ๗๐ เดซิเบลเอ

^๕ที่มา : สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง. กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๕๖). ระดับเสียงจากสถานีตรวจวัดระดับเสียง
ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี ๒๕๕๕ เดือนมกราคม - ธันวาคม. [cited 2013 Oct 17]; [http://aqnis.pcd.
go.th/webfm_send/2184](http://aqnis.pcd.go.th/webfm_send/2184)

ตารางที่ ๙ ผลการตรวจวัดระดับเสียงของพื้นที่ริมหรือใกล้ถนนในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕^๔

จังหวัด	สถานที่ตั้ง	ระดับเสียงเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง (เดซิเบลเอ)		จำนวนครั้ง ที่มีค่า เกินค่า มาตรฐาน (ร้อยละ)	จำนวนวันที่ ตรวจวัด ทั้งหมด (วัน)	จำนวนวันที่ ระดับเสียง เกินค่า มาตรฐาน (วัน)
		ต่ำสุด	สูงสุด			
กรุงเทพฯ	สนามกีฬาเคหะ ชุมชนห้วยขวาง ถนน ประชาสงเคราะห์ เขตห้วยขวาง	๖๑.๐	๘๐.๐	๒๖	๒๑๒	๕๕
	วงเวียน ๒๒ กรรฎา ถนนสันติภาพ	๖๖.๑	๗๘.๔	๑๑	๓๖๐	๓๘
	สถานีไฟฟ้าย่อย ถนนอินทรพิทักษ์ เขตธนบุรี	๖๗.๘	๗๔.๕	๓๓	๓๖๕	๑๒๑
	สถานีตำรวจ นครบาลโชคชัย ถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ	๗๐.๗	๗๓.๕	๑๐๐	๑๘๖	๑๘๖
	ริมรั้วการเคหะ ชุมชนดินแดง เขตดินแดง	๗๑.๒	๗๘.๓	๑๐๐	๓๔๖	๓๔๖
	พาหุรัด ถนนตรีเพชร เขตพระนคร	๖๙.๘	๘๐.๕	๑๐๐	๓๕๘	๓๕๗

หมายเหตุ : มาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไปกำหนดค่าระดับเสียงเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ไม่เกิน ๗๐ เดซิเบลเอ

^๔ที่มา : สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง. กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๕๖). ระดับเสียงจากสถานีตรวจวัดระดับเสียง
ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เดือนมกราคม - ธันวาคม. [cited 2013 Oct 17]; http://aqnis.pcd.go.th/webfm_send/2184

การจัดการกับปัญหามลพิษทางเสียงใน กรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์ ในการต่อทะเบียนประจำปี การตรวจสอบตรวจจับ ยานพาหนะเสียงดัง การตรวจสอบและบำรุงรักษา รถขนส่งมวลชน กรุงเทพฯ (ขสมก.) และรถร่วม ขสมก. ให้มีการระบายมลพิษอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐานก่อนออกให้บริการ การซ่อมและปรับเปลี่ยนพิกัดให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะถนนที่มีระดับเสียงสูง การเข้มงวดตรวจสอบการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดรถบรรทุกเข้ามาในเขตกรุงเทพมหานครชั้นใน และการสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชนในการแจ้งเหตุ เมื่อพบการกระทำผิด ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>คุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ</p> <p>๑. คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ ๓ โดยเฉพาะแหล่งน้ำในบริเวณที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ซึ่งต้องได้รับการฟื้นฟูอย่างเร่งด่วน</p>	<p>๑. การเพิ่มขึ้น ของจำนวนประชากร ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มการใช้น้ำ ที่เพิ่มมากขึ้น</p> <p>๒. มาตรการปรับปรุงคุณภาพน้ำ ที่ดำเนินการอยู่ ยังไม่ส่งผลให้คุณภาพน้ำ ในแม่น้ำเจ้าพระยาและคูคลองได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องเร่งรัดมาตรการ การขยายงาน และทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด</p> <p>๓. ระบบท่อรวบรวมน้ำเสียของกรุงเทพมหานคร เป็นระบบท่อรวม จึงทำให้ในช่วงฝนตก น้ำเสียรวมกับน้ำฝนไหลลงสู่คูคลองและแม่น้ำ ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพในแหล่งน้ำ</p> <p>๔. ในพื้นที่บริการบำบัดน้ำเสียปัจจุบัน การเก็บรวบรวมน้ำเสียแล้วปล่อยให้ไหลล้นจากบ่อดักน้ำเสีย ส่งผลให้เกิดมลพิษทางน้ำในคลองใกล้เคียง น้ำเสียที่ไม่ได้รับการบำบัด ล้นปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำนอกพื้นที่บริการบำบัดน้ำเสียและไหลลงคูคลองหรือชายใกล้เคียง และมีน้ำเสียบางส่วน ที่ไม่ได้นำเข้าสู่โรงควบคุมคุณภาพน้ำแต่ปล่อยลงสู่คูคลองโดยตรง</p> <p>๕. การควบคุมแหล่งกำเนิดน้ำเสียไม่เพียงพอ เพราะการเชื่อมต่อท่อรวบรวมน้ำเสียจากบ้านเรือนเข้าสู่ระบบระบายน้ำมีไม่เพียงพอ</p> <p>๖. การออกและการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย ไม่มีความชัดเจนและไม่เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน รวมทั้งบทลงโทษ/ มาตรการที่ใช้กับผู้ก่อมลพิษทางน้ำ ไม่มีความชัดเจนและเข้มงวดเพียงพอ</p> <p>๗. การประสานความร่วมมือของภาคส่วนรัฐ ในการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำ ยังไม่มีความต่อเนื่อง ความชัดเจน และไม่เพียงพอต่อการจัดการ</p>

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยทำท่าย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>การจัดการมูลฝอยและของเสียอันตราย</p> <p>๑. ปริมาณขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๒. การจัดการขยะในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการแก้ปัญหาขยะล้นเมือง</p>	<p>๑. จำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประกอบกับวิถีชีวิต และรูปแบบการใช้ทรัพยากรที่ฟุ่มเฟือย ส่งผลให้ปริมาณมูลฝอยมีแนวโน้มปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น</p> <p>๒. ไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย</p> <p>๓. ทางเลือกในการกำจัดขยะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น เตาเผาปลอดมลพิษทางอากาศต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงซึ่งมีต้นทุนสูงและมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงและดูแลรักษาระบบ</p> <p>๔. ขาดการวางแผนและการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยแบบครบวงจร</p> <p>๕. ขาดการสร้างความตระหนักและการรณรงค์การใช้การจัดการขยะตั้งแต่ในระดับครัวเรือนจนถึงชุมชน</p>
<p>คุณภาพอากาศและเสียง</p> <p>๑. สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{๑๐} PM_{๒.๕} ก๊าซโอโซน และเบนซิน มีปริมาณสูงกว่ามาตรฐาน และไม่ได้รับการแก้ไข จะทวีความรุนแรงมากขึ้น</p>	<p>๑. การติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ไม่ครอบคลุมพื้นที่ ส่งผลต่อการประเมินสถานการณ์ และการกำหนดมาตรการในการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบจากแหล่งกำเนิด</p> <p>๒. จำนวนรถยนต์ส่วนบุคคลที่เพิ่มมากขึ้น</p> <p>๓. มาตรฐานและการให้บริการขนส่งมวลชนที่ยังไม่มีประสิทธิภาพและคุณภาพเพียงพอ ที่จะดึงดูดให้ประชาชนหันมาใช้ระบบขนส่งมวลชน</p> <p>๔. การรณรงค์การใช้พลังงานสะอาด และการใช้จักรยานยังไม่เป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดช่องทางจักรยาน</p> <p>๕. ขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการเฝ้าระวัง / ติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียง ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงเคยชินกับการเป็นผู้คอยรับบริการที่ขาดความตระหนักตื่นตัวกระตือรือร้นและจิตสาธารณะในการมีส่วนร่วมดูแลรักษาคุณภาพอากาศซึ่งต้องใช้เวลาและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๑.๑ คุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครมีคุณภาพดีขึ้น

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ	ไม่น้อยกว่า ๔๕	ไม่น้อยกว่า ๕๐	ไม่น้อยกว่า ๕๕	ไม่น้อยกว่า ๖๐
๒) ร้อยละของจุดตรวจวัดมีค่าเฉลี่ยของค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ≥ 2.0 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่น้อยกว่า ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๗๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๙๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๑.๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและติดตามคุณภาพน้ำแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	๑) ร้อยละของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ	ไม่น้อยกว่า ๔๕	ไม่น้อยกว่า ๕๐	ไม่น้อยกว่า ๕๕	ไม่น้อยกว่า ๖๐
	๒) ร้อยละของจุดตรวจวัดมีค่าเฉลี่ยของค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ≥ 2.0 มิลลิกรัม / ลิตร	ไม่น้อยกว่า ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๗๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๙๐
	๓) ร้อยละของจุดตรวจวัดมีค่าเฉลี่ยของค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ≥ 3.0 มิลลิกรัม / ลิตร	ไม่น้อยกว่า ๔๐	ไม่น้อยกว่า ๕๐	ไม่น้อยกว่า ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๗๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๑.๒ กรุงเทพมหานครมีการลดและควบคุมปริมาณมูลฝอย ที่แหล่งกำเนิด และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอยตั้งแต่แหล่งกำเนิด จนถึงการจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของ ปริมาณมูลฝอย คัดแยกที่แหล่งกำเนิด ^{๑๑} เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐	ไม่น้อยกว่า ๔๐	ไม่น้อยกว่า ๕๐
๒) ร้อยละของ มูลฝอยที่ได้รับ การจัดการ อย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ไม่น้อยกว่า ๓๐	ไม่น้อยกว่า ๕๐	ไม่น้อยกว่า ๗๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๑.๒.๑ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การคัดแยก มูลฝอย ที่แหล่งกำเนิด ตามหลัก ๓Rs	๑) ร้อยละของ ปริมาณมูลฝอย คัดแยก ที่แหล่งกำเนิด ^{๑๑} เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐	ไม่น้อยกว่า ๔๐	ไม่น้อยกว่า ๕๐
	๒) ร้อยละของ ปริมาณมูลฝอย ที่จัดเก็บได้ลดลง เมื่อเทียบกับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ^{๑๒}	ไม่น้อยกว่า ๕	ไม่น้อยกว่า ๑๐	ไม่น้อยกว่า ๑๕	ไม่น้อยกว่า ๒๐

^{๑๑}ปริมาณมูลฝอยที่สามารถคัดแยกจากแหล่งกำเนิดปีฐานที่ใช้เทียบ คือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๑,๒๐๐ ตันต่อวัน

^{๑๑}ปริมาณมูลฝอยที่สามารถคัดแยกจากแหล่งกำเนิด ปีฐานที่ใช้เทียบ คือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๑,๒๐๐ ตันต่อวัน

^{๑๑}ปริมาณมูลฝอยที่จัดเก็บได้ ปีฐานที่ใช้เทียบ คือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๙,๙๐๐ ตันต่อวัน

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๑.๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการจัดการมูลฝอย	๑) ร้อยละจำนวนชุมชนที่มีการจัดการมูลฝอยโดยชุมชน (CBM) เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ไม่น้อยกว่า ๕	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐	ไม่น้อยกว่า ๔๐
	๒) ร้อยละจำนวนหน่วยงาน / องค์กรของภาครัฐ เอกชน มีการจัดการมูลฝอยเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ไม่น้อยกว่า ๕	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐	ไม่น้อยกว่า ๔๐
๑.๑.๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บมูลฝอยอันตรายจากแหล่งกำเนิด ^{๑๓}	๑) ร้อยละของปริมาณมูลฝอยอันตรายที่สามารถคัดแยกได้จากแหล่งกำเนิด (บ้านเรือน) เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีฐาน ^{๑๔}	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐	ไม่น้อยกว่า ๔๐	ไม่น้อยกว่า ๕๐
๑.๑.๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ (e - waste) ^{๑๕}	๑) ร้อยละของปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่น่ากลับมารีไซเคิลเพิ่มขึ้น (ปีฐาน พ.ศ. ๒๕๖๐)	ปีฐาน	ไม่น้อยกว่า ๑๐	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐

^{๑๓} การจัดเก็บมูลฝอยอันตรายจากแหล่งกำเนิด คือ การเก็บรวบรวมมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนและจากจุดเก็บที่เป็นของกรุงเทพมหานครเอง และที่ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานเขต ท่างสรรพสินค้า และโรงเรียน เป็นต้น

^{๑๔} การคำนวณปริมาณมูลฝอยอันตรายที่สามารถคัดแยกได้จากแหล่งกำเนิด กำหนดให้ใช้ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นปีฐานเทียบ คือ ๓๐๔.๑๑ ตัน/ปี

^{๑๕} ขยะอิเล็กทรอนิกส์ (e - waste) คือ ของเสียหรือมูลฝอยจากเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เสียหรือไม่ต้องการแล้ว เช่น เครื่องใช้ขนาดใหญ่ในบ้าน (เตาอบ เต้าปอไมโครเวฟ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า ที่ปิ้งขนมปัง และเตารีด ฯลฯ) เครื่องมือสื่อสารและเครื่องใช้ในสำนักงาน (คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์ เครื่องถ่ายเอกสารและแฟกซ์ ฯลฯ) เครื่องใช้เพื่อความบันเทิง (โทรทัศน์ วิทยุ เครื่องเสียง เครื่องเล่นซีดี และดีวีดี) อุปกรณ์ไฟฟ้า อุปกรณ์กีฬา และสันตนาการ (ส่วนไฟฟ้าเครื่องตัดหญ้าไฟฟ้า ของเล่นไฟฟ้า เครื่องออกกำลังกาย ฯลฯ) เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ อุปกรณ์ตรวจสอบ ระบบจ่ายอัตโนมัติ (เช่น เครื่องขายตัวอัตโนมัติ ฯลฯ) เครื่องมือเครื่องใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม และของเสียที่เหลือทิ้งจากกระบวนการผลิต เป็นต้น

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๑.๒.๕ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การกำจัด มูลฝอยด้วยการ แปรรูปนำกลับ มาใช้ประโยชน์ ^{๑๖}	๑) ร้อยละของ มูลฝอยที่นำมา บำบัดแล้วกลับ ไปใช้ประโยชน์ ที่ศูนย์กำจัด มูลฝอยเพิ่มขึ้น ^{๑๗} (ปีฐาน พศ ๒๕๕๕ = ๑,๐๐๐ ตัน/วัน)	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐	ไม่น้อยกว่า ๒๐๐	ไม่น้อยกว่า ๓๐๐	ไม่น้อยกว่า ๔๐๐
๑.๑.๒.๖ เพิ่ม ประสิทธิภาพ ด้านการบริหาร จัดการมูลฝอย ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	๑) ร้อยละ ความพึงพอใจ ของประชาชน ต่อการจัดการ มูลฝอยของ กรุงเทพมหานคร เมื่อเทียบกับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๙๐	ไม่น้อยกว่า ๙๐

^{๑๖}การกำจัดมูลฝอยด้วยการแปรรูปที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ คือ การกำจัดมูลฝอยด้วยการแปรรูปมูลฝอยตามสมบัติของมูลฝอยแต่ละประเภทในศูนย์กำจัดมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร เช่น โรงงานหมักปุ๋ย (แปรรูปมูลฝอยที่ย่อยสลายได้นำไปแปรรูปเป็นปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ อาหารสำหรับสัตว์) โรงหมักก๊าซชีวภาพผลิตผลิตกระแสไฟฟ้า โรงงานรีไซเคิลมูลฝอยก่อสร้าง แปรรูปมูลฝอยก่อสร้าง และการแปรรูปขยะมูลฝอยไปเป็นพลังงานความร้อนโดยใช้เตาเผา เป็นต้น

^{๑๗}การคำนวณ

๑. ปริมาณมูลฝอยที่นำมาบำบัดและแปรรูปกลับไปใช้ประโยชน์ที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายของแต่ละปี

$$= \text{ปริมาณมูลฝอยที่นำมาบำบัดและแปรรูปกลับไปใช้ประโยชน์ที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ปีฐาน} \times \frac{\text{ร้อยละเป้าหมายในแต่ละปี}}{๑๐๐}$$

๒. ปริมาณมูลฝอยที่นำมาบำบัดและแปรรูปกลับไปใช้ประโยชน์ที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ (ตัน / วัน)

$$= \text{ปริมาณมูลฝอยที่นำมาบำบัดและแปรรูปกลับไปใช้ประโยชน์ที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ ปีฐาน} + \text{ปริมาณมูลฝอยที่นำมาบำบัดและแปรรูปกลับไปใช้ประโยชน์ที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยฯ เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายของแต่ละปี}$$

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๑.๓ กรุงเทพมหานครมีคุณภาพอากาศและเสียงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของจำนวนข้อมูลคุณภาพอากาศที่มีการตรวจวัด ^{๑๘}	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๘๕
๒) ร้อยละของจำนวนข้อมูลระดับเสียงที่มีการตรวจวัด ^{๑๙}	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๑.๓.๑ ฝ้าระวังปริมาณมลพิษในอากาศและระดับเสียงให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	๑) ร้อยละของจำนวนข้อมูลคุณภาพอากาศที่มีการตรวจวัด ^{๒๐}	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๘๕	ไม่น้อยกว่า ๘๕
๑.๑.๓.๒ ระดับเสียงให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	๑) ร้อยละของจำนวนข้อมูลระดับเสียงที่มีการตรวจวัด ^{๒๑}	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐

^{๑๘}ร้อยละของจำนวนข้อมูลคุณภาพอากาศที่มีการตรวจวัดไม่น้อยกว่า ๘๕ หมายถึง ถ้ามีการตรวจวัดคุณภาพอากาศร้อยเปอร์เซ็นต์จะต้องมีข้อมูลคุณภาพอากาศมากกว่าหรือไม่น้อยกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ โดยยอมให้มีข้อมูลเสียจากเหตุต่าง ๆ ได้เพียง ๑๕ เปอร์เซ็นต์

^{๑๙}ร้อยละของจำนวนข้อมูลระดับเสียงที่มีการตรวจวัดไม่น้อยกว่า ๘๐ หมายถึง ถ้ามีการตรวจวัดระดับเสียงร้อยเปอร์เซ็นต์จะต้องมีข้อมูลระดับเสียงมากกว่าหรือไม่น้อยกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ โดยยอมให้มีข้อมูลเสียจากเหตุต่าง ๆ ได้เพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์

^{๒๐}ร้อยละของจำนวนข้อมูลคุณภาพอากาศที่มีการตรวจวัดไม่น้อยกว่า ๘๕ หมายถึง ถ้ามีการตรวจวัดคุณภาพอากาศร้อยเปอร์เซ็นต์จะต้องมีข้อมูลคุณภาพอากาศมากกว่าหรือไม่น้อยกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ โดยยอมให้มีข้อมูลเสียจากเหตุต่าง ๆ ได้เพียง ๑๕ เปอร์เซ็นต์

^{๒๑}ร้อยละของจำนวนข้อมูลระดับเสียงที่มีการตรวจวัดไม่น้อยกว่า ๘๐ หมายถึง ถ้ามีการตรวจวัดระดับเสียงร้อยเปอร์เซ็นต์จะต้องมีข้อมูลระดับเสียงมากกว่าหรือไม่น้อยกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ โดยยอมให้มีข้อมูลเสียจากเหตุต่าง ๆ ได้เพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๒) ร้อยละของการตรวจวัดระดับเสียงของยานพาหนะที่สัญจรในพื้นที่กรุงเทพมหานครอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเทียบกับจำนวนที่วัดทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ๙๐	ไม่น้อยกว่า ๙๑	ไม่น้อยกว่า ๙๒	ไม่น้อยกว่า ๙๓
	๓) ร้อยละของยานพาหนะที่ปล่อยมลพิษทางอากาศและเสียงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับยานพาหนะที่ได้รับการตรวจวัดทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ๗๕	ไม่น้อยกว่า ๗๗	ไม่น้อยกว่า ๘๐	ไม่น้อยกว่า ๘๕

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่องค์ความรู้ในการใช้น้ำและร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรน้ำ (การจัดกิจกรรมรายเดือนอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี) ๑.๑ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งน้ำธรรมชาติ ปัญหามลพิษทางน้ำ ผลกระทบของมลพิษทางน้ำและวิธีการใช้	๓	๕	๕	๕	๑๘

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
<p>น้ำที่ประหยัดและคุ้มค่า ฯลฯ</p> <p>๑.๒ การเผยแพร่องค์ความรู้และวิธีการใช้น้ำ อนุรักษ์และดูแลแหล่งน้ำธรรมชาติ ด้วยสื่อที่หลากหลายและประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย</p> <p>๑.๓ การสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ด้วยการบริการด้านเอกสาร และการจัดอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป</p> <p>๑.๔ การอบรมให้ความรู้กับเจ้าของสถานประกอบการ ผู้ที่ดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย หรือประชาชนที่สนใจ ในการจัดการและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็ก</p>					
๒. โครงการสร้างภาคีเครือข่ายภาคชุมชน ในการดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ	๓	๕	๕	๕	๑๘
๓. สำรวจทัศนคติ ความต้องการและแนวทางการจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติของประชาชน บริเวณชุมชนที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ	๐.๗๕	๑.๒๕	๑.๒๕	๑.๒๕	๔.๕
<p>๔. โครงการพัฒนาและปรับปรุงแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณริมคู คลอง แม่น้ำ ในเชิงการอนุรักษ์และอยู่ร่วมกับน้ำได้อย่างมีความสุข</p> <p>๔.๑ โครงการบูรณาการวิถีชีวิตคนริมน้ำ</p> <p>๔.๒ โครงการพัฒนา และสร้างเอกลักษณ์ตามวิถีชุมชนคนริมน้ำ</p> <p>๔.๓ โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูการสัญจรทางน้ำ</p>	๓	๑๐	๑๐	๕	๒๘

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕. โครงการสร้างความตระหนัก และความสำคัญของแหล่งน้ำธรรมชาติ ในทุกเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ๕.๑ โครงการรักษาน้ำ (ดูแลแหล่งน้ำ ธรรมชาติ) ๕.๒ โครงการรณรงค์ไม่ทิ้งขยะ หรือ ของเสียอื่น ๆ ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ๕.๓ โครงการรณรงค์การใช้น้ำ อย่างประหยัด โดยเฉพาะในภาคครัวเรือน	๓	๕	๕	๕	๑๘
๖. โครงการปลูกฝังและสร้างทัศนคติ ที่ดี ให้กับเยาวชนในการดูแล และ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ๖.๑ โครงการนักสืบสายน้ำ ๖.๒ โครงการประกวดภาพวาด / โครงการงาน / นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน ๖.๓ โครงการศึกษาระบบนิเวศแหล่งน้ำ ธรรมชาติ ๖.๔ โครงการพืชน้ำอนุรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ	๓	๕	๕	๕	๑๗
๗. โครงการติดตามตรวจสอบและ ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ^๑ (เป็นรายกรณี) ๗.๑ โครงการตรวจวัดคุณภาพแหล่งน้ำ ธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ในพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในระดับ เสื่อมโทรม ๗.๒ โครงการประเมินสภาพคุณภาพ แหล่งน้ำธรรมชาติ และจัดลำดับความ สำคัญของแหล่งน้ำที่ต้องได้รับการฟื้นฟู คุณภาพน้ำ ๗.๓ โครงการฟื้นฟูคุณภาพน้ำคลอง สายหลักที่เสื่อมโทรม ๗.๔ โครงการฟื้นฟูคุณภาพน้ำคลองใน คลองสายหลักและย่อย	๖	๑๕	๑๐	๕	๓๖

^๑ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นโครงการต่อเนื่องจาก “โครงการคลองสวยน้ำใส ๔๕ คลอง” ของสำนักการระบายน้ำ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๘. โครงการพัฒนาและกำหนดรูปแบบ การจัดการมูลฝอยครบวงจรทั้งใน ระยะสั้น ปานกลาง และยาว	๙	๑๐	๕	๕	๒๙
๙. โครงการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ การลดคัดแยกและจัดการมูลฝอย ตามหลักการจัดการทรัพยากร ด้วยหลัก 3Rs ๙.๑ การให้ความรู้กับประชาชนในการ คัดแยกขยะและการใช้ประโยชน์จากขยะ ในระดับครัวเรือน ๙.๒ การรณรงค์การจัดการมูลฝอย ตามหลัก 3Rs ๙.๓ การพัฒนาสื่อ และการประชาสัมพันธ์ในระดับชุมชน และพื้นที่สาธารณะทั่วไป ๙.๔ การสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ด้วยการบริการด้านเอกสาร และการจัดอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ๙.๕ การอบรมให้ความรู้กับเจ้าของ สถานประกอบการและประชาชนที่สนใจ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอย (เช่น ร้านรับซื้อของเก่า เป็นต้น) ๙.๖ โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการจัดการมูลฝอย	๓๐	๓๕	๓๕	๒๕	๑๒๕
๑๐. โครงการธนาคารขยะ / ร้านรับซื้อขยะ (ภาครัฐหรือชุมชน จัดตั้งและบริหารจัดการเอง)	๙	๑๕	๑๐	๑๐	๔๔
๑๑. โครงการส่งเสริมและร่วมมือ กับภาคเอกชน ในการจัดการมูลฝอย ที่แหล่งกำเนิด	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๔๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
<p>๑๒. โครงการพัฒนาและปรับปรุงแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>๑๒.๑ การอบรมเชิงปฏิบัติการ แปรรูปมูลฝอยจากภาคเกษตรกรรมให้นำกลับมาใช้ใหม่ได้ (เช่น แปรรูปเป็นปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และยากำจัดศัตรูพืชสูตรธรรมชาติ เป็นต้น)</p> <p>๑๒.๒ การจัดตั้ง ศูนย์การเรียนรู้ การแปรรูปมูลฝอยจากภาคเกษตรกรรม</p>	๙	๑๐	๑๐	๕	๓๔
<p>๑๓. โครงการสร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการลดการเกิดมูลฝอยและทิ้งขยะให้ถูกที่ ในทุกเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร</p> <p>๑๓.๑ โครงการรณรงค์การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง</p> <p>๑๓.๒ โครงการรณรงค์ ลดการเกิดขยะในที่พักและที่ทำงาน</p> <p>๑๓.๓ โครงการรณรงค์การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและไม่เกิดขยะ</p> <p>๑๓.๔ โครงการรณรงค์การรักษาความสะอาดในพื้นที่สาธารณะ (ถนน ทางเดินเท้า สวนสาธารณะ เป็นต้น)</p> <p>๑๓.๕ โครงการรณรงค์ไม่ทิ้งขยะหรือของเสียอื่น ๆ ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ</p> <p>๑๓.๖ โครงการรณรงค์ทิ้งขยะให้ถูกที่</p> <p>๑๓.๗ โครงการลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก</p> <p>๑๓.๘ จัด Campaign ในย่านพื้นที่ ชุมชนกระจายครอบคลุมพื้นที่ กรุงเทพมหานครอย่างสม่ำเสมอ</p>	๑๘	๔๐	๔๐	๔๐	๑๓๘

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๔. โครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย	๒๐	๒๕	๒๕	๒๕	๙๕
๑๕. โครงการเพิ่มจุดทิ้งของเสียอันตราย ที่มีความปลอดภัยให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ	๑๐	๒๐	๒๐	๑๐	๖๐
๑๖. โครงการคัดแยกมูลฝอยในสถานที่พักอาศัย ประเภทอาคารชุด หอพัก หมู่บ้านจัดสรร ฯลฯ ๑๖.๑ การออกระเบียบ ข้อบังคับ และบทลงโทษ เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยของที่พักอาศัยที่เป็นอาคารชุด อาคารพาณิชย์ หอพัก หมู่บ้านจัดสรร ๑๖.๒ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ผู้อาศัยปฏิบัติตามด้วยการรณรงค์ด้วยสื่อและการประชาสัมพันธ์อย่างเข้มข้น ๑๖.๓ ขอความร่วมมือเจ้าของ ในการให้ความร่วมมือ การจัดการมูลฝอยอย่างเป็นระบบ ๑๖.๔ ติดตามผลการดำเนินการเป็นระยะ พร้อมให้คำแนะนำ และการช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	๑๐๐	๕๐	๕๐	๕๐	๒๕๐
๑๗. โครงการรณรงค์การใช้ซ้ำ (reuse)	๑๘	๓๐	๓๐	๒๕	๑๐๓
๑๘. โครงการ “ตาวิเศษ รุ่นเยาว์ รักษาสิ่งแวดล้อม” ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ๑๘.๑ โครงการลดการเกิดขยะในโรงเรียน ๑๘.๒ โครงการเก็บขยะกู้โลก ๑๘.๓ โครงการจัดการขยะด้วย 3Rs ๑๘.๔ โครงการแปรขยะเป็นมูลค่า ๑๘.๕ โครงการแยกขยะในบ้าน ๑๘.๖ โครงการ “ตาวิเศษ รุ่นเยาว์ กอบกู้โลก”					
รวมทั้งสิ้น	๓๕๔.๗๕	๔๔๑.๒๕	๔๒๖.๒๕	๓๘๖.๒๕	๑,๖๐๘.๕๐

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการเฝ้าระวังและติดตาม คุณภาพน้ำแหล่งน้ำธรรมชาติ อย่างต่อเนื่อง	๒	๕	๕	๕	๑๗
๒. โครงการบำรุงรักษาเครื่องจักรและ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเฝ้าระวัง คุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ	๐.๔	๑	๑	๑	๓.๔
๓. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบ และวิธีการในการบำบัดคุณภาพแหล่งน้ำ ธรรมชาติให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน	๔	๑๐	๑๐	๑๐	๓๔
๔. โครงการจัดทำฐานข้อมูลระบบ สารสนเทศคุณภาพแหล่งน้ำคลอง ในกรุงเทพมหานครอย่างเป็นระบบ และสามารถใช้รายงานผลได้จริง ทุกสถานีตรวจวัด	๑	๑๐	๕	๒.๕	๑๘.๕
๕. โครงการนำน้ำที่ผ่านการบำบัด แล้วกลับมาใช้ประโยชน์ (แต่ละโรงควบคุมคุณภาพน้ำ)	๒	๕	๕	๕	๑๗
๖. โครงการนำกากตะกอน จากการบำบัดน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ (เช่น ใช้เป็นเชื้อเพลิง ไม่รวมค่าก่อสร้าง)	๒	๕	๕	๕	๑๗
๗. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนา การบำบัดเสียด้วยวิธีการและเทคโนโลยี ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่	๒	๕	๕	๕	๑๗
๘. โครงการพัฒนาบุคลากร และเจ้าหน้าที่เทคนิคด้านการควบคุม คุณภาพน้ำ	๒	๕	๕	๕	๑๗
๙. โครงการขุดลอกคู คลองที่ตื้นเขิน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร	๙	๑๕	๑๕	๑๕	๕๔
๑๐. โครงการทำความสะอาดคูคลอง	๙	๑๕	๑๕	๑๕	๕๔

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๑. โครงการพัฒนาบุคลากร ให้มีความพร้อมในการจัดการมูลฝอย ในทุกมิติ (ทั้งสำนักสิ่งแวดล้อมและ สำนักงานเขต) เช่น ๑๑.๑ การอบรมการสร้างเจตคติ และแนวคิดที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักสำคัญ ๑๑.๒ การอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิค และวิธีการ ในการเข้าถึงประชาชน ๑๑.๓ การอบรมเชิงปฏิบัติการ วิธีการ ในการประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อ และ การสื่อสารกับประชาชนในแต่ละกลุ่ม ๑๑.๔ การอบรมและพัฒนาบุคลากร ที่รับผิดชอบและทำหน้าที่ในการจัดการ มูลฝอยให้ถูกต้องด้วยวิธีที่ปลอดภัยตาม หลักวิชาการ ๑๑.๕ การอบรมและพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับหลักการและวิธีการในการกำจัด มูลฝอย ด้วยการแปรรูปนำกลับมาใช้ ประโยชน์ใหม่ ในแต่ละสำนักงานเขต ๑๑.๖ การอบรมและพัฒนาบุคลากรใน การบริหารจัดการฐานข้อมูลทั้งในระดับ พื้นที่และส่วนกลาง ๑๑.๗ การศึกษาดูงานและนำองค์ความรู้ ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	๙	๑๕	๑๕	๑๕	๕๔
๑๒. โครงการ หน้าบ้านนำมอง เพื่อกรุงเทพมหานครเมืองสีเขียว และน่าอยู่ อย่างยั่งยืน	๑๐	๑๕	๒๐	๒๐	๖๕
๑๓. โครงการส่งเสริมการศึกษาวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการ มูลฝอย	๑๐	๑๕	๒๐	๒๐	๖๕
๑๔. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ การจัดการมูลฝอยในพื้นที่ ๕๐ เขต	๑๐	๑๕	๒๐	๒๐	๖๕
๑๕. โครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บ มูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน ชุมชน	๑๐๐	๑๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๕๕๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๖. โครงการเพิ่มจุดทิ้งมูลฝอย ที่มีขนาดใหญ่ (เช่น ที่นอนเก่า โตะ ตู้ และเตียง เป็นต้น)	๙	๒๐	๑๕	๑๐	๕๔
๑๗. โครงการเพิ่มจุดทิ้งขยะ อิเล็กทรอนิกส์	๑๕	๒๕	๒๐	๒๐	๘๐
๑๘. โครงการส่งเสริมภาคเอกชน ในการรวบรวมวัสดุรีไซเคิล และพัฒนา เทคโนโลยีรีไซเคิล	๕	๕	๕	๕	๒๐
๑๙. โครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บ มูลฝอยตามหลักการจัดการทรัพยากร	๖๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๓๖๐
๒๐. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การบังคับใช้กฎหมายด้านการจัดการ ขยะและการจัดเก็บค่าธรรมเนียม	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๕๐
๒๑. โครงการจัดการมูลฝอย ด้วยหลักการ 3Rs	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๔๐
๒๒. โครงการจัดเก็บและขนส่งมูลฝอย แยกประเภทตามเวลาที่กำหนด	๕๐๐	๑,๐๐๐	๑,๓๐๐	๒,๐๐๐	๔,๘๐๐
๒๓. โครงการสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการมลพิษทางอากาศ	๐.๘	๒	-	-	๒.๘
๒๔. การกำกับ ดูแล ควบคุมมลพิษ ทางอากาศจากแหล่งกำเนิด อย่างสม่ำเสมอ ๒๔.๑ กรณีฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) ๑) มีระบบการต่อทะเบียนรถ โดยนำ มาตรฐานการปล่อยมลพิษมาควบคุม อย่างเคร่งครัด ๒) ลดจำนวนยานพาหนะ ที่ปล่อย มลพิษเกินมาตรฐาน ๒๔.๒ ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) ๑) มีเครื่องมือตรวจวัด PM๒.๕ ในบรรยากาศ รวมทั้งมีข้อมูล เบนซีน (Benzene: VOCs) และไนโตรเจน ไดออกไซด์ (NO ₂) บริเวณริมเส้นทาง จราจร ๒) มีเครื่องมือตรวจวัดค่า ทางอตุณิยมวิทยา รองรับการวิเคราะห์ PM๒.๕	๘๓	๑๐๐	๕๐	๕๐	๒๘๓

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๓) จัดจ้างวิเคราะห์องค์ประกอบของ PM๒.๕ ๔) ส่งเสริมยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๕) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดไม่เคลื่อนที่ เช่น การเผาในที่โล่ง การเผาขยะฯ ๖) การควบคุมแหล่งกำเนิดทุติยภูมิของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ เช่น NO ₂ เบนซิน (VOCs)					
๒๕. โครงการพัฒนารฐานข้อมูล และ Model เพื่อการจัดการมลพิษทางอากาศ ๒๕.๑) การจัดทำรายงาน การปล่อยมลพิษทางอากาศ ภาคการจราจรและขนส่ง (Inventory report: transport sector) ๒๕.๒) การวิเคราะห์ข้อมูล และการกระจายตัวของมลพิษด้วย Air Simulation model เพื่อการวางแผนการจัดการมลพิษทางอากาศ	๕	๔๕	๓๐	๓๐	๑๑๐
๒๗. โครงการจัดทำฐานข้อมูลโครงการประเภทที่ปกอาศัยที่ได้จัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)	๐.๕	-	-	-	๐.๕
๒๘. โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้านการจัดการมลพิษทางอากาศ ๒๘.๑) การจัดทำรายงานการปล่อยมลพิษทางอากาศ (Inventory report) ๒๘.๒) การจัดการฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน PM๒.๕ และ O ₃	๑	๓.๕	๓.๕	-	๘.๐
๒๙. โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้านการตรวจสอบและควบคุม การดำเนินการโครงการก่อสร้าง ให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตาม พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทุก ๆ ๓ ปี)	๑.๕	๑	๒	๒	๖.๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๓๐. โครงการส่งเสริมจิตสำนึก ด้านมลพิษทางอากาศ ๓๐.๑ สร้างและพัฒนาศูนย์ข้อมูล เพื่อ การเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพ อากาศอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน รวมทั้งเผยแพร่ข่าวสาร มาตรการ และ กิจกรรม ด้านการควบคุมและจัดการ คุณภาพอากาศในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๓๐.๒ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผล คุณภาพอากาศในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในรูปแบบการกระจายตัวของมลพิษ (Air simulation model) ผ่านศูนย์ข้อมูลฯ และระบบเตือนภัย มลพิษทางอากาศ ๓๐.๓ จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสำนึก ที่ดีด้านอากาศอย่างต่อเนื่อง	๔๔	๒๐	๑๐	๑๐	๘๔
๓๑. โครงการสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการมลพิษทางเสียง	๐.๘	๒	-	-	๒.๘
๓๒. โครงการกำกับ ดูแล ควบคุม มลพิษทางเสียงจากแหล่งกำเนิด อย่างสม่ำเสมอ (งบประมาณใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หลังจากนั้นใช้ร่วมกับ โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อมใน CIA ฯ)	๕	-	-	-	๕
๓๓. ฝึกอบรมบุคลากรด้านการจัดการ มลพิษทางเสียงเกี่ยวกับการตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินการโครงการ ก่อสร้าง ให้เป็นไปตามมาตรฐาน การป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕	๑.๕	๒.๕	๒.๕	๒.๕	๙
๓๔. โครงการส่งเสริมจิตสำนึก ด้านมลพิษทางเสียง ๓๔.๑ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และ มาตรการ ด้านมลพิษทางเสียงในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ผ่านศูนย์ข้อมูล ๓๔.๒ กิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึก (ต่อเนื่อง)	๒๖	๑๐	๗	๕	๔๘
รวมทั้งสิ้น	๙๕๐.๐	๑๖๕๔.๕	๑๘๗๓.๕๐	๒๕๖๕.๕๐	๗๐๔๓.๕๐

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการก่อสร้างโรงงานผลิต กระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานความร้อน จากขยะ ขนาด ๕๐๐ ต้นต่อวัน	๕๐๐				๕๐๐
๒. โครงการก่อสร้างโรงงานผลิต กระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานความร้อน จากขยะ ขนาด ๒,๐๐๐ ต้นต่อวัน			๓๐๐๐		๓๐๐๐
๓. โครงการก่อสร้างแปรรูปมูลฝอย ก่อสร้าง ขนาด ๕๐๐ ต้นต่อวัน	๕๐๐				๕๐๐
๔. โครงการก่อสร้างโรงงานหมักปุ๋ย ขนาด ๖๐๐ ต้นต่อวัน	๗๐๐				๗๐๐
๕. โครงการก่อสร้างโรงงานหมักปุ๋ย ขนาด ๘๐๐ ต้นต่อวัน		๑๐๐๐			๑๐๐๐
๖. โครงการก่อสร้างโรงงานหมักปุ๋ย ขนาด ๒,๐๐๐ต้นต่อวัน			๒๐๐๐		๒๐๐๐
๗. โครงการก่อสร้างโรงงานหมักก๊าซ ชีวภาพผลิตกระแสไฟฟ้าขนาด ๔๐๐ ต้น ต่อวัน		๓๐๐๐			๓๐๐๐
๘. โครงการก่อสร้างโรงงานกำจัด มูลฝอยอันตราย		๒๐๐๐			๒๐๐๐
๙. โครงการจัดตั้งศูนย์รวบรวมขยะ อิเล็กทรอนิกส์	๕๐	๕๐	๕๐		๑๕๐
๑๐. โครงการก่อสร้างรีไซเคิลขยะ อิเล็กทรอนิกส์		๕๐๐	๕๐๐		๑๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๒๕๕๐	๖๕๕๐	๕๕๕๐	๐	๑๔๖๕๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๒
ปลดอาชญากรรม
ยาเสพติด

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองปลอดภัยอาชญากรรม ปลอดภัยยาเสพติด มีขีดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การรักษาความสงบเรียบร้อยการควบคุมอาชญากรรมยาเสพติด

ความหมายทางวิชาการ

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองที่สามารถควบคุมอัตราการเกิดคดีอาชญากรรมและยาเสพติด ให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักอนามัย, สำนักเทศกิจ, สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร, สำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
- อัตราการเกิดอาชญากรรมทุกประเภทลดลง (ต่อประชากรแสนคน)	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
- อัตราการจับกุมและดำเนินคดีเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
- จำนวนศูนย์ / จุดตรวจเฝ้าระวังอาชญากรรมและยาเสพติดในชุมชนเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
- จำนวนสภาพแวดล้อมชุมชนที่เป็นจุดเสี่ยงได้รับการปรับปรุงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
- อัตราส่วนของกล้องวงจรปิด (CCTV) ต่อพื้นที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
- จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังอาชญากรรมในชุมชน	ไม่ต่ำกว่า ๘,๒๑๖ คน	ไม่ต่ำกว่า ๑๖,๔๓๒ คน	ไม่ต่ำกว่า ๓๒,๘๖๔ คน	ไม่ต่ำกว่า ๖๕,๗๒๘ คน
- ระดับความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการควบคุมอาชญากรรมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
- จำนวนพื้นที่ชุมชนแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
- จำนวนผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ยาเสพติด เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
- อัตราการก่อการร้าย		ไม่เกิน ๒ ครั้ง	ไม่เกิน ๑ ครั้ง	๐ ครั้ง
- ร้อยละความเชื่อมั่นของชาวต่างชาติที่มีต่อกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ในขณะที่กรุงเทพมหานครมีการพัฒนาไปสู่ความเป็นศูนย์กลางความเจริญในด้านต่าง ๆ ซึ่งดึงดูดให้คนอพยพเข้ามาศึกษาและทำงานรวมทั้งเป็นที่นิยมของชาวต่างชาติจำนวนมากนั้น ปัญหาอาชญากรรมซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแต่ไม่อาจปฏิเสธได้ และได้มีการพัฒนาควบคู่กับความเจริญ ของความเป็นเมืองมหานครดังกล่าวด้วยเช่นกัน ดังปรากฏข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดในกรุงเทพมหานคร ทั้งข้อมูลอาชญากรรมที่ได้รับรายงานอย่างเป็นทางการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจากการสำรวจข้อมูลจากเหยื่ออาชญากรรม ของสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบตัวเลขที่น่าสนใจดังนี้

๑.๑ สถานการณ์อาชญากรรมในภาพรวมและประเภทอาชญากรรม

จากสถิติของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่ากรุงเทพมหานคร มีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สูงที่สุดรับแจ้งถึง ๖๓,๙๖๘ ราย รองลงมาคือ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ๑๐,๓๙๐ คดี และคดีชีวิตร่างกายและเพศ ๓,๘๐๓ คดี

ตารางที่ ๑๐ สถิติคดีอาญาในกรุงเทพมหานครที่ได้รับรายงานปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ประเภทข้อหา	รับแจ้ง	จับ	อัตราคดีต่อแสนคน	ปราบปราม	
				เป้าหมาย (ร้อยละ)	ผลปฏิบัติ
๑. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	๕๗๑	๔๐๒	๑๐.๐๖	๗๔.๓๔	๗๐.๔๐
๒. คดีชีวิต ร่างกายและเพศ	๓,๘๐๓	๒,๑๕๖	๖๗.๐๓	๕๘.๓๖	๕๖.๖๙
๓. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	๑๐,๓๕๐	๓,๙๘๐	๑๘๓.๑๓	๓๘.๒๕	๓๘.๓๑
๔. คดีน่าสนใจ	๗,๕๕๒	๑,๓๕๕	หมายเหตุ ๑. สถิติคดีอาญา ๕ กลุ่ม ที่ปรากฏในตารางนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของสถิติคดีอาญาที่รับแจ้งและ จับได้ทั้งหมด ซึ่งตำรวจจะตัดยอดทุกวันที่ ๕ ของเดือน ๒. คดีอาญาบางประเภท สามารถพิจารณาจัดอยู่ในกลุ่มประเภทความผิดได้มากกว่า ๑ รายการ ๓. อัตราคดีต่อแสนคืออัตราการรับแจ้งคดีต่อประชากรแสนคน ของช่วงเวลาที่รายงาน คำนวณเฉพาะหน่วยระดับบช./ภ. และบภ./ภ.จว. ในปีที่ผ่านมา ๔. ค่าเป้าหมายคำนวณจากผลการจับกุมเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มในปีงบประมาณก่อนหน้า (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ ต.ค. พ.ศ. ๒๕๕๖) ๕. ประชากร ๕,๖๗๓,๕๖๐ คน		
๔.๑ โจรกรรมรถจักรยานยนต์	๒,๘๙๖	๒๖๙			
๔.๒ ยักยอก	๒,๔๗๕	๖๑๙			
๔.๓ นื้อโกง	๑,๗๖๑	๔๒๓			
๕. คดีรัฐเป็นผู้เสียหาย	๘๔,๔๕๓ (ราย)	๙๔,๒๔๗ (คน)			
๕.๑ ยาเสพติด	๖๓,๙๖๘ (ราย)	๖๔,๗๒๔ (คน)			
๕.๒ อาวุธปืน	๒,๒๖๐ (ราย)	๒๔๓๑ (คน)			

ที่มา: กองบัญชาการตำรวจนครบาล ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

อนึ่ง จากการสำรวจข้อมูลอาชญากรรมปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า การประสบเหตุอาชญากรรม ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๓.๓ ไม่ได้แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่แจ้งมีเพียง ร้อยละ ๓๕.๖ เท่านั้น และไม่แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเหตุที่เกิดขึ้นหรือไม่^๑ ดังนั้น ตัวเลขสถิติคดีอาญาที่ตำรวจได้รับรายงานข้างต้น จึงเป็นเสมือนภาพของยอดภูเขาน้ำแข็งที่ปรากฏ ซึ่งยังมีสถานการณ์อาชญากรรมและยาเสพติดที่เกิดขึ้นจริงในกรุงเทพมหานคร อีกประมาณร้อยละ ๖๓ ที่เป็นตัวเลขมืด (dark figure)

๑.๒ ลักษณะของผู้กระทำผิด

จากสถิติอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่าผู้ต้องหาส่วนมากเป็นเพศชาย มักกระทำความผิดในคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ จำนวน ๑,๖๖๒ คดี รองลงมาคือคดีทำให้เสียทรัพย์ จำนวน ๔๔๕ คดี ที่สำคัญยังพบว่า ในคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์นั้น มีผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนจำนวน ๑๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔ ของผู้กระทำผิดในคดีนี้ทั้งหมด

^๑สำนักงานกิจการยุติธรรม. รายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

ตารางที่ ๑๑ สถิติคดีอาญาที่ได้รับรายงาน ในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำแนกตามข้อหา และผู้ต้องหา

ประเภทข้อหา	จำนวนคดี	ผู้ใหญ่		รวม	เยาวชน		เด็ก		รวม
		ชาย (คน)	หญิง (คน)		ชาย (คน)	หญิง (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๑. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ									
๑.๑ วางเพลิง	๑๒	๑๑	๐	๑๑	๒	๐	๐	๐	๒
๒. คดีชีวิต ร่างกายและเพศ									
๒.๑ พยายามฆ่า	๒๖๓	๒๐๔	๔	๒๐๘	๕๔	๐	๒๔	๑	๗๘
๒.๒ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	๑๙๓	๑๕๘	๘	๑๖๖	๔๐	๐	๑๑	๐	๕๑
๓. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์									
๓.๑ ทำให้เสียทรัพย์	๔๔๕	๒๓๖	๕๙	๒๙๕	๗	๑	๑๗	๓	๒๘
๓.๒ ปล้นทรัพย์	๕๕	๖๕	๓	๖๘	๕๑	๐	๑๓	๐	๖๔
๔. คดีน่าสนใจ									
๔.๑ โจรกรรมรถจักรยานยนต์	๑,๖๖๒	๑๙๔	๑๑	๒๐๕	๘๘	๔	๙๙	๑	๑๙๒
๕. คดีรัฐเป็นผู้เสียหาย									
๕.๑ ยาเสพติด	๓๗๕	๒๗๖	๒๓	๒๙๙	๔๕	๕	๓๒	๐	๘๒
๕.๒ อาวุธปืน	๓๒๑	๒๕๓	๘	๒๖๑	๕๑	๐	๗	๐	๕๘

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

นอกจากนี้ ในทางสอดคล้องกันจากการสำรวจข้อมูลอาชญากรรม ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงานกิจการยุติธรรมพบว่า ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี หากเป็นการกระทำผิดคนเดียว ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกแก๊งอันธพาลและไม่มีอาการมีนเมาจากสารเสพติดหรือแอลกอฮอล์ แต่หากเป็นการร่วมกระทำผิดมากกว่า ๑ คนขึ้นไป ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มีความเป็นสมาชิกกับแก๊งอันธพาล และมักมีอาการมีนเมาจากสารเสพติดหรือแอลกอฮอล์ร่วมด้วย ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ พบว่าเหยื่ออาชญากรรมเกินกว่าครึ่งหนึ่งไม่เคยรู้จักผู้กระทำผิดมาก่อน หรือรู้จักเพียงผิวเผินเท่านั้น และสามารถจดจำผู้กระทำผิดได้ หากพบเห็นอีกครั้ง กรณีผู้กระทำผิดคนเดียว ส่วนกรณีผู้กระทำผิดมากกว่าหนึ่งคนเหยื่ออาชญากรรมไม่สามารถจดจำผู้กระทำผิดได้ หากพบเห็นอีกครั้ง แสดงว่าคนแปลกหน้าที่เข้ามาในชุมชนหรือในบ้านเป็นคนกลุ่มแรก ๆ ที่ชาวชุมชนควรให้ความสนใจจับตามอง และดูแลสอดส่องให้เก้กันและกัน มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งควรมีการพัฒนากิจกรรมชุมชน เพื่อผูกโยงความสัมพันธ์ของเครือข่ายชุมชนเข้าด้วยกัน

๑.๓ เวลาที่เกิดเหตุ

จากสถิติอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่า ช่วงเวลาที่เกิดเหตุส่วนใหญ่มักเกิดในตอนกลางคืน เวลา ๑๘.๐๐ - ๐๖.๐๐ น. เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากที่สุด ๖๖,๖๙๔ คดี รองลงมาเป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ๑๐,๓๔๒ คดี และคดีชีวิตร่างกายและเพศ ๓,๗๙๔ คดี

ตารางที่ ๑๒ สถิติคดีอาญาในกรุงเทพมหานครที่ได้รับรายงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำแนกตามช่วงเวลาเกิดเหตุ

ประเภทคดี	๐๖.๐๑ - ๑๒.๐๐	๑๒.๐๑ - ๑๘.๐๐	๑๘.๐๑ - ๒๔.๐๐	๐๐.๐๑ - ๐๖.๐๐	ไม่ระบุ	รวม
๑. คดีอุกฉกรรจ์ และสะเทือนขวัญ	๖๑	๘๙	๑๗๖	๒๔๑	๐	๕๖๗
๒. คดีชีวิต ร่างกายและเพศ	๗๐๖	๘๙๕	๑,๓๐๗	๘๘๖	๐	๓,๗๙๔
๓. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	๒,๒๓๒	๒,๘๑๕	๒,๘๖๑	๒,๓๓๔	๐	๑๐,๓๔๒
๔. คดีน้ำสนใจ	๓,๒๙๔	๑,๓๑๕	๑,๔๙๒	๑,๒๖๖	๐	๗,๓๖๗
๔.๑ โจรกรรมรถจักรยานยนต์	๔๑๖	๕๗๔	๑,๐๙๕	๘๐๕	๐	๒,๘๙๐
๕. คดีรัฐเป็นผู้เสียหาย	๖,๐๔๗	๒๗,๐๘๖	๓๐,๙๒๘	๒๕,๒๙๘	๐	๘๙,๓๕๙
๕.๑ ยาเสพติด	๕,๐๕๖	๒๒,๖๙๐	๒๒,๕๔๘	๑๖,๔๐๐	๐	๖๖,๖๙๔
๕.๒ อาวุธปืน	๒๘๖	๖๘๗	๖๘๙	๕๒๘	๐	๒,๑๙๐

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาลข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๑.๔ สถานที่ / จุดเกิดเหตุอาชญากรรม

จากสถิติอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่าสถานที่ที่เกิดเหตุอาชญากรรมมากที่สุด คือ บริเวณที่สาธารณะที่เป็นถนน ตรอก ซอย จำนวน ๙๕,๖๑๐ ครั้ง และเกิดขึ้นในช่วงเวลากลางคืนตั้งแต่ ๑๘.๐๑ น. - ๐๖.๐๐ น. รองลงมาคือในเคหะสถานจำนวน ๖,๒๐๕ ครั้ง ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางวัน ๐๖.๐๐น. - ๑๘.๐๐ น. ในสถานที่ราชการจำนวน ๕,๑๑๒ ครั้งและมักเกิดขึ้นในตอนกลางวันและที่สำคัญสถานที่เกิดเหตุที่เป็นอาคารชุด / แพลตซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยนั้นเกิดเหตุ ๔,๐๑๒ ครั้งและมักเป็นช่วงเวลากลางคืน

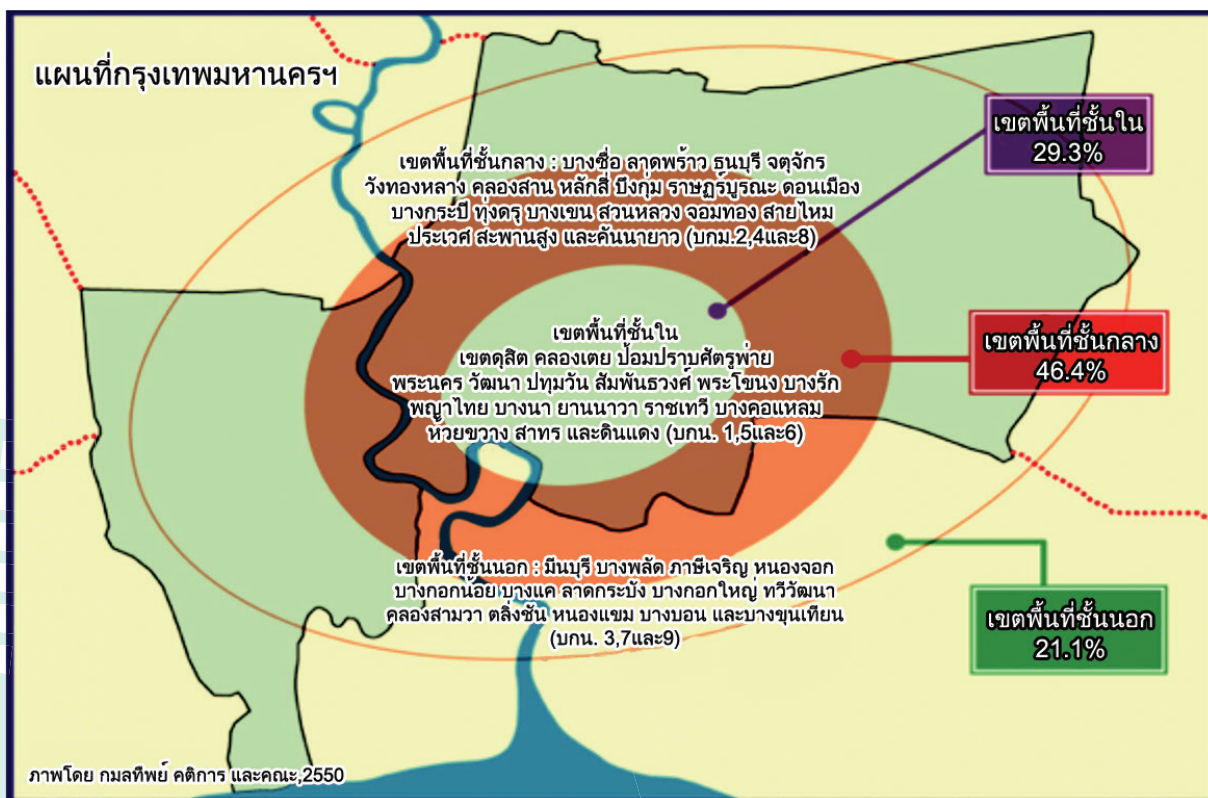
ตารางที่ ๑๓ สถิติคดีอาญาที่ได้รับรายงาน ในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำแนกตามช่วงเวลาเกิดเหตุและจุดเกิดเหตุ

ประเภทคดี	๐๖.๐๑ - ๑๒.๐๐	๑๒.๐๑ - ๑๘.๐๐	๑๘.๐๑ - ๒๔.๐๐	๐๐.๐๑ - ๐๖.๐๐	ไม่ระบุ	รวม
๑. ถนน / ตรอก / ซอย	๕,๑๖๒	๑๘,๕๒๘	๓๓,๓๓๕	๓๗,๗๐๐	๘๘๕	๙๕,๖๑๐
๒. เคหะสถาน	๑,๐๑๓	๒,๔๒๖	๑,๙๗๑	๖๙๙	๗๘	๖,๒๐๕
๓. สถานที่ราชการ	๑,๑๔๒	๑,๗๖๓	๙๙๗	๑,๑๙๔	๑๖	๕,๑๑๒
๔. อาคารชุด / แพลต	๕๐๓	๑,๑๗๓	๑,๔๐๗	๙๒๓	๑๕	๔,๐๑๒
๕. ธนาคาร / การเงิน	๘๗๔	๒,๑๙๖	๖๐๑	๘๑	๓๐	๓,๗๘๒
๖. ห้าง / ศูนย์การค้า	๑๙๐	๘๘๐	๙๐๖	๒๖๐	๑๐	๒,๒๔๖
๗. ร้านค้า	๑๙๖	๕๙๑	๘๔๙	๕๖๕	๗	๒,๒๐๘
๘. ร้านอาหาร	๑๑๓	๒๔๐	๙๐๔	๗๑๗	๗	๑,๙๘๑
๙. ตลาด	๑๗๗	๕๙๔	๗๒๒	๓๖๙	๙	๑,๘๗๑
๑๐. สำนักงานธุรกิจ	๒๙๙	๙๑๖	๔๐๔	๖๖	๑๓	๑,๖๙๘

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล (ข้อมูลณวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖)

อนึ่งหากพิจารณาในด้านพื้นที่ผลการสำรวจข้อมูลอาชญากรรมปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงานกิจการยุติธรรมพบว่าส่วนใหญ่เกิดเหตุอาชญากรรมทั้ง ๔ ประเภทในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๔๖.๔ รองลงมา เกิดเหตุในเขตพื้นที่ชั้นในร้อยละ ๒๙.๓ และเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๒๑.๔ ตามลำดับ ทั้งนี้เขตพื้นที่ชั้นใน ได้แก่ เขตพระนคร ดินแดง ดุสิต ป้อมปราบศัตรูพ่าย ราชเทวี ห้วยขวาง วัฒนา สาทร คลองเตย ปทุมวัน บางนา สัมพันธวงศ์ ยานนาวา พระโขนง บางรัก บางคอแหลมและพญาไท (อยู่ในความรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ๑, ๕ และ ๖)

เขตพื้นที่ชั้นกลางได้แก่ เขตคันนายาว ดอนเมือง หลักสี่ บางเขน จตุจักร บางซื่อ บึงกุ่ม ประเวศ บางกะปิ วังทองหลาง ลาดพร้าว สวนหลวง สายไหม สะพานสูง ธนบุรี ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทองและคลองสาน (อยู่ในความรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ๒, ๔ และ ๘) และเขตพื้นที่ชั้นนอก ได้แก่ เขตลาดกระบัง คลองสามวา หนองจอก มีนบุรี ตลิ่งชัน บางกอกใหญ่ ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย ภาษีเจริญ บางแค หนองแขม บางขุนเทียน และบางบอน (อยู่ในความรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ๓, ๗ และ ๙)

ภาพที่ ๖ การเกิดเหตุอาชญากรรมจำแนกตามเขตพื้นที่ชั้นนอก ชั้นกลาง และชั้นในของกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ สถานีวิทยุเพื่อความปลอดภัย และการจราจร (สพ. ๙๑) จัด ๑๐ อันดับสุดยอด “ชอยอันตราย” ในเขตกรุงเทพมหานครใจกลาง เมืองหลวง พบสถิติอาชญากรรมทั้งปล้น จี้ ฉก ชิง วิ่งราว ช่มชู้ ลวนลามทางเพศ สูงมาก ซึ่ง กองบัญชาการตำรวจนครบาล ร่วมกับ กรุงเทพมหานคร และการไฟฟ้านครหลวง เร่งคลี่คลายปัญหา จัดชุดสายตรวจตำรวจ และ เทศกิจออกลาดตระเวนป้องกันภัย รวมทั้งติดตั้ง - ช่อมแซม ไฟฟ้าส่องแสงสว่างให้มากขึ้น ดังนี้ ๑) ชอยลาดพร้าว ๒๑ เขตจตุจักร ท้องที่ สน.พหลโยธิน ๒) ชอยวิภาวดี ๖๔ เขตหลักสี่

๓) ชอยจรัญสนิทวงศ์ ๓๗ เขตบางกอกน้อย ท้องที่ สน.บางกอกน้อย ๔) ชอยจรัญสนิทวงศ์ ๔๙ เขตบางพลัด ท้องที่สน.บางพลัด ๕) ชอยสวนผัก ๑๑ เขตตลิ่งชัน ท้องที่ สน.ตลิ่งชัน ๖) ชอยภิรมย์ เขตสัมพันธวงศ์ ท้องที่สน.พลับพลาไชย ๒ ๗) ชอยเจริญนคร ๒๓ หรือชอยอุใหม่ เขตคลองสาน ท้องที่ สน.สำเหร่ ๘) ชอยวิมุตยาราม เขตบางพลัด ท้องที่สน.บางพลัด ๙) ชอยร่วมรักษา เขตห้วยขวาง สน.ห้วยขวาง ๑๐) ชอยวัดมะกอก ถนนราษฏร์ ยานอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ท้องที่ สน.พญาไท (สยามรัฐ, ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒)

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
	๑. มีสภาพทางกายภาพที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น ที่มีดที่เปลี่ยว ซึ่งเป็นช่องโอกาสให้เกิดอาชญากรรม
	๒. เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดูแลป้องกันได้อย่างทั่วถึง ประกอบกับมีเทคโนโลยีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เพื่อสนับสนุนการทำงานไม่เพียงพอ และขาดระบบการประสานเชื่อมโยงข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	๓. ชุมชนขาดกลไกและขาดการมีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังอาชญากรรม ตลอดจนการจัดการความขัดแย้งเบื้องต้น
	๔. ประชาชนขาดความรู้และกลไกในการป้องกันตนเองตลอดจนพื้นที่ส่วนรวมจากอาชญากรรมและปัญหา ยาเสพติด
	๕. ประชาชนรู้สึกหวาดกลัว และขาดความเชื่อมั่นในระบบการป้องกันอาชญากรรม ของเจ้าหน้าที่ และเข้าไม่ถึงความยุติธรรม

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๒.๑ “ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปราศจากยาเสพติด และการก่อการร้าย”

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ระดับความรู้สึกลดภัยจากอาชญากรรมยาเสพติด และการก่อการร้าย ในการดำเนินชีวิตใน กทม. ของประชาชน เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐ ของการสำรวจ	ร้อยละ ๖๐ ของการสำรวจ	ร้อยละ ๘๐ ของการสำรวจ	ร้อยละ ๑๐๐ ของการสำรวจ

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๒.๑.๑ ลด ความรุนแรง ของคดี อุกฉกรรจ์และ อาชญากรรม พื้นฐาน	๑) อาชญากรรม ในพื้นที่สาธารณะ ลดลง	อาชญากรรม ในพื้นที่ สาธารณะ ในเขตที่มี อาชญากรรมสูง ไม่เกิน ๑,๑๐๐ คดี ต่อแสนคน	อาชญากรรม ในพื้นที่ สาธารณะ ในเขตที่มี อาชญากรรมสูง ไม่เกิน ๘๐๐ คดี ต่อแสนคน	อาชญากรรม ในพื้นที่ สาธารณะ ในเขตที่มี อาชญากรรมสูง ไม่เกิน ๘๐๐ คดี ต่อแสนคน	อาชญากรรม ในพื้นที่ สาธารณะ ในเขตอื่น ๆ ให้ไม่เกิน ๕๕๐ คดี ต่อแสนคน
๑.๒.๑.๒ เพิ่ม ความปลอดภัย ในพื้นที่ สาธารณะ และ ลดจุดเสี่ยง อาชญากรรม	๑) สภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดเสี่ยง ลดลง	ลดลง ร้อยละ ๕๐ ของการสำรวจ	ลดลง ร้อยละ ๖๐ ของการสำรวจ	ลดลง ร้อยละ ๗๐ ของการสำรวจ	ลดลง ร้อยละ ๘๐ ของการสำรวจ
๑.๒.๑.๓ เพิ่ม ระดับการมี ส่วนร่วมของ ประชาชนใน การเฝ้าระวัง อาชญากรรม ยาเสพติด	๑) จำนวน อาสาสมัคร เฝ้าระวังภัยและ ยาเสพติด เพิ่มขึ้น	ไม่ต่ำกว่า ๘,๒๑๖ คน	ไม่ต่ำกว่า ๑๖,๔๓๒ คน	ไม่ต่ำกว่า ๓๒,๘๖๔ คน	ไม่ต่ำกว่า ๖๕,๗๒๘ คน
๑.๒.๑.๔ ลด การขยายตัว และลดระดับ ความรุนแรง ของปัญหา ยาเสพติด	๑) คดียาเสพติด ลดลง	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

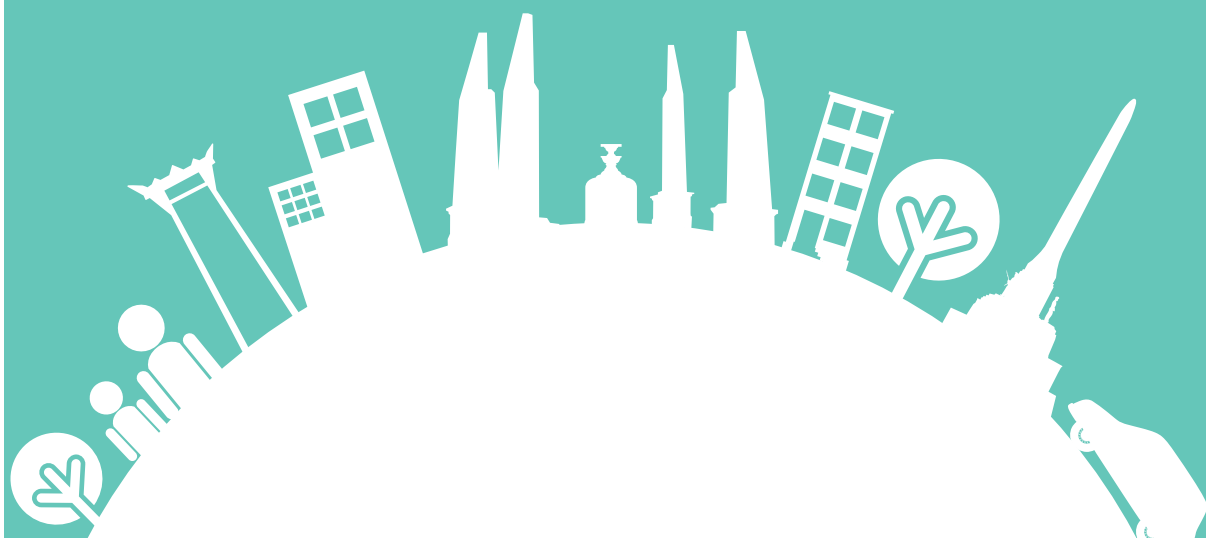
โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการติดตั้งแสงส่องสว่าง ทั่วกรม.	๕ (สำรวจ)	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๖,๕๐๐
๒. โครงการติดตั้งกล้อง CCTV ทั่วกรม.	๕ (สำรวจ)	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๓๖,๐๐๐
๓. โครงการจัดทำห้องควบคุม และเชื่อมโยงระบบ CCTV	-	๓๐๐	๑,๐๐๐	๑,๒๐๐	๒,๕๐๐
๔. โครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ประจำ ห้องควบคุม CCTV	๔	๔	๔	๔	๑๖
๕. โครงการปราบปรามอาชญากรรม	-	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๖,๐๐๐
๖. โครงการอบรมอาสาสมัคร เฝ้าระวังอาชญากรรมและยาเสพติด	๘๒	๘๒	๘๒	๘๒	๓๒๘
๗. โครงการยุติธรรมชุมชน	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๑๖๐
๘. ทบทวนและซักซ้อมแผนการป้องกัน และระงับการชุมนุมประท้วง	๘	๘	๘	๘	๓๒
๙. โครงการภูมิคุ้มกันเยาวชนและ ครอบครัวผู้ติดยาเสพติด	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๘๐
๑๐. โครงการขยายศูนย์ให้ความ ช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดแบบสมัครใจ	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๒,๐๐๐
๑๑. โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูล ผู้ติดยาเสพติด	๒๐	๔	๔	๔	๓๒
รวมทั้งสิ้น	๖๘๔	๑๖,๙๕๘	๑๗,๖๕๘	๑๗,๘๔๘	๕๓,๑๒๒

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. เตรียมความพร้อมด้านกฎหมายและ ระบบการจัดการ เพื่อรองรับการกระจาย อำนาจจาก บชน.	๑๐	-	-	-	๑๐
๒. แก้ไขกฎหมาย พ.ร.บ.ระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน และกฎกระทรวง มหาดไทย ว่าด้วยการไต่ถามคดี และระบบการจัดการ เพื่อรองรับ กระบวนการไต่ถามคดี	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑๐				๑๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๓
ปลอดภัย

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

เมืองกรุงเทพฯ มีความสามารถในการรักษาความปลอดภัย
ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การรักษา
ความสงบเรียบร้อย การควบคุมอาชญากรรม ยาเสพติด
การจัดการระบบจราจร และการเฝ้าระวังป้องกันอุบัติเหตุ
บนถนนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายทางวิชาการ
(เฉพาะส่วนอุบัติเหตุทางถนน)

๑. มีการบังคับใช้กฎหมายจราจร อย่างเคร่งครัด
เพื่อความปลอดภัยในการจราจร
๒. ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในระบบขนส่งมวลชน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานการจราจรและขนส่ง สำนักงานโยธา และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. จำนวนอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับ รถขนส่งมวลชน	๐	๐	๐	๐
๒. จำนวนครั้งของอุบัติเหตุ ทางรถยนต์ (ลดลงเฉลี่ย ๔% ต่อปี)	๒๖,๕๐๐	๒๑,๖๐๐	๑๗,๖๐๐	๑๔,๔๐๐
๓. จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ทางรถยนต์ (ลดลงเฉลี่ย ๔% ต่อปี)	๑๒,๒๐๐	๑๐,๐๐๐	๘,๑๐๐	๖,๖๐๐
๔. จำนวนผู้เสียชีวิต (ลดลง เฉลี่ย ๔% ต่อปี)	๓๐๙	๒๓๙	๑๘๕	๑๔๓

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

สถานการณ์ปัญหาทางด้านจราจรของเมืองกรุงเทพฯ เริ่มเข้าใกล้จุดวิกฤติ ประกอบกับการไม่เคารพกฎจราจร การไม่มีระเบียบวินัยในการขับขี่ การข้ามถนน ซึ่งอาจส่งผลมายังปัญหาอุบัติเหตุ โดยเฉพาะในช่วงวันเทศกาลสำคัญต่าง ๆ เช่น ช่วงวันหยุดปีใหม่ ช่วงวันหยุดสงกรานต์

แม้ว่าจากสถิติในช่วง ๕ ปี ที่ผ่านมาพบว่าจำนวนอุบัติเหตุมีแนวโน้มที่จะลดลงจากปีก่อน ๆ ซึ่งส่งผลในเชิงบวก แสดงว่ามาตรการในด้านการรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนสามารถใช้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร ในกรุงเทพฯ ของปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีจำนวนประชากร ๕,๖๗๔,๘๔๒ คน ได้พบว่ามีผู้เสียชีวิตประมาณ ๗ คนต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งถือเป็นอัตราส่วนที่ต่ำ และน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศไทย ซึ่งอยู่ที่ประมาณ ๑๗ - ๑๘ คนต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน และเป้าหมายต่อไปคือการพยายามลดจำนวนอุบัติเหตุและผู้เสียชีวิตลงให้ได้อย่างต่อเนื่อง ที่ประมาณร้อยละ ๔ และร้อยละ ๕ ต่อปี ตามลำดับ

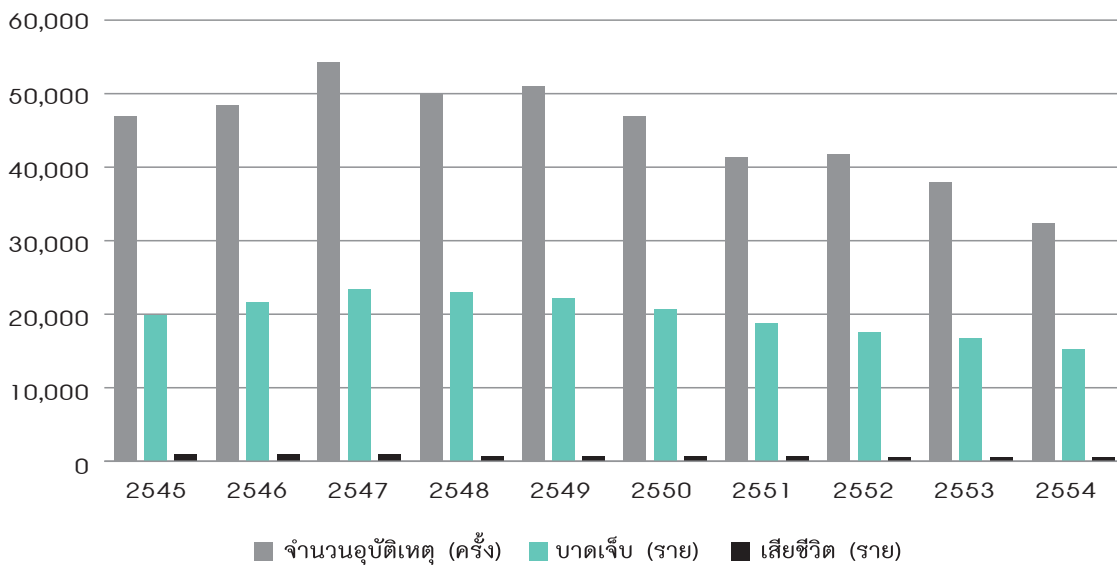
(ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย : รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔)

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และมูลค่าทรัพย์สินเสียหายที่เกิดขึ้นในแต่ละปี

ปี พ.ศ.	จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	มูลค่าทรัพย์สินเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๔๕	๔๗,๐๑๑	๒๐,๐๔๐	๘๔๖	๔๖๖.๒๑
๒๕๔๖	๔๘,๔๘๒	๒๑,๖๖๘	๘๐๘	๓๘๑.๘๐
๒๕๔๗	๕๔,๓๘๘	๒๓,๓๐๗	๘๑๕	๔๘๔.๙๒
๒๕๔๘	๕๐,๑๒๖	๒๒,๙๕๗	๖๙๗	๔๐๒.๕๕
๒๕๔๙	๕๐,๙๔๖	๒๒,๑๐๗	๖๓๒	๓๙๔.๘๑
๒๕๕๐	๔๖,๘๙๙	๒๐,๕๙๗	๖๗๑	๓๖๙.๘๓
๒๕๕๑	๔๑,๓๒๙	๑๘,๘๕๔	๕๙๘	๓๔๙.๘๑
๒๕๕๒	๔๑,๘๐๐	๑๗,๕๖๗	๕๓๘	๓๕๓.๒๔
๒๕๕๓	๓๗,๙๘๕	๑๖,๖๐๒	๔๕๖	๔๒๖.๔๒
๒๕๕๔	๓๒,๔๙๒	๑๕,๐๘๓	๓๙๙	๓๔๗.๕๔

ที่มา : กองบังคับการตำรวจจราจร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ภาพที่ ๗ แสดงจำนวนอุบัติเหตุ คนบาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนอุบัติเหตุจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำแนกตามรายเดือน

เดือน	จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	มูลค่าทรัพย์สินเสียหาย (บาท)
มกราคม	๓,๐๔๙	๑,๓๓๘	๔๖	๒๕,๖๙๑,๔๘๑
กุมภาพันธ์	๒,๗๔๓	๑,๒๔๐	๒๕	๒๖,๐๒๗,๑๖๒
มีนาคม	๒,๙๓๒	๑,๓๓๕	๓๓	๓๐,๒๙๐,๗๑๘
เมษายน	๒,๖๑๓	๑,๑๙๑	๓๐	๒๘,๑๔๕,๕๔๑
พฤษภาคม	๒,๗๖๒	๑,๑๖๕	๔๐	๒๕,๖๒๐,๓๐๖
มิถุนายน	๒,๙๕๗	๑,๒๘๗	๓๑	๓๔,๐๒๙,๕๓๒
กรกฎาคม	๒,๗๕๗	๑,๒๑๖	๒๘	๓๔,๙๕๕,๐๗๙
สิงหาคม	๒,๙๖๒	๑,๒๙๐	๒๓	๒๕,๐๒๑,๑๔๐
กันยายน	๒,๙๔๖	๑,๔๐๐	๔๑	๓๑,๘๓๙,๑๐๐
ตุลาคม	๒,๓๗๗	๑,๒๑๙	๓๗	๒๗,๐๓๕,๖๙๑
พฤศจิกายน	๑,๗๑๔	๙๔๓	๓๑	๒๗,๖๘๗,๑๑๐
ธันวาคม	๒,๖๘๐	๑,๔๕๙	๓๔	๓๑,๑๙๘,๐๙๒
รวม	๓๒,๔๙๒	๑๕,๐๘๓	๓๙๙	๓๔๗,๕๔๐,๙๕๒

ที่มา : กองบังคับการตำรวจจราจร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
จำนวนอุบัติเหตุยังคงมีปริมาณสูง	ในปัจจุบัน มีมาตรการในการควบคุมการเกิดอุบัติเหตุมากมาย แต่ยังมีจุดอ่อนในการควบคุมบังคับใช้
การฝ่าฝืนกฎจราจร	การไม่ตระหนักถึงความสำคัญของกฎจราจร

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๓.๑ ระบบขนส่งมวลชนปลอดภัย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับระบบขนส่งมวลชน	๐	๐	๐	๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๓.๑.๑ (สำหรับ ระบบราง) ยานพาหนะ ตัวระบบและ ผู้ขับขี่ผ่านการ ทดสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญ และได้ มาตรฐานสากล	๑) จำนวนครั้งของ ความผิดพลาด / อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ในการปฏิบัติงาน ระบบราง	๐	๐	๐	๐
๑.๓.๑.๒ (สำหรับระบบ รถโดยสาร รถตู้ เรือโดยสาร) ยานพาหนะ และผู้ขับขี่ ผ่านการกวดขัน โดยมีระบบ ควบคุมการ ปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด	๑) จำนวน อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ในการปฏิบัติงาน	๐	๐	๐	๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๓.๒ ลดอุบัติเหตุทางถนน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนครั้งของอุบัติเหตุทาง รถยนต์*	๒๖,๕๐๐	๒๑,๖๐๐	๑๗,๖๐๐	๑๔,๔๐๐
๒) จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ทางรถยนต์*	๑๒,๒๐๐	๑๐,๐๐๐	๘,๑๐๐	๖,๖๐๐
๓) จำนวนผู้เสียชีวิต*	๓๐๙	๒๓๙	๑๘๕	๑๔๓

หมายเหตุ* เทียบต่อประชากรกรุงเทพฯ ในปัจจุบัน และคาดหวังให้ลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๕ โดยประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๓.๒.๑ กวดขันวินัยจราจรโดยกำหนดให้ความปลอดภัยทางถนน ได้รับการสอนในทุกระดับการศึกษาใน กทม. ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติในโรงเรียน หรือในพื้นที่ชุมชนเฉพาะแห่ง	๑) พื้นที่ชุมชนโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ “เขตเคร่งครัดวินัยจราจร” โดยมีการปฏิบัติและการกวดขันอย่างต่อเนื่อง	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๑๐๐
๑.๓.๒.๒ การใช้เทคโนโลยีเพื่อจับกุมผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรอันจะส่งผลต่อความปลอดภัยทางถนน	๑) ถนนทางแยกที่มีกล้อง / เทคโนโลยีเพื่อกวดขันวินัยจราจร	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐
๑.๓.๒.๓ การตรวจสอบสภาพถนนจุดเสี่ยงอันตราย (Black Spot) และปรับปรุงจุดเสี่ยงอันตรายต่าง ๆ ภายหลังการเกิดอุบัติเหตุ	๑) จุด Black Spot ที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งได้รับการแก้ไขทางกายภาพ	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. การตรวจสอบโครงสร้างพื้นฐานและระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ	๖๐	๘๐	๘๐	๘๐	๓๐๐
๒. สร้างสื่อให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการใช้งานระบบราง หรือผ่านหลักสูตรในโรงเรียน กทม.	๓๐	๕๐	๕๐	๕๐	๑๘๐
๓. กทม.พัฒนาจุดพักพนักงานขับรถที่ถูกสุ่มลักษณะ	๑๘	๔๕	๔๕	๔๕	๑๕๓
๔. เลือกเขต / แขวงนำร่องจัดพื้นที่กวดขันวินัยจราจรโดยติดป้ายควบคุมความเร็ว ติดสัญญาณไฟคนข้าม	๑๗	๒๙	๓๒	๓๔	๑๑๒
๕. เพิ่มเติมหลักสูตรวินัยจราจรในฐานะผู้ขับขี่ ผู้เดินถนนทุกระดับการศึกษา และมีการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์	๖๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๖๐๐
๖. ติดตั้งกล้องตรวจจับการฝ่าฝืนสัญญาณไฟ	๘๓	๑๔๕	๑๕๘	๑๗๐	๕๕๖
๗. ติดตั้งกล้องตรวจจับความเร็ว	๘๓	๑๔๕	๑๕๘	๑๗๐	๕๕๖
๘. ติดตั้งกล้องตรวจจับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟคนข้ามที่จุดข้ามทางม้าลายหลัก (หน้าโรงเรียน โรงพยาบาล)	๘๓	๑๔๕	๘๙	๙๕	๔๑๒
๙. จัดตั้งทีมสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนและแผนการปรับปรุงทางกายภาพ	๑๘	๑๑	๑๓	๑๕	๕๗
๑๐. แก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงอันตรายทางถนนโดยมีการติดตั้งป้ายเตือน ไฟฟ้าส่องสว่าง ปรับปรุงเส้นทาง ใส่เนินชะลอความเร็ว เพิ่มทางเท้า ฯลฯ	๗	๑๕	๒๐	๒๐	๖๒
รวมทั้งสิ้น	๙๙๙	๑,๖๖๕	๑,๖๔๕	๑,๖๗๙	๕,๙๘๘

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการใช้งานระบบขนส่งสาธารณะที่ถูกต้องวิธี และฝึกอบรมผู้ขับขี่	๑๕	๒๕	๒๕	๒๕	๙๐
๒. ร่วมมือกับตำรวจจราจรเพื่อลงโทษผู้ทำผิดวินัยจราจรอย่างเคร่งครัด	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑๕	๒๕	๒๕	๒๕	๙๐

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จัดตั้งหน่วยสืบสวนอุบัติเหตุ	๑๘	๑๑	๑๓	๑๕	๕๗
๒. จัดการแก้ไขจุดเสี่ยงอันตราย	๗	๑๕	๒๐	๒๐	๖๒
๓. เพิ่มเติมหลักสุตรวินัยจราจร	๖๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๖๐๐
รวมทั้งสิ้น	๖๒๕	๑,๐๒๖	๑,๐๓๓	๑,๐๓๕	๓,๗๑๙

70

“มหานคร
ปลอดภัย”

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๕
ปลอดภัยพิบัติ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

เมืองกรุงเทพฯ ปลอดภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ได้แก่ น้ำท่วมและการกัดเซาะชายฝั่ง กรุงเทพมหานคร มีมาตรการบริหารจัดการน้ำ อย่างเหมาะสม และมีการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน ภายใน ปี พ.ศ. ๒๕๗๕

ความหมายทางวิชาการ

๑. เมืองกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมในทุกด้าน ที่จะรับมือกับน้ำท่วมทั้งจากน้ำฝน น้ำหนุนและน้ำหลาก โดยภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง มุ่งสู่ความเป็นมหานครที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

๒. เมืองกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ป่าชายเลนกันชนที่มีความอุดมสมบูรณ์ โดยมีความหนาของป่าชายเลน ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ เมตร ตามมาตรฐานของแนวป่าชายเลน เพื่อป้องกันการกัดเซาะ (Food and Agricultural Organization, FAO) และมีอัตราการกัดเซาะใกล้เคียงศูนย์ พร้อมปรับปรุงให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ให้กับชาวกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น อีกแห่งหนึ่ง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักการระบายน้ำ และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ความยาวแนวป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่ก่อสร้างเสร็จเพิ่มเติม (กม.)	๑.๐๐๐	๑.๕๐๐	๑.๕๐๐	-
ความยาวแนวป้องกันน้ำท่วมตามแนวคลองบางกอกน้อย และคลองมหาสวัสดิ์ที่ก่อสร้างเสร็จเพิ่มเติม (กม.)	๐.๕๐๐	๐.๒๐๐	-	-
ความยาวคันป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ด้านตะวันออกภายในคันกั้นน้ำพระราชดำริที่ก่อสร้างเสร็จเพิ่มเติม (กม.)	๑.๕๐๐	๔.๐๐๐	-	-
ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขังในถนนสายหลัก ได้ภายใน ๙๐ นาที (ฝนไม่เกิน ๑๐๐ มม. ต่อ ชม.) (นาที)	๒๗๐	๒๒๕	๑๑๐	๙๐
ความยาวของแนวก่อสร้างเขื่อนค.ส.ล. ที่สร้างเพิ่มขึ้น (กม.)	๑๕๘.๘๐๐	๓๑๗.๖๐๐	๔๗๖.๔๐๐	๕๗๑.๖๗๔
ความยาวของคลองที่ขุดลอกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายและกักเก็บน้ำ (กม.)	๑๕๘.๘๐๐	๓๑๗.๖๐๐	๔๗๖.๔๐๐	๕๗๑.๖๗๔
จำนวนคลองหลักที่มีการบริหารจัดการสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำ (คลอง)	๐	๑๐	๓๒	๖๔
จำนวนคลองหลักที่ได้รับการปักแนวเขตที่ดินเขตคลองสาธารณะแล้วเสร็จ (คลอง)	๐	๑๐	๓๒	๖๔
จำนวนเขตที่มีความพร้อมของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และระบบพยากรณ์ ที่ได้เชื่อมต่อกับระบบหลัก (เขต)	๒๐	๕๐	-	-
ที่ดินเลนชายฝั่งทะเลที่เพิ่มขึ้น (เมตร)	๕๐.๐๐๐	๑๐๐.๐๐๐	๒๐๐.๐๐๐	๓๐๐.๐๐๐
ขนาดป่าชายเลนที่เพิ่มขึ้น (เมตร)	๕๐.๐๐๐	๑๐๐.๐๐๐	๒๐๐.๐๐๐	๓๐๐.๐๐๐
อัตราการกัดเซาะลดลง (เมตร)	๓.๒๓๐	<๒.๒๓๐	<๑.๒๓๐	<๐.๒๓๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

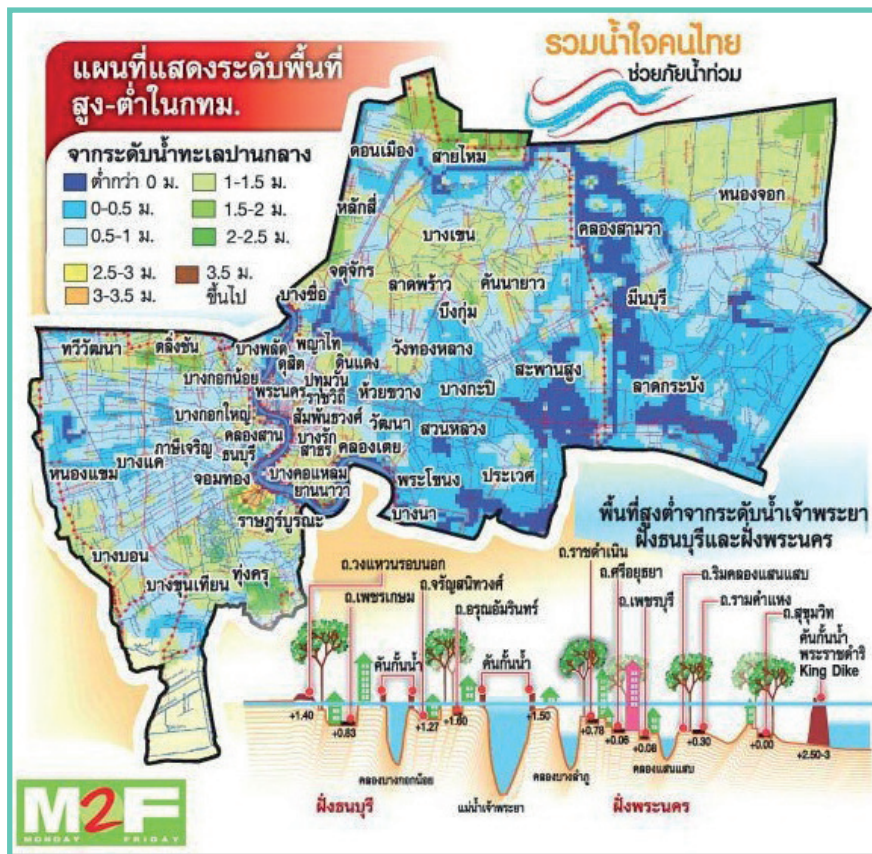
ในทศวรรษที่ผ่านมา ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นประเด็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย โดยเฉพาะเมืองกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองแห่งศูนย์กลางทางการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนในการรับมือและป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติดังกล่าวสำหรับเมืองกรุงเทพมหานคร ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่สำคัญในลำดับต้นได้แก่ อุทกภัยและการกัดเซาะชายฝั่ง สืบเนื่องจาก เมืองกรุงเทพมหานครตั้งอยู่บริเวณลุ่มปากแม่น้ำและประสบกับปัญหาแผ่นดินทรุดตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการยกระดับของน้ำทะเลอันเป็นผลมาจากสภาวะโลกร้อนจึงทำให้เมืองกรุงเทพมหานครมีความเสี่ยงต่อสภาวะน้ำท่วมเมือง ในขณะเดียวกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งก็เป็นปัญหาในระดับต้นของเมืองกรุงเทพมหานครเช่นกัน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลบางขุนเทียนซึ่งถูกน้ำทะเลกัดเซาะตลอดระยะทาง ๕ กิโลเมตรจึงต้องมีมาตรการชะลอความรุนแรงของคลื่นและการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บนที่ลุ่มดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา มีระดับความสูงของพื้นดินเหนือระดับทะเลปานกลาง (รทก.) ประมาณ +๐.๐๐๐ เมตร ถึง +๑.๕๐๐ เมตร (ภาพที่ ๘) ที่ผ่านมาสามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม อันมีสาเหตุจากน้ำฝน น้ำหลาก และน้ำหนุน ด้วยระบบปิดล้อม (ภาพที่ ๙) โดยสามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมถนนสายหลัก (กรณีฝนตกต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง ปริมาณฝนตกไม่เกิน ๖๐ มิลลิเมตร) โดยใช้เวลาเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๒ ชั่วโมง ๑๕ นาที (ภาพที่ ๑๐ และ ๑๑) และการป้องกันน้ำท่วมอันมีสาเหตุจากน้ำหลากและน้ำทะเลหนุนสูง (ภาพที่ ๑๒)

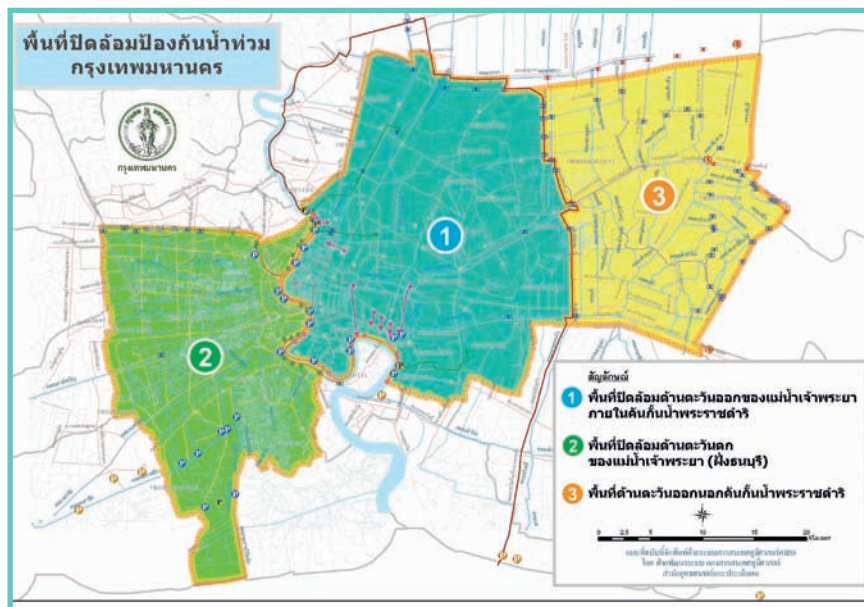
โดยการก่อสร้างคันป้องกันน้ำท่วมด้านตะวันออกตามแนวพระราชดำริ ป้องกันน้ำไหลบ่าจากพื้นที่ด้านเหนือและด้านตะวันออก ได้ที่ระดับ +๒.๐๐ ม.รทก. (ภาพที่ ๑๓) และก่อสร้างแนวป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อย และคลองมหาสวัสดิ์ ป้องกันน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาได้ที่ระดับ +๒.๕๐๐ ม.รทก. โดยใช้ค่าระดับน้ำสูงสุดในแม่น้ำเจ้าพระยาที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่ระดับความสูง +๒.๒๗๐ ม.รทก. เป็นเกณฑ์ในการออกแบบและคันป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยา สามารถรองรับปริมาณน้ำหลากได้ประมาณ ๓,๐๐๐ - ๓,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) ต่อวินาที อีกทั้งยังมีระบบอุโมงค์ระบายน้ำเสริม

จากวิกฤตการณ์น้ำท่วม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ปริมาณน้ำหลากจากพื้นที่ตอนบนมีปริมาณสูงถึง ๔,๙๔๕ ลบ.ม.ต่อวินาที ทำให้อัตราความสูงน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยามีค่าสูงสุดถึง +๒.๕๓๐ ม.รทก. (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔) ทั้งนี้ปริมาณน้ำอาจจะมากกว่านี้ได้ถ้าเงื่อนไขกรุงเทพมหานครไม่พึ่งไปบางส่วน ซึ่งเป็นปริมาณน้ำที่เกินกว่าขีดความสามารถของระบบป้องกันน้ำท่วมที่ออกแบบไว้จะรองรับได้ผลของปริมาณน้ำที่เกินทำให้กรุงเทพมหานครประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเป็นเขตอุทกภัย จำนวน ๔๒ เขต ยกเว้น ๘ เขตได้แก่ ราชเทวี วัฒนา บางรัก พุ่งครุ บางนา ปทุมวัน ป้อมปราบศัตรูพ่าย พระโขนง (ภาพที่ ๑๔) ซึ่งครัวเรือนที่ได้รับความเสียหายตามกรอบมติคณะรัฐมนตรี มี ๙๔๕,๔๕๔ ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) และมีผู้เสียชีวิตจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๑๓๓ ราย ซึ่ง เป็นข้อมูลที่ได้รวบรวมจากการสำรวจของสำนักงานเขต ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕^๑

^๑แหล่งที่มา แผนปฏิบัติการราชการ สำนักงานการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖, แผนเผชิญเหตุอุทกภัย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงระดับความสูงของพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร^๖

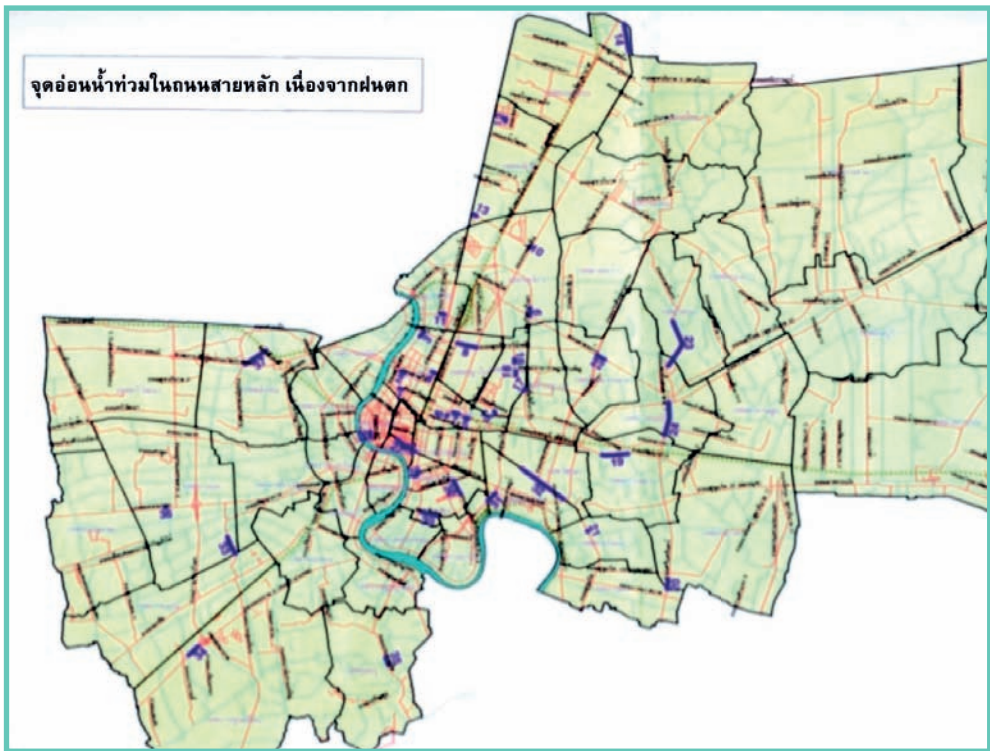
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงพื้นที่ระบบปิดล้อม ในการบริหารจัดการน้ำท่วม ทั้งสามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร^๗

^๖แหล่งที่มา <http://๔.bp.blogspot.com>

^๗แหล่งที่มา ฝ่ายพัฒนาระบบ กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

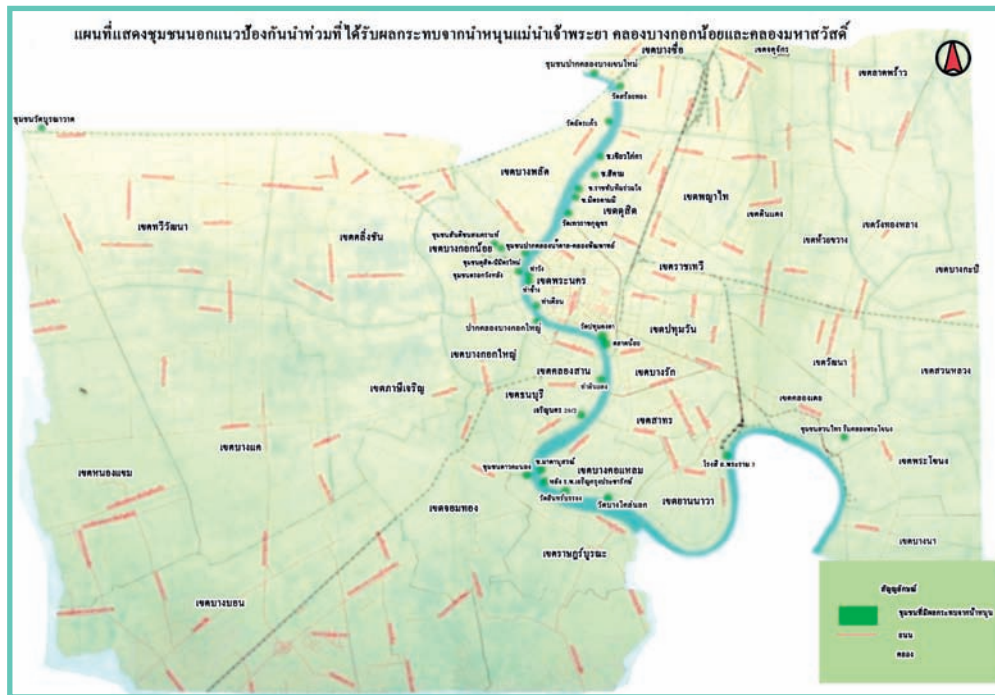

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงเกิดน้ำท่วมจากน้ำฝน ๑๕ แห่ง^๕

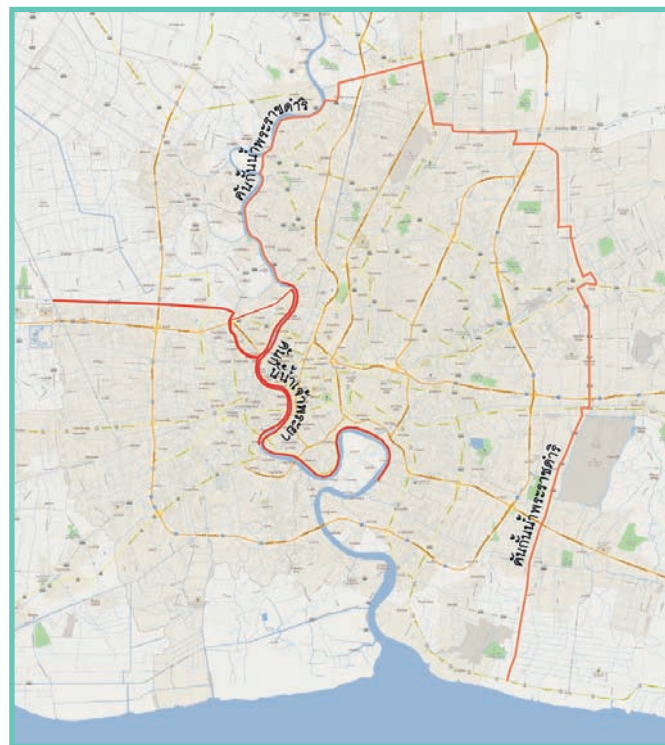

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงจุดอ่อนน้ำท่วมในถนนสายหลัก เนื่องจากฝนตก ๓๗ แห่ง^๕

^๕แหล่งที่มาฝ่ายส่งเสริมธุรกิจและสื่อสารองค์กร กลุ่มบริษัททีเอ็ม ได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (<http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=supercars&month=10-2011&date=๒๔&group=18&gblog=4>)
^๕แหล่งที่มากองสารสนเทศระบายน้ำ (กสน.)

ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงชุมชนนอกแนวป้องกันน้ำท่วมที่ได้รับผลกระทบจากน้ำหนุนริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อย คลองมหาสวัสดิ์ ๑๓ แห่ง^๖

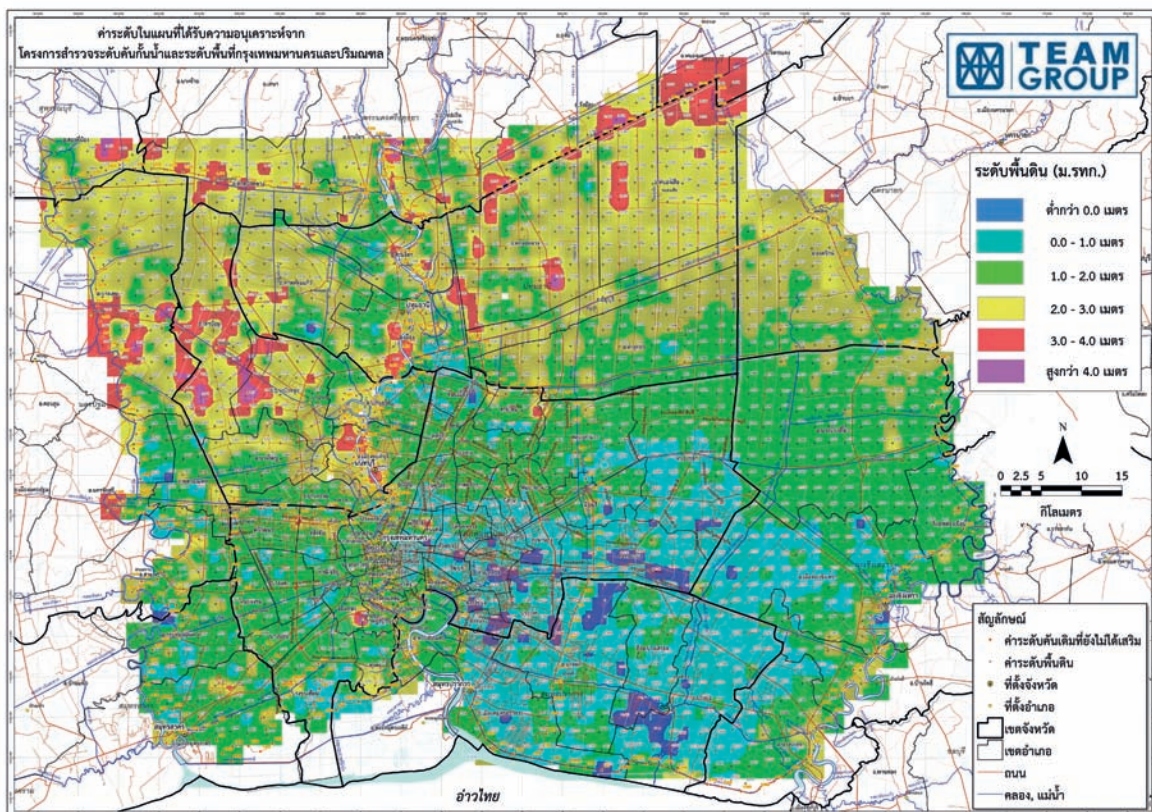
ภาพที่ ๑๗ ภาพแสดงแนวคันป้องกันน้ำท่วมทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก^๗

^๖แหล่งที่มา กองสารสนเทศระบายน้ำ (กสน.)

^๗แหล่งที่มา <http://thaidreambox.bayore.net/index.php?topic=14628.0>

สำหรับจุดสำคัญที่เป็นจุดเสี่ยงของการกัดเซาะชายฝั่ง ได้แก่ บริเวณเขตบางขุนเทียนซึ่งมีเขตพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตอนบน ระยะทาง ๔.๗๐๐ กิโลเมตร ซึ่งถูกน้ำทะเลกัดเซาะเฉลี่ย ๑.๔๐๐ - ๔.๕๐๐ (๓.๒๓๐) เมตร / ปี ที่น่าวิตกคือสถิติ ๑๐ ปี ย้อนหลัง พื้นที่ที่ถูกกัดเซาะไปแล้ว ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร หรือ ๑ กิโลเมตรนับจากหลักเขตกรุงเทพมหานคร คำนวณเป็นที่ดินที่หายไปมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ จุดวิกฤตในกรุงเทพมหานคร อยู่ที่ปากคลองขุนราชพินิจใจ - บ้านท่าตะโก เขตบางขุนเทียน สาเหตุของการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่บริเวณนี้ นั่นคือการขุดเจาะร่องน้ำเพื่อนำน้ำทะเลเข้าสู่บ่อกักเก็บทำให้ป่าชายเลนที่เคยมีอยู่ถูกถลอกจนโคนไปหมด เมื่อขาดรากที่จะยึดเหนี่ยวตะกอนดินจึงทำให้โคลนกัดเซาะตะกอนออกไปได้ง่าย และยิ่งในช่วงของฤดูมรสุมที่มีคลื่นลมแรงกว่าช่วงเวลาปกติอัตราการกัดเซาะชายฝั่งจะยิ่งสูงขึ้นด้วย

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครดำเนินมาตรการชั่วคราวโดยก่อสร้างแนวคันไม้ไผ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลเลข ๓ ระยะเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนมาตรการถาวรซึ่งจะก่อสร้างคันหินรอดักตะกอนรูปตัวที ตอนนี้อยู่ระหว่างการคัดเลือกที่ปรึกษาในโครงการจ้างที่ปรึกษา ศึกษา ทบทวนความเหมาะสม และผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ตามโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน โดยสำนักระบายน้ำ งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖^๔

ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงบริเวณน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดย TEAM GROUP^{๑๖}

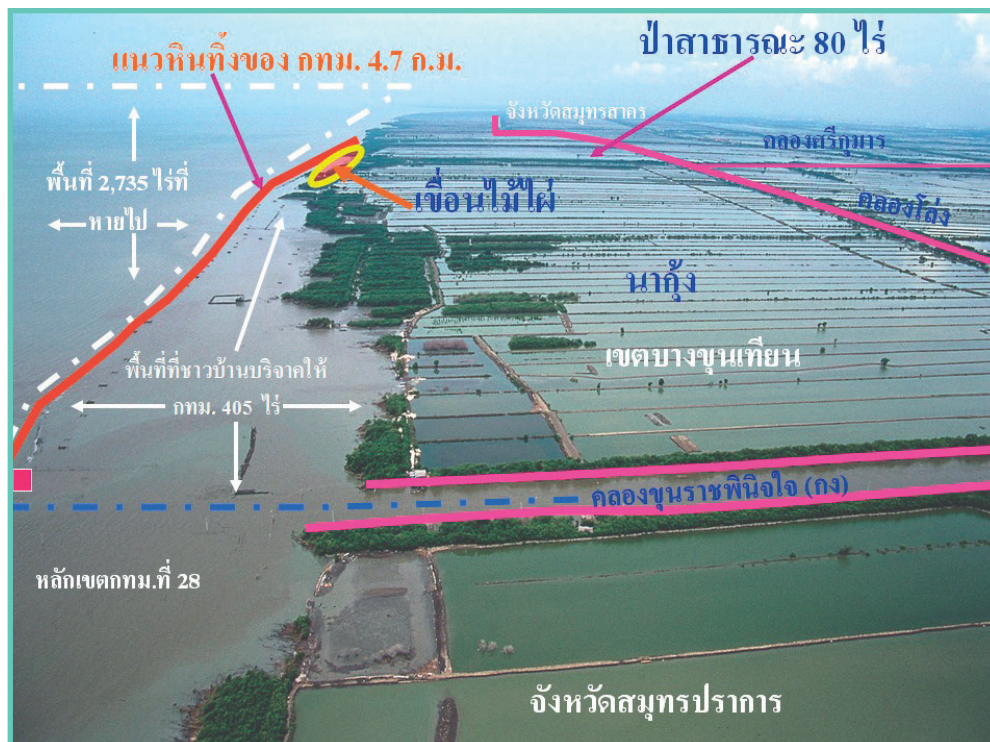
^๔แหล่งที่มา <http://maha-arai.blogspot.com/2011/11/blog-post.html>

^{๑๖}แหล่งที่มา รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการแก้ไขปัญหามลพิษการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร ๒๕๕๐ ผลวิจัย รายงานและข่าวต่าง ๆ

^{๑๖}แหล่งที่มา <http://maha-arai.blogspot.com/2011/11/blog-post.html>

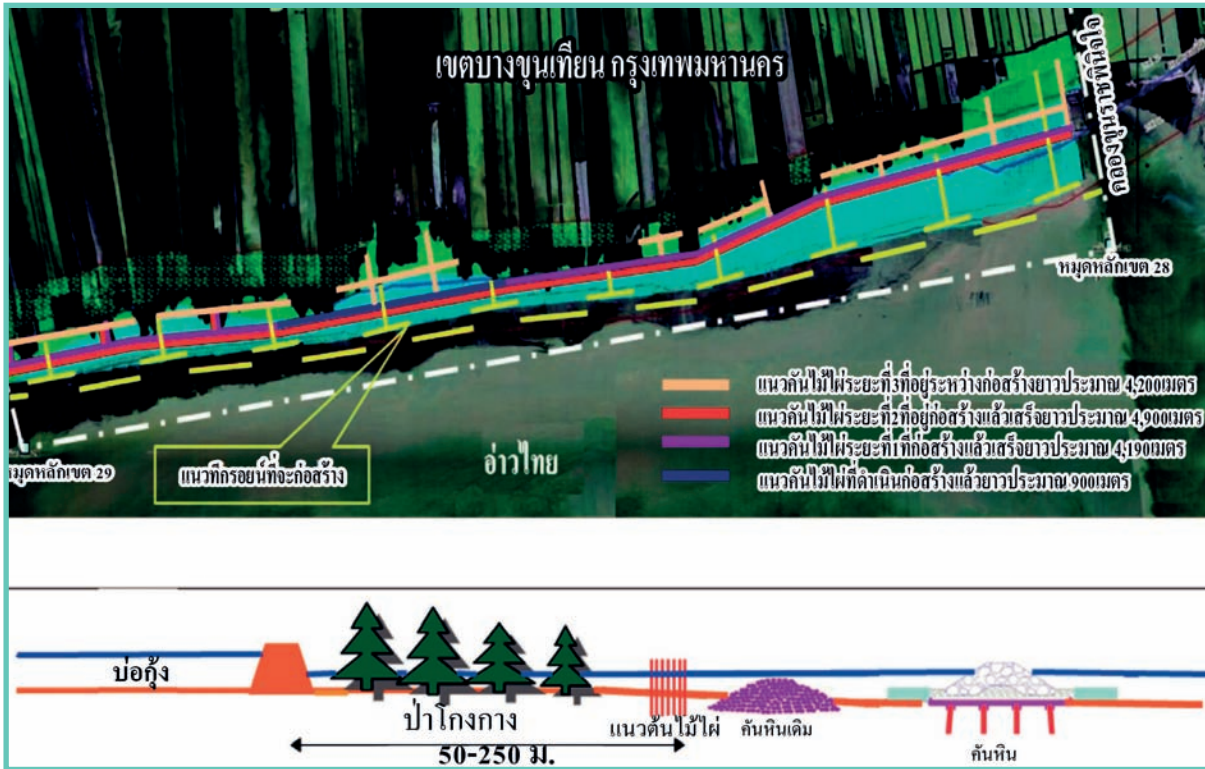
ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร^{๑๑}

ภาพที่ ๑๖ แสดงบริเวณคลองขุดราชพินิจใจ เขตบางขุนเทียน^{๑๑}

^{๑๑}แหล่งที่มา การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย สำนักธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี ๒๕๕๕

^{๑๑}แหล่งที่มา นิตยสารผู้จัดการ ๓๖๐ องศาบางขุนเทียน: ด้านหน้ารักรักษาดินแดนโดยปียาณี รุ่งรัตน์ธวัชชัย

ภาพที่ ๑๗ แสดงแนวคันไม้ไผ่ และแนวที่จะก่อสร้างที่กรอน^{๑๖}

^{๑๖}แหล่งที่มาสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
ระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ	<p>สืบเนื่องจากปัญหาการวางผังเมืองของกรุงเทพมหานครในอดีตเต็มไปด้วยที่ว่างรับน้ำและระบายน้ำเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันการขยายตัวของเมืองโดยขาดการควบคุมเป็นเหตุให้ห้วย หนอง คลอง บึง และที่ว่างรับน้ำต่าง ๆ ลดลงเป็นอย่างมาก ทางระบายน้ำถูกถม มีสิ่งก่อสร้างขวางกั้นน้ำไหลจากถนน แหล่งที่อยู่อาศัยและแหล่งอุตสาหกรรม ดังนั้นเมื่อเกิดฝนตกหนัก เป็นเวลาหลายชั่วโมงทำให้ระบายน้ำไม่ทันเป็นผลทำให้ระบบระบายน้ำเดิมสูญเสียศักยภาพอย่างมาก การสร้างระบบใหม่ต้องใช้เงินทุนสูงมาก และจะเป็นปัญหากับประชาชน นอกจากนี้ยังมีปัญหาแผ่นดินทรุดตัวและระดับน้ำทะเลหนุนสูงเกิน ๒ เมตรจากสภาวะ Global Climate Change แม้ว่าจะมีการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคือแผนปฏิบัติการก็ยังไม่มีความครอบคลุมปัญหาดังกล่าวอย่างครบถ้วนแนວันคั่นเชื่อมป้องกันถาวรยังไม่แล้วเสร็จทั้งระบบ พร้อมทั้งเกิดความเสียหายทรุดตัว ต้องทำการซ่อมบำรุงหรือสร้างเสริม ประกอบกับเครือข่ายอุโมงค์ระบายน้ำยังไม่ครอบคลุมและเสร็จสมบูรณ์</p>
การทรุดตัวของชายฝั่งทะเลเนื่องมาจากกัดเซาะชายฝั่ง	<p>สืบเนื่องจากชายฝั่งทะเลบางขุนเทียนมีลักษณะเป็น Convex profile แสดงถึง Tide dominate สภาพชายฝั่งเป็นแบบ Long shore transport dominate (ดูความหมายที่ภาคผนวกตอนท้าย) คลื่นในฤดูมรสุมที่มีพลังงานสูงมีผลต่อการกัดเซาะและความเร็วกระแสน้ำริมชายฝั่งยังมีแรงพอ (ประมาณ ๐.๒๐๐ - ๐.๓๐๐ เมตรต่อวินาที) ที่จะพัดพาตะกอนดินปนทรายไปทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของอ่าว นอกจากนี้สภาพป่าชายเลนมีความหนาประมาณ ๕๐ เมตร ถือว่าอยู่ในระดับวิกฤติ ซึ่งโดยทั่วไปควรจะมีป่าชายเลนที่มีความสมบูรณ์ทั่วโลกต้องมีความหนาอยู่ที่ประมาณ ๓๐๐ เมตรจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ทำกินเนื่องจากการเติบโตอย่างก้าวกระโดดของอุตสาหกรรม การเลี้ยงกุ้งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา ชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน มีค่าการทรุดตัวโดยเฉลี่ย ๑.๐ - ๒.๐ เซนติเมตรต่อปี ค่าระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ ๐.๒๐๐ เซนติเมตรทำให้ชายฝั่งทะเลบางขุนเทียนต้องเผชิญกับการกัดเซาะเพิ่มขึ้น</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๔.๑ เมืองกรุงเทพมหานครมีความพร้อมในการรับมือกับน้ำท่วมทั้งจากน้ำฝน น้ำหนุนและน้ำหลาก

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ความสามารถรองรับปริมาณน้ำหลากและน้ำหนุนได้ดีขึ้นที่ความสูง +๓.๐๐๐ ม.รทก. (เปอร์เซ็นต์)	๓๐	๘๕	๑๐๐	-
๒) ความสามารถระบายน้ำท่วมขังในถนนสายหลักได้ในระยะเวลาไม่เกิน ๕๐ นาที กรณีฝนตก ๑๐๐ มม.ต่อ ชม. (นาที)	๒๗๐	๒๒๕	๑๑๐	๘๐
๓) จำนวนคลองที่ถูกฟื้นฟู ปรับปรุง และคืนสภาพ เพื่อเป็นแก้มลิงธรรมชาติและมีระบบการระบายน้ำที่ดีขึ้น (คลอง)	๐	๑๐	๓๒	๖๔
๔) จำนวนคลองหลักที่มีการบริหารจัดการสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำ (คลอง)	๐	๑๐	๓๒	๖๔
๕) จำนวนคลองหลักที่ได้รับการปักแนวเขตที่ดินเขตคลองสาธารณะแล้วเสร็จ (คลอง)	๐	๑๐	๓๒	๖๔
๖) จำนวนเขตที่มีความพร้อมของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และระบบพยากรณ์ ที่ได้เชื่อมต่อกับระบบหลัก (เขต)	๒๐	๕๐	-	-

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๔.๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการป้องกันน้ำท่วมและการระบายน้ำ ทั้งระบบอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรองรับปัญหาอุทกภัยอันมีสาเหตุมาจากน้ำหลากและน้ำหนูน	๑) ร้อยละระดับความสำเร็จของโครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบป้องกันน้ำท่วมเนื่องจากน้ำหลากและน้ำหนูน (เปอร์เซ็นต์)	๓๐	๘๕	๑๐๐	-
	๒) ระดับความสำเร็จของการศึกษา สำรวจ ออกแบบและจัดทำแผนแม่บท ระบบระบาย (เปอร์เซ็นต์)	๑๐๐	-	-	-
๑.๔.๑.๒ เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการระบายน้ำ ทั้งระบบอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรองรับปัญหาน้ำท่วมขังพื้นที่ อันมีสาเหตุมาจากน้ำฝน โดยการเพิ่มขีดความสามารถระบบระบายน้ำในถนนสายหลัก และการใช้พื้นที่แก้มลิง	๑) ความสามารถในการระบายน้ำจากถนนสายหลักที่มีปัญหาน้ำท่วมขังเนื่องจากฝนตกภายในเวลา ๕๐ นาที (กรณีฝนตกต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง มีปริมาณฝนไม่เกิน ๑๐๐ มม.) (นาที)	๒๗๐	๒๒๕	๑๑๐	๕๐
	๒) ร้อยละของการสนับสนุนและให้บริการ ติดตั้งซ่อมบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ และเครื่องจักรกล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบระบายน้ำ (เปอร์เซ็นต์)	๑๐๐	-	-	-

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๔.๒ การลดอัตราการกัดเซาะชายฝั่งในกรุงเทพมหานคร ลดลง และป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ที่ดินเลนชายฝั่งทะเลที่เพิ่มขึ้น (เมตร)	๕๐	๑๐๐	๒๐๐	๓๐๐
๒) ขนาดป่าชายเลนที่เพิ่มขึ้น (เมตร)	๕๐	๑๐๐	๒๐๐	๓๐๐
๓) อัตราการกัดเซาะลดลง (เมตร)	๓.๒๓๐	<๒.๒๓๐	<๑.๒๓๐	<๐.๒๓๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๔.๒.๑ เพิ่มพื้นที่ ป่าชายเลนกันชน ที่มีความอุดมสมบูรณ์	๑) ความหนาแน่น ของป่าชายเลน มากขึ้น	รอฟผล EIA	-	-	-
	๒) จำนวนพื้นที่ ปลูกป่าชายเลน เพิ่มขึ้น	รอฟผล EIA	-	-	-
๑.๔.๒.๒ สร้างแนว ป้องกันการกัดเซาะ ชายฝั่งทะเล	๑) ร้อยละของพื้นที่ ที่ถูกก่อสร้าง แนวป้องกัน การกัดเซาะ ชายฝั่งทะเล	รอฟผล EIA	-	-	-
	๒) ความสามารถ ในการป้องกัน การกัดเซาะชายฝั่ง ของแนวป้องกัน การกัดเซาะ ชายฝั่งทะเล	รอฟผล EIA	-	-	-

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) ก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำ ขนาดใหญ่	๖,๑๙๒.๙๐	๑,๖๒๐.๐๐	-	-	๗,๘๑๒.๙๐
๒) จัดสร้าง ปรับปรุง เสริมความแข็งแรงแนวป้องกัน น้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยา	๑๕๕.๕๕	-	-	-	๑๕๕.๕๕
๓) ปรับปรุงคลองสายหลักฯ	๓,๓๑๙.๐๐	-	-	-	๓,๓๑๙.๐๐
๔) ปรับปรุงท่อระบายน้ำ ในถนนสายหลักฯ	๘๔.๓๓	-	-	-	๘๔.๓๓
๕) จัดหาและก่อสร้างแก้มลิง	๒๑๐.๐๐	-	-	-	๒๑๐.๐๐
๖) โครงการศึกษาทบทวน ความเหมาะสมและผลกระทบ สิ่งแวดล้อม (EIA) ตาม โครงการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล บางขุนเทียน	รอฟผล CIA	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	๙,๘๙๗.๕๕	๑,๖๒๐.๐๐	-	-	๑๑,๕๑๗.๕๕

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) ปรับปรุงคลองสายหลักฯ	๓,๓๑๙.๐๐	-	-	-	๓,๓๑๙.๐๐
๒) จัดสร้าง ปรับปรุง เสริม ความแข็งแรงแนวป้องกันน้ำท่วม ริมแม่น้ำเจ้าพระยา	๑๕๕.๕๕	-	-	-	๑๕๕.๕๕
๓) ปรับปรุงท่อระบายน้ำ ในถนนสายหลักฯ	๘๔.๓๓	-	-	-	๘๔.๓๓
๔) ก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำ ขนาดใหญ่	๖,๑๙๒.๙๐	๑,๖๒๐.๐๐	-	-	๗,๘๑๒.๙๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕) จัดหาและก่อสร้างแก้มลิง	๒๑๐.๐๐	-	-	-	๒๑๐.๐๐
๖) ก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร บังคับน้ำฯ	๓๗๐.๔๐	-	-	-	๓๗๐.๔๐
๗) เสริมระบบเฝ้าระวังให้ครบถ้วน	๘.๘๐	-	-	๑๖.๐๐	๒๔.๘๐
๘) เสริมระบบบริหารจัดการให้ ครบถ้วน	๓๔.๑๐	-	-	๓๖.๒๐	๗๐.๓๐
๙) นำเสนอข้อมูลสู่ประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๒๐.๐๐
๑๐) จัดสร้างแนวหินทิ้ง	รอฟผล EIA	-	-	-	-
๑๑) ติดตามและประเมินผล อัตราการกัดเซาะ	รอฟผล EIA	-	-	-	-
๑๒) จัดตั้งศูนย์ศึกษา ท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ป่าชายเลน บางขุนเทียน	รอฟผล EIA	-	-	-	-
๑๓) การสร้างภาคีเครือข่าย ระหว่างกรุงเทพมหานคร หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่าย ชุมชนและการอนุรักษ์ป่าชายเลน	รอฟผล EIA	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑๐,๓๘๐.๐๘	๑,๖๒๕.๐๐	๕.๐๐	๕๗.๒๐	๑๒,๐๖๗.๒๘

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) พื้นฟูระบบคลองเวนิสตะวันออก เพื่อการระบายน้ำ และรองรับ น้ำหนุน น้ำหลาก - ก่อสร้าง เขื่อนกันดิน ค.ส.ล. (๓๐% ของ ๒๑๓ คลองหลัก) ที่ ๓.๐๐๐ ม.รทก. พร้อมการขุดลอก งบประมาณ ๒๕,๗๒๕ ล้านบาท - ก่อสร้างทางเดินและทาง จักรยานพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ ข้างเขื่อนกันดิน ค.ส.ล. (๓๐% ของ ๒๑๓ คลองหลัก) งบประมาณ ๑๓,๒๗๗ ล้านบาท	๑๐,๙๒๐.๕๖	๑๐,๕๓๐.๕๔	๑๐,๙๒๐.๕๖	๖,๖๓๐.๓๔	๓๙,๐๐๒.๐๐
๒) ปรับปรุงคลองสายหลักฯ	๓,๓๑๕.๐๐	-	-	-	๓,๓๑๕.๐๐
๓) ก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำ ขนาดใหญ่ฯ	๖,๑๙๒.๕๐	๑,๖๒๐.๐๐	-	-	๗,๘๑๒.๕๐
๔) สร้างเขื่อน T - Groins ตามผลการศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๕๐	รอผล EIA	-	-	-	-
๕) ปลุกป่าชายเลนทดแทน เพื่อป้องกันการชนคลื่นธรรมชาติ อย่างยั่งยืน (เมตร)	รอผล EIA	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	๒๐,๔๓๒.๕๖	๑๒,๑๕๐.๕๔	๑๐,๙๒๐.๕๖	๖,๖๓๐.๓๔	๕๐,๑๓๓.๙๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๕
สิ่งก่อสร้างปลอดภัย

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

เมืองกรุงเทพฯ มีความปลอดภัยต่อการใช้งานอาคาร
สาธารณะ อุบัติภัยจากสิ่งปลูกสร้าง ต้องเป็นศูนย์
ในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ (Zero Incidence) อาคาร ถนนและ
สะพาน มีการติดตามตรวจสอบอาคารสาธารณะและ
โครงสร้างพื้นฐาน และมีแผนการซ่อมแซม และ
ปรับปรุงอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพฯ ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานปลอดภัยได้แก่ ถนน
สะพาน และสะพานลอยคนข้ามปลอดภัย ต้องมีแผน
การตรวจสอบ และซ่อมบำรุงในทุกโครงสร้างที่รับผิดชอบ
และร่วมรับผิดชอบ
๒. อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ๙ ประเภท ตามประกาศ
กฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ ต้องได้รับการตรวจสอบ และรับรอง
ความปลอดภัยตามที่กฎหมายกำหนด
๓. สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ต้องมีความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานโยธา สำนักงานขนส่งและจราจร

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ร้อยละของอาคารสาธารณะ ๙ ประเภทที่ผ่านการรับรอง ตาม พรบ. ควบคุมอาคาร	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐
ร้อยละของอาคารทั่วไป (อาคาร สร้างใหม่ และดัดแปลงต่อเติม) ที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบความ ปลอดภัย	๗๐	๙๐	๑๐๐	๑๐๐
ร้อยละของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐาน	๐	๐	๐	๐
ร้อยละของอุบัติเหตุที่เกิดจาก จุดรอรถสาธารณะ / ท่าเทียบเรือ	๐	๐	๐	๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ปัจจุบัน กรุงเทพมหานคร มีสิ่งปลูกสร้าง และโครงสร้างพื้นฐาน ในความรับผิดชอบ อยู่จำนวนมาก ตารางที่ ๑๖ แสดงปริมาณ โครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่ในเขต ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้สิ่งก่อสร้างและโครงสร้าง พื้นฐานเหล่านั้นอาจมีความเสี่ยงที่ทำให้เกิด ความบกพร่องในการใช้งาน ซึ่งอาจเกิดได้ จากหลายสาเหตุ อาทิเช่น ความบกพร่องระหว่าง ขั้นตอนการออกแบบ การก่อสร้าง การใช้งาน การเสื่อมสภาพจากสภาวะแวดล้อม และจาก ภัยพิบัติเป็นต้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย ในการใช้งาน สิ่งปลูกสร้างสามารถก่อให้เกิด อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินสำหรับผู้ใช้งานได้ ในที่สุด ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลสถิติการเกิด

อุบัติเหตุเนื่องจากอาคารและโครงสร้างพื้นฐานใน เขตกรุงเทพมหานคร ที่สามารถรวบรวมได้ใน ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕ อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการ แบ่งแยกชนิดของสิ่งปลูกสร้างประเภทต่าง ๆ คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการแบ่งชนิดของสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่รับผิดชอบดังนี้

๑. โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน สะพาน สะพานลอยคนข้าม และระบบส่งน้ำและระบายน้ำ เป็นต้น
๒. อาคารและสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่ ได้แก่ อาคารสูง อาคารใหญ่ อาคารใหญ่พิเศษ และ อาคารสาธารณะ ตาม กฎกระทรวงฉบับที่ ๕๕ ออกตามความใน พรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
๓. สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เช่น จุดจอดรถสาธารณะ / ท่าเทียบเรือ และสิ่งปลูกสร้างชั่วคราว เป็นต้น

ตารางที่ ๑๖ แสดงปริมาณโครงสร้างพื้นฐานประเภทสะพานและอุโมงค์ในกรุงเทพมหานคร

ชนิดของ สิ่งปลูกสร้าง และ โครงสร้าง พื้นฐาน	จำนวน	ความยาว (ม.)	จำนวนที่ตั้ง	อายุการใช้งาน	แผนการ ตรวจสอบ และ ซ่อมบำรุง
สะพานข้าม ทางแยก	๔๙	๓๒,๐๙๐	๒๖ เขต	>๑๐ ปี	-
ทางต่างระดับ	๕	๗,๕๒๗	-	>๑๐ ปี	-
อุโมงค์ ลอดทางแยก	๑๐	๓,๓๓๕	๘ เขต	>๑๐ ปี	-
สะพาน ข้ามคลอง	๑,๐๖๘	-	-	-	-
สะพานลอย คนข้าม	๗๒๕	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานโยธา สำนักงานจราจรและขนส่ง

ตารางที่ ๑๗ แสดงปริมาณโครงสร้างพื้นฐานประเภทถนนในกรุงเทพมหานคร

ชนิดของ สิ่งปลูกสร้างและ โครงสร้าง พื้นฐาน	จำนวน (เส้น)	ชนิดของผิวจราจร คสล : แอสฟัลต์ : คสล + แอสฟัลต์ : คอนกรีต : กระเบื้อง)	ที่ตั้ง	แผนการ ตรวจสอบ และ ซ่อมบำรุง
ถนน				
- ถนนสายหลัก	๘๗	(๔๕ : ๕๑ : ๔ : ๐)	๔๙ เขต	-
- ถนนสายรอง	๒๒๓	(๔๐ : ๕๗ : ๓ : ๑)	๔๒ เขต	-
- ถนนโครงข่าย	๑๐๓	(๔๔ : ๔๓ : ๑๑ : ๒)	๒๘ เขต	-

ที่มา : สำนักงานโยธา และ สำนักงานจราจรและขนส่ง

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณโครงสร้างพื้นฐาน ประเภทโป๊ะ และท่าเทียบเรือ ในกรุงเทพมหานคร

ชนิดของ สิ่งปลูกสร้างและ โครงสร้าง พื้นฐาน	จำนวน	แผนการตรวจสอบและซ่อมบำรุง	หมายเหตุ
โป๊ะ ท่าเทียบ เรือโดยสาร	๔๖ ท่า	มีการตรวจสอบและซ่อมบำรุง ปีละ ๒ ครั้ง (เม.ย., ต.ค.) ปัจจุบันมี ๔ ท่า ที่กำลังซ่อมบำรุง	ท่าเทียบเรือหลัก ๔๕ ท่าและท่าเทียบ เรือโฟม ๑ ท่า (ไม่รวมท่าเทียบเรือ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา)
ป้ายและศาลา ที่พิกผู้โดยสาร สาธารณะ	จำนวนศาลา ที่พิกผู้โดยสาร ๒,๒๖๕ ศาลา	มีการตรวจสอบและซ่อมแซมทุกเดือน และซ่อมแซมโครงสร้าง ปีละ ๑ ครั้ง	เฉลี่ยมีการเกิด อุบัติเหตุกับป้าย บริเวณศาลาที่พิก ผู้โดยสารประมาณ ปีละ ๓๓ ครั้ง และ ศาลาที่พิกผู้โดยสาร ปีละ ๑๕ ครั้ง

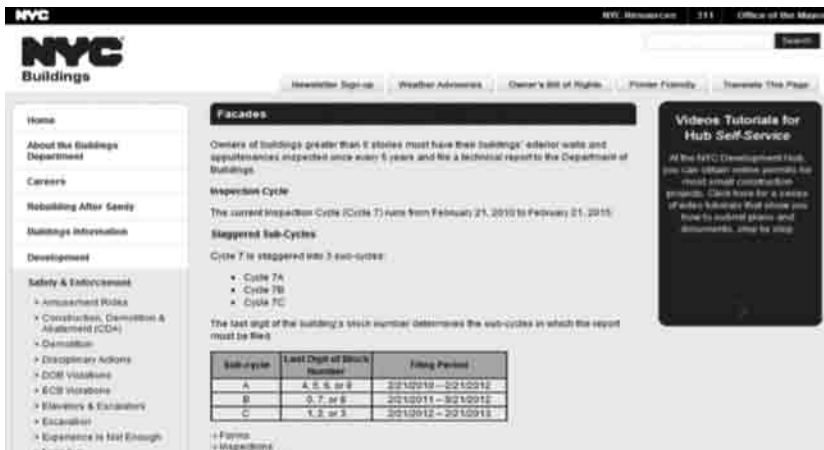
ที่มา : สำนักงานโยธา และ สำนักงานจราจรและขนส่ง

การใช้งานอาคารและโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเสี่ยง หรือขาดการประเมินความมั่นคง แข็งแรง ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามหลักวิศวกรรม สามารถเกิดขึ้นได้หลายกรณี ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหาย มากน้อยต่างกันไป ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นสำหรับพื้นที่ ในกรุงเทพมหานคร จะทำให้เกิดปฏิกิริยาลูกโซ่ ในด้านต่าง ๆ ตามมา เช่น สะพานลอยคนข้าม พังขวางถนน ก่อให้เกิดปัญหาจราจรตามมา เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้กรุงเทพมหานคร มีความปลอดภัย จึงควรวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ กรุงเทพมหานครเป็นเมืองแห่งความปลอดภัย สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๕ โดย แนวทางที่จะดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์ตลอดจน มาตรการโครงการต่าง ๆ ได้จากการทบทวน แนวทางการดำเนินการของมหานครระดับโลก เพื่อใช้เป็นต้นแบบเช่น โครงการพัฒนา Smart Public Work Database & Risk Monitoring System สำหรับอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน ได้นำรูปแบบการดำเนินการ จากฐานข้อมูล online ของ NYC Department of Building ดังแสดงในรูปที่ ๑๘ การจัดทำตัวชี้วัด ด้านสิ่งปลูกสร้าง ได้นำรูปแบบการดำเนินการ จากการจัดทำตัวชี้วัดของเมือง Wellington ประเทศนิวซีแลนด์ ดังแสดงในรูปที่ ๑๙ เป็นต้น สำหรับการจัดทำระบบ Structural Health Monitoring สำหรับโครงสร้างที่มีความสำคัญ ถือเป็นระบบที่มหานครหลายแห่งทั่วโลกนำมาใช้

กับการตรวจสอบความเสี่ยงของโครงสร้าง ที่ตั้งอยู่ในจุดสำคัญของเมืองและมีผลกระทบต่อ ประชาชนผู้ใช้งานสูง เช่น สะพาน อุโมงค์และ เขื่อน เป็นต้น รูปที่ ๒๐ แสดงการติดตั้งระบบ structural health monitoring สำหรับสะพาน Bolshoi Moskvoretskiy Bridge ซึ่งเป็นสะพาน คอนกรีตเสริมเหล็กที่มีอายุกว่า ๘๐ ปี ตั้งอยู่ใน กรุงมอสโก ประเทศรัสเซีย ซึ่งมีรูปแบบใกล้เคียง กับสะพานอนุรักษ์ในเขตกรุงเทพมหานคร

สำหรับการวางแผน การจัดสรร งบประมาณในระยะต้น ระยะกลางและระยะปลาย ตลอดแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ได้จากผลการประเมินตัวชี้วัด ในมาตรการ โครงการต่าง ๆ โดยพิจารณาโครงการที่สามารถ ตอบวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญโดยได้แบ่งออกเป็น โครงการหลัก ห้าโครงการคือ ๑) โครงการ พัฒนา Smart Public Work Database & Risk Monitoring System สำหรับอาคารและโครงสร้าง พื้นฐาน ๒) โครงการตรวจจับ ปรับ ระวังใช้งาน อาคารที่มีความเสี่ยงสูง ๓) โครงการประกันภัย City Infrastructure Insurance เพื่อคุ้มครองชีวิต และทรัพย์สินเนื่องจากโครงสร้างพื้นฐาน ภายใต ความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ๔) ติดตั้ง ระบบตรวจสอบสุขภาพ (Structural Health Monitoring) ให้กับโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อประชาชนสูง (High Impact) ๕) จัดทำแผน รองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน (Continuity Management Planning for Critical Infrastructures) สำหรับโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีความเสี่ยงสูง

ภาพที่ ๑๘ แสดงรูปแบบฐานข้อมูลอาคารของ New York City Buildings (ที่มา : <http://www.nyc.gov/html/dob/html/home/home.shtml>)

How we'll measure our performance

Purpose of measure	Measuring our performance	Baseline 2011	2012/13	Targets	2014/15	2015/16-2022/23
To measure the timeliness of our legislative compliance processes and related services	Building consents issued within 20 working days	94%	100%	100%	100%	100%
	Code of Compliance Certificates issued within 20 working days	96%	100%	100%	100%	100%
	Lead Information Memorandums (LIMs) issued within 10 working days	100%	100%	100%	100%	100%
	Resource consents (non-refiled) issued within 20 working days	100%	100%	100%	100%	100%
	Resource consents that are refiled within 3 months of project commencement	90%	90%	90%	90%	90%
	Subdivision certificates - Section 223 certificates issued within 10 working days	100%	100%	100%	100%	100%
To measure the satisfaction of the services we provide	Naive control (recessive noise) complaints investigated within one hour	98%	90%	90%	90%	90%
	Environmental complaints investigated within 48 hours	96%	96%	96%	96%	96%
	Customers (%) who rate building control services as good or very good	43%	70%	70%	70%	75%
To measure the standard of the services we provide	Customers who rate development control services as good or very good	64%	70%	70%	70%	75%
	Building Consent authority (BCA) accreditation retention (2 yearly)	Retained	To retain	N/A	To retain	N/A
To measure our progress on earthquake risk mitigation	Initial assessments of earthquake-prone buildings completed (% of identified potentially earthquake-prone buildings)	510 assessments	89% (700 assessments completed per year)	100% (700 assessments completed per year)	N/A	N/A

ภาพที่ ๑๙ แสดงตัวอย่างการจัดทำดัชนีชี้วัดด้านสิ่งปลูกสร้างตามแผน ๒๐ ปี ของเมือง Wellington ประเทศนิวซีแลนด์ (ที่มา : Benchmarking Data: Wellington, New Zealand “Building Consents, Certificate SLA”, 2011)

ภาพที่ ๒๐ สะพาน Bolshoi Moskvoretskiy Bridge และการติดตั้งระบบ Structural health monitoring system

ที่มา : Branko Glišić and Daniele Inaudi, “FIBRE OPTIC METHODS FOR STRUCTURAL HEALTH MONITORING”, John Wiley & Sons, 2008)

ตารางที่ ๑๙ แสดงสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากอาคารและโครงสร้างพื้นฐานในกรุงเทพมหานครระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕

ประเภทของอุบัติเหตุที่เกี่ยวกับอาคาร	สถานที่เกิดเหตุ	จำนวนผู้บาดเจ็บ (คน)	จำนวนผู้เสียชีวิต (คน)	แหล่งที่มา
ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ล้ม	หน้าตึกโมเดิร์นฟอรัม ถนนศรีนครินทร์ แขวงและเขตสวนหลวง	-	๑	นสพ. ไทยรัฐ
นั่งร้านก่อสร้างอาคาร ๓ ชั้นพังถล่ม	ถ.กาญจนาภิเษก - บางแวก ตัดซอยเจริญสนิทวงศ์ ๑๓ พื้นที่ สน.หลักสอง	๑๐	-	นสพ. ไทยรัฐ
ถนนทรุด	ข้างอาคารกรุงศรีอยุธยา ถนนวิฑูษาเข้า ก่อนถึงแยกเพลินจิต เขตปทุมวัน	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
ถนนทรุด	รพ.วิภาวดี เขตจตุจักร บริเวณช่องทางด้านซ้าย	-	-	ครอบครัวข่าวช่อง ๓
ถนนทรุด	บริเวณกลางสี่แยกอโศกมนตรี	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ล้ม	บริเวณปากซอยพระราม ๒ ซอย ๔๐ แขวงบางมด เขตจอมทอง	๑	-	นสพ. เดลินิวส์
ถนนทรุด	ถนนแจ้งวัฒนะ ช่วงลงสะพานข้ามคลองเปรมประชากร ซ้างห้างไอทีสแควร์	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
อาคารทรุด	อาคารอินโดไทย บริเวณซอยสุขุมวิท ๒๕	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
ถนนทรุด	สะพานอโศก	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
ถนนทรุด	ถนนพญาไท ใกล้แยกปทุมวัน	-	-	นสพ. เดลินิวส์
ทางเท้าทรุดตัว	ถนนเจริญกรุง ทางเท้าหน้า รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ เขตบางคอแหลม	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
ถนนทรุด	ถนนพระราม ๔ ใต้สะพานไทย - เบลเยี่ยม	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ล้ม	ชุมชนร่วมฤดี ย่านลุมพินี กรุงเทพมหานคร	-	-	Thai PBS
อาคารกำลังก่อสร้างพังถล่มลงมา	ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๐ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร	๒	-	นสพ. ข่าวสด

ประเภทของ อุบัติเหตุที่เกี่ยวข้อง อาคาร	สถานที่เกิดเหตุ	จำนวนผู้บาดเจ็บ (คน)	จำนวนผู้เสียชีวิต (คน)	แหล่งที่มา
นั่งร้านถล่ม	ห้างเซ็นทรัล สาขาลาดพร้าว ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร	๔	-	นสพ. เดลินิวส์
นั่งร้านถล่ม	เซ็นทรัลเวิร์ด	๗	๒	Voice TV
เกิดเพลิงไหม้ โรงงานเย็บผ้า ทำให้โครงเหล็กทรุด	อยู่กลางซอยสุขประเสริฐ ซอย ๔ เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร	๑	-	นสพ. ไทยรัฐ
อาคารพาณิชย์ ๓ ชั้น ๒๐ คูหา ทรุดเอียง	ซอยรามคำแหง ๕๕ / ๔ ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ	-	-	นสพ. ไทยรัฐ
อาคารทาวเฮ้าส์ ทรุด	หมู่บ้านสินธานี ซอยลาดพร้าว ๘๐ เขตวังทองหลาง	-	-	กรุงเทพธุรกิจ

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๑. อาคาร ๙ ประเภทตาม พรบ. ควบคุมอาคาร มีจำนวนมาก ที่ผ่านการออกใบอนุญาต ร.๑ มีน้อยมาก</p>	<p>๑. ชาวกรุงเทพมหานคร / ผู้ที่ใช้งานสิ่งปลูกสร้าง ได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>๒. อาคารภาคเอกชน และภาครัฐ ที่เป็นอาคารเก่า ต้องใช้งบประมาณสูงในการตรวจสอบและซ่อมบำรุง เพื่อให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>๓. ความร่วมมือและบูรณาการระหว่าง กรุงเทพมหานคร เจ้าของอาคารและผู้ตรวจสอบอาคารยังไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๔. ขาดแรงจูงใจในการกระตุ้นและบังคับใช้กฎหมาย ที่จะทำให้เจ้าของอาคารเร่งดำเนินการ</p> <p>๕. ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลและการบูรณาการข้อมูล อย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๖. ประเทศ และ กรุงเทพมหานคร เสียชื่อเสียง เสียความน่าเชื่อถือ และส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐศาสตร์ และไม่สามารถปฏิบัติได้ ตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้</p>
<p>๒. ร้อยละของอาคารทั่วไป (อาคารสร้างใหม่ และ ดัดแปลงต่อเติม) ที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบ ความปลอดภัยมีน้อย</p>	<p>๑. ชาวกรุงเทพมหานคร / ผู้ที่ใช้งานสิ่งปลูกสร้าง ได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>๒. อาคารดัดแปลงประเภทการใช้งาน หรือต่อเติม ไม่แจ้งเจ้าหน้าที่ก่อนทำการก่อสร้าง</p> <p>๓. ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลและการบูรณาการข้อมูล อย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. ช่องว่างทางกฎหมาย การขาดแคลนบุคลากรในการ ตรวจสอบ กรุงเทพมหานครในฐานะผู้อนุญาต เมื่อเกิดเหตุ อาจได้รับผลกระทบจากการวิบัติ ทั้งทางกฎหมาย และสังคม</p> <p>๕. ประเทศ และ กรุงเทพมหานคร เสียชื่อเสียง เสียความเชื่อถือ และส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐศาสตร์ และไม่สามารถปฏิบัติได้ ตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้</p>
<p>๓. โครงสร้างพื้นฐานในเขต กรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ขาดการบูรณาการ เพื่อการตรวจสอบและซ่อมบำรุง</p>	<p>๑. การบูรณาการข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. การจัดทำแผนการตรวจสอบและวางแผนซ่อมบำรุง ที่มีประสิทธิภาพทั้งระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว</p> <p>๓. ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลและการบูรณาการข้อมูล อย่างเป็นระบบ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยทำลาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๔. ขาดมาตรฐานเรื่องความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งปลูกสร้างในงานจราจรและขนส่ง ได้แก่ โป๊ะหรือท่าเรือสาธารณะ และจุดพักรถโดยสารสำหรับรถโดยสารสาธารณะ	<p>๑. การบูรณาการระหว่างกรมเจ้าท่า และสำนักงานการจราจรและการขนส่ง ในการออกแบบและดูแลความปลอดภัย</p> <p>๒. ลักษณะทางกายภาพของลำน้ำ และสภาพพื้นที่ ต้องมีการออกแบบโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ตามสภาพจริงไม่ใช่เพียงแบบมาตรฐาน</p> <p>๓. ปริมาณป้ายและจุดพักรถมีจำนวนมาก มาตรฐานการออกแบบป้ายและจุดพักรถที่เน้นความปลอดภัยของผู้ใช้งาน ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลและการบูรณาการข้อมูลอย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. ประเทศ และ กรุงเทพมหานคร เสียชื่อเสียง เสื่อมความเชื่อถือและส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจศาสตร์ และไม่สามารถปฏิบัติได้ ตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๕.๑ ลดจำนวนอุบัติเหตุอันเกิดจากสิ่งก่อสร้างประเภทอาคาร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของอาคารสาธารณะ ๙ ประเภท ตาม พรบ. ควบคุมอาคารที่ผ่านการรับรองตาม พรบ. ควบคุมอาคาร	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐
๒) ร้อยละของอาคารทั่วไป อาคารสร้างใหม่ ที่ผ่านเกณฑ์ตรวจสอบความปลอดภัย (ดัดแปลง ต่อเติม)	๙๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๕.๑.๑ จัดทำฐานข้อมูลอาคารสาธารณะ ๙ ประเภท พร้อมผลการประเมินความเสี่ยง	๑) ร้อยละปริมาณฐานข้อมูลอาคาร ๙ ประเภท	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๒) ร้อยละการพัฒนาแผนกระบวนการและเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงของอาคาร ๙ ประเภท	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๓) ร้อยละของผลการประเมินความเสี่ยงอาคาร ๙ ประเภท	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐
๑.๕.๑.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้อาคาร (ที่อยู่ในข่ายอาคาร ๙ ประเภท) ได้ผ่านการตรวจสอบการขออนุญาตการรับรองประเภท ร.๑	๑) ร้อยละของจำนวนอาคารที่ยื่นเอกสารเพื่อขอการรับรองประเภท ร.๑ จำนวนอาคารที่เข้าข่ายทั้งหมด	๙๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๒) ร้อยละจำนวนอาคารสาธารณะ ๙ ประเภท ที่ยื่นและได้รับการดำเนินการแล้วเสร็จ	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐
๑.๕.๑.๓ ส่งเสริมให้มีการลดลงของจำนวนอาคารที่มีความเสี่ยงและความล่าช้าที่จะเกิดอุบัติเหตุโดยบังคับใช้กฎหมายที่จะทำให้เจ้าของอาคารเร่งดำเนินการ)	๑) ร้อยละของอาคารที่ได้รับการตรวจสอบและผ่านเกณฑ์ด้านความปลอดภัยระหว่างการก่อสร้าง	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๒) ร้อยละกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีผู้ประกอบการคำนึงถึงความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคารไม่น้อยกว่าสองครั้งต่อปี	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๑.๕.๑.๔ จัดทำฐานข้อมูลอาคารนอกเหนือจากอาคาร ๔ ประเภทเฉพาะประเภทอาคารที่มีความเสี่ยง	๑) ฐานข้อมูลอาคารนอกเหนือจากอาคาร ๔ ประเภทที่มีความเสี่ยงพร้อมผลการประเมินความเสี่ยง	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๑.๕.๑.๕ เข้มงวดการใช้งานอาคารที่มีความเสี่ยง	๑) ร้อยละของอาคารที่ถูกประเมินว่ามีความเสี่ยงสูงได้รับการตรวจสอบและดำเนินการ	๕๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๑.๕.๑.๖ เข้มงวดและสนับสนุนให้มีอาคารที่อยู่ในระหว่างก่อสร้างดำเนินการตามแผนและข้อบังคับด้านความปลอดภัยระหว่างการก่อสร้าง	๑) ร้อยละของอาคารที่ได้รับการตรวจสอบและผ่านเกณฑ์ด้านความปลอดภัยระหว่างการก่อสร้าง	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๒) ร้อยละกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีผู้ประกอบการคำนึงถึงความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคารไม่น้อยกว่าสองครั้งต่อปี	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๕.๒ ลดจำนวนอุบัติเหตุอันเกิดจากสิ่งก่อสร้างประเภทโครงสร้างพื้นฐาน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ร้อยละของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเนื่องจากโครงสร้างพื้นฐาน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๕.๒.๑ จัดทำฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานพร้อมผลการประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอ	๑) ความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๒) ความสำเร็จของการสร้างแบบแผน กระบวนการ และเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอของโครงสร้างพื้นฐานแต่ละประเภท	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๓) ความสำเร็จของการประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอของโครงสร้างพื้นฐานแล้วเสร็จ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๑.๕.๒.๒ สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาแผนการตรวจสอบ / ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และดำเนินการซ่อมแซมตามแผนที่กำหนดขึ้น	๑) ร้อยละของจำนวนโครงสร้างพื้นฐานที่มีแผนการตรวจสอบและแผนการซ่อมบำรุง (เทียบกับจำนวนโครงสร้างพื้นฐานทั้งหมด แยกตามประเภท)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๒) ร้อยละของ จำนวนโครงสร้าง พื้นฐานที่ได้รับ การซ่อมแซม ประจำปี (เทียบกับ จำนวนโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ ประจำปี)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๓) ร้อยละ ของจำนวน โครงสร้างพื้นฐาน (จากผลประเมิน ความเสี่ยงที่ได้) ได้รับการ ติดตั้ง Health Monitoring System	๗๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๔) ร้อยละของ โครงสร้างพื้นฐานที่ มีความเสี่ยงสูงที่ได้ จัดทำแผนรองรับ สถานการณ์ฉุกเฉิน (Continuity Management Planning for Critical Infrastructures)	๗๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๕.๓ ลดจำนวนอุบัติเหตุอันเกิดจากสิ่งก่อสร้างประเภทจตุรอรกสาธารณะ - ทำเทียบเรือ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ร้อยละของอุบัติเหตุที่เกิดจากจตุรอรกสาธารณะ / ทำเทียบเรือ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๕.๓.๑ จัดทำฐานข้อมูล จุตรรอดสาธารณะ / ทำเทียบเรือ พร้อมผลการประเมิน ความเสี่ยงและ ความล่อแหลม	๑) ร้อยละของฐาน ข้อมูลที่ทำแล้วเสร็จ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๒) ร้อยละของการ จัดทำแบบแผน กระบวน และ เครื่องมือการ ประเมินความเสี่ยง ของโครงสร้าง แต่ละประเภทแล้วเสร็จ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๓) ร้อยละของการ ดำเนินการประเมิน ความเสี่ยงและ ความล่อแหลมของ อุบัติภัยที่เกิดจาก โครงสร้างจุตรรอด และทำเทียบเรือ แล้วเสร็จ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๑.๕.๓.๒ ปรับปรุง ซ่อมแซมจุตรรอด สาธารณะ - ทำเทียบเรือ ที่มีความเสี่ยง	๑) ร้อยละของ จำนวนจุตรรอด สาธารณะ / ทำเทียบเรือที่ได้รับ การซ่อมแซม ตามประเภท (ทั้งที่ ให้สิทธิเอกชน และ ที่อยู่ภายใต้ ความรับผิดชอบ ของ สจส.) เทียบกับ จำนวนโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ ซ่อมแซมประจำปี	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๑.๕.๓.๓ กำหนดเกณฑ์ และมาตรฐาน การออกแบบ ทำเทียบเรือ	๑) กำหนดเกณฑ์ และมาตรฐานการ ออกแบบทำเทียบ เรือให้เหมาะกับ สภาพลำนน้ำตามจุด นั้น ๆ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) โครงการพัฒนา Smart Public Work Database & Risk Monitoring System สำหรับอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน	๕๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๘๐๐
๒) โครงการตรวจจับปรับระงับใช้งานอาคารที่มีความเสี่ยงสูง	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๘๐๐
๓) โครงการประกันภัย City Infrastructure Insurance เพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินเนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานภายใต้ความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๘๐๐
๔) ติดตั้งระบบตรวจสอบสุขภาพ (Structural Health Monitoring) ให้กับโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อประชาชนสูง (High Impact)	๒,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕๐	๕๐	๓,๑๐๐
๕) จัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน (Continuity Management planning for Critical Infrastructures) สำหรับโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเสี่ยงสูง	๑๕	๒๕	๒๕	๒๕	๙๐
รวมทั้งสิ้น	๓,๑๑๕	๒,๑๒๕	๑,๑๗๕	๑,๑๗๕	๗,๕๙๐

ข) มาตรการดำเนินการและงบลงทุน

๑) โครงการพัฒนา Smart Public Work Database & Risk Monitoring System สำหรับอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑.๑ โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล อาคารสาธารณะ ๕ ประเภท ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ กทม. ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งให้สามารถอัปเดตสถานะของอาคารต่าง ๆ ได้รวดเร็วและเข้าถึงง่าย	๔๕	-	-	-	๔๕
๑.๒ โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ กทม. ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งให้สามารถอัปเดตสถานะต่าง ๆ ได้รวดเร็วและเข้าถึงง่าย	๔๕	-	-	-	๔๕
๑.๓ จัดตั้งศูนย์สารสนเทศเพื่อรับผิดชอบในการเก็บรักษา update ข้อมูล และข้อมูลการประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอ (Risk Assessment) ให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของในหน่วยงานต่าง ๆ	๖๐	-	-	-	๖๐
๑.๔ มีมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แจ้ง / ส่งข้อมูลที่ทันสมัยของโครงสร้างพื้นฐานที่หน่วยงานตนเองรับผิดชอบให้ศูนย์สารสนเทศที่จัดตั้งขึ้นใหม่	๔๐	๒๐	๒๐	๒๐	๑๐๐
๑.๕ สืบค้นและประเมินความเสี่ยงโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งหมดโดยใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นพร้อมปรับปรุงข้อมูล ให้ทันสมัยอยู่เสมอ	๗๐	๔๐	๔๐	๔๐	๑๙๐
๑.๖ สืบค้นพื้นที่ เพื่อเก็บข้อมูลและตรวจสอบอาคารตามช่วงเวลา เช่น รายปี ไตรมาส เป็นต้น หรือจัดโครงการอาสาสมัครตรวจสอบอาคาร เช่นอาสาสมัครสามารถส่งรูปถ่ายและที่ตั้งของอาคารได้ทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น	๗๐	๔๐	๔๐	๔๐	๑๙๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑.๗ บังคับใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน (ระหว่างสำนัก) Centralize Database เพื่อประโยชน์ในการประสานงานและสอดคล้องในการตั้งโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง รวมทั้งใช้เครื่องมือ ประเมิน ความเสี่ยง Risk Assessment ในแนวทางเดียวกัน	๓๐	-	-	-	๓๐
๑.๘ จัดจ้างที่ปรึกษาร่วมกัน วางมาตรฐานการออกแบบและ การซ่อมบำรุงเพื่อใช้ในการ กำหนดแผนและการซ่อม	๒๐	-	-	-	๒๐
๑.๙ จัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อพัฒนา แบบแผนและกระบวนการ เครื่องมือเพื่อใช้ประเมินความ เสี่ยงของโครงสร้างพื้นฐาน แต่ละประเภท	๒๐	-	-	-	๒๐
๑.๑๐ จัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อพัฒนา แบบแผนและกระบวนการ เครื่องมือเพื่อใช้ประเมินสภาพและ ความเสี่ยงของอาคารสาธารณะ	๒๐	-	-	-	๒๐
๑.๑๑ สนับสนุนงานวิจัยที่ช่วย ส่งเสริมการซ่อมบำรุงโครงสร้าง พื้นฐาน		๔๐			
๑.๑๒ จัดแผนผังลำดับความ สำคัญและความเร่งด่วนในการ ซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐาน แต่ละประเภท	๔๐	-	-	-	๔๐
รวมทั้งสิ้น	๕๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๘๐๐

๒) โครงการตรวจจับ ปรับ ระวังใช้งาน อาคารที่มีความเสี่ยงสูง

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๒.๑ ออกหนังสือแจ้งเตือนกวดขัน อาคาร ๙ ประเภท ให้ยื่นขอการรับรอง ร.๑	๑๕	-	-	-	๑๕
๒.๒ กำหนดให้เจ้าของอาคาร ส่งแผนการซ่อมบำรุงอาคาร นอกเหนือจากอาคาร ๙ ประเภท ที่ถูกประเมิน ว่ามีความเสี่ยงสูงเพื่อขออนุมัติ ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย ผลการประเมินความเสี่ยง	๒๕	-	-	-	๒๕
๒.๓ กำหนดให้เจ้าของอาคาร ต้องยื่นแผนควบคุมความปลอดภัย ในการก่อสร้างก่อนการดำเนิน การก่อสร้าง	๒๐	-	-	-	๒๐
๒.๔ เร่งกระบวนการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการอนุมัติตรวจสอบ เพื่ออนุมัติ ร.๑ (มี KPI ในแต่ละขั้นตอน)	๒๐	-	-	-	
๒.๕ จัดสัมมนาและอบรม ให้ความรู้แก่ประชาชน ถึงเรื่อง อาคาร ๙ ประเภท และกระบวนการยื่นเพื่อขอ ใบรับรอง ร.๑	๑๐	-	-	-	๑๐
๒.๖ จัดทำคู่มือมาตรฐาน อาคารเบื้องต้น เพื่อแจกจ่าย แก่ประชาชน	๑๐	-	-	-	๑๐
๒. ลดหย่อนภาษีหากเจ้าของ อาคารสามารถดำเนินการ ได้ภายในเวลาที่กำหนด	๓๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๖๓๐
๒.๘ จัดตั้งสายด่วน ให้คำแนะนำจากวิศวกร ในการแก้ไขและปรับปรุง อาคารอย่างถูกต้อง	๑๐	-	-	-	๑๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๒.๙ จัดเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบอาคารที่ขอยื่น ประจำปี เพื่อติดตามปัญหาต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนประเภทการใช้งานอาคาร การดัดแปลงอาคาร เป็นต้น พร้อมกับประเมินความเสี่ยง	๓๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๓๙๐
๒.๑๐ จัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอาคารนอกเหนือจาก อาคาร ๙ ประเภทที่ถูกประเมินว่ามีความเสี่ยงสูง	๔๐	๑๘๐	๑๘๐	๑๘๐	๕๘๐
๒.๑๑ จัดโครงการให้คำแนะนำจากวิศวกรเกี่ยวกับ การออกแบบโครงสร้างโดยคำนึงถึงขั้นตอนการก่อสร้าง	๒๐	-	-	-	๒๐
๒.๑๒ จัดทำมาตรฐานการก่อสร้างที่ปลอดภัยสำหรับอาคารประเภทต่าง ๆ	๒๕	-	-	-	๒๕
๒.๑๓ จัดทำคู่มือความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชน	๕	-	-	-	๕
๒.๑๔ จัดสัมมนาและอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนถึงเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างและกระบวนการยื่นเพื่อขอรับการตรวจสอบและผ่านเกณฑ์ด้านความปลอดภัยระหว่างก่อสร้าง	๑๐	-	-	-	๑๐
๒.๑๕ บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในการใช้งานโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ห้ามรถบรรทุกน้ำหนักเกินวิ่งผ่านสะพาน เป็นต้น	๓๐	-	-	-	๓๐
รวมทั้งสิ้น	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๘๐๐

๓) โครงการประกันภัย City Infrastructure Insurance เพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินเนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานภายใต้ความรับผิดชอบของกทม.

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๓.๑ จัดให้มีการประกันภัยคุ้มครองการได้รับบาดเจ็บและเสียหายเนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานภายใต้ความรับผิดชอบของกทม. (Third Party Insurance)	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๘๐๐
รวมทั้งสิ้น	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๘๐๐

๔) ติดตั้งระบบตรวจสอบสุขภาพ (Structural Health Monitoring) ให้กับโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อประชาชนสูง (High Impact)

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๔.๑ ติดตั้งระบบตรวจสอบสุขภาพ (Structural Health Monitoring) ให้กับโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อประชาชนสูง (High Impact)	๑,๐๐๐	๕๐๐	-	-	๑,๕๐๐
๔.๒ ติดตั้งอุปกรณ์ช่วยตรวจสอบต่าง ๆ บนโครงสร้างพื้นฐาน เช่น กล้องวงจรปิดเพื่อ monitor อุบัติภัยหรือความเสียหายจากสภาพโครงสร้างที่อาจเกิดขึ้นและความคืบหน้าการซ่อมแซม	๑,๐๐๐	๕๐๐	๕๐	๕๐	๑,๖๐๐
รวมทั้งสิ้น	๒,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕๐	๕๐	๓,๑๐๐

๕) จัดทำแผนรองรับสภาวะการณฉุกเฉิน (Continuity Management Planning for Critical Infrastructures) สำหรับโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเสี่ยงสูง

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕.๑ จัดทำแผนรองรับ สภาวะการณฉุกเฉิน (Continuity Management Planning for Critical Infrastructures) แก่โครงสร้างที่มีความเสี่ยงสูง	๑๕	๒๕	๒๕	๒๕	๙๐
รวมทั้งสิ้น	๑๕	๒๕	๒๕	๒๕	๙๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๖
ปลอดภัยคนเมือง
อาหารปลอดภัย

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

เมืองกรุงเทพมหานครเป็นมหานครปลอดโรคคนเมืองและ
มีอาหารปลอดภัยสำหรับการบริโภค

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานครเป็นเมืองปลอดโรคคนเมือง ในปี
พ.ศ. ๒๕๗๕

๒. กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีอาหารปลอดภัย
ปราศจากปนเปื้อนเชื้อโรคและสารเคมี ถูกสุขอนามัย
ไม่ก่อให้เกิดโรคที่มาจากอาหาร มีอาหารที่มีประโยชน์
ต่อสุขภาพ สำหรับผู้ที่พักหรือ อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานใน กทม. ได้แก่ สำนักอนามัย สำนักการแพทย์
และสำนักงานเขต

หน่วยงานภายนอก กทม. ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข
โรงพยาบาลรัฐ/เอกชน

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย					
ตัวชี้วัด	Base line	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
โรคไม่ติดต่อ (Non - communicable disease)					
ความชุกของภาวะอ้วน [BMI >๒๕ kg / m ²]	ร้อยละ ๔๔.๒ ^๓	ไม่เกินร้อยละ ๓๕	ไม่เกินร้อยละ ๓๓	ไม่เกินร้อยละ ๓๑	ไม่เกินร้อยละ ๓๐
ความชุกของโรคเบาหวาน (DM)	ร้อยละ ๙.๒ ^๓	ไม่เกินร้อยละ ๘	ไม่เกินร้อยละ ๘	ไม่เกินร้อยละ ๗	ไม่เกินร้อยละ ๗
ความชุกของโรคความดัน โลหิตสูง (HT)	ร้อยละ ๒๙.๘ ^๓	ไม่เกินร้อยละ ๒๔	ไม่เกินร้อยละ ๒๓	ไม่เกินร้อยละ ๒๒	ไม่เกินร้อยละ ๒๒
อัตราป่วยโรคหลอดเลือด กล้ามเนื้อหัวใจตาย	ร้อยละ ๓.๖ ^๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑
ความชุกของโรคมะเร็ง เต้านม (Breast cancer)	๓๘.๒ ^๓ ต่อแสน ประชากร	ไม่เกิน ๓๗	ไม่เกิน ๓๖	ไม่เกิน ๓๕	ไม่เกิน ๓๔
ความชุกของโรคมะเร็ง ปากมดลูก (Cervical cancer)	๑๕.๑ ต่อ แสน ประชากร	ไม่เกิน ๑๔	ไม่เกิน ๑๓	ไม่เกิน ๑๒	ไม่เกิน ๑๑
อัตราการประสบอันตราย หรือป่วยจากการทำงาน		ลดลงร้อยละ ๑๐	ลดลงร้อยละ ๑๐	ลดลงร้อยละ ๑๐	ลดลงร้อยละ ๑๐
อัตราการฆ่าตัวตาย	อัตรา การฆ่าตัวตาย ๖.๕ ต่อแสน ประชาชน ^๓	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกินอัตรา เฉลี่ยของ ประเทศ	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกินอัตรา เฉลี่ยของ ประเทศ	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกินอัตรา เฉลี่ยของ ประเทศ	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกินอัตรา เฉลี่ยของ ประเทศ
ความชุกของโรค ในผู้สูงอายุ	ร้อยละ ๘.๙ (สมองเสื่อม)	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๒
โรคติดต่อ (Communicable disease)					
อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก	ข้อมูลอัตรา ป่วยโรค ไข้เลือดออก ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ไข้เลือดออก ไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ไข้เลือดออก ไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ไข้เลือดออก ไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ไข้เลือดออก ไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย					
ตัวชี้วัด	Base line	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
วันโรค : ร้อยละผลสำเร็จ ของการรักษา ผู้ป่วย วันโรค	ร้อยละผล สำเร็จของ การรักษา ผู้ป่วยวันโรค ร้อยละ ๗๗ ^๑	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๔	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕
เอดส์ : ร้อยละ หญิงฝากครรภ์ที่ตรวจพบ ติดเชื้อเอดส์ใน กทม.	ความชุกหญิง ฝากครรภ์ ที่ตรวจพบ ติดเชื้อเอดส์ น้อยกว่า ร้อยละ ๑ ^๑	น้อยกว่า ร้อยละ ๑	น้อยกว่า ร้อยละ ๑	น้อยกว่า ร้อยละ ๑	น้อยกว่า ร้อยละ ๑
อัตราป่วยโรคพิษสุนัขบ้า	ข้อมูลอัตรา ป่วยโรค พิษสุนัขบ้า ๕ ปี ย้อนหลัง [๐.๐๒ ราย ต่อประชากร แสนคน] (เทียบเคียง จาก รง. ๕๐๖ สธ)	อัตราป่วย โรคพิษสุนัขบ้า ไม่เกิน ๐.๐๑ ราย ต่อประชากร แสนคน	อัตราป่วย โรคพิษสุนัขบ้า ไม่เกิน ๐.๐๑ ราย ต่อประชากร แสนคน	อัตราป่วย โรคพิษสุนัขบ้า ไม่เกิน ๐ ราย ต่อประชากร แสนคน	อัตราป่วย โรคพิษสุนัขบ้า ไม่เกิน ๐ ราย ต่อประชากร แสนคน
อัตราป่วยโรคติดเชื้อทาง เดินหายใจ (ใช้หวัดใหญ่)	ข้อมูล อัตราป่วย โรคใช้หวัดใหญ่ ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ใช้หวัดใหญ่ ไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ใช้หวัดใหญ่ ไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ใช้หวัดใหญ่ ไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรค ใช้หวัดใหญ่ ไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ไทล์ ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย					
ตัวชี้วัด	Base line	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
อื่น ๆ					
ตัวอย่างอาหารที่ได้รับ การสุ่มตรวจไม่พบ การปนเปื้อนเชื้อโรค	ร้อยละ ๖๐ ^ก (ปี ๒๕๕๕)	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐
ตัวอย่างอาหารที่ได้รับ การสุ่มตรวจไม่พบ การปนเปื้อนสารพิษ	ร้อยละ ๙๕ ^ข (ปี ๒๕๕๕)	๙๗	๙๘	๙๙	๙๙
สถานประกอบการอาหาร ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้รับป้ายรับรองมาตรฐาน อาหารปลอดภัยของ กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๕๐ (ปี ๒๕๕๕)	๖๐	๖๕	๗๐	๘๐
มาตรฐานความสะอาดและ สิ่งแวดล้อมของอาคาร	ร้อยละ ๓๓.๑๔ อาคารที่ได้ มาตรฐาน ขั้นต่ำ ตามหลักการ Clean and Green ของกทม. (ปี ๒๕๕๕) ^ค	๕๐	๕๕	๖๐	๗๐

Ref. ^กนายแพทย์วิชัย เอกพลากร, การสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒

^ขข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข

^คดร.พิจิตต์ รัตตกุล, สิ่งแวดล้อมเมืองและการบริหารจัดการ, ๒๕๕๓

^ดสำนักกระบวนวิชา, สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก, ๒๕๕๖

^จสำนักอนามัย กทม. ๒๕๕๓

^ฉPHIM๒๕๕๔

^ชสำนักกระบวนวิชา กระทรวงสาธารณสุข ๒๕๕๕

^ซสำนักกระบวนวิชา ๒๕๕๒

^ฌสำนักกระบวนวิชา ๒๕๕๒

^ญเชื้อโรคที่เป็นอันตรายในระบบทางเดินอาหาร ๔ ชนิด ได้แก่ Salmonella spp., E.coli Staphylococcus aureus และ Vibrio cholera

^ฎสารเคมี ๗ ชนิด ได้แก่ บอแรกซ์ฟอสฟอรัส สารกันรา สารฟอกขาว ยาฆ่าแมลง สีสังเคราะห์ และ สารโพลาร์

^ฏรายงานผลการดำเนินงานโครงการกรุงเทพสะอาดร่มรื่น ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

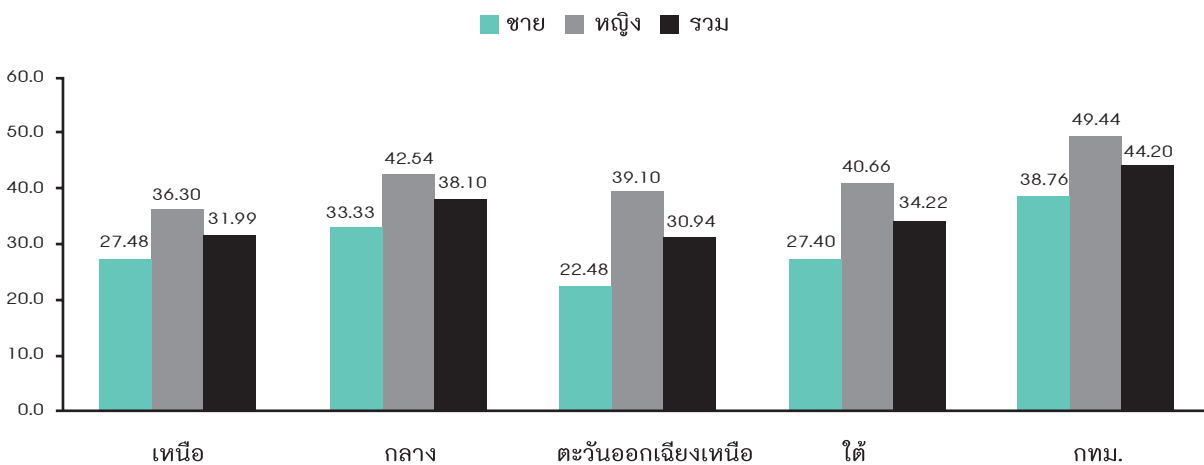

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ชาวกรุงเทพมหานครต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการเจริญเติบโตของเมือง สังคม การศึกษา เศรษฐกิจ ธุรกิจ อุตสาหกรรมเทคโนโลยี และความเป็นโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และการสาธารณสุขของชาวกรุงเทพมหานคร สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องคำนึงถึง มี ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) กรุงเทพมหานครเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย ๒) การอพยพย้ายถิ่นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และการเป็นประชาคมอาเซียน ตลอดจนภาวะโรคเรื้อรังนำไปสู่การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ และอุบัติเก่า เช่นโรค SARS โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ H๑N๑ โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันซึ่งเกิดจากการบริโภคอาหารที่ไม่สะอาดปลอดภัย โรคหัด และที่สำคัญ คือการกลับมาของโรคเท้าช้าง โรคมาลาเรียที่ดื้อยา อันเนื่องมาจากการอพยพย้ายถิ่นของประเทศเพื่อนบ้านไทยและปัญหาที่สำคัญที่สุด ก็คือ ๓) แนวโน้มของโรคของชาวกรุงเทพมหานครเป็น “โรคคนเมือง” สูงขึ้น อันมีสาเหตุเนื่องมาจากวิถีชีวิตของคนเมือง

ต้องใช้ชีวิตที่แข่งขันกับเวลา เผชิญกับมลภาวะอยู่ทุกวัน มีค่าใช้จ่ายที่สูง กินอาหารที่ไม่เหมาะสม ขาดการออกกำลังกาย เป็นต้น ในที่นี้โรคคนเมือง ได้แก่ โรคอ้วน เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง และปัญหาด้านสุขภาพจิต เช่น เครียด เป็นต้น

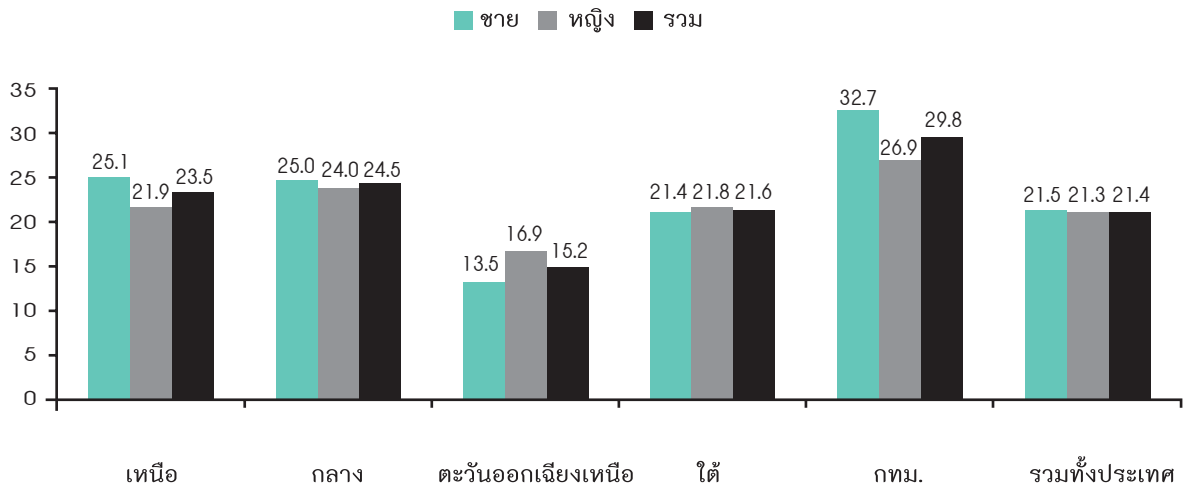
จากรายงานการสำรวจสุขภาพประชาชน ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ โดยสำนักงานสำรวจสุขภาพประชาชนไทย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พบว่าคนกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มของความชุกของโรคเรื้อรังต่าง ๆ ในอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นของประเทศไทย ได้แก่ โรคอ้วน โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน ภาวะไขมันคอเลสเตอรอลรวมสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ ภาวะเมแทบอลิกซินโดรม รวมทั้งภาวะซึมเศร้า ดังแสดงในภาพที่ ๒๑ แสดงให้เห็นว่าคนกรุงเทพมหานคร มีความชุกของภาวะอ้วนถึงร้อยละ ๔๔.๒ และอ้วนลงพุงร้อยละ ๔๔.๖ ซึ่งจัดว่ามีความชุกในอัตราที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นของประเทศไทย

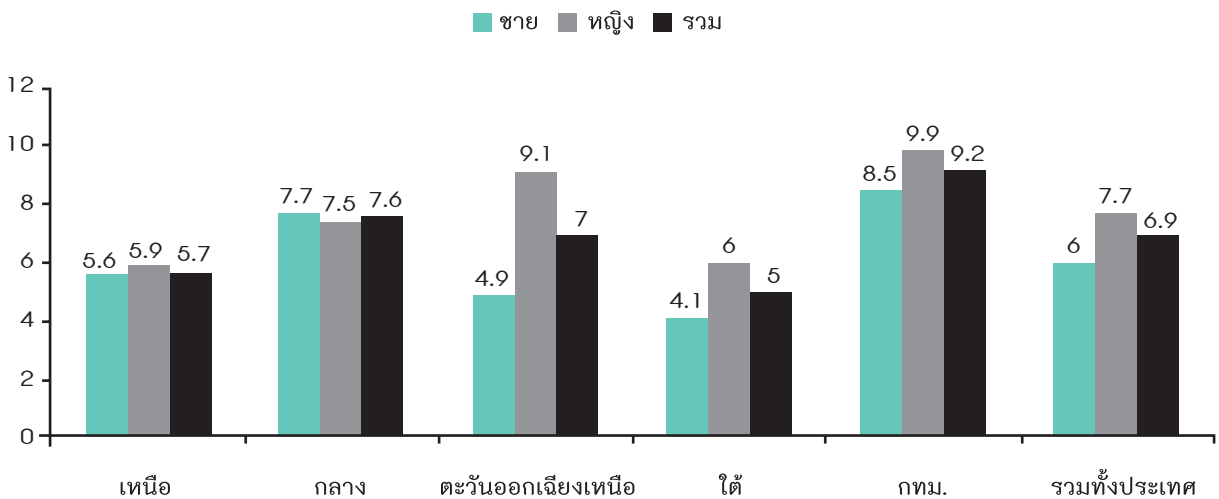
ภาพที่ ๒๑ ความชุกของภาวะอ้วน (BMI ≥ 25 kg/m²) ในประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำแนกตามภาค

ความชุกของโรคเรื้อรังของคนกรุงเทพฯ อันได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ ดังภาพที่ ๒๒ จะเห็นได้ว่า คนกรุงเทพฯ มีความชุกของโรคความดันโลหิตสูงถึงร้อยละ ๒๕.๘ ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นของประเทศไทย เช่นเดียวความชุกของโรคเบาหวาน พบว่า คนกรุงเทพฯ มีความชุกสูงที่สุด ถึงร้อยละ ๙.๒ ดังภาพที่ ๒๓

ภาพที่ ๒๒ ความชุกของโรคความดันโลหิตสูงในประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำแนกตามเพศและภาค

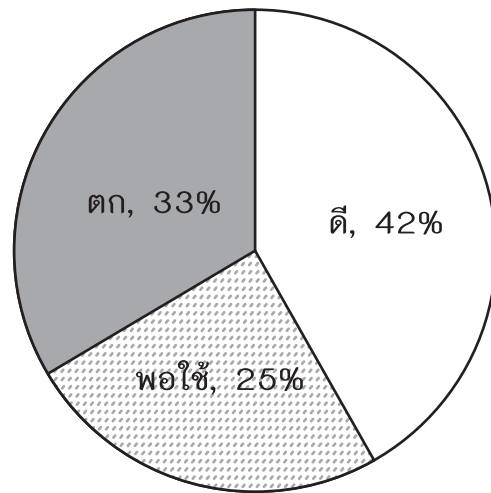
ภาพที่ ๒๓ ความชุกของโรคเบาหวานในประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำแนกตามเพศและภาค

เนื่องด้วยกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองใหญ่ที่ประชากรมาก มีการบริโภคสูง ทำให้มีปัญหาหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะเรื่องพิษ ภัยและสารปนเปื้อนที่อยู่ในอาหาร อาหารไม่ได้มาตรฐาน อันส่งผลต่อสุขภาพทุกกลุ่ม ทุกวัย มีรายงานจากหลายแหล่งข้อมูล เช่น รายงานของสำนักอนามัย พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ มีโรงเรียนที่เกิดโรคอาหารเป็นพิษจำนวน ๒๔ โรงเรียน และส่งผลให้มีผู้ป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษจำนวน ๑,๔๕๗ คน จากรายงานการศึกษา โดย รศ.ดร. ศิริรัตน์ กักพล พ.ศ. ๒๕๕๔ โครงการสยามสแควร์ อาหารปลอดภัย รสชาติดี มีความสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าจากการตรวจ ทางห้องปฏิบัติการ โดยใช้ total plate count ตามวิธี AOAC ตรวจ E.coli S. aureus, Salmonell spp. พบว่าร้อยละ ๓๓ ของร้านที่สุ่มตรวจ ตกเกณฑ์ทางด้านจุลชีววิทยา (ภาพที่ ๒๔)

ผลการตรวจจุลชีววิทยาของอาหารจากแผงลอย
จำนวน 177 ตัวอย่าง

แผนภูมิวงกลม แสดงร้อยละของแผงลอยที่ได้
เกณฑ์ทางด้านจุลชีววิทยาในระดับต่าง ๆ
ในบริเวณสยามสแควร์ เขตปทุมวัน

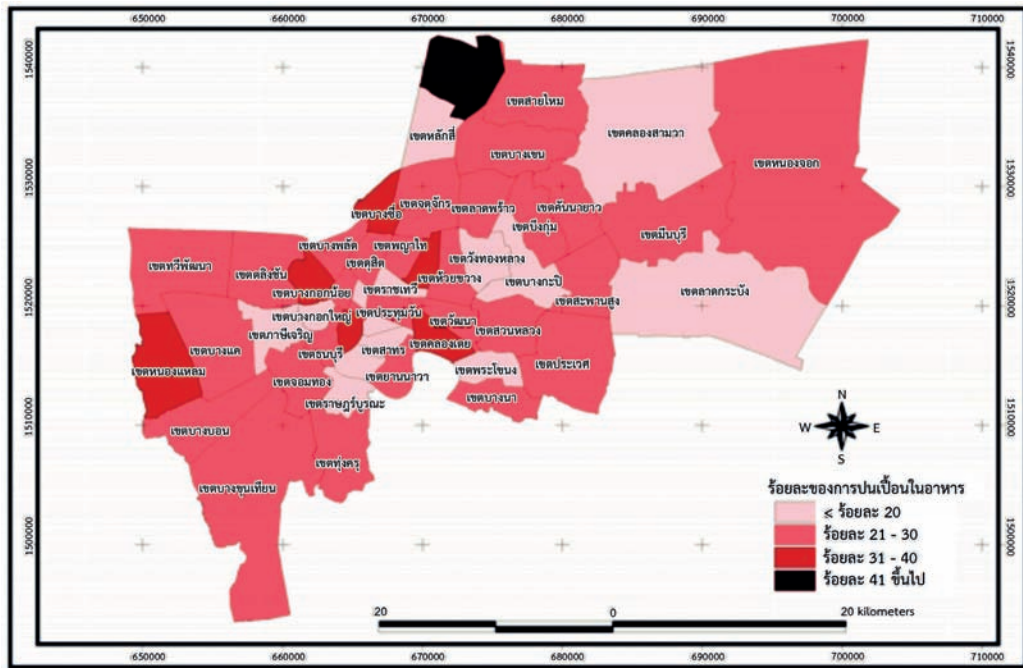

ภาพที่ ๒๔ ร้อยละของแผงลอยที่ได้เกณฑ์ทางด้านจุลชีววิทยาในระดับต่าง ๆ ในบริเวณสยามสแควร์ เขตปทุมวันทั้งหมด

แหล่งข้อมูล : รศ. ดร.ศิริรัตน์ กักพล ๒๕๕๔ โครงการสยามสแควร์ อาหารปลอดภัย รสชาติดี มีความสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

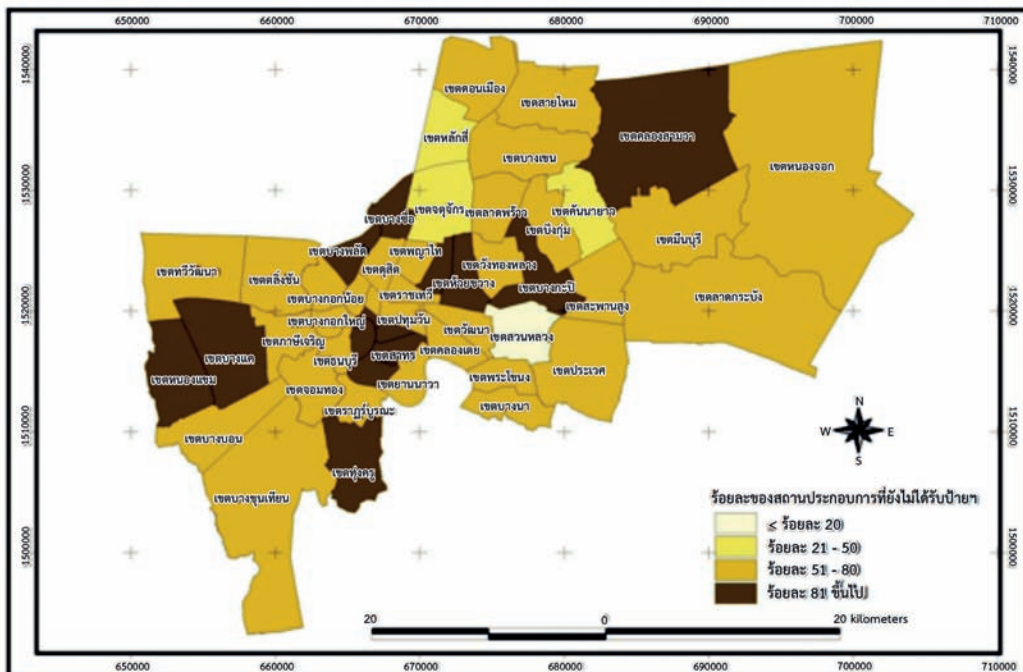
นอกจากนี้ การศึกษาเรื่อง การเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในกรุงเทพมหานคร ด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์ของ ผดุงศักดิ์ แจ๋งดี, ๒๕๕๔ พบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครพบการปนเปื้อนในอาหาร มากกว่าร้อยละ ๒๐ ขึ้นไป และสถานประกอบการอาหารที่ยังไม่ได้รับป้ายรับรองอาหารปลอดภัย พบว่าพื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับ ร้อยละ ๕๑ - ๘๐ จำนวน ๓๒ เขต (๖๔%) รองลงมาอยู่ในระดับ ร้อยละ ๘๑ ขึ้นไป จำนวน ๑๔ เขต (๒๘%) ดังภาพที่ ๒๕, ๒๖

ภาพที่ 5.18 ร้อยละของการนับเป็นอาหารที่ในปีพ.ศ.2548 - 2552

ภาพที่ ๒๕ การเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในกรุงเทพฯ ด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์
แหล่งข้อมูล: ผดุงศักดิ์ แจ้งดี, ๒๕๕๔

ภาพที่ 5.17 ร้อยละสถานประกอบการที่ยังไม่ได้รับป้ายยาอาหารปลอดภัย

ภาพที่ ๒๖ การเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในกรุงเทพฯ ด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์
แหล่งข้อมูล: ผดุงศักดิ์ แจ้งดี, ๒๕๕๔

ดังนั้น ปัญหาเรื่องพิษ ภัยและสารปนเปื้อนที่อยู่ในอาหาร อาหารไม่ได้มาตรฐาน ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ที่อาศัยในกรุงเทพฯ ทั้งที่เป็นชาวกรุงเทพฯ ตลอดจนผู้ที่มาเยี่ยมเยือน เช่น นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ ฯลฯ นับได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน กรุงเทพมหานครจะต้องดำเนินการให้กรุงเทพฯ เป็นเมืองอาหารปลอดภัย ปลอดภัยโรค ปลอดภัยสารพิษ ทำให้มีการบริโภคได้อย่างมั่นใจอย่างยั่งยืน

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. ความชุกของโรคเรื้อรัง ของคนกรุงเทพมหานคร เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ สูงที่สุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นของประเทศไทย (ความชุกของโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๒๕.๘) ความชุกของโรคเบาหวานร้อยละ ๙.๒)	วิถีชีวิตคนเมืองที่ขาดปัจจัยส่งเสริมภายใน (ความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก ฯลฯ ต่อโรคคนเมือง) และขาดปัจจัยส่งเสริมภายนอก (เช่น สิ่งแวดล้อม ร้านอาหาร fast food ที่มีมากมายใน กรุงเทพมหานคร และเป็นที่ยิยมของเด็ก วัยรุ่น และผู้ปกครองที่ต้องการความสะดวกสบายทำให้เด็กเกิดโรคอ้วน ผู้ใหญ่อ้วนลงพุง สุนัขสาธารณะที่ไม่เพียงพอ ขาดบริการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก ฯลฯ) ที่นำสู่การสร้างเสริมสุขภาพทางกาย และใจ
๒. การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ และอุบัติเก่า จากการอพยพย้ายถิ่น และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (โรคอุบัติใหม่ ได้แก่ ไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ SAR มือปากเท้าเปื่อย ฯลฯ และอุบัติเก่า เช่น ท้องร่วง ไข้เลือดออก มาลาเรียและวัณโรคคือยา เป็นต้น)	การอพยพย้ายถิ่นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จากประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากร หากไม่สามารถควบคุมติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ และแก้่างกว้างขวาง และส่งผลกระทบต่อสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร

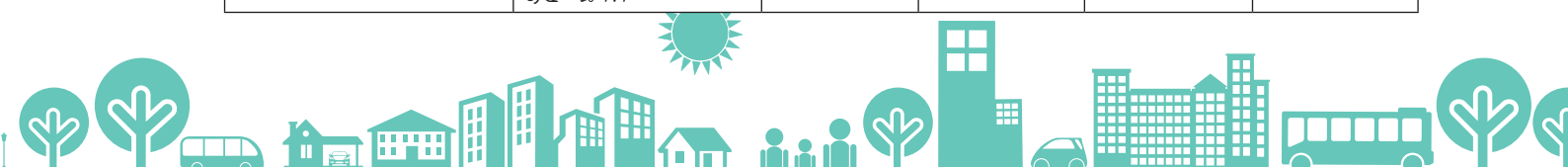
เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๖.๑ เพิ่มการเข้าถึงบริการในการดูแลสุขภาพสุขภาพชาวกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ความครอบคลุมของการเข้าถึงบริการในการดูแลสุขภาพสุขภาพชาวกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๑.๑ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบบริการและมาตรฐานบริการสาธารณสุขในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	๑) ร้อยละของเขตที่เพิ่มการบริการดูแลป้องกัน ควบคุมรักษาโรคโดยร่วมมือและประสานกับเครือข่ายบริการสุขภาพ ภาครัฐ เอกชน และชุมชน	๒๐	๒๕	๒๗	๓๐
	๒) ร้อยละของเขตที่พัฒนาศักยภาพชุมชนในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ	๒๐	๒๕	๒๗	๓๐
	๓) ร้อยละความครอบคลุมของเขตที่จัดบริการการแพทย์ทางเลือกสำหรับคนเมือง (เช่น การนวดแพทย์แผนไทย สมุนไพรการแพทย์แผนพุทธ ฯลฯ) ในหน่วยบริการทางการแพทย์	๕	๖	๘	๑๐
	๔) ร้อยละของผู้ป่วยวิกฤติฉุกเฉินที่ขอรับบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินขั้นสูง (Advance) สามารถได้รับบริการภายใน ๑๐ นาที และส่วนของขั้นพื้นฐาน (Basic) สามารถได้รับบริการภายใน ๑๕ นาที	๕๐	๖๐	๗๐	๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๑.๒ พัฒนา เครือข่ายระบบบริการ ด้านการแพทย์และ สาธารณสุข ในพื้นที่ กรุงเทพฯ	๑) ร้อยละความ ครอบคลุมของเขต ที่ขยายบริการดูแล สุขภาพคนเมืองผ่าน ภาคีเครือข่ายชุมชน ภาครัฐ และเอกชน	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐
๑.๖.๒.๑ ส่งเสริมการ มีส่วนร่วมในการ เฝ้าระวังและป้องกัน โรคติดต่อที่สำคัญใน เขตเมือง ในเครือข่าย ภาครัฐ เอกชน และ ประชาชน	๑) ร้อยละผู้เข้าร่วม โครงการสร้าง เครือข่ายเฝ้าระวัง และป้องกันโรค ติดต่อที่สำคัญใน เขตเมืองที่มีความ ตระหนักและร่วมมือ	๕๐	๕๕	๕๘	๖๐
๑.๖.๒.๒ เพิ่มอัตรา ความครอบคลุมของ การได้รับวัคซีนป้องกัน โรคติดต่อที่สำคัญ	๑) ร้อยละความ ครอบคลุมของการ ได้รับวัคซีนป้องกัน โรคใช้หวัดใหญ่	>๔๐	>๔๕	>๔๘	>๕๐
๑.๖.๒.๓ เพิ่มพูนความรู้ เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อโรคติดต่อที่สำคัญ ในเขตเมือง	๑) ร้อยละผู้เข้าร่วม การจัดกิจกรรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และลดพฤติกรรม เสี่ยงต่อโรคติดต่อ ที่สำคัญในเขตเมือง	๕๐	๕๕	๕๘	๖๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๖.๒ อัตราป่วยตายด้วยโรคติดต่อที่สำคัญในเขตเมืองไม่เกินมาตรฐานของประเทศ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
โรคติดต่อ (Communicable disease)				
๑) อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก	อัตราป่วยโรคไข้เลือดออกไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรคไข้เลือดออกไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรคไข้เลือดออกไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรคไข้เลือดออกไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง
๒) วันโรค : ร้อยละผลสำเร็จของการรักษา ผู้ป่วยวันโรค	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ >๘๕
๓) เอดส์ : ร้อยละหญิงฝากครรภ์ที่ตรวจพบติดเชื้อเอดส์ใน กทม.	น้อยกว่า ร้อยละ ๑	น้อยกว่า ร้อยละ ๑	น้อยกว่า ร้อยละ ๑	น้อยกว่า ร้อยละ ๑
๔) อัตราป่วยโรคพิษสุนัขบ้า	อัตราป่วยโรคพิษสุนัขบ้าไม่เกิน ๐.๐๒ รายต่อประชากรแสนคน	อัตราป่วยโรคพิษสุนัขบ้าไม่เกิน ๐.๐๒ รายต่อประชากรแสนคน	อัตราป่วยโรคพิษสุนัขบ้าไม่เกิน ๐ รายต่อประชากรแสนคน	อัตราป่วยโรคพิษสุนัขบ้าไม่เกิน ๐ รายต่อประชากรแสนคน
๕) อัตราป่วยโรคติดต่อทางเดินหายใจ (ไข้หวัดใหญ่)	อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ไม่เกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง	อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ไม่เกิน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง
โรคไม่ติดต่อ (Non - communicable disease)				
๑) ความชุกของภาวะอ้วน [BMI > ๒๕ kg / m ²]	ไม่เกิน ร้อยละ ๓๕	ไม่เกิน ร้อยละ ๓๓	ไม่เกิน ร้อยละ ๓๑	ไม่เกิน ร้อยละ ๓๐
๒) ความชุกของโรคเบาหวาน (DM)	ไม่เกิน ร้อยละ ๘	ไม่เกิน ร้อยละ ๘	ไม่เกิน ร้อยละ ๗	ไม่เกิน ร้อยละ ๗
๓) ความชุกของโรคความดันโลหิตสูง (HT)	ไม่เกิน ร้อยละ ๒๔	ไม่เกิน ร้อยละ ๒๓	ไม่เกิน ร้อยละ ๒๒	ไม่เกิน ร้อยละ ๒๒
๔) อัตราป่วยโรคหลอดเลือดกล้ามเนื้อหัวใจตาย	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๑	ร้อยละ ๑
๕) ความชุกของโรคมะเร็งเต้านม (Breast cancer)	ไม่เกิน ๓๗	ไม่เกิน ๓๖	ไม่เกิน ๓๕	ไม่เกิน ๓๔
๖) ความชุกของโรคมะเร็งปากมดลูก (Cervical cancer)	ไม่เกิน ๑๔	ไม่เกิน ๑๓	ไม่เกิน ๑๒	ไม่เกิน ๑๑

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗) อัตราการประสบอันตรายหรือป่วยจากการทำงาน	ลดลง ร้อยละ ๑๐	ลดลง ร้อยละ ๑๐	ลดลง ร้อยละ ๑๐	ลดลง ร้อยละ ๑๐
๘) อัตราการฆ่าตัวตาย	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกิน อัตราเฉลี่ย ของประเทศ	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกิน อัตราเฉลี่ย ของประเทศ	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกิน อัตราเฉลี่ย ของประเทศ	อัตรา การฆ่าตัวตาย ไม่เกิน อัตราเฉลี่ย ของประเทศ
๙) ความชุกของโรคในผู้สูงอายุ**	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๒

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๓.๒ ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการคัดกรองความเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อที่สำคัญในเขตเมือง	๑) จำนวนครั้งของการคัดกรองโรคคนเมืองต่อปี	อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี	อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี	อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี	อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๖.๔ ส่งเสริมการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม (Environmental Sanitation) ของอาคารสถาน (อาคารพักอาศัย อาคารสาธารณะ และ อาคารสถานประกอบการ) ให้มีสุขลักษณะหรือสภาวะที่ปลอดภัย ปลอดภัยต่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) มาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมของอาคาร	๕๐	๕๕	๖๐	๗๐

กลยุทธ์(Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๔.๑ เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและมีสุขนิสัยที่ดี มีพฤติกรรมที่ถูกต้องในการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อมของอาคาร	๑) ร้อยละของเจ้าของอาคารหรือผู้ดูแลอาคารสถานที่มีความรู้ความเข้าใจและดูแลอาคารให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำตามหลักการ Clean and Green	๕๐	๕๕	๖๐	๗๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๖.๕ การสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องโรคคนเมืองและอาหารปลอดภัย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ความครอบคลุมของการเข้าถึงสื่อสารสาธารณะของประชาชน	๓๐	๔๐	๕๐	๖๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๕.๑ ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องโรคคนเมืองและอาหารปลอดภัยทุกรูปแบบทุกช่องทาง	๑) ร้อยละความครอบคลุมสื่อประชาสัมพันธ์ในเรื่องโรคคนเมืองและอาหารปลอดภัย	๓๐	๔๐	๕๐	๖๐
	๒) จำนวนครั้งการจัดงานมหกรรมสร้างสุขภาพคนกรุงเทพมหานคร (Bangkok Health Day) และร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการ	๔ ปี / ครั้ง (ผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕)	๔ ปี / ครั้ง (ผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕)	๔ ปี / ครั้ง (ผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕)	๔ ปี / ครั้ง (ผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕)

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๖.๖ พัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

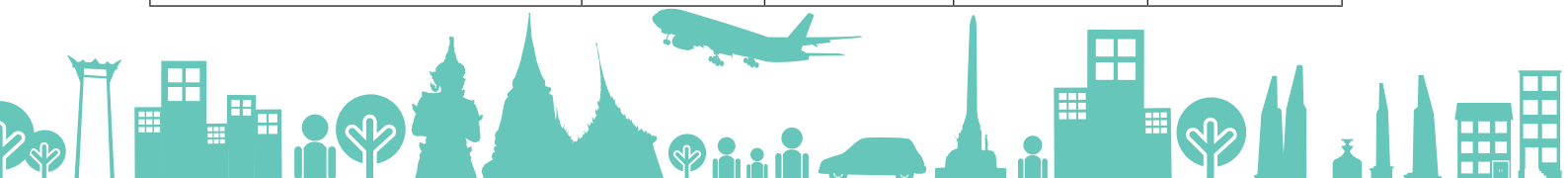
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละความครอบคลุมของระบบข้อมูลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	๓๐	๔๐	๖๐	๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๖.๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลด้านสุขภาพของกรุงเทพมหานคร	๑) ร้อยละความครอบคลุมของข้อมูลด้านสาธารณสุขและสุขภาพ	๔๐	๕๐	๕๕	๖๐
๑.๖.๖.๒ พัฒนาข้อมูลสถานะสุขภาพของคนกรุงเทพฯ	๑) ร้อยละความครบถ้วนของข้อมูลสถานะสุขภาพของคนกรุงเทพฯ	๔๐	๕๐	๕๕	๖๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๖.๗ พัฒนาและส่งเสริมวิถีชีวิตและพฤติกรรมกายออกกำลังกายของคนกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ดัชนีมวลกาย BMI ตามเกณฑ์มาตรฐานสำหรับคนอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕
ดัชนีมวลกาย BMI ตามเกณฑ์มาตรฐานสำหรับคนอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐
ดัชนีมวลกาย BMI ตามเกณฑ์มาตรฐานสำหรับคนอายุระหว่าง ๒๕ - ๓๕ ปี	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐
ดัชนีมวลกาย BMI ตามเกณฑ์มาตรฐานสำหรับคนอายุต่ำกว่า ๓๕ - ๖๐ ปี	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐
ดัชนีมวลกาย BMI ตามเกณฑ์มาตรฐานสำหรับคนอายุมากกว่า ๖๐ ปี และคนพิการ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕
ร้อยละการออกกำลังกายตามเกณฑ์มาตรฐานเมืองไทยแข็งแรงของชาว กทม.	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๗.๑ ส่งเสริมพฤติกรรม การออกกำลังกายของ ชาวกรุงเทพฯ	๑) ร้อยละของ ชาวกรุงเทพฯ มีดัชนีมวลกาย (Body Mass Index (BMI) อยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐
	๒) ร้อยละของ ชาวกรุงเทพฯ ออกกำลังกาย ตามเกณฑ์ เมืองไทยแข็งแรง	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐
	๓) ร้อยละของ ผู้ใช้บริการในสถาน บริการด้านกีฬาของ กรุงเทพมหานคร ที่ออกกำลังกาย ตามเกณฑ์เมืองไทย แข็งแรง	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕
	๔) ร้อยละของ ชาวกรุงเทพฯ ที่ให้ความสำคัญ กับการออกกำลังกาย เล่นกีฬาและประกอบ กิจกรรมนันทนาการ ว่าเป็นส่วนหนึ่งใน วิถีชีวิตประจำวัน	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐
	๕) ร้อยละของผู้ใช้ บริการในสถานที่ บริการด้านกีฬาของ กรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕
	๖) จำนวนครั้งใน การประชาสัมพันธ์ การให้บริการกีฬา และนันทนาการของ กรุงเทพมหานคร ต่อปี	๑๕ ครั้ง	๒๐ ครั้ง	๒๕ ครั้ง	๓๐ ครั้ง

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๗.๒ ปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐาน ของศูนย์กีฬา ศูนย์เยาวชน และลานกีฬา	๑) ร้อยละของศูนย์ กีฬาได้รับการรับรอง คุณภาพและ มาตรฐานตาม มาตรฐาน กองการกีฬา	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
	๒) ร้อยละของ ลานกีฬา กรุงเทพมหานคร ได้รับการรับรอง คุณภาพและมาตรฐาน ตามมาตรฐาน กองการกีฬา	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕
	๓) ร้อยละของ ความสำเร็จเฉลี่ย ในการก่อสร้าง / ปรับปรุงสถาน บริการกีฬาและ นันทนาการ	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐
	๔) ร้อยละของ ผู้ใช้บริการ มีความพึงพอใจ จากการรับบริการใน สถานบริการด้านการ กีฬาและ นันทนาการ กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕
	๕) ร้อยละของสถาน ที่จัดนันทนาการ มีอุปกรณ์สถาน ที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดได้รับการ รับรองคุณภาพ และมาตรฐาน	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐
๑.๖.๗.๓ พัฒนาบริการ และจัดกิจกรรมกีฬา และนันทนาการให้มี ความหลากหลายและ ตรงความต้องการ	๑) ร้อยละของความ พึงพอใจของชาว กทม. ที่มีต่อการจัดกิจกรรม กีฬาและนันทนาการ ของศูนย์กีฬา ศูนย์เยาวชน และลานกีฬา	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๗.๔ ส่งเสริม การเล่นกีฬาขั้นพื้นฐาน และมวลชน	๑) จำนวนครั้ง ในการจัดการแข่งขัน กีฬาหรือส่งนักกีฬา ตัวแทน กรุงเทพมหานคร เข้าร่วมการแข่งขัน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และ / หรืออาชีพต่อปี	๑๕ ครั้ง	๑๗ ครั้ง	๒๙ ครั้ง	๒๑ ครั้ง
	๒) จำนวนทุน การศึกษาที่ กรุงเทพมหานครมีให้ กับนักกีฬาดาวรุ่ง	๑๔ ทุน	๑๖ ทุน	๑๘ ทุน	๒๐ ทุน
	๓) จำนวนครั้งใน การจัดกีฬา ยุวชน เยาวชน และ ประชาชน ชาวกรุงเทพมหานคร	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง
๑.๖.๗.๕ พัฒนาการ บริหารจัดการด้านกีฬา และนันทนาการให้มี ประสิทธิภาพ	๑) ร้อยละของ บุคลากรด้านกีฬาและ นันทนาการทั้งหมด ได้รับการพัฒนาเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพ / ความชำนาญในการ ปฏิบัติงาน / ปี	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕
	๒) จำนวนระเบียบ ที่ได้รับการปรับให้มี ความทันสมัยต่อ สถานการณ์ปัจจุบัน	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ
	๓) ร้อยละของ บุคลากรด้านการกีฬา และนันทนาการมี ความพึงพอใจต่อการ บริหารจัดการด้าน การกีฬาและ นันทนาการของ กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕
๔) จำนวนของ ประชาชนที่เข้าร่วม กิจกรรมนันทนาการ ของกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้น / ปี	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	

เป้าประสงค์ (Objective) ๑.๖.๘ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของอาหารที่รับประทาน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ตัวอย่างอาหารที่ได้รับการสุ่มตรวจไม่พบการปนเปื้อนเชื้อโรค	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐
๒) ตัวอย่างอาหารที่ได้รับการสุ่มตรวจไม่พบการปนเปื้อนสารพิษ	๙๗	๙๘	๙๙	๙๙
๓) สถานประกอบการอาหารในพื้นที่กรุงเทพมหานครได้รับป้ายรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร	๖๐	๖๕	๗๐	๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑.๖.๘.๑ ส่งเสริมการตรวจเฝ้าระวังคุณภาพอาหาร	๑) จำนวนตัวอย่างอาหารที่ได้รับการสุ่มตรวจ	ไม่น้อยกว่า ๓๐๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๒,๒๕๐,๐๐๐
	๒) ร้อยละของตัวอย่างที่ไม่พบการปนเปื้อนของเชื้อโรค	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐
	๓) ร้อยละของตัวอย่างที่ไม่พบการปนเปื้อนของสารเคมี	๙๗	๙๘	๙๙	๙๙
๑.๖.๘.๒ ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการอาหาร	๑) ร้อยละของสถานประกอบการอาหารได้มาตรฐานอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร	๖๐	๖๕	๗๐	๘๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้ (ล้านบาท)

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) เพิ่มการบริการดูแล ป้องกัน ควบคุม รักษาโรคโดยร่วมมือ และประสานกับเครือข่าย บริการสุขภาพภาครัฐ เอกชน และชุมชน	๗๐	๕๐	๕๐	๓๐	๒๐๐
๒) การบริการทางการแพทย์ ฉุกเฉินขั้นสูง (Advance) สามารถได้รับบริการภายใน ๑๐ นาที และส่วนของ ขั้นพื้นฐาน (Basic) สามารถได้ รับบริการภายใน ๑๕ นาที	๑๐๐	๕๐	๕๐	๕๐	๒๕๐
๓) ขยายบริการดูแลสุขภาพ คนเมืองผ่านภาคีเครือข่าย ชุมชน ภาครัฐ และเอกชน	๑๐๐	๗๖	๗๕	๗๕	๓๒๖
๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังและ ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ ในเขตเมือง	๗๐	๕๐	๕๐	๓๐	๒๐๐
๕) วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๔๐
๖) โครงการส่งเสริมสุขภาพ ของคนกรุงเทพฯ ให้ดีถ้วนหน้า	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๗๕
๗) บริการคัดกรองโรคคนเมือง อย่างน้อย ๑ ครั้ง / ปี) (คัดกรองโรคโรคอ้วน เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และโรคหลอดเลือดสมอง ปัญหาสุขภาพจิตและโรคอื่น ๆ)	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๘๐
๘) พัฒนาเจ้าของอาคารหรือ ผู้ดูแลอาคารสถานให้มีความรู้ ความเข้าใจและดูแลอาคารให้ ได้มาตรฐานขั้นต่ำตามหลักการ Clean and Green	๑๒	๙	๙	๙	๓๙

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
<p>๙) โครงการกรุงเทพฯ : เมืองแห่งความปลอดภัย</p> <p>๙.๑ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม และพัฒนาสถานประกอบการ ในด้านความสะอาด ปลอดภัย ปลอดโรค ปลอดภัย ถูกหลักอาชีวอนามัยรวมถึง การจัดการสารเคมี</p> <p>๙.๒ ส่งเสริมให้ สถานประกอบการอาหาร มีการพัฒนาและยกระดับ เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน อาหารปลอดภัยของ กทม.</p> <p>๙.๓ ตรวจรับรองสถาน ประกอบการอาหารและกำกับ ให้เป็นไปตามมาตรฐานอาหาร ปลอดภัยของ กทม.</p> <p>๙.๔ ประสานงานและร่วมมือ กับหน่วยงานภายนอกในการ ตรวจให้การรับรองมาตรฐาน สถานประกอบการอาหาร</p> <p>๙.๕ เฝ้าระวังคุณภาพอาหาร และน้ำในแหล่งจำหน่าย</p> <p>๙.๖ รณรงค์และประชาสัมพันธ์ ในเรื่องโรคคนเมืองและอาหาร ปลอดภัยให้แก่ชาวกรุงเทพฯ</p> <p>๙.๗ ปรับปรุงและเพิ่มช่องทาง การสื่อสาร เช่น อินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ค เกมส์ เป็นต้น เกี่ยวกับโรคคนเมือง และอาหารปลอดภัย</p>	๒๘๖	๒๕๒	๒๕๒	๒๕๒	๑๐๔๒
<p>๑๐) พัฒนาระบบสารสนเทศ การแพทย์และสาธารณสุข สำนักอนามัย</p>	๑๐๐	๗๗	๖๐	๖๐	๒๙๗

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๑) พัฒนาระบบข้อมูลทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขที่ครอบคลุมครบถ้วนและทันสมัย และมีการเชื่อมต่อข้อมูลด้านสุขภาพภายในหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด	๑๐๐	๘๙	๖๐	๖๐	๓๐๙
๑๒) โครงการประชาสัมพันธ์ให้ชาวกรุงเทพฯ มีวิถีชีวิตที่กระปรี้กระเปร่า (Active Living Lifestyle)	๑๗๕	๒๐๐	๒๒๕	๒๕๐	๘๕๐
๑๓) โครงการขยายเวลาการเปิดให้บริการของศูนย์กีฬาและศูนย์เยาวชนคนสังกัดกรุงเทพมหานคร	๕๐	๕๕	๖๐	๖๕	๒๓๐
รวมทั้งสิ้น	๑๑๑๔	๙๖๓	๙๔๖	๙๓๖	๓๙๓๘

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ	๓๐	๒๐	๒๐	๑๐	๘๐
๒) จัดบริการการแพทย์ทางเลือกสำหรับคนเมือง (การนวด แพทย์แผนไทยสมุนไพร การแพทย์แนวพุทธ ฯลฯ) ในหน่วยบริการทางการแพทย์	๓๕	๒๐	๒๐	๒๐	๙๕
๓) จัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อที่สำคัญในเขตเมือง	๓๐	๒๐	๒๐	๑๐	๘๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๔) โครงการส่งเสริมสุขภาพ คนเมือง ๔.๑ ประชาสัมพันธ์และ ให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ ป้องกันและควบคุมโรค ด้วยตนเอง ๔.๒ การออกแบบโปรแกรม และแพคเกจการดูแลสุขภาพ เบื้องต้นเพื่อป้องกัน และควบคุมโรค (โดยเฉพาะ โรคอ้วน DM, HT) ให้แก่ชาวกรุงเทพมหานคร	๒๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
๕) มาตรการคัดกรองภาวะ ซึมเศร้าและเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย ในผู้รับบริการ OPD ของศูนย์บริการสาธารณสุข ทุกแห่งของสำนักอนามัย	๒๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
๖) โครงการปรับปรุงและ พัฒนาคลินิกครอบครัว ในศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๘ แห่ง (ช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหา สุขภาพจิต) ในด้านการส่งเสริม การบริการและประสิทธิภาพ ของบุคลากร	๔๐	๒๐	๒๐	๒๐	๑๐๐
๗) ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพ สิ่งแวดล้อมในอาคารสาธารณะ ตามหลักการ Clean and Green	๙	๙	๙	๙	๓๖
๘) จัดงานมหกรรม สร้างสุขภาพคนกรุงเทพฯ (Bangkok Health Day)	๑๐	๑๐	๒๐	๒๐	๖๐
๙) มาตรการปรับค่าสมาชิก ศูนย์กีฬาและศูนย์เยาวชน สำหรับชาวต่างชาติ	๐	๐	๐	๐	๐
๑๐) ปรับปรุงระเบียบ ค่าตอบแทนบุคลากรประจำ ศูนย์เยาวชนและศูนย์กีฬา สังกัด กทม. ให้ทันสมัย	๐	๐	๐	๐	๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๑) โครงการสร้างชมรมและ ภาคีเครือข่ายและพันธมิตร ด้านกีฬา	๒	๓	๔	๕	๑๔
๑๒) มาตรการขยายชั่วโมง พลศึกษา	๐	๐	๐	๐	๐
๑๓) โครงการกีฬายูวชน กทม.	๑๐๐	๑๒๐	๑๔๐	๑๖๐	๕๒๐
๑๔) โครงการดาวรุ่ง กทม.	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๒๐
๑๕) โครงการสร้างภาคีเครือข่าย ด้านกีฬาและการออกกำลังกาย ในระดับอุดมศึกษา	๒	๓	๔	๕	๑๔
๑๖) โครงการรื้อฟื้นกีฬา อุดมศึกษา กทม.	๑๐๐	๑๒๕	๑๕๐	๑๗๕	๕๕๐
๑๗) โครงการเพิ่มชั่วโมง การออกกำลังกายในสถานที่ ราชการ	๐	๐	๐	๐	๐
๑๘) โครงการที่ปรึกษา ทางการออกกำลังกาย	๕๐	๕๕	๖๐	๖๕	๒๓๐
รวมทั้งสิ้น	๖๔๙	๕๘๙	๖๕๔	๖๕๖	๒๕๕๑

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑ โครงการปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานของศูนย์กีฬา	๑๒๕	๑๕๐	๑๗๕	๒๐๐	๖๕๐
๒ โครงการปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานของศูนย์เยาวชน	๔๐๐	๔๕๐	๕๐๐	๕๕๐	๑,๙๐๐
๓ โครงการปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานของลานกีฬา	๒๐	๒๕	๓๐	๓๕	๑๑๐
รวมทั้งสิ้น	๕๔๕	๖๒๕	๗๐๕	๗๘๕	๒,๖๖๐

๐๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒

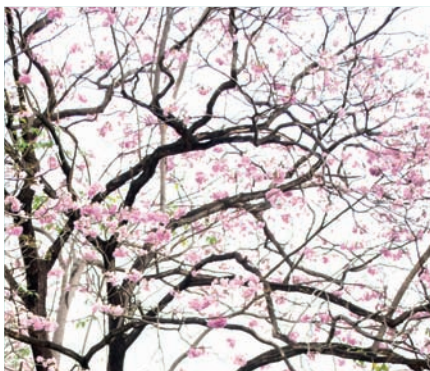
“มหานครสีเขียว สะดวกสบาย”

เมืองกรุงเทพมหานครนครมีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สีเขียวในสัดส่วนที่เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ และจำนวนประชากร ชาวกรุงเทพฯ มีวิถีชีวิต ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม เป็นมหานครที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก พื้นฐาน ที่ประหยัดพลังงาน ใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีระบบบริการ คมนาคมขนส่งที่หลากหลาย สะดวก คล่องตัว มีทัศนียภาพที่สวยงาม ปราศจากสิ่งกีดขวาง เป็นระเบียบ ไม่รกรุงรัง ไม่ว่าจะเป็นสายไฟฟ้าและ สายโทรศัพท์

TOGETHER
WE BUILD

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๒.๑
ภูมิทัศน์สวยงาม
ไม่มีสายไฟฟ้าสายโทรศัพท์
รุงรัง

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

กรุงเทพมหานครต้องจัดระเบียบเมือง ปรับปรุงทัศนียภาพ
ของเมืองให้แลดูสะอาด ไม่มีสายไฟฟ้าสายโทรศัพท์
รกรุงรัง โดยกรุงเทพมหานครต้องเร่งลงทุนพัฒนาระบบ
ท่อร้อยสาย ระบบสาธารณูปโภคใต้ดิน โดยอาจร่วมลงทุน
กับกิจการสาธารณูปโภคต่าง ๆ นำระบบท่อร้อยสายและ
ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ลงใต้ดิน

ความหมายทางวิชาการ

กรุงเทพมหานครมีแบบแผนเชิงแนวคิดของการออกแบบ
ถนนประกอบด้วย สัดส่วนทางเรขาคณิต (geometries)
หน้าที่การใช้งาน (functions) วัสดุที่ใช้ทำผิวถนน
การปลูกต้นไม้และการตกแต่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทัศนียภาพ
ที่สวยงามและน่ามอง รวมถึงแบบแผนเชิงแนวคิดของการ
ออกแบบถนน ในการวางตำแหน่งติดตั้งระบบ โดย
กรุงเทพมหานครมีการสร้างความร่วมมือ และวางแผน
ร่วมกันในการวางระบบและการติดตั้งสายไฟฟ้าและ
สายโทรศัพท์ที่ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น
ที่ไม่ใช่กรุงเทพมหานคร (การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) ให้เป็นไปในทิศทาง
เดียวกัน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานใน กทม. ได้แก่ สำนักงานโยธา สำนักผังเมือง
สำนักการจราจรและขนส่ง และสำนักงานเขต
หน่วยงานภายนอก กทม. ได้แก่ การไฟฟ้านครหลวงและ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ความยาวที่ได้ดำเนินการนำสายต่าง ๆ ลงใต้ดินช่วงแรก ๒๕.๒ กม. (กม.)	๑๐๐.๐๐	-	-	-
ความยาวที่ได้ดำเนินการนำสายต่าง ๆ ลงใต้ดินช่วงที่สอง ๔๑.๐ กม. (กม.)	-	๒๕.๐๐	๕๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

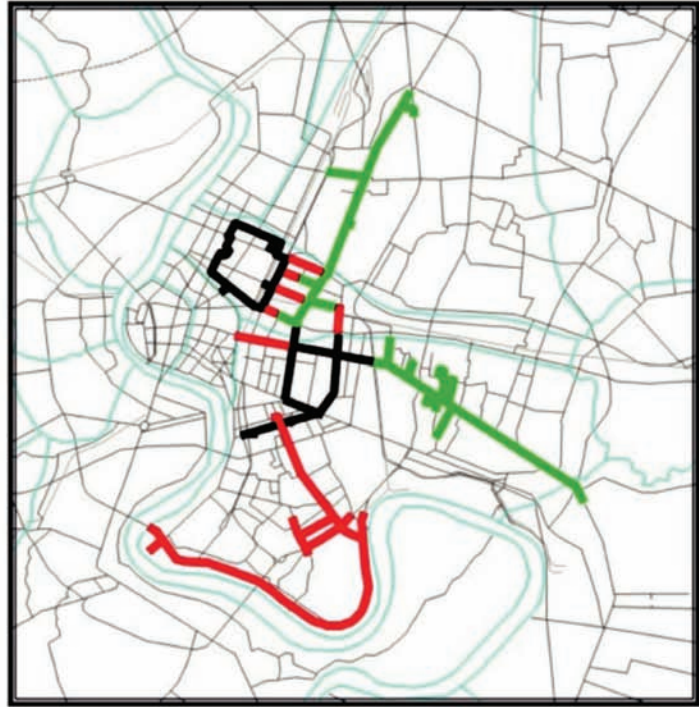
สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ปัจจุบันสาธารณูปโภคในกรุงเทพฯ จำพวก สายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์อยู่ใต้ดินส่วนหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่ติดตั้งบนเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งอยู่บนทางเท้าข้างถนน การติดตั้งสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์อยู่ในระดับต่างกันหลายระดับ จึงทำให้ภาพของสองข้างถนนของเมืองกรุงเทพฯ มีสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์โดยรวมรุงรังมากมาย การต่อสายและแยกสายโทรศัพท์ทำอย่างไม่เป็นระเบียบ สายโทรศัพท์ที่ไม่ได้ใช้งานแล้วยังคงถูกแขวนทิ้งไว้เสมือนไม่มีมาตรฐานการติดตั้งเลย ซึ่งเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้ภูมิทัศน์ถนน (Streetscape) ไม่เป็นที่น่าดูอย่างมาก

เนื่องจากในทางปฏิบัติ การออกแบบสร้างถนน กทม. มีการติดตั้งเสาไฟฟ้า และสายโทรศัพท์ แต่ขาดการประสานงานกันและทำโดยการปักเสาดสายเป็นหลัก การติดตั้งสายโทรศัพท์ได้รับอนุญาต ให้แขวนบนเสาไฟฟ้าได้เพื่อให้รวดเร็วและประหยัด จึงกลายเป็นวิธีปฏิบัติในแทบทุกพื้นที่ ดังนั้นการปรับปรุงภูมิทัศน์ถนน (Streetscape) ให้น่าชมก็คือให้ กฟน. จ่ายไฟฟ้าในเขตเมืองด้วยระบบสายใต้ดิน เมื่อ กฟน. เปลี่ยนระบบสายอากาศมาเป็นสายใต้ดินและถอนเสาไฟฟ้าออก สายโทรศัพท์ก็ต้องเป็นสายใต้ดินในเวลาเดียวกัน

จากการศึกษาพบว่า การไฟฟ้านครหลวงจ่ายไฟฟ้าด้วยระบบสายอากาศ มีเพียงพื้นที่ถนนสีลม บริเวณปทุมวันและบริเวณจิตรลดาเท่านั้น ที่จ่ายไฟฟ้าด้วยระบบสายใต้ดิน นอกนั้นจะมีพื้นที่บริเวณ พหลโยธิน พญาไทและสุขุมวิทที่อยู่ในระหว่างการปรับปรุงให้จ่ายไฟฟ้าด้วยระบบสายใต้ดิน ซึ่งเมื่อรวมพื้นที่ที่จ่ายไฟฟ้าด้วยระบบสายใต้ดินจะมีเพียงประมาณร้อยละหนึ่งเท่านั้น กฟน. จึงได้จัดทำแผนงานเปลี่ยนระบบสายอากาศเป็นสายใต้ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖ จำนวน ๓ โครงการ คือโครงการปทุมวัน จิตรลดาและพญาไทเพิ่มเติม โครงการพระราม ๓ โครงการนนทบุรี รวมระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร พื้นที่ ๒๕.๒ ตารางกิโลเมตร โดยมีพื้นที่แผนงานแสดงในภาพที่ ๒๗

- ปัจจุบัน (16.2 กม.)
โครงการสีลม จิตรลดา ปทุมวัน
- แผนฯ 9 อยู่ระหว่างดำเนินการ (24.4 กม.)
โครงการสุขุมวิท พหลโยธิน
และ พญาไท
- โครงการในแผนฯ ฉบับที่ 10 (25.2 กม.)
โครงการปทุมวัน จิตรลดา และพญาไท
เพิ่มเติม (6.0 กม.)
โครงการพระราม 3 (10.9 กม.)
โครงการนนทบุรี (8.3 กม.)

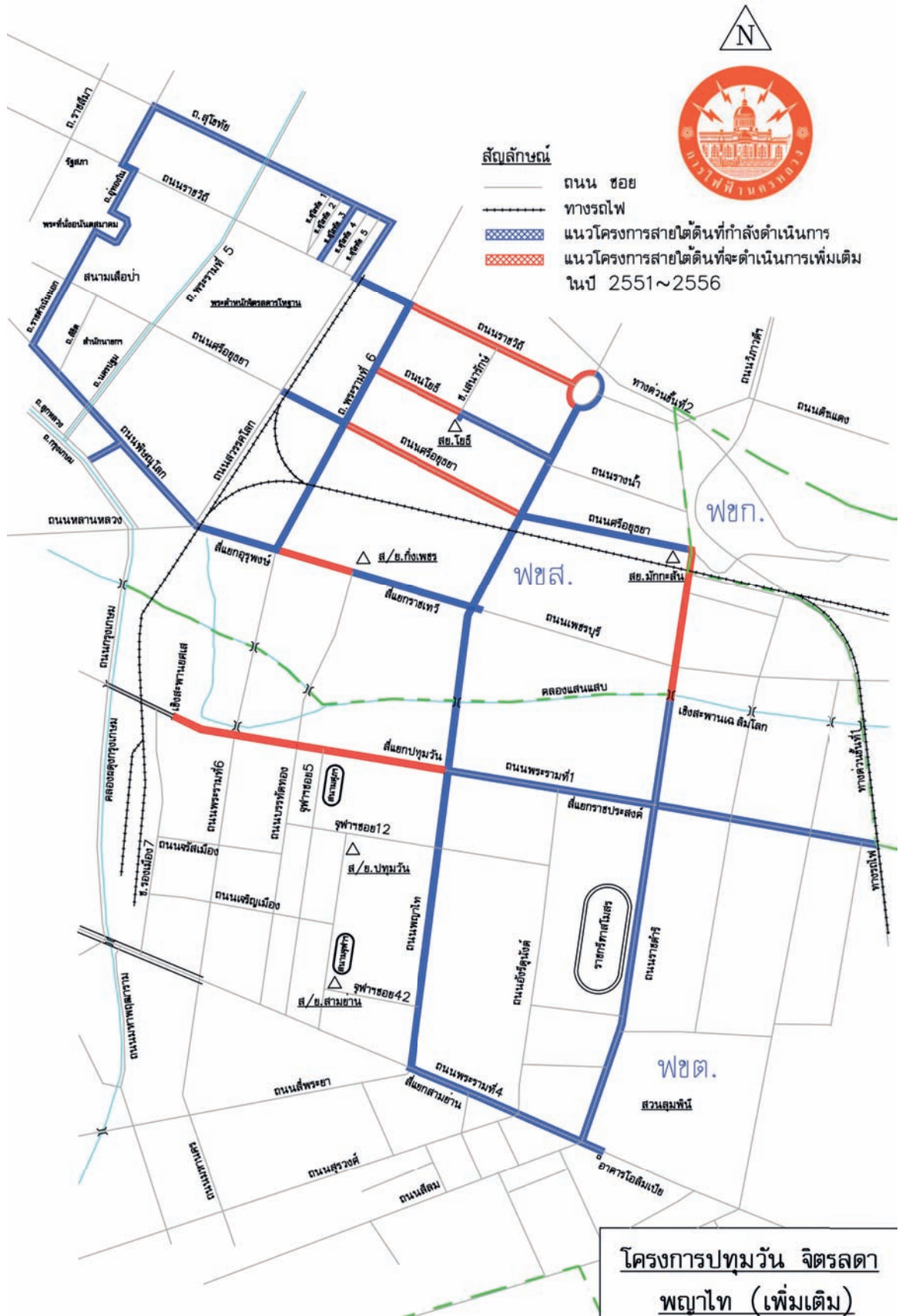
ภาพที่ ๒๗ โครงการเปลี่ยนระบบสายอากาศเป็นสายใต้ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย

แผนงานที่กำหนดโดย กฟน. คือเปลี่ยนระบบสายอากาศเป็นสายใต้ดินในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖ จำนวน ๓ โครงการ โดยมีขอบเขตและเป้าหมาย ดังนี้

๑) โครงการปทุมวัน จิตรลดาและพญาไทเพิ่มเติม ระยะทาง ๖.๐๐ กิโลเมตร พื้นที่ ๐.๖๐ ตารางกิโลเมตร โดยมี รายละเอียดขอบเขตพื้นที่แสดงในรูปที่ ๒๘

ภาพที่ ๒๘ โครงการปทุมวัน จิตรลดาและพญาไทเพิ่มเติม

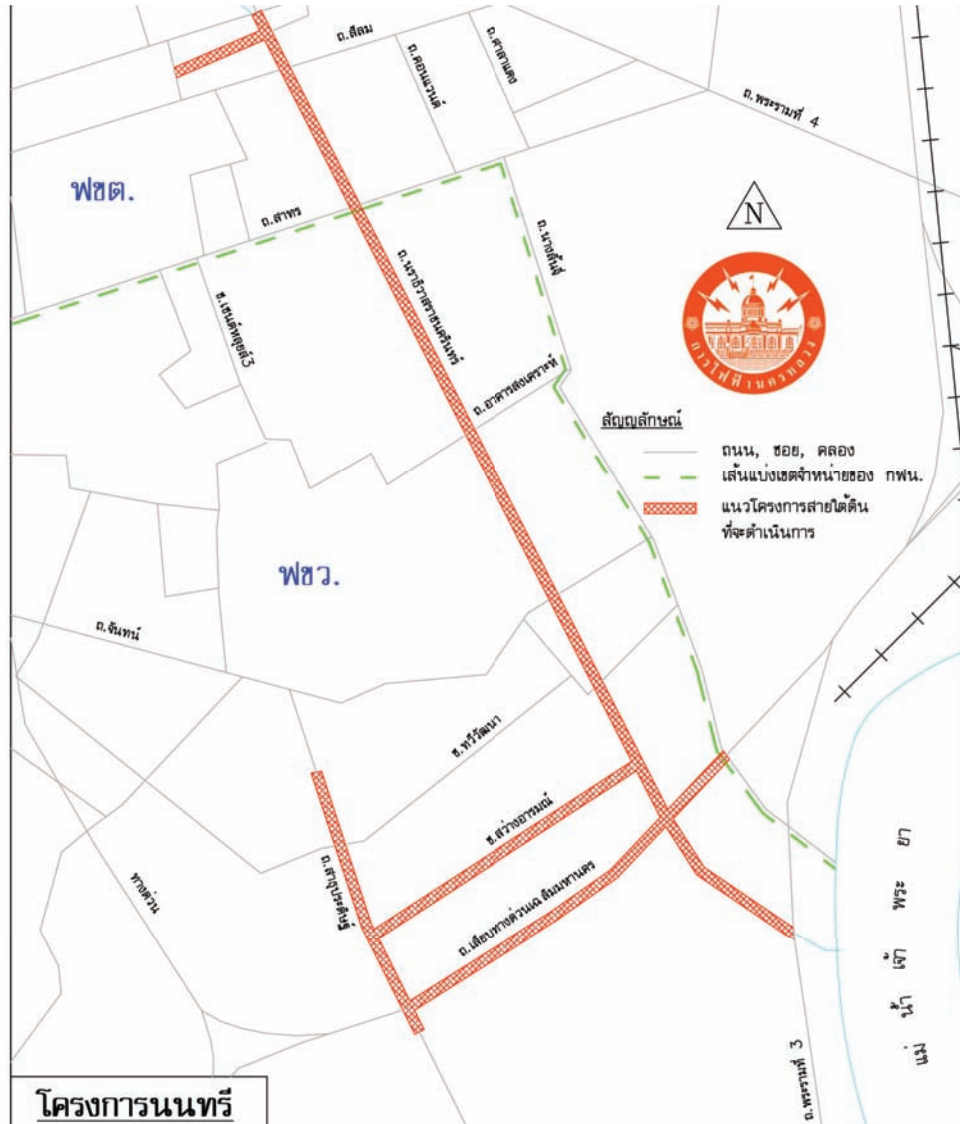
๒) โครงการพระราม ๓ ระยะทาง ๑๐.๕๐ กิโลเมตร พื้นที่ ๑.๗๕ ตารางกิโลเมตร โดยมีรายละเอียดขอบเขตพื้นที่ แสดงในภาพที่ ๒๕

ภาพที่ ๒๕ โครงการพระราม ๓

๓) โครงการนนทรี ระยะทาง ๘.๓๐ กิโลเมตร พื้นที่ ๐.๘๓ ตารางกิโลเมตร โดยมีรายละเอียดขอบเขตพื้นที่ แสดงในภาพที่ ๓๐

ภาพที่ ๓๐ โครงการนนทรี

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
การติดตั้งสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์อยู่ในระดับต่างกันหลายระดับ จึงทำให้ภาพของสองข้างถนนของกรุงเทพมหานคร มีสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์โดยรวมรุงรังเต็มไปหมด	เนื่องจากระบบและการติดตั้งสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละรัฐวิสาหกิจ กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องมีนโยบายหลักและแบบแผนเชิงแนวคิดของการออกแบบถนนและระบบติดตั้งสายไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงและสายโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ต้องไปในทิศทางเดียวกัน
การต่อสายและแยกสายโทรศัพท์ทำอย่างไม่เป็นระเบียบสายโทรศัพท์ที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว ยังคงแขวนทิ้งไว้เสมือนไม่มีมาตรฐานการติดตั้งเลย	ต้องมีข้อกำหนด มาตรฐาน ข้อตกลงและบทลงโทษแน่นอนชัดเจน ในการปฏิบัติงาน
ในทางปฏิบัติ การออกแบบสร้างถนนของกรุงเทพมหานคร และการติดตั้งสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์ ขาดการประสานงานและทำไปพร้อม ๆ กัน และ กฟน. ใช้มาตรฐานการติดตั้งสายไฟฟ้าโดยการปักเสาพาดสายเป็นหลัก และการติดตั้งสายโทรศัพท์ได้รับอนุญาตให้แขวนบนเสาไฟฟ้าได้เพื่อให้รวดเร็วและประหยัด จึงกลายเป็นวิธีปฏิบัติในแทบทุกพื้นที่	ดังนั้นการปรับปรุงภูมิทัศน์ถนน (Streetscape) ให้น่าชม ก็คือให้ กฟน. จ่ายไฟฟ้าในเขตเมืองด้วยระบบสายใต้ดินเมื่อ กฟน. เปลี่ยน ระบบสายอากาศเป็นสายใต้ดินและ ถอนเสาไฟฟ้าออก สายโทรศัพท์ก็ต้องเป็นสายใต้ดินในเวลาเดียวกัน

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๒.๑.๑ นำระบบท่อร้อยสายระบบสาธารณูปโภคลงใต้ดินเพื่อให้ทัศนียภาพสวยงามไม่มีสายไฟสายโทรศัพท์รกรุงรัง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ความยาวเป็นกิโลเมตรที่ได้ดำเนินการนำสายต่าง ๆ ลงใต้ดิน ช่วงแรก ๒๕.๒ กม. (เปอร์เซ็นต์)	๑๐๐	-	-	-
๒) ความยาวเป็นกิโลเมตรที่ได้ดำเนินการนำสายต่าง ๆ ลงใต้ดิน ช่วงแรก ๔๑.๐ กม. (เปอร์เซ็นต์)	-	๒๕	๕๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒.๑.๑.๑ เพิ่มสภาพภูมิทัศน์ให้สวยงาม (เปอร์เซ็นต์)	-	-	-	๑๐๐
๒.๑.๑.๒ เสริมสร้างความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า (เปอร์เซ็นต์)	-	-	-	๑๐๐
๒.๑.๑.๓ บริการความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น (เปอร์เซ็นต์)	-	-	-	๑๐๐
๒.๑.๑.๔ มีการรวมส่วนงบประมาณก่อสร้างร่วมกันในการสร้างถนนพร้อมท่อใต้ดินหรือปรับปรุงให้มีท่อใต้ดินให้การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในการย้ายสายลงดิน (เปอร์เซ็นต์)	-	-	-	๑๐๐
๒.๑.๑.๕ การลงทุนร่วมกัน ติดตั้ง duct bank ให้ก่อน (เปอร์เซ็นต์)	-	-	-	๑๐๐

เนื่องจากระบบและการติดตั้งสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละรัฐวิสาหกิจ กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องมีนโยบายหลักและแบบแผนเชิงแนวคิดของการออกแบบถนนและระบบติดตั้งสายไฟฟ้า ของการไฟฟ้านครหลวงและสายโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ต้องไปในทิศทางเดียวกัน ในเรื่องต่อไปนี้

๑) กำหนดนโยบายให้มีภูมิทัศน์ถนน (Streetscape) ที่น่าชม

- การสร้างถนนใหม่ให้มีท่อร้อยสายไฟฟ้า ท่อร้อยสายโทรศัพท์สำหรับระบบที่ติดตั้งใหม่
- ถนนสายหลักที่มีการติดตั้งระบบสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์บนเสาของการไฟฟ้าทำการปรับปรุงถนนโดยการฝังท่อร้อยสายใต้ดินสำหรับการย้ายสายลงท่อใต้ดิน
- ให้ความสำคัญกับการติดตั้งท่อร้อยสายใต้ดินสำหรับระบบต่าง ๆ บนถนนเมน (ใหญ่) และถนนสายหลักที่ผู้คนท่องเที่ยว ก่อนถนนสายรอง ถนนบริเวณที่อยู่อาศัยและถนนชอยอาจไม่มีพื้นที่ข้างถนนพอในการฝังท่อร้อยสาย การปักเสาดสายให้เป็นระเบียบทำได้ ซึ่งไม่มีผลต่อภูมิทัศน์ถนน (Streetscape) สำหรับ นักท่องเที่ยว
- ให้มีมาตรฐานปฏิบัติแบบติดตั้งท่อร้อยสายและการติดตั้งเสาดสาย ที่สามารถใช้ในกรุงเทพมหานครร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เป็นต้น
- การใช้ท่อใน duct bank ร่วมกันโดยการลงทุนร่วมกัน ติดตั้ง duct bank แบบมาตรฐานใต้ทางเท้าหรือทางจักรยาน ๒ ข้างถนน พร้อม handholes และ manholes
- หม้อแปลงไฟฟ้าและตู้แยกสายควรติดตั้งบนที่วางข้างทางแบบ Pad mount หรืออาจติดตั้งแบบใต้ดินก็ได้ ไม่ติดตั้งหรือแขวนบนเสา เพราะไม่สวยงามและ อันตรายมาก
- มีการรวมส่วนงบประมาณก่อสร้างร่วมกันในการสร้างถนนพร้อมท่อใต้ดิน หรือปรับปรุงให้มีท่อใต้ดินในการย้ายสายลงดิน

- มีข้อบังคับในการก่อสร้าง ขยายทางเท้า / ถนน เพื่อรับนโยบายย้ายสายลงดินอย่างเข้มงวด
  - ตำแหน่งของ Utility ในการพัฒนา และการทำแผน Layout
    - โดยทั่วไปท่อร้อยสายวางขนานไปกับแนวถนนหรือในขอบเขตทาง
    - ท่อร้อยสายตามแนวขวางจะตั้งฉากกับท่อจ่ายหลัก
    - ตู้แยกสาย (boxes และ pillars) กระจายและติดตั้งอยู่ด้วยกัน และให้ เข้าทำงานและบำรุงรักษาได้ง่าย
- ๒) มีแบบแผนเชิงแนวคิดของการออกแบบถนนในการวางตำแหน่งติดตั้งระบบ ดังนี้
- สถานที่ติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าและตู้แยกสายไม่มีผลกระทบต่อทางภูมิทัศน์ โดยให้กลมกลืนกับการออกแบบภูมิทัศน์
  - การเกิดความเสียหายต่อหม้อแปลงไฟฟ้าและตู้แยกสายจากการกระแทกน้อยที่สุด
  - ไม่มีผลกระทบต่อจราจร
  - ไม่บดบังการมองเห็นของคนขับรถ และไม่กีดขวางทางคนเดิน
  - ไม่เข้าไปในที่ของประชาชนคนอยู่อาศัย
  - เข้าทำงานและบำรุงรักษาได้
  - มีจำนวนท่อและขนาดท่อเพียงพอเพื่อการขยายตัวของระบบไฟฟ้าและระบบโทรศัพท์
  - แบบการวางและระยะห่าง สอดคล้องกับ Code of Practice สำหรับการวางท่อระบบของการไฟฟ้าและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้ (ล้านบาท)

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) โครงการปทุมวัน จิตรลดา และพญาไทเพิ่มเติม	๕๒๙	-	-	-	๕๒๙
๒) โครงการพระราม ๓	๒,๘๙๕	-	-	-	๒,๘๙๕
๓) โครงการนนทบุรี	๑,๘๘๓	-	-	-	๑,๘๘๓
๔) โครงการรัชดาภิเษก - อโศก และ รัชดาภิเษก - พระราม ๙	-	-	๔,๐๐๐	๕,๑๐๐	๙,๑๐๐
๕) โครงการลุมพินี	-	๓๐๐	-	-	๓๐๐
๖) โครงการสาทร	-	๓๐๐	-	-	๓๐๐
๗) โครงการทองหล่อ	-	๓๐๐	-	-	๓๐๐
๘) โครงการสุขุมวิท เจริญกรุง มเหล็กข์ (ย่านการค้าอัญมณี)	-	๓๐๐	-	-	๓๐๐
๙) โครงการพระราม ๔ (สามย่าน - หัวลำโพง)	-	๓๐๐	-	-	๓๐๐
รวมทั้งสิ้น	๕,๓๑๗	๑,๕๐๐	๔,๐๐๐	๕,๑๐๐	๑๕,๙๑๗

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) วางแผนและทำงานร่วมกัน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดทำแผนแม่บทและ แนวทางการปฏิบัติงานหลัก ร่วมกัน	๑๐	-	-	-	๑๐
รวมทั้งสิ้น	๑๐				๑๐

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการปทุมวัน จิตรลดา และพญาไทเพิ่มเติม	๕๒๙	-	-	-	๕๒๙
๒. โครงการนนทบุรี	๑,๘๙๓	-	-	-	๑,๘๙๓
๓. โครงการรัชดาภิเษก - อโศก และ รัชดาภิเษก - พระราม ๘	-	-	๔,๐๐๐	๕,๑๐๐	๙,๑๐๐
๔. โครงการลุมพินี	-	๓๐๐	-	-	๓๐๐
รวมทั้งสิ้น	๒,๔๒๒	๓๐๐	๔,๐๐๐	๕,๑๐๐	๑๑,๘๒๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๒.๒
มีพื้นที่สาธารณะ
พื้นที่สีเขียวกระจายทั่ว
ทุกพื้นที่

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ ประชาชน

เมืองกรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียวกระจายครอบคลุมไปทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีจำนวนพื้นที่สีเขียวและแหล่งดูดซับมลพิษทางอากาศไม่น้อยกว่า ๙ ตารางเมตรต่อประชากร ๑ คน และปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณท้องถนนเพื่อความสวยงาม มีต้นไม้ใหญ่ ๆ เป็นหลัก เพื่อให้เป็นแหล่งดูดซับมลพิษเพิ่มมากขึ้น

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียวกระจายครอบคลุมทุกเขตพื้นที่ในรูปแบบและการใช้ประโยชน์ที่ต่างกันไป เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองสีเขียวที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน ซึ่งจะส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น
๒. กรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะ / สวนหย่อมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย และกิจกรรมนันทนาการ ที่กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่กรุงเทพฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักสิ่งแวดล้อม สำนักผังเมือง และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ร้อยละของพื้นที่สีเขียวต่อพื้นที่ของกรุงเทพมหานครทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๓	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๙	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๓	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๘
๒. ร้อยละของประชาชนที่สามารถเข้าถึงพื้นที่สาธารณะหลักได้ในระยะทางไม่เกิน ๕ กิโลเมตร	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๕	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔๕	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาลำคัญลำดับต้น

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีการขยายตัวและการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน ประกอบกับจำนวนประชากรที่เข้ามาอยู่อาศัยในเขตพื้นที่จำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลต่อปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานครมาโดยตลอด ซึ่ง ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชากรทั้งด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวซึ่งเป็นแหล่งสันทนาการและแหล่งดูดซับมลพิษให้กับผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร จึงเป็นอีกแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานครมีประชากรตามสำมะโนประชากร ๕,๖๗๓,๕๖๐ คน^๑ มีขนาดพื้นที่รวม ๑,๕๖๘.๗๔ ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่สีเขียวที่อยู่ในรูปของสวนสาธารณะ ๗ ประเภท (ตามนิยามของสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร รายละเอียด แนบท้ายในภาคผนวก) มีขนาดพื้นที่ ๒๗.๔๑ ตารางกิโลเมตร^๒ (ร้อยละ ๑.๗๕ ของพื้นที่ทั้งหมด) คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากร เท่ากับ ๔.๘๓ ตารางเมตรต่อคน ซึ่งเป็นพื้นที่สีเขียวที่อยู่ในรูปสวนสาธารณะ ยกเว้นพื้นที่สวนถนนและสวนเฉพาะทางที่มีขนาดพื้นที่ ๑๙.๙๙ ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ ๑.๒๗ ของพื้นที่ทั้งหมด) โดยในพื้นที่สีเขียวในรูปสวนสาธารณะดังกล่าวเป็นสวนสาธารณะหลัก ของกรุงเทพมหานคร^๓ ที่ประชาชนสามารถเข้าใช้บริการได้ จำนวน ๓๑ แห่ง มีขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น ๑.๑๒ ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ ๐.๐๗ ของพื้นที่ทั้งหมด) คิดเป็นสัดส่วน

พื้นที่สีเขียวต่อประชากร เท่ากับ ๐.๒๐ ตารางเมตรต่อคน หากเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่สีเขียวเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร ซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดไว้ที่ ๙ ตารางเมตรต่อประชากร ๑ คน นั้นบ่งชี้ให้เห็นว่า กรุงเทพมหานครมีสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรต่ำกว่าค่ามาตรฐานการเป็นเมืองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร

ขนาดของพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานครที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานนั้น เนื่องจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน ไม่เป็นไปตามผังเมืองที่ได้วางแผนไว้ รวมทั้งทิศทางการขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างไร้ทิศทางและขาดระเบียบ โดยเฉพาะเขตพื้นที่กรุงเทพฯชั้นใน ที่มีการกระจุกตัวประชากรอย่างมาก พื้นที่ส่วนใหญ่ถูกใช้ประโยชน์ด้านพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยเป็นหลัก ทำให้การพัฒนาพื้นที่สีเขียว เป็นไปได้ยาก ประกอบกับที่ดินมีราคาสูงมาก โดยเฉพาะย่านพาณิชยกรรม ดังนั้น พื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานครจึงไม่มีการกระจายตัว อย่างเพียงพอในทุกเขตพื้นที่ จะเห็นได้ว่า มีเพียงบางเขตพื้นที่ มีพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ ที่เป็นพื้นที่สวนสาธารณะในระดับเมือง จากข้อมูลของสำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร พบว่า เขตที่มีพื้นที่สีเขียวเกินเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก มีเพียง ๕ เขต จากทั้งสิ้น ๕๐ เขตของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตประเวศ เขตหลักสี่ เขตปทุมวัน เขตทวีวัฒนา และเขตจตุจักร (เช่น เขตประเวศ มีสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากร คือ ๑๕.๖๖ ตารางเมตร/คน) ในขณะที่บางเขตพื้นที่ มีพื้นที่สีเขียวเพียงเกาะกลางถนนเท่านั้น (เช่น เขตบางกอกใหญ่ มีสัดส่วน

^๑ที่มา : สถิติ ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานคร ด้านสังคม [http://office.bangkok.go.th/pipd/O7Stat \(Th\) /Stat \(th\) 55/STAT \(TH\) 55/O1_social55.pdf](http://office.bangkok.go.th/pipd/O7Stat (Th) /Stat (th) 55/STAT (TH) 55/O1_social55.pdf) ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖

^๒ที่มา : <http://dailyplans.bangkok.go.th/parks> ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

^๓สวนสาธารณะหลักของกรุงเทพมหานคร หมายถึง สวนสาธารณะที่มีขนาดตั้งแต่ ๒ ไร่ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ สวนหมุ่บ้าน สวนชุมชน สวนระดับย่าน และสวนระดับเมือง

พื้นที่สีเขียวต่อประชากร คือ ๐.๘๘ ตารางเมตร/คน) ซึ่งการขาดแหล่งดูดซับมลพิษทางอากาศ จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากร และความน่าอยู่อาศัยของเมือง

แนวทางการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในรูปแบบของสวนสาธารณะ ของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน เกิดจากการเช่าพื้นที่ และการขอใช้พื้นที่จากภาคเอกชนรวม ทั้งส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งนี้ ในอนาคตหากเจ้าของพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรมของตน จะส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของการพัฒนาพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร

ในฐานะเมืองหลวงของประเทศและเป็นเมืองที่มีความสำคัญเมืองหนึ่งของโลก ปัญหาสำคัญที่ทำให้การพัฒนาพื้นที่สีเขียวเป็นไปได้ยาก เนื่องจากที่ดินมีราคาแพง โดยเฉพาะพื้นที่ชั้นใน ซึ่งเป็นพื้นที่พาณิชยกรรม ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดความชัดเจนในการจัดหาพื้นที่ ที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียว แม้ผู้บริหารระดับสูงจะให้ความสำคัญ กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ แต่ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ การดำเนินการที่ทำอยู่จึงมีเพียงรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ของตนเอง ด้วยการเช่าและขอใช้พื้นที่ ของภาคเอกชนและส่วนราชการต่าง ๆ การดำเนินการโดยวิธีดังกล่าว ในอนาคตหากเจ้าของพื้นที่จำเป็นต้องใช้พื้นที่เหล่านั้น พื้นที่ที่พัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวไว้แล้วจะหายไป ดังนั้น การพัฒนาพื้นที่สีเขียวที่เป็นอยู่จึงขาดความยั่งยืน แนวทางที่กรุงเทพมหานครควรดำเนินการคือ การจัดซื้อที่ดิน ถึงแม้จะมีราคาแพง

ตารางที่ ๒๐ การพัฒนาพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖

	พื้นที่สีเขียว ที่เพิ่มขึ้น (ไร่)	สวนสาธารณะ หลัก (แห่ง)	รวมสวนหย่อม และสวนสาธารณะ (แห่ง)	พื้นที่สีเขียว ทั้งหมด (ตร.กม)	พื้นที่สีเขียวที่ เพิ่มขึ้น (ไร่)
๒๕๕๒	๑,๔๐๖	๒๕	๔,๑๘๐	๒๒,๔๑๓,๘๗๔	๓๙.๓
๒๕๕๓	๑,๔๔๙	๒๗	๔,๖๐๑	๒๓,๕๗๓,๗๗๑	๔๑.๓
๒๕๕๔	๑,๑๖๑	๒๗	๕,๖๘๗	๒๕,๓๔๑,๐๐๙	๔๔.๔
๒๕๕๕	๙๑๐	๓๑	๖,๐๔๘	๒๖,๘๕๐,๗๐๘	๔๗.๓
๒๕๕๖					
(๕ มี.ค. ๒๕๕๖)	๒๑๕	๓๑	๖,๑๖๓	๒๗,๑๙๒,๘๔๓	๒๑.๕
รวม		๓๑	๖,๑๖๓	๒๗,๑๙๒,๘๔๓	๗๙.๔

ที่มา : เอกสารของสำนักสิ่งแวดล้อมประกอบการบรรยายเรื่อง ๑๐ มาตรการเร่งด่วนและ ๖ นโยบายร่วมสร้างกรุงเทพมหานคร

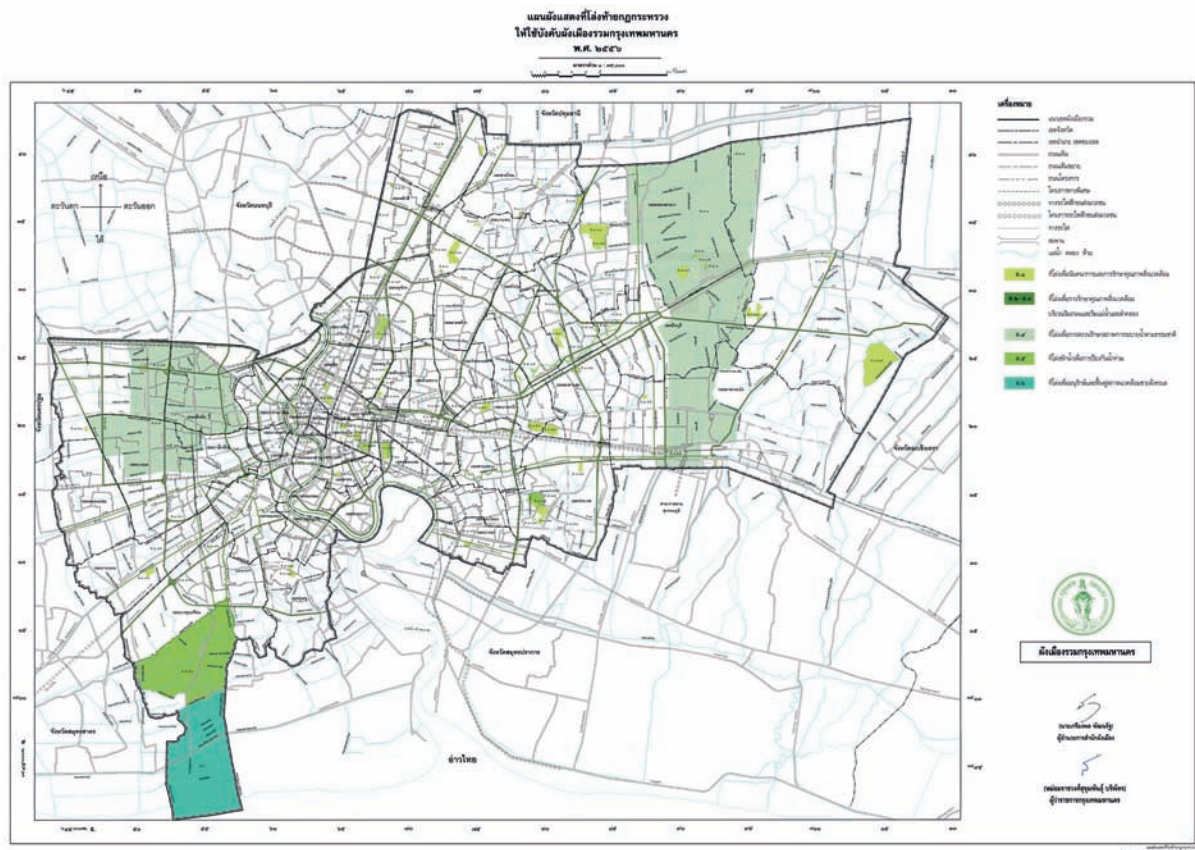
ภาพที่ ๓๑ แผนผังการกระจายตัวของพื้นที่สวนสาธารณะหลักของกรุงเทพมหานคร ๓๑ แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖) ที่มา : <http://203.155.220.107/parks/>

ภาพที่ ๓๒ แผนผังการกระจายตัวของพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร
(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖) ที่มา : <http://203.155.220.107/parks/>

การกำหนดนโยบายที่จะพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ (Health City) จึงได้มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการจัดทำแผนแม่บทพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานให้เกิดพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กรุงเทพมหานครมีแผนแม่บทพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖ ระยะยาว ๒๕ ปี (กำหนดพื้นที่สีเขียว ๔ ตารางเมตรต่อคน) เพื่อใช้เป็นกรอบการพัฒนากรุงเทพมหานคร ให้เป็นเมืองสีเขียวและเมืองน่าอยู่ อย่างเป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้ และยั่งยืนสืบไป โดยในแผนดังกล่าวได้กำหนดโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครดีขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ กรุงเทพมหานครได้มีการประกาศกฎกระทรวงให้บังคับใช้ผังเมืองรวมในท้องที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้มีการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่จำแนกไว้ ซึ่งได้จำแนกการใช้ประโยชน์ที่โล่ง ไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ ๓๓ แผนผังแสดงที่โล่งทำยกกระทรงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖)
ที่มา : http://cpd.bangkok.go.th:90/web2/NEWCPD2556/03_cpd56.pdf

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๑. พื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะ / สวนหย่อม เพื่อให้บริการในกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่น้อย เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่สีเขียว</p> <p>๒. การกระจายตัวของพื้นที่สีเขียว ในลักษณะสวนสาธารณะ สำหรับกิจกรรมสันทนาการของประชาชน ไม่สามารถให้บริการได้ทั่วทุกเขตพื้นที่</p> <p>๓. พื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นแหล่งดูดซับมลพิษไม่เพียงพอ และไม่กระจายทั่วทุกเขต โดยเฉพาะเขตพื้นที่ที่ประสบปัญหาหมอกภาวะทางอากาศ</p>	<p>๑. ฝ่ายบริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมือง ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น และมีคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น จึงมีความสำคัญเร่งด่วน และมีแผนแม่บทกำหนดให้การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นนโยบายในการพัฒนา</p> <p>๒. ในการดำเนินการจัดหาและพัฒนาพื้นที่สีเขียว ขาดการวางแผนการพัฒนาที่ชัดเจน และครอบคลุมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมทั้งเกิดความไม่ยั่งยืนในการพัฒนาพื้นที่ เช่น การได้มาซึ่งพื้นที่ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียว หรือการสร้างพื้นที่สีเขียว ที่ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงได้ เป็นต้น</p>
	<p>๓. หน่วยงานกรุงเทพมหานครขาดการประสานงานที่เหมาะสม ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินตามที่ตั้งเมืองกำหนด จากพื้นที่สีเขียว กลายเป็นพื้นที่พาณิชย์และกลายเป็นที่อยู่อาศัย</p> <p>๔. การพัฒนา ให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ มากกว่าสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่อย่างยั่งยืนของกรุงเทพมหานคร เห็นได้จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ของรัฐและกรุงเทพมหานคร เช่น การสร้างเส้นทางรถไฟฟ้า การก่อสร้างถนน เป็นต้น ทำให้ย่นดินและพื้นที่สีเขียวที่มีอยู่แล้ว ถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๒.๒.๑ ปริมาณพื้นที่สีเขียวเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี ของเมืองกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นและประชาชนสามารถเข้าถึงพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะหลักได้ในระยะทางไม่เกิน ๕ กม.

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของพื้นที่สีเขียวเพื่อรักษา สภาพแวดล้อมที่ดี ของ กรุงเทพมหานคร*	ไม่น้อยกว่า ๑๓	ไม่น้อยกว่า ๑๙	ไม่น้อยกว่า ๒๓	ไม่น้อยกว่า ๒๘
๒) ร้อยละของประชาชนสามารถ เข้าถึงพื้นที่สวนสาธารณะหลัก ระยะทางไม่เกิน ๕ กิโลเมตร**	ไม่น้อยกว่า ๒๕	ไม่น้อยกว่า ๔๕	ไม่น้อยกว่า ๗๐	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐

* ร้อยละของพื้นที่สีเขียว คือ ร้อยละของพื้นที่เมื่อเทียบกับจำนวนพื้นที่ทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร

** การคำนวณร้อยละการเข้าถึงพื้นที่สวนสาธารณะหลัก คำนวณจากร้อยละจำนวนประชาชน ที่มีที่อยู่อาศัยตามสำมะโนประชากรอยู่ในรัศมี ๕ กิโลเมตร จากสวนสาธารณะหลัก ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด ตามสำมะโนประชากรในแต่ละปี

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒.๒.๑.๑ คุ้มครองและอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว* เพื่อสภาพแวดล้อมที่ดีของเมือง	๑) ร้อยละพื้นที่สีเขียวที่ได้รับการคุ้มครองและอนุรักษ์เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีของเมือง ต่อพื้นที่กรุงเทพมหานคร	ไม่น้อยกว่า ๑๓	ไม่น้อยกว่า ๑๓	ไม่น้อยกว่า ๒๓	ไม่น้อยกว่า ๒๘
๒.๒.๑.๒ เพิ่มปริมาณและประสิทธิภาพของพื้นที่สีเขียวเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีและเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของชาวกรุงเทพฯ	๑) จำนวนพื้นที่ที่จะนำไปพัฒนาเป็นสวนสาธารณะ / สวนหย่อมได้ในแต่ละปี (แห่ง)	มากกว่า ๒๐	มากกว่า ๒๐	มากกว่า ๒๐	มากกว่า ๒๐
	๒) สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรในรูปแบบสวนสาธารณะ / สวนหย่อม ^๑ (ตร.ม. / คน)	ไม่น้อยกว่า ๖	ไม่น้อยกว่า ๗	ไม่น้อยกว่า ๘	ไม่น้อยกว่า ๑๐
	๓) ความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับและการบริหารจัดการของพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะหลัก (ร้อยละ)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕

* คุ้มครองและอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว หมายถึง การปกป้อง อนุรักษ์ รักษา และฟื้นฟูสภาพพื้นที่ให้เป็นพื้นที่สีเขียวอย่างถาวร ซึ่งจะถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่รักษาสภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น

^๑สวนสาธารณะ/สวนหย่อม หมายถึง พื้นที่สีเขียวที่อยู่ในรูปสวนสาธารณะ ยกเว้นพื้นที่สวนถนนและสวนเฉพาะทาง

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้ (ล้านบาท)

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการสำรวจและประเมิน ศักยภาพ ในการพัฒนาพื้นที่ ที่ใช้สร้างเป็นพื้นที่สีเขียว	๙	๕	๐	๐	๑๔
๒. โครงการจัดหาพื้นที่ เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียว	๙	๑๕	๑๕	๑๕	๕๔
๓. โครงการพัฒนาพื้นที่ว่าง ให้เป็นพื้นที่สีเขียว ใน สวนหย่อม / รูปแบบสวนสาธารณะ ๓.๑ โครงการพัฒนาพื้นที่ ว่างเปล่าในชุมชน ให้เป็น สวนหย่อมขนาดเล็ก หรือ สวนหมู่บ้าน ๓.๒ โครงการพัฒนาพื้นที่ บริจาค จากประชาชนในชุมชน เป็นสวนหย่อมหรือสวนหมู่บ้าน	๑๕	๒๕	๑๕	๑๐	๖๕
๔. โครงการอนุรักษ์ และ คุ้มครองพื้นที่สีเขียวในสวนป่า ของประชาชน / รูปแบบสวนผลไม้	๑๕	๑๕	๑๐	๕	๔๕
๕. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู พันธุ์ไม้และระบบนิเวศ ในสวนสาธารณะ	๖	๑๐	๗๕	๕	๒๙๕
๖. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู พันธุ์ไม้และความหลากหลาย ทางชีวภาพในพื้นที่เมือง	๙	๑๐	๑๐	๕	๓๔
๗. โครงการคุ้มครองและ อนุรักษ์พื้นที่สีเขียว ในเขต พื้นที่เมือง ๗.๑ โครงการคุ้มครองและ อนุรักษ์พื้นที่สีเขียว ในพื้นที่ที่ เจ้าของพื้นที่เป็นส่วนงานอื่น นอกเหนือกรุงเทพฯ ๗.๒ พื้นที่สีเขียวในโครงการ คุ้มครองและอนุรักษ์เขตเมือง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กรุงเทพฯ	๐	๐	๐	๐	๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๘. โครงการออกแบบ และก่อสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ต้องมีพื้นที่สีเขียว	๑๕	๒๐	๑๐	๕	๕๐
๙. โครงการอนุรักษ์ต้นไม้ขนาดใหญ่ทั่วกรุงเทพฯ (Big tree)	๐.๔๕	๐.๗๕	๐.๗๕	๐.๗๕	๒
๑๐. โครงการสร้างภาคีเครือข่ายอนุรักษ์ความหลากหลายของระบบนิเวศในพื้นที่	๐.๔๕	๐.๗๕	๐.๗๕	๐.๗๕	๒๗
๑๑. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๓	๕	๕	๕	๑๘
๑๒. โครงการส่งเสริมและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนแนวตั้ง ทั้งภายใน และภายนอกอาคารสิ่งก่อสร้าง เช่น โรงแรม ห้างสรรพสินค้า สำนักงาน เป็นต้น	๓	๕	๕	๕	๑๘
๑๓. โครงการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในรูปแบบของสวนสาธารณะอย่างถาวร	๓	๕	๕	๕	๑๘
๑๔. เพิ่มพื้นที่สีเขียวในโครงการสนับสนุนรูปแบบสวนหย่อมในแต่ละชุมชน และบริหารจัดการโดยชุมชน	๖	๑๐	๕	๕	๒๖
รวมทั้งสิ้น	๙๓๙	๑๒๖.๕	๘๙	๓๗๔.๙	๓๗๔.๙

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการบำรุงรักษาสภาพ พื้นที่สีเขียวในแต่ละพื้นที่ให้อยู่ ในสภาพที่สมบูรณ์อย่างสม่ำเสมอ ๑.๑ โครงการบำรุงรักษา สวนหย่อมในแต่ละชุมชน ๑.๒ โครงการบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ สวนและ ภายในพื้นที่ สวนสาธารณะหลัก สิ่งก่อสร้าง อื่น ๆ เช่น ศูนย์เยาวชน ห้องสมุด ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ลานเอนกประสงค์ และศูนย์ผู้สูงอายุ เป็นต้น ๑.๓ โครงการบำรุงรักษา สวนถนน ๑.๔ โครงการบำรุงรักษา สวนเฉพาะทางหรือ สวนเอนกประสงค์	๑๒	๒๐	๒๕	๑๕	๗๒
๒. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู ขยายพันธุ์ไม้หายากและไม้พื้นถิ่น	๑๕	๒	๒	๒	๗๕
๓. โครงการแจกจ่ายกล้าไม้ แก่ชุมชนและประชาชนผู้สนใจ	๐	๐	๐	๐	๐
๔. โครงการพัฒนาบุคลากร ในแต่ละส่วนงาน ๔.๑ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การดูแลรักษาพันธุ์ไม้และพื้นที่ สวนสาธารณะ ๔.๒ อบรมการตัดแต่งขุดย้าย ขยายพันธุ์ ตกแต่งต้นไม้ ให้เหมาะสมกับต้นไม้แต่ละชนิด ให้สวยงามสอดคล้องกับภูมิทัศน์ ๔.๓ ศึกษาดูงานพัฒนาพื้นที่ สีเขียวในแต่ละรูปแบบ	๖	๑๐	๑๐	๑๐	๓๖
๕. โครงการอบรมพัฒนา ความรู้ด้านพันธุ์ไม้และ การออกแบบและตกแต่งสวน ให้กับประชาชนผู้สนใจ	๐.๓	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๑.๘

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๖. โครงการเผยแพร่ องค์ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ สวนสาธารณะ และระบบนิเวศ แต่ละประเภท ๖.๑ โครงการพัฒนาสื่อ ในการเผยแพร่ข้อมูลและ องค์ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ สวนสาธารณะ และระบบนิเวศ ๖.๒ โครงการประชาสัมพันธ์ เชิญชวน การเข้าใช้ สวนสาธารณะในเชิงนันทนาการ และสร้างองค์ความรู้	๑.๕	๕	๕	๕	๑๖.๕
๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนมีส่วนร่วมสร้าง กรุงเทพมหานครให้เป็นเมือง สีเขียว โดยการเชิญชวนให้ ประชาชนเข้ามาทำกิจกรรม ต่าง ๆ ในสวนสาธารณะหลัก ทั่วกรุงเทพมหานคร อย่างต่อ เนื่องตลอดปี ^๖	๓	๑๐	๑๐	๑๐	๓๓
๘. สนับสนุนการใช้พื้นที่ ใน สวนสาธารณะในการจัดกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์ของหน่วยงาน หรือองค์กรภายนอก	๐	๐	๐	๐	๐
๙. โครงการจัดทำแผนแม่บท สีเขียวของกรุงเทพมหานคร ที่สอดคล้องกับผังเมืองใหม่ ของกรุงเทพมหานคร	๐.๕	๐	๐	๐	๐
๑๐. จัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศด้านพันธุ์ไม้และ สวนสาธารณะแต่ละประเภท	๐	๐	๐	๐	๐

^๖ตัวอย่างกิจกรรม เช่น

- กิจกรรมประกวดออกแบบสวนสาธารณะในพื้นที่
- กิจกรรมประกวดสวนหย่อมขนาดเล็ก หรือ สวนหมู่บ้านในแต่ละชุมชนในแต่ละเขต
- กิจกรรมรณรงค์การปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในบริเวณบ้าน
- กิจกรรม “จัดสวนในบ้าน” ด้วยดอกไม้ พืชสวนครัว พืชสมุนไพร และไม้ใหญ่
- กิจกรรมสร้างมุมพักผ่อนหย่อนใจในที่ทำงาน
- กิจกรรมสร้างมุมสีเขียวในห้องพัก (เช่น หอพัก คอนโดมิเนียม และอพาร์ทเมนต์ เป็นต้น)
- กิจกรรมลานนันทนาการพัฒนาร่างกาย ส่งเสริมใจ อารมณ์แจ่มใส (การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่อเนกประสงค์
ภายในสวนสาธารณะ เช่น การออกกำลังกาย การเล่นเกม การแสดงดนตรี การแสดงศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ การ
ฝึกพัฒนาจิตและสมาธิ การสอนการจัดสวนถาด การวาดภาพธรรมชาติ เป็นต้น)

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๑. สสำรวจความต้องการและ ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มี ต่อการจัดการพื้นที่สีเขียว รูปแบบสวนสาธารณะ กรุงเทพมหานคร	๐	๐	๐	๐	๐
รวมทั้งสิ้น	๒๔.๘	๔๗.๕	๕๒.๔	๕๒.๕	๑๖๖.๓

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการสร้าง สวนสาธารณะเพื่อการเรียนรู้ กลุ่มเขตพื้นที่ (๑ สวน ๑ ระบบนิเวศ)	๗	๑๔	๑๔	๗	๔๒
๒. โครงการสร้าง สวนสาธารณะเพื่อการเรียนรู้ ด้านโครงสร้าง (๑ สวน ๑ ภูมิปัญญาท้องถิ่น)	๗	๑๔	๑๔	๗	๔๒
๓. โครงการสร้างพื้นที่สำหรับ สัตว์เลี้ยงในสวนสาธารณะ	๑.๕	๒.๕	๒	๑.๕	๗.๕
๔. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ ในพื้นที่ส่วนราชการของ กรุงเทพมหานครให้เป็นพื้นที่ สีเขียวที่ประชาชนสามารถ เข้ามาใช้ประโยชน์ได้	๖	๑๐	๑๐	๕	๓๑
๕. โครงการจัดทำสวนถนน ในถนนสายหลักและสายรอง (ทั้งสวนแนวราบและแนวตั้ง)	๙	๑๕	๑๐	๕	๓๙
๖. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณริมแม่น้ำและคลอง สายหลัก	๖	๑๐	๕	๕	๒๖
๗. โครงการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และสาธารณูปโภค ในสวนสาธารณะหลัก	๙	๑๕	๑๐	๕	๓๙
รวมทั้งสิ้น	๔๕.๕	๘๐.๕	๖๕	๓๕.๕	๒๒๖.๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๒.๓
ระบบขนส่งมวลชนทั่วถึง
สะดวกประหยัด การจราจร
คล่องตัวและมีทางเลือก

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

เมืองกรุงเทพฯ มีระบบขนส่งมวลชน และระบบการ
คมนาคมทางเลือกต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ประหยัด และสะดวก
สบายการจราจรมีความคล่องตัว และมีหลายทางเลือก
ทั้งทางเรือ จักรยาน และทางเดิน

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานคร มีระบบขนส่งมวลชนที่หลากหลาย
ครอบคลุม สามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่ไกลจากบ้านเรือน
๒. ช่องทางจักรยานและทางเดินเท้ามีความกว้างเพียงพอ
ให้ผู้คนสัญจรได้อย่างสะดวกสบาย
๓. การสัญจรทั้งทางถนนและการสัญจรทางน้ำมีความ
คล่องตัว ไม่แออัด

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักการจราจรและขนส่ง สำนักผังเมือง สำนักเทศกิจ
สำนักการโยธา และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ร้อยละของชาวกรุงเทพฯ ที่สามารถเข้าถึงระบบขนส่งมวลชน ที่กำหนดเวลาเดินทางได้ ภายใน ๑๐ นาที	๓๐%	๔๐%	๕๐%	๖๐%
๒. ร้อยละของชาวกรุงเทพฯ ที่ไม่พึ่งพารถยนต์ส่วนบุคคล ในการเดินทางประจำวัน	๕๐%	๕๕%	๖๐%	๖๕%
๓. ความเร็วเฉลี่ยของยานพาหนะ ในช่วงเวลาเร่งด่วน (ชั้นใน / ชั้น กลาง / ชั้นนอก) กม. / ชม.	๑๓ / ๑๙ / ๒๖	๑๔ / ๒๑ / ๒๘	๑๕ / ๒๓ / ๓๐	๑๖ / ๒๔ / ๓๓
๔. ความเร็วเฉลี่ยของยานพาหนะ เฉลี่ย (ชั้นใน / ชั้นกลาง / ชั้น นอก) กม. / ชม.	๒๑ / ๓๒ / ๔๓	๒๓ / ๓๕ / ๔๗	๒๕ / ๓๘ / ๕๑	๒๗ / ๔๑ / ๕๕
๕. ร้อยละของผู้สัญจร ด้วยจักรยาน	๒%	๔%	๖%	๘%
๖. ร้อยละของผู้สัญจรทางน้ำ	๒%	๓%	๔%	๕%

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ในปัจจุบันปัญหาที่ประชาชนต้องการให้แก้ไขอย่างเร่งด่วนในลำดับต้น ๆ หนึ่งในนั้นคงหนีไม่พ้น ปัญหาการจราจร ที่ติดขัดหรือปัญหาการติดถนนเอง ซึ่งเป็นปัญหาที่กรุงเทพมหานคร พยายามอย่างต่อเนื่องที่จะหาวิธีการต่าง ๆ มาแก้ไข และนับเนื่องจากนโยบายรถคันแรกเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ อันเป็นอีกปัจจัยที่สนับสนุนการเพิ่มปริมาณรถยนต์ให้มีมากขึ้น ขณะที่ไม่สามารถเพิ่มปริมาณถนนหรือความจุของถนนได้ จึงทำให้การจราจรในพื้นที่กรุงเทพฯ ติดขัดเป็นอย่างมาก และมีปริมาณอุบัติเหตุทางถนนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ระบบคมนาคมขนส่งของกรุงเทพมหานคร เป็นระบบที่ใช้ทางถนนเป็นหลัก การเจริญเติบโตของเมือง ได้ขยายออกไปอย่างรวดเร็ว โดยส่วนใหญ่ชุมชนขยายไปตามเส้นทางถนน ส่งผลให้ระบบคมนาคมขนส่ง ของกรุงเทพมหานคร ใช้ทางถนนเป็นหลัก เนื่องจากมีการเข้าถึงชุมชนได้ดีกว่าระบบอื่น แต่เป็นที่ทราบกันอยู่ว่าถนนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีเพียงประมาณ ๘,๐๐๐ กิโลเมตร รองรับรถได้เพียง ๑,๖๐๐,๐๐๐ คัน แต่จากข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ มีรถจดทะเบียนสะสมในกรุงเทพฯ รวมกันกว่า ๗,๓๐๐,๐๐๐ คัน คิดเป็นสัดส่วนถึง ๔.๖ เท่าของถนนที่จะรองรับได้ เมื่อจำนวนรถมากขึ้น ในขณะที่การแก้ปัญหาด้วยการตัดถนนใหม่เต็มไปด้วยข้อจำกัดเรื่อง พื้นที่ เวลา และงบประมาณคนกรุงเทพฯ ก็ต้องเผชิญกับความรุนแรงของ

ปัญหาการติดมากขึ้นเป็นเท่าทวีคูณ โดยเฉพาะย่านธุรกิจช่วงชั่วโมงเร่งด่วน ซึ่งมีอัตราความเร็วเฉลี่ยในการเดินทางต่ำอยู่แล้ว จากการสำรวจถนนสายต่าง ๆ เป็นรายสัปดาห์ในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่ามีแนวโน้มแยกลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

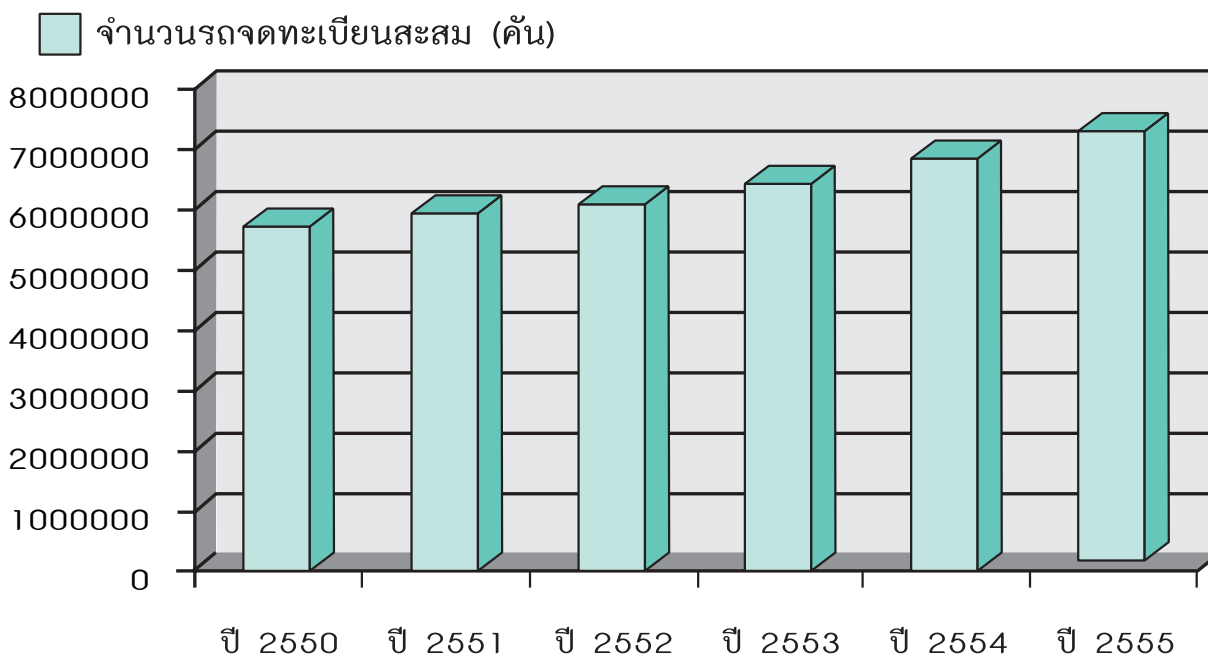
เนื่องจาก มนุษย์มีพื้นฐานของความ ต้องการความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตเป็นปกติวิสัยอยู่แล้ว รถยนต์จึงเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สามารถตอบสนองให้ชีวิตง่ายขึ้น ส่งผลให้ปัจจุบันจำนวนรถยนต์ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากความต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางจากประตูบ้าน จนกระทั่งถึงที่หมาย เพราะหากเลือกได้คนส่วนใหญ่ย่อมเลือก ที่จะไม่รอคอยรถโดยสารประจำทาง ไม่ต้องเสียเวลาต่อจากระบบขนส่งสาธารณะหนึ่งไปยังอีกระบบหนึ่ง และไม่ต้องไปเบียดเสียดกับคนอื่นในระบบขนส่งมวลชนต่าง ๆ ฯลฯ กล่าวอีกนัยก็คือ ระบบขนส่งมวลชนที่ไม่ทั่วถึง ไม่เพียงพอและไม่เอื้อให้เกิดความสะดวกสบายในการเดินทางนั่นเอง ที่ผู้เดินทางใช้เป็นเหตุผลในการใช้รถส่วนตัวกันมากขึ้น แต่สถานการณ์เช่นนี้ จะก่อให้เกิดปัญหาจราจรเป็นวงจรรูปไข่ที่เลวร้ายลงไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งจะบั่นทอนสุขภาพจิตของเจ้าของรถเอง เบียดบังคุณภาพชีวิตที่ดี ของผู้ที่ไม่ได้ใช้รถส่วนตัว และนำมาซึ่งความสูญเสียทางเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมของส่วนรวมอย่างที่ไม่ควรจะเป็น

ตารางที่ ๒๑ จำนวนรถยนต์ที่จดทะเบียนสะสมในกรุงเทพฯ

จำนวนรถยนต์ที่จดทะเบียนสะสมในกรุงเทพฯ						
ปี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕
จำนวนรถ จดทะเบียน สะสม (คัน)	๕,๗๑๕,๐๗๘	๕,๙๑๔,๖๙๖	๖,๑๐๓,๗๑๙	๖,๔๔๔,๖๓๑	๖,๘๔๙,๒๑๓	๗,๓๑๓,๒๖๘

ที่มา : กลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน กรมการขนส่งทางบก (พ.ศ. ๒๕๕๕)

ภาพที่ ๓๘ แสดงจำนวนรถยนต์ที่จดทะเบียนในกรุงเทพฯ ของแต่ละปี

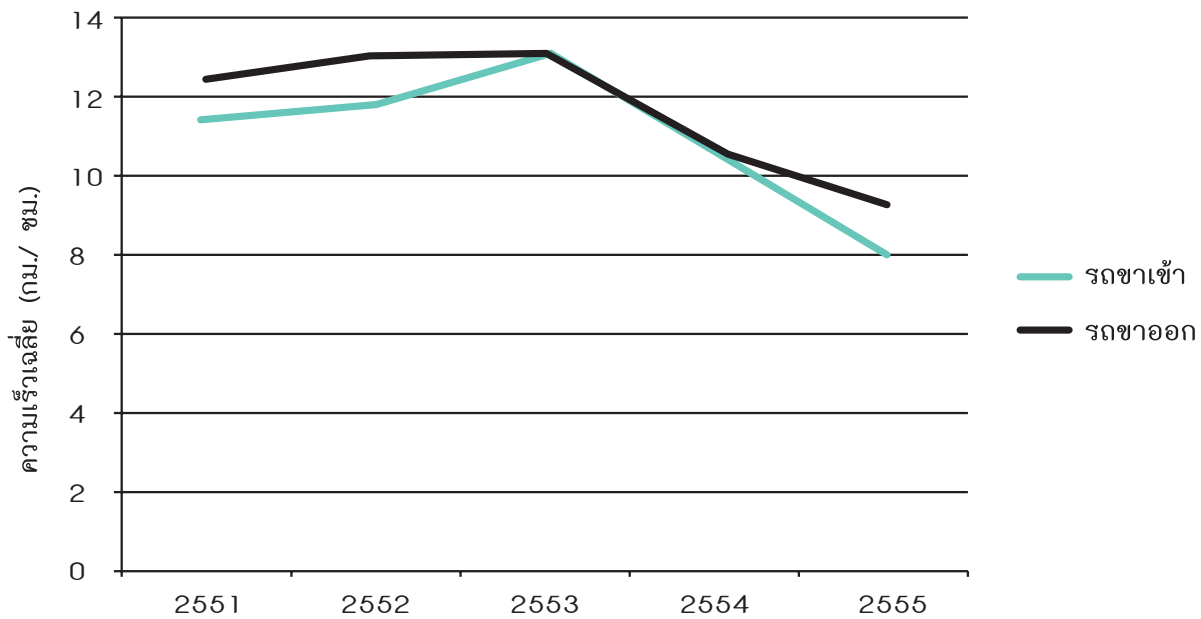
ที่มา : กลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน กรมการขนส่งทางบก (พ.ศ. ๒๕๕๕)

ตารางที่ ๒๒ อัตราความเร็วเฉลี่ยการเดินทางบนถนนสายสำคัญ ๆ ในช่วงเร่งด่วน ระหว่างปี

พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕

ถนน	ช่วงถนน ที่สำรวจ	ความเร็วเฉลี่ยในการเดินทาง (เข้า - ออก) ในช่วงเร่งด่วน (กม. / ชม.)									
		ปี ๒๕๕๑		ปี ๒๕๕๒		ปี ๒๕๕๓		ปี ๒๕๕๔		ปี ๒๕๕๕	
		เข้า	ออก	เข้า	ออก	เข้า	ออก	เข้า	ออก	เข้า	ออก
พระราม ที่ ๑	แยก เพลินจิต ถึงแยก กษัตริย์ศึก	๑๒.๖๖	๑๐.๕๒	๑๑.๗๖	๘.๗๓	๑๕.๒๘	๑๐.๓๒	๘.๓๗	๗.๕๕	๘.๓๔	๖.๕๙
ราชดำเนิน	แยกป้อม เพด็จศึก ถึงแยก พระบรมรูป ร.๕	๑๒.๑๓	๑๗.๘๑	๑๑.๓๙	๑๕.๖๘	๑๑.๑๐	๑๔.๙๗	๑๐.๔๔	๑๔.๘๖	๙.๙๖	๑๑.๒๘
ราชวิถี	แยก บางพลัด ถึงแยก อนุสาวรีย์	๑๐.๗๔	๑๔.๔๓	๑๑.๑๑	๑๔.๔๔	๑๓.๒๓	๑๖.๘๗	๑๒.๑๒	๑๔.๖๐	๗.๑๘	๑๓.๓๐
สาทร	แยกวิทยุ ถึงแยก สาทร- เจริญกรุง	๑๐.๖๕	๙.๑๑	๑๒.๐๖	๑๑.๔๑	๑๒.๐๖	๑๐.๕๙	๑๐.๒๙	๖.๕๙	๖.๘๕	๕.๔๐
สีลม	แยก ศาลาแดง ถึงแยก บางรัก	๑๐.๖๖	๑๐.๑๕	๑๒.๒๘	๑๔.๔๕	๑๓.๓๘	๑๒.๖๔	๑๑.๒๘	๙.๓๕	๗.๔๓	๙.๔๑

ที่มา : สำนักงานจราจรและขนส่ง ข้อมูลวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ภาพที่ ๓๕ แสดงความเร็วเฉลี่ยในการเดินทางของรถยนต์บนถนนสายสำคัญต่าง ๆ ในแต่ละปี

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
ปัญหาจำนวนรถที่เพิ่มขึ้น ซึ่งบางส่วนเป็นผลมาจากนโยบายรถคันแรกของรัฐบาล การมีจำนวนรถเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล	<ul style="list-style-type: none"> มีประชาชนจำนวนมากลงทะเบียนในโครงการรถคันแรก ส่งผลให้มีจำนวนรถที่เพิ่มขึ้นมา อาจจะมีน้อยกว่าที่คาดการณ์กันไว้ โครงการของรัฐบาล ในการสร้างระบบขนส่งมวลชน ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น จะช่วยให้คนใช้รถน้อยลง
ปัญหาในด้านการจัดการพื้นที่ในเขตเมือง มีพื้นที่แออัดกันมาก ประกอบกับมีการสัญจรคับคั่ง ทำให้ยากต่อการจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> การมีปัญหในเรื่องประโยชน์ทับซ้อน ทำให้การจัดการด้านผังเมือง ทำได้ยากมากยิ่งขึ้น
การจัดองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งมวลชน การขนส่งสาธารณะ ยังไม่เป็นระบบ ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และยากต่อการปรับปรุงคุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานส่วนใหญ่ที่ดูแลด้านการขนส่ง ในกรุงเทพมหานคร อยู่นอกขอบเขตอำนาจของกรุงเทพมหานคร การแบ่งหน้าที่ของหน่วยงานไม่ชัดเจน เกิดการทับซ้อน

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๒.๔.๑ เพิ่มและสนับสนุนระบบขนส่งมวลชน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของชาวกรุงเทพมหานครที่สามารถเข้าถึงระบบขนส่งมวลชนที่กำหนดเวลาเดินทางได้ ภายใน ๑๐ นาที	๓๐%	๔๐%	๕๐%	๖๐%

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒.๔.๑.๑ เพิ่มระบบขนส่งมวลชนทางรางให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น (ดำเนินการเองและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)	๑) จำนวนสถานีรถไฟฟ้าวางเดี่ยว / รางคู่ ที่เพิ่มขึ้นในเขตพื้นที่กทม.	เฉลี่ยเปิดเพิ่มปีละ ๔ สถานี	เฉลี่ยเปิดเพิ่มปีละ ๕ สถานี	เฉลี่ยเปิดเพิ่มปีละ ๖ สถานี	เฉลี่ยเปิดเพิ่มปีละ ๗ สถานี
๒.๔.๑.๒ ปรับปรุงทางเท้า / เส้นทางจักรยานเพื่อเชื่อมต่อมายังสถานีในเมือง ระบบรถรับส่งมายังสถานี (Feeder) สำหรับสถานีชานเมือง และจุดจอดรถ (Park & Ride) สำหรับสถานีนอกเมือง	๑) ร้อยละของสถานีที่มีการเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพไปยังที่พักอาศัยและอาคารสำนักงานต่าง ๆ โดยวิธีการสร้างทางเดิน เส้นทางจักรยาน ระบบรถรับส่ง จุดจอดรถที่เหมาะสมและเพียงพอ	๕๐%	๖๐%	๗๐%	๘๐%
๒.๔.๑.๓ ผลักดันให้เกิดการปฏิรูปประสิทธิภาพ และคุณภาพการดำเนินงานของรถโดยสารสาธารณะทั้งหมด (รถประจำทาง รถตู้โดยสารรถแท็กซี่ รถจักรยานยนต์รับจ้าง) ในเขตกรุงเทพฯ	๑) ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ (จากแบบสอบถาม)	๖๐%	๗๐%	๘๐%	๙๐%
	๒) จำนวนผู้โดยสารที่ร้องเรียนคุณภาพของรถโดยสารสาธารณะ	ไม่เกิน ๕๐ คดี / วัน	ไม่เกิน ๓๐ คดี / วัน	ไม่เกิน ๑๐ คดี / วัน	ไม่เกิน ๕ คดี / วัน
๒.๔.๑.๔ ใช้นโยบายภาษี / ราคา เพื่อเก็บภาษี / ค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับรถส่วนบุคคล ที่จอดในตัวเมืองชั้นใน โดยเฉพาะถนนสาธารณะ ที่จอดรถในพื้นที่ราชการ เก็บภาษีท้องที่เพิ่มเติมสำหรับที่จอดรถสาธารณะของเอกชน	๑) ร้อยละของประชาชนที่สัญจรเข้าภายในเขตตัวเมืองชั้นในด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๒๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๒.๔.๒ การจราจรคล่องตัว

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ความเร็วเฉลี่ยของยานพาหนะในช่วงเวลาเร่งด่วน (ชั้นใน / ชั้นกลาง / ชั้นนอก) กม. / ชม.	๑๓/๑๙/๒๖	๑๔/๒๑/๒๘	๑๕/๒๓/๓๐	๑๖/๒๔/๓๓
๒) ความเร็วเฉลี่ยของยานพาหนะเฉลี่ย (ชั้นใน / ชั้นกลาง / ชั้นนอก) กม. / ชม.	๒๑/๓๒/๔๓	๒๓/๓๕/๔๗	๒๕/๓๘/๕๑	๒๗/๔๑/๕๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒.๔.๒.๑ แก้ไขปัญหาคอขวด จุดตัดทางรถไฟในเขตกรุงเทพฯ โดยการตัดถนนใหม่ สร้างอุโมงค์ สะพานข้ามแยก	๑) โครงการเพื่อแก้ปัญหาคอขวด / ทางแยก / จุดตัดทางรถไฟ และสร้างโครงข่ายถนนรองรับใช้งานได้	ปีละ ๓ โครงการ	ปีละ ๓ โครงการ	ปีละ ๓ โครงการ	ปีละ ๓ โครงการ
๒.๔.๒.๒ ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อประสานสัญญาณไฟจราจร ตามทางแยก ตลอดจนมี CCTV และหน่วยเคลื่อนที่เร็วไปถึงที่หมายในเวลา ๕ นาที เพื่อจัดการจราจรในกรณีเกิดอุบัติเหตุ หรือกรณีที่จุดฝ่าฝืนกฎหมาย	๒) ร้อยละของทางแยกและพื้นที่ถนนที่มีการควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์หรือ CCTV อย่างสมบูรณ์	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๒.๔.๓ เพิ่มทางเลือกในการเดินทาง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของผู้สัญจรด้วยจักรยาน	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘
๒) ร้อยละของผู้สัญจรทางน้ำ	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒.๔.๓.๑ เพิ่มท่าเรือโดยสารและปรับปรุงทางเดิน เส้นทางไปยังท่าเรือโดยสารให้มีความปลอดภัย	๑) จำนวนท่าเรือโดยสารที่เพิ่มขึ้นและการปรับปรุงท่าเรือที่มีอยู่เดิมให้ทางเดินปลอดภัย สะดวกต่อการใช้งาน	เฉลี่ย เปิดเพิ่มปีละ ๓ ท่า และปรับปรุงพื้นที่รอบท่าปีละ ๕ ท่า	เฉลี่ย เปิดเพิ่มปีละ ๓ ท่า และปรับปรุงพื้นที่รอบท่าปีละ ๕ ท่า	เฉลี่ย เปิดเพิ่มปีละ ๓ ท่า และปรับปรุงพื้นที่รอบท่าปีละ ๕ ท่า	เฉลี่ย เปิดเพิ่มปีละ ๓ ท่า และปรับปรุงพื้นที่รอบท่าปีละ ๕ ท่า
๒.๔.๓.๒ เพิ่มเส้นทางจักรยานให้เข้าสู่ชุมชน โดยเน้นให้เชื่อมต่อกับสถานีระบบขนส่งมวลชน จุดหมายปลายทางหลัก เช่น โรงเรียน ศูนย์การค้า และกำหนดให้อาคารสาธารณะทุกแห่งต้องมีที่จอดจักรยาน โดยเฉพาะ	๒) เพิ่มความยาวช่องทางจักรยานที่ใช้ทำงานได้จริงและเชื่อมต่อโครงข่ายระบบขนส่งมวลชน	เพิ่มปีละ ๑๐ กม.	เพิ่มปีละ ๑๕ กม.	เพิ่มปีละ ๒๐ กม.	เพิ่มปีละ ๒๕ กม.
	จำนวนอาคารสาธารณะ และสถานที่ราชการใน กทม. ที่มีที่จอดจักรยาน โดยเฉพาะ ตลอดจนสามารถเข้าถึงได้ด้วยจักรยานโดยสะดวก	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๑๐๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้ (ล้านบาท)

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. สร้างส่วนต่อขยายรถไฟฟ้า บีทีเอส หรือระบบรางอื่น ๆ เช่น BRT, Monorail	๙,๔๕๐	๔๗,๗๐๐	๔๙,๙๕๐	๕๒,๒๐๐	๑๕๙,๓๐๐
๒. พัฒนาทางเดินเท้า ให้เชื่อมโยงกับสถานีรถไฟฟ้าที่เปิดให้บริการ / กำลังก่อสร้าง	๒๓๑	๓๒๖	๒๓๖	๒๔๖	๑,๐๓๙
๓. สร้างเส้นทางจักรยาน ให้เชื่อมโยงกับสถานีรถไฟฟ้าที่เปิดให้บริการ / กำลังก่อสร้าง	๒๓๑	๓๒๖	๒๓๖	๒๔๖	๑,๐๓๙
๔. เปิดบริการรถรับส่ง เพื่อเชื่อมโยงกับสถานีรถไฟฟ้าที่เปิดให้บริการ / กำลังก่อสร้าง	๑๐๕	๑๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๕๕๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕. วางแผนพื้นที่จอดรถ โดยสาร (ร่วมกับขสมก.) / จักรยานยนต์รับจ้าง / จัดบริการรถรับส่งเพื่อเชื่อมโยง มายังสถานีรถไฟฟ้าที่เปิดให้ บริการ	๔	๕	๕	๕	๑๙
๖. จัดพื้นที่จอดรถส่วนตัว / รถโดยสาร / จุดรับส่งผู้โดยสาร บริเวณที่ติดกับสถานีรถไฟฟ้า ให้เพียงพอต่อการใช้บริการ	๑๑	๑๕	๑๐	๑๐	๔๖
๗. จัดพื้นที่ป้ายสถานี / จุดจอดรถประจำทาง ให้เพียงพอปลอดภัย	๘	๑๕	๑๕	๑๕	๕๓
๘. จัดพื้นที่จุดจอดรถรับจ้าง (จักรยานยนต์รับจ้าง แท็กซี่ สามล้อ) ให้ถูกสุขลักษณะ นำใช้งาน	๑๑	๒๐	๒๐	๒๐	๗๑
๙. ติดกล้อง CCTV ทุกบริเวณ ที่เป็นจุดจอดรถโดยสาร และ ประสานกับกรมการขนส่ง ทางบกในการกวดขันพฤติกรรม การขับชื้อ	๔๕	๗๕	๗๕	๗๕	๒๗๐
๑๐. ติดมิเตอร์เก็บเงินค่าที่จอด บริเวณถนนสายหลัก	๑๘๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๑,๐๘๐
๑๑. สร้างสะพาน / อุโมงค์ ข้ามแยกหรือข้ามทางรถไฟ	๑,๘๙๐	๓,๒๔๐	๓,๓๙๐	๓,๕๔๐	๑๒,๐๖๐
๑๒. ตัด / เพิ่มโครงข่ายถนน บริเวณ Superblock	๑,๒๖๐	๒,๑๖๐	๒,๒๖๐	๒,๓๖๐	๘,๐๔๐
๑๓. ติดตั้งระบบประสาน สัญญาณไฟจราจร ที่ถนนสายหลัก	๑๓๒	๒๓๒	๒๕๒	๒๗๒	๘๘๘
๑๔. ติดตั้ง CCTV ถนน หรือ จุดที่มักมีการจอดกีดขวาง ผิดกฎหมายหรืออุบัติเหตุ	๑๖๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๑,๐๖๐
๑๕. จัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อ เคลื่อนย้ายรถกรณีเกิดอุบัติเหตุ หรือมีการจอดกีดขวาง	๓๕	๕๐	๕๐	๕๐	๑๘๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๖. ศึกษาเพิ่มเติมเส้นทางเดินเรือสร้างสถานีเรือโดยสารและประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการขยายเส้นทางเดินเรือ	๙	๑๕	๑๕	๑๕	๕๔
๑๗. ปรับปรุงพื้นที่รอบท่าเรือให้มีการเชื่อมโยง อย่างมีประสิทธิภาพติดไฟฟ้าแสงสว่างป้ายแผนที่ มีที่พักรอโดยสาร	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๓๕
๑๘. เพิ่มเส้นทางจักรยานยนต์ให้เกิดการเชื่อมโยงไปยังระบบขนส่งหรือปลายทาง	๑๕	๓๘	๕๐	๖๓	๑๖๖
รวมทั้งสิ้น	๑๓,๗๘๒	๕๔,๙๗๗	๕๗,๓๒๔	๕๙,๘๗๗	๑๘๕,๙๖๐

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. สนับสนุน รฟม. ให้พัฒนาส่วนต่อขยาย	-	-	-	-	-
๒. สนับสนุน รฟท. ให้พัฒนาส่วนต่อขยาย	-	-	-	-	-
๓. เพิ่มค่าที่จอดรถสำหรับที่จอดรถของ กทม. ในตัวเมืองชั้นใน	๑๐	-	-	-	๑๐
๔. เก็บภาษีท้องถิ่นสำหรับธุรกิจ / อาคารพาณิชย์ที่ให้เช่าที่จอดรถ หรือมีที่จอดรถในตัวเมืองชั้นใน	๒๐	-	-	-	๒๐
๕. ออกข้อบังคับกทม.ให้อาคารสาธารณะทุกแห่งต้องจัดที่จอดรถจักรยาน (เน้นอาคาร กทม. และโรงเรียนในระยะแรก ต่อมาจึงเป็นอาคารพาณิชย์และอาคารพักอาศัยขนาดใหญ่)	๔๐	๒๐	๒๐	-	๘๐
รวมทั้งสิ้น	๗๐	๒๐	๒๐	-	๑๑๐

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. สร้างส่วนต่อขยาย BTS	๙,๔๕๐	๔๗,๗๐๐	๔๙,๙๕๐	๕๒,๒๐๐	๑๕๙,๓๐๐
รวมทั้งสิ้น	๙,๔๕๐	๔๗,๗๐๐	๔๙,๙๕๐	๕๒,๒๐๐	๑๕๙,๓๐๐

๐๓

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๓

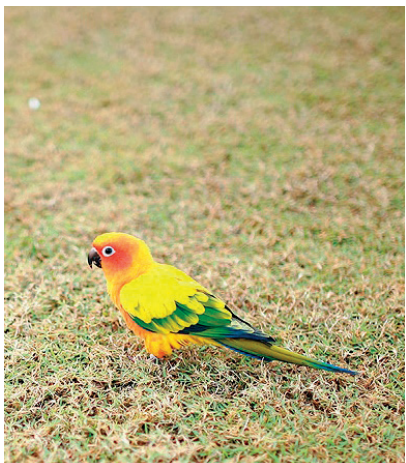
“มหานคร สำหรับทุกคน”

ชาวกรุงเทพฯ ทุกคน ทุกชนชั้น ทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานภาพ อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาคและสมานฉันท์ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ได้รับโอกาสที่จะเรียนรู้ พัฒนาตนเอง และเข้าถึงบริการสาธารณะ ในขณะเดียวกันชาวกรุงเทพฯ แต่ละกลุ่ม แต่ละชุมชน สามารถดำรงรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ประเพณี วัฒนธรรมของตนเอง เป็นมหานครที่โดดเด่นในเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย

TOGETHER
WE BUILD

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๑
จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและ
สวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ
ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ ประชาชน

เมืองกรุงเทพมหานคร มีการจัดทำระบบฐานข้อมูล ที่ครบถ้วนทันสมัย ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงได้ อย่างเท่าเทียมกับประชาชนทั่วไป และจัดสวัสดิการสังคม สำหรับกลุ่มคนดังกล่าว ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับคนในสังคม

ความหมายทางวิชาการ

๑. ระบบฐานข้อมูลของกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ทันสมัย เพื่อไม่ให้เกิดการ ตกหล่นของข้อมูล ที่จะนำไปสู่การเข้าไม่ถึงสวัสดิการ
๒. ระบบสาธารณูปโภค เช่น ห้องน้ำสาธารณะ ทางขึ้น อาคาร - ทางเดินเท้า ทางลาด ลิฟต์ สะพานลอย ฯลฯ ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้เอื้อประโยชน์และ อำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อย โอกาส โดยให้สามารถเข้าร่วมกับประชาชนทั่วไปได้
๓. กรุงเทพมหานครจัดสวัสดิการสังคม ให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่ต้องการความช่วยเหลือ อย่างทั่วถึง มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันนำไปสู่การลด ความเหลื่อมล้ำในสังคม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักพัฒนาสังคม สำนัก ออมทรัพย์ สำนักการโยธา และสำนักงานเขต
หน่วยงานนอกสังกัด กทม. ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมโยธาธิการ

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ระบบฐานข้อมูล				
๑. สัดส่วนของจำนวนผู้สูงอายุ ที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ และไม่ได้รับความช่วยเหลือ อยู่ในระบบฐานข้อมูล	ร้อยละ ๑๐๐			
๒. สัดส่วนของจำนวนผู้พิการ ที่อยู่ในระบบฐานข้อมูล	ร้อยละ ๑๐๐			
๓. สัดส่วนของจำนวนผู้ด้อยโอกาส ที่อยู่ในระบบฐานข้อมูล	ร้อยละ ๑๐๐			
๔. สัดส่วนของฐานข้อมูล ในแต่ละเขตมีความเชื่อมโยงกัน	ร้อยละ ๑๐๐			
๕. สัดส่วนของฐานข้อมูล ที่ได้รับการปรับให้เป็นปัจจุบัน อย่างต่อเนื่องทุกปี	ร้อยละ ๑๐๐			
ระบบสาธารณูปโภค				
๑. สัดส่วนของสาธารณูปโภค ชั้นพื้นฐานเช่น ห้องน้ำสาธารณะ ทางขึ้นอาคาร - ทางเดินเท้า ทางลาด ลิฟต์ สะพานลอย ฯลฯ ที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อผู้สูงอายุ ผู้พิการ	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๑๐๐
๒. สัดส่วนของจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น รถเข็น รววจับก้านลิ้น สำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๖	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๑๐๐	

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
สวัสดิการสังคม				
๑. สัดส่วนของผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือ ได้รับเบี้ยยังชีพในอัตราเท่ากับเส้นความยากจนอย่างครอบคลุมและครบถ้วน	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๑๐๐		
๒. สัดส่วนของผู้พิการที่ต้องการความช่วยเหลือ ได้รับเบี้ยยังชีพในอัตราเท่ากับเส้นความยากจนอย่างครอบคลุมและครบถ้วน	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๑๐๐		
๓. สัดส่วนของผู้ด้อยโอกาสที่ต้องการความช่วยเหลือ ได้รับเบี้ยยังชีพในอัตราเท่ากับเส้นความยากจน อย่างครอบคลุมและครบถ้วน	ร้อยละ ๑๐๐			
๔. สัดส่วนของผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่ต้องการความช่วยเหลือ ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านภาษา เทคโนโลยี และอาชีพ โดยมีการลดหย่อนค่าใช้จ่าย / ค่าเล่าเรียน	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๑๐๐		
๕. สัดส่วนของผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการลดหย่อนค่าโดยสาร	ร้อยละ ๑๐๐			
๖. สัดส่วนของผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่ต้องการความช่วยเหลือ มีที่อยู่อาศัย ที่ช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๑๐๐		
๗. สัดส่วนของโรงพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ให้ครอบคลุมกับจำนวนผู้สูงอายุ	ร้อยละ ๑๐๐			

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
สวัสดิการสังคม				
๘. ร้อยละของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ได้รับสวัสดิการด้านกองทุนออม และกองทุนชุมชนเพื่อประกอบอาชีพ	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๑๐๐		
๙. ร้อยละของเด็กพิเศษ มีสถานศึกษารองรับ อย่างครอบคลุม	ร้อยละ ๑๐๐			
๑๐. สัดส่วนของประชาชน ที่ด้อยโอกาส ได้รับการสนับสนุน สวัสดิการชุมชน โดยชุมชนเอง (ที่ไม่ใช่รูปแบบการสงเคราะห์ จากภาครัฐ)	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๑๐๐	

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

๑. สถานการณ์ด้านสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนผู้สูงอายุ ๕๘๑,๖๕๕ คน และเพิ่มขึ้นเป็น ๖๙๒,๖๕๔ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีจำนวนผู้สูงอายุทั้งสิ้น ๗๓๒,๒๖๑ คน ในขณะที่มีจำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเพียง ๕๕๙,๓๘๖ คน (ปีงบประมาณ ๒๕๕๖) ทั้งนี้ หากพิจารณาผลการจ่ายเบี้ยยังชีพรายเดือนในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จะพบว่า มีผู้ได้รับเบี้ยยังชีพในแต่ละเดือนไม่ครบตามจำนวนผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ (ตาราง ๒๓) ซึ่งเป็นช่องว่างระหว่างจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด จำนวนผู้มีสิทธิกับจำนวนผู้มารับเบี้ยยังชีพจริง และไม่มีการจำแนกประเภทของผู้สูงอายุที่ต้องการได้รับความช่วยเหลืออย่างแท้จริง ทำให้ผู้ที่ได้รับเบี้ยยังชีพบางกลุ่ม เป็นบุคคลที่ไม่มีความต้องการอย่างเร่งด่วน ในการช่วยเหลือแบบสงเคราะห์จากภาครัฐ ในขณะที่ผู้ที่ต้องการ และจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เช่น ผู้สูงอายุที่มีความยากจน ผู้สูงอายุที่มีความพิการ กลับเข้าไม่ถึงสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิที่นอกเหนือไปมากกว่ากลุ่มผู้สูงอายุธรรมดา และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุยังมีปัญหา ในแง่ของการขาดการเชื่อมโยง ของระบบฐานข้อมูลจากทั่วประเทศ ทำให้ผู้สูงอายุที่เป็นประชากรแฝง ในกรุงเทพมหานคร ไม่สามารถรับเบี้ยยังชีพได้

ตารางที่ ๒๓ จำนวนผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ และผลการจ่ายเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุ
ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

เดือน	จำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับ เบี้ยยังชีพ (คน)	จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ย ยังชีพ (คน)
ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕	-	๕๔๐,๑๑๑
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕	-	๕๓๗,๘๗๑
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕	-	๕๓๖,๙๐๙
มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖	-	๓๕๓,๗๐๙
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖	-	๕๓๔,๓๕๘
มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖	-	๕๓๓,๐๖๘
เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖	-	๕๓๑,๙๘๗
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖	-	๕๓๐,๖๕๑
รวม	-	๕๕๙,๓๘๖

*ทั้งนี้ ยังไม่มีฐานข้อมูลผู้สูงอายุในทะเบียนราษฎรในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุ พบว่า มีการจัดสวัสดิการในรูปแบบเบี้ยยังชีพ สำหรับผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ค่าครองชีพประจำวัน สำหรับผู้สูงอายุที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพ ทุนประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เนื่องในการรักษาพยาบาล (โรงพยาบาลของรัฐบาล) และค่าเครื่องอุปโภคบริโภค (ตารางที่ ๒๔)

ตารางที่ ๒๔ ประเภทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

สวัสดิการและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	จำนวน
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	
- ๖๐ - ๖๙ ปี	๖๐๐ บาท
- ๗๐ - ๗๙ ปี	๗๐๐ บาท
- ๘๐ - ๘๙ ปี	๘๐๐ บาท
- ๙๐ ปีขึ้นไป	๑,๐๐๐ บาท
ค่าจัดการศพตามประเพณี	๒,๐๐๐ บาท
ค่าครองชีพประจำวัน	๒,๐๐๐ บาท
ทุนประกอบอาชีพ	๔,๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการรักษาพยาบาล	๓,๐๐๐ บาท
เครื่องอุปโภคบริโภค	๑,๐๐๐ บาท

นอกจากนั้น ผู้สูงอายุยังได้รับสวัสดิการในรูปแบบอื่น ๆ ดังนี้

๑. การลดหย่อนค่าโดยสาร
๒. ค่าจัดการศพตามประเพณี ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๑ (๑๒) ซึ่งทุกคนสามารถยื่นคำขอได้ โดยต้องลงทะเบียนภายใน ๓๐ วัน ที่สำนักงานเขต หลังจากลงทะเบียนครบถ้วนแล้ว แต่สวัสดิการค่าจัดการศพนี้ มักประสบปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ
๓. การจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมวันพ่อกิจกรรมสัมนานา และศึกษาดูงาน ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมสืบสวนวันกตัญญูผู้สูงวัย กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมเผยแพร่ภูมิปัญญาผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร กิจกรรมเสวนาวิชาการภูมิความรู้จากคลังสมองผู้สูงอายุ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์คนสองวัย กิจกรรมเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร เป็นต้น
๔. สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุประกอบด้วย

- บ้านผู้สูงอายุบางแค ๒
- ศูนย์บริการผู้สูงอายุดินแดง (บ้านมิตรไมตรี)

หากพิจารณาตามจำนวนประชากรที่เข้าถึงสวัสดิการ จะพบว่าแนวโน้มสูงขึ้น (ตาราง ๒๕) กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับจำนวนผู้สูงอายุที่เข้าใช้บริการในศูนย์ผู้สูงอายุดินแดง ในขณะที่ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินช่วยเหลือในบริการอื่น ๆ เช่น ทุนประกอบอาชีพ และค่าครองชีพ^๑ และผู้สูงอายุที่ใช้บริการบ้านพักฉุกเฉินที่มีจำนวนลดลง อาจเป็นเพราะจำนวนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครที่เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและฐานข้อมูลเพื่อรับเบี้ยยังชีพเพิ่มสูงขึ้น จากการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร โดยเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักพัฒนาสังคมกับสำนักงานเขต ในการจัดเก็บข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุทุกคน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มประชากรแฝง

^๑ค่าครองชีพประจำวัน สำหรับผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน ในฐานข้อมูลเท่านั้น ซึ่งจะต้องทำหนังสือขอการรับสวัสดิการดังกล่าวทุกครั้ง

ตารางที่ ๒๕ จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ ในด้านต่าง ๆ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖

สวัสดิการสังคมสงเคราะห์ แก่ผู้สูงอายุ	ปี พ.ศ.			
	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖
เบี้ยยังชีพ	๔๔๖,๑๒๓	๔๕๒,๘๐๘	๔๗๕,๔๕๑	๕๕๙,๓๘๖
บริการทั่วไป (ทุนประกอบ อาชีพ ค่าครองชีพ ฯลฯ)	๗๕๐	๔๐๖	๓๐๓	-
ร่วมโครงการส่งเสริมศักยภาพ และสวัสดิการสังคม	๒,๐๐๐	๒,๖๐๐	๒,๕๙๐	-
บริการบ้านพักฉุกเฉิน (ผู้สูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป)	๑๑๔	๑๓๗	๑๐๐	-
สถานสงเคราะห์คนชรา บ้านบางแค ๒	๑๓๓	๑๓๔	๑๔๑	๑๓๕
ศูนย์ผู้สูงอายุดินแดง สมาชิกขึ้นทะเบียนการให้ บริการผู้สูงอายุภายนอก	๗๗๖	๘๘๙	๙๘๕	๑,๐๐๘

๒. สถานการณ์ด้านสวัสดิการสังคมที่ เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ระบบฐานข้อมูลของคนพิการ ใน กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีจำนวน ผู้พิการ ที่มีบัตรประจำตัวคนพิการทั้งสิ้น ๕๒,๖๒๓ คน แต่มีจำนวนผู้พิการที่ได้รับเบี้ยความ พิการเพียง ๔๖,๓๔๐ คน หรือร้อยละ ๘๘.๑ เท่ากับว่าประมาณจำนวนผู้พิการ ร้อยละ ๑๑.๙ ไม่ได้รับเบี้ยความพิการ และคาดการณ์ว่า ใน ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ จะมีจำนวนคนพิการที่ได้รับ เบี้ยความพิการ ๕๑,๘๐๐ ราย ซึ่งการขอรับ เบี้ยนี้ อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขต แต่ปัญหาที่พบคือ การไม่เชื่อมต่อข้อมูลระหว่าง หน่วยงานของรัฐ และไม่มีการจำแนกบุคคลที่มีความ พิการที่ด้อยโอกาสเอาไว้ ทำให้การให้ความ ช่วยเหลือเป็นไปได้อย่างไร้ยางอายที่ยื่นคำขอเท่านั้น อีกทั้งอาจยังมีผู้ตกหล่นจากฐานข้อมูล เนื่องจาก ไม่ได้ไปลงทะเบียนจากสำนักเขตในแต่ละแห่งไว้

เพราะมีความยุ่งยากซับซ้อน ความไม่รู้สิทธิ ความ ไม่ต้องการให้ถูกตีตราว่า “พิการ”

ประเด็นการจัดสวัสดิการเพื่อคนพิการ พบว่า ภาครัฐได้มีการช่วยเหลือคนพิการในรูปแบบสวัสดิการและสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ และ สำคัญพัฒนาสังคมก็ได้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ คนพิการ เช่น วันคนพิการสากล กิจกรรม ทัศนศึกษาศิลปวัฒนธรรม การจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ ทั้งในระบบและนอกระบบ (โรงเรียนเรียนร่วม และการฝึกอาชีพสำหรับคน พิการ) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ สูงอายุและคนพิการ การจัดช่องทางพิเศษ (Fast Track) บริการตรวจและประเมินสภาพความ พิการ การจัดทำเว็บไซต์ สำหรับคนพิการ ทางสายตา การจัดทำหนังสือเสียงในห้องสมุด หนังสือเสียง กีฬาสำหรับคนตาบอด (ได้แก่ ฟุตบอล ว่ายน้ำ และกรีฑา) รถบริการสำหรับผู้พิการและ ผู้สูงอายุ / แท็กซี่สำหรับคนพิการ เป็นต้น

ตารางที่ ๒๖ ประเภทสวัสดิการสำหรับผู้พิการ

สวัสดิการและสงเคราะห์ผู้พิการ	จำนวน
เบี้ยความพิการ	๕๐๐ บาท
ทุนประกอบอาชีพ	ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท / ครอบครัว
ค่าครองชีพประจำวัน	๑,๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องในการรักษาพยาบาล	๑,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ ช่องว่างของการจัดสวัสดิการให้กับผู้พิการ อยู่ที่บุคคลที่มีความพิการแต่ไม่มีบัตรคนพิการ เนื่องจากไม่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการ ทำให้ไม่สามารถขอรับเบี้ยความพิการและค่าครองชีพประจำวันได้ เนื่องจากผู้ที่ขอได้ จะต้องเป็นบุคคลที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน ขอรับเบี้ยความพิการแต่ต้องขึ้นทะเบียนคนพิการแล้ว สำหรับคนพิการที่ไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ยังสามารถขอทุนประกอบอาชีพได้ และได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

แม้สวัสดิการและการสงเคราะห์ เป็นการจัดสวัสดิการรูปแบบหนึ่งที่รัฐพึงจัดให้ประชาชน แต่หากพิจารณาในแง่ของจิตใจก็พบว่า บางรายไม่ต้องการรับสวัสดิการในรูปแบบการสงเคราะห์ เนื่องจากไม่สามารถยอมรับการถูกตีตราว่า “พิการ” ที่ต้องได้รับเบี้ยยังชีพแบบการสงเคราะห์ ที่ทำให้รู้สึกไร้ศักดิ์ศรีได้ (กรรณจรียา สุขรุ่ง, ๒๕๕๔)

๓. สถานการณ์ด้านสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้ด้อยโอกาส

ประเด็นฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสนั้น กรุงเทพมหานคร ไม่ได้มีการจำแนกของกลุ่มผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส ผู้พิการที่ด้อยโอกาส และเด็กด้อยโอกาสอย่างชัดเจน ซึ่งทำให้คนกลุ่มนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากรแฝงเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้เข้าสู่ระบบทะเบียนราษฎร ทำให้ขาดการรับสวัสดิการที่พึงได้รับและ/หรือไม่ได้รับสิทธิอย่างประชาชนกรุงเทพมหานคร ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตัวเลขสถิติจะพบว่าจำนวนคนกรุงเทพมหานครอยู่จริง ประมาณ ๕.๗ ล้านคนในขณะที่มีจำนวนประชากรแฝงถึง ๓.๔ ล้านคน และแนวโน้มของประชากรแฝงก็เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

สำหรับเด็กด้อยโอกาสในกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการสงเคราะห์ทุนการศึกษา ทุนฝึกอาชีพ ค่าครองชีพประจำวัน ค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวเนื่องในการรักษาพยาบาล และเครื่องอุปโภคบริโภค

แก่เด็กที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี และได้มีการจัดตั้งศูนย์สร้างโอกาสเด็ก จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ ๑) ศูนย์สร้างโอกาสเด็กสวนลุมพินี ๒) ศูนย์สร้างโอกาสเด็กพระราม ๙ ๓) ศูนย์สร้างโอกาสเด็กทุ่งครุ ๔) ศูนย์สร้างโอกาสเด็กพระราม ๘ ๕) ศูนย์สร้างโอกาสเด็กจตุจักร ๖) ศูนย์สร้างโอกาสเด็กสะพานพระปกเกล้า และ ๗) ศูนย์สร้างโอกาสเด็กสวนพฤกษชาติ คลองจั่น รวมทั้งยังสร้างศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น ๓๑๑ ศูนย์ แต่ปัญหาที่พบคือ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบางแห่ง มีจำนวนครูไม่เพียงพอ

ส่วนคนเร่ร่อนนั้น สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ได้จัดสถานสงเคราะห์สำหรับคนเร่ร่อน/ไร้บ้าน จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ บ้านอนุใจ ซึ่งปัญหาที่พบคือ บุคคลเร่ร่อนไม่มาพักอาศัยในสถานที่ที่จัดไว้ให้ เนื่องจาก ไกลจากแหล่งที่ทำกินของตน หรือสถานที่/ย่านเดิมที่ตนอาศัยอยู่

๔. สถานการณ์ระบบสาธารณสุขปโภคสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุและคนพิการ

ระบบสาธารณสุขปโภคสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุและคนพิการ ภายในสถานที่แต่ละแห่ง ของกรุงเทพมหานครนั้น ได้มีการจัดสาธารณสุขปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการไว้แล้ว โดยเป็นไปตามกฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) มาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดไว้ดังนี้

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้น และอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคาร ที่ติดหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

“ลิฟต์” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับนำคนขึ้นลงระหว่างพื้นของอาคารที่ต่างระดับกัน แต่ไม่ใช่บันไดเลื่อนหรือทางเลื่อน

“พื้นผิวต่างสัมผัส” หมายความว่า พื้นผิวที่มีผิวสัมผัสและสีซึ่งมีความแตกต่างไปจากพื้นผิวและสีในบริเวณข้างเคียงซึ่งคนพิการทางการมองเห็นสามารถสัมผัสได้

“ความกว้างสุทธิ” หมายความว่า ความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่ง ไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยปราศจากสิ่งใด ๆ กีดขวาง

ข้อ ๓ อาคารประเภทและลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ในบริเวณที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไป

(๑) โรงพยาบาล สถานพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีอนามัย อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย สถานศึกษา หอสมุด และพิพิธภัณฑ์สถานของรัฐ สถานีขนส่งมวลชน เช่น ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟ สถานีรถ ท่าเทียบเรือ ที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน ๓๐๐ ตารางเมตร

(๒) สำนักงาน โรงแรม หอประชุม สนามกีฬา ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ประเภทต่าง ๆ ที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร

และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติ แม้กรุงเทพมหานครมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุและคนพิการ ได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ป้ายสัญลักษณ์ ที่จอดรถ บริการข้อมูล และอื่น ๆ (รถเข็นสำหรับคนพิการ ลิฟต์สำหรับคนพิการ ช่องทาง fast track ฉลากของยาอักษรเบลล์ และไม้เท้าสีขาว) แต่ยังไม่ครบถ้วนและไม่ครอบคลุมสถานที่ทุกแห่ง และข้อมูลที่ได้มีเพียงข้อมูลจากสำนักงานของกรุงเทพมหานครเท่านั้น ไม่มีการสำรวจข้อมูลของสถานที่อื่น ๆ เช่น อาคารของเอกชน หรือโรงพยาบาลของรัฐ เนื่องจากไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงาน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการทำงานที่แยกจากกัน และการของงบประมาณ ไม่ได้ขึ้นกับกรุงเทพมหานคร หากแต่เป็นไปตามพระราชบัญญัติอยู่แล้ว

ตารางที่ ๒๗ จำนวนหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่มีการดำเนินการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุและคนพิการไว้แล้ว

หน่วย: แห่ง

หน่วยงาน	ทาง ลาด	ห้องน้ำ	ป้าย สัญลักษณ์	ที่จอด รถ	บริการ ข้อมูล	อื่น ๆ
สำนักงานเขต (๕๐ เขต)	๔๕	๓๗	๓๙	๔๐	๓๘	๑๗
สำนักอนามัย (๖๘ แห่ง)	๖๔	๕๒	๓๘	๓๒	๔๙	๖๘
สำนักการแพทย์ (๘ แห่ง)	๘	๘	๘	๘	๘	๘
สำนักสิ่งแวดล้อม (๒๖ แห่ง)	๒๑	๒๕*	-	๑	-	-
สำนักพัฒนาสังคม (๑ แห่ง)	๑	๑	๑	๑	๑	๑
สำนักผังเมือง (๑ แห่ง)	๑	-	๑	๑	๑	๑
กองกลาง สำนักปลัด กรุงเทพมหานคร (๑ แห่ง)	๑	๑	๑	๑	๑	-
สำนักการระบายน้ำ (๑ แห่ง)	-	๑	-	-	-	-
สำนักเทศกิจ (๑ แห่ง)	-	-	-	-	-	-
สำนักป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย (๑ แห่ง)	-	๑*	๑*	๑*	๑*	-
สำนักการจราจรและขนส่ง (๑ แห่ง)	-	-	๑*	๑*	-	-
สำนักการโยธา ๑) สำนักงานออกแบบอาคาร ก่อสร้างใหม่	-	-	-	-	-	-
๒) กองควบคุมการก่อสร้าง	๕	๘๕	๒๗	-	-	-

*ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ

๔. สถานการณ์ระบบสวัสดิการสังคมอื่น ๆ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

นอกจากรูปแบบสวัสดิการที่ได้กล่าวถึงข้างต้น กรุงเทพมหานครก็ได้จัดตั้ง โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครศูนย์ฝึกอาชีพนครหลวง การพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรม โดยศูนย์ฝึกอาชีพแบบนครหลวง และการพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนที่สนใจ เพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือต่อยอดในอาชีพตน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าเรียน และโรงเรียนฝึกอาชีพที่เสียค่าใช้จ่ายเพียง ๑๐๕ บาท ต่อหลักสูตร แต่ขอยกเว้นได้ในกรณีของกลุ่มยาเสพติด ซึ่ง เมื่อเรียนจบหลักสูตร ก็จะได้วุฒิบัตร / ใบประกาศนียบัตร ที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ บางครั้งการขอยกเว้น

หรือผ่อนผันค่าใช้จ่าย / ค่าเล่าเรียน สำหรับคนยากไร้ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากติดระเบียบและงบประมาณที่มีจำกัด ผู้พิการและผู้สูงอายุ ที่เข้าเรียนมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับบุคคลวัยทำงาน เนื่องจากความไม่สะดวกในการเข้าเรียน เกณฑ์การรับสมัครผู้ที่เข้าเรียนนั้นต้องมีสำเนาบัตรประชาชน ซึ่งเท่ากับว่าผู้ด้อยโอกาสที่เป็นบุคคลไร้สัญชาติ จะไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการส่วนนี้ได้

แม้แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคม มักมุ่งเน้นรูปแบบการสงเคราะห์จากทางภาครัฐ แต่การจัดตั้งสวัสดิการชุมชนก็เป็นสวัสดิการอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสเล็งเห็นถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่นเดียวกับประชาชนอื่น ๆ เนื่องจากผู้ด้อยโอกาสสามารถเปลี่ยนสถานะได้เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดาทั่วไป

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. ผู้สูงอายุและคนพิการได้รับเบี้ยยังชีพ ไม่ครบตามจำนวนผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ	๑. ผู้รับเบี้ยยังชีพบางกลุ่ม ไม่มีความต้องการอย่างเร่งด่วนในการขอรับสงเคราะห์จากภาครัฐ
๒. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ยังไม่ครบถ้วนและครอบคลุมตามความจำเป็น เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่น ๆ	๒. กลุ่มคนบางกลุ่มเข้าไม่ถึงสิทธิ เช่น กลุ่มผู้ยากไร้
๓. จำนวนเด็กและ / หรือผู้ด้อยโอกาสไม่ได้รับดูแลอย่างเท่าที่ควร ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ไม่มีคุณภาพ	๓. ระบบฐานข้อมูลไม่ครอบคลุมบุคคลทั้งพื้นที่ ทำให้มีผู้ตกหล่นจากฐานข้อมูล
	การขาดการบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานของแต่ละภาคส่วน ทำให้การพัฒนา หรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นไปอย่างยากลำบาก และมีเงื่อนไข
	ศูนย์หรือสถานที่รองรับผู้ด้อยโอกาส ยังขาดบุคลากรที่เข้ามาช่วยเหลือดูแล

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๑.๑ มีสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) สัดส่วนของผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่สามารถเข้าถึง สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๑.๑.๑ จัด สาธารณูปโภคและ สิ่งอำนวยความสะดวก ในอาคารสถานที่ ของสำนักงาน กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร ภาครัฐ และเอกชน สำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการอย่างทั่วถึง	๑) อาคารสถานที่ ของหน่วยงาน กรุงเทพมหานคร หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน จัดสาธารณูปโภค สำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการอย่างทั่วถึง ๒) สิ่งอำนวยความสะดวก ในอาคาร สำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการได้รับจัดสรร อย่างครบถ้วนตาม ความต้องการ	ร้อยละ ๑๐๐			
๓.๑.๑.๒ จัด สาธารณูปโภค และ สิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการอย่างครบถ้วน	๑) สัดส่วนของ สาธารณูปโภค สำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการที่ได้รับการ ปรับปรุงให้มีคุณภาพ ดีขึ้น ๒) สัดส่วนของ ผู้สูงอายุและคนพิการ ที่ได้รับการจัดสรร สิ่งอำนวยความสะดวก อย่างครบถ้วน ตามความจำเป็น	ร้อยละ ๗๐	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๑.๒ จัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) สัดส่วนของผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสที่เข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน	ร้อยละ ๑๐๐			

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๑.๒.๑ จัดสรรเบี้ยยังชีพ สำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	๑) สัดส่วนของผู้สูงอายุและคนพิการที่ได้รับการจัดสรรเบี้ยยังชีพ	ร้อยละ ๑๐๐			
๓.๑.๒.๒ พัฒนาระบบการรักษาพยาบาลที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส	๑) สัดส่วนของผู้สูงอายุและคนพิการที่ได้รับการดูแลพยาบาลที่บ้าน และชุมชน ๒) สัดส่วนของผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสได้รับสิทธิ์การรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลใกล้บ้าน	ร้อยละ ๑๐๐			
๓.๑.๒.๓ พัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย	๑) สัดส่วนของผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับการช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย ๒) จำนวนพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อการสนทนากาที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๑๐๐			

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๑.๓ จัดสวัสดิการเด็ก

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนเด็กและเด็กด้อยโอกาสที่เข้าถึงสวัสดิการเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในรอบด้าน	ร้อยละ ๑๐๐			

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๑.๓.๑ พัฒนา ศักยภาพและ ให้คำปรึกษา	๑) จำนวนเด็กที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จัดขึ้น ๒) จำนวนเด็กที่ได้รับคำปรึกษา ๓) สัดส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่มีคุณภาพ ๔) สัดส่วนของเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการพัฒนาตาม ศักยภาพ	ร้อยละ ๑๐๐			
๓.๑.๓.๒ จัดสวัสดิการ ด้านโภชนาการสำหรับเด็กด้อยโอกาส	จำนวนเด็กด้อยโอกาสที่ได้รับการจัดสวัสดิการด้านโภชนาการที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๑๐๐			
๓.๑.๓.๓ ให้ความคุ้มครองเพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรงในเด็กและการค้ามนุษย์	๑) จำนวนเด็กด้อยโอกาสที่ได้รับการช่วยเหลือให้รอดพ้นจากการใช้ความรุนแรง และการค้ามนุษย์ ๒) จำนวนเด็กที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา	ร้อยละ ๑๐๐			

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้ (ล้านบาท)

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการจัดซื้อรถประจำทางขนานต่ำ	๙๐๐	๑๕๗.๕	๑๕๗.๕	๑๓๕	๑,๓๕๐
๒. โครงการจัดตั้ง “กองทุนสวัสดิการในระดับชุมชน” เพื่อผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	๑๒๐				๑๒๐
รวมทั้งสิ้น	๑,๐๒๐	๑๕๗.๕	๑๕๗.๕	๑๓๕	๑,๔๗๐

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. ออกข้อบังคับ การจัดสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ในอาคารสาธารณะ	๒				๐.๒
๒. ปรับปรุงห้องน้ำ ทางลาดที่จอดรถคนพิการและผู้สูงอายุ ในอาคารเก่าของ กทม. (สำนักงานเขต ๕๐ เขต ๆ ละ ๑ ล้านบาท)	๑๐๐				๑๐๐
๓. ซ่อมไม้เท้าสำหรับให้บริการในอาคารของกทม. (สำนักงานเขต ๕๐ เขต ๆ ละ ๕ หมื่นบาท)	๒.๕				๒.๕
๔. ปรับปรุงบาทวิถี ทางข้ามทางเดินเท้าสำหรับคนพิการผู้สูงอายุ (สำนักงานเขต ๕๐ เขต ๆ ละ ๕ ล้านบาท)	๒๕๐				๒๕๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕. ปรับปรุงห้องน้ำคนพิการ และผู้สูงอายุ (๑๐ ห้อง ๆ ละ ๒ แส่นบาทต่อพื้นที่เขต ๕๐ เขต)	๑๐๐				๑๐๐
๖. ปรับเกณฑ์การจัดสรร เบี้ยยังชีพ เพื่อให้ประชากรแฝง ได้รับเบี้ยยังชีพ และเพิ่มแนวทาง การจัดสรรเบี้ยยังชีพให้กับ คนยากจน	๐.๒				๐.๒
๗. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก ทางด้านการเคลื่อนไหว สำหรับคนพิการ ผู้สูงอายุ และ ผู้ประสบปัญหาทางการ เคลื่อนไหว (เก้าอี้รถเข็น ๓๕๐ คัน / ปี)	๔.๕	๑๕.๕	๓.๕	๓.๕	๒๗
๘. ศึกษาวิจัยอัตราเบี้ยยังชีพที่ เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้สามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์	๑				๑
๙. จัดทำระบบฐานข้อมูลกลาง กรุงเทพมหานคร ของผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ที่สามารถเชื่อมโยง กับฐานข้อมูล กลางของประเทศ	๒๐				๒๐
๑๐. พัฒนาระบบการดูแล พยาบาลผู้สูงอายุและคนพิการ ที่บ้านและชุมชนทั้งระบบตั้งแต่ การฝึกอบรม อาสาสมัคร ออกแบบกิจกรรมวิธีการ การตรวจติดตาม (มีค่าตอบแทนอาสาสมัคร)	๕				๕
๑๑. พัฒนาศักยภาพอาสา สมัคร / ผู้ดูแลกลุ่มเป้าหมาย ผู้สูงอายุ คนพิการ และ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน	๑				๑

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๒. จัดตั้งศูนย์ดูแล กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ในชุมชน	๑๐			๑๐	๒๐
๑๓. เพิ่มบริการคลินิก กายภาพบำบัด และจัดตั้งศูนย์ ส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ ผู้สูงอายุและคนพิการ ในศูนย์บริการสาธารณสุข	๓๔				๓๔
๑๔. ศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพงาน ด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู		๒			๒
๑๕. ปรับปรุง / ฟื้นฟู พื้นที่ ใกล้เคียงให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อการสนันทนาการ เช่น พื้นที่ ใต้ทางด่วน สถานที่ของศูนย์ ต่าง ๆ ที่ปัจจุบันไม่ได้ใช้งานแล้ว	๑๐				๑๐
๑๖. จัดทำความร่วมมือกับ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) การเคหะ แห่งชาติ สำนักงานทรัพย์สิน ส่วนพระมหากษัตริย์และ / หรือ หน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน และส่งเสริมให้เกิดการ ออมในระดับชุมชน เพื่อพัฒนา ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย	-	-	-	-	-
๑๗. ปรับปรุงศูนย์พัฒนา เด็กก่อนวัยเรียนให้ครบวงจร (โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้ เหมาะสมต่อการเรียน เพิ่มสื่อการสอนที่มีคุณภาพ กระบวนการตรวจสอบการ ดำเนินงานของศูนย์ และ กระบวนการและเกณฑ์ การคัดเลือกครูของศูนย์พัฒนา เด็กก่อนวัยเรียน)	๒๕๐				๒๕๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๘. จัดทำปฏิทินกิจกรรม สร้างสรรค์ โดยความร่วมมือ กับภาคเอกชน และประชาสังคม	๐.๒				๐.๒
๑๙. จัดตั้งศูนย์รับปรึกษา ปัญหาวัยรุ่นในโรงเรียนที่มี กลุ่มเยาวชนเป็นแกนกลาง ในการดำเนินงาน	๕				๕
๒๐. จัดทำระบบเชื่อมโยง เครือข่ายเว็บไซต์สำหรับปรึกษา ปัญหาวัยรุ่นโดยผู้เชี่ยวชาญ	๑				๑
๒๑. จัดทำโครงการ ความร่วมมือกับสถานีวิทย์ รับปรึกษาปัญหาวัยรุ่นต่าง ๆ ที่ได้รับความสนใจจากกลุ่มวัยรุ่น ในการร่วมเป็นเครือข่าย การให้คำปรึกษา	-	-	-	-	-
๒๒. จัดทำโครงการ ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย ในการพัฒนาศักยภาพครู สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน และ ร่วมทำกิจกรรมสร้างสรรค์กับ เด็กก่อนวัยเรียนและเยาวชน	-	-	-	-	-
๒๓. เพิ่มเต็มงบประมาณ เพื่อการจัดสวัสดิการ ด้านโภชนาการสำหรับเด็ก ด้อยโอกาส	๒๕๐				๒๕๐
๒๔. จัดทำฐานข้อมูล เด็กด้อยโอกาสในระดับชุมชน ผ่านระบบโรงเรียน ชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๕				๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๒๕. ปรับปรุงการเชื่อมโยง การทำงานร่วมกัน กับ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (One Stop Crisis Center: OSCC) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการทำงานให้มากขึ้น และมีมิติเชิงรุกมากขึ้น		-	-	-	-
๒๖. จัดกระบวนการฟื้นฟู สมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา เพื่อนำไปสู่ความเป็นบุคคล ที่ฟื้นสภาพแล้ว (Whole Person Recovery) ในสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ	๕				๕
๒๗. จัดทำ “อาสาสมัคร คุ้มครองเด็กในระดับชุมชน” เพื่อเฝ้าระวังการใช้ความรุนแรง ในเด็กและการค้ามนุษย์	๓				๓
๒๘. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ กฎหมายคุ้มครองเด็กเพื่อให้ สามารถคุ้มครองป้องกันการ ตกเป็นเหยื่อของการใช้ ความรุนแรงในเด็กและ การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะ ในแง่การบังคับใช้กฎหมาย และบทลงโทษ	๑.๕				๑.๕
รวมทั้งสิ้น	๑,๐๒๙.๑	๑๗.๕	๓.๕	๑๓.๕	๑,๐๖๓.๖

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๒
เมืองแห่งโอกาสทาง
เศรษฐกิจ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

กรุงเทพมหานครมีระบบการจัดการอาชีพและการแสวงหา
รายได้ ที่สามารถเพิ่มโอกาส ให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส
ทางเศรษฐกิจ และผู้ที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ โดย
ใช้ฐานวัฒนธรรมชุมชน ได้กว้างขวาง

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานครมีฐานข้อมูล ของผู้ด้อยโอกาสทาง
เศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ เพื่อใช้ในการวางแผน
ระบบการจัดการ การแสวงหาแหล่งทุนและอาชีพที่มั่นคง
๒. ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และแรงงานนอกระบบ
ในกรุงเทพมหานคร มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักพัฒนาสังคม สำนัก
การคลัง และสำนักงานเขต
หน่วยงานนอกสังกัด กทม. ได้แก่ มหาวิทยาลัยภาครัฐ
สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรม
สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สมาคมธนาคาร
กรมการค้าภายใน กรมสรรพากร กระทรวงสาธารณสุข

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. สัดส่วนของผู้ด้อยโอกาส ทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ ในกรุงเทพมหานครมีรายได้ที่มั่นคง	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๑๐๐
๒. สัดส่วนของผู้ด้อยโอกาส ทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ ในกรุงเทพมหานครมีอาชีพที่มั่นคง	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๑๐๐
๓. จำนวนจุดตรวจวัดที่น้ำคลอง มีค่าเฉลี่ยของค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) มากกว่าหรือเท่ากับ ๓.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่น้อยกว่า ๔๐	ไม่น้อยกว่า ๔๕	ไม่น้อยกว่า ๕๐	ไม่น้อยกว่า ๖๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ในขณะที่กระแสสังคมโลกเต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งการแข่งขันทางเศรษฐกิจอย่างเข้มข้น การแข่งขันทางวิทยาการก็เป็นตัวเร่งให้มีความร้อนแรงมากยิ่งขึ้น กรุงเทพมหานครได้เสริมสร้างบรรยากาศของการพัฒนามหานครให้พร้อมก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจวิทยาการอย่างเข้มข้น และตั้งเป้าในการผลักดันให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจไม่แพ้ชาติใดในโลก ด้วยมาตรการดังนี้

๑. สร้างศูนย์ข้อมูลทางเศรษฐกิจการเงิน การคลังและการลงทุนอย่างครบวงจร เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลส่งเสริมเศรษฐกิจเมืองในกรุงเทพมหานคร ทุกแง่มุม แก่ประชาชนและหน่วยธุรกิจ ให้สามารถขยายโอกาสทางเศรษฐกิจได้อย่างรอบคอบ และลงทุนอย่างไม่ประมาท พร้อมเสนอ ข้อมูลข่าวสารทันสมัย อย่างต่อเนื่อง

๒. ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจรากหญ้าพัฒนาต่อยอด สู่เครือข่ายการผลิตขนาดใหญ่ ที่มั่นคงยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับในสากล ด้วยศูนย์พัฒนาธุรกิจ ส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ประกอบการ สนับสนุนองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ ทั้งองค์ความรู้ และการตลาด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกรุงเทพมหานคร มีอัตราเพิ่มไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี อย่างต่อเนื่อง

๓. เผยแพร่และพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสู่ผลิตภัณฑ์ Bangkok Brand ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างผ่านศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ด้วยคุณภาพที่กรุงเทพมหานครการันตี ว่าได้มาตรฐานระดับสากลไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ผลิตภัณฑ์

ในขณะเดียวกันประชาชนเอง ต้องปรับตัวให้ทันกับ บรรยากาศแห่งการแข่งขัน ด้วยปัญหาแรงงานนอกระบบเป็นปัญหาหนึ่ง ที่อาจทำให้ประชาชนไม่ได้รับสิทธิ์ต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม ในฐานะประชาชนคนหนึ่ง จากข้อมูลแรงงานนอกระบบ ที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่ามีจำนวนแรงงานนอกระบบ ๑.๓ ล้านคนและจำนวนแรงงานในระบบ ๒.๖ ล้านคน ซึ่งแรงงานนอกระบบนี้คิดเป็น ๑ ใน ๓ ของแรงงานทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มักประกอบอาชีพพนักงานในร้านค้า / ร้านอาหาร / ตลาด / ที่พักรวมทำงานด้านการขายส่งขายปลีก การช้อปปิ้งออนไลน์ ทั้งนี้ยังขาดฐานข้อมูลของแรงงานต่างชาติที่มีสถานะเป็นผู้ไร้สัญชาติเนื่องจากยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน ซึ่งการที่มีแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครจำนวนถึง ๑.๓ ล้านคนนี้ส่งผลให้ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน เหมือนแรงงานในระบบเช่น การคุ้มครองค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

การฝึก และพัฒนาทักษะอาชีพฝีมือแรงงาน การประกันในกรณีอุบัติเหตุอันเกิดจากการทำงาน การประกันการว่างงานกรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิตหรือสวัสดิการทั่วไป เช่น เงินคลอดบุตร เป็นต้น ซึ่งถ้าแรงงานนอกระบบ ต้องการความคุ้มครองก็จำเป็นต้องจ่ายเงินสมทบ ๓,๓๖๐ บาท ต่อปี เพื่อรับสิทธิประโยชน์คุ้มครอง ๓ รายการ คือกรณี ทุพพลภาพ คลอดบุตร และเสียชีวิต ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในหลักประกันแรงงานที่พึงได้รับ เท่ากับว่าเกิดความเหลื่อมล้ำในการจัดสวัสดิการหรือสามารถเรียกได้ว่า “ระบบสวัสดิการสังคมที่มีหลายมาตรฐาน” (กรรณจรียา สุขรุ่ง, ๒๕๕๔)

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางด้าน เศรษฐกิจการค้าพาณิชย์กรรม เกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการลงทุน ของประเทศไทย การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครอยู่ในรูปแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจเมือง ที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการและประชาชน อีกทั้งยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นเมืองนำเที่ยวอันดับหนึ่งของเอเชีย ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ (จากการสำรวจของนิตยสาร Travel and Leisure) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นกรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีภาระในการผลักดัน ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน ให้เป็น ศูนย์ข้อมูลส่งเสริมเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร อย่างครบวงจร และจัดระบบสวัสดิการที่มีมาตรฐาน ครอบคลุมประชาชนทุกคนต่อไป

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. กรุงเทพมหานครไม่มีศูนย์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การลงทุน	๑. รัฐบาลมีแผนดำเนินการพัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การลงทุน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างฐานข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในกรุงเทพมหานคร โดยข้อมูลเหล่านั้น จะเป็นประโยชน์ ทั้งกับตัวผู้ผลิตเอง ในการจัดหาวัตถุดิบ และลูกค้าที่มีความต้องการในตัวสินค้าและบริการ
๒. สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากสภาพของย่าน	๑. ย่านสมัยใหม่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และรุกสู่อ่านชุมชนเก่า ๒. ภูมิปัญญาดั้งเดิมที่เคยอยู่คู่กับย่านเก่า มีแนวโน้มว่าจะสูญหายไปเรื่อย ๆ ๓. การก่อสร้างอาคารใหม่ หรือซ่อมแซม แก้ไขอาคารเดิม หรือการมีสิ่งปลูกสร้างลักษณะใด ๆ ที่มีรูปแบบอันขาดความกลมกลืนกับภูมิทัศน์ของย่าน ๔. ย่านเก่าหลายแห่งอาจสูญเสียมูลค่าต่อความสูญเสียจากอัคคีภัย

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยทำท่าย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๓. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ในย่านเก่า</p>	<p>๑. อาคารที่อยู่อาศัย อาจไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของผู้อยู่อาศัย เมื่อหมดสัญญา ก็มักมีปัญหาเรื่องการต่อสัญญา หรือเจ้าของพื้นที่ต้องการนำพื้นที่ไปใช้ประโยชน์เพื่อการอื่น</p> <p>๒. การอนุรักษ์ พื้นที่ในเมือง คาบเกี่ยวหลายประเด็น เช่น กรรมสิทธิ์ที่ดิน สิทธิการครอบครองพื้นที่สาธารณะ / พื้นที่ส่วนบุคคล กลุ่มคน (คนในพื้นที่องค์กรชุมชน ภาครัฐทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น ฯลฯ) การดำเนินการ จึงมีผลกระทบต่อผู้คนหลายฝ่าย</p> <p>๓. การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในย่าน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p> <p>๔. ผู้อยู่อาศัยอาจเห็นว่าการดำเนินการจัดระเบียบย่าน ผังเมือง เป็นการริดรอนสิทธิ</p> <p>๕. การอนุรักษ์เมือง ในกรณีประเทศไทย มักจำกัดอยู่ที่ตัวอาคารสำคัญหรือโบราณสถาน มิได้ควบคู่ไปกับการวางแผนทางสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะ participatory planning</p> <p>๖. ประชาชน หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่รัฐ ยังไม่เข้าใจกฎหมายโบราณสถาน ว่าสิ่งใดอยู่ในขอบเขตพึงปฏิบัติได้ และสิ่งใดอยู่นอกเหนือขอบเขต</p>
<p>๔. แรงงานนอกระบบเผชิญกับความเสี่ยงจากการทำงานและมีสถานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ</p>	<p>๑. ภาครัฐมีการจัดสวัสดิการ ให้กับแรงงานนอกระบบ แต่ไม่ครอบคลุมความปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน และไม่ใช่สวัสดิการจำเป็นหลักที่พึงได้รับ ซึ่งหากต้องการได้รับการคุ้มครองเพิ่มเติม ก็จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม เกิดเป็นความเหลื่อมล้ำทางการจัดสวัสดิการ ระหว่างแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ</p> <p>๒. แรงงานนอกระบบ ไม่สามารถยื่นคำร้อง ทำธุรกรรมทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกู้เงินจากสถาบันการเงินได้ เนื่องจากไม่มีสินทรัพย์หรือหลักค้ำประกัน</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๒.๑ พัฒนารฐานข้อมูลของผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ฐานข้อมูลของผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบมีความครอบคลุม	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๒.๑.๑ พัฒนาฐานข้อมูลของผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ โดยให้บุคลากรของกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วม (Database Development)	บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลของกรุงเทพมหานครมีความรู้ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญในการใช้และพัฒนารฐานข้อมูลของผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ	เขตพื้นที่ละ ๑ คน	เขตพื้นที่ละ ๑ คน	เขตพื้นที่ละ ๑ คน	เขตพื้นที่ละ ๑ คน
๓.๒.๑.๒ สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลทางด้านผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (Information and Database Sharing)	ร้อยละของฐานข้อมูลที่ถูกใช้และพัฒนารฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนระบบการจัดการแสวงหาแหล่งทุนและอาชีพที่มั่นคง	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๒.๑.๓ สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ	จำนวนผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และผู้ที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบเข้าถึงแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการประกอบอาชีพ	ร้อยละ ๑๐๐			
๓.๒.๑.๔ ยกกระดับ / พัฒนาคุณภาพผลผลิตและบริการ	๑) จำนวนร้านค้าขายริมทางที่ได้รับการพัฒนาผลผลิตและการให้บริการ ๒) จำนวนสินค้าชุมชน สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพผลผลิตและการส่งเสริมการขาย	ร้อยละ ๑๐๐			

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๒.๒ สนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีรายได้ที่มั่นคง	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๑๐๐
๒) ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีอาชีพที่มั่นคง	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๒.๒.๑ ดูแลพัฒนาและปรับปรุงศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพอย่างครบวงจร กล่าวคือ มีการจัดการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ และจัดหาหรือมีกระบวนการให้เกิดการสร้างอาชีพอย่างแท้จริง	สัดส่วนของผู้เข้าฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ ได้รับการเข้าทำงานตรงกับความต้องการหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านมาตรฐานวิชาชีพ	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๒.๒.๒ เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจผ่านการพัฒนาอาชีพ	สัดส่วนของผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจมีรายได้ และอาชีพที่มั่นคง	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๒.๓ จัดสวัสดิการแรงงานนอกระบบ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) สัดส่วนผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและผู้ที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบได้รับสวัสดิการจากการทำงาน	ร้อยละ ๑๐๐			

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๒.๓.๑ จัดหลักประกันความปลอดภัยในการทำงาน	๑) จำนวนผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ ที่ได้รับการจดทะเบียนในฐานะข้อมูล ๒) จำนวนแรงงานนอกระบบ ที่ได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน	ร้อยละ ๑๐๐			

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการจัดตั้งกองทุนออมเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและผู้ที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ	๕๐				๕๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๒. โครงการจัดตั้งกองทุนออม ให้กับแรงงานนอกระบบ	๑๐๐				๑๐๐
๓. โครงการจัดการอบรมเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญ ในการใช้และพัฒนารฐานข้อมูล ของ ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงาน นอกระบบโดยดูจากสัดส่วน ของ เจ้าหน้าที่ที่เข้ารับการอบรมผ่านการ ประเมินพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ และ พัฒนารฐานข้อมูลของผู้ด้อยโอกาส ทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ	๐.๕	๐.๗	๐.๕	๑.๒	๓.๓
๔. โครงการจัดอบรมให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างความเข้าใจและ เพิ่มประสิทธิภาพขยายช่องทาง ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมใน การพัฒนารฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ โดยดูจาก จำนวนของผู้ด้อยโอกาสทาง เศรษฐกิจสามารถระบุโครงการด้านการ พัฒนารฐานข้อมูลและมีส่วนร่วมในการ พัฒนารฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ	๐.๕	๐.๗	๐.๕	๑.๒	๓.๓
๕. โครงการสร้างเครือข่ายทางด้าน เศรษฐกิจในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทาง เศรษฐกิจในแต่ละเขตพื้นที่ของ กรุงเทพมหานคร โดยวัดจากจำนวน ของผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจเข้าร่วม เครือข่ายในแต่ละเขต ของ กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๖. โครงการจัดสัมมนา เพื่อการแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลระหว่าง กรุงเทพมหานครกับหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้อง วัดจากสัดส่วนของฐานข้อมูล ของกรุงเทพมหานครและหน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนา และแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๗. โครงการร่วมมือระหว่าง กรุงเทพมหานครและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจัดอบรมให้แก่ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาฐานข้อมูล วัดจากสัดส่วนของฐานข้อมูลของกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนาและแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๘. โครงการอบรม สนับสนุนและพัฒนาศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพอย่างครบวงจร กล่าวคือ มีการจัดการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ และจัดหาหรือมีกระบวนการให้เกิดการสร้างอาชีพอย่างแท้จริงวัดจากสัดส่วนของผู้เข้าฝึกอบรมพัฒนาอาชีพได้รับการเข้าทำงานตรงกับความต้องการหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านมาตรฐานวิชาชีพ	๑๒๐	๑๓๒	๑๓๕	๑๔๐	๕๒๗
๙. โครงการพัฒนาศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพโดยให้ชุมชนในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมการพัฒนารูปแบบการอบรมและพัฒนาอาชีพ วัดจากสัดส่วนของผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้จริง	๒๐	๒๒	๒๕	๒๗	๙๔
๑๐. โครงการพัฒนา และอบรมการสร้างตลาด การสร้างเครื่องมือทางการตลาด และการจัดหาตลาดวิชาชีพให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมในศูนย์ฝึกอาชีพของกรุงเทพมหานครและผู้ประกอบการ OTOP กรุงเทพมหานคร วัดจากสัดส่วนของผู้เข้าอบรมสามารถสร้างตลาดเข้าใจวิธีการใช้เครื่องมือทางการตลาด	๒	๒.๒	๒.๔	๒.๖	๙.๒

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๑. โครงการพัฒนามาตรฐานสินค้า ชุมชนและมาตรฐานบริการที่เกี่ยวข้อง กับการฝึกอบรม พัฒนาอาชีพของศูนย์ ฝึกอบรมอาชีพของกรุงเทพมหานคร และผู้ประกอบการ OTOP กรุงเทพมหานคร วัดจากผลิตภัณฑ์และ บริการที่ผู้เข้ารับการอบรมและนำไป ประกอบกิจการมีมาตรฐานชุมชนและ มาตรฐานการบริการที่เหมาะสม	๒	๒.๒	๒.๔	๒.๖	๙.๒
๑๒. โครงการฝึกอบรมและพัฒนา ความรู้ ระเบียบปฏิบัติ กฎหมายและ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายใน ประเทศ การส่งออกสินค้า การทำงาน ในด้านบริการที่ต่างประเทศของ ผู้เข้ารับการอบรมจากศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานครและผู้ประกอบการ OTOP กรุงเทพมหานครผู้เข้ารับ การอบรมมีความรู้ ทักษะ และทราบ ถึงระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย และ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายใน ประเทศ การส่งออกสินค้า การทำงาน ในด้านบริการที่ต่างประเทศ	๒	๒.๒	๒.๔	๒.๖	๙.๒
๑๓. โครงการจัดตั้งกองทุนออม เพื่อการประกอบอาชีพสำหรับ ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และผู้ที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ	๕	๕.๕	๖	๖.๕	๒๓
๑๔. โครงการจัดตั้งกองทุนออม ให้กับแรงงานนอกระบบ	๕	๕.๕	๖	๖.๕	๒๓
รวมทั้งสิ้น	๒	๒.๒	๒.๔	๒.๖	๙.๒

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. สร้างความร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินสำหรับการกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และผู้ที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ	-	-	-	-	-
๒. พัฒนาขีดความสามารถให้แก่คณะทำงานของกองทุนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนเช่น กองทุนบทบาทสตรี กองทุนหมู่บ้านฯ เพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เข้มแข็งและยั่งยืน	๑				๑
๓. จัดทำการพัฒนาคุณภาพครบวงจรให้แก่ร้านค้าขายอาหารริมทางให้มีคุณภาพ สะอาด ถูกสุขลักษณะ	๕๐				๕๐
๔. จัดระเบียบและกำหนดเขตพื้นที่ร้านค้าขายริมทางให้กลายเป็นพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวและการจับจ่าย	๕๐				๕๐
๕. จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายภายใต้ตราสัญลักษณ์ของกรุงเทพมหานครในรูปแบบมหกรรมสินค้าคุณภาพ ตลาดนัดสินค้าคุณภาพฯ	๑๐๐				๑๐๐
๖. ออกกฎข้อบังคับให้แรงงานนอกระบบที่เข้าสู่ระบบประกันตนและได้รับการคุ้มครองเช่นเดียวกับผู้ประกันตนที่เป็นแรงงานในระบบ	๐.๒				๐.๒
๗. จัดทำระบบฐานข้อมูลสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ	๒				๒
๘. จัดประกันอุบัติเหตุเนื่องมาจากการทำงานให้แก่แรงงานนอกระบบ	๑๐๐				๑๐๐
รวมทั้งสิ้น	๖๒๕.๔				๖๒๕.๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๓
การศึกษาสำหรับทุกคน

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

เมืองกรุงเทพฯ สามารถจัดการศึกษาให้กับเด็กเยาวชน ในพื้นที่กรุงเทพฯ อย่างทั่วถึง โดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม และศาสนา และจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาให้เยาวชนในพื้นที่กรุงเทพฯ มีความรู้ มีจิตสำนึกรักเมืองกรุงเทพฯ ห่วงแทน และร่วมสืบทอดวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของเมืองกรุงเทพฯ มีคุณธรรม มีทักษะในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพสุจริตในเมืองกรุงเทพฯ

ความหมายทางวิชาการ

การศึกษาสำหรับทุกคน (Education for All: EfA) เป็นแนวคิดสากลในการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนามนุษย์ใน ๒ แนวทางใหญ่ ๆ คือ

(๑) การกระจายโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและเสมอภาค (Equal Educational Opportunity) หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเยาวชนอย่างทั่วถึง โดยไม่มีการแบ่งแยกความแตกต่างทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม และศาสนา

(๒) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (High - quality Education) หมายถึง การจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้ สามารถอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีจิตสำนึกรักชุมชนและประเทศชาติบ้านเมือง ห่วงแทนและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของตนเอง มีคุณธรรม มีทักษะในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงตัวได้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักงานการศึกษา สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) เด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้รับการศึกษา ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี และ/หรือ การศึกษาตามอัธยาศัยครอบคลุม ในทุกเขตพื้นที่	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕
๒) โรงเรียนสังกัด กทม. จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๑๐๐
๓) โรงเรียนสังกัด กทม. มีผลทดสอบระดับชาติของนักเรียน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ใน ๕ รายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา และวิชาภาษาอังกฤษ	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๕๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

๑. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี การกระจายโอกาสทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ของแต่ละเขตพื้นที่ยังไม่ครอบคลุมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๑๒ ปี) มากนัก โรงเรียนในสังกัด กทม. ส่วนใหญ่จะได้รับให้บริการการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่มี ขยายโอกาสการศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พิจารณาได้จากข้อมูลในตารางที่ ๒๘

ตารางที่ ๒๕ จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ที่เปิดการเรียนการสอนตามระดับชั้นต่าง ๆ

ระดับชั้น	จำนวนโรงเรียน	หมายเหตุ
อนุบาล ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๓ โรงเรียน	๑. โรงเรียนวิชูทิศ ๒. โรงเรียนแก่นทองอุปถัมภ์ ๓. โรงเรียนนาหลวง
อนุบาล ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๕ โรงเรียน	โรงเรียนที่เปิดระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้แก่ ๑. โรงเรียนสุเหร่าใหม่ (เขตสวนหลวง) ๒. โรงเรียนวัดราชสิงขร
อนุบาล ๑ - ประถมศึกษาปีที่ ๖	๓๓๐ โรงเรียน	โรงเรียนที่ไม่มีระดับชั้นอนุบาล ๒ โรงเรียน ได้แก่ ๑. โรงเรียนวัดธรรมมงคล ๒. โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา
มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๖ โรงเรียน	โรงเรียนใหม่ที่เปิดการเรียนการสอนปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (ในระดับชั้นอนุบาล ๑ และประถมศึกษาปีที่ ๑) ได้แก่ ๑. โรงเรียนคงโคร์ดอุทิศ ๒. โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ ๓. โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ ๔. โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ ๕. โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ ๖. โรงเรียนมัธยมปยุตนาवास ๗. โรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม
รวม	๔๓๘ โรงเรียน	

(ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๖)

นอกจากนี้ ข้อมูลในตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่า หากเราพิจารณาจำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. และระดับชั้นเรียนที่ให้บริการโดยจำแนกตามเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร จะพบว่าโรงเรียนสังกัด กทม. ส่วนใหญ่จะเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ และในบางเขตพื้นที่ก็พบว่ายังไม่มีบริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายได้แก่ เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตพญาไท เขตพระนคร เขตคลองเตย เขตบางคอแหลม เขตบางรัก เขตยานนาวา เขตสาทร เขตคั่นนายาว เขตธนบุรี เขตบางกอกใหญ่ เขตวังทองหลาง และเขตสัมพันธวงศ์ ประเด็นนี้จึงยังเป็นการตอกย้ำว่า การกระจายโอกาสทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ของกรุงเทพมหานครยังไม่สมบูรณ์นัก

ตารางที่ ๒๙ จำนวนโรงเรียนและระดับชั้นที่เปิดสอนในแต่ละเขตพื้นที่

สำนักงานเขต	จำนวนโรงเรียน				
	อ.๑ - ป.๖	อ.๑ - ม.๓	อ.๑ - ม.๖	ม.๑ - ม.๖	จำนวนรวม
ดุสิต	๙	-	-	-	๙
ป้อมปราบศัตรูพ่าย	๔	-	-	-	๔
พญาไท	๑	-	-	-	๑
พระนคร	๑๑	-	-	-	๑๑
ราชเทวี	๓๓	๑	-	-	๔
วังทองหลาง	๓	-	-	-	๓
สัมพันธวงศ์	๓	-	-	-	๓
คลองเตย	๓	๑ (ไม่มี อ.)	-	-	๔
บางคอแหลม	๗	-	-	-	๗
บางนา	๔	๓	-	-	๗
บางรัก	๕	-	-	-	๕
ปทุมวัน	๖	๒	-	-	๘
พระโขนง	๓	๑	-	-	๔
ยานนาวา	๖	-	-	-	๖
วัฒนา	๘	๒	-	-	๘
สาทร	๒	-	-	-	๒
สวนหลวง	๕	๒	-	๑	๘
ลาดพร้าว	๔	-	-	๒	๖
หลักสี่	๑	๕	-	-	๖
จตุจักร	๕	๑	-	๑	๗
ดอนเมือง	๓	๓	-	-	๖
บางเขน	๔	๑	-	-	๕
บางซื่อ	๖	๑	-	-	๗
สายไหม	๕	๔	-	-	๙
คลองสามวา	๑๕	๓	-	-	๑๘
บางกะปิ	๑๐	-	-	๑	๑๑
คันนายาว	๒	-	-	-	๒
บึงกุ่ม	๖	๒	-	-	๘
ประเวศ	๑๒	๒	๑	๑	๑๖
มีนบุรี	๙	๔	-	-	๑๓

สำนักงานเขต	จำนวนโรงเรียน				จำนวนรวม
	อ.๑ - ป.๖	อ.๑ - ม.๓	อ.๑ - ม.๖	ม.๑ - ม.๖	
ลาดกระบัง	๑๑	๙	-	-	๒๐
สะพานสูง	๔	๒	-	-	๖
หนองจอก	๓๐	๗	-	-	๓๗
คลองสาน	๕	๒	-	๑	๘
จอมทอง	๘	๓	-	-	๑๑
ตลิ่งชัน	๑๕	๑	-	-	๑๖
ทวีวัฒนา	๕	๑	-	๑	๗
ธนบุรี	๑๗	-	-	-	๑๗
บางกอกน้อย	๑๔	๑	-	-	๑๕
บางกอกใหญ่	๖	-	-	-	๖
บางพลัด	๑๑	๑	-	-	๑๑
ทุ่งครุ	๖	๒	-	-	๘
บางขุนเทียน	๙	๗	-	-	๑๖
บางบอน	๖	๒	-	-	๘
บางแค	๗	๕	-	-	๑๒
ภาษีเจริญ	๗	๖	-	-	๑๓
ราษฎร์บูรณะ	๔	๒	-	-	๖
หนองแขม	๑	๕	-	-	๖

(ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕)

๒. การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของกรุงเทพมหานครผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อของนักเรียนโรงเรียนสังกัด กทม. ยังอยู่เกณฑ์ค่อนข้างต่ำ

เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสังกัด กทม. ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา พบว่ามีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ในวิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา และวิชาภาษาอังกฤษ (ตารางที่ ๓๐) ขณะที่ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ในวิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ วิชาศิลปะ และวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะในวิชาหลัก เช่น วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ตารางที่ ๓๐ ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียน สังกัด กทม.

	ปีการศึกษา ๒๕๕๑		ปีการศึกษา ๒๕๕๒		ปีการศึกษา ๒๕๕๓		ปีการศึกษา ๒๕๕๔		ปีการศึกษา ๒๕๕๕	
	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ
ภาษาไทย	๔๓.๐๘	๔๒.๐๒	๔๐.๑๐	๓๘.๕๘	๓๒.๒๒	๓๑.๒๒	๕๐.๖๕	๕๐.๐๔	๔๗.๕๖	๔๕.๖๘
คณิตศาสตร์	๔๔.๗๖	๔๓.๗๖	๓๖.๑๒	๓๕.๘๘	๓๔.๗๔	๓๔.๘๕	๕๐.๘๓	๕๒.๔๐	๓๕.๘๖	๓๕.๗๗
วิทยาศาสตร์	๕๓.๑๘	๕๑.๖๘	๓๙.๕๒	๓๘.๖๗	๔๓.๗๙	๔๑.๕๖	๓๙.๔๒	๔๐.๘๒	๓๗.๘๐	๓๗.๔๖
สังคมศึกษา			๓๔.๗๘	๓๓.๗๐	๔๗.๗๔	๔๗.๐๗	๕๓.๓๕	๕๒.๒๒	๔๕.๙๐	๔๔.๒๒
ภาษาอังกฤษ			๒๙.๕๔	๓๑.๗๕	๑๘.๒๓	๒๐.๙๙	๓๓.๓๓	๓๘.๓๗	๓๔.๖๐	๓๖.๙๙
สุขศึกษาฯ			๖๖.๘๓	๖๔.๗๖	๕๖.๗๐	๕๔.๓๑	๖๐.๗๓	๕๘.๘๗	๕๗.๓๐	๕๔.๘๔
ศิลปะ			๔๔.๗๖	๔๒.๔๙	๔๔.๕๗	๔๑.๑๐	๔๗.๕๔	๔๖.๗๕	๕๕.๔๔	๕๒.๒๗
การทำงาน อาชีพฯ			๕๒.๕๖	๕๑.๕๙	๕๕.๑๒	๕๒.๕๒	๕๖.๖๔	๕๕.๓๘	๕๖.๓๐	๕๓.๘๕

(ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ณ พ.ศ. ๒๕๕๖)

ตารางที่ ๓๑ ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียน สังกัด กทม.

	ปีการศึกษา ๒๕๕๑		ปีการศึกษา ๒๕๕๒		ปีการศึกษา ๒๕๕๓		ปีการศึกษา ๒๕๕๔		ปีการศึกษา ๒๕๕๕	
	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ	กทม.	ประเทศ
ภาษาไทย	๔๑.๒๐	๔๑.๐๙	๓๖.๙๗	๓๕.๓๕	๔๔.๒๘	๔๒.๘๐	๔๘.๒๖	๔๘.๑๑	๕๓.๘๗	๕๔.๔๘
คณิตศาสตร์	๓๑.๗๖	๓๒.๖๖	๒๗.๐๙	๒๖.๐๕	๒๔.๒๗	๒๔.๑๘	๓๐.๙๒	๓๒.๐๘	๒๕.๑๐	๒๖.๙๕
วิทยาศาสตร์	๓๘.๐๕	๓๙.๔๔	๓๐.๐๑	๒๙.๑๖	๒๘.๑๖	๒๙.๑๗	๓๐.๕๘	๓๒.๑๙	๓๒.๑๘	๓๕.๓๗
สังคมศึกษา	๔๑.๐๐	๔๑.๔๒	๔๐.๙๒	๓๙.๗๐	๔๒.๑๕	๔๐.๘๕	๔๒.๘๓	๔๒.๗๓	๔๖.๓๑	๔๗.๑๒
ภาษาอังกฤษ	๓๑.๗๔	๓๒.๔๒	๒๒.๘๐	๒๒.๕๔	๑๕.๐๐	๑๖.๑๙	๒๘.๙๙	๓๐.๔๙	๒๕.๘๘	๒๘.๗๑
สุขศึกษาฯ			๕๗.๕๑	๕๖.๗๐	๗๒.๗๕	๗๑.๙๗	๕๑.๑๙	๕๐.๘๗	๕๕.๔๘	๕๖.๖๗
ศิลปะ			๓๖.๒๙	๓๒.๙๕	๓๐.๕๘	๒๘.๔๘	๔๔.๘๙	๔๓.๕๐	๔๒.๙๑	๔๓.๓๑
การทำงาน อาชีพฯ			๓๕.๔๐	๓๓.๘๖	๔๘.๒๘	๔๗.๐๗	๔๗.๗๘	๔๗.๒๙	๔๖.๔๔	๔๗.๓๙

(ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ณ พ.ศ. ๒๕๕๖)

๓. การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ

ข้อมูลในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ระบุว่าโรงเรียนสังกัด กทม. ที่ให้บริการการศึกษาสำหรับผู้เรียนในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ ยังมีไม่เพียงพอ ทั้ง ๆ ที่จำนวนเด็กกลุ่มนี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี แต่ในปัจจุบันมีโรงเรียนที่เปิดโครงการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจำนวนเพียง ๑๐๕ โรงเรียน (จากทั้งหมด ๔๓๘ โรงเรียน) เท่านั้น ซึ่งสามารถจำแนกตามพื้นที่สำนักงานเขตตามที่แสดงในตารางที่ ๓๒ ดังนี้

ตารางที่ ๓๒ จำนวนโรงเรียน กทม. ที่ให้บริการโครงการเรียนร่วม

สำนักงานเขต	จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนที่ให้ บริการการศึกษาแบบ เรียนร่วม	คิดเป็นร้อยละ
ห้วยขวาง	๓	๑	๓๓.๓๓
ดินแดง	๓	๒	๖๖.๖๖
ดุสิต	๙	๒	๒๒.๒๒
ป้อมปราบศัตรูพ่าย	๔	๑	๒๕.๐๐
พญาไท	๑	๐	๐
พระนคร	๑๑	๒	๑๘.๑๘
ราชเทวี	๔	๑	๒๕.๐๐
วังทองหลาง	๓	๒	๖๖.๖๖
สัมพันธวงศ์	๓	๐	๐
คลองเตย	๔	๒	๕๐.๐๐
บางคอแหลม	๗	๑	๑๔.๒๘
บางนา	๗	๑	๑๔.๒๘
บางรัก	๕	๐	๐
ปทุมวัน	๘	๒	๒๕.๐๐
พระโขนง	๔	๒	๕๐.๐๐
ยานนาวา	๖	๒	๓๓.๓๓
วัฒนา	๘	๑	๑๒.๕๐
สาทร	๒	๑	๕๐.๐๐
สวนหลวง	๘	๕	๖๒.๕๐
ลาดพร้าว	๖	๓	๕๐.๐๐
หลักสี่	๖	๓	๕๐.๐๐
จตุจักร	๗	๒	๒๘.๕๗
ดอนเมือง	๖	๑	๑๖.๖๖
บางเขน	๕	๓	๖๐.๐๐

สำนักงานเขต	จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนที่ให้ บริการการศึกษาแบบ เรียนร่วม	คิดเป็นร้อยละ
บางซื่อ	๗	๔	๕๗.๑๔
สายไหม	๕	๔	๘๐.๐๐
คลองสามวา	๑๘	๓	๑๖.๖๖
บางกะปิ	๑๑	๓	๒๗.๒๗
คันนายาว	๒	๒	๑๐๐
บึงกุ่ม	๘	๓	๓๗.๕
ประเวศ	๑๖	๓	๑๘.๗๕
มีนบุรี	๑๓	๑	๗.๖๙
ลาดกระบัง	๒๐	๔	๒๐.๐
สะพานสูง	๖	๑	๑๖.๖๖
หนองจอก	๓๗	๘	๒๑.๐๐
คลองสาน	๘	๑	๑๒.๕๐
จอมทอง	๑๑	๑	๙.๐๙
ตลิ่งชัน	๑๖	๕	๓๑.๒๕
ทวีวัฒนา	๗	๑	๑๔.๒๘
ธนบุรี	๑๗	๑	๕.๘๘
บางกอกน้อย	๑๕	๒	๑๓.๓๓
บางกอกใหญ่	๖	๑	๑๖.๖๖
บางพลัด	๑๑	๑	๙.๐๙
ทุ่งครุ	๘	๒	๒๕.๐๐
บางขุนเทียน	๑๖	๔	๒๕.๐๐
บางบอน	๘	๑	๑๒.๕๐
บางแค	๑๒	๓	๒๕.๐๐
ภาษีเจริญ	๑๓	๔	๓๐.๗๗
ราชบุรีบูรณะ	๖	๑	๑๖.๖๖
หนองแขม	๖	๑	๑๖.๖๖

(ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ณ พ.ศ. ๒๕๕๕)

โดยสรุปแล้วถึงแม้ว่ากรุงเทพมหานคร จะจัดการศึกษาโดยมีโรงเรียนในสังกัดมากกว่า ๔๐๐ โรงเรียน แต่ในแง่ของการกระจายโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันและเสมอภาคนั้น ดูเหมือนว่าการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จะเน้นแค่การจัดการศึกษาถึงระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ เท่านั้น ทั้งที่จริงแล้วการศึกษาสำหรับทุกคน (Education for All) ควรจะต้องครอบคลุมถึงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี (+๒ ปี ในระดับอนุบาล) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายโอกาสทางการศึกษาตามเขตพื้นที่ต่าง ๆ ที่อยู่ในความดูแลของกรุงเทพมหานคร ที่ดูเหมือนจะกระจุกตัวเช่นกัน อย่างเช่นในบางเขตพื้นที่ที่มีเพียงโรงเรียนสังกัดที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาเท่านั้น

๔. ระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัด กทม.

จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ที่ได้รับการรับรองคุณภาพข้อมูลจากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของโรงเรียนในสังกัด กทม. ในการประเมินรอบที่ ๒ ที่ผ่านมา พบว่า ในแง่ของระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนสังกัด กทม. ร้อยละ ๕๗ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ขณะที่ร้อยละ ๔๒ มีคุณภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับดีมาก และมีโรงเรียนร้อยละ ๑ มีคุณภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับพอใช้ และหากพิจารณาจากจำนวนโรงเรียน ที่ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา พบว่ามีโรงเรียนสังกัด กทม. ร้อยละ ๙๖ ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา และโรงเรียนร้อยละ ๔ ที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพในการจัดการศึกษา หากพิจารณาจากข้อมูลดังกล่าวแล้ว แม้ว่าโรงเรียนสังกัด กทม. ส่วนใหญ่จะได้รับการรับรองคุณภาพการจัดการศึกษา แต่ยังคงมีโรงเรียนบางส่วนที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาของกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาสำหรับทุกคนอย่างแท้จริง

ตารางที่ ๓๓ จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ที่ได้รับประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ (รอบ ๒)

ระดับคุณภาพการประเมิน	จำนวนโรงเรียน (จากทั้งหมด ๔๓๕ โรงเรียน)
ดีมาก	๑๘๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๒)
ดี	๒๕๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๗)
พอใช้	๕ โรงเรียน (ร้อยละ ๑)

หมายเหตุ จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ตามจริงมีจำนวน ๔๓๕ โรงเรียน (ข้อมูลจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ณ พ.ศ. ๒๕๕๖)

ตารางที่ ๓๔ จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ที่ได้รับรองคุณภาพการจัดการศึกษา (รอบ ๒)

ระดับคุณภาพการประเมิน	จำนวนโรงเรียน (จากทั้งหมด ๔๓๕ โรงเรียน)
รับรอง	๔๑๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๖)
ไม่ผ่านการรับรอง	๑๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๔)

หมายเหตุ จำนวนโรงเรียนสังกัด กทม. ตามจริงมีจำนวน ๔๓๕ โรงเรียน (ข้อมูลจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖)

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๓.๑ เยาวชนที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) เด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้รับการศึกษา ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี และ/หรือ การศึกษาตามอัธยาศัยครอบคลุมในทุกเขตพื้นที่	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๓.๑.๑ ส่งเสริมการเพิ่มจำนวนโรงเรียนที่เปิดการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี และ/หรือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี	จำนวนโรงเรียนในสังกัด กทม. เปิดการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี และ/หรือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๓.๑.๒ สนับสนุนให้โรงเรียน กทม. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน (โรงเรียนใกล้บ้าน)	โรงเรียน กทม. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน (โรงเรียนใกล้บ้าน)	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๓.๑.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยให้กับประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร	ประชาชนได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๑๐๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๓.๒ เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครได้รับโอกาสทางการศึกษา

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) โรงเรียนสังกัด กทม. จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๓.๒.๑ ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการจัด IEP เพื่อรองรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทในโรงเรียนสังกัด กทม.	โรงเรียนในสังกัด กทม. มีสถานศึกษามีการจัด IEP เพื่อรองรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๓.๒.๒ ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดโปรแกรมการศึกษาที่รองรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	โรงเรียนในสังกัด กทม. มีสถานศึกษาจัดโปรแกรมการศึกษาที่รองรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๓.๒.๓ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีทักษะความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	บุคลากรของโรงเรียนให้มีทักษะความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๑๐๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๓.๓ การศึกษาที่จัดโดย กทม. เป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) โรงเรียนสังกัด กทม. มีผลทดสอบระดับชาติของนักเรียน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ใน ๕ รายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา และวิชาภาษาอังกฤษ	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๕๐

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๓.๓.๑ ส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development Program) แก่บุคลากรของ โรงเรียนสังกัด กทม.	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๓.๓.๒ ส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดห้องเรียน ห้องสมุดในโรงเรียนให้ ทันสมัยที่เอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ให้กับ นักเรียนโรงเรียนสังกัด กทม.	ร้อยละ ๕๗	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๓.๓.๓ สนับสนุนการให้ ทุนการศึกษาแก่เด็กเรียนดี และให้รางวัลกับโรงเรียนสังกัด กทม. ที่มีคะแนน O-Net สูงกว่าระดับประเทศ ๕ รายวิชา	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๓.๓.๓.๔ ส่งเสริมให้มีการ จัดหลักสูตรหลังเลิกเรียน (After - School Program) สำหรับเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ โดยเน้นการส่งเสริมเชิงวิชาการ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐
๓.๓.๓.๕ ส่งเสริมการ จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์และ การแก้ปัญหาให้กับนักเรียน โรงเรียนสังกัด กทม.	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จัดตั้งห้องสมุดชุมชนในพื้นที่	๗๖	๗๖	๗๖	๓๕๐	๖๑๘
๒. พัฒนา / จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ ตามอัยาศัยในพื้นที่ กทม.	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๘๐๐
๓. ส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ รายบุคคล (IEP) ของนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษแต่ละประเภท	๕๐	๕๐	๕๐	๔๕๐	๗๒๐
๔. อบรมให้ความรู้แก่ครูด้านการ จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ	๓๗.๕	๓๗.๕	๓๗.๕	๕๓.๗๕	๒๐๖.๒
๕. จัดโครงการฝึกอบรม Coaching and Mentoring แก่บุคลากรครูเพื่อ พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียน การสอนอย่างมีประสิทธิภาพทุก ๑ ปี	๑๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๓๗๕	๘๒๕
๖. พัฒนาห้องเรียนและห้องสมุดใน โรงเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓๘	๓๘	๓๘	๑๙๕	๓๐๙
๗. ให้ทุนการศึกษานักเรียนที่เรียนดี อย่างต่อเนื่อง	๓๐	๓๐	๓๐	๑๕๐	๒๔๐
๘. หลักสูตรหลังเลิกเรียน สำหรับ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ	๖๖	๖๖	๖๖	๓๓๐	๕๒๘
๙. พัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหาให้กับ นักเรียน	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๓๓๐	๙๓๐
รวมทั้งสิ้น	๘๘๗.๗๕	๘๘๗.๗๕	๘๘๗.๗๕	๒,๕๓๑.๗๕	๕,๑๗๖.๒

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. เพิ่มจำนวนเขตพื้นที่ที่มีโรงเรียนสังกัด กทม. ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุมทุกระดับชั้น (อนุบาล - มัธยมศึกษาปีที่ ๖)	-	-	-	-	-
๒. กำหนดให้สถานศึกษาจัดโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	-	-	-	-	-

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษในสถานศึกษา	๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๓๐๐	๖๕๐
รวมทั้งสิ้น	๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๓๐๐	๖๕๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๓.๔
สังคมพหุวัฒนธรรม

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ ประชาชน

กรุงเทพมหานครสามารถส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชน
กรุงเทพฯ เรียนรู้วัฒนธรรมเมืองกรุงเทพฯ โดยผ่าน
กิจกรรมต่าง ๆ และจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการ
เรียนรู้ด้านวัฒนธรรมเมืองกรุงเทพมหานคร นอกห้องเรียน
มีการจัดตั้งศูนย์ภูมิปัญญาท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เพื่อ
รวบรวมความรู้พื้นบ้าน ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมชุมชน
ย่านต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
ในวงกว้าง และจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรม
การสืบทอดวัฒนธรรม และสร้างการยอมรับ และ
ความเสมอภาคเท่าเทียมระหว่างกลุ่มคนต่างวัฒนธรรม
ชาติพันธุ์ ศาสนา ฯลฯ ในเมืองกรุงเทพฯ

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานคร ต้องให้ความสำคัญแก่กลุ่มวัฒนธรรม
ต่าง ๆ อย่างเสมอภาค เท่าเทียม รวมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิก
ของแต่ละกลุ่มวัฒนธรรมมีพื้นที่ในการแสดงตัว สืบทอด
และเกิดการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการ
ดำเนินชีวิต
๒. กรุงเทพมหานคร ต้องมีพื้นที่เพื่อการเรียนรู้ทาง
วัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งในเชิงรูปแบบ และลักษณะ
กิจกรรมในกรุงเทพฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักวัฒนธรรม กีฬา
และการท่องเที่ยว และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
จำนวนชาวกรุงเทพฯ ที่เรียนรู้และร่วมสืบทอดวัฒนธรรมของกลุ่มตน	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕
จำนวนชาวกรุงเทพฯ ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของกลุ่มอื่น ๆ อีกทั้งมีทัศนคติที่ดีให้ความเคารพ และยอมรับความความเป็นพหุวัฒนธรรมของเมืองกรุงเทพฯ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ความหมายของคำว่า “วัฒนธรรม” นั้นเป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย หากมองในความหมายอย่างแคบ และแฝงไปด้วยอคติ หมายถึง สิ่งที่ดีงามและสิ่งที่เจริญแล้วและหากมองในความหมายอย่างกว้างหมายถึง องค์กรรวมทั้งผลผลิตของสังคมมนุษย์ก็ได้ ส่วนความหมายที่กว้างที่สุด หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น คิดขึ้น เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต สืบทอดและพัฒนาสังคมของตนเอง ซึ่งวัฒนธรรมในความหมายนี้ จึงหมายถึงสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ สิ่งที่สามารถมองเห็นได้ รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส และสิ่งที่เป็นเพียงระบบสัญลักษณ์และความเชื่อ ที่ไม่อาจจะสัมผัสจับต้องได้ เช่น ระบบความเชื่อ ข้อปฏิบัติ เป็นต้น

โดยธรรมชาติของเมืองนั้น จำนวนประชากรย่อมแปรผันตามขนาดของเมือง ซึ่งหากเมืองมีขนาดใหญ่โต ประชากรก็ย่อมจะมีจำนวนมากและหลากหลาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบ

วิถีชีวิตและรูปแบบวัฒนธรรมที่หลากหลายตามไปด้วย เมืองกรุงเทพมหานครก็นับว่าเป็นเมืองหนึ่งที่มีประชากรมาก และมีความหลากหลายของประชากร เป็นพื้นที่ ที่มีรากฐานแห่งความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมมาอย่างยาวนานที่ผ่านมา ความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้น อาจจะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละช่วงสมัย กล่าวคือ ในช่วงแรก ความหลากหลายของผู้คนที่เข้ามาอาศัยอยู่นั้น อาจจะมีหลากหลายและมีการจัดจำแนกด้วยกลุ่มเชื้อชาติหรือกลุ่มพื้นที่ ซึ่งสร้างและกำหนดวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป พิจารณาได้ชัดเจนจากภาษาพูด การแต่งกาย ความเชื่อ และการนับถือศาสนา ซึ่งจะสร้างแบบแผนการแสดงออกที่ชัดเจนและชี้บ่งได้ง่าย จนเมื่อเวลาผ่านไป ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมมีมากขึ้น รวมทั้งแนวทางการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นสากลซึ่ง

เน้นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางสังคม ในขณะที่เดียวกัน กระแสโลกาภิวัตน์ที่ผ่านมาก็มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และแบบแผนการใช้ชีวิตในบางด้านให้มีความคล้ายคลึงกันมาก หรือมีความเป็นสากล (universal) มากขึ้น ส่งผลให้เกิดการลดลงของการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ ได้แก่ วิถีชีวิต ภาษา หรือการแต่งกายตามกลุ่มเชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ ก็มีความสำคัญน้อยลง เห็นได้ชัดเจนจากการใช้ภาษา ภาษาถิ่นหรือภาษาเฉพาะกลุ่มถูกแทนที่ด้วยภาษากลางที่ต้องใช้ในการสื่อสารร่วมกัน สังคมที่เคยมีความหลากหลายในประเด็นเรื่องชาติพันธุ์ ก็ถูกลดทอนหดหายตามเวลาที่ล่วงผ่านไป

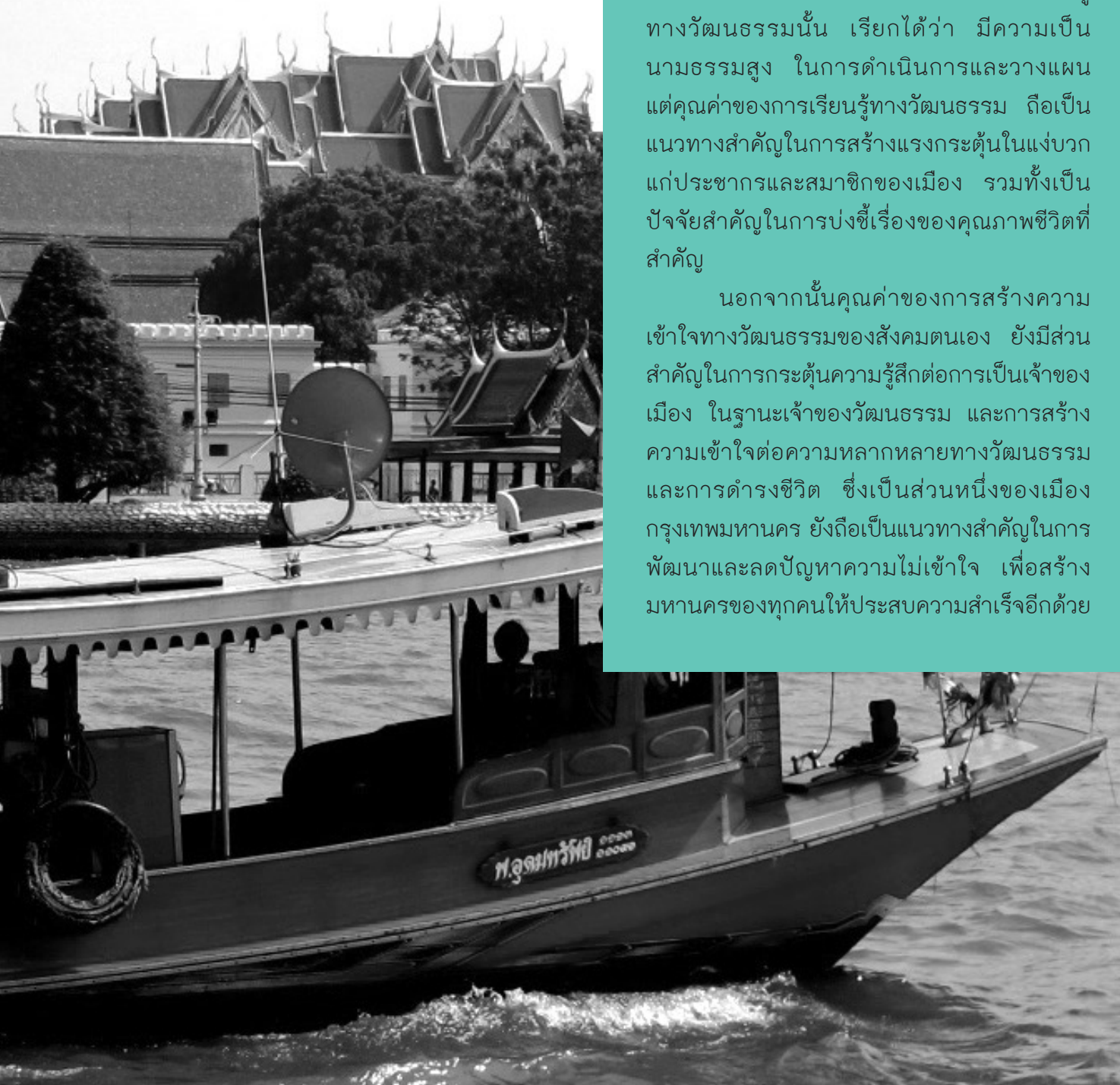
อย่างไรก็ตามการเติบโตของกรุงเทพมหานครนั้นไม่เคยหยุดเคลื่อนที่และพัฒนา เป็นผลให้เกิดการดึงดูดคนจากพื้นที่ต่าง ๆ เข้ามาเป็นสมาชิกของเมือง อันส่งผลให้เกิดความแตกต่างในรูปแบบการใช้ชีวิต ระหว่าง คนที่มาจากพื้นที่นอกกรุงเทพฯ กับคนเมืองกรุงเทพฯ หรือแม้กระทั่งความแตกต่างของคนที่มาจากคนละพื้นที่ ในประเทศไทยด้วยกันเอง และผลจากความแตกต่างในรูปแบบการใช้ชีวิตนี้ นอกจากจะทำให้วัฒนธรรมแตกต่างกันแล้วก็ยังทำให้เกิดความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจด้วย เนื่องจากมีความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงทรัพยากรเกิดขึ้น ดังนั้นกรุงเทพฯ จึงเป็นเมืองที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมในอีกรูปแบบหนึ่งแทนโดยได้สร้างสังคมที่มีความแตกต่างของรูปแบบการใช้ชีวิตในสังคมที่ถูกแบ่งด้วยลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพเป็นคนชั้นสูง คนชั้นกลาง และคนชั้นล่าง หรือแบ่งด้วยกลุ่มอายุกลายเป็นกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มวัยผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งประเด็นเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้นถือเป็นปัจจัยอันเป็นจุดแข็งของเมืองก็ได้ หรือว่าอาจจะกลายเป็นจุดอ่อนสำคัญในการพัฒนาเมืองก็ได้

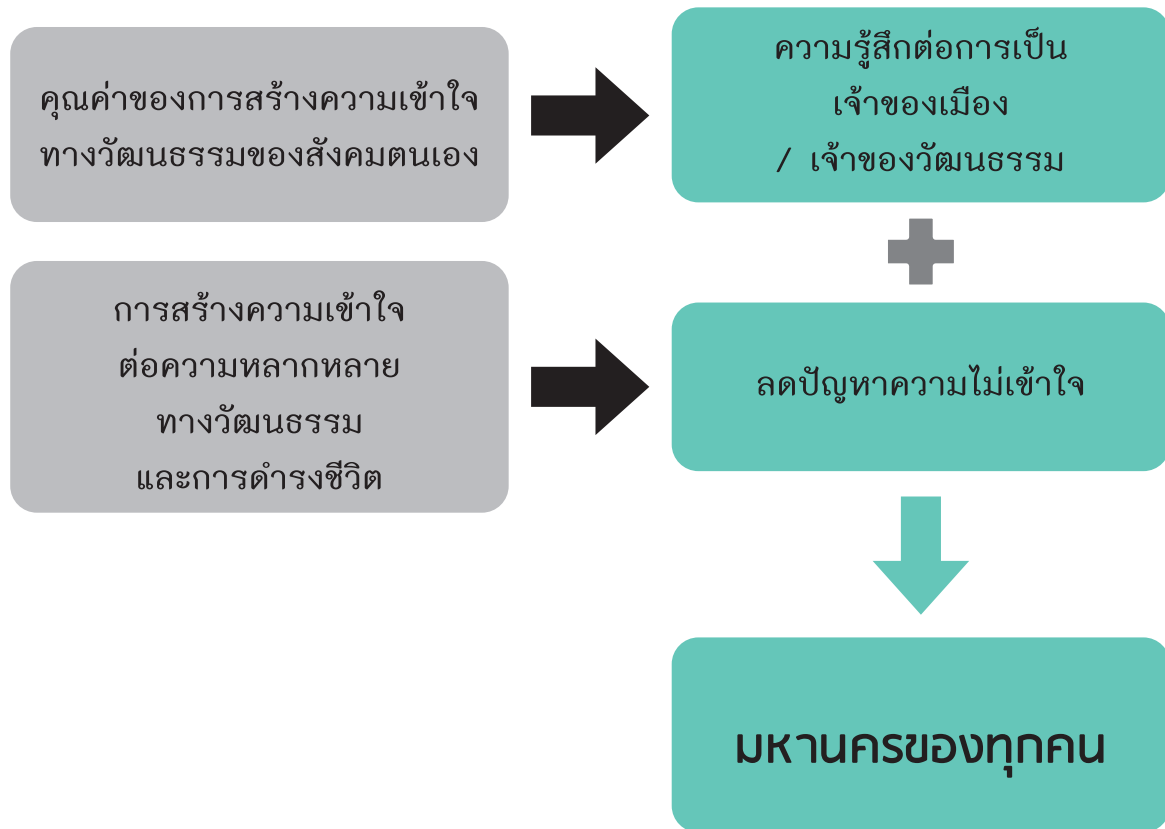
ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่ถูกนำมาใช้เป็นจุดแข็ง ในการพัฒนาให้แก่เมืองใหญ่ในโลก อาทิ เชียงไฮ้ ซึ่งถือว่าเป็นเมืองที่มีผู้คนอพยพเคลื่อนย้ายอยู่ตลอดเวลาที่มากกว่าศตวรรษ และผู้คนจากหลากหลายวัฒนธรรมที่มาอยู่ร่วมกันมานาน แม้ว่าวัฒนธรรมของกลุ่มที่มีจำนวนน้อยกว่า จะถูกกลุ่มวัฒนธรรมของกลุ่มที่ใหญ่กว่า

หลอมรวม แต่นั่นกลับสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นพื้นที่ วัฒนธรรมใหม่ ที่หลอมรวมเอาวัฒนธรรมหลัก ของสังคมเข้าไป เพื่อความอยู่รอด แต่ก็เป็นการ สร้างสรรค์ สร้างให้เกิดเป็นความหลากหลายทาง วัฒนธรรมให้เมืองเชียงใหม่ และถูกนำมาใช้ ประโยชน์ ในการสร้างอัตลักษณ์ที่น่าสนใจของ เชียงใหม่ หรือ แนวทางการพัฒนาเมืองในหลากหลาย ทฤษฎี ที่ให้ความสำคัญต่อประเด็นด้านวัฒนธรรม มากพอ ๆ กับประเด็นด้านเศรษฐกิจ เพราะมองเห็นว่า ประเด็นการสร้างความเข้าใจกัน ทางวัฒนธรรม ตลอดจนการสร้างพื้นที่เรียนรู้ ทางวัฒนธรรมนั้น เรียกได้ว่า มีความเป็น นามธรรมสูง ในการดำเนินการและวางแผน แต่คุณค่าของการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ถือเป็น แนวทางสำคัญในการสร้างแรงกระตุ้นในแง่บวก แก่ประชากรและสมาชิกของเมือง รวมทั้งเป็น ปัจจัยสำคัญในการบ่งชี้เรื่องของคุณภาพชีวิตที่ สำคัญ

นอกจากนั้นคุณค่าของการสร้างความ เข้าใจทางวัฒนธรรมของสังคมตนเอง ยังมีส่วน สำคัญในการกระตุ้นความรู้สึกต่อการเป็นเจ้าของ เมือง ในฐานะเจ้าของวัฒนธรรม และการสร้าง ความเข้าใจต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเมือง กรุงเทพมหานคร ยังถือเป็นแนวทางสำคัญในการ พัฒนาและลดปัญหาความไม่เข้าใจ เพื่อสร้าง มหานครของทุกคนให้ประสบความสำเร็จอีกด้วย

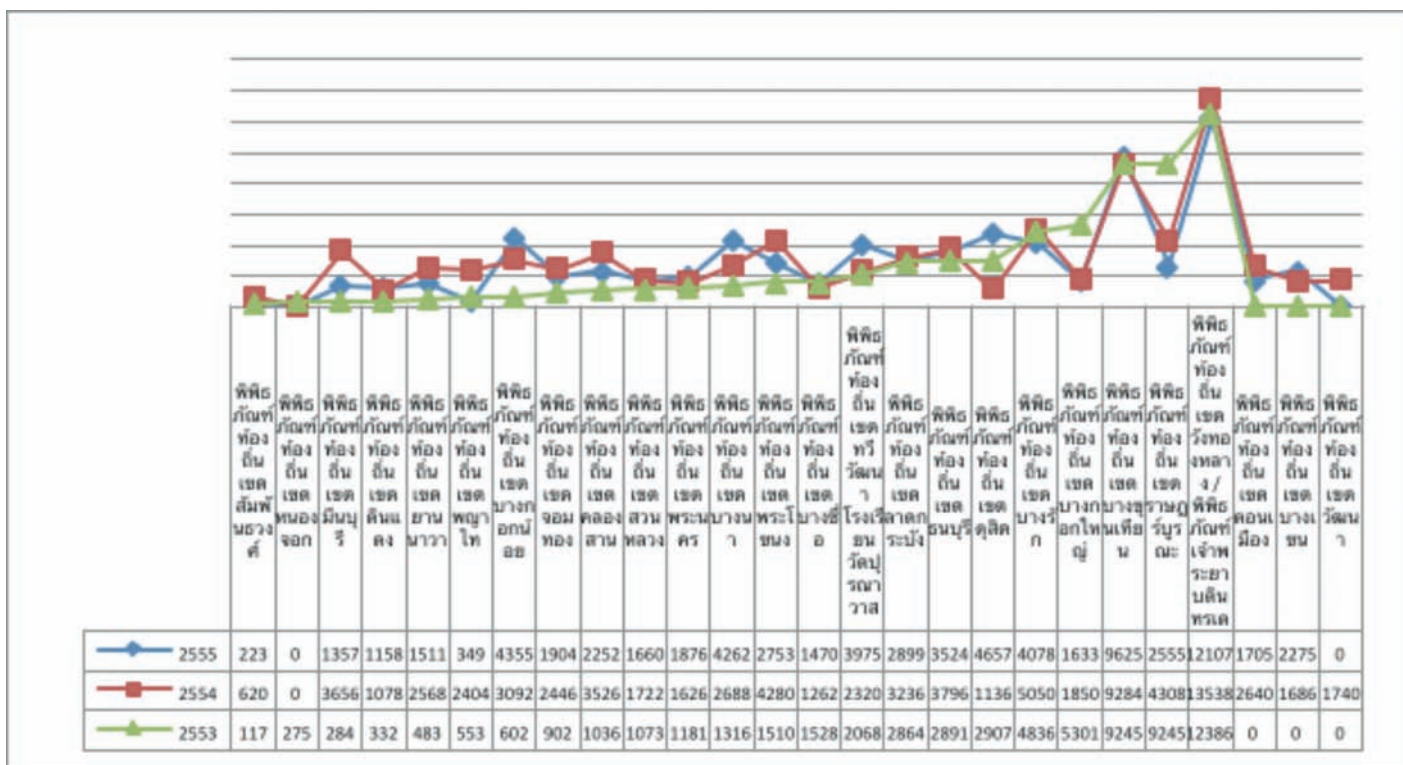
กรอบแนวทางการสร้าง “สังคมพหุวัฒนธรรม” บนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร

ในปัจจุบัน ประเด็นงานด้านวัฒนธรรม รวมทั้งการสร้างแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร แม้ว่าจะมีปรากฏอยู่บ้าง ในการปฏิบัติงาน และการแบ่งงาน แต่ค่อนข้างขาดความชัดเจน รวมทั้งยังไม่ได้ได้รับความสนใจ เป็นหนึ่งในประเด็นหลักของการพัฒนาเมือง เมื่อเทียบกับ แนวทางการพัฒนาเมืองใหญ่อื่น ๆ ของโลก ซึ่งนำเอาประเด็นทางวัฒนธรรม มาใช้เป็นประเด็นในการวางแผนที่ชัดเจนกว่า

สถานการณ์ในปัจจุบัน เมื่อกล่าวถึงพื้นที่เรียนรู้ทางวัฒนธรรม จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ที่กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องอยู่คือ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ซึ่งจัดตั้งขึ้นตั้งแต่

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามแนวนโยบายในการเป็นแหล่งเก็บรวบรวมองค์ความรู้ ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น เพื่อสร้างความภูมิใจในเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของตน และตระหนักถึงคุณค่าที่จะร่วมรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น (สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น. ๒๕๕๔. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: พรพอเพียง. หน้า ๑๐) ซึ่งในปัจจุบันมีเปิดดำเนินการอยู่ ๒๖ แห่ง โดยเมื่อพิจารณาสัดส่วนจำนวนผู้เข้าชม พบว่าค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ของกรุงเทพมหานคร

ตารางแสดงสถิติผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕

ซึ่งถือเป็นปัจจัยหนึ่ง ในการบ่งชี้ความสำเร็จของการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมตามเป้าประสงค์ประการหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบผลสรุปจากการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร (๒๕๕๔) ระบุว่า พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นนั้น แทบทั้งสิ้นขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ในการสร้างสรรค์เนื้อหาที่นำเสนอ และการมีส่วนร่วมในการจัดการ ดังนั้นแล้ว จึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาว่า แม้ว่ากรุงเทพมหานครจะมีพื้นที่ส่วนนี้ เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้อยู่บ้างแล้ว แต่การนำเสนอและเรื่องราวทางด้านวัฒนธรรมที่จะนำสู่การเรียนรู้ดูเหมือนจะขาดความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับความเป็นจริงทางด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของสังคม ซึ่งควรเป็นประเด็นหลักในการนำเสนอและพิจารณา

นอกจากนั้น ดังที่กล่าวมาแล้วว่า กรุงเทพมหานครนั้น ตั้งแต่เริ่มเกิดและสร้างเมือง ถือได้ว่าเป็นเมืองที่มีความหลากหลาย จากกลุ่มคนที่หลั่งไหลเข้ามาอยู่เสมอ แต่ทว่า การทำงานทางด้านวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานครนั้น นอกจากยังไม่เคยมีการวางแผนการดำเนินงาน ด้านวัฒนธรรมที่ชัดเจน เพื่อเป็นแผนแม่บทแล้ว ก็ยังไม่เคยมีการวางแผนและรวบรวมข้อมูลขึ้น เพื่อเป็นสารสนเทศสำคัญ แก่การทำงานด้านวัฒนธรรมเลย

อย่างไรก็ตาม การทำความเข้าใจและรวบรวมข้อมูลนี้ อาจจะต้องพิจารณาสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการเกิดและสร้างวิถีชีวิตแบบใหม่ ๆ ในสังคมเป็นส่วนประกอบด้วย

เพราะเราอาจจะไม่สามารถแบ่งกลุ่มวัฒนธรรมได้ด้วยเกณฑ์เพียงอย่างเดียว และสมาชิกในสังคมก็อาจจะมีความซ้อนทับในตัวตนและมุมมองทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกลุ่มวัฒนธรรมในที่นี้อาจจะต้องพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเราอาจจะมองเห็นกลุ่มวัฒนธรรม ที่หลากหลายซับซ้อนของกรุงเทพมหานครได้ดีขึ้น อาทิ

- กลุ่มวัฒนธรรมตามชาติพันธุ์ ซึ่งกลุ่มวัฒนธรรมลักษณะนี้อาจจะมีอัตลักษณ์ในการบ่งชี้ที่ชัดเจนเช่น ภาษา การแต่งกาย ความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มวัฒนธรรมลักษณะนี้ ถ้าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาตั้งรกรากอยู่นานแล้ว อาจจะมี ความเกี่ยวข้องกับ พื้นที่ย่าน หรือพื้นที่เก่าแก่ ใน กรุงเทพมหานคร เพราะการตั้งถิ่นฐานอาจจะอยู่ในละแวกเดียวกัน

- กลุ่มวัฒนธรรมตามศาสนา ซึ่งกลุ่มวัฒนธรรมลักษณะนี้ในกรุงเทพมหานคร มักจะเป็นกลุ่มศาสนาและความเชื่อ ที่มีใช้ศาสนาพุทธ ซึ่งอาศัยอยู่รวมกันในพื้นที่หนึ่ง ด้วยความจำเป็นในการใช้ศาสนสถาน การมีวิถีชีวิต หรือวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ตามศาสนามาร่วมกัน รวมทั้งความร่วมมือในการเกื้อกูลกันได้ต่าง ๆ ก่อให้เกิดชุมชนหรือย่านตามกลุ่มศาสนา อาทิ ย่านชุมชนชาวซิกข์ที่พาหุรัด ชุมชนคริสตศาสนิกชน เชื้อสายโปรตุเกสที่อยู่รอบโบสถ์ข้างตาคูร์ส ชุมชนกุฎีจีน

- กลุ่มวัฒนธรรมตามการประกอบอาชีพดั้งเดิม ซึ่งกลุ่มวัฒนธรรมลักษณะนี้ มักมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่และอาชีพเก่าแก่ที่มีอยู่ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร อาทิ ชุมชนบ้านบาตร ซึ่งเป็นชุมชนของกลุ่มอาชีพตีบาตร ชุมชนบ้านบุ เป็นชุมชนของกลุ่มอาชีพการตีชั้นลงหิน ซึ่งกลุ่มวัฒนธรรมตามการประกอบอาชีพนี้ ในปัจจุบันก็ได้สูญหายไปตามอาชีพที่หายไป อาจจะเหลือเพียง

ชื่อของชุมชนที่ยืนยันอาชีพที่เคยดำรงอยู่ เช่น บ้านดินสอ ซึ่งเคยเป็นพื้นที่ของกลุ่มอาชีพการทำดินสอพอง เป็นต้น

- กลุ่มวัฒนธรรมตามลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ เป็นที่ทราบโดยทั่วไปว่า กรุงเทพมหานคร ในปัจจุบัน ได้พัฒนารุดหน้าทางด้านเศรษฐกิจไปมาก เป็นผลทำให้การเกิดช่องว่างทางสังคมที่เกิดจากเศรษฐกิจอยู่มาก จากจำนวนคนที่เข้ามาเป็นสมาชิกในหลากหลายรูปแบบ ก็ให้เกิดกลุ่มวัฒนธรรม ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่า เป็นกลุ่มวัฒนธรรมรูปแบบใหม่ ที่แตกต่างไปตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม กลายเป็นคนชั้นสูง คนชั้นกลาง และคนชั้นล่าง ซึ่งมีวิถีในการดำรงชีวิตที่แตกต่าง ซึ่งอาจจะกลายมาเป็นจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาเมืองก็ได้ หรืออาจจะเป็นจุดอ่อนหรืออุปสรรค ในการสร้างความไม่เข้าใจในวิถีการดำรงชีวิตระหว่างกันก็ได้

- กลุ่มวัฒนธรรมตามช่วงวัย ซึ่งอาจจะแบ่งได้หลากหลายรูปแบบ เช่น วัยรุ่น กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มวัยผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งแต่ละช่วงวัยก็ย่อมมีวิถีชีวิต งานอดิเรก ตลอดจนความสนใจที่แตกต่างกันออกไป

- กลุ่มวัฒนธรรมตามความสนใจร่วมกัน ซึ่งกลุ่มวัฒนธรรมในลักษณะนี้ อาจจะมีวิถีชีวิตและการแสดงออก ที่เกิดจากการความสนใจในกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน เมื่อมีการรวมตัวกันก็เกิดเป็นกลุ่มวัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์ในการแสดงออก เช่น กลุ่มกราฟฟิตี้ กลุ่มคอสเพลย์ กลุ่มการเต้น b-boy เป็นต้น

ความหลากหลายเบื้องต้นของกลุ่มวัฒนธรรมดังที่กล่าวมานี้ ควรได้รับความสนใจรวบรวมข้อมูลตามรายละเอียด เพื่อนำสู่การใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น กลุ่มวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ก็ควรกระทำ

เพื่อไม่ให้ความหลากหลายนั้นสูญหายตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป กลุ่มวัฒนธรรมที่มีความเสี่ยงต่อการสร้างความไม่เข้าใจ เพราะมีรูปแบบวิถีชีวิตและการแสดงออกที่แตกต่าง ก็ควรได้รับพื้นที่ในการแสดงออก และโอกาสในการแสดงตัวตนอย่างเท่าเทียม ทั้งเพื่อแสดงการยอมรับ ถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ แล้ว ยังเพื่อเปิดพื้นที่ในการสร้างความเข้าใจ แก่คนในกลุ่มวัฒนธรรมที่แตกต่าง เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างกัน และสร้างสรรค์ให้กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่แห่งโอกาสสำหรับทุกคน

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๑. ขาดนโยบาย แนวทางและแผน ตลอดจนระบบข้อมูลที่เป็นระบบในงานด้านวัฒนธรรม</p>	<p>๑. นโยบายและการสนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมมีน้อย และมองประเด็นงานด้านวัฒนธรรม เป็นประเด็นรอง ไม่มีนโยบายเชิงรุก เกี่ยวกับงานด้านวัฒนธรรม และ กรุงเทพมหานคร ยังไม่มีการจัดทำแผนแม่บทในงานด้านวัฒนธรรม</p> <p>๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เคยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวัฒนธรรมที่ชัดเจน ทำให้ขาดสารสนเทศในงานด้านวัฒนธรรมในหลากหลายมิติ อาทิ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเมือง ทิศทางแนวโน้ม ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม</p>
<p>๒. ชาวกรุงเทพฯ ยังไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ และเข้าถึงกิจกรรมการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑. แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ / ที่จัดตั้งขึ้น ไม่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม ที่หลากหลายของกรุงเทพมหานคร เพราะเนื้อหาของแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ ไม่มีความทันสมัย ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชนและสังคมวัฒนธรรมของชุมชน และไม่ได้เกิดจากการมีส่วนร่วมในการคิดและสร้างสรรค์จากสมาชิกในชุมชน</p> <p>๒. ขาดแหล่งเรียนรู้ หรือพื้นที่ทางวัฒนธรรมสำหรับกลุ่มวัฒนธรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางวัฒนธรรมในปัจจุบันของกรุงเทพฯ</p> <p>๓. กิจกรรมด้านวัฒนธรรม ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ของกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมตามวาระและเทศกาลสำคัญ ยังขาดการสร้างสรรค์กิจกรรมเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมที่หลากหลายทั้งในเชิงรูปแบบ และลักษณะกิจกรรม</p> <p>๔. กรุงเทพฯ ไม่มีกลไกในการกระตุ้นส่งเสริม ให้สมาชิกได้มีโอกาสเรียนรู้วัฒนธรรมของกลุ่มคนที่แตกต่าง</p> <p>๕. สมาชิกของเมืองขาดความเข้าใจและความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้</p> <p>๖. ขาดการส่งเสริมและสร้างพื้นที่ ให้เกิดการแสดงออกทางวัฒนธรรม หรือการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่าง ๆ ที่เปิดกว้าง และเข้าถึงได้โดยง่าย</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๔.๑ สร้างโอกาส / พื้นที่ให้เกิดการแสดงตัวของกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ
สู่สังคมสาธารณะ ในหลากหลายรูปแบบ และช่องทาง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนการแสดงตัวของกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ สู่สังคมสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๔.๑.๑ จัดกิจกรรมเพื่อเปิดพื้นที่และส่งเสริมวัฒนธรรมและศิลปะ	๑) จำนวนพื้นที่และกิจกรรมทางวัฒนธรรมสำหรับการเรียนรู้วัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี
๓.๔.๑.๒ สร้างพื้นที่เพื่อนำเสนอกิจกรรมทางวัฒนธรรมในพื้นที่สาธารณะ	๑) จำนวนลานวัฒนธรรมในสวนสาธารณะและกิจกรรมที่จัดแสดง	(ปี ๕๘) กลุ่มเขตละ ๑ ลาน โดยมีการแสดงอย่างน้อย ๕๐ รายการ / ปี / ลาน (ปี ๕๙ - ๖๐) มีลานวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ ๑ กลุ่มเขต โดยมีการแสดงอย่างน้อย ๕๐ รายการ / ปี / ลาน	มีลานวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ ๑ เขต โดยมีการแสดงอย่างน้อย ๕๕ รายการ / ปี / ลาน	มีลานวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ ๑ เขต โดยมีการแสดงอย่างน้อย ๖๐ รายการ / ปี / ลาน	มีลานวัฒนธรรมในทุกเขต โดยมีการแสดงอย่างน้อย ๗๐ รายการ / ปี / ลาน
๓.๔.๑.๓ สร้างพื้นที่รูปแบบใหม่ในการนำเสนอกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ชาวกรุงเทพฯ สามารถเข้าถึงง่ายและสอดคล้องกับวิถีชีวิตในสังคมปัจจุบัน	๑) ช่องทางการเผยแพร่กิจกรรมทางวัฒนธรรมทาง multimedia	(ปี ๕๘) เกิดช่อง Bang Bangkok Cultural Channel บนช่องทางเคเบิลทีวีที่มีอยู่ของกรุงเทพมหานคร	เพิ่มความถี่ในการนำเสนอผ่านช่อง Bang Bangkok Cultural Channel บนช่องทางเคเบิลทีวีที่มีอยู่ของกรุงเทพมหานคร	พัฒนาการนำเสนอ Bangkok Cultural Channel เข้าสู่พื้นที่สื่อออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น Application	

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๔.๒ มีกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมเมืองกรุงเทพในรูปแบบต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ชาวกรุงเทพฯ มีกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมเมืองกรุงเทพมหานครในรูปแบบต่าง ๆ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๔.๒.๑ พัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมเมืองกรุงเทพมหานคร	๑) อัตราจำนวนผู้เข้ารับบริการในแหล่งเรียนรู้และความพึงพอใจ	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี และมีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยร้อยละ ๗๕	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี และมีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยร้อยละ ๘๐	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี และมีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยร้อยละ ๘๕	เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี และมีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยร้อยละ ๙๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๔.๓ พัฒนารฐานข้อมูลเพื่อการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนข้อมูลกลุ่ม / ชุมชนวัฒนธรรมที่ได้รับการรวบรวมเพื่อการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๔.๓.๑ สำรวจรวบรวมข้อมูลกลุ่ม/ชุมชนวัฒนธรรมและจัดทำระบบฐานข้อมูลวัฒนธรรมและศูนย์ข้อมูล	จำนวนแหล่งข้อมูลที่ได้รับการรวบรวมและใช้ประโยชน์	(๕๙ - ๖๐) รวบรวมข้อมูลกลุ่ม/ชุมชนวัฒนธรรมที่มี หรือตั้งอยู่อย่างน้อย ๕ เขต/ปี พร้อมนำเข้าข้อมูลสารสนเทศจากการสำรวจรวบรวมจัดระบบข้อมูลเพื่อสร้างฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	รวบรวมข้อมูลกลุ่ม/ชุมชนวัฒนธรรมที่มี หรือตั้งอยู่อย่างน้อย ๕ เขต/ปี พร้อมนำเข้าข้อมูลสารสนเทศจากการสำรวจรวบรวมจัดระบบข้อมูลเพื่อสร้างฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	สำรวจรวบรวมข้อมูลกลุ่ม/ชุมชนวัฒนธรรมที่มี หรือตั้งอยู่ครบทุกเขต พร้อมนำเข้าข้อมูลทางวัฒนธรรมที่จัดสำรวจผนวกสู่ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อใช้ในการเผยแพร่และวางแผน	สำรวจปรับปรุงข้อมูลกลุ่ม/ชุมชนวัฒนธรรมที่มี หรือตั้งอยู่ครบทุกเขต เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมให้มี ความทันสมัย

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๔.๔ วางแนวทางสนับสนุนงานและแผนด้านวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ความพึงพอใจต่อแนวทางการสนับสนุนงานและแผนด้านวัฒนธรรม	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓.๔.๔.๑ สนับสนุนแนวทางการพัฒนางานด้านวัฒนธรรม	อัตราการตอบรับและความพึงพอใจต่อแนวทางการสนับสนุนของคณะผู้เชี่ยวชาญ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐
	จำนวนกลุ่มเครือข่ายวัฒนธรรมระดับเขต	(๕๘) กลุ่มเขตละ ๑ เครือข่าย (๕๙ - ๖๐) ๑ เครือข่าย/เขต			

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จัดกิจกรรม event ประจำปี ที่ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม “Bangkok Cultural Festival” เพื่อเปิดพื้นที่ให้แก่กลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้เข้ามาแสดงออก	๒๑	๘๐			๑๐๑
๒. จัดการแข่งขันดนตรีแห่งกรุงเทพมหานคร (Music competition of Bangkok) เพื่อเสริมภาพลักษณ์การเป็นพื้นที่ศูนย์กลางด้านดนตรี ศิลปะและการแสดงในระดับอาเซียนและนานาชาติ	๔๕	๑๕๐			๑๙๕
๓. จัดตั้งลานวัฒนธรรมในสวนสาธารณะที่มีความเหมาะสมในกรุงเทพฯ และให้มีรายการการแสดงในลานวัฒนธรรม	๒๖	๒๕	๒๕	๒๕	๑๐๑
๔. จัดทำและพัฒนา Bangkok Cultural Channel and Multimedia	๑๕	๒๕	๒๕		๖๕
๕. สืบค้นรวบรวมข้อมูลกลุ่ม / ชุมชนวัฒนธรรม	๓๐	๒๕	๒๕		๘๐
๖. จัดทำระบบฐานข้อมูลวัฒนธรรมและศูนย์ข้อมูล	๒๐	๒๕	๒๕		๗๐
๗. จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนา กิจกรรมด้านวัฒนธรรมกรุงเทพฯ ซึ่งประกอบขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ ตัวแทนกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมถึงสมาชิกจากเครือข่ายวัฒนธรรมระดับเขต	๓	๕			๘
๘. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายวัฒนธรรมระดับเขต เพื่อเป็นตัวแทนในการดำเนินการ กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงการดำเนินการร่วมพัฒนาฐานข้อมูลวัฒนธรรม	๓	๕	๕	๕	๑๘
รวมทั้งสิ้น	๑๖๓	๓๔๐	๑๐๕	๓๐	๕๓๘

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. สนับสนุนการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ ที่สะท้อนถึงรูปแบบวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรมของกลุ่มวัฒนธรรมที่โดดเด่น โดยเฉพาะกลุ่มวัฒนธรรมทางชาติพันธุ์ และศาสนา	๒๕				๒๕
๒. ปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นของกรุงเทพมหานครในด้านเนื้อหาและสร้างสรรค์รูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้วัฒนธรรมเมืองกรุงเทพฯ สำหรับสมาชิกในทุกช่วงวัย	๑๕๐	๑๕๐			๓๐๐
๓. พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	๒๕	๒๕			๕๐
รวมทั้งสิ้น	๒๐๐	๑๗๕			๓๗๕

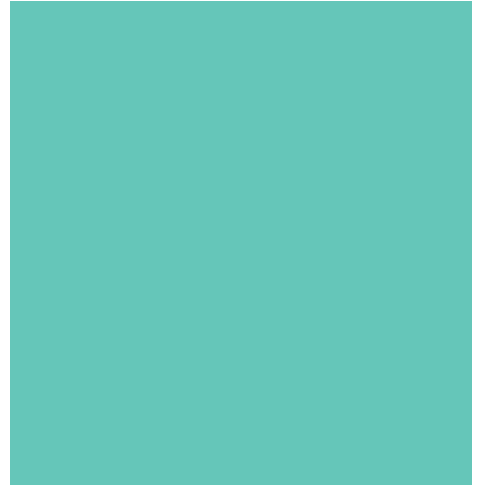

๐๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๕

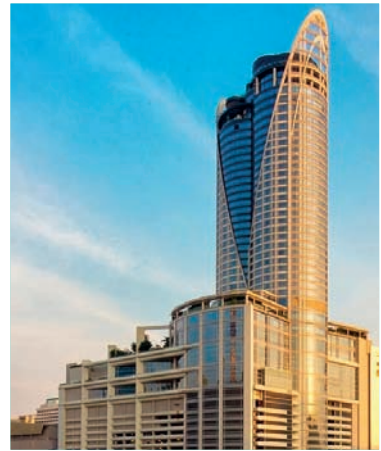
“มหานคร
กะทัดรัด”

การขยายตัวเติบโตของกรุงเทพมหานคร
ยังมีการพัฒนาไม่ทั่วถึงเต็มพื้นที่ ทำให้ขาดความ
สะดวกและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ในการจัด
สาธารณูปโภค การเดินทาง เพื่อให้กรุงเทพมหานคร
มีการเติบโตแบบกระชับ โดยการพัฒนาพื้นที่
ของกรุงเทพฯ ให้มีศูนย์กลางการให้บริการและ
พัฒนาเมืองในลักษณะเมืองเครือข่าย

TOGETHER
WE BUILD

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๑
เมืองกรุงเทพมหานครเติบโตอย่าง
มีระเบียบมีการใช้ประโยชน์ที่ดินและ
ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ของ
ประชาชน

เมืองกระชับ คือการออกแบบเมือง ๔ มิติ โดยใช้พื้นที่
ทางตั้งเป็นมิติที่ ๓ และเวลาเป็นมิติที่ ๔ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง
ก็คือการใช้ประโยชน์จากที่ว่างในอากาศ ผสมกับการ
ใช้บริการสาธารณูปการ พลัดเปลี่ยนหมุนเวียนตลอด
๒๔ ชั่วโมง

ความหมายทางวิชาการ

กรอบทฤษฎีเมืองกระชับ (compact city) จะคำนึงถึง
๑) การปรับปรุงการขนส่งภายในเมือง ที่สนับสนุนและ
สร้างแรงจูงใจในการใช้การขนส่งมวลชน
๒) การสร้างความสมดุลระหว่างที่พักอาศัยและแหล่งงาน
(job & housing balance)
๓) การกำหนดขนาดเมือง (size) ความหนาแน่นในเมือง
(urban density) การใช้ที่ดินในเมือง (urban land use)
และการเชื่อมโยงในเมือง (urban linkage) ให้เกิดเป็นสัดส่วน
ที่เหมาะสม (well - proportioned)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักผังเมือง และ
สำนักงานเขต

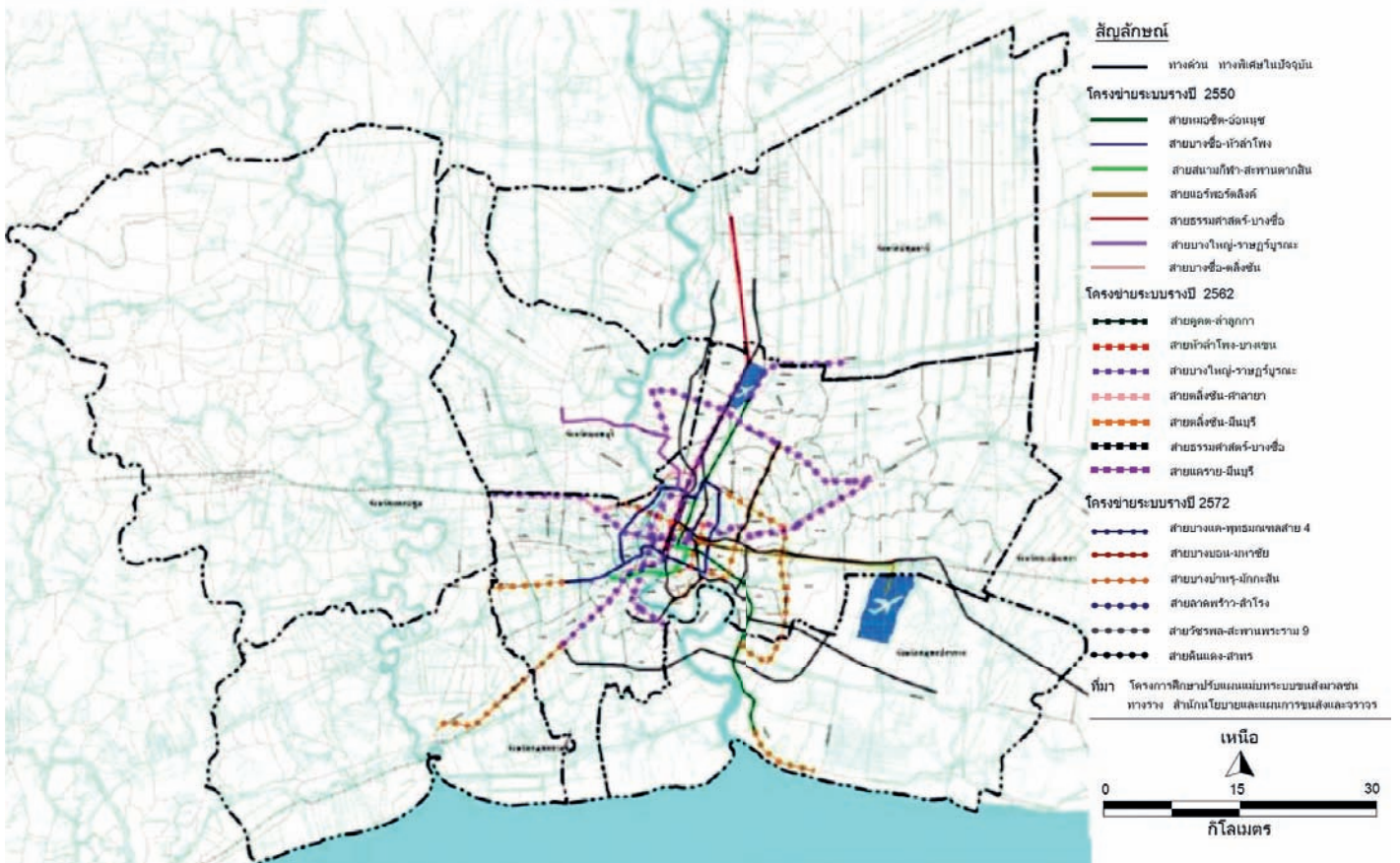
ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากร ในเขตกรุงเทพฯ ชั้นใน ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ คน / ตร.กม.	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่าง แหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐
ระยะทางเฉลี่ยระหว่างแหล่งชุมชน กับแหล่งสาธารณูปการหลักต่าง ๆ ของเมือง สามารถเข้าถึงได้ ภายในระยะทาง ๕ กม.	๒๐	๑๕	๑๐	๕

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

สืบเนื่องจากผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๓) มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา โดยมีเหตุผลสำคัญ ที่ต้องมีการปรับปรุงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครอยู่ ๕ ประการ (การวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๓) คือ

๑. วิกฤตเศรษฐกิจของโลกและปัญหาด้านการเมืองของประเทศ ส่งผลกระทบต่อ การเติบโตทางเศรษฐกิจ การจ้างงาน และจำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร ที่ต่ำกว่าการคาดการณ์
๒. การปรับแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางราง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และการเพิ่มจำนวนสายทางจาก ๗ สายทาง ความยาวรวม ๒๙๕ กม. เป็น ๑๒ สายทาง ความยาวรวม ๖๖๑.๔ กม.
๓. ผลกระทบจากระบบขนส่งทางราง ซึ่งทำให้เกิดการขยายตัวของอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่รอบสถานีและตามแนวสายทาง
๔. การผลักดันให้เกิดโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ เช่น ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ สถานีมักกะสัน ซึ่งล้วนส่งผลต่อทิศทางการขยายตัวของเมือง
๕. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ และสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง

แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2553-2572)

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
พื้นที่กรุงเทพมหานครเติบโตอย่างไร้ระเบียบ ขาดการควบคุมที่ทั่วถึงและใช้พื้นที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพ	๑. การขาดความสมดุลระหว่างแหล่งงานกับที่อยู่อาศัย โดยมีแหล่งทำงานมากกว่าที่พักอาศัยในเขตเมือง และมีแหล่งที่พักอาศัยมากกว่าแหล่งทำงานในเขตชานเมือง ทำให้เกิดการเดินทางที่ฟุ่มเฟือย
	๒. มีการกระจายตัวของเมืองอย่างไร้ทิศทาง (Urban Sprawl)
	๓. การกระจายมาตรการควบคุมความหนาแน่นของการพัฒนาเมือง ยังไม่ทั่วถึง
	๔. การจัดบริการระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะยังไม่สมบูรณ์ในทุกส่วนของเมือง
	๕. การจัดหาพื้นที่สวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่โล่งสีเขียวเพื่อสภาพแวดล้อมของเมืองยังไม่เพียงพอ

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๑.๑ สร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการขยายตัวของการใช้ที่ดินและความหนาแน่นประชากรในเขตกรุงเทพฯ ชั้นใน และเขตกรุงเทพฯ ชั้นกลาง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากรในเขตกรุงเทพฯ ชั้นในไม่เกิน ๔๐,๐๐๐คน / ตร.กม.	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๑.๑.๑ กำหนดมาตรการเชิงบวกและมาตรการเชิงลบ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร	๑) ความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากรในเขตกรุงเทพฯ ชั้นในไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ คน/ตร.กม.	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๔.๑.๑.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องผังเมืองและการปฏิบัติให้เป็นไปตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร	๑) ความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากรในเขตกรุงเทพฯ ชั้นในไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ คน/ตร.กม.	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๔.๑.๑.๓ ปรับปรุงกฎกระทรวงใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป	๑) ความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากรในเขตกรุงเทพฯ ชั้นในไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ คน/ตร.กม.	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๔๐,๐๐๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ ชั้นในและเขตกรุงเทพฯ ชั้นกลาง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๑.๒.๑ ปรับปรุงพื้นที่เฉพาะแห่ง (Project Plan) และแผนฟื้นฟูเมือง (Urban Regeneration) ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นใน และเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นกลาง	๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๑.๓ รักษาสัดส่วนการใช้ที่ดินแบบผสมผสานทั้งแนวราบและแนวตั้งให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐
๒) ระยะทางเฉลี่ยระหว่างแหล่งชุมชน กับแหล่งสาธารณูปการหลักต่าง ๆ ของเมือง สามารถเข้าถึงได้ภายในระยะทาง ๕ กม.	๒๐	๑๕	๑๐	๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๑.๓.๑ สร้างแผนพัฒนาพื้นที่แบบผสมผสาน (Mixed - Used Development)	๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐
	๒) ระยะทางเฉลี่ยระหว่างแหล่งชุมชน กับแหล่งสาธารณูปการหลักต่าง ๆ ของเมือง สามารถเข้าถึงได้ภายในระยะทาง ๕ กม.	๒๐	๑๕	๑๐	๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๑.๔ ส่งเสริมการใช้พื้นที่ที่มีศักยภาพรอบบริเวณสถานีขนส่งมวลชน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐
๒) ระยะทางเฉลี่ยระหว่างแหล่งชุมชน กับแหล่งสาธารณูปการหลักต่าง ๆ ของเมือง สามารถเข้าถึงได้ภายในระยะทาง ๕ กม.	๒๐	๑๕	๑๐	๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๑.๔.๑ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพรอบสถานีขนส่งมวลชน (TOD)	๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐
	๒) ระยะทางเฉลี่ยระหว่างแหล่งชุมชน กับแหล่งสาธารณูปการหลักต่าง ๆ ของเมือง สามารถเข้าถึงได้ภายในระยะทาง ๕ กม.	๒๐	๑๕	๑๐	๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๑.๕ พัฒนาพื้นที่ที่ถูกปิดล้อมให้เกิดการเชื่อมต่อกับพื้นที่โดยรอบ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐
๒) ระยะทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งชุมชนกับแหล่งสาธารณูปการหลักต่าง ๆ ของเมือง สามารถเข้าถึงได้ภายในระยะทาง ๕ กม.	๒๐	๑๕	๑๐	๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๑.๕.๑ พัฒนาพื้นที่เฉพาะแห่ง (Project Plan) บริเวณพื้นที่ปิดล้อมในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นใน และกรุงเทพฯ ชั้นกลาง	๑) ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน ลดลงจาก ๖๐ นาที เป็น ๓๐ นาที	๖๐	๕๐	๔๐	๓๐
	๒) ระยะทางเฉลี่ย ระหว่างแหล่งชุมชนกับแหล่งสาธารณูปการหลักต่าง ๆ ของเมือง สามารถเข้าถึงได้ภายในระยะทาง ๕ กม.	๒๐	๑๕	๑๐	๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๑.๖ ควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติการพัฒนาเมือง ให้เป็นไปตามผังเมืองรวม

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) อัตราการลดลงของการละเมิดกฎหมายและมาตรการทางผังเมือง (ร้อยละ)	๔๐	๓๐	๒๕	๒๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๑.๖.๑ พัฒนากฎหมายและมาตรการทางผังเมืองเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้	๑) อัตราการลดลงของการละเมิดกฎหมายและมาตรการทางผังเมือง (ร้อยละ)	๔๐	๓๐	๒๕	๒๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการปรับปรุงแก้ไขมาตรการเชิงบวก (สร้างแรงจูงใจ โบนัส เงินชดเชย) และมาตรการเชิงลบ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมือง	๑๐	๑๐	๑๐	๒๐	๕๐
๒. โครงการประเมินผลกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๔ และโครงการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับใหม่ (ปรับปรุงครั้งที่ ๕)	๓	๕๐		๑๕๐	๒๑๓
๓. โครงการจัดทำระบบข้อมูลสาธารณูปโภค ด้วยแผนที่เชิงเลขความละเอียดสูง	๕๖๐	๘๐			๑,๐๔๐
รวมโครงการหลัก	๕๗๓	๑๔๐	๑๐	๑๗๐	๑,๓๐๓

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการสำรวจเก็บข้อมูลและการประเมินผลการปฏิบัติตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครจำแนกตามพื้นที่ Zoning เขตชั้นใน, ชั้นกลาง และชานเมือง	๕๐				๕๐
๒. โครงการบูรณาการและประสานแผนงานพัฒนาระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ในกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับการพัฒนาการใช้ที่ดินตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร		๒๐			๒๐
๔. โครงการจัดทำแผนผังพัฒนาภาคท. และปริมนทล (โดยทท. เป็นเจ้าภาพ เป็นศูนย์กลาง การจัดทำผังฯ โดยร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นในจังหวัดปริมนทล)				๕๐	๕๐
๕. โครงการศึกษาสำรวจแนวเขตกรุงเทพมหานคร	๓๐		๕๐		๘๐
๖. โครงการรับฟังข้อคิดเห็นเสนอแนะจากประชาชนในการปรับปรุงพื้นที่เฉพาะแห่ง (Project Plan) และแผนฟื้นฟูเมือง (Urban Regeneration) ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นในและชั้นกลาง (แผนแม่บทและโครงการนำร่องไม่น้อยกว่า ๑๐ บริเวณ)	๑๐	๑๐	๑๐		๓๐
๗. โครงการศึกษาและวางแผนพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพรอบบริเวณสถานีขนส่งมวลชน (TOD) และจัดทำมาตรการส่งเสริมการพัฒนา		๑๐	๕	๒๕	๔๐
๘. โครงการศึกษา กำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมและส่งเสริมศักยภาพรอบบริเวณสถานีขนส่งมวลชน (TOD)		๔	๔	๘	๑๖
๙. โครงการศึกษา และวางแผนพัฒนาพื้นที่ปิดล้อมในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นใน และกรุงเทพฯ ชั้นกลาง	๑๕	๘	๘	๓๒	๖๓
๑๐. โครงการประเมินผลการพัฒนากฎหมายและมาตรการ ทางผังเมือง เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้		๑๕	๑๕	๑๕	๔๕
รวมทั้งสิ้น	๑๐๕	๖๗	๙๒	๑๓๐	๓๙๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๔.๒
กรุงเทพมหานครมีศูนย์ชุมชนย่อย
(Sub center) เป็นระบบตามลำดับ
ความสำคัญและศักยภาพพื้นที่เป็น
โครงข่ายเชื่อมโยงกันอย่างมีระบบ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

การขยายตัวเติบโตของกรุงเทพมหานครยังมีการพัฒนาไม่ทั่วถึงเต็มพื้นที่ ทำให้ขาดความสะดวกและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการจัดสาธารณูปโภคการเดินทาง เพื่อให้กรุงเทพมหานครมีการเติบโตแบบกระชับ จึงพัฒนาพื้นที่แต่ละส่วน ให้มีศูนย์กลางการให้บริการและพัฒนาเมืองในลักษณะเมืองเครือข่ายหรือมีศูนย์ชุมชนย่อย

ความหมายทางวิชาการ

เมืองกะทัดรัด คือการออกแบบเมือง ๔ มิติโดยใช้พื้นที่ทางดิ่งเป็นมิติที่ ๓ และเวลาเป็นมิติที่ ๔ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การใช้ประโยชน์จากที่ว่างในอากาศผสมกับการใช้บริการสาธารณูปการ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนตลอด ๒๔ ชั่วโมง กรอบทฤษฎีเมืองกะทัดรัด (compact city) จะคำนึงถึง

- ๑) การปรับปรุงการขนส่งภายในเมืองที่สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการใช้การขนส่งมวลชน
- ๒) การสร้างความสมดุลระหว่างที่พักอาศัยและแหล่งงาน (job & housing balance)
- ๓) การกำหนดขนาดเมือง (size) ความหนาแน่นในเมือง (urban density) การใช้ที่ดินในเมือง (urban land use) และการเชื่อมโยงในเมือง (urban linkage) ให้เกิดเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม (well-proportioned)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักผังเมือง และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพและองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐
๒. สัดส่วนประชากรต่อโครงสร้างพื้นฐานหลักและสาธารณูปการของเมืองที่สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในอนาคต (ร้อยละ)	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

การใช้ที่ดินยังไม่มีประสิทธิภาพเต็มที่ การพัฒนาเมืองศูนย์กลางภูมิภาค จะต้องเริ่มจากพื้นที่ที่มีศักยภาพ และกระจายการพัฒนาสู่พื้นที่ในระดับต่าง ๆ ต่อไป โดยพัฒนาเมืองศูนย์กลางในระดับภูมิภาค และเขตเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. เมืองรวมจุดศูนย์กลางขาดการแบ่งองค์ประกอบของเมืองโดยรอบบริเวณพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นในและชั้นกลาง	๑. บริเวณพื้นที่พัฒนาเมืองศูนย์กลางยังขาดย่านพาณิชย์กรรมระดับต่าง ๆ เพื่อกระจายแหล่งงานและย่านการค้า และบริการพื้นฐานไปยังพื้นที่เมืองเครือข่ายโดยรอบ
๒. โครงสร้างพื้นฐานทางสาธารณูปการไม่เพียงพอ	๒. พื้นที่บริเวณศูนย์กลางเมือง ซึ่งจะเป็นบริเวณที่ต้องการการพัฒนาอย่างขาดความชัดเจน
	๓. บทบาทเชิงเศรษฐกิจของเมืองเครือข่ายยังคลุมเครือ ขาดความชัดเจน โดดเด่น

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๒.๑ ให้มีการจัดตั้ง BRA (Bangkok Regional Authority) เพื่อทำหน้าที่พัฒนาเมืองเครือข่าย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพ และองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๒.๑.๑ พัฒนาศูนย์ชุมชน (Sub center) ให้กระจายทั่วถึงพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเป็นระบบตามลำดับความสำคัญของศูนย์ฯ	๑) จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพ และองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๒.๒ ยกกระดับ และปรับปรุงชุมชนระดับย่านและพื้นที่ที่มีศักยภาพ ทางด้านการเชื่อมโยง ที่มีองค์ประกอบครบครัน ให้เป็นเมืองเครือข่าย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพ และองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๒.๒.๑ ปรับปรุงชุมชนระดับย่าน และพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพทางด้านกรเชื่อมโยง ที่มีองค์ประกอบครบครัน ให้เป็นเมืองเครือข่าย	๑) จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพ และองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๒.๓ จัดตั้งเมืองเครือข่ายที่มีการใช้ที่ดินอย่างหนาแน่นและผสมผสาน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพ และองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๒.๓.๑ กำหนดมาตรการจัดตั้งเมืองเครือข่ายที่จะเกิดขึ้น	๑) จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพ และองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐
๔.๒.๓.๒ กำหนดมาตรการการใช้ที่ดินอย่างหนาแน่นและผสมผสานของเมืองเครือข่ายที่จะเกิดขึ้น	๑) จำนวนเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย) ที่มีศักยภาพ และองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างครบครัน	๕	๑๐	๑๕	๒๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๒.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองเพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) สัดส่วนประชากร ต่อโครงสร้างพื้นฐานหลัก และสาธารณูปการของเมือง ที่สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในอนาคต (ร้อยละ)	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๒.๔.๑ กำหนดมาตรการทางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับปริมาณประชากรที่เพิ่มขึ้นของเมืองเครือข่าย	๑) สัดส่วนประชากรต่อโครงสร้างพื้นฐานหลัก และสาธารณูปการของเมือง ที่สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในอนาคต (ร้อยละ)	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๔.๒.๕ ส่งเสริมการเชื่อมโยงเมืองเครือข่ายกับเขตกรุงเทพฯ ชั้นกลาง และกรุงเทพฯ ชั้นใน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) สัดส่วนประชากร ต่อโครงสร้างพื้นฐานหลัก และสาธารณูปการของเมือง ที่สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในอนาคต (ร้อยละ)	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔.๒.๕.๑ ส่งเสริมการเชื่อมโยงเมืองเครือข่ายกับเขตกรุงเทพมหานครชั้นกลางและกรุงเทพมหานครชั้นใน	๑) สัดส่วนประชากรต่อโครงสร้างพื้นฐานหลักและสาธารณูปการของเมืองที่สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในอนาคต (ร้อยละ)	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการจัดทำแผนแม่บท (Master Plan) การพัฒนาเมืองเครือข่าย (ศูนย์ชุมชนย่อย)	๕	๒๐			๒๕
๒. โครงการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย (ไม่น้อยกว่า ๑๕ ศูนย์)		๑๐	๑๐	๒๐	๔๐
๓. โครงการสำรวจ ทำฐานข้อมูลและประเมินการใช้งานโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของประชากรตามประเภทสาธารณูปการ	๒๐	๘๐	๘๐	๔๐	๒๒๐
๔. โครงการจัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองเพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น	๑๐	๑๐	๒๐	๔๐	๘๐
รวมทั้งสิ้น	๓๕	๑๒๐	๑๑๐	๑๐๐	๓๖๕

ข) มาตรการดำเนินการ / โครงการลงทุน

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการจัดทำแผนแม่บทการจัดตั้ง องค์กรพัฒนาเมือง (Urban Development Cooperation : UDC)	๑๕				๑๕
๒. โครงการจัดตั้งองค์กรพัฒนาเมือง (UDC) ที่มีความเป็นอิสระของกทม.		๒๕			๒๕
๓. โครงการนำร่องการพัฒนา ศูนย์ชุมชนย่อยตามแผนแม่บท		๑๐	๒๐		๓๐
๔. โครงการประชาสัมพันธ์ เพื่อ ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ศูนย์ชุมชนย่อย		๒๐	๒๐		๔๐
๕. โครงการจัดทำแผนพัฒนาเมือง เครือข่ายแบบหนาแน่นและผสมผสาน (Mixed-Used Development)		๔	๘	๑๖	๒๘
๖. โครงการจัดทำแผนพัฒนา การเชื่อมโยงเมืองเครือข่ายกับเขต กรุงเทพฯ ชั้นกลาง และกรุงเทพฯ ชั้นใน	๘	๘	๘	๑๖	๔๐
๗. โครงการจัดทำแผนความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงาน และองค์กรที่ดูแล เกี่ยวข้องกับระบบสัญจรหลัก และสัญจรรองของเมือง		๘		๑๖	๒๔
รวมทั้งสิ้น	๒๓	๗๕	๕๖	๔๘	๒๐๒

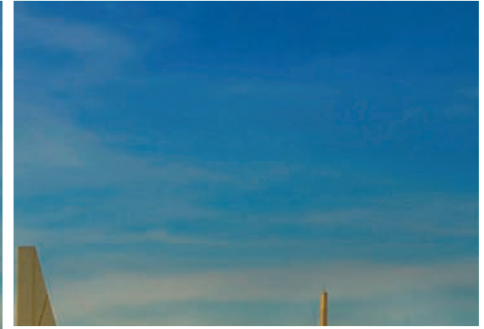

๐๕

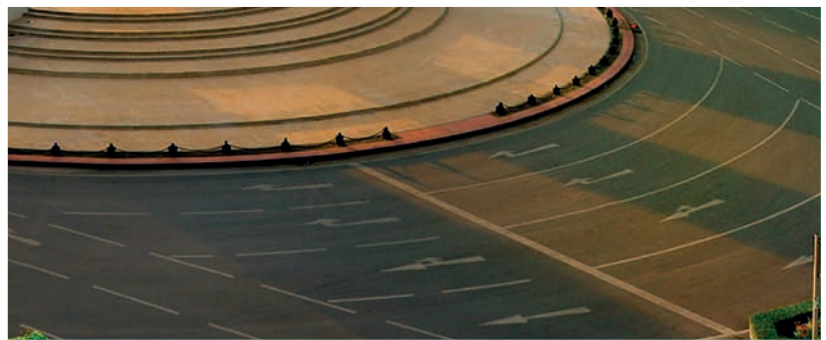
ประเด็นยุทธศาสตร์ ๕

“มหานคร ประชาธิปไตย”

เมืองกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองประชาธิปไตย และมีธรรมาภิบาล ที่มีชื่อเสียงอยู่ในระดับแนวหน้าของเอเชีย มีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มีการเมืองที่สะอาด ปลอดภัยไร้พั้งค์ อีกทั้งทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน มีบทบาทในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ อย่างเข้มแข็ง

TOGETHER
WE BUILD

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๑
มหานครกรุงเทพ
แบบบูรณาการ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

มหานครกรุงเทพฯ เมืองด้านการบริหารจัดการระบบ
สาธารณูปโภคมหานคร (เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น
แบบพิเศษ Functional Decentralization)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และ
ประเมินผล

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
มหานครกรุงเทพฯ เมืองด้านการ บริหารจัดการระบบสาธารณูปโภค มหานคร (ให้เป็นองค์กรปกครอง ท้องถิ่นแบบพิเศษ ลักษณะ Functional Decentralization)	(ออก กฎหมาย จัดตั้ง)	ริเริ่มโครงการ ลงทุนพัฒนา ระบบท่อ ร้อยสาย ร่วมกับ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และเอกชน ริเริ่มผังเมือง รวมมหานคร กรุงเทพฯ จัดตั้งบริษัท พัฒนาเมือง	ริเริ่มโครงการ พัฒนาเมือง Clusters ในเขต กทม. ระยะที่ ๑	ริเริ่ม โครงการ พัฒนาเมือง Clusters ในเขต กทม. ระยะที่ ๒ ขยายผล โครงการ พัฒนาเมือง Clusters นอกเขต กทม.

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

- (๑) การบริหารกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มีจุดอ่อนที่ทำให้การบริหารและการจัดทำบริการสาธารณะ การแก้ไขปัญหาของประชาชน และชุมชนที่เพิ่มขยายขึ้น ความสลับซับซ้อนของปัญหาที่มากขึ้นและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานรับผิดชอบและวิทยาการที่หลากหลาย ทำให้การบริหาร การจัดการ ในการบริการสาธารณะของกรุงเทพมหานครขาดประสิทธิภาพ
- (๒) พื้นที่ทางกายภาพของกรุงเทพมหานคร มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงอย่างต่อเนื่องเกิดการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัย ชุมชนบ้านจัดสรร ชุมชนทางธุรกิจ ควบคู่กับการลงทุนการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การคมนาคมขนส่งของกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกัน ความเจริญดังกล่าวมิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร แต่คาบเกี่ยวกับพื้นที่จังหวัดปริมณฑลคือจังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีชุมชนทางเศรษฐกิจ และ ชุมชนที่อยู่อาศัยคาบเกี่ยวกัน ตามแนวถนนวิภาวดีรังสิต ถนนพหลโยธิน ถนนสุขุมวิท ถนนเพชรเกษม ถนนพระราม ๒ เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการจัดทำบริการสาธารณะ ในพื้นที่ดังกล่าวของกรุงเทพมหานครกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พื้นที่รอยต่อดังกล่าว ที่ขาดการลงทุนพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- (๓) การพัฒนาสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ของกรุงเทพมหานคร เป็นการลงทุนฝ่ายเดียวจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการลงทุน ยังขาดการดำเนินการลงทุนการพัฒนาร่วมกับภาคเอกชน

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มีจุดอ่อนในการบริหารและการจัดทำบริการสาธารณะ	๑. กรุงเทพมหานคร มีการศึกษาวิจัยเพื่อเสนอแนะการปรับปรุง กฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร แต่ยังคงขาดแรงผลักดันไปสู่การแก้ไขกฎหมายได้ และ ข้อเสนอปรับปรุงกฎหมายยังไม่ครอบคลุมการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดทำบริการสาธารณะ
๒. พื้นที่ทางกายภาพของกรุงเทพมหานคร มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงอย่างต่อเนื่องเกิดการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัย และเศรษฐกิจ	๒. การเจริญเติบโตของชุมชนที่อยู่อาศัย และชุมชนเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อการลงทุนการพัฒนา ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการของกรุงเทพมหานคร ในชุมชนที่อยู่อาศัย และชุมชนทางเศรษฐกิจ
๓. การพัฒนาสาธารณูปโภค และสาธารณูปการของกรุงเทพมหานคร เป็นการลงทุนฝ่ายเดียวจากกรุงเทพมหานคร	๓. การลงทุนเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ใช้งบประมาณการลงทุนสูงกรุงเทพมหานคร มีข้อจำกัดด้านงบประมาณการลงทุน ในการลงทุนฝ่ายเดียวของกรุงเทพมหานคร

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๑.๑ เพื่อปรับปรุงกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครให้มีบทบาท อำนาจ หน้าที่ และโครงสร้างการบริหาร เพื่อรองรับการพัฒนากรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. จัดทำร่างกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ)	ร้อยละ ๑๐๐			
๒. เสนอร่างกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ตามกระบวนการตรากฎหมายต่อรัฐบาล และรัฐสภา (ร้อยละ)		ร้อยละ ๑๐๐		

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๑.๑.๑ จัดทำที่ปรึกษาศึกษาโครงสร้างบทบาท อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร	ร่างกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ)	ร้อยละ ๑๐๐			
๕.๑.๑.๒ จัดเวทีรับฟังความเห็นร่างกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร	จำนวนเวทีรับฟังความคิดเห็นทุกเขต (ครั้ง)		๕๐		

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๑.๒ จัดตั้งบริษัทพัฒนาเมืองเพื่อดำเนินการโครงการลงทุนพัฒนาระบบท่อร้อยสาย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกชน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๑.๒.๑ จัดตั้งบริษัทพัฒนาเมือง (แห่ง)		๑		
๕.๑.๒.๒ จัดทำโครงการลงทุนพัฒนาระบบท่อร้อยสาย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกชน (โครงการ)		๒	๒	๒
๕.๑.๒.๓ จัดทำโครงการพัฒนาเมือง Clusters ในเขต กทม. ระยะที่ ๑ (จำนวน คลัสเตอร์)			๕	

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๑.๒.๔ จัดทำโครงการพัฒนาเมือง Clusters ในเขต กทม. ระยะที่ ๒ (จำนวน คลัสเตอร์)				๑๐
๕.๑.๒.๕ จัดทำโครงการพัฒนาเมือง Clusters นอกเขต กทม. (จำนวน คลัสเตอร์)				๕

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการศึกษาวิจัยการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ	๒๐				๒๐
๒. ริเริ่มโครงการลงทุนพัฒนาระบบท่อร้อยสาย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกชน ริเริ่มผังเมืองรวมมหานครกรุงเทพฯ จัดตั้งบริษัทพัฒนาเมือง		๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๒๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๐๒๐

ข) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการพัฒนาเมืองคลัสเตอร์ (Clusters) ในเขตกรุงเทพมหานคร ระยะที่ ๑			๑,๐๐๐		๑,๐๐๐
๒. โครงการพัฒนาเมืองคลัสเตอร์ (Clusters) ในเขตกรุงเทพมหานคร ระยะที่ ๒				๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๓. โครงการพัฒนาเมืองคลัสเตอร์ (Clusters) นอกเขตกรุงเทพมหานคร				๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น			๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	๓,๐๐๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๒
เมืองธรรมาภิบาล

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กทม. มีสภาประชาชนกรุงเทพฯ (เวทีริเริ่มนโยบาย
และตรวจสอบการทำงานของ กทม.) กทม. ใช้ระบบ
งบประมาณแบบมีส่วนร่วม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์
และประเมินผล สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
สำนักการคลัง สำนักงบประมาณ และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. สภาประชาชนกรุงเทพฯ	จัดเวทีสภา ประชาชน ปีละ ๑๐ ครั้ง	เวทีสภา ประชาชน ปีละ ๑๕ ครั้ง	เวทีสภา ประชาชน ปีละ ๒๐ ครั้ง	เวทีสภา ประชาชน ปีละ ๓๐ ครั้ง
๒. สภาประชาชนระดับเขต	จัดเวทีสภา ประชาชน ระดับเขตปีละ ๑๒ ครั้ง/เขต ๕๐ เขต	จัดเวทีสภา ประชาชน ระดับเขตปีละ ๑๒ ครั้ง/เขต ๕๐ เขต	จัดเวทีสภา ประชาชน ระดับเขตปีละ ๑๒ ครั้ง/เขต ๕๐ เขต	จัดเวทีสภา ประชาชน ระดับเขตปีละ ๑๒ ครั้ง/เขต ๕๐ เขต
๓. ระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วม		ใช้ระบบภาษี เพื่อการ พัฒนาพื้นที่/ พัฒนา คุณภาพชีวิต	ใช้ระบบงบ ประมาณแบบ มีส่วนร่วม ระดับเขต	ใช้ระบบงบ ประมาณแบบ มีส่วนร่วม ระดับ มหานคร

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้สิทธิในข้อมูลข่าวสาร และการร้องเรียนแก่ประชาชน

“มาตรา ๕๗ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือ กิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสีย สำคัญอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณา เรื่องดังกล่าว

การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ ในที่ดิน การออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสีย สำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึง ก่อนดำเนินการ”

“มาตรา ๕๘ บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วม ในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรือ อาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน”

“มาตรา ๕๙ บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอ เรื่องราวร้องทุกข์ และได้รับแจ้งผลการพิจารณา ภายในเวลาอันรวดเร็ว”

“มาตรา ๖๐ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะฟ้อง หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็น นิติบุคคล ให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือ ละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือ ลูกจ้างของหน่วยงานนั้น”

(๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๑๔ การปกครองส่วน ท้องถิ่น มาตรา ๒๘๗ ให้ประชาชนมีสิทธิ มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

“มาตรา ๒๘๗ ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิ มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชน มีส่วนร่วมดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่การกระทำขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ ประชาชนทราบก่อนกระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควรหรือได้รับการร้องขอจาก ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชน ออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงาน การดำเนินงานต่อประชาชนในเรื่องการจัดทำ งบประมาณการใช้จ่าย และ ผลการดำเนินงาน ในรอบปี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำงบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสามให้นำ บทบัญญัติมาตรา ๑๖๘ วรรคหก มาใช้บังคับ โดยอนุโลม”

(๓) กระบวนการบริหารของกรุงเทพมหานคร ทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ และ การจัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรุงเทพมหานคร ยังไม่มีเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือ การนำเสนอข้อมูลการทำบริการสาธารณะ ของกรุงเทพมหานครต่อประชาชน

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ประเด็นสิทธิในข้อมูลข่าวสาร และการร้องเรียนประชาชน และสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑. ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เกิดความตื่นตัวในสิทธิ และต้องการปกป้องสิทธิและมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น
๒. ขาดเวทีรับฟังความคิดเห็นในการบริหารของกรุงเทพมหานคร	๒. ประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อการดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับบริการสาธารณะ และการใช้อำนาจทางปกครองในการบริหารของกรุงเทพมหานคร

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๒.๑ เพื่อจัดตั้ง “สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร” และ “สภาประชาชนระดับเขต” ให้เป็นเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การนำเสนอข้อมูลการจัดทำกิจการสาธารณะ และ การจัดทำงบประมาณ ของกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขต

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. การประชุม “สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร”	๑๐ ครั้ง / ปี	๑๕ ครั้ง / ปี	๒๐ ครั้ง / ปี	๓๐ ครั้ง / ปี
๒. การประชุม “สภาประชาชนระดับเขต” ๕๐ เขต	๑๒ ครั้ง / ปี / เขต	๑๒ ครั้ง / ปี / เขต	๑๒ ครั้ง / ปี / เขต	๑๒ ครั้ง / ปี / เขต

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๒.๑.๑ จัดตั้ง “สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร” และ “สภาประชาชนระดับเขต” ทั้ง ๕๐ เขต	๑. ออกระเบียบ/ข้อบังคับ กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการจัดตั้งสภาประชาชน	ภายในปี ๒๕๖๐			
๕.๒.๑.๒ การดำเนินกิจการสาธารณะของ กรุงเทพมหานครที่มีผลกระทบต่อประชาชน ชุมชนที่อยู่อาศัย ชุมชนทางเศรษฐกิจ นำเสนอสู่ที่ประชุม “สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร”	๒. ร้อยละของกิจการสาธารณะที่เสนอต่อที่ประชุมสภาประชาชน กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
๕.๒.๑.๓ การดำเนินกิจการสาธารณะของสำนักงานเขต (๕๐ เขต) ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ชุมชนที่อยู่อาศัย ชุมชนทางเศรษฐกิจ นำเสนอสู่ที่ประชุม “สภาประชาชนระดับเขต”	๓. ร้อยละของกิจการสาธารณะที่เสนอต่อที่ประชุมสภาประชาชนระดับเขต (ทั้ง ๕๐ เขต)	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๒.๒ เพื่อให้มีการจัดทำ “ระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วม” ทั้งในระดับ “เขต” และ ระดับ “กรุงเทพมหานคร”

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ใช้ระบบภาษีเพื่อการพัฒนาพื้นที่ / คุณภาพชีวิต		๕๐ เขต		
๒. ใช้ระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วมระดับเขต			๕๐ เขต	๕๐ เขต
๓. ใช้ระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วมระดับมหานคร				ทุกหน่วยงาน

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๒.๒.๑ ศึกษา วิจัย แนวทางการใช้ระบบภาษี เพื่อการพัฒนา และการจัดทำ ระบบงบประมาณแบบ มีส่วนร่วม	๑. จำนวนที่ปรึกษา และรายงานผลการวิจัย	ภายในปี ๒๕๕๙			
๕.๒.๒.๒ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ระดับเขต (เจ้าหน้าที่ งบประมาณ)	๒. เจ้าหน้าที่งบประมาณ ระดับเขต เขตละ ๒ คน งบประมาณ)		๑๐๐ คน		ร้อยละ ๘๐
๕.๒.๒.๓ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ระดับมหานคร (เจ้าหน้าที่ งบประมาณ)	๓. เจ้าหน้าที่งบประมาณ ระดับมหานคร			๑๐๐ คน	ร้อยละ ๑๐๐
๕.๒.๒.๔ ฝึกอบรมผู้บริหาร ของมหานคร	๔. ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการเขต และ ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัด			๑๐๐ คน	
๕.๒.๒.๕ ฝึกอบรมสมาชิก สภาของมหานคร	๕. สมาชิกสภามหานคร ทุกคนเข้ารับการอบรม			๑๐๐ คน	

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการ “สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร”	๒๑	๖๐	๘๕	๑๑๐	๒๗๖
๒. โครงการ “สภาประชาชนระดับเขต”	๓๖	๖๐	๖๐	๖๐	๒๑๖
๓. โครงการรับฟังความเห็นประชาชน ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของกรุงเทพมหานคร ในระดับเขต ทุกเขต และระดับสำนัก ของกรุงเทพมหานคร		๒๘	๒๘	๒๘	๒๘
๔. โครงการ “วิจัยแนวทางการใช้ระบบ ภาษีเพื่อการพัฒนา และการจัดทำ งบประมาณแบบมีส่วนร่วม”	๕				๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕. โครงการฝึกอบรมการใช้ระบบภาษี เพื่อการพัฒนา และ การจัดทำ งบประมาณแบบมีส่วนร่วม		๓	๓	๓	๙
๖. โครงการ “ระบบงบประมาณ แบบมีส่วนร่วม”		๒๘	๒๘	๒๘	๘๔
รวมทั้งสิ้น	๖๒	๑๗๙	๒๐๔	๒๒๙	๖๗๔

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จัดตั้งและจัดประชุม “สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร”	๒๑	๖๐	๘๕	๑๑๐	๒๗๖
๒. จัดตั้งและจัดประชุม “สภาประชาชน ระดับเขต” เดือนละ ๑ ครั้ง ๕๐ เขต	๓๖	๖๐	๖๐	๖๐	๒๑๖
๓. จัดประชุมประชาชนรับฟังความเห็น ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของกรุงเทพมหานคร ในระดับเขตทุกเขต และ ระดับสำนักของกรุงเทพมหานคร ปีละ ๒ ครั้ง		๒๘	๒๘	๒๘	๘๔
๔. จ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาวิจัยแนวทาง การใช้ระบบภาษีเพื่อการพัฒนา และ การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม	๕				๕
๕. จ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการฝึกอบรม ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่งบประมาณ และ สมาชิกสภามหานคร		๓	๓	๓	๙
๖. จัดประชุมประชาชนรับฟังความเห็น ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของกรุงเทพมหานคร ในระดับเขตทุกเขต และ ระดับสำนักของกรุงเทพมหานคร ปีละ ๒ ครั้ง		๒๘	๒๘	๒๘	๘๔
รวมทั้งสิ้น	๖๒	๑๗๙	๒๐๔	๒๒๙	๖๗๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๓
การกระจายอำนาจ
สู่ประชาชน

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

มุ่งลดบทบาทของส่วนกลาง (Decentralize) ลงเหลือ
ภารกิจหลัก เท่าที่ต้องทำ เท่าที่จำเป็น และให้ประชาชน
ได้มีส่วนในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์
ของประชาชนมากขึ้น

ความหมายทางวิชาการ

๑. กทม. จัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นระดับล่าง (เทศบาลนคร)
๒. กทม. ได้รับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ครอบคลุมภารกิจ
การบริหารมหานครครบถ้วน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และ
ประเมินผล

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. จัดตั้งเทศบาลนคร ใน กทม. (ร้อยละของ เทศบาลนครตามที่กฎหมาย กำหนด)	แก้ไขกฎหมาย ระเบียบบริหาร ราชการ กรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐
๒. เพิ่มอำนาจหน้าที่ ของกรุงเทพมหานคร	๑. อำนาจสอบสวน คดีอาญาบาง ประเภทเช่นเดียว กับนายอำเภอ ๒. ด้านการจราจร (จากสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ) ๓. ด้านขนส่ง มวลชน			

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

(๑) ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน กำหนดให้โครงสร้างการบริหารราชการของกรุงเทพมหานครเป็นโครงสร้างชั้นเดียว อำนาจในการบริหารรวมศูนย์ที่ส่วนกลาง (ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร และ สำนัก) หน่วยงานบริหารระดับล่าง (สำนักงานเขต) เป็นหน่วยปฏิบัติ ขาดอำนาจในการกำหนดนโยบาย และ ตัดสินใจ ในการจัดทำกิจการสาธารณะ ที่เป็นปัญหาและความต้องการของประชาชนในระดับพื้นที่

(๒) อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และภารกิจ อำนาจ หน้าที่ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งภารกิจที่จะได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการในส่วนกลาง ตามแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑ - ฉบับที่ ๓) และ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑ - ฉบับที่ ๓) ไม่ครอบคลุมอำนาจหน้าที่ในการจัดทำกิจการสาธารณะ ที่มีความจำเป็นในระดับมหานคร ที่เป็นนครศูนย์กลางความเจริญของภูมิภาคอาเซียน เป็นผลให้กรุงเทพมหานครไม่สามารถแก้ไขปัญหาสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และ ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. โครงสร้างการบริหารของกรุงเทพมหานครเป็นระบบชั้นเดียว อำนาจรวมศูนย์ที่ส่วนกลาง	๑. ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกับหน่วยบริหารระดับพื้นที่
๒. อำนาจหน้าที่ไม่ครอบคลุมการจัดทำกิจการสาธารณะที่จำเป็นสำหรับมหานคร	๒. การบริหารราชการกรุงเทพมหานครไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๓.๑ ปรับโครงสร้างการบริหารกรุงเทพมหานครให้เป็นระบบสองชั้น (Two Tiers) และมีการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นระดับล่าง เป็นเทศบาลนคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ร่างแก้ไขกฎหมายบริหารราชการกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๑๐๐			
๒. จัดตั้งเทศบาลนครตามโครงสร้างกฎหมายที่แก้ไข		ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๖๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๓.๑.๑ ชี้แจง รับฟัง ความเห็น และข้อเสนอ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กรุงเทพมหานคร (นักการเมืองผู้บริหาร ข้าราชการ)	๑. จัดประชุมรับฟัง ความเห็นจำนวน ครั้ง	๓			
๕.๓.๑.๒ ชี้แจง รับฟัง ความเห็น และข้อเสนอ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กรุงเทพมหานคร (ประชาชน กลุ่ม องค์กร ชุมชน)	๒. จัดประชุมรับฟังความ เห็นจำนวน ครั้ง / เขต	๕๐ / ๕๐			

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๓.๒ เพิ่มอำนาจ หน้าที่ ของกรุงเทพมหานครในการทำกิจการสาธารณะ เพื่อ “ให้กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขต กรุงเทพมหานคร”

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. แก้ไขและปรับปรุง อำนาจ หน้าที่ ที่บัญญัติใน กฎหมาย การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๑๐๐			
๒ รับการถ่ายโอนภารกิจ อำนาจ หน้าที่ตามแผนการกระจายอำนาจ	ร้อยละ ๑๐๐			

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๓.๒.๑ แก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘๙	๑. เสนอร่างแก้ไขต่อกระทรวงมหาดไทย และ คณะรัฐมนตรี ๒. เสนอร่างแก้ไขต่อ ส.ส.ในเขต กทม. เพื่อเสนอร่างแก้ไขต่อ พรรคการเมือง และ / หรือ เสนอแก้ไขกฎหมายต่อ รัฐสภา ๓. เสนอร่างแก้ไข ต่อ คณะกรรมการกระจายอำนาจ เพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี	ภายในปี ๒๕๖๐			
๕.๓.๒.๒ กรุงเทพมหานคร ยืนยันความพร้อมในการรับถ่ายโอนภารกิจของหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนการกระจายอำนาจฯ และ แผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ประกาศใช้	๒. ร้อยละของภารกิจที่รับการถ่ายโอนตามแผนกระจายอำนาจฯ และ แผนปฏิบัติการฯ	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐	

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการจัดทำร่างแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร	๕				๕
๒. โครงการจัดประชุม รับฟังความเห็นและข้อเสนอโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กรุงเทพมหานคร (นักการเมือง ผู้บริหาร ข้าราชการ)	๑				๑
๓. โครงการจัดประชุม รับฟังความเห็นและข้อเสนอโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กรุงเทพมหานคร (ประชาชน กลุ่มองค์กร ชุมชน)	๑๕				๑๕
รวมทั้งสิ้น	๒๑				๒๑

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จ้างที่ปรึกษาจัดทำร่างแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร	๕				๕
๒. จ้างที่ปรึกษาจัดประชุม รับฟังความเห็น และข้อเสนอโครงสร้าง อำนาจหน้าที่กรุงเทพมหานคร (นักการเมืองผู้บริหาร ข้าราชการ)	๑				๑
๓. จ้างที่ปรึกษาจัดประชุม รับฟังความเห็น และข้อเสนอโครงสร้าง อำนาจหน้าที่กรุงเทพมหานคร (ประชาชน กลุ่ม องค์กร ชุมชน)	๑๕				๑๕
รวมทั้งสิ้น	๒๑				๒๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๔
การเมืองสีขาว

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

ประชาชนมีความเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตข้าราชการ
และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของ กทม.

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ความเชื่อมั่นของประชาชน ต่อ ความซื่อสัตย์สุจริตของหน่วยงาน และข้าราชการ กทม. (ร้อยละของประชาชนที่เชื่อมั่น)	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐
ความเชื่อมั่นของประชาชน ต่อ ความซื่อสัตย์สุจริตของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง (ร้อยละของประชาชนที่เชื่อมั่น)		ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

(๑) การทุจริต คอร์รัปชัน ในหน่วยงาน
ของรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองทั้งระดับชาติ
และ ระดับท้องถิ่น ก่อให้เกิดความเสียหาย
ต่อสาธารณชนอย่างมาก ประชาชนเริ่มตระหนักถึง
ปัญหาการคอร์รัปชันในหน่วยงานของรัฐ และ
เรียกร้องให้การบริหารงานของรัฐทั้งระดับชาติ
ระดับท้องถิ่น ปราศจากการคอร์รัปชัน เป็น
“การเมืองสีขาว”

(๒) ประชาชน ขาดความเชื่อมั่นต่อ
เจ้าหน้าที่ และนักการเมืองที่มาดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองในหน่วยงานต่าง ๆ ว่ามีความซื่อสัตย์
สุจริต ในการบริหารงานและรักษาผลประโยชน์
ของประชาชน ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของ
ประชาชนและการบริหารงานของหน่วยงานรัฐลดลง

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. การทุจริตคอร์รัปชันในการบริหารของหน่วยงานรัฐ	๑. หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ได้รับความเสียหายจากการคอร์รัปชัน
๒. ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ของหน่วยงานรัฐ ท้องถิ่น ข้าราชการ และ นักการเมือง	๒ ประชาชนขาดความไว้วางใจ ขาดการให้ความร่วมมือในการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๔.๑ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อความซื่อสัตย์สุจริตของหน่วยงานและข้าราชการ กทม.

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ร้อยละของความเชื่อมั่นของประชาชน	๖๐	๗๐	๗๕	๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๔.๑.๑ จัดสถาบันการศึกษาสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อความเชื่อมั่นต่อความซื่อสัตย์สุจริตของหน่วยงานและข้าราชการ กทม. ระดับเขต	ร้อยละของหน่วยงานระดับเขตที่ถูกสำรวจ / ปี	ร้อยละ ๕๐ / ๒ ปี ครั้ง	ร้อยละ ๗๕ / ๒ ปี ครั้ง	ร้อยละ ๑๐๐ / ทุกปี	ร้อยละ ๑๐๐ / ทุกปี

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๔.๒ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อความซื่อสัตย์สุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ร้อยละของความเชื่อมั่นของประชาชน		๖๐	๗๐	๗๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๔.๒.๑ จ้างสถาบันการศึกษาสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อความเชื่อมั่นต่อความซื่อสัตย์สุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	๑. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่ายบริหารของกรุงเทพมหานคร / ปี ๒. สมาชิกสภา กทม. / ปี ๓. สมาชิกสภาเขต / ปี		เฉพาะ ตัวชี้วัด ๑/ปีละครั้ง	เฉพาะ ตัวชี้วัด ๑ และ ๒/ ปีละครั้ง	ตัวชี้วัด ๑-๓/ปี ละครั้ง

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชน ต่อความซื่อสัตย์สุจริตของหน่วยงานและข้าราชการ กทม.	๒	๓	๕	๕	๑๕
๒. โครงการสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชน ต่อความซื่อสัตย์สุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง		๕	๕	๕	๑๕
รวมทั้งสิ้น	๒	๘	๑๐	๑๐	๓๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๕.๕
พลเมืองกรุงเทพฯ
ขับเคลื่อนวิสัยทัศน์

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

ชาวกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเจ้าของความคิดวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕ มีฉันทามติร่วมกันว่า จะร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และผลักดันให้กรุงเทพมหานครและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ นำวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕ ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ โดยไม่ยึดติดกับตัวบุคคลผู้มาทำหน้าที่บริหาร กรุงเทพมหานคร หรือพรรคการเมืองที่จะเข้าไปเป็นรัฐบาลแต่อย่างใด โดยชาวกรุงเทพฯ ต้องช่วยกันผลักดันให้กรุงเทพมหานครมีบทบาทบัญญัติท้องถิ่น กำหนดให้ กรุงเทพมหานคร รับ “ฉันทามติวิสัยทัศน์กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๕” ไปปฏิบัติให้บังเกิดผลสำเร็จจริงจัง

ความหมายทางวิชาการ

เครือข่ายพลเมืองกรุงเทพฯ ติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าวิสัยทัศน์ กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
เครือข่ายพลเมือง กรุงเทพมหานครติดตาม ตรวจสอบการความก้าวหน้า วิสัยทัศน์ฯ ปีละ ๒ ครั้ง	๑. จัดตั้ง ๒. รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

(๑) ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมจัดทำ “แผนวิสัยทัศน์ของประชาชน เพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕)

(๒) ประชาชนมีความต้องการให้ข้อเสนอได้นำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
(๑) ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมจัดทำ “แผนวิสัยทัศน์ของประชาชน เพื่อการพัฒนา กรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕)” กรุงเทพมหานครต้องดำเนินกิจการเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ของประชาชน ภายใต้เงื่อนไขที่ข้าราชการ และ หน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ต้องให้ความสำคัญ	แผนวิสัยทัศน์ของประชาชน หากไม่ได้นำไปสู่ การปฏิบัติภายใต้การจัดทำกิจการสาธารณะของ กรุงเทพมหานคร จะส่งผลให้ประชาชนไม่ร่วมมือ กับกรุงเทพมหานครในการร่วมทำกิจการสาธารณะ หรือต่อต้าน คัดค้าน การดำเนินนโยบาย สาธารณะของกรุงเทพมหานคร
(๒) ประชาชนมีความต้องการให้ข้อเสนอได้นำไป สู่การปฏิบัติ โดยมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน วิสัยทัศน์กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๕	การมีบทบาทร่วมขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของประชาชน ทำให้ข้าราชการและหน่วยงานของ กรุงเทพมหานครต้องปรับระบบและวิธีการดำเนิน กิจการสาธารณะที่คำนึงถึงความต้องการของ ประชาชนมากขึ้น

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๕.๑ จัดตั้งเครือข่ายพลเมืองกรุงเทพฯ ติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าวิสัยทัศน์ กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๕.๕.๑.๑ ตั้งเครือข่ายพลเมืองระดับ กรุงเทพมหานคร (ใช้รูปแบบของ “สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร”)	๑) จัดตั้ง เครือข่ายฯ ๒) รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง
๕.๕.๑.๒ ตั้งเครือข่ายพลเมือง ระดับเขต (ใช้รูปแบบของ “สภาประชาชนระดับเขต”)	๑) จัดตั้ง เครือข่ายฯ ๒) รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง	รายงานผล ๑๐ ครั้ง

เป้าประสงค์ (Objective) ๕.๕.๒ เครือข่ายพลเมือง (สภาประชาชนกรุงเทพมหานคร และ สภาประชาชนระดับเขต) ติดตามผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของหน่วยงานต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
การประชุมสภาประชาชน กรุงเทพมหานคร เพื่อติดตาม ผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๕ ครั้ง / ปี	๒ ครั้ง / ปี	๒ ครั้ง / ปี	๒ ครั้ง / ปี	๒ ครั้ง / ปี

๐๖

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๖

“มหานคร
แห่งเศรษฐกิจ
และการเรียนรู้”

เมืองกรุงเทพมหานครใน ๒๐ ปี ข้างหน้า จะก้าวเข้าสู่การเป็น “เมืองหลวงของเอเชีย” เมืองเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในระดับภูมิภาคและนานาชาติ โดยกรุงเทพฯ จะเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของเอเชียรวมถึงการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ วิทยาการด้านต่าง ๆ ของภูมิภาค

TOGETHER
WE BUILD

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๑
ศูนย์กลางด้านการเกษตร
อุตสาหกรรม
และบริการสีเขียว

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานคร มีขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นหนึ่งในสามของภูมิภาคอาเซียน ทางด้านการเป็น ตัวกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้า อุตสาหกรรมเกษตร และบริการสีเขียวในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนเป็นเมืองที่มีการเกษตร ที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานคร มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และ อาหารแปรรูป
๒. กรุงเทพมหานคร มีระบบขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการ ขนส่งและกระจายสินค้า ให้มีประสิทธิภาพในทุกด้าน ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
๓. กรุงเทพมหานคร มีระบบการจัดการทางการเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และบริการสีเขียว
๔. กรุงเทพมหานครมี เครือข่ายในภาคเอกชน ทั้งในระดับ ประเทศและระดับนานาชาติ เกี่ยวข้องกับการเป็น ตัวกลางทางการเกษตร (Broker) การสร้างความสัมพันธ์ ทางเครือข่าย (Network) และการสร้างระดับการติดต่อ (Connection)
๕. กรุงเทพมหานคร มีการจัดงานแสดงสินค้าเกษตรและ อาหารในระดับภูมิภาค และมีสถาบันอบรมทางด้าน การประกอบอาหารให้เพียงพอ และผู้ประกอบการด้าน อาหารให้ได้รับมาตรฐานในการผลิตอาหาร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักพัฒนาสังคม และ สำนักงานเขต ส่วนราชการอื่น ๆ ได้แก่ กรมส่งเสริม การเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สถาบันอาหาร กรมส่งเสริม การส่งออก กระทรวงคมนาคม

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. สัดส่วนของผู้ประกอบการด้านเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าในกรุงเทพมหานครได้รับการลงทะเบียนในฐานข้อมูล	๕๐	๑๐๐		
๒. สัดส่วนของผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครเข้าร่วมภาคีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าด้านเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร	๑๕	๒๕	๕๐	๗๐
๓. สัดส่วนของผู้ประกอบการด้านเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรที่เข้าร่วมการจัดงานแสดงสินค้าเกษตรและอาหารในระดับภูมิภาค	๑๕	๒๕	๕๐	๗๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

เนื่องจากกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางการพัฒนาของประเทศ โดยเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการ บริษัทธุรกิจขนาดใหญ่และบริษัทข้ามชาติต่าง ๆ จำนวนมาก กรุงเทพมหานครจึงมีอัตราการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ กรุงเทพมหานครมีผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด สูงที่สุดในประเทศ คือ ๒,๒๘๖,๐๘๘ ล้านบาท หรือคิดเป็น ๒๕% ของผลิตภัณฑ์รวมภายในประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ อาชีพเกษตรกรรมในกรุงเทพมหานครมีพื้นที่เพียง ๒๖ เขต จากทั้งหมด ๕๐ เขต ซึ่งมีพื้นที่ ๑๘๐,๓๐๕.๔๙ ไร่ มีครอบครัวเกษตรกร ๑๓,๗๗๔ ครอบครัว การทำเกษตรกรรมในกรุงเทพมหานครนั้น จะแตกต่างกัน

ในแต่ละพื้นที่ โดยด้านตะวันออก คือ เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตมีนบุรี เขตลาดกระบัง และเขตสะพานสูง เป็นพื้นที่ทำนาทำไร่ ส่วนพื้นที่ทางด้านตะวันตก ได้แก่ เขตทวีวัฒนา เขตตลิ่งชัน เขตหนองแขม เขตทุ่งครุ เป็นพื้นที่แปลงผัก ไม้ดอกไม้ประดับ สวนผลไม้ และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สำหรับเขตบางขุนเทียนจะเป็นบ่อปลาและนากุ้ง จากความเจริญและการพัฒนา กรุงเทพมหานครให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลให้พื้นที่เกษตรกรรมของกรุงเทพมหานครลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยพื้นที่เกษตรทั้งฝั่งตะวันออก และฝั่งตะวันตกของ กรุงเทพมหานคร มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ใกล้เคียงกัน

เนื่องจากปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ทำให้ภาคการเกษตรเสียหายเป็นจำนวนมาก และเกิดผล กระทบต่อพืชผักผลไม้ ประมง อย่างเช่น เกิดโรครากเน่าโคนเน่า ทำให้เกิดการตายยืนต้น ส่วนเกษตรกรที่ปลูกต้นไม้ได้รับความเสียหายอย่างหนัก โดยเฉพาะแถวถนนพหลโยธินสาย ๒ - ๔ เขตทวีวัฒนา หลังจากน้ำท่วม สิ่งตามมาคือปัญหาต้นไม้ไม่มี เพราะน้ำท่วมหมด ซึ่งกว่าจะพัฒนาสายพันธุ์ใหม่จะต้องใช้เวลาอย่างน้อย ๒ ปี กว่าที่จะฟื้นฟูไม่ต่ำกว่า ๓ ปี

ดังนั้น การเกษตรกรรมของกรุงเทพมหานครที่จะต้องอนุรักษ์ไว้ มิเช่นนั้นจะสูญหายไปกับความเจริญของเมืองที่สืบคลานมา เบียดบังอาชีพเกษตรกรที่เป็นอาชีพดั้งเดิมของคนไทย โดยอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ หรือไม่ก็มีการขยายพื้นที่การสร้างที่อยู่อาศัยมาแทนที่ จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเภทเกษตรกรรมในกรุงเทพมหานครนั้นสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาเมือง ในขณะที่พื้นที่ถือครองทางการเกษตรจะผกผันตามสภาพทางเศรษฐกิจและมูลค่าของที่ดินในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงให้ความสำคัญกับพื้นที่เกษตรกรรม และได้ดำเนินการวางแผนจัดทำผังเมืองรวม กรุงเทพมหานครขึ้นมา

จากรายงานการศึกษาและความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามโครงการวิจัยและพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง (เอกนิตินิติทัศน์,ดร.) ของ กองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สำนักการคลัง ประกาศกรุงเทพมหานคร ตามบันทึกที่ ๘๐๐/๐๕๐๓๕๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งสรุปผลได้ว่า โครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ๕ สาขาหลัก ได้แก่ ๑. สาขาการค้าปลีก คำส่ง

๖.๒๔% (หรือประมาณ ๑ ใน ๔) ๒. สาขาอุตสาหกรรมผลิตเพื่อการส่งออกมีความผันแปรตามภาวะเศรษฐกิจโลก ๖.๒๑% ๓. สาขาขนส่งและการสื่อสาร ๔.๑๔% ๔. สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ๑.๙% และ ๕. สาขาการเงิน (ธนาคารและสถาบันการเงิน) มีขนาด ๔.๗%

หมวดสาขาค้าปลีก คำส่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวเป็น ๓.๒% ในขณะที่เศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ขยายตัว ๓.๑% ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สมัยนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าทำให้สาขาค้าปลีกและคำส่งมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น แต่ในส่วนของกรุงเทพมหานครไม่ได้รับผลจากนโยบายดังกล่าวและในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ กรุงเทพมหานครมีภาวะเงินเฟ้อสูงมาก (๖% - ๗%) ค่าครองชีพสูง การค้าส่ง คำปลีกชะลอตัวลง

หมวดสาขาอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานครมีอุตสาหกรรม ๒ ประเภทสำคัญได้แก่ การผลิตเพื่อการส่งออก และการผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่เกิดการผันผวนทางเศรษฐกิจ เนื่องจากราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากประเทศยักษ์ใหญ่อย่างสหรัฐอเมริกา

หมวดสาขาโรงแรมและ ภัตตาคาร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครสาขานี้ขยายตัวลดลงเหลือ ๔.๓% เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ทำให้รายได้จากการบริโภคและเข้าพักในโรงแรมลดลง นอกจากนี้ยังเกิดภาวะเงินเฟ้อทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น การบริโภคของประชาชนลดลง รายได้ประชาชาติก็ลดลงด้วย

หมวดสาขาการเงิน เศรษฐกิจของประเทศและของกรุงเทพมหานครในสาขานี้ดีขึ้น เพราะดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น รายได้ของธนาคารและสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นอัตราการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร สาขานี้จึงเพิ่มเป็น ๓.๕%

นอกจากนี้ ผลจากการศึกษาวิจัยและ พัฒนาเรื่องนโยบายเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร โดย ดร.วิศาล บุปผเวส ได้สรุปสาขาทางเศรษฐกิจ ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ของกรุงเทพมหานคร แยกเป็นรายภาคได้ดังนี้ภาคการเกษตร เป็น ภาคเศรษฐกิจที่มีขนาดเล็กมากของกรุงเทพมหานคร คิดเป็นสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของ GPP กทม. (ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ กทม.) และเป็น ภาคการเกษตรที่อาศัยเทคโนโลยีสูง เช่น การผลิต เมล็ดพันธุ์ ส่วนภาคอุตสาหกรรมยังคงเป็นภาคเศรษฐกิจ ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีขนาดใหญ่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๐ ของ GPP กทม. ปรับเปลี่ยนโครงสร้างอุตสาหกรรม ไปสู่อุตสาหกรรมปลอดภัย หรือมลภาวะต่ำ ภาคบริการ ซึ่งเป็นสาขาที่มีลักษณะสอดคล้องกับ ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของ กทม. ได้ดี เนื่องจากเป็นสาขาที่ใช้พื้นที่น้อย มีมูลค่าเพิ่มสูง

ปัญหาสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร

สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ ๔ กลุ่ม ตามประเภทของมลภาวะ ดังนี้

๑. ปัญหาน้ำท่วมและน้ำเน่าเสีย

กรุงเทพมหานครมีปัญหาน้ำท่วม เนื่องจากเป็นเมืองในเขตที่ลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา รวมทั้งปัญหาแผ่นดินทรุดจากการสูบน้ำใต้ดิน ไปใช้มากเกินไป ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด เป็นอย่างมาก เมื่อเกิดน้ำท่วมในบางพื้นที่ในช่วงฤดูฝน ถึงแม้ว่าได้มีการดำเนินการพัฒนาพื้นที่เก็บกักน้ำ ในลักษณะ “แก้มลิง” ตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อป้องกันน้ำท่วม ซึ่งช่วยบรรเทาปัญหาได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การที่ท่อระบายน้ำอุดตัน และไม่มีประสิทธิภาพ เพียงพอต่อการระบายน้ำ ยังคงเป็นปัจจัยที่ทำให้

เกิดปัญหาน้ำท่วมในหลายพื้นที่ปัญหาน้ำเน่าเสีย ในแม่น้ำและคูคลองต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดกลิ่นรบกวน และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค

๒. ปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง

มลพิษทางอากาศและเสียงเป็นปัญหาใหญ่ ที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อคุณภาพชีวิตของ ประชาชนกรุงเทพมหานคร จากผลงานวิจัยของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พบว่า คนกรุงเทพมหานครป่วยเป็นโรคทางเดินหายใจ เป็นจำนวนมาก โดยมีสาเหตุสำคัญมาจาก มลภาวะทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณ ริมถนนสายหลัก เช่น ถนนสามเสน รามคำแหง สีลม ดากสิน สุขุมวิท เป็นต้น แม้ว่ากรุงเทพมหานคร จะพยายามลดปริมาณฝุ่นลงด้วยการจัดให้มีหน่วยงาน ติดตามเฝ้าระวังคุณภาพอากาศ มีการตรวจวัด ฝุ่นละออง รวมทั้งการปลูกต้นไม้ริมทางเท้าและ เกาะกลางถนนเพื่อดูดักจับมลพิษทางอากาศและ เสียง การทำความสะอาดถนนและทางเท้า การบังคับ ใช้ระเบียบให้รถที่บรรทุกวัสดุและอาคารที่กำลัง ก่อสร้าง ต้องมีผ้าคลุมป้องกันการฟุ้งกระจาย ซึ่งสามารถลดค่าเฉลี่ยของปริมาณฝุ่นได้

๓. ปัญหาพื้นที่สีเขียว

พื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีค่าเฉลี่ยที่ ๒.๖๙ ตารางเมตรต่อคน ขณะที่จำนวนพื้นที่สีเขียวเฉลี่ยมาตรฐานกำหนดทั่วไป คือ ๔ ตารางเมตรต่อคน แสดงว่ากรุงเทพมหานคร ยังมีพื้นที่สีเขียวน้อยกว่ามาตรฐานมาก ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงเร่งเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ที่ ดำเนินการได้ และสนับสนุนให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่สีเขียว ในบริเวณส่วนตัว อีกทางหนึ่งด้วย

๔. ปัญหาเรื่องขยะสิ่งปฏิกูล

ปัญหาขยะและสิ่งปฏิกูลเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตของเมือง และการเพิ่มขึ้นของประชากรอันมีผลให้ ปริมาณขยะมีจำนวนมาก

กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการเพื่อให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม โดยเน้นจัดการด้านสวนสาธารณะ ลำคลอง และขยะมูลฝอย การรักษาสีน้ำจืด เพื่อเพิ่มความสุขและอากาศที่สะอาดให้กับประชาชนในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

๑. โครงการสวนสวย เพื่อให้ชาวเมืองได้ผ่อนคลายและมีความสุข เพื่อให้ประชาชนกรุงเทพมหานครได้ “เว้นวรรค” จากความวุ่นวายของสภาพแวดล้อมรอบตัว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้จัดสวนสาธารณะเพิ่มขึ้นอีก ๔ แห่งและปรับปรุงภูมิทัศน์รอบเมือง ตามถนนสายหลักสายรอง ทั้งหมด ๕๐ เขต

๒. พื้นฟูคูคลอง ให้ใสสะอาด เต็มอากาศเต็มชีวิต กรุงเทพมหานครได้เริ่มฟื้นฟูคูคลองทั่วเมือง

ให้กลับมามีชีวิตชีวา โดยการร่วมบำบัดน้ำเสีย จัดกิจกรรม ชุมชนร่วมใจ รักรักษ์คูคลอง กระตุ้นให้ชุมชนที่อยู่อาศัยริมคลองในกรุงเทพมหานครลดการปล่อยน้ำเสีย ไม่ทิ้งขยะลงคูคลอง ซึ่งมากถึง ๑,๑๖๕ สาย ความยาวประมาณ ๒,๒๘๔ กิโลเมตร และยังร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา จัดโครงการกั้นน้ำชัยพัฒนา ๘๐ เครื่อง ใช้ในการเติมอากาศในคูคลองต่าง ๆ นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครมีระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งปัจจุบันสามารถบำบัดน้ำเสียได้สูงสุด ๑,๐๑๗,๗๐๐ ลบ.ม. ต่อวัน

๓. ถนนสะอาด ถนนสวย การปลูกต้นไม้ตลอดสองข้างทาง รวมถึงเกาะกลางถนน นอกจากจะช่วยสร้างความสวยงามแล้ว ยังเป็นการช่วยลดมลพิษทางอากาศและทางเสียง จากท้องถนนไปสู่ประชาชน บ้านเรือน

นอกจากนี้กรุงเทพมหานคร ยังได้ปรับยุทธศาสตร์ภายใต้วาระ “กรุงเทพฯ สีเขียว”

มี ๖ แนวทางประกอบด้วย

๑. Green Society	สังคมสะดวก ประหยัด ทันสมัย
๒. Green Living	สุขภาวะสมบูรณ์ ชีวิตมั่นคง
๓. Green Zone	ธรรมชาติสะอาด อากาศสดใส
๔. Green Generation	สานฝันคนรุ่นใหม่ เรียนรู้ทันโลก
๕. Green Community	ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนผูกพัน
๖. Green Economy	เศรษฐกิจชุมชน บนความพอเพียง

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
กรุงเทพมหานครมีปัจจัยเสี่ยงด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ ด้านบุคลากร ด้านกฎระเบียบต่าง ๆ ยังไม่เป็นมาตรฐานสากล ขาดหน่วยงานที่จะประสานกับภาครัฐและเอกชน	รัฐบาลมีแผนการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ และระบบขนส่งมวลชนที่รวดเร็ว การเชื่อมต่อกรุงเทพมหานครกับภูมิภาค ที่มีประสิทธิภาพและการเชื่อมต่อในภูมิภาค การปรับแก้กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๖.๑.๑ พัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร อาหารแปรรูปและบริการสีเขียว

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ฐานข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร อาหารแปรรูปและบริการสีเขียวมีความครอบคลุม	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร อาหารแปรรูปและบริการสีเขียวโดยให้บุคลากรของกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วม (Database Development)	บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลของกรุงเทพมหานคร มีความรู้ ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญในการใช้และพัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร อาหารแปรรูปและบริการสีเขียว	เขต พื้นที่ละ ๑ คน	เขต พื้นที่ละ ๒ คน	เขต พื้นที่ละ ๒ คน	เขต พื้นที่ละ ๒ คน

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒. สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม เกษตร อาหารแปรรูป และบริการสีเขียวกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (Information and Database Sharing)	ร้อยละของฐานข้อมูลที่ถูกใช้และพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนระบบการจัดการแสวงหาแหล่งทุนและอาชีพที่มั่นคง	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๖.๑.๒ พัฒนาระบบการจัดการทางด้านการผลิต การเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกัสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และบริการสีเขียวในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และบริการสีเขียวในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเข้าใจรวมทั้งมีความสามารถในการปรับใช้เครื่องมือทางการผลิต การเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์	๓๐	๕๐	๗๐	๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. สนับสนุนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับใช้เครื่องมือทางการผลิต การเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์ในสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และบริการสีเขียวในเขตกรุงเทพมหานคร	สัดส่วนของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับเกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และบริการสีเขียวในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเข้าใจในเครื่องมือทางการผลิต การเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานคร ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง	สัดส่วนของผู้เข้าร่วมเครือข่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการจัดการอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญในการใช้และพัฒนารฐานข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร อาหารแปรรูปและบริการสีเขียว	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๒. โครงการจัดอบรมให้แก่ผู้ประกอบการด้านสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความเข้าใจและเพิ่มประสิทธิภาพ ขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนารฐานข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และอาหารแปรรูป	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๓. โครงการสร้างเครือข่ายทางด้านเศรษฐกิจในกลุ่มผู้ประกอบการด้านสินค้าเกษตรในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๔. โครงการติดตามและประเมินผลการจัดทำและการพัฒนารฐานข้อมูลสินค้าเกษตร	๑.๕	๑.๗	๑.๙	๒.๒	๗.๓
๕. โครงการจัดสัมมนาเพื่อการแลกเปลี่ยนรฐานข้อมูลระหว่างกรุงเทพมหานครกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๖. โครงการสนับสนุน ประสานงาน รวบรวมข้อมูลพื้นฐานและข้อมูล ที่จำเป็นสำหรับฐานข้อมูลของ กรุงเทพมหานคร และฐานข้อมูล ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๗. โครงการฝึกอบรมพัฒนาทักษะ ที่จำเป็นในการใช้เครื่องมือทางการผลิต การเงิน การตลาด และการบรรจุภัณฑ์ อย่างแท้จริง	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๘. โครงการสร้างเครือข่ายการพัฒนา วิสาหกิจโดยค้ำึงถึงสิ่งแวดล้อม และสังคมเมือง	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๙. โครงการสัมมนาเพื่อให้เกิด ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชน และ ประชาชน ตลอดจนชุมชนที่เกี่ยวข้อง	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๑๐. โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี ด้านการเกษตร	๑	๑.๒๕	๑.๕	๑.๗๕	๕.๕
๑๑. โครงการพัฒนาศักยภาพและ บุคลากรด้านการเกษตรภายใต้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	๑.๒	๑.๕	๑.๗	๒	๖.๔
๑๒. โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน ในพื้นที่การเกษตรมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์	๐.๕	๐.๗	๐.๙	๑.๒	๓.๓
๑๓. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ กรุงเทพมหานคร	๓.๕	๔	๔.๕	๕	๑๗
๑๔. โครงการจัดอบรมตามหลักสูตร ของโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๑๕. โครงการศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรและเกษตร ตามแนวพระราชดำริ	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
รวมทั้งสิ้น	๑๕.๗	๑๙.๑๕	๒๒.๕	๒๗.๑๕	๘๔.๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๒
ศูนย์กลางการค้า การเงิน
และการลงทุน

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานครก้าวขึ้นสู่อันดับ ๑ ใน ๒๐ ของตลาดทุนโลก
เพื่อรองรับธุรกิจด้านตลาดเงินและตลาดทุน อย่างเพียงพอและ
ได้มาตรฐานระดับโลก

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานครมีพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
ตลอดจนการจัดหาพื้นที่สำหรับการจัดตั้งสำนักงานระดับ
ภูมิภาค ขององค์การระหว่างประเทศและธุรกิจนานาชาติ
รวมทั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค ระบบขนส่ง
สาธารณะและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการทำ
ธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนอย่างเป็นระบบ
๒. สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานชั้นสูง ในกรุงเทพมหานคร
มีการจัดหลักสูตร / ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะ
ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนทักษะทางด้านภาษา เพื่อรองรับ
การรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
๓. หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร มี
การประสานงานเพื่อปรับปรุงกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางการเงิน และการลงทุน
ให้มีความชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรม
ทางการเงินระหว่างประเทศ
๔. กรุงเทพมหานคร ปรับปรุงข้อบังคับการขออนุญาตเกี่ยวกับ
สถานที่จัดทำธุรกิจ ให้มีความสะดวกและภายใต้เกณฑ์ที่มี
ความเหมาะสม สำหรับการจัดตั้งสำนักงานระดับภูมิภาคของ
องค์การระหว่างประเทศ และธุรกิจนานาชาติ ตลอดจน
หน่วยงานภายในกำกับของกรุงเทพมหานคร พัฒนากลยุทธ์
ใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาเมือง ให้มีความเหมาะสมกับการจัดตั้ง
สำนักงานขององค์การระหว่างประเทศและบริษัทนานาชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และ
ประเมินผล
หน่วยงานภายนอก กทม. ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การลงทุน บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม ศูนย์บริการ
นักลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรมการค้าภายใน
กรมส่งเสริมการส่งออก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวง
แรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
สำนักงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์แห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจ
อุตสาหกรรม สภาธุรกิจตลาดทุนไทย

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ขนาดของตลาดทุนมีขนาดติดอันดับเมื่อเทียบกับภูมิภาคอาเซียน	๑ ใน ๕	๑ ใน ๔	๑ ใน ๓	๑ ใน ๒
๒. ขนาดของตลาดทุนมีขนาดติดอันดับเมื่อเทียบกับโลก	๑ ใน ๓๕	๑ ใน ๓๐	๑ ใน ๒๕	๑ ใน ๒๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ปัจจุบันการค้าและการลงทุนของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย มีบทบาทต่อเศรษฐกิจและการลงทุนของโลกเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ประเทศในกลุ่มอาเซียน เป็นแหล่งรองรับการลงทุนที่สำคัญ และมีแนวโน้มที่จะมีการแข่งขันในภูมิภาครุนแรงขึ้น อีกทั้งรูปแบบของธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากการพัฒนาเทคโนโลยีในการลงทุน ทำให้การลงทุนในภาคบริการมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น แต่ทั้งนี้สถานการณ์ในประเทศไทย พบว่ามีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก

ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย พบว่าในช่วงไตรมาสที่สองของปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ภาพรวมของเศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวร้อยละ ๔.๒ โดยมีปัจจัยสำคัญจากการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม การผลิตและการบริโภค การขยายตัวของการค้าปลีกค้าส่ง ตลอดจนการลงทุนของภาครัฐและเอกชน และการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว

กรุงเทพมหานคร จะมีการเติบโตเป็นเมืองที่มีความสำคัญต่อการค้าและการลงทุนของประเทศ โดยกรุงเทพมหานคร มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ในทำเลที่เหมาะสมแก่การเดินทาง และเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค รวมถึงกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศที่ต้องรองรับการเข้ามาอาศัยหรือทำงาน จากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ปริมาณของนักลงทุน ที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้จากการเปลี่ยนแปลงของการค้าและการลงทุน ในเศรษฐกิจของโลกตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้มีการเคลื่อนย้ายทุนและแรงงานได้อย่างเสรี ทำให้การเข้ามาของบริษัทลงทุนต่างชาติเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น กรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับยุทธศาสตร์ ในการรองรับการขยายตัวของการค้าและการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ตารางที่ ๓๕ ข้อมูลประกอบการอธิบายสถานการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕

ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (% ต่อปี)	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕
% GDP	๐.๑	๕.๕ - ๖.๐
การลงทุนรวม	๓.๓	๑๑.๓
ภาคเอกชน	๗.๒	๑๒.๒
ภาครัฐ	๘.๗	๘.๑
มูลค่าการส่งออก	๑๖.๔	๗.๓
ปริมาณการส่งออก	๑๐.๒	๖.๘
มูลค่าการนำเข้า	๒๔.๗	๑๓.๕
ปริมาณการนำเข้า	๑๓.๓	๑๑.๐
เงินเฟ้อ (%)	๓.๘	๒.๙ - ๓.๔
อัตราการว่างงาน (%)	๐.๗	๐.๗

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนเศรษฐกิจมหภาค NESDB

ตารางที่ ๓๖ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (กรุงเทพมหานคร)

	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔
ภาคเกษตร	๒,๔๑๘	๒,๔๔๔	๒,๓๙๖	๒,๒๘๒
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และ การป่าไม้	๒,๐๗๘	๑,๙๗๑	๑,๙๕๖	๑,๘๒๘
การประมง	๓๓๙	๔๗๓	๔๔๑	๔๕๔
ภาคนอกเกษตร	๒,๙๒๔,๐๑๙	๒,๙๒๔,๗๔๓	๓,๑๐๔,๑๙๗	๓,๓๒๘,๙๔๓
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๐	๐	๐	๐
อุตสาหกรรม	๔๒๗,๘๒๘	๔๒๒,๗๖๗	๔๓๘,๖๐๗	๔๘๙,๓๗๕
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	๓๘,๓๓๖	๔๓,๘๗๙	๔๖,๕๗๐	๔๒,๕๓๕
การก่อสร้าง	๗๖,๖๔๐	๖๙,๙๐๑	๘๑,๙๒๐	๗๘,๒๖๘
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	๖๕๘,๗๔๘	๖๖๘,๖๐๖	๗๒๗,๐๓๑	๗๖๙,๔๓๓
โรงแรมและภัตตาคาร	๑๗๓,๑๙๕	๑๖๗,๖๙๗	๑๗๒,๕๕๙	๑๙๖,๐๕๗

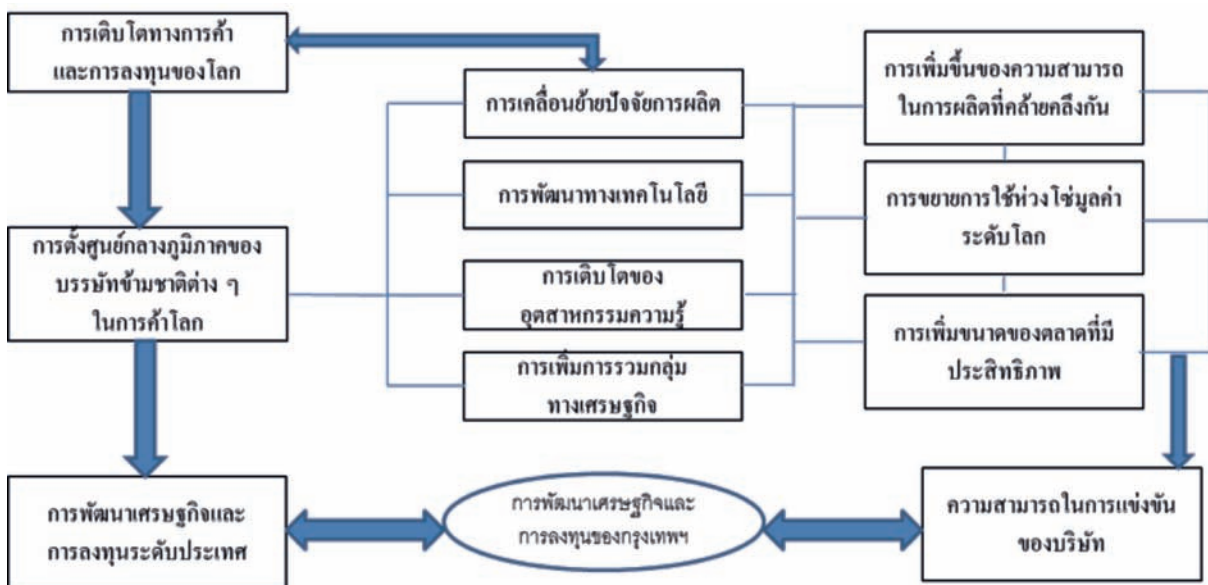
	ปี ๒๕๕๑	ปี๒๕๕๒	ปี๒๕๕๓	ปี๒๕๕๔
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	๓๔๖,๓๙๖	๓๔๑,๑๕๗	๓๕๕,๔๖๐	๓๖๔,๒๔๖
ตัวกลางทางการเงิน	๓๑๗,๕๑๖	๓๓๔,๖๔๘	๓๔๕,๐๓๖	๓๕๕,๐๐๘
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	๓๗๓,๔๙๑	๓๔๔,๗๙๘	๓๘๖,๑๑๗	๔๑๕,๕๒๘
การบริหารราชการและ การป้องกันประเทศ รวมทั้ง การประกันสังคมภาคบังคับ	๒๙๒,๐๒๐	๓๑๔,๙๗๒	๓๑๘,๔๔๒	๓๓๘,๖๐๙
การศึกษา	๕๕,๕๔๐	๖๑,๙๙๖	๖๒,๖๘๔	๕๗,๔๗๓
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๔๖,๗๑๗	๔๓,๙๒๙	๔๗,๓๕๓	๔๙,๑๗๕
การให้บริการด้านชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	๑๑๓,๔๖๓	๑๐๖,๕๐๖	๑๑๘,๕๗๐	๑๒๘,๗๘๖
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๔,๑๒๙	๓,๘๘๘	๓,๘๕๐	๔,๔๕๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒,๙๒๖,๔๓๗	๒,๙๒๗,๑๘๗	๓,๑๐๖,๕๙๓	๓,๓๓๑,๒๒๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน (บาท)	๔๒๖,๘๖๔	๔๒๖,๓๕๗	๔๕๑,๗๕๗	๔๘๕,๖๗๒
(ประชากร ๑,๐๐๐ คน)	๖,๘๕๖	๖,๘๖๖	๖,๘๗๗	๖,๘๕๙

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาโอกาสของกรุงเทพมหานคร ที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียในอนาคต ปัจจัยที่ส่งผลในระยะยาว ต่อการพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของเมือง คือ ระบบโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค ระบบขนส่งสาธารณะและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนทรัพยากรบุคคลที่มีทักษะเฉพาะ โดยจากการจัดลำดับของ IMD Executive Opinion Survey ใน World Competitiveness Yearbook 2006 พบว่าจุดแข็งและจุดอ่อนประการหนึ่งของประเทศไทย คือ โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ พบว่าประเทศไทยมีการบำรุงรักษา และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่อันดับที่ ๗ รองจาก อันดับแรกคือ สิงคโปร์ และลำดับต่อมา คือ ฮองกง ญี่ปุ่น มาเลเซีย ไต้หวัน และออสเตรเลีย และเมื่อพิจารณาการจัดลำดับดัชนีความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวบรวมจาก World Economic Forum ใน World Competitiveness Report 2005 - 2006 พบว่าประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เป็นลำดับที่ ๓๗ ของโลก

ภาพที่ ๓๖ กรอบแนวคิดการพัฒนากรุงเทพมหานครเพื่อเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค

ภาพที่ ๓๗ แนวโน้มของโลกที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๓๗ ร้อยละของระดับความรุนแรง ในข้อจำกัด และอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของประเทศ และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัจจัย	ประเทศไทย	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ความไม่มีเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจมหภาค	๓๗.๔	๔๑.๒
ทักษะและการศึกษาของแรงงาน	๓๐.๐	๓๑.๗
นโยบายเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน	๒๙.๑	๓๒.๒
ปัญหาบริหารพลังงานกระแสไฟฟ้า	๒๕.๖	๒๑.๒
อัตราภาษี	๒๔.๔	๒๗.๒
การบริหารระบบภาษี	๒๒.๓	๒๔.๒
การปฏิบัติไม่เป็นทางการและการขัดขวางการแข่งขันทางธุรกิจ	๒๐.๑	๒๔.๓
กฎระเบียบ เงื่อนไขทางการค้าและศุลกากร	๑๙.๘	๒๑.๕
การทุจริต และคอร์รัปชัน	๑๘.๓	๒๑.๒
ต้นทุนทางการเงิน	๑๔.๕	๑๔.๑
การคมนาคมขนส่ง	๑๓.๘	๑๔.๐
การเข้าถึงเครดิตภายในประเทศ	๑๓.๖	๑๔.๗
ระบบโทรคมนาคม	๑๑.๔	๘.๓
กฎหมายแรงงาน	๑๑.๔	๑๓.๑
อาชญากรรม โจรกรรม และปัญหาทางสังคม	๑๐.๓	๑๑.๖
การออกใบอนุญาตประกอบกิจการ	๗.๔	๘.๒
การถือครองที่ดิน	๒.๕	๑.๘
การเข้าถึงเครดิตระหว่างประเทศ	๑.๕	๑.๑

ที่มา : มูลนิธิสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

กรุงเทพมหานครจะเป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน จัดตั้งสำนักงานระดับภูมิภาคขององค์กรธุรกิจนานาชาติ ที่พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการค้าและการลงทุน (ระบบโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค ระบบขนส่งสาธารณะ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีประสิทธิภาพ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการพาณิชย์) และมีบุคลากรที่มีทักษะในการประกอบอาชีพด้านการค้าและการลงทุน ทั้งนี้ จะต้องแก้ไขปัญหา / ปัจจัยเสี่ยง ดังนี้

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๑. กรุงเทพมหานครยังมีพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดตั้งสำนักงานระดับภูมิภาคขององค์กรธุรกิจนานาชาติไม่เพียงพอสำหรับการเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุน</p> <p>๒. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการลงทุนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการเป็นศูนย์กลางการลงทุนเช่นระบบ IT เทคโนโลยีการเชื่อมต่อและระบบส่งต่อข้อมูล ที่ทันต่อการตัดสินใจด้านการลงทุน ตลาดทุนยังมีขนาดเล็ก</p> <p>๓. ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ แรงงานฝีมือ ทั้งทักษะในการประกอบอาชีพ และทักษะทางด้านภาษา</p> <p>๔. การแข่งขันในภูมิภาค ต่อการเป็นศูนย์กลางทางการเงิน การลงทุน การค้าในภูมิภาค</p> <p>๕. ความมั่นคงทางการเมือง ความขัดแย้งภายในประเทศ เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการแข่งขันของ กทม.</p> <p>๖. นโยบายของประเทศในการผลักดันให้ประเทศเป็นศูนย์กลางด้านการเงิน การค้า การลงทุน ยังขาดความชัดเจน ในการผลักดันอย่างต่อเนื่อง อย่างเป็นรูปธรรม ในการให้ กทม. เป็นศูนย์กลาง</p> <p>๗. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้นานาชาติได้รู้ว่า กรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญกับการเป็นเมืองศูนย์กลางการลงทุนและการค้า</p>	<p>รัฐบาลมีแผนการในการเสนอตัวให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการลงทุน อย่างน้อยในระดับ ASEAN</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๖.๒.๑ สนับสนุนให้เกิดพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ผู้ประกอบการหรือบริษัทไทยและบริษัทต่างชาติจดทะเบียนสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๖.๒.๑.๑ ดูแล พัฒนา และสนับสนุนทางด้านพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนอย่างเป็นระบบ	๑. สัดส่วนของพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐
๖.๒.๑.๒ สนับสนุนประสานงาน ให้เกิดการใช้และพัฒนาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรม	๑. ร้อยละของพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนได้รับการใช้อย่างเป็นรูปธรรม	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐
๖.๒.๑.๓ ประสานงานและสนับสนุนให้มีปรับปรุงกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนให้มีความชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ	๑. ระยะเวลาในการติดต่อเพื่อขอใช้พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกรุงเทพมหานคร ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาก่อนการจัดสัมมนา	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐

เป้าประสงค์ (Objective) ๖.๑.๒ สนับสนุนและพัฒนาสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานชั้นสูงใน กรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ผู้ประกอบการที่เข้าอบรมมีทักษะในการประกอบอาชีพ ตลอดจนทักษะทางด้านภาษาเพื่อรองรับการรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
๒. แรงงานฝีมือ แรงงานชั้นสูงใน กรุงเทพมหานครที่เข้าอบรมมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ ตลอดจนทักษะทางด้านภาษาเพื่อรองรับการรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๖.๑.๒.๑ สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชน และประชาชน ตลอดจนชุมชนที่เกี่ยวข้อง	๑. สัดส่วนโครงการที่เกิดจากความร่วมมือ การประสาน การรวมตัว การทำประชาพิจารณ์ มีการเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๖.๑.๓ สนับสนุนให้เกิดการจัดหาพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดตั้งสำนักงานระดับภูมิภาค ขององค์การระหว่างประเทศและธุรกิจนานาชาติ ได้รับการจัดการอย่างความเหมาะสม

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจัดตั้งสำนักงานระดับภูมิภาค ขององค์การระหว่างประเทศ และ ธุรกิจนานาชาติ ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๙	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๖.๑.๓.๑ ประสานงาน และ สนับสนุนให้มีปรับปรุง กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดตั้ง สำนักงานและการจัด ประชุมโดยมีกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลาง	๑. ระยะเวลาในการ ขออนุญาตจัดตั้ง สำนักงาน และการขอ จัดประชุม นิทรรศการ และการจัดแสดงสินค้า ลดลง	ไม่เกิน ๓๐ วัน	ไม่เกิน ๒๐ วัน	ไม่เกิน ๑๐ วัน	ไม่เกิน ๗ วัน

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการสำรวจพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	๑.๕	๑.๗	๑.๙	๒.๒	๗.๓
๒. โครงการจัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงิน และการลงทุน	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๓. โครงการจัดการสัมมนาเพื่อการประสานงานให้เกิดการใช้และพัฒนาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสนับสนุนให้มีปรับปรุงกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนให้มีความชัดเจน	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๔. โครงการจัดทำแผนการใช้พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกรุงเทพมหานครเพื่อใช้สำหรับการอำนวยความสะดวกในการจัดหาพื้นที่สำหรับการสนับสนุนการลงทุน	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๕. โครงการจัดทำ Task Force เพื่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนเกี่ยวกับการใช้พื้นที่เพื่อการสนับสนุนการลงทุน	๐.๑	๐.๓	๐.๕	๐.๘	๑.๗
๖. โครงการจัดการศึกษาและสัมมนาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนให้มีความชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๗. โครงการสนับสนุนการฝึกอบรมพัฒนาทักษะ ที่จำเป็นในการใช้ประกอบอาชีพของแรงงานฝีมือแรงงานชั้นสูงในกรุงเทพมหานคร	๑.๕	๑.๗	๑.๙	๒.๒	๗.๓
๘. โครงการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ ตลอดจนทักษะทางด้านภาษา	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๙. โครงการสำรวจพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสำนักงานระดับภูมิภาค	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
รวมทั้งสิ้น	๗.๙	๙.๗	๑๑.๕	๑๔.๒	๔๓.๓

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๓
ศูนย์กลางการท่องเที่ยว
ระดับโลก

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานครก้าวขึ้นสู่อันดับ ๑ ใน ๒๐ ของ
ตลาดทุนโลก เพื่อรองรับธุรกิจด้านตลาดเงินและตลาดทุน
อย่างเพียงพอและได้มาตรฐานระดับโลก

ความหมายทางวิชาการ

๑. เมืองกรุงเทพฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูด
นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกมาสู่เมืองกรุงเทพฯ สู่จังหวัดต่าง ๆ
ของไทย และสู่เมืองอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียนและในเอเชีย
๒. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สามารถทำรายได้ให้กับ
ชาวกรุงเทพฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์
รวมของกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักวัฒนธรรม กีฬา
และการท่องเที่ยว สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
ส่วนราชการ / หน่วยงานภายนอก กทม. ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. เมืองกรุงเทพฯ เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวจากทั่วโลก มาสู่เมืองกรุงเทพฯ สู่จังหวัดต่าง ๆ ของไทย และสู่เมืองอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียนและในเอเชีย ๒. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สามารถทำรายได้ให้กับ ชาวกรุงเทพฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของ กรุงเทพมหานคร				๑

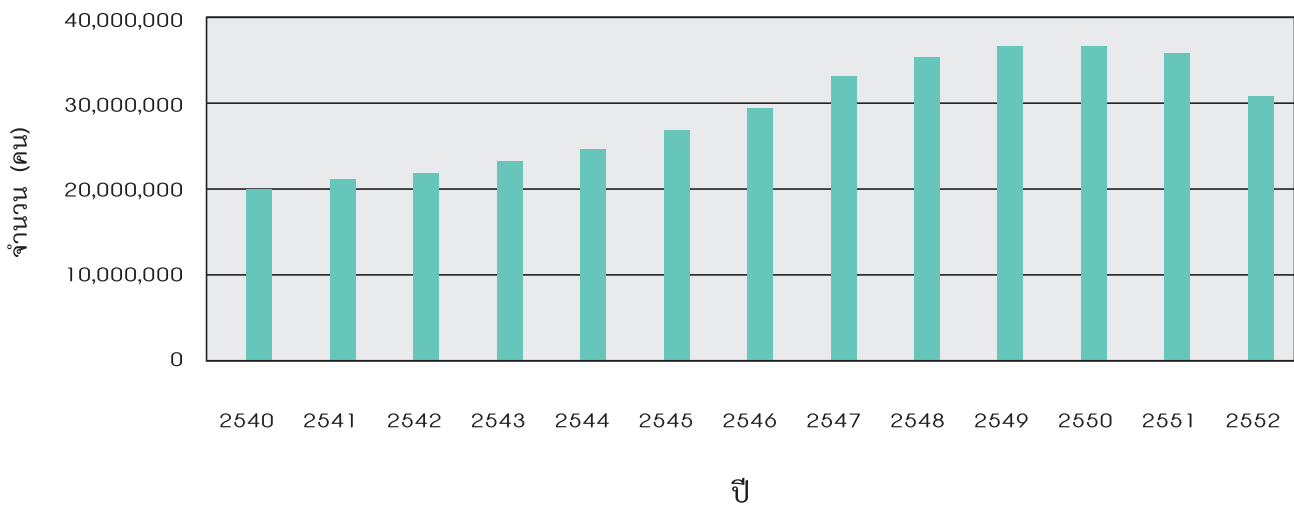
สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

จากวิสัยทัศน์แผนวิสัยทัศน์ของประชาชน เพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ชาวกรุงเทพฯ อยากให้เมืองกรุงเทพฯ เป็นเมืองน่าอยู่ - ชุมชนน่าเที่ยว ที่ยั่งยืนและโดดเด่น อยู่ในระดับโลกต่อไป กรุงเทพมหานครยังมีทรัพยากรเชิงพื้นที่และวัฒนธรรม ที่ยังมีได้พัฒนา และเพิ่มมูลค่าในเชิงการท่องเที่ยวอีกมากมายดั่งนั้น กรุงเทพมหานครและชุมชนจึงควรแสวงหาช่องทางขับเคลื่อนในเรื่องดังกล่าวนี้อย่างจริงจัง

เมืองกรุงเทพมหานครได้รับการยอมรับว่าเป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวระดับโลก ซึ่งถูกการันตีโดยรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับมา ได้แก่ รางวัลจากการสำรวจสุดยอดจุดหมายปลายทางของโลก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (MasterCard Global Destination Cities Index 2013) โดย มาสเตอร์การ์ด เวิลด์วายด์ กรุงเทพมหานครได้รับรางวัลในฐานะเมืองจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวอันดับที่ ๑ ของโลกติดต่อกัน ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖) นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังเป็นเมืองในทวีปเอเชียที่ได้อยู่ในอันดับสูงสุด ของการจัดอันดับเป็นครั้งแรก ด้วยรางวัลถัดมา คือ รางวัล TripAdvisor 2013 : Travellers' Choice Destinations Awards 2013 ซึ่งกรุงเทพมหานครได้รับการคัดเลือกจากเว็บไซต์ ทริปแอดไวเซอร์ www.TripAdvisor.com ซึ่งเป็นเว็บไซต์ท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดในโลก ให้เป็น

จุดหมายปลายทางยอดนิยมอันดับที่ ๑ จาก ๒๕ จุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วโลกในทวีป และรางวัลล่าสุด คือ รางวัล “World’s Best City Award 2013” หรือ รางวัลเมืองน่าท่องเที่ยวที่ดีที่สุดในโลก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จากนักท่องเที่ยวและผู้อ่าน “เทรเวล แอนด์เลชเชอร์” (Travel + Leisure) นิตยสารท่องเที่ยวยอดนิยมของสหรัฐอเมริกา ซึ่งกรุงเทพมหานครเคยได้รับรางวัลนี้มาแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ติดต่อกันมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ เป็นแชมป์ระดับโลกถึง ๔ ปีด้วยกันและขณะเดียวกันก็ได้รับจัดอันดับเป็นเมืองน่าเที่ยวอันดับ ๑ ในเอเชียทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ และปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ อีกด้วย โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ๖ ข้อ ดังต่อไปนี้ คือ ๑. สถานที่ท่องเที่ยว ทัศนียภาพความสวยงาม และความรื่นรมย์ ๒. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ๓. อาหารการกิน ๔. แหล่งจับจ่ายใช้สอย ๕. ความเป็นมิตรของผู้คน และ ๖. ความคุ้มค่าของเงินจากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๒ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยกเว้นช่วง พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ ซึ่งเกิดปัญหาทางการเมืองและความไม่สงบในกรุงเทพฯ

ภาพที่ ๓๘ สถิตินักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๒

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

นอกจากนี้ย่านต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ต่างก็มีความหลากหลาย สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเทศ ซึ่งอาจจะสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่นอกโปรแกรมหลัก ได้มากกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวนคน	ร้อยละ
• ท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม	๑๘๕	๑๑.๒
• ท่องเที่ยวเพื่อทำบุญหรือสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์	๒๑๒	๑๒.๙
• ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (เช่น ทะเลบางขุนเทียน)	๑๖๑	๙.๘
• ท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต	๑๔๖	๘.๙
• ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม	๘๖	๕.๒
• ท่องเที่ยวเชิงนันทนาการและบันเทิง	๑๕๔	๙.๔
• ท่องเที่ยวเชิงวิชาการ	๕๒	๓.๒
• ท่องเที่ยวเพื่อการจับจ่ายใช้สอย	๒๕๕	๑๕.๕
• ท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาอาหารอร่อยรับประทาน	๑๘๓	๑๑.๑
• ท่องเที่ยวเพื่อการบันเทิงยามค่ำคืน	๙๖	๕.๘
• ท่องเที่ยวเพื่อชมงานแสดงสินค้าหรือวัฒนธรรม	๑๑๖	๗.๐

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

จุดขายของกรุงเทพมหานคร ที่เป็นข้อได้เปรียบ ในการพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ได้แก่ กรุงเทพมหานครมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม สถานบริการทางการแพทย์ที่ทันสมัยใหม่ และแหล่งเรียนรู้และให้บริการด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากกว่า ๓๐๐ แห่ง อีกทั้งยังมีโรงแรมชั้นนำระดับ ๔ - ๕ ดาว ที่มีความโดดเด่นในด้านบริการและอาหารชั้นเลิศจำนวนมากมาย และที่สำคัญคือ กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางอากาศในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงเป็นจุดแรกของประเทศไทย ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้มาสัมผัสเมื่อเดินทางมาถึง

จากการที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ของประเทศไทย กรุงเทพในฐานะเมืองหลวงแห่งวัด วัง สถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมอันงดงามของไทย จึงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง จากการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวพบว่า มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จำนวนไม่น้อยที่ระบุว่า เข้ามาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครประเภทวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์โดยเฉพาะ แสดงให้เห็นถึงโอกาสของกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาให้เป็นเมืองที่มีชื่อเสียงด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ตารางที่ ๓๘ แสดงข้อมูลประกอบการอธิบายสถานการณ์ปัจจุบัน

	๒๕๕๐	๒๕๕๔	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	Δ%
จำนวนนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร (ล้านคน)	๓๕.๕	๓๖.๒	๓๔.๘	๓๒.๘	๒๙.๓	๕.๗
จำนวนแหล่งท่องเที่ยว***	แหล่งท่องเที่ยวประเภทเชิงนิเวศ ๒๐ แห่ง (สวนธนบุรีรมย์ ชายทะเล บางขุนเทียน คลองทวีวัฒนา ฯลฯ) แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม ๙ แห่ง (ตลาดน้ำตลิ่งชัน ตลาดน้ำวัดสะพาน ถนนสายไหม ฯลฯ) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ๓๑ แห่ง (พระบรมหาราชวัง วัดอรุณ วัดพระแก้ว อนุสาวรีย์ชัยฯ พระบรมรูปทรงม้า ฯลฯ)					

***จำแนกตามประเภทของ ททท. เมื่อปี ๒๕๕๔ โดยกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่องเที่ยวเชิงโบราณสถานแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม	๑๘๕	๑๑.๒
ท่องเที่ยวเพื่อทำบุญหรือสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์	๒๑๒	๑๒.๙
ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	๑๖๑	๙.๘
ท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต	๑๔๖	๘.๙
ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม	๘๖	๕.๒
ท่องเที่ยวเชิงนันทนาการและบันเทิง	๑๕๔	๙.๔
ท่องเที่ยวเชิงวิชาการ	๕๒	๓.๒
ท่องเที่ยวเพื่อการจับจ่ายใช้สอย	๒๕๕	๑๕.๕
ท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาอาหารอร่อยรับประทาน	๑๘๓	๑๑.๑
ท่องเที่ยวเพื่อการบันเทิงยามค่ำคืน	๙๖	๕.๘
ท่องเที่ยวเพื่อชมงานแสดงสินค้าและนวัตกรรม	๑๑๖	๗.๐
รวม	๑,๖๔๖	๑๐๐

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

ถึงแม้ว่าที่ผ่านมา การท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครจะเป็นไปในทิศทางบวก แต่ศักยภาพในการหารายได้จากการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครก็ยังสามารถพัฒนาได้อีก ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยกรุงเทพมหานครจะต้องเริ่มต้นจาก การพิจารณาสภาพปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคสำหรับการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ยังทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกเพียงพอ เช่น การขนส่งมวลชนไม่ทั่วถึง คุณภาพต่ำ การจราจรติดขัด เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวไม่สะดวกไม่ทั่วถึง เป็นต้น มลพิษทางอากาศ ในบางพื้นที่อยู่ในระดับสูง เช่น ควัน กลิ่น เสียง เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีลักษณะสกปรก เสื่อมโทรม ขาดการบริหารจัดการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เช่น อาหารข้างทางไม่ปลอดภัย อุบัติเหตุอาชญากรรมสูง การถูกหลอกลวง ยาเสพติด การค้ำมนุษย์ ฯลฯ หรือแม้สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่มีผลกระทบต่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ป้ายสื่อสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ดังนั้น กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาและการวางแนวทาง ในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลก และสามารถสร้างรายได้ให้แก่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเท่าตัว

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
รายได้อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มต่ำ (Low Value Added)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ขาด creative tourism ๒. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การขนส่งมวลชนไม่ทั่วถึง คุณภาพต่ำ การจราจรติดขัด เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวไม่สะดวก ไม่ทั่วถึง เป็นต้น ๓. มลพิษทางอากาศในบางพื้นที่อยู่ในระดับสูง เช่น ควัน กลิ่น เสียง เป็นต้น ๔. แหล่งท่องเที่ยวสกปรก เสื่อมโทรม ขาดการบริหารจัดการ ๕. นักท่องเที่ยวมีความเสี่ยงสูง เช่น อาหารข้างทางไม่ปลอดภัย อุบัติเหตุ อาชญากรรมสูง การถูกหลอกลวง ยาเสพติด การค้ำมนุษย์ ฯลฯ ๖. ป้าย สื่อ สัญลักษณ์ ไม่เป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) อ.๓.๑ ดำรงรักษาการเป็นเมืองจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวอันดับต้น ๆ ของโลกไว้ให้ได้ตลอดไป

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก (อันดับที่)	๑ - ๓	๑ - ๓	๑ - ๓	๑ - ๓

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) อ.๓.๒ จำนวนนักท่องเที่ยว (คน - วัน / ปี) สูงเป็นลำดับที่ ๑ - ๓ ของเมืองท่องเที่ยวในเอเชีย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศของเมืองกรุงเทพฯ (ล้านคน - วัน/ปี)	๒๑.๓	๒๗.๖๕	๓๘.๑๕	๔๒.๗๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) อ.๓.๓ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สามารถทำรายได้ให้กับชาวกรุงเทพฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของ “มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของกรุงเทพมหานคร”

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของชาวกรุงเทพฯ (ร้อยละมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกรุงเทพมหานคร)	๕.๘๖	๘	๙	๑๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. พัฒนาลาดการท่องเที่ยวเมืองกรุงเทพฯ	รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของชาวกรุงเทพฯ	๕.๘๖	๘	๙	๑๐
๒. ยกระดับคุณภาพบริการด้านการท่องเที่ยวเมืองกรุงเทพฯ สู่ระดับโลก	รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของชาวกรุงเทพฯ	๕.๘๖	๘	๙	๑๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๓. ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวใหม่ ๆ	รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของชาวกรุงเทพฯ	๕.๘๖	๘	๙	๑๐
๔. เพิ่มช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวนานาชาติ	รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของชาวกรุงเทพฯ	๕.๘๖	๘	๙	๑๐
๕. เพิ่มศักยภาพของการท่องเที่ยว กทม.	รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของชาวกรุงเทพฯ	๕.๘๖	๘	๙	๑๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการ Bangkok Smile Branding	๕๒.๕	๕๕	๖๐	๗๗	๒๔๔.๕
๒. โครงการนั่งรถเมล์ เรือ รถราง จักรยาน และเดินชมเมืองกรุงเทพฯ	๗๗.๕	๘๐	๘๕	๙๐	๓๒๕
๓. โครงการย้อนรอยแหล่งวัฒนธรรมเมืองกรุงเทพมหานคร “ย้อนรอยเมืองแห่งวัฒนธรรม”	๗๕	๘๐	๙๐	๑๐๐	๓๔๕
๔. โครงการ จัดทำแผนที่ความรู้เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๔๐
รวมทั้งสิ้น	๒๑๕	๒๒๕	๒๔๕	๒๗๗	๙๕๕.๕

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการส่งเสริมมาตรฐานบริการ ด้านการท่องเที่ยว	๓๐				๓๐
๒. โครงการห้องน้ำสะอาด สำหรับ นักท่องเที่ยว	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑๐๐
๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนา Packages การท่องเที่ยว	๑๒				๑๒
๔. โครงการพัฒนา software Bangkok Smile Application	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑๐๐
๕. โครงการอาสาสมัคร Bangkok Smile	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑๐๐
๖. การปรับโครงสร้างและบทบาท องค์กรด้านการท่องเที่ยว ของกรุงเทพมหานคร	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๒๐๐
รวมทั้งสิ้น	๑๖๗	๑๒๕	๑๒๕	๑๒๕	๕๔๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๕
ศูนย์กลางธุรกิจตามฐาน
นวัตกรรม - วัฒนธรรม

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งในสามของเมืองในภูมิภาค
อาเซียนที่เป็นเมืองนวัตกรรม - วัฒนธรรม หรือ Bangkok
Cultural Innovation โดยอิงมรดกทางวัฒนธรรมไทย
นวัตกรรมด้านศิลปะและการแสดง และนวัตกรรมด้านการ
ออกแบบและสร้างสรรค์

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานคร มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับ
การจัดงาน แสดงผลงานกลุ่มธุรกิจตามฐานวัฒนธรรม
นวัตกรรม นวัตกรรมวัฒนธรรม

๒. กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักที่ประสานงาน
ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และ
บริการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทย ตลอดจนให้ความรู้แก่
ผู้ประกอบการ และสร้างเครือข่ายเชื่อมโยง ในระดับ
นานาชาติรวมถึงการจัดหาช่องทางการตลาดสำหรับ
อุตสาหกรรม

๓. กรุงเทพมหานคร พัฒนาตลาดแฟชั่นและเครื่องประดับ
นานาชาติ และจัดหาช่องทางการตลาด เพื่อให้ผลงานของ
แรงงานฝีมือคนไทยเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักวัฒนธรรม กีฬา
และการท่องเที่ยว และสำนักงานเขต

ส่วนราชการ/หน่วยงานนอกสังกัด กทม. ได้แก่ กระทรวง
วัฒนธรรม กระทรวงคมนาคม การท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์แห่งชาติ
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. กรุงเทพมหานครติดอันดับเมืองในภูมิภาคอาเซียนที่เป็นเมืองนวัตกรรม - วัฒนธรรม หรือ Bangkok Cultural Innovation	๑ ใน ๔	๑ ใน ๓	๑ ใน ๓	๑ ใน ๓
๒. กรุงเทพมหานครติดอันดับเมืองของโลก ที่เป็นเมืองนวัตกรรม - วัฒนธรรม หรือ Bangkok Cultural Innovation	๑ ใน ๕๐	๑ ใน ๔๐	๑ ใน ๓๐	๑ ใน ๒๐
๓. กรุงเทพมหานครติดอันดับเมืองของโลก ที่เป็นตลาดแฟชั่นและเครื่องประดับนานาชาติ	๑ ใน ๓๐	๑ ใน ๒๕	๑ ใน ๒๐	๑ ใน ๑๕

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

ในปัจจุบัน ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมกำลังเปลี่ยนแปลงจากระบบที่ใช้แรงงานในการผลิตตลอดจนการแข่งขันด้านราคา ไปสู่ยุคของการแข่งขันด้านความคิดและนวัตกรรม^๑ ซึ่งใช้เทคโนโลยีความรู้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิต (Value Added)

ในการแข่งขันกับต่างประเทศ พบว่า การค้าและการลงทุนของต่างประเทศมีอิทธิพลต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) บทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากประเทศในกลุ่มอาเซียนมีแนวโน้มที่จะมีการแข่งขันในภูมิภาครุนแรงขึ้น ถึงแม้ว่าตามกรอบ ASEAN แล้วไม่ควรมีการแข่งขันภายในภูมิภาคก็ตาม ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ตลอดจนการค้นคว้าพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการแข่งขันกับนานาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เวทีเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ได้จัดให้ประเทศไทยมีคะแนนปัจจัยนวัตกรรมและศักยภาพทางธุรกิจ (Innovation and Sophistication) อยู่ในอันดับที่ ๕๕ ของโลก และหากพิจารณาเฉพาะปัจจัยด้านนวัตกรรม พบว่า ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ ๖๘ จาก ๑๔๔

^๑Richard Florida, M.K. (1993) . The New Age of Capitalism: Innovation-Mediated Production. Futures, The Journal of Forecasting and Planning. July-August, p.637.

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงและเป็นศูนย์กลางที่มีความเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ประกอบด้วย มีความพร้อมด้านบุคลากร เงินทุน เทคโนโลยี และความได้เปรียบของสถานที่ตั้ง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า กรุงเทพมหานคร มีศักยภาพเพียงพอที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของตนเอง ตลอดจนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ ทั้งนี้ การส่งเสริมความรู้ในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างเป็นระบบ จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญ ในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทย ในเวทีเศรษฐกิจโลกต่อไปในอนาคต

ตารางที่ ๓๙ อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๖

Factor	๒๕๔๙ - ๒๕๕๐	๒๕๕๐ - ๒๕๕๑	๒๕๕๑ - ๒๕๕๒	๒๕๕๒ - ๒๕๕๓	๒๕๕๓ - ๒๕๕๔	๒๕๕๔ - ๒๕๕๕	๒๕๕๕ - ๒๕๕๖
๑. Basic Requirements	๓๘	๔๐	๔๓	๔๓	๔๘	๔๖	๔๕
๒. Efficiency Enhancers	๔๓	๒๙	๓๖	๔๐	๓๙	๔๓	๔๗
Technological Readiness	๔๘	๔๕	๖๖	๖๓	๖๘	๔๘	๘๔
๓. Innovation and Sophistication Factors	๓๖	๓๙	๔๖	๔๗	๔๙	๕๑	๕๕
Innovation	๓๓	๓๖	๕๔	๕๗	๕๒	๕๔	๖๘
Global Competitiveness (GCI)	๓๕	๒๘	๓๔	๓๖	๓๘	๓๙	๓๘
Number of Countries	๑๒๕	๑๓๑	๑๓๔	๑๓๓	๑๓๙	๑๔๒	๑๔๔

ที่มา : World Economic Forum

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

กรุงเทพมหานคร จะเป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางธุรกิจตามฐานนวัตกรรม และวัฒนธรรม โดยจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมองค์ความรู้ การวิจัย เทคโนโลยี และระบบเครือข่าย อาทิ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการจัดงานแสดงผลงานกลุ่มธุรกิจ ตามฐานนวัตกรรม - วัฒนธรรม พัฒนาระบบการศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ พัฒนาตลาดแฟชั่นและเครื่องประดับนานาชาติ และจัดตั้งเครือข่าย Bangkok Cultural Innovation ทั้งนี้ การพัฒนากรุงเทพมหานคร ให้ได้ตามเป้าหมาย จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาและปัจจัยเสี่ยง ดังนี้

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยทำท่าย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. กรุงเทพมหานครขาดการประสานและบูรณาการขององค์กรที่สนับสนุนด้านนวัตกรรม ๒. ขาดบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถด้านนวัตกรรมเนื่องจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เลือกทำงานให้กับภาคเอกชน	
๓. ขาดการตระหนักถึงความสำคัญ ตลอดจนขาดเวทีในการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ด้านนวัตกรรมอย่างจริงจัง ๔. ขาดการวิจัยและลงทุนทางนวัตกรรม โดยจะเห็นได้จากงบประมาณการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาที่ไม่เพียงพอ	รัฐบาลมีแผนการปรับปรุงเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ แต่ยังคงขาดการประสานเชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานคร

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๖.๕.๑ สนับสนุนให้เกิดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการจัดงานแสดงผลงานกลุ่มธุรกิจตามฐานนวัตกรรม - วัฒนธรรม

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ผู้ประกอบการไทยและต่างชาติ เข้าร่วมงานแสดงผลงานกลุ่มธุรกิจตามฐานนวัตกรรม - วัฒนธรรม	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐
๒. ผู้ประกอบการไทยและต่างชาติ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดแฟชั่นและเครื่องประดับนานาชาติเข้าร่วมการจัดแสดงผลงาน	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการใช้และพัฒนาสินค้าและบริการในกลุ่มธุรกิจตามฐานนวัตกรรม-วัฒนธรรมที่จัดแสดง	ร้อยละของผลงานในกลุ่มธุรกิจตามฐานนวัตกรรม - วัฒนธรรม ที่จัดแสดงได้รับการใช้อย่างเป็นรูปธรรม	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการ จัดทำแผนการพัฒนา การจัดแสดงผลงานกลุ่มธุรกิจตามฐาน นวัตกรรม - วัฒนธรรม	๑.๕	๑.๗	๑.๙	๒.๒	๗.๓
๒. โครงการ ประสานงานในการจัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ และบริการเชื่อมโยงกับ วัฒนธรรมไทย ตลอดจนให้ความรู้แก่ ผู้ประกอบการ และสร้างเครือข่าย เชื่อมโยงในระดับนานาชาติ รวมถึง การจัดการช่องทางทางการตลาด สำหรับ อุตสาหกรรม	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๓. โครงการ ประสานงานในการจัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนา ผลิตภัณฑ์และบริการเชื่อมโยง กับ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ตลอดจน อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ และ สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในระดับ นานาชาติ รวมถึงการจัดการช่องทาง การตลาดสำหรับอุตสาหกรรม	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
รวมทั้งสิ้น	๓.๑	๓.๗	๔.๓	๕.๒	๑๖.๓

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๖.๕
ศูนย์กลางการจัดประชุม
นิทรรศการฯ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองจัดประชุม นิทรรศการใน
อันดับแรกของภูมิภาคอาเซียน

ความหมายทางวิชาการ

๑. กรุงเทพมหานครจัดหาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
สำหรับจัดประชุม นิทรรศการ และการแสดงสินค้า ให้มี
ความเหมาะสม ทั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค
ระบบขนส่งสาธารณะ

๒. เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักวัฒนธรรม กีฬา
และการท่องเที่ยว

ส่วนราชการ / หน่วยงานนอกสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักงาน
ส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. อันดับของกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองจัดประชุม นิทรรศการ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน	๑ ใน ๕	๑ ใน ๔	๑ ใน ๒	อันดับแรก
๒. อันดับของกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองจัดประชุม นิทรรศการ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในโลก	๑ ใน ๔๐	๑ ใน ๓๐	๑ ใน ๒๕	๑ ใน ๒๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยจำนวนมาก นโยบายการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น กรุงเทพมหานครถือได้ว่าเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของประเทศ นโยบายการท่องเที่ยวกรุงเทพฯ จึงได้รับความสำคัญในลำดับต้น ๆ เพราะนโยบายนี้ จะทำให้เกิด การจ้างงาน การลงทุน และการกระจายรายได้ จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไปยังธุรกิจต่าง ๆ จำนวนมาก อาทิ ร้านอาหาร โรงแรม ร้านขายสินค้า ธุรกิจการขนส่ง ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลของประเทศและเมืองต่าง ๆ ในโลกต่างให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว เช่นเดียวกัน โดยพยายามดำเนินนโยบายเพื่อ ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ทำให้เกิดการ แข่งขันอย่างรุนแรงในตลาดการท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ ฉะนั้นการที่กรุงเทพฯ จะเป็นเมืองเป้าหมายของนักท่องเที่ยว จำเป็นต้องสร้าง จุดขายที่แตกต่าง โดยจุดขายนั้นต้องอยู่บน จุดแข็งของกรุงเทพฯ ด้วย

กรุงเทพฯ มีจุดแข็งมากมาย มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก อาทิ วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ พระบรมมหาราชวัง เสาชิงช้า ภูเขาทอง กรุงเทพฯ ยังมีวิถีชีวิตและ วัฒนธรรมนิยมประเพณีที่หลากหลายและมีเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น รวมทั้งเป็นแหล่งรวมอาหารและผลไม้ของทุกภาคซึ่งหารับประทาน ได้ทุกฤดูกาล นอกจากนี้กรุงเทพฯ ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยว ได้อย่างเพียงพอ อาทิ โรงแรม ห้างสรรพสินค้า ศูนย์ประชุม และโรงพยาบาลโดยมีความโดดเด่น ทั้งในด้านบริการที่ดี มีคุณภาพสูง มีความหลากหลาย ให้เลือกและค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณา ถึงจุดแข็ง ดังกล่าว ช่องว่างการตลาดทางการท่องเที่ยว ที่ควรได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อให้เป็น จุดขาย ด้านการท่องเที่ยว ของกรุงเทพฯ ควรจะมีรูปแบบดังต่อไปนี้

การท่องเที่ยวแบบ Mice (Meeting Incentive Convention and Exhibition) หรือ ธุรกิจการท่องเที่ยวในลักษณะธุรกิจการจัดประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การแสดงสินค้าและ

นิทรรศการนานาชาติ ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ มีการใช้จ่ายเงินประมาณ ๗,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อวัน สูงกว่าการใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ใน กรุงเทพฯ กว่าเท่าตัว (๓,๓๖๕.๖๐ บาท ต่อคน ต่อวัน)

คู่แข่งสำคัญของกรุงเทพฯ ในด้านการท่องเที่ยวแบบ MICE คือสิงคโปร์และฮ่องกง อย่างไรก็ตามหากพิจารณาศักยภาพแบบเมืองต่อเมืองแล้ว กรุงเทพฯ มีความพร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแบบ MICE เพราะมีพื้นที่จัดการประชุมและแสดงสินค้ารวมกันเป็นจำนวนมาก เป็นอันดับสองในภูมิภาครองจากจีน โดยศูนย์ประชุมระดับชาติหลายแห่ง เช่น ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติไบเทค บางนา ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี รวมทั้งห้องประชุมในโรงแรมชั้นนำอีกหลายแห่ง

เนื่องจากกรุงเทพมหานครยังคงลักษณะเป็นเมืองเอกขนาดใหญ่ ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศ กล่าวคือ เป็นศูนย์กลางบริหารราชการ การค้า การธนาคาร และเป็นแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สุด ทั้งมีบริการพื้นฐานต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในมาตรฐานสูงกว่าเมืองอื่น ๆ จึงมีพลังดึงดูดทางเศรษฐกิจสูง มีผลให้ภาคและเมืองส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของกรุงเทพมหานคร และยังเป็นแรงดึงดูดให้ประชาชนจากชนบทดินร่นอพยพเข้า

สู่กรุงเทพมหานคร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาดังต่อไปนี้

๑.๑ ความแออัดคับคั่งและการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการอพยพเข้ามาทำงานทำในแหล่งอุตสาหกรรมและการใช้ที่ดินอย่างไม่มีระเบียบ ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะขาดผังเมืองที่จะมาใช้ควบคุม จึงทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความแออัดคับคั่งจนเกิดปัญหาจราจรติดขัด สิ้นเปลืองพลังงานและเกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ และเกิดปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมา เช่น น้ำท่วม และระบายน้ำไม่ทัน สภาวะแวดล้อมเป็นพิษ บริการสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ ซึ่งไม่สามารถจัดบริการได้เพียงพอ ตลอดจนขาดแคลนที่อยู่อาศัย และเกิดแหล่งเสื่อมโทรม

๑.๒ รูปแบบในการพัฒนากรุงเทพมหานครยังไม่ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ต่างมีแผนงานและโครงการเป็นเอกเทศของตนเอง ทำให้ขาดความร่วมมือในการประสานงานและการปฏิบัติงานระหว่างงานด้วยกันเอง เพราะต่างก็มีอำนาจหน้าที่เป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กัน และมีงบประมาณดำเนินโครงการได้โดยตรง ทั้งกรุงเทพมหานครเองก็ไม่มีอำนาจที่จะประสานงาน ให้เป็นไปตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ที่กำหนดไว้ได้ มีผลให้หน่วยงานต่าง ๆ ทำงานซ้ำซ้อนกันและขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้การแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานครที่ผ่านมาก็มุ่งที่กรุงเทพมหานครจุดเดียว โดยมีได้คำนึงถึงบทบาทของเมืองที่อยู่โดยรอบ ซึ่งสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาด้วย จึงทำให้การควบคุมการขยายตัวของประชากรและความเจริญของกรุงเทพมหานครในรูปแบบของการพัฒนาที่จำกัดอยู่เพียงด้านเดียวไม่ประสบผล และรัฐต้องสิ้นเปลืองงบประมาณจำนวนมากในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของกรุงเทพมหานครตลอดมา

๑.๓ นโยบายการชะลอการขยายตัวของ กรุงเทพมหานคร ยังมีได้เกิดผลในทางปฏิบัติ เนื่องจากการประสานงานในระดับนโยบายของรัฐ ยังไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะชี้แนะเป็นแนวทางให้ หน่วยงานปฏิบัติยึดเป็นหลักในการดำเนินงานได้ ดังนั้น โครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จึงเป็นโครงการเพื่อแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้า ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานเท่านั้น และเป็นการย้ายแหล่ง ปัญหา จากบริเวณหนึ่งไปสู่อีกบริเวณหนึ่ง มากกว่าที่จะเป็นการแก้ปัญหาในระยะยาว โดยเฉพาะโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ซึ่งจะต้องคำนึง ถึงผลกระทบของการพัฒนาในทุก ๆ ด้านที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งระบบ เช่น โครงการ สร้างสนามบินพาณิชย์แห่งที่สอง ซึ่งมีแหล่งที่ตั้ง อยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานครมาก ทำให้ยากแก่การ ที่จะควบคุมการขยายตัวของชุมชนและกิจกรรม ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมา เนื่องจากอิทธิพลของ กรุงเทพมหานครสามารถจะแผ่ขยายเข้าครอบคลุม ได้โดยง่าย และจะเป็นการสนับสนุนให้เกิด

ความเจริญ แออัดคับคั่ง ในกรุงเทพมหานคร มากยิ่งขึ้นด้วย การกำหนดแหล่งที่ตั้งดังกล่าวจึง จำเป็น ที่จะต้องศึกษา และวางแนวทางป้องกัน ผลกระทบซึ่งจะมีต่อการขยายตัว ของ กรุงเทพมหานครด้วย

๑.๔ บทบาทของเอกชนยังมีได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการช่วยแก้ปัญหาอย่างจริงจัง เนื่องจากการขาด การชักจูงจากรัฐ ในการที่จะสนับสนุนให้เอกชน ซึ่งมีชุมพลังทรัพยากร เข้ามาร่วมลงทุนปรับปรุง กรุงเทพมหานคร ในกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่เอกชนสามารถลงทุนเองได้ จึงทำให้ไม่สามารถประหยัดการลงทุน ใน กรุงเทพมหานคร เพื่อนำงบประมาณไปพัฒนาใน ส่วนท้องถิ่นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๑.๕ ปัญหาคนยากจนในเมือง เนื่องจากจำนวน ประชากรในกรุงเทพมหานครได้ทวีจำนวนมากขึ้น อย่างรวดเร็ว จนเกินขีดความสามารถ ที่จะให้ บริการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอ ประชากร

ส่วนหนึ่งซึ่งมีฐานะยากจน ถึงขั้นขาดแคลนที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะผู้อพยพเข้ามาจากต่างจังหวัด เพื่อแสวงหางานทำ ส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ และใ้ทำงานทำในลักษณะชั่วคราว ต้องเข้าไปอาศัยอยู่ในแหล่งสลัมและแหล่งเสื่อมโทรม ซึ่งเป็นศูนย์รวมของปัญหาอยู่แล้ว และเมื่อประสบกับภาวะค่าครองชีพสูงในกรุงเทพมหานครเช่นนี้ จึงก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

จึงมีประเด็นการพัฒนาที่ต้องมุ่งชะลอการขยายตัวของประชากร และลดอิทธิพลทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร โดยให้มีรูปแบบของการพัฒนากรุงเทพมหานครเพียงรูปแบบเดียวคือ “การพัฒนาภายใต้ผังเคา์โครงกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” และสนับสนุนให้เมืองในเขตปริมณฑล มีส่วนแบ่งเบาภาระของกรุงเทพมหานครและการกระจายความเจริญออกไปสู่ภูมิภาค โดยการพัฒนาเมืองหลัก เมืองรอง ในภาคต่าง ๆ และการพัฒนาบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมหลักแหล่งใหม่ในอนาคต อันจะเป็นผลให้การพัฒนาเมืองมีความสมดุลยิ่งขึ้น

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๑. กรุงเทพมหานครมีปัจจัยเสี่ยงด้านความแออัดคับคั่งและการขยายตัวของประชากร</p> <p>๒. รูปแบบในการพัฒนากรุงเทพมหานครมาจากหลายหน่วยงานซึ่งยังไม่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p> <p>๓. บทบาทของเอกชนยังมิได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหอย่างจริงจัง รวมทั้งปัญหาคมนยากจนในเมือง และกรุงเทพมหานครขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนี้</p>	<p>รัฐบาลมีแผนการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์และระบบขนส่งมวลชนที่รวดเร็ว การเชื่อมต่อกรุงเทพมหานครกับภูมิภาค ที่มีประสิทธิภาพ และการเชื่อมต่อในภูมิภาค การปรับแก้กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๖.๕.๑ สนับสนุนให้เกิดการจัดหาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจัดประชุม นิทรรศการ และการแสดงสินค้า

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจัดตั้งสำนักงานระดับภูมิภาคขององค์การระหว่างประเทศและธุรกิจนานาชาติได้รับการจัดการอย่างความเหมาะสม	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๙	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๒. พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจัดประชุม นิทรรศการ และการแสดงสินค้า	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ประสานงาน และสนับสนุนให้มีปรับปรุงกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุม โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลาง	ระยะเวลาในการขออนุญาตจัดตั้งสำนักงานและการขอจัดประชุม นิทรรศการ และการจัดแสดงสินค้า ลดลง	ไม่เกิน ๓๐ วัน	ไม่เกิน ๒๐ วัน	ไม่เกิน ๑๐ วัน	ไม่เกิน ๗ วัน
๒. ประสานงาน และสนับสนุนให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของเมือง ในการจัดประชุมในระดับภูมิภาค	อันดับของกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองจัดประชุม นิทรรศการเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในโลก	๑ ใน ๔๐	๑ ใน ๓๐	๑ ใน ๒๕	๑ ใน ๒๐
๓. ประสานงาน และสนับสนุนให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของเมือง ในการจัดประชุมในระดับโลก	อันดับของกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองจัดประชุม นิทรรศการเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในโลก	๑ ใน ๔๐	๑ ใน ๓๐	๑ ใน ๒๕	๑ ใน ๒๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการสำรวจพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุม นิทรรศการ และการแสดงสินค้า	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๒. โครงการจัดทำแผนการพัฒนาการจัดประชุม นิทรรศการ และการแสดงสินค้าโดยกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางในการประชุมของประเทศไทย	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๓. โครงการจัดการสัมมนาเพื่อ การประสานงานให้เกิดการใช้และ พัฒนาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสนับสนุนให้มีปรับปรุง กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดประชุม นิทรรศการ และการแสดงสินค้าให้มีความชัดเจน	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
๔. โครงการจัดทำแผนการใช้พื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกของ กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้สำหรับ การอำนวยความสะดวกในการจัดหา พื้นที่สำหรับการสนับสนุนจัดประชุม นิทรรศการ และการแสดงสินค้า	๐.๘	๑	๑.๒	๑.๕	๔.๕
รวมทั้งสิ้น	๓.๒	๔	๔.๘	๖	๑๘

๐๗

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๗

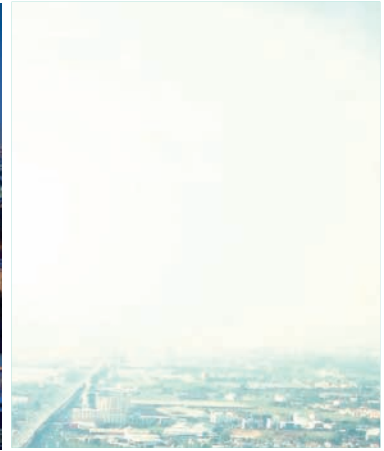
“การบริหารจัดการ”

กรุงเทพมหานครมีกฎหมาย ที่รับรอง
ความเป็นอิสระและให้อำนาจในการบริหารจัดการ
ตลอดจนรวมถึงการบริการสาธารณะตามที่
ประชาชนคาดหวัง

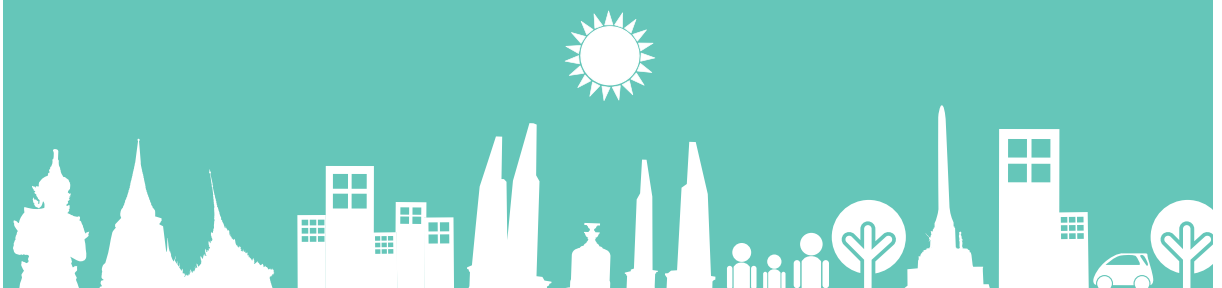

TOGETHER
WE BUILD

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๑
กฎหมาย

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานครมีกฎหมายที่รับรองความเป็นอิสระและ
ให้อำนาจในการบริหารจัดการ ตลอดจนถึงการบริการ
สาธารณะตามที่ประชาชนคาดหวัง

ความหมายทางวิชาการ

๑. กฎหมายการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มีการ
ปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับความเป็นอิสระ มีบทบาท
อำนาจ หน้าที่ ที่ครอบคลุมการทำกิจการสาธารณะเพื่อ
ตอบสนองความต้องการของประชาชน มีการจัดโครงสร้าง
การปกครองและการบริหาร ที่สอดคล้องกับการบริหาร
จัดการเมืองมหานคร ที่เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ สังคม
ของประเทศ ภูมิภาคอาเซียน และเป็นมหานครระดับโลก
๒. กรุงเทพมหานครได้รับการถ่ายโอนภารกิจจาก
หน่วยงานของรัฐ ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอน
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถ
ดำเนินกิจการสาธารณะ ตอบสนองความต้องการ
ของประชาชนมากขึ้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. มีกฎหมายการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ เรื่องโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ที่มีความอิสระในการบริหาร และมีความคล่องตัวในการบริหารเมืองมหานคร (ร้อยละของกระบวนการตรากฎหมาย)	๔๐	๑๐๐		
๒. การถ่ายโอนภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ให้กรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายกำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ แผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ (ร้อยละ ของภารกิจที่ถ่ายโอน)	๘๐	๑๐๐		

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับรองหลักการกระจายอำนาจทางการปกครองไว้ในมาตรา ๒๘๑ - ๒๙๐ โดยมีมุ่งหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ มีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ทั้งในเรื่องการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารงาน และการเงินการคลัง โดยมีข้อสังเกตว่า กรุงเทพมหานครมีสถานะพิเศษกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย เนื่องจากมีสถานะทั้งเป็นเมืองหลวงของประเทศ และเป็นหนึ่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งลักษณะการกระจายอำนาจรูปแบบพิเศษดังกล่าว ได้รับการรับรองโดยมีกฎหมายหลัก ที่ให้อำนาจในการเป็นอิสระและการบริหารงานแก่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

นอกจากนี้ จากระยะเวลาที่ผ่านมาเกือบสามทศวรรษ กรุงเทพมหานครมีการเจริญเติบโตในฐานะความเป็นเมืองมหานครอย่างเห็นได้ชัด โดยสะท้อนออกมาจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นจำนวนมาก (ทั้งประชากรที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยตามทะเบียนราษฎร ประชากรแฝงที่ย้ายถิ่นฐานมาประกอบอาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีได้มีการย้ายทะเบียนราษฎร ประชากรที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยบริเวณพื้นที่จังหวัดปริมณฑลรอบกรุงเทพมหานคร แต่ใช้ชีวิตประจำวันโดยเดินทางเข้ามาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมถึงชาวต่างชาติที่มาใช้แรงงานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร) ความหนาแน่นของชุมชนที่เป็นชุมชนที่อยู่อาศัย (เช่น หมู่บ้านจัดสรร ที่อยู่อาศัย ที่เป็นอาคารสูง ความหนาแน่นของชุมชนทางธุรกิจที่เกิดการเติบโตของชุมชนทางธุรกิจเพิ่มขึ้น การจราจรหรือการขนส่งทางบก ที่หนาแน่นจากจำนวนรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนของ ประชากรชุมชนที่อยู่อาศัย และชุมชนทางธุรกิจ รวมถึงการจราจรทางน้ำที่เป็นทางเลือกใหม่ ในการเดินทางของประชากรในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนถึงความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลให้บทบาท อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครในฐานะเมืองมหานคร ที่ต้องจัดทำบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น และมีความสลับซับซ้อนในการบริหารจัดการเมือง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่ประกาศใช้มาเป็นเวลาเกือบสี่สิบปี ยังไม่มีการปรับปรุงเชิงโครงสร้างการปกครอง การบริหาร การจัดการที่ทันสมัยสอดคล้องกับการบริหารจัดการเมืองมหานครในแนวทางใหม่ ๆ เช่น การใช้ระบบการปกครองท้องถิ่นแบบสองชั้น (Two Tiers)

คือมีการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลนครในระดับล่าง และการปกครองท้องถิ่นแบบมหานครในระดับบน หรือ การบริหารจัดการท้องถิ่นเชิงพื้นที่หรือองค์กรปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ คือ Functional Decentralization ที่มีการพัฒนาเมืองแบบ Clusters ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จะมีส่วนช่วย เรื่องการเพิ่มอำนาจในการบริหารแก่กรุงเทพมหานครทั้งด้านบทบาท อำนาจหน้าที่ และ รายได้ แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำการบริหารจัดการเมืองมหานครที่เป็นศูนย์กลางความเจริญ นอกเหนือจากปัญหากฎหมายการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ในเชิงโครงสร้างอำนาจหน้าที่แล้ว กรุงเทพมหานครยังมีปัญหา เกี่ยวข้องกับอำนาจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ จากหน่วยงานของรัฐมาให้กรุงเทพมหานคร ที่ติดขัดเรื่องอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ยังไม่มีอำนาจอิสระในการบริหาร หรือใช้อำนาจหน้าที่ ในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอย่างจำกัด โดยพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

๑. มิติด้านโครงสร้างการปกครองและการบริหารของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร เคยมีความพยายามพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยมีการศึกษาการปรับปรุงกฎหมาย และจัดทำเป็นร่างกฎหมายที่จะแก้ไข และจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น แต่ก็ไม่ได้ข้อสรุปในการผลักดันแก้ไข เนื่องจาก การแก้ไข ต้องผ่านกระบวนการพิจารณาหลายขั้นตอน โดยเริ่มจากการส่งร่างแก้ไข ไปยังกระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานที่มีอำนาจ

หน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมาย สาระสำคัญของร่างแก้ไข ยังไม่ครอบคลุมถึงเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างทางการปกครองและการบริหารของกรุงเทพมหานครที่เป็นสาระสำคัญ คือระบบการปกครองแบบสองชั้น (Two Tiers) ที่ให้มีการปรับปรุงการบริหารระดับเขต (สำนักงานเขต) เป็นการรวมเขตแล้วจัดตั้งเป็นการปกครองแบบเทศบาลนครในระดับล่าง เพื่อให้ประชาชนมีอำนาจการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนคร สมาชิกสภาเทศบาลนคร และมีอำนาจในการจัดทำกิจการตามอำนาจหน้าที่ ในระดับเทศบาลนคร หรือการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ คือ Functional Decentralization ที่มีการพัฒนาเมืองแบบ Clusters อย่างไรก็ตาม ในการเสนอแก้ไข เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ ของกรุงเทพมหานคร มีประเด็นแก้ไขที่สำคัญ และควรนำไปพิจารณาผลักดันแก้ไขต่อไป คือ

(๑) ถ้าการปฏิบัติราชการใด มีลักษณะเป็นงานการให้บริการ หรือมีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วย และหากแยกการบริหารออกเป็น “หน่วยการบริหารรูปแบบพิเศษ” จะบรรลุเป้าหมายง่ายขึ้น กรุงเทพมหานครจะแยกการปฏิบัติราชการในเรื่องนั้น ไปจัดตั้งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีใช่เป็นส่วนราชการหรือวิสาหกิจของกรุงเทพมหานคร แต่อยู่ในกำกับของกรุงเทพมหานครก็ได้

(๒) แก้ไขอำนาจหน้าที่กรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มาตรา ๘๙ ที่เห็นว่าล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งความคาดหวังของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร ที่เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประกอบกับ สภาพปัญหาได้มีวิวัฒนาการมากขึ้นและมีความจำเป็น ต้องได้รับการบริการสาธารณะ และการแก้ไข

อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติม ในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของราษฎร ในการพัฒนากรุงเทพมหานคร การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการพัฒนาท้องถิ่น การประสาน และร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ฯลฯ

ร่างแก้ไขอำนาจหน้าที่ ได้เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ คือการส่งเสริมการลงทุน การดูแลเขตอุตสาหกรรม และการพาณิชย์ การดูแลการค้า ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยว การจราจร การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การจัดให้มี และดูแลท่าอากาศยาน ท่าเรือ และระบบขนส่ง การผังเมือง และการจัดระเบียบการใช้พื้นที่ โดยระบุว่าอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น หากเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือรัฐวิสาหกิจ ให้โอนอำนาจหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครดังกล่าว มาเป็นของกรุงเทพมหานคร โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

นอกจากอำนาจหน้าที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ยังมีการเสนอแก้ไข ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ ที่มีผลบังคับใช้แล้ว เมื่อกรุงเทพมหานครได้แจ้งยืนยันความพร้อมการรับโอนภารกิจไปยังคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา มีมติ ให้มี การถ่ายโอนภารกิจของหน่วยงานนั้น ให้แก่กรุงเทพมหานครให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการถ่ายโอนภารกิจของหน่วยงานของรัฐนั้นไว้ให้ชัดเจน และให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐนั้นที่จะต้องดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ ให้แก่กรุงเทพมหานคร ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

(๓) นอกจากนั้นยังมีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในลักษณะของการปรับวิธีการบริหารจัดการ เช่น กรุงเทพมหานคร อาจดำเนินกิจการนอกเขต กรุงเทพมหานคร และหรือ อาจให้การสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการอื่นได้ ตามความเหมาะสม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดดำเนินกิจการใด ที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร อันมีลักษณะที่จะมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย หรือความปลอดภัยของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าวร่วมกัน กรุงเทพมหานครอาจทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่น โดยการก่อตั้งเป็นวิสาหกิจ ของ กรุงเทพมหานคร ในรูปของการก่อตั้งเป็นบริษัท หรือถือหุ้นในบริษัทได้ เมื่อบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือกิจการอื่น อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครอาจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลหรือคณะบุคคล เพื่อจัดตั้งองค์การมหาชนท้องถิ่น บริษัทจำกัด หรือองค์การความร่วมมือรูปแบบอื่น เมื่อกรุงเทพมหานคร มีแผนงาน หรือนโยบายด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะ และมีความเหมาะสมที่จะจัดตั้ง หน่วยงานบริหารขึ้นมาใหม่ โดยมีความมุ่งหมาย ให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคคล ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จะจัดตั้ง เป็นองค์การมหาชนกรุงเทพมหานครก็ได้ การจัดบริการสาธารณะใดเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์โดยตรง ต่อประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือเป็นเรื่องของประชาชนเอง กรุงเทพมหานครอาจมอบให้ชุมชน องค์กรเอกชนหรือประชาชน ดำเนินการเองได้ โดย กรุงเทพมหานครมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล วางมาตรฐานการดำเนินการ กรุงเทพมหานคร อาจจัดตั้งบริษัทบริหารจัดการสำหรับการพัฒนากรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ ในการบริหารจัดการเมือง หรือจัดทำบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๒. มิติด้านอำนาจทางปกครองของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

(๑) มีการเสนอแก้ไข ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปลัดกรุงเทพมหานคร ถึง ผู้อำนวยการเขต และรวมทั้ง ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติหน้าที่ ตามอำนาจหน้าที่ ให้มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีอำนาจ เข้าไปใน อาคาร หรือบริเวณที่ตั้งอาคาร มีหนังสือสอบถาม หรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือสั่งให้ แสดงเอกสาร หรือหลักฐานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำ ที่มีเหตุอันควรสงสัย ว่ามีการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติ ยึดอายัดเอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะ เพื่อใช้เป็น หลักฐาน ในการดำเนินคดี จับกุมผู้กระทำความ ผิดตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติ เพื่อดำเนินคดี มี อำนาจเปรียบเทียบปรับ มีอำนาจการสอบสวน และมีฐานะเป็นพนักงานสอบสวน ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การจราจร การผังเมือง การสาธารณสุข ปลอดภัย ไม่สามารถ ทำการบริหาร หรือใช้อำนาจตามที่บทบัญญัติ ทางกฎหมายดังกล่าว ได้ให้อำนาจหน้าที่ไว้ ตัวอย่างเช่น

- อำนาจหน้าที่ ในการรักษาความสงบ เรียบร้อย ตามที่กำหนดในมาตรา ๘๙ (๑) ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ปัจจุบัน อำนาจหน้าที่ ในการดูแลความปลอดภัย ยังคงเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในขณะที่ อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ยังคงมี ฐานะเป็นเพียง หน่วยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ ตำรวจ มิได้มีอำนาจหน้าที่ในการเข้ารักษา ความสงบเรียบร้อย อย่างแท้จริง การกระจายอำนาจของกรุงเทพมหานคร ซึ่ง เป็นเมืองที่มีปัญหาอาชญากรรมสูง จึงควรทบทวนบทบาท และเพิ่มขีดความสามารถ ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ
- อำนาจในการรักษาความสะอาดและ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

ตามที่กำหนดในมาตรา ๘๙ (๔) และ การจัดทำมีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำตามมาตรา ๘๙ (๖) ของ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ปัจจุบัน คุณภาพของแหล่งน้ำในกรุงเทพมหานคร มีความเสื่อมโทรมเป็นอย่างมาก เนื่องจาก กิจกรรมของประชาชน ชุมชนหรือ อุตสาหกรรม ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรน้ำอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ กฎหมาย เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่เข้ามามีบทบาทใน การรักษาทรัพยากรแหล่งน้ำ ในด้านของ การวางมาตรการ ป้องกันและลงโทษ ต่อกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อแหล่งน้ำ ในเขต กรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ดี การละเมิดต่อกฎหมายจะลดลงได้ ต่อเมื่อ โทษที่บังคับใช้ มีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ อัตราค่าปรับในกรณีของการ ฝ่าฝืนกฎหมาย เกี่ยวกับการดูแลรักษา ทรัพยากรแหล่งน้ำ จึงควรแก้ไขให้ เหมาะสม

- อำนาจวิศวกรรมจราจร ตามที่กำหนด ในมาตรา ๘๙ (๓) ของพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ อำนาจการจัดการจราจร ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ยังคงอยู่ที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น การ จัดระเบียบการจราจร การเปรียบเทียบ ปรับกรณีฝ่าฝืนกฎหมายจราจร หรือกรณี การกำหนดอัตราค่าจอดรถในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ที่แท้จริง ของความเป็นเมืองมหานคร

เนื่องจาก เพดานของอัตราค่าจอดรถในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ยังคงอิงกับกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๐๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๓ ข้อที่ ๑ เป็นต้น

จากตัวอย่างของข้อจำกัดในด้านอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครข้างต้น สะท้อนถึงปัญหาในเรื่องการกระจายอำนาจที่ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ ของกรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงทบทวนและแก้ไขข้อจำกัดต่าง ๆ ในทางกฎหมาย เพื่อให้กรุงเทพมหานคร สามารถดำเนินการบริหารและบริการ เพื่อส่งเสริมความเป็นเมืองมหานคร ให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องต่อความต้องการ ของประชาชนอย่างแท้จริง

๓. มิติด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ มีภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานระดับสำนัก และ สำนักงานเขต ที่ต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายที่สำคัญ ๆ คือ กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ที่ผู้มีอำนาจทางปกครอง ทางบริหาร ใช้อำนาจตามกฎหมายต่าง ๆ ต้องมีความระมัดระวังรอบคอบ มิให้มีการกระทำใดที่ขัดต่อกฎหมาย จึงจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางกฎหมาย ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือตรวจตรา การดำเนินการต่าง ๆ

ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ขาดที่ปรึกษาด้านกฎหมาย หรือไม่มีหน่วยงานด้านกฎหมายที่ทำหน้าที่ คล้ายกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย บางกรณี ผู้บริหารกรุงเทพมหานครต้องตัดสินใจทางปกครอง ในการอนุมัติ อนุญาต หรือการดำเนินนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่มีอยู่ แต่ขาดหน่วยงานทางกฎหมาย ที่จะให้คำปรึกษา ข้อเสนอทางกฎหมาย บางกรณี มีปัญหาการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ระหว่าง กรุงเทพมหานคร กับหน่วยงานของรัฐบาล หรือมีข้อพิพาททางปกครองกับประชาชนและเอกชน นอกจากนั้นนิติกรของสำนักกฎหมายที่มีอยู่ก็กระจัดกระจายไปตามหน่วยงานระดับสำนัก และสำนักงานเขต และขาดทักษะ ความเชี่ยวชาญทางกฎหมาย ที่จะดำเนินการให้คำปรึกษาทางกฎหมายได้

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มีปัญหาด้านการจัดโครงสร้าง และ อำนาจหน้าที่	๑. ผลประโยชน์ทางการเมืองระดับชาติของพรรคการเมืองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขกฎหมาย การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
๒. อำนาจหน้าที่ ของกรุงเทพมหานครทั้งตามกฎหมาย และ การถ่ายโอนภารกิจ มีปัญหา การจัดทำกิจการสาธารณะ และ อำนาจหน้าที่ทับซ้อนกับหน่วยงานของรัฐ ที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานคร	๒. ความเปลี่ยนแปลง และการเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดให้ปัญหาและความต้องการโดยรวมของพื้นที่มากขึ้น ในขณะที่ กรุงเทพมหานครไม่สามารถดำเนินการตอบสนองได้ทัน หน่วยงานของรัฐยังคงไม่เห็นความจำเป็นในการกระจายอำนาจหรือบางหน่วยงานอาจต้องการรักษาอำนาจทางกฎหมายของตนไว้
๓. ผู้บริหารกรุงเทพมหานครขาดหน่วยงานที่ปรึกษาทางกฎหมาย ในการใช้อำนาจทางปกครอง จัดทำกิจการตามอำนาจหน้าที่	๓. การกระทำทางปกครองของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เสี่ยงต่อการเกิดคดีพิพาททางปกครอง หรือการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ อาจเกิดปัญหาข้อขัดแย้งกับหน่วยงานของรัฐ

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๑.๑ กรุงเทพมหานคร มีกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ที่ปรับปรุงด้านโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ใหม่

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๑.๒ ปรับปรุงโครงสร้าง หน้าที่ ของหน่วยงานด้านกฎหมาย ให้เป็นสำนักกฎหมาย ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา วินิจฉัยข้อกฎหมาย ในการบริหารราชการของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. จัดทำร่างกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครใหม่	จัดทำร่างกฎหมายและจัดให้มีการรับฟังความเห็น	เสนอร่างกฎหมายสู่กระบวนการพิจารณากฎหมาย		
๒. ปรับโครงสร้างหน่วยงานด้านกฎหมายของกรุงเทพมหานคร	จัดตั้งหน่วยงานและนิติกร			
๓. นิติกรผ่านการอบรมและประเมินศักยภาพของหลักสูตรนักกฎหมาย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	มีจำนวนนิติกรผ่านการอบรมและการประเมินร้อยละ ๗๕ ของผู้เข้าร่วมทั้งหมด	มีจำนวนนิติกรผ่านการอบรมและการประเมินร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมทั้งหมด	มีจำนวนนิติกรผ่านการอบรมและการประเมินร้อยละ ๙๐ ของผู้เข้าร่วมทั้งหมด	

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

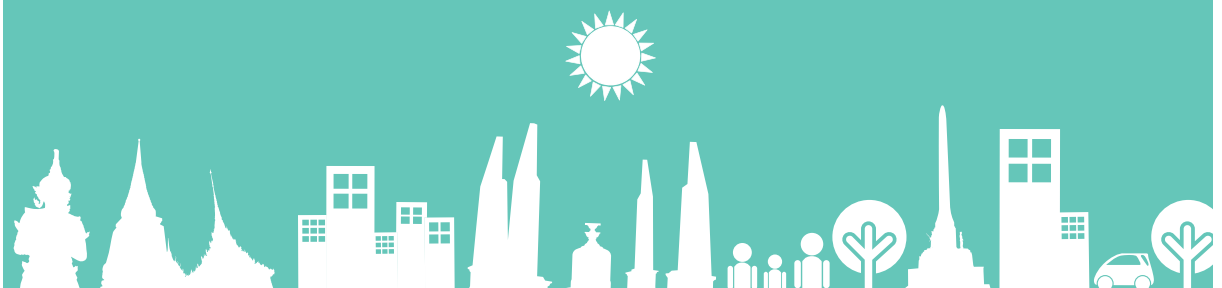
ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จัดทำร่างกฎหมายระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครและการรับฟังความคิดเห็น	๒๑ ล้านบาท				๒๑ ล้านบาท
๒. จัดการอบรมนิติกรเพื่อให้เข้าใจกฎหมายปัจจุบัน	๑๐ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท		๓๐ ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	๓๑ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท		๕๑ ล้านบาท

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จ้างที่ปรึกษาศึกษาและจัดทำร่างกฎหมาย รวมทั้งการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๑ ล้านบาท				
๒. ผลักดันให้ร่างกฎหมายเข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติ		ภายในปี ๒๕๖๑			
๓. จัดตั้งหน่วยงานระดับสำนักทางกฎหมาย	ภายในปี ๒๕๖๐				
๔. จ้างสถาบันทางการศึกษาด้านนิติศาสตร์ หรือ สำนักงานกฤษฎีกา หรือ สำนักงานศาลปกครอง ดำเนินการให้การศึกษอบรมนิติกรของกรุงเทพมหานคร	๑๐ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท		๓๐ ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	๓๑ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท	๑๐ ล้านบาท		๕๑ ล้านบาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๒
การบริหารแผน
และประเมินผล

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

การประเมินแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (แผนยุทธศาสตร์) มีมาตรฐาน และมีรายงานผลการปฏิบัติราชการ รวมทั้งมีการใช้ข้อมูลจากการประเมินในการปรับปรุงกลยุทธ์

ความหมายทางวิชาการ

๑. การบริหารแผน หมายถึงการนำแผนยุทธศาสตร์มาสู่การปฏิบัติ โดยผ่านมาตรการและโครงการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๒. การติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ที่มุ่งรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ เพื่อเสนอให้ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในโครงการ

๓. มาตรการต่าง ๆ ได้ทราบผลกระทบของโครงการ และมาตรการที่มีต่อตัวชี้วัด เป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบ และเพื่อให้เกิดการปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน หรือปรับเปลี่ยนเป้าหมายของโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับทรัพยากรหรือสภาพแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างปี และในระยะต่อไป ได้ด้วยการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. จัดทำรายงานการประเมินผล แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (ครั้ง / ฉบับ)	๒	๕	๕	๕
๒. อัตราส่วนกลยุทธ์ที่มีการปรับ หลังการประเมิน (ร้อยละ)	๕๐	๗๕	๙๐	๑๐๐

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๑. ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต ยังไม่มีความเข้าใจระบบแผนแบบใหม่ และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี รวมทั้งการใช้แผนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากรุงเทพมหานคร</p>	<p>๑. ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขตยังไม่มี ความเข้าใจระบบแผนแบบใหม่ ดังนั้นจึงมีความจำเป็น ที่จะต้องให้ความรู้ถึงขั้นตอน การทำแผน การบริหารแผน และการประเมินผลเพื่อให้ การขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ การพัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นไปตามเป้าที่ตั้งไว้ ปัจจัยท้าทายคือการทำให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต สามารถเข้าใจ และช่วยสนับสนุน การขับเคลื่อน การพัฒนากรุงเทพมหานครผ่านการจัดสรรงบประมาณ โครงการยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว ปัจจุบัน แผนจาก โครงการยุทธศาสตร์ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในอัตราที่ไม่สูงนักจึงทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ เป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง</p>
<p>๒. การจัดทำแผนของกรุงเทพมหานครในระดับต่าง ๆ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การพัฒนาบางด้าน มีปัญหารุนแรง และซับซ้อน จำเป็นต้องจัดทำแผน เฉพาะด้าน และบางพื้นที่มีปัญหารุนแรงเฉพาะเรื่อง จำเป็นต้องจัดทำแผน เพื่อแก้ไขปัญหานั้น ๆ เช่น การจัดทำแผนเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ที่มีน้ำท่วมซ้ำซาก</p>	<p>๑. การทำแผนที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในแต่ละ ระดับ และยังไม่มีการจัดทำแผนในระดับพื้นที่ และระดับชุมชนที่เชื่อมกันอย่างแท้จริง กรุงเทพมหานคร จึงควรให้ เพิ่มการจัดทำแผนในระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาพื้นที่ / ระดับกลุ่มเขต และแผนพัฒนา ระดับแผนชุมชน และมีคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ปรับแผนดังกล่าวให้มีการเชื่อมโยงกัน</p>
<p>๓. เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครในส่วนของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน การเสนอมาตรการ / โครงการ และการประเมินผล แผนแบบใหม่ ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี ไปสู่การปฏิบัติ และประเมินผลแผนในอนาคต</p>	<p>๑. เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในส่วนของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล และเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงาน ยังคงใช้ความรู้ที่ได้รับการส่งต่อกัน จากรุ่นสู่รุ่น การให้ความรู้เป็นไปในทางทฤษฎี ที่บางครั้ง ไม่เชื่อมโยงกับระบบการทำงานในปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปมาก การให้ความรู้ในลักษณะ การฝึกอบรม ควรมีรูปแบบที่เสมือนจริง มีการ ฝึกการคิดวิเคราะห์ โดยเน้นการวิเคราะห์โครงการ ก่อนการจัดสรรงบประมาณ</p>

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยทำท่าย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๔. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนของสำนักงานเขต ไม่มีประสบการณ์ในการวางแผน เจ้าหน้าที่บางส่วนได้รับการบรรจุใหม่ และมีการโยกย้ายบ่อย โดยยังไม่มีความรู้ความเข้าใจงานด้านแผน เพียงพอที่จะวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนของสำนักงานเขต ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ใหม่ ไม่มีความรู้ และประสบการณ์ในการวางแผน การฝึกอบรมไม่ทั่วถึง มีการโยกย้ายบ่อยเนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านความรู้ด้านการจัดทำแผน จึงเห็นว่างานสายงานนี้เป็นงานยาก กรุงเทพมหานครควรมีการปรับปรุงด้านการอบรมเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ ก่อนเข้ารับตำแหน่ง และมีกลุ่มนักวิเคราะห์ตัวแบบ ที่ให้การสนับสนุนการเรียนรู้แบบใหม่ ผ่านเครือข่าย นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้ด้านการทำแผนและการประเมินผลแนวใหม่ คือ จำนวนนักวิเคราะห์ที่มีจำนวนมาก การอบรมในรูปแบบเดิม ๆ อาจทำให้ไม่สามารถทำได้ในครั้งเดียว กรุงเทพมหานครจึงควรมีการให้ความรู้ในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้พร้อมปฏิบัติงาน</p>
<p>๕. กรุงเทพมหานคร มีหน่วยงานที่มีการกิจด้านการวางแผน การจัดสรรงบประมาณ แยกส่วนจากกัน ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลและสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร ซึ่งในปัจจุบันยังทำงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นอุปสรรคในการผลักดันแผนและโครงการไปสู่การปฏิบัติ</p>	<p>๑. สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล และสำนักงบประมาณทำงานแยกส่วนกัน เมื่อสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล จัดทำแผนยุทธศาสตร์แล้วเสร็จ การจัดทำงบประมาณโดยสำนักงบประมาณ ไม่ได้คำนึงถึงแผนยุทธศาสตร์เป็นหลัก ในระหว่างการจัดสรรงบประมาณ หากแต่ยังคงให้งบประมาณกับโครงการที่เคยเสนอแล้วในอดีต ทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปอย่างยากลำบาก หากมีการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน เพื่อให้ทั้งสองหน่วยงานร่วมกันในการจัดทำงบประมาณ ในส่วนของโครงการยุทธศาสตร์ จะสามารถแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้</p>
<p>๖. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ขาดความเข้มแข็งในการพิจารณาโครงการยุทธศาสตร์ เพื่อให้แผนงานนำแผนเงินในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี</p>	<p>๑. การวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์ของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ขาดความเข้มแข็งในการพิจารณาโครงการ เพื่อให้โครงการได้รับการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากกระบวนการจัดทำงบประมาณในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการวิเคราะห์โครงการ เนื่องจากสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลได้รับเพียงรายชื่อโครงการและวงเงินงบประมาณ แต่ขาดรายละเอียดของโครงการ ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน และการเสริมสร้างความรู้ด้านการวิเคราะห์ จะมีส่วนสำคัญให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล สามารถวิเคราะห์ และเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อเข้าสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยทำท่าย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>๗. การประเมินผลในปัจจุบัน เป็นการประเมินผลโครงการมากกว่าที่จะเป็นการประเมินผลแผน ตามมาตรฐานสากล (มาตรฐานสากล : โดยเทียบเคียงการประเมินผลการพัฒนาเมืองขององค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์กรสหประชาชาติ องค์กรอนามัยโลก ฯลฯ) ไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์ หรือโครงการ และยังไม่มี การรายงานต่อประชาชนอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>๑. กรุงเทพมหานครจะต้องมีระบบการประเมินผลแผนตามมาตรฐานสากล ซึ่งในกระบวนการสร้างระบบการประเมินนี้ จะต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลตัวชี้วัดมาตรฐานเมืองที่มีมาตรฐาน และมีการปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ การจัดทำฐานข้อมูลในแต่ละด้าน ต้องใช้เวลาและทรัพยากรจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัจจัยทำท่ายอย่างยิ่ง อีกทั้ง กรุงเทพมหานคร ยังต้องพัฒนาบุคลากร ให้มีความสามารถ ในการประเมินผล แผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี และมีการรายงานต่อประชาชน มีการประเมินโครงการขนาดใหญ่ภายใต้แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ทั้งในระหว่างดำเนินการและหลังโครงการเสร็จสิ้น เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนโครงการ ให้เป็นไปตามความต้องการมากขึ้น หรืออาจหยุดโครงการเมื่อทราบว่าจะไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการ</p>

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๒.๑ ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เห็นความสำคัญ และนำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี มาใช้ในการขับเคลื่อน และพัฒนากรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของมาตรการโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ที่ถูกบรรจุในร่างข้อบัญญัติงบประมาณ	๕๐	๗๐	๘๐	๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๒.๑.๑ เสริมสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขตเกี่ยวกับการบริหารแผนแบบใหม่ เพื่อร่วมกันผลักดันโครงการในแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ	๑) จำนวนผู้บริหาร (ข้าราชการประจำ/ข้าราชการการเมือง) ที่ได้รับการส่งเสริมความรู้/ความเข้าใจในการบริหารแผน	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๕๐๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๒.๒ มีการจัดทำและปรับปรุงแผน กลยุทธ์ และโครงการในแต่ละระดับ เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ และบรรลุเป้าหมาย (รายแผน)	๖๕	๗๕	๘๐	๙๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๒.๒.๑ ให้มีการจัดทำแผน ในทุกระดับที่เชื่อมโยงกับ แผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี และให้ หน่วยงาน จัดทำแผน เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะด้าน และระดับพื้นที่	๑) ร้อยละของแผนที่จัดทำ และได้รับการบูรณาการ	๕๐	๖๐	๑๐๐	๑๐๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๒.๓ ปรับแนวทางการทำงาน เพื่อให้หน่วยงานมีความสามารถในการวางแผน กำหนดกลยุทธ์และเสนอโครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) สัดส่วนโครงการที่ได้รับการ ประเมินว่าสำเร็จตามวัตถุประสงค์	๖๕	๗๕	๘๐	๙๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๒.๓.๑ ปรับแนวทางการ ทำงานเพื่อให้การวางแผน การจัดสรรงบประมาณ และการหารายได้ มีการ ทำงานที่สอดคล้องกัน	๑) จำนวนการประชุม (อย่างน้อย) เพื่อการ จัดสรรงบประมาณ และการหารายได้ มีการ ทำงานที่สอดคล้องกัน	๑๒	๑๕	๑๕	๑๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๒.๓.๒ เสริมสร้างความรู้บุคลากรของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดทำแผนของหน่วยงานให้มีความเข้าใจและเห็น ความสำคัญของกระบวนการจัดทำบริหารแผน และติดตามประเมินผล	๒) จำนวนบุคลากรที่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ / ทักษะในการสร้างโครงการยุทธศาสตร์เชิงรุก	๒๐๐	๔๐๐	๒๕๐๐	๒๕๐๐
๗.๒.๓.๓ พัฒนาเครือข่ายนักวิเคราะห์นโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร	๓) จัดตั้งเครือข่ายนักวิเคราะห์นโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร				

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๒.๔ มาตรการและโครงการในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ได้รับงบประมาณประจำปีในการขับเคลื่อนแผน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) ร้อยละของมาตรการและโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	๕๐	๗๕	๘๐	๙๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๒.๔.๑ สร้างกระบวนการทำงานแนวใหม่ของสำนักยุทธศาสตร์ฯ	๑) จำนวนการประชุมเพื่อการจัดสรรงบประมาณ และการหารายได้ มีการทำงานที่สอดคล้องกัน	๑๒	๑๕	๑๕	๑๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๒.๕ มีการประเมินผลแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ที่มีมาตรฐาน รายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร และประชาชน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) จำนวนโครงการขนาดใหญ่ที่ได้ รับการประเมินผล	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
๒) รายงานการประเมินผล	๑ ฉบับ / ปี	๑ ฉบับ / ปี	๑ ฉบับ / ปี	๑ ฉบับ / ปี

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๒.๕.๑ สร้างระบบ การประเมินผลของ กรุงเทพมหานคร	๑) ร้อยละความสำเร็จ ของการสร้างระบบ การประเมินผล ของกรุงเทพมหานคร	๑๐๐			
๗.๒.๕.๒ สร้างฐานข้อมูล ตัวชี้วัดเมืองที่มีมาตรฐาน และมีการปรับปรุงข้อมูล ให้เป็นปัจจุบัน	๑) ร้อยละความสำเร็จใน การจัดทำฐานข้อมูลราย ด้านเพื่อการประเมินผลฯ (จำนวนครั้งของการเก็บ ข้อมูลรายด้าน)	๒๐	๑๐๐		
๗.๒.๕.๓ พัฒนาศักยภาพ ในการประเมินและ รายงานผลการปฏิบัติ ราชการ / พัฒนากรุงเทพฯ	๑) จำนวนเครื่องมือที่ ได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการ ติดตามและรายงานผล		๑ ระบบ		
๗.๒.๕.๔ พัฒนาระบบ การติดตามประเมินผล ทั้งระดับแผนและโครงการ	๑) ระบบติดตามประเมิน ผลระดับแผนและระดับ โครงการ	๑ ระบบ			
๗.๒.๕.๕ ประเมินผล โครงการขนาดใหญ่ที่ส่ง ผลกระทบต่อยุทธศาสตร์	๑) จำนวนโครงการ ขนาดใหญ่ที่ได้รับการ ประเมินผล	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
๗.๒.๕.๖ จัดทำรายงาน การประเมินผลตามแผน พัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี เป็นประจำ และมีการรายงาน ต่อประชาชน	๑) จำนวนรายงานผล การปฏิบัติราชการ / พัฒนากรุงเทพฯ ภาพรวม (แบบใหม่) ที่ได้นำเสนอ ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ต่อประชาชน	๔ ฉบับ/ปี	๔ ฉบับ/ปี	๔ ฉบับ/ปี	๔ ฉบับ/ปี

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

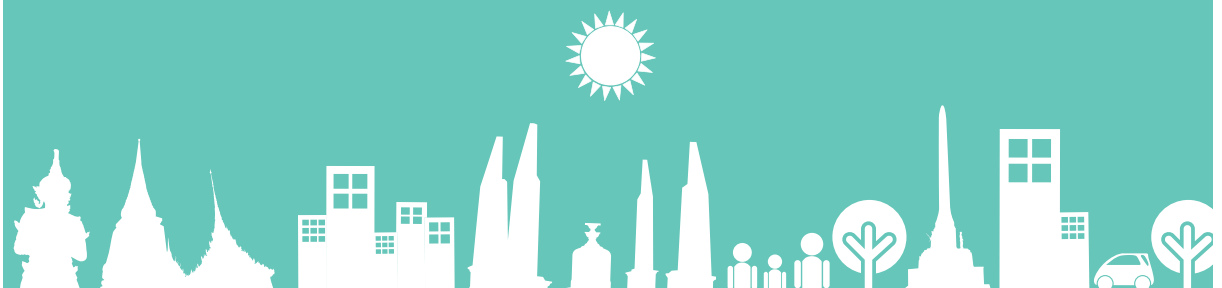
โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารแผนแบบใหม่สำหรับผู้บริหารกรุงเทพมหานคร / สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	๑๕	๒๐			๓๕
๒. โครงการเสริมสร้างความรู้การพัฒนาเมืองมหานครเชิงรุก		๒๕	๒๕		๕๐
๓. โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารแผนแบบใหม่สำหรับผู้บริหารกรุงเทพมหานคร / สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร / สมาชิกสภาเขต			๒๕	๒๕	๕๐
๔. โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำและบริหารแผนสำหรับนักวิเคราะห์นโยบายและแผน และผู้รับผิดชอบจัดทำแผนของหน่วยงาน	๑๐	๑๐	๑๕	๑๕	๕๐
๕. โครงการจัดทำระบบประเมินผลของกรุงเทพมหานคร	๕๐				๕๐
๖. โครงการจัดทำและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบประเมินผลของกรุงเทพมหานคร		๔๐			๔๐
๗. โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายด้านเพื่อการประเมินผล	๔๕	๒๐	๑๕	๑๐	๙๐
๘. โครงการสร้างยุทธศาสตร์การปฏิบัติงานเชิงรุก					
๙. โครงการพัฒนาเครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามและรายงานผล				๑๕	๑๕
๑๐. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการประเมินผล			๓	๓๐	๓๓
๑๑. โครงการปรับโครงสร้างสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล					
๑๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร	๖				๖
๑๓. โครงการประเมินผลโครงการขนาดใหญ่	๖	๑๐	๑๐	๑๐	๓๖

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๔. โครงการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานในสังกัด กทม. (ภาพรวม)				๓๐	๓๐
รวมทั้งสิ้น	๑๓๒	๑๒๕	๕๓	๑๓๕	๔๘๕

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. จัดทำแผนระดับกรุงเทพมหานคร	๓๕	๕๖	๕๖	๕๖	๒๐๓
๒. ส่งเสริมการจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน	๒๗	๓๐	๓๐	๓๐	๑๑๗
๓. โครงการจัดทำแผนเฉพาะด้าน	๔๕	๖๐	๖๐	๖๐	๒๒๕
๔. โครงการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ / ระดับกลุ่มเขต	๒๕	๓๐	๓๐	๓๐	๑๑๕
๕. โครงการวางแผนแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ / กลุ่มเขต	๕	๑๕	๑๕	๑๕	๕๐
๖. โครงการจัดทำแผนพัฒนาระดับชุมชน	๓๐	๒๕	๒๕	๒๕	๑๐๕
๗. จัดตั้งและมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อบูรณาการแผนงาน แผนเงิน และการหารายได้ของกรุงเทพมหานคร (คณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหารสำนักยุทธศาสตร์ฯ สำนักงบประมาณฯ และสำนักการคลัง เป็นอย่างน้อย)	๑	๒	๒	๒	๗
๘. มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาการจัดทำแผนงาน แผนเงิน และการหารายได้ของกรุงเทพมหานคร	๑	๒	๒	๒	๗
๙. จัดประชุมแนวตักวิเคราะหนโยบาย และแผนของกรุงเทพมหานคร ทุก ๓ เดือน	๑	๒	๒	๒	๗
๑๐. จัดประชุมคณะกรรมการของสำนักยุทธศาสตร์ฯ พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามแผนพัฒนา ระยะ ๒๐ ปี เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานครประจำปีและขอจัดสรรงบประมาณรายปี	๑.๕	๒.๕	๒.๕	๒.๕	๗
รวมทั้งสิ้น	๑๗๑.๕	๒๒๔.๕	๒๒๔.๕	๒๒๔.๕	๘๔๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๓
การบริหารทรัพยากร
บุคคล

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานครเป็นที่รวมของคนดี และคนเก่ง สามารถ
ปฏิบัติงาน ที่รองรับความต้องการของประชาชน ได้อย่าง
มืออาชีพ

ความหมายทางวิชาการ

๑. บุคลากรกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติงานแบบมืออาชีพ
มีขีดสมรรถนะสูง สามารถรองรับภารกิจที่ท้าทายของ
กรุงเทพมหานคร ในการก้าวสู่มหานครแห่งเอเชีย รวมทั้ง
เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน
๒. กรุงเทพมหานครมีระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ที่
เข้มแข็ง เอื้อต่อความเป็นธรรม สามารถสร้างสมดุล
ระหว่างชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน
ตลอดจนสามารถดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถสูง และ
สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์และ
ประเมินผล
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร
(สำนักงาน ก.ก.)
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
สำนักการศึกษา

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
จุดมุ่งหมายที่ ๑ : บุคลากรกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติงานแบบมืออาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน				
ร้อยละความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการทำงานของบุคลากรกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕
ร้อยละความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อความซื่อสัตย์สุจริตของบุคลากรกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕
จุดมุ่งหมายที่ ๒ : กรุงเทพมหานครมีระบบบริหารทรัพยากรบุคคลเข้มแข็ง เอื้อต่อความเป็นธรรม สามารถสร้างสมดุลระหว่างชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนสามารถดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถสูง และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้				
อันดับการเป็นหน่วยงานราชการที่บัณฑิตจบใหม่ต้องการเข้ามาปฏิบัติงานมากที่สุด (Employers of Choice)	Top ๓๐	Top ๒๕	Top ๒๐	Top ๑๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

แม้กรุงเทพมหานครจะมุ่งมั่นพัฒนาและยกระดับคุณภาพการให้บริการที่ดีที่สุดแก่ประชาชน โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนองต่อการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร อย่างต่อเนื่อง

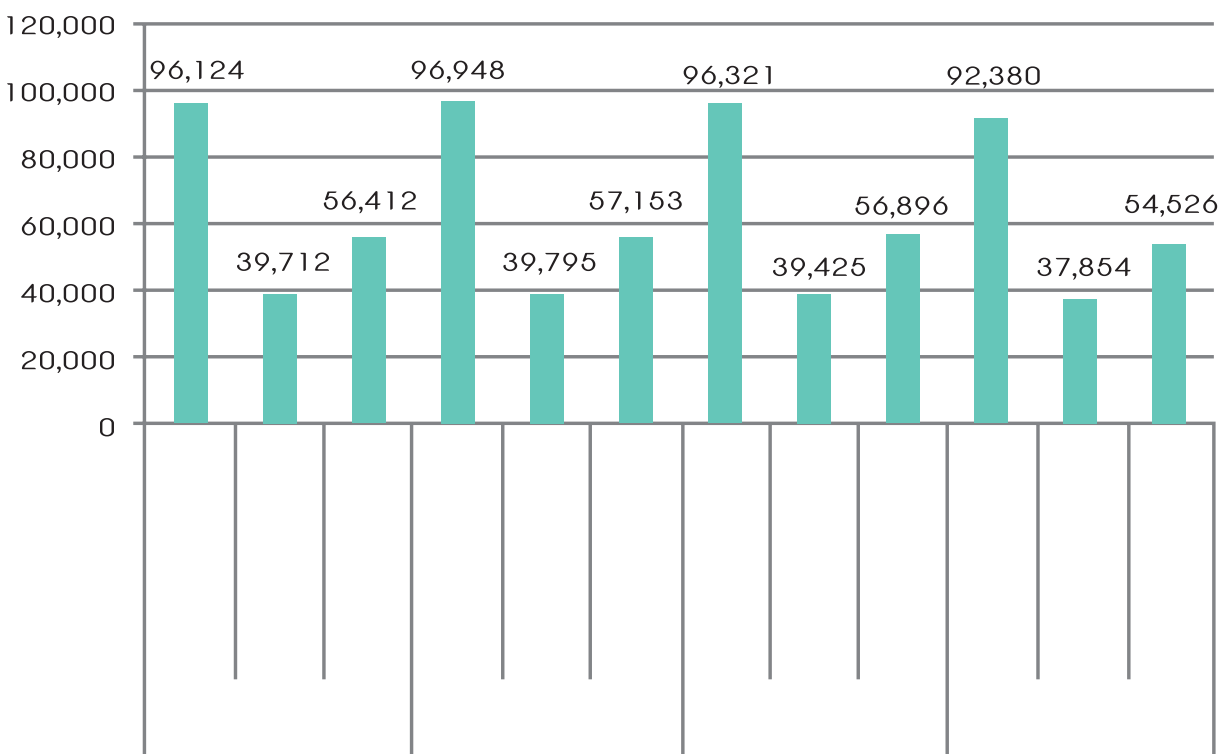
อย่างไรก็ดี ด้วยบริบทสภาพแวดล้อมที่กระทบต่อการบริหารงาน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีติด้าน “การพัฒนาองค์การและทรัพยากรบุคคล” ของกรุงเทพมหานคร เป็นประเด็นที่มีความสำคัญและท้าทาย ต่อการพัฒนากรุงเทพมหานครในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง โดยถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะเอื้อต่อการนำพากรุงเทพมหานครไปสู่ “มหานครแห่งเอเชีย” ดังที่มุ่งหวัง

ข้อมูลในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์โดยประมวลสถานการณ์ในปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ ในมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์การและทรัพยากรบุคคล เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในเชิงปฏิบัติ ทั้งนี้ สามารถกำหนดประเด็นการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

๗.๓.๑.๑ อัตรากำลังคนยังไม่มีแนวโน้มลดลง แต่ค่าใช้จ่ายด้านกำลังคนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

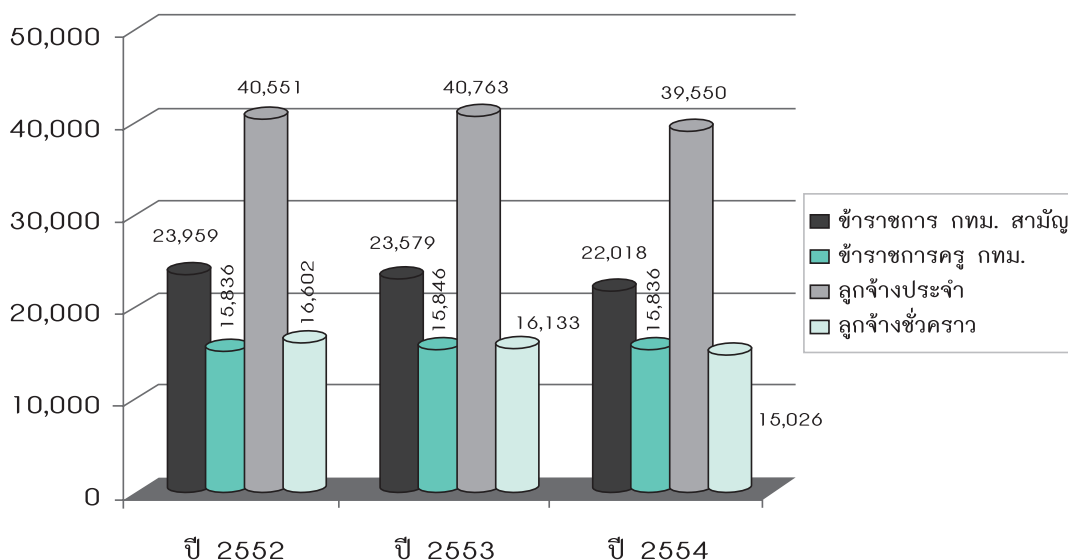
จากการศึกษาพบว่า ทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ประกอบด้วย ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ลูกจ้างประจำ และลูกจ้าง

ชั่วคราว โดยมีกรอบอัตรากำลัง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๙๒,๓๘๐ อัตรา ซึ่งในจำนวนนี้ เป็นข้าราชการ จำนวน ๓๗,๘๕๔ อัตรา เป็นลูกจ้าง จำนวน ๕๔,๕๒๖ อัตรา และมีจำนวนข้าราชการและลูกจ้างจริง จำนวน ๘๘,๒๒๓ คน โดยเป็นข้าราชการ จำนวน ๓๖,๒๓๖ คน เป็นลูกจ้าง จำนวน ๕๑,๙๘๗ คน และอัตรารวบรวมจำนวน ๔,๑๕๗ อัตรา ทั้งนี้ เมื่อทำการเปรียบเทียบกรอบอัตรากำลังและจำนวนข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร โดยเฉลี่ย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ พบว่า ยังมีแนวโน้มคงที่ แม้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จะมีจำนวนบุคลากรกรุงเทพมหานครลดลงเล็กน้อย จากการดำเนินโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ ๓๙ กรอบอัตรากำลังและจำนวนข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕

ภาพที่ ๕๐ กรอบอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๕

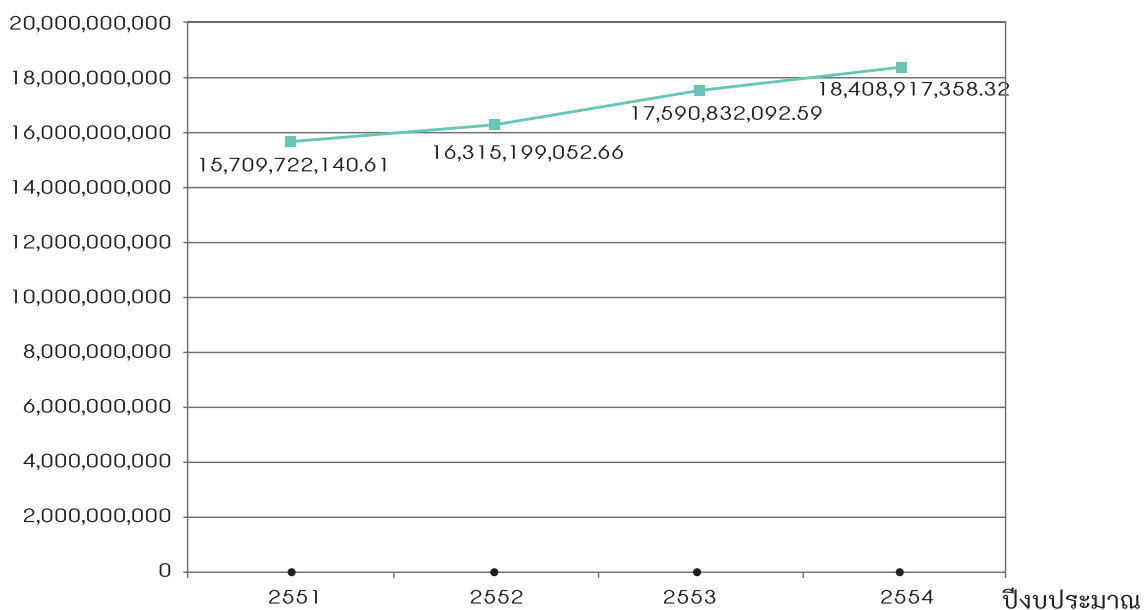
ส่วนการบรรจุเข้ารับราชการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร พบว่ายังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีข้าราชการที่ได้รับบรรจุ จำนวนทั้งสิ้น ๗๕๗ คน เพิ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่บรรจุ ๖๒๖ คน ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๕๘๑ คน ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ ๕๐ แสดงจำนวนข้าราชการที่ได้รับการบรรจุ เปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕

หน่วยงาน	ปีที่บรรจุเป็นข้าราชการ						รวม
	พ.ศ.๒๕๕๕	พ.ศ.๒๕๕๔	พ.ศ.๒๕๕๓	พ.ศ.๒๕๕๒	พ.ศ.๒๕๕๑	พ.ศ.๒๕๕๐	
สำนักงานเขต	๒๙๗	๒๗๑	๗๖	๘๖	๑๖๖	๒๐๗	๑,๑๐๔
สำนัก	๔๖๐	๓๕๕	๕๐๕	๔๒๒	๗๕๓	๔๗๓	๒,๙๖๘
รวม	๗๕๗	๖๒๖	๕๘๑	๕๐๘	๙๑๙	๖๘๐	๔,๐๗๒

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๖

เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายด้านบุคคลตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ พบว่า กรุงเทพมหานครมีค่าใช้จ่ายด้านบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้สร้างความสมดุลระหว่างปริมาณงาน / ภารกิจ ที่เพิ่มมากขึ้น จากการได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง กับการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงาน รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ข้าราชการและลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร โดยจากการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีค่าใช้จ่ายด้านบุคคลจำนวน ๑๕,๗๐๙,๗๒๒,๑๔๐.๖๑ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑๖,๓๑๕,๑๙๙,๐๕๒.๖๖ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๑๗,๕๙๐,๘๓๒,๐๙๒.๕๙ บาท และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๑๘,๔๐๘,๙๑๗,๓๕๘.๓๒ บาท โดยเมื่อคำนวณเป็นร้อยละ เทียบกับงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดในแต่ละปี เปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลมีส่วนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ได้แก่ ร้อยละ ๑๐.๒๐ ร้อยละ ๘.๓๕ ร้อยละ ๑๓.๒๒ และร้อยละ ๑๖.๕๔ ตามลำดับ ดังแสดงในแผนภาพและตารางต่อไปนี้

ภาพที่ ๕๑ ค่าใช้จ่ายด้านทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๕

ตารางที่ ๕๑ ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลของกรุงเทพมหานคร

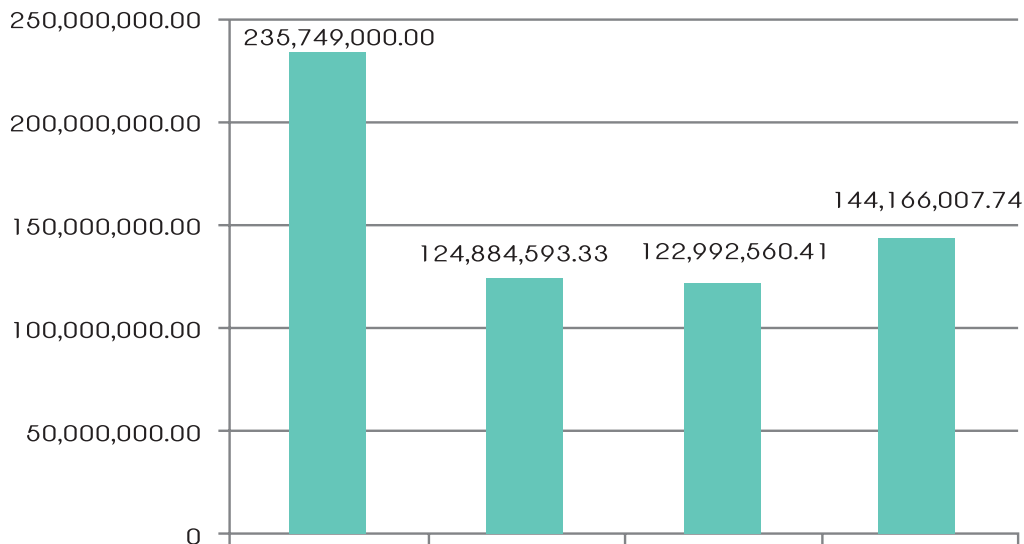
รายการ	ปีงบประมาณ ๒๕๕๑		ปีงบประมาณ ๒๕๕๒		ปีงบประมาณ ๒๕๕๓		ปีงบประมาณ ๒๕๕๔	
	จำนวน (พันล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวน (พันล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวน (พันล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวน (พันล้านบาท)	ร้อยละ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีทั้งสิ้น	๔๕.๐๐	๑๐๐.๐๐	๔๙.๕๐	๑๐๐.๐๐	๔๙.๐๐	๑๐๐.๐๐	๕๗.๓๓	๑๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายด้านบุคคล	๑๕.๗๐	๓๔.๙๑	๑๖.๓๑	๓๒.๙๖	๑๗.๕๙	๓๕.๙๐	๑๘.๔๐	๓๒.๘๗
- เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	๙.๓๙	๒๒.๐๕	๑๑.๑๒	๒๒.๔๗	๙.๘๒	๒๐.๕	๘.๓๓	๑๔.๘๘
- ค่าจ้างชั่วคราว	๑.๐๔	๒.๖๔	๑.๐๖	๒.๑๔	๑.๒๙	๒.๖๔	๐.๘๑	๑.๔๕
- ประโยชน์ตอบแทนอื่น	๕.๒๗	๑๐.๒๐	๔.๑๓	๘.๓๕	๖.๔๗	๑๓.๒๒	๙.๒๖	๑๖.๕๔

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔

๗.๓.๑.๒ ค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น แต่เป็นการพัฒนาที่ยังไม่สะท้อนผลในเชิงปฏิบัติ เนื่องจากการขาดประเมินความคุ้มค่า และมีแนวโน้มการพัฒนาที่ซ้ำซ้อน

ผลการศึกษารุงเทพมหานคร มีการลงทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นจำนวนมากในแต่ละปี โดยใช้จ่ายงบประมาณสำหรับโครงการฝึกอบรม สัมมนา การพัฒนานักบริหาร การพัฒนาตามสายงาน การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติราชการ การพัฒนาความรู้เฉพาะทาง การศึกษาดูงาน ฯลฯ เป็นต้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวสูงถึง ๑๔๔,๑๖๖,๐๐๗.๗๔ บาท โดยเพิ่มสูงขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ กล่าวคือ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ใช้ไป ๑๒๔,๘๘๔,๕๙๓.๓๓ บาท ส่วนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ใช้ไป ๑๒๒,๙๙๒,๕๖๐.๔๑ บาท ดังแสดงในแผนภาพ

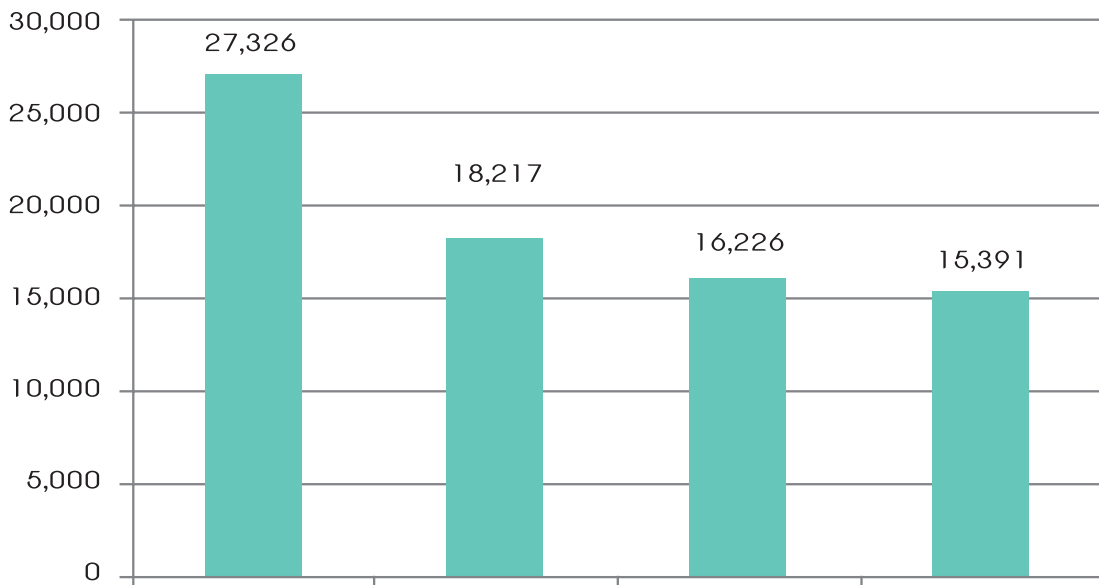

ภาพที่ ๔๒ ค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร

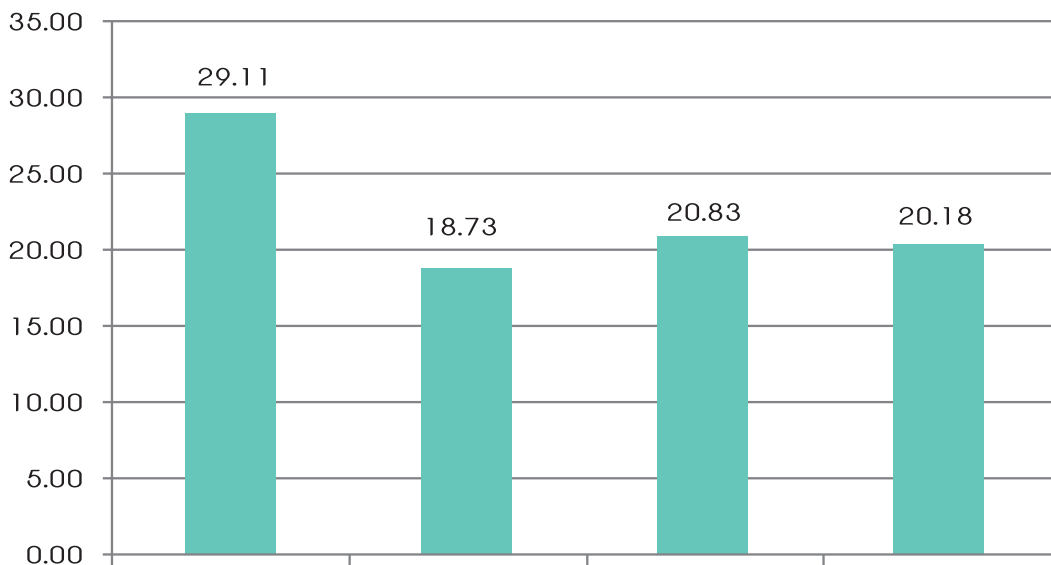
เปรียบเทียบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔

อย่างไรก็ดี เมื่อศึกษาเชิงลึกถึงจำนวนผู้ที่ได้รับโอกาส ในการพัฒนาศักยภาพตนเอง ตามงบประมาณที่ลงทุนไป ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร พบว่ามีจำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนามีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวนผู้ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพียง ๑๕,๓๙๑ คน จากจำนวนบุคลากรทั้งหมด ๘๘,๒๒๓ คน และโดยเฉลี่ยในรอบ ๔ ปีงบประมาณ (พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) พบว่าสัดส่วนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา เทียบกับจำนวนบุคลากรทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๑ เมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรของกรุงเทพมหานครทั้งหมดเท่านั้น ซึ่งถือเป็นจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับสัดส่วนงบประมาณที่ลงทุนไปทั้งหมด

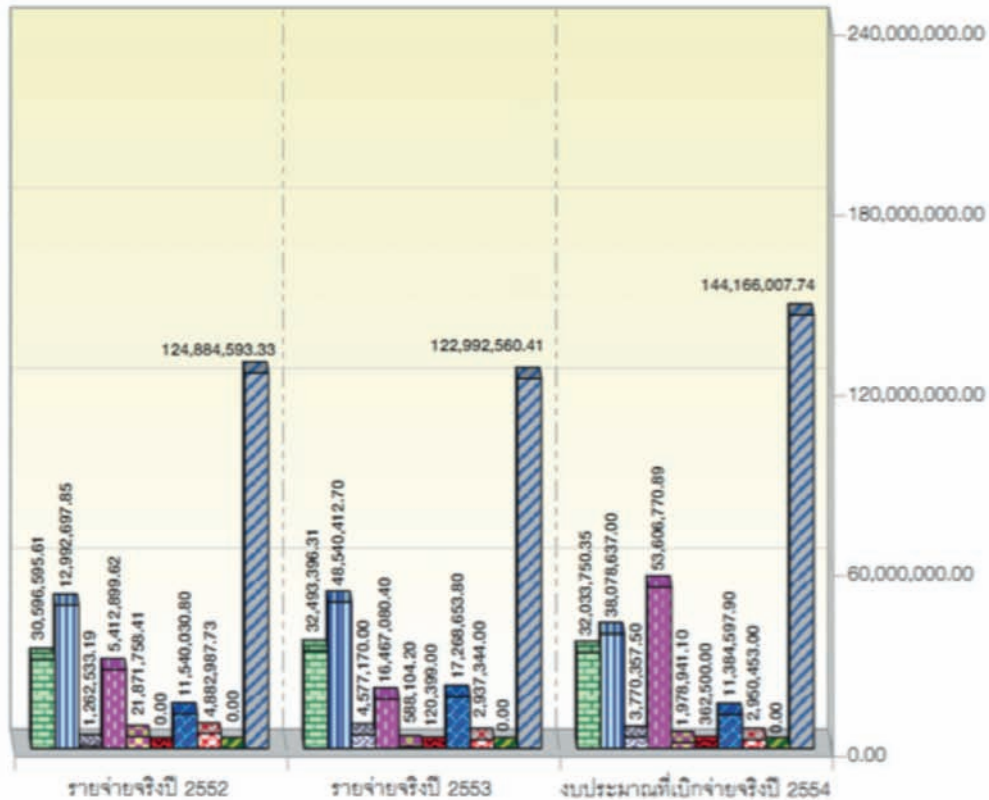

ภาพที่ ๕๓ จำนวนบุคลากรกรุงเทพมหานครที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละปี เปรียบเทียบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕

ภาพที่ ๕๔ ร้อยละของบุคลากรกรุงเทพมหานครที่ได้รับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เทียบกับจำนวนบุคลากรทั้งหมดเปรียบเทียบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕

โดยเมื่อเปรียบเทียบรายยุทธศาสตร์สำหรับงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของ กรุงเทพมหานคร พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีการลงทุนในยุทธศาสตร์พัฒนาความสามารถทางการบริหารจัดการ (Managerial Capability) และการพัฒนาภาวะผู้นำ (Leadership) มากที่สุด คิดเป็น ๕๓,๖๐๖,๓๗๐,๘๙ บาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑๘ เมื่อเทียบกับงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งหมด

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาความสามารถของบุคลากรให้เป็นไปตามสมรรถนะหลักของกรุงเทพมหานคร (Core Competency)
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความสามารถของบุคลากรตามสมรรถนะวิชาชีพและกลุ่มงาน (Functional Competency & Technical Knowledge and Skill)
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างเส้นทางการพัฒนาในสายวิชาชีพ (Training Road Map : TRM)
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาความสามารถทางการบริหารจัดการ (Managerial Capability) และการพัฒนาภาวะผู้นำ (Leadership)
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างจิตสำนึกและคุณธรรมจริยธรรมในการเป็นข้าราชการที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การวางแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan : IDP)
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างกระบวนการพัฒนาบุคลากรที่มีศักยภาพสูง (High Potential Development Program)
- ยุทธศาสตร์ที่ 8 การสร้างความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Foreign Language & IT)
- ยุทธศาสตร์ที่ 9 การสร้างระบบ e-learning เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนา
- งบประมาณรวม

ภาพที่ ๔๕ งบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร รายยุทธศาสตร์เปรียบเทียบปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อมูลข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า แม้กรุงเทพมหานครจะมีการลงทุนเพื่อพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการจริงกลับไม่ปรากฏสัมฤทธิ์ผล เท่าที่ควร เนื่องจากมีบุคลากรจำนวนหนึ่งเท่านั้น ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ยังไม่ครอบคลุม ทั้งถึงและเพียงพอกับบุคลากรทั้งหมด ทำให้ หลักสูตรการพัฒนา ยังไม่สามารถเสริมจุดแข็ง หรือแก้ไขจุดอ่อนของข้าราชการได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังไม่มีระบบในการคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัว หรือคำนวณต้นทุนความคุ้มค่าต่อหัว ในการ พัฒนาศักยภาพของบุคคล อันเนื่องมาจากการ ขาดการวางแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล (Individual Development Plan) ทำให้มีความเป็นไปได้สูงที่กรุงเทพมหานครจะสูญเสีย งบประมาณจำนวนหนึ่งโดยเปล่าประโยชน์ในเชิง บริหาร โดยการพัฒนาศักยภาพบุคคลที่ไม่ตรง ตามตำแหน่งหรือสายงานที่ปฏิบัติ และอาจมีการ พัฒนาที่ซ้ำซ้อนและหากยังไม่มี การควบคุมค่าใช้จ่าย

จ่ายดังกล่าว ในอนาคตกรุงเทพมหานครอาจ ประสบปัญหาการขาดวินัยทางการคลัง และส่ง ผลกระทบต่อคุณภาพการจัดบริการสาธารณะได้

๗.๓.๑.๓ การกระทำผิดวินัยของบุคลากร กรุงเทพมหานครมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะลูกจ้างกรุงเทพมหานคร

แม้กรุงเทพมหานครจะตระหนักถึงความ สำคัญของการสร้างข้าราชการที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรม โดยมีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ กรุงเทพมหานครประกอบด้วยคนดี และคนเก่ง มาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาพบว่าบุคลากร กรุงเทพมหานครมีแนวโน้มกระทำผิดวินัย และได้มีการดำเนินการทางวินัยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะลูกจ้างกรุงเทพมหานคร มีการ กระทำผิดวินัยสูงมาก ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๕๒ จำนวนบุคลากรที่กระทำผิดและถูกดำเนินการทางวินัย เปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔

ปีงบประมาณ	จำนวนบุคลากรที่กระทำผิด และถูกดำเนินการทางวินัย			(ราย) รวม
	ข้าราชการ กรุงเทพมหานคร สามัญ	ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร	ลูกจ้าง กรุงเทพมหานคร สามัญ	
๒๕๕๑	๑๗๗	๑๘	n / a	๑๙๕
๒๕๕๒	๑๖	๕๐	n / a	๖๖
๒๕๕๓	๖๐	๔๒	๔๔๒	๕๔๔
๒๕๕๔	๖๖	๑๑	๔๖๖	๕๔๓

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔

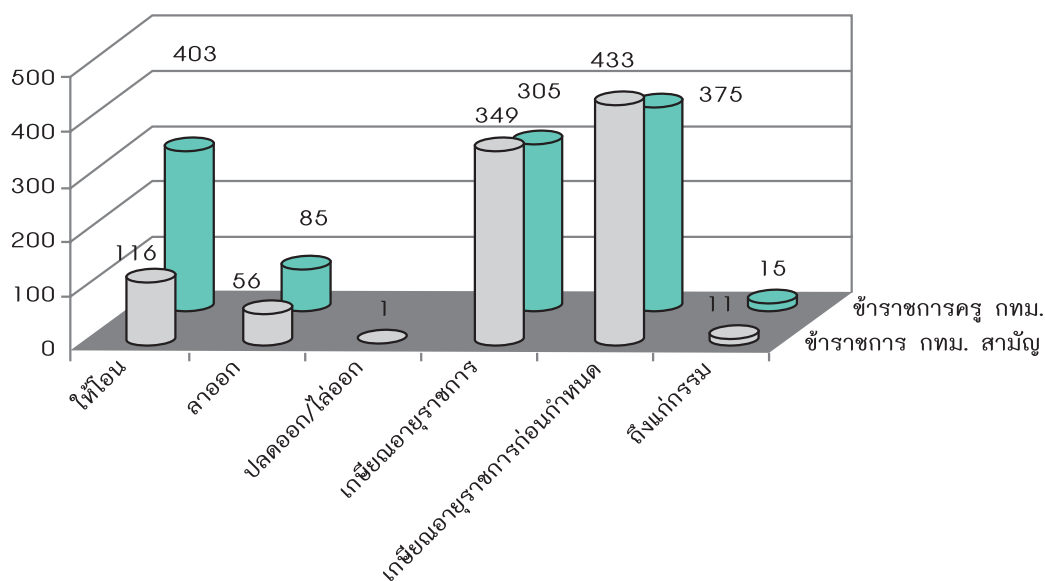
เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุการกระทำผิดวินัยของข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามประเภทของบุคลากร พบว่า

- ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ มีสาเหตุการกระทำผิดมากที่สุด ๓ อันดับแรก คือ การจัดซื้อจัดจ้างและการปฏิบัติงานโดยประมาทเลินเล่อ รองลงมา คือ การไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และการละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วันทำการ
- ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร มีสาเหตุการกระทำผิดมากที่สุด คือ การกระทำอนาจาร และการพยายามข่มขืนกระทำชำเรานักเรียนหญิง และการกระทำทุจริต
- ลูกจ้างกรุงเทพมหานครสามัญ มีสาเหตุการกระทำผิดมากที่สุด คือ การละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วันทำการ รองลงมา คือ การไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ของข้าราชการ และการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ

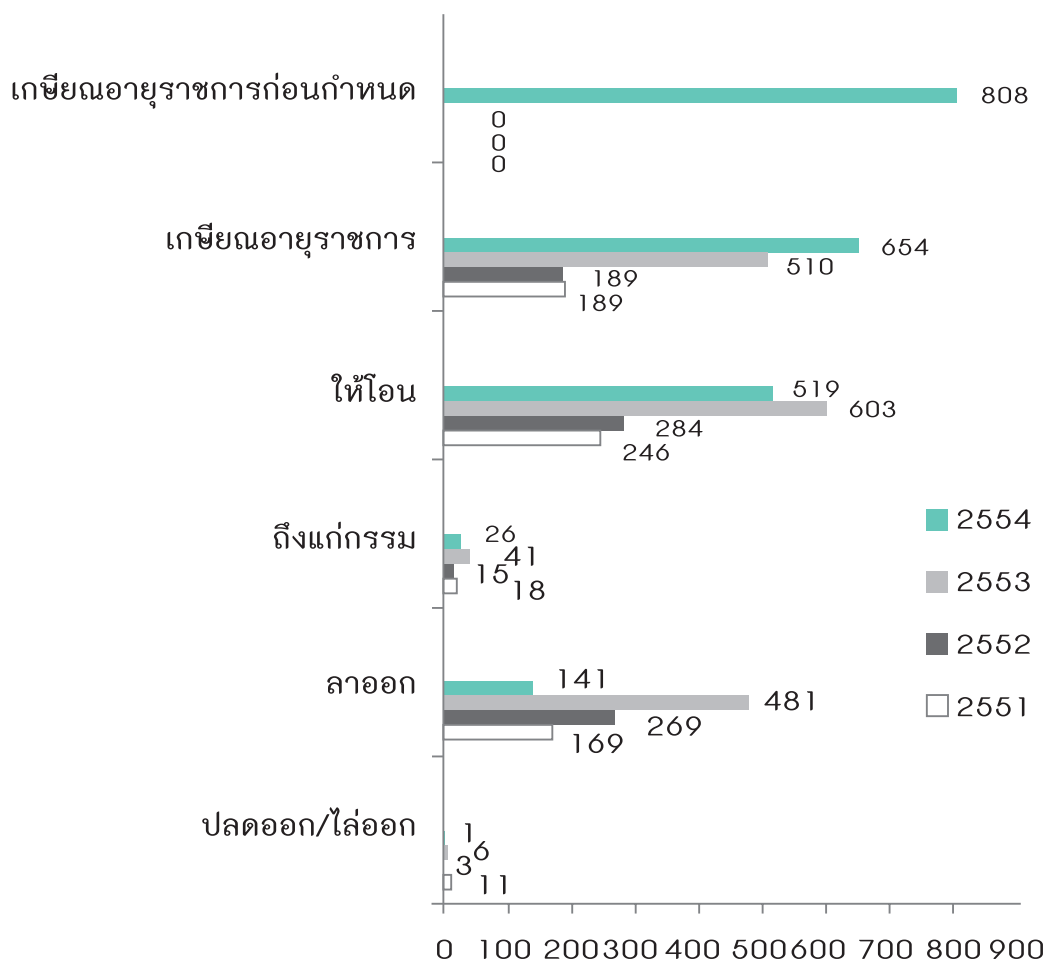
๗.๓.๑.๔ กรุงเทพมหานครมีแนวโน้มสูญเสียบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถ และขาดระบบจูงใจคนเก่ง

ในแต่ละปี กรุงเทพมหานครต้องสูญเสียบุคลากรเป็นจำนวนมากด้วยสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ การให้โอน เกษียณอายุราชการ เกษียณอายุราชการก่อนกำหนด การปลดออก / ไล่ออก การลาออก และถึงแก่กรรม สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ องค์กรสูญเสียข้าราชการ จำนวน ๒,๑๔๙ คน สำหรับสาเหตุที่ทำให้สูญเสียข้าราชการกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ การเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดจำนวน ๘๐๘ คน รองลงมา ได้แก่ การเกษียณอายุราชการ จำนวน ๖๕๔ คน ให้โอน จำนวน ๕๑๙ คน ลาออก จำนวน ๑๔๑ คน ถึงแก่กรรม จำนวน ๒๖ คน และปลดออก / ไล่ออก จำนวน ๑ คน ตามลำดับ

ภาพที่ ๕๖ จำนวนการสูญเสียข้าราชการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๕

ภาพที่ ๔๗ จำนวนการสูญเสียข้าราชการกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๕๒, ๒๕๕๓, ๒๕๕๔, ๒๕๕๕)

แม้การสูญเสียข้าราชการ จะให้ผลเชิงบวก ในแง่การลดค่าใช้จ่ายและกำลังคน ของ กรุงเทพมหานครในอนาคต อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า ในจำนวนข้าราชการที่ กรุงเทพมหานครสูญเสีย บางส่วนเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เนื่องจาก กรุงเทพมหานครยังขาดระบบการกลั่นกรองหรือจูงใจ ผู้มีความรู้ความสามารถสูงให้อยู่ทำงานต่อ มากเพียงพอ อาทิ ปัญหาเรื่องค่าตอบแทน ปัญหาการเมืองแทรกแซงการบริหาร ปัญหาความก้าวหน้า ในเส้นทางอาชีพ เป็นต้น เมื่อกรุงเทพมหานครใช้นโยบายการเกษียณอายุก่อนกำหนด และการถ่ายโอนระหว่างข้าราชการ จึงทำให้เป็นการเปิดช่องให้ผู้มีความรู้ความสามารถสูงออกจาก กรุงเทพมหานครไปอย่างน่าเสียดาย

นอกจากนี้ กระแสการไม่นิยมเข้ารับราชการของคนรุ่นใหม่ เนื่องจากเห็นว่าระบบราชการมีผลตอบแทนน้อย เมื่อเทียบกับอัตราค่าตอบแทนในตลาดแรงงาน อีกทั้งวัฒนธรรมองค์การในระบบราชการที่มีเส้นสายการบังคับบัญชาสูง ภาพลักษณ์ของระบบราชการที่สะท้อนภาพการปฏิบัติงานล่าช้า ยึดกับกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ไม่เอื้อให้บัณฑิตจบใหม่หรือผู้มีความรู้ความสามารถสูงต้องการเข้ารับราชการ ปัญหาดังกล่าวนี้ เป็นปัญหาของทุกส่วนราชการ รวมถึงกรุงเทพมหานครที่ยังไม่เป็นที่ดึงดูดสำหรับคนเก่ง

เมื่อพิจารณาปัจจัยในด้านสวัสดิการที่เป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถพบว่า ปัจจุบันข้าราชการกรุงเทพมหานครได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

- สิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร เงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เงินสมนาคุณค่าวิทยากร เงินสอนพิเศษ เงินรางวัลเกี่ยวกับการสอบ เงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เงินทำขวัญเงินบำเหน็จบำนาญ เงินช่วยเหลือค่าทำศพ เงินช่วยเหลือครองชีพข้าราชการบำนาญ สิทธิการลา การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การประกาศเกียรติคุณ และการพระราชทานเพลิงศพ
- สิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่กรุงเทพมหานครจัดให้มี ประกอบด้วย สวัสดิการข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร การฌาปนกิจสงเคราะห์ สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. (จำกัด)

รถบริการรับ - ส่ง โครงการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย โครงการทุนการศึกษา ข้าราชการและลูกจ้าง กทม. กองทุนสงเคราะห์ข้าราชการและลูกจ้าง เงินสนับสนุนการศึกษาแก่บุตร ข้าราชการและลูกจ้างประจำ การพักอาศัยในอาคารสงเคราะห์ การตรวจสุขภาพ และการรักษาพยาบาล การสันตนาการ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว (ตามมาติ ครม. คนละ ๑,๕๐๐ บาท) เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ (คนละ ๒,๐๐๐ บาท) และเงินรางวัลประจำปี (Bonus)

เมื่อพิจารณาเชิงลึก จะเห็นได้ว่าการจัดสรรสวัสดิการดังกล่าวยังคงเป็นสวัสดิการแบบดั้งเดิมที่มีรูปแบบตายตัว กล่าวคือ ไม่ได้จัดสรรโดยพิจารณาถึงความหลากหลาย และความแตกต่างของผู้ปฏิบัติงานแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเสียสิทธิประโยชน์จากการไม่ใช้สวัสดิการบางอย่างที่ไม่สอดคล้องกับสถานะของตนเอง จึงยังคงเป็นสวัสดิการที่ไม่ดึงดูดสำหรับผู้มีความรู้ความสามารถสูง ในขณะที่ ในอนาคตภาครัฐมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการจัดสวัสดิการโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคลากร ซึ่งเป็นแนวคิดการจัดสวัสดิการแบบยืดหยุ่น (Flexible Benefits) มากขึ้น

สวัสดิการที่ยืดหยุ่น เป็นการจัดสวัสดิการมากมายหลากหลายประเภท ให้เหมาะสมกับบุคลากรแต่ละกลุ่ม แล้วให้บุคลากรแต่ละคนเลือกเองว่าตัวเขาจะรับสวัสดิการใดบ้าง ตามวงเงินหรือหน่วยวัดอื่น ๆ ที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้า อาทิ ผู้ปฏิบัติงานสามารถซื้อวันหยุดพักผ่อนประจำปี หรือขายวันหยุดพักผ่อนประจำปีที่ได้รับได้

ผู้ปฏิบัติงานที่สูงอายุ อาจได้รับสิทธิพิเศษในการได้รับเครื่องช่วยในการฟัง ค่าสมาชิก ศูนย์ดูแลสุขภาพ ประกันชีวิตเพิ่มเติม เป็นต้น

๗.๓.๑.๕ ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ทำของกรุงเทพมหานคร ในอนาคต

เพื่อประโยชน์ในเชิงการบริหารและการประเมินสัมฤทธิ์ผลของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบันได้มีการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

(สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๖)

๗.๓.๑.๕.๑ ความรู้ความสามารถของข้าราชการ กรุงเทพมหานคร

ความรู้ความสามารถ หมายถึง องค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ข้าราชการกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง โดยจำแนกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

- **ความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน กรุงเทพมหานคร** กำหนดความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในกรุงเทพมหานคร ไว้ ๖ ประเภท ได้แก่

ตารางที่ ๕๓ ความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	นิยาม
๑) ด้านการบริหารจัดการกรุงเทพมหานคร	ความสามารถในการบริหารจัดการกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายของกรุงเทพมหานครและภารกิจงานที่นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ของ กรุงเทพมหานครและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย ความเข้าใจประเพณีปฏิบัติ ค่านิยมและวัฒนธรรม องค์กร เข้าใจข้อจำกัดขององค์กร พฤติกรรมองค์กร เข้าใจถึงความสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความสามารถในการ คาดการณ์นโยบายภาครัฐ แนวโน้มทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และเหตุการณ์ ที่เกี่ยวข้องที่จะมีผลต่อการปฏิบัติงานของ กรุงเทพมหานคร
๒) ด้านการบริหารงบประมาณ	ความรู้ความสามารถในการประเมินความสำคัญ วางแผนจัดสรรควบคุม และติดตามงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรจากแหล่งงบประมาณต่าง ๆ และ ความรู้เกี่ยวกับแผนงบประมาณ แผนปฏิบัติราชการ งบรายจ่าย ผลผลิต และการจัดสรร / ถ้าย่อย งบประมาณ

ความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	นิยาม
๓) ด้านการจัดการการเงินการคลังการพัสดุ	ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติด้านการเงิน การคลัง การพัสดุ และมีความเข้าใจในการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อ - จัดจ้าง การบริหารการเงินการคลังและการพัสดุของกรุงเทพมหานคร
๔) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	ความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในบทบาทของการบริหาร “ทุนมนุษย์” ทั้งในการวางแผนด้านทรัพยากรบุคคล การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การอำนวยการความรู้ การพัฒนาบุคลากร การสร้างและพัฒนาทีมงาน การควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงาน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม / จริยธรรม และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน
๕) ด้านการบริหารแผนงาน / โครงการ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีลักษณะพิเศษไม่ซ้ำซ้อนกับภารกิจประจำวัน โดยสามารถวางแผนดำเนินการควบคุมประเมินผลสำเร็จและรายงานผลแผนงาน / โครงการได้
๖) ด้านสถานการณ์แวดล้อมองค์กร	ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพเศรษฐกิจการเมืองและสังคมทั้งในและนอกประเทศรวมถึงความรู้เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของกรุงเทพมหานครและความเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๖

• ความรู้เรื่องกฎหมายและกฎ ระเบียบราชการ

หมายถึง ความรู้เรื่องกฎหมายตลอดจนระเบียบต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ กฎหมายและกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นความรู้ที่ข้าราชการกรุงเทพมหานครจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติราชการ

๗.๓.๑.๕.๒ ทักษะของบุคลากรกรุงเทพมหานคร

ทักษะ หมายถึง การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญ และคล่องแคล่ว โดยกรุงเทพมหานครมีการกำหนดทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติราชการ ดังนี้

ตารางที่ ๔๔ ทักษะของบุคลากรกรุงเทพมหานคร

ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	นิยาม
การใช้คอมพิวเตอร์	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
การใช้ภาษาอังกฤษ	ความสามารถในการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในการงาน
การจัดการข้อมูล	ทักษะในการบริหารจัดการฐานข้อมูล ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในงาน
การบริหารจัดการทรัพยากร	ความตระหนักและทักษะในการคำนวณความคุ้มค่าระหว่างทรัพยากร (งบประมาณ เวลา กำลังคน เครื่องมือ อุปกรณ์ ฯลฯ) ที่ลงทุนไปหรือที่ใช้ การปฏิบัติภารกิจ (Input) กับผลลัพธ์ที่ได้ (Output) อาจหมายรวมถึงทักษะในการจัดความสำคัญในการใช้เวลา ทรัพยากร และข้อมูลอย่างเหมาะสม และประหยัดค่าใช้จ่ายสูงสุด

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๖

ทั้งนี้ ในด้านความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ปัจจุบันมีการกำหนดออกเป็น ๕ ประเภท และแบ่งตามสายงาน ได้แก่ ๑) ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ - ชำนาญพิเศษ ๒) ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ - เชี่ยวชาญ ๓) ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ - ทรงคุณวุฒิ ๔) ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน - ชำนาญงาน ๕) ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน - อาวุโส จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๕ สายงาน

๗.๓.๑.๕.๓ สมรรถนะหลักของข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร ได้มีการจัดทำสมรรถนะหลักของข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยสังเคราะห์จากนโยบาย วิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมายและแนวทางการปฏิรูปของกรุงเทพมหานคร รวมถึงจากการสำรวจความคิดเห็นข้าราชการระดับผู้บริหาร ความคิดเห็นข้าราชการทั่วไป และความคิดเห็นจากประชาชน จึงได้กำหนดสมรรถนะหลักข้าราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ตารางที่ ๔๕ สมรรถนะหลักของข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	นิยาม
คุณธรรมและจริยธรรม	การครองตนและการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรมมีความสำนึก และรับผิดชอบต่อตนเองตลอดจนวิชาชีพของตน เพื่อธำรงรักษาศักดิ์ศรีแห่งอาชีพข้าราชการ
การบริการที่ดี	พฤติกรรมที่แสดงถึงความตั้งใจ ความพยายาม ความพร้อมในการให้บริการประชาชนและอุทิศเวลา ที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ
การมุ่งผลสัมฤทธิ์	ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามมาตรฐานและคุณภาพงานที่กำหนด และหรือให้เกินจากมาตรฐานที่กำหนด
ทำงานเป็นทีม	การทำงานโดยมีพฤติกรรมที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม เต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น และมีความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์สภาพกับสมาชิกในทีม
การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	ความขวนขวาย สนใจใฝ่รู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติราชการ ด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังรู้จักพัฒนาปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. ๒๕๕๖

๕.๔ สมรรถนะประจำกลุ่มงาน

ปัจจุบัน กรุงเทพมหานคร กำหนดสมรรถนะประจำกลุ่มงานของข้าราชการสามัญ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๔ กลุ่มงาน ประกอบด้วย

- กลุ่มงานสนับสนุนทั่วไป
- กลุ่มงานสถิติ
- กลุ่มงานคอมพิวเตอร์
- กลุ่มงานนิติการ
- กลุ่มงานบุคคล
- กลุ่มงานปกครองและทะเบียน
- กลุ่มงานเทศกิจ
- กลุ่มงานวิเคราะห์นโยบายและแผน
- กลุ่มงานวิทยาศาสตร์
- กลุ่มงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กลุ่มงานบริการทางการแพทย์
- กลุ่มงานเภสัชกรรม
- กลุ่มงานจิตวิทยา
- กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์
- กลุ่มงานการพยาบาล
- กลุ่มงานการบำบัด และฟื้นฟูสุขภาพประชาชน

- กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์
- กลุ่มงานสิ่งแวดล้อม
- กลุ่มงานการท่องเที่ยว
- กลุ่มงานการเงินและบัญชี
- กลุ่มงานเศรษฐกิจและการพาณิชย์
- กลุ่มงานประชาสัมพันธ์
- กลุ่มงานโสตทัศนศึกษา
- กลุ่มงานสถาปัตยกรรม
- กลุ่มงานเกษตรกรรม
- กลุ่มงานสัตวแพทย์
- กลุ่มงานวิทยาศาสตร์การแพทย์
- กลุ่มงานสาธารณสุข
- กลุ่มงานการศึกษา
- กลุ่มงานวิศวกรรม
- กลุ่มงานผังเมือง
- กลุ่มงานศิลปะ สังคม และวัฒนธรรม
- กลุ่มงานช่างเทคนิค
- กลุ่มงานพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แม้จะมีความพยายามอย่างยิ่งในการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะของข้าราชการกรุงเทพมหานครอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เพื่อวางแผนในการพัฒนา ศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม จากจุดมุ่งหมายในการนำเมืองกรุงเทพฯ ก้าวสู่ “มหานครแห่ง เอเชีย” ก่อให้เกิดความท้าทายต่อความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะเดิมที่มีอยู่ของ กรุงเทพมหานคร โดยแนวโน้มในอนาคตที่มุ่งสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องมี ภารกิจใหม่ ๆ ที่รองรับการเป็นมหานคร อาทิ ภารกิจด้านการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจของ เมืองกรุงเทพฯ ภารกิจด้านการสร้างความปลอดภัยแก่ชาวกรุงเทพฯ ภารกิจด้านการสร้างความ ร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน (Public-Private Partnership) เป็นต้น ทำให้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของข้าราชการกรุงเทพมหานครที่มีอยู่และยึดตายตัวตาม กลุ่มงานเดิม จึงไม่สอดคล้องกับภารกิจและความท้าทายของกรุงเทพมหานครในอนาคตต่อไป

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

๗.๓.๒.๑ ปัจจัยท้าทายจากสังคมผู้สูงอายุ

เป็นที่ทราบกันดีว่า แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรโลกมีความน่าสนใจ เป็นอย่างยิ่งเนื่องจากในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ โลกจะมีประชากรวัยเด็กอยู่เพียงร้อยละ ๒๐.๘๗ แต่ใน ทางตรงกันข้ามจะมีประชากรวัยสูงอายุถึงร้อยละ ๒๒.๒๓ ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นการเปลี่ยน โครงสร้างของประชากรโลกครั้งสำคัญ เพราะว่าเป็นครั้งแรกที่โครงสร้างประชากรโลกจะมีจำนวน ของประชากรผู้สูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก จากผลดังกล่าวจะทำให้กลุ่มผู้สูงอายุกลายเป็นประชากร ที่มีกลุ่มใหญ่ในสังคม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งในเรื่องแนวโน้มของการบริโภค วิถีชีวิตความเป็น อยู่ของคนในสังคมทั้งระดับโลกและในประเทศต่างๆ

สำหรับประเทศไทย หลักฐานรายงานการสำรวจแนวโน้มประชากรไทยขององค์การ สหประชาชาติ (ค.ศ. ๒๐๑๑) พบว่าประชากรของไทยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๐ - ๒๐๕๐ โดยในปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ไทยมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๐,๖๐๗,๐๐๐ คน

และเพิ่มจำนวนมากขึ้นจนถึงปี ค.ศ. ๒๐๕๐ คาดว่าประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๗๑,๐๓๗,๐๐๐ คน ภายใต้ฐานภาวะการเจริญพันธุ์ระดับปานกลาง หลังจากนั้นจำนวนประชากรของไทยจึงจะเริ่มลดลงโดยในปี ค.ศ. ๒๑๐๐ คาดว่าประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๕๘,๑๖๖,๐๐๐ คน และมีแนวโน้มที่จำนวนประชากรของไทยจะลดลงอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบทางด้านอายุของประชากรของประเทศไทยในอนาคตเปรียบเทียบกับระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ถึง ค.ศ. ๒๑๐๐ พบว่า ประชากรในกลุ่มอายุน้อย (๐ - ๑๔ ปี) จะมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ประชากรในกลุ่มอายุสูง (มากกว่า ๖๕ ปีขึ้นไป) จะมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจะมีประชากรวัยสูงอายุมากขึ้น ส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของประชากรในวัยต่าง ๆ โดยเฉพาะประชากรวัยแรงงานของประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไปจนถึงปี ค.ศ. ๒๐๒๐ และจะค่อย ๆ ลดลง ส่วนประชากรในวัยเด็กจะลดลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ประชากรสูงวัยจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังแสดงในตารางต่อไปนี้ (U.S. Census Bureau, ๒๐๑๒)

ตารางที่ ๔๖ อัตราส่วนประชากรในช่วงวัยต่าง ๆ ของไทยระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๙๓

ช่วงอายุ	๒๕๕๕		๒๕๖๓		๒๕๗๓		๒๕๙๓	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๐ - ๑๔	๑๓,๐๘๔,๐๐๕	๑๙.๕	๑๒,๕๗๙,๘๓๙	๑๘.๑	๑๑,๘๙๑,๘๒๔	๑๖.๗	๑๐,๒๒๕,๓๙๒	๑๔.๗
๑๕ - ๖๔	๔๗,๖๔๗,๖๐๙	๗๑.๐	๔๘,๓๑๘,๒๙๘	๖๙.๕	๔๖,๙๘๔,๖๔๕	๖๕.๙	๔๑,๒๙๕,๙๖๙	๕๙.๓
มากกว่า ๖๕ ปีขึ้นไป	๖,๓๕๙,๔๗๕	๙.๕	๘,๖๕๙,๕๖๔	๑๒.๔	๑๒,๔๑๓,๑๐๐	๑๗.๔	๑๘,๐๘๙,๘๙๕	๒๖.๐

*ร้อยละของจำนวนประชากรไทยที่มีอายุอยู่ในช่วงดังกล่าวเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรไทยทั้งหมด
ที่มา : U.S. Census Bureau, International Data Base, ๒๐๑๒

ภาวะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ภาพอนาคตของสังคมไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเวลาอันสั้น โดยเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และเป็นสังคมผู้สูงอายุเต็มตัวในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ส่งผลให้มีเวลาเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในห้วงระยะเวลาอันสั้น ซึ่งการก้าวไปสู่สังคมแห่งผู้สูงวัยดังกล่าว ส่งผลท้าทายต่อการบริหารงานของกรุงเทพมหานครเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “การเกษียณอายุ” ของข้าราชการกรุงเทพมหานครที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยผลจากการศึกษาพบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ มีข้าราชการที่จะเกษียณอายุราชการจำนวนมาก รวม ๑,๓๓๑ คน โดยแบ่งเป็นข้าราชการที่จะเกษียณฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๖๕๔ คนและข้าราชการที่จะเกษียณฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๖๗๕ คน ซึ่ง ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ นอกจากจะเป็นปีที่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการมากที่สุดแล้ว ยังเป็นปีที่ข้าราชการระดับบริหาร (ระดับ ๘ - ๑๑ ตามระบบ PC เดิม) เกษียณอายุราชการ ถึง ๑๔๐ คน ทำให้กรุงเทพมหานครต้องเผชิญกับภาวะขาดผู้นำ และขาดข้าราชการที่สั่งสมความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

ครั้งใหญ่ เนื่องจากข้าราชการกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มเกษียณอายุมากขึ้นในแต่ละปี ในขณะเดียวกัน การจำกัดงบประมาณ โดยรับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานน้อยลง อาจทำให้กรุงเทพมหานครมีช่องว่างระหว่างอายุของผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น มีความเสี่ยงในเรื่องการถ่ายโอนความรู้ภายในระบบราชการ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ในองค์การราชการเพื่อถ่ายเทความรู้ระหว่างคนรุ่นเก่าที่สูญวัย ให้แก่คนรุ่นใหม่ที่ยังเข้ามาในระบบ ซึ่งหากไม่เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จะทำให้ความรู้ดั้งเดิมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์การ สูญหายไปพร้อมกับการเกษียณอายุ ของผู้มีประสบการณ์สูง

ผลพวงจากสภาพแวดล้อมดังกล่าว ส่งผลให้นโยบายในการดำเนินงานของกรุงเทพ ในทศวรรษหน้าที่ควรนำมาพิจารณาในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในมิติด้านการพัฒนาองค์การและทรัพยากรบุคคล ควรจะประกอบด้วยประเด็นสำคัญเบื้องต้น ดังนี้ (สมบูรณ์ กุลวิเศษชนะสิริ วิท อีสโร และคณะ, พ.ศ. ๒๕๕๒)

๑. การพัฒนาผลิตภาพ (Productivity) ในการให้บริการของระบบราชการ โดยการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีความทันสมัยเข้ามาใช้ในระบบราชการ เพื่อสร้างให้เกิดผลิตภาพในการบริการแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในยุคของสังคมสูงวัย ที่ประเทศจะมีกำลังแรงงานน้อยลง แต่กลับมีจำนวนผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น การเพิ่มผลิตภาพจะกลายเป็นปัญหาที่สำคัญของภาครัฐ

๒. การถ่ายโอนความรู้ภายในระบบราชการ และการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อถ่ายเทความรู้ระหว่างคนรุ่นเก่าที่สูญวัยให้แก่คนรุ่นใหม่ที่ยังเข้ามาในระบบ จะเป็นสิ่งที่ทำให้

ระบบเกิดความคล่องตัว ไม่ติดขัดหรือสูญเสียความรู้ทั้งหมด ไปกับข้าราชการที่จะเกษียณอายุในอนาคต

๓. มีระบบการวางแผนอาชีพ (Career Path) ในระบบราชการที่ยืดหยุ่นมากขึ้น มีการวางแผนทดแทนตำแหน่งงานต่าง ๆ (Succession Planning) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มงานที่มีความสำคัญ และในกลุ่มของราชการที่กำลังจะเกษียณอายุ เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการขาดช่วงของแรงงาน ในขณะที่โครงสร้างประชากรของประเทศเปลี่ยนแปลง

๔. การปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของข้าราชการ (Re-Image) เพื่อดึงดูดกำลังแรงงานในอนาคตทั้งในส่วนที่กำลังแรงงานที่มีน้อยลง และในส่วนองแรงงานความรู้ให้เข้ามาทำงานในระบบราชการมากขึ้น

๕. การพิจารณาปรับอายุเกษียณข้าราชการ เพื่อให้กลุ่มข้าราชการที่อายุสูงวัย แต่ยังสามารถทำงานได้ดี ยังคงเป็นแรงงานที่สำคัญ และเพื่อให้ผู้สูงอายุนั้น ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาในการทำประโยชน์ต่อไป

๗.๓.๒.๒ ความท้าทายจากแนวโน้มการขยายตัวของความเป็นเมือง และการย้ายถิ่นข้ามชาติ

จากการศึกษา พบว่าประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกำลังประสบกับภาวะความเป็นเมืองเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ก่อให้เกิดเป็นเมืองอุตสาหกรรม สร้างกระแสการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมืองเป็นจำนวนมาก จากการสำรวจถึงแนวโน้มของเมืองจากองค์การสหประชาชาติ (United Nations, ๒๐๑๒) ได้ชี้ให้เห็นว่าในอนาคตเขตเมืองต่าง ๆ ทั่วโลกจะมีการขยายตัว และจะมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น

ในประเทศไทยจากทิศทางการพัฒนาประเทศตามแนวทางของตะวันตก และแนวทางสากลที่มุ่งสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ทำให้ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงจาก

สังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมอุตสาหกรรมหรือสังคมเมืองมากยิ่งขึ้น โดยสัดส่วนจำนวนของประชากรในเขตเมืองในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี ค.ศ. ๒๐๑๐ ประเทศไทยมีจำนวนประชากรในเขตเมือง ๒๓,๓๑๕,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗๓ และเพิ่มจำนวนขึ้นเป็น ๒๗,๓๗๕,๐๐๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๗ ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๐๓๐ ประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรที่อยู่อาศัยในเขตเมืองเพิ่มขึ้นเป็น ๓๒,๐๓๔,๐๐๐ คน

เมื่อพิจารณาเชิงลึกเฉพาะประเด็นเรื่องการย้ายถิ่นพบว่า มีแนวโน้มเป็นการย้ายถิ่นข้ามชาติเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากโลกยุคโลกาภิวัตน์ทำให้การขนส่ง สื่อสารและระบบโทรคมนาคมมีความสะดวกและประหยัดมากขึ้น ทำให้

ประชากรในพื้นที่ห่างไกลสามารถเดินทางข้ามประเทศได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกัน ระเบียบกฎเกณฑ์ด้านการเข้าเมืองของประเทศต่าง ๆ ก็มีความเป็นสากลและยืดหยุ่นมากขึ้น ทำให้การย้ายถิ่นระหว่างประเทศโดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติกลายเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ และกำลังเป็นประเด็นด้านการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญในโลกยุคปัจจุบัน

ทั้งนี้ การขยายตัวของสังคมเมือง มิใช่เป็นภาวะแห่งความศิวิไลซ์ที่บ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้า และสภาพกินดีอยู่ดีของคนในประเทศ ผลจากการศึกษาจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ (๒๕๔๙) พบว่าครัวเรือนในเขตเทศบาลทั้งหมดจำนวน ๕.๗ ล้านครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่อยู่อย่างแออัดมากกว่า ๓ คน ต่อหนึ่งห้องนอนอยู่ร้อยละ ๗.๗ เป็นครัวเรือนที่ไม่มีแหล่งน้ำสะอาด ร้อยละ ๒.๓ และไม่มีการกำจัดสิ่งขับถ่ายที่ถูกสุขอนามัยอยู่ ร้อยละ ๐.๒ คาดว่าในจำนวนครัวเรือนที่อยู่อย่างแออัด ได้รวมครัวเรือนที่มีเด็กเป็นสมาชิกอยู่น้อยกว่า ๓ แสนครัวเรือน ส่งผลให้เด็กจำนวนหนึ่งเติบโตในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงของชุมชน

แออัด เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด การใช้ความรุนแรงในครอบครัว รวมถึงความเสี่ยงที่จะเป็นเหยื่อของความรุนแรงและการละเมิดทางเพศได้ นอกจากนี้ รายงานการสำรวจของสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNDP, ๒๐๑๐) ผลสำรวจพบว่าในเขตเมือง ประชากรที่ถูกจัดว่าเป็นคนจนมีจำนวนค่อนข้างน้อย แต่คนจนในเมืองจำนวนมากก็พบปัญหาการเข้าถึงอาหารเป็นครั้งคราว เนื่องจากความไม่มั่นคงในชีวิตหลายด้าน จากข้อมูลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีประชากร ๘.๒๕ ล้านคน อาศัยอยู่ในชุมชนผู้มีรายได้น้อย ๕,๕๐๐ แห่ง ส่วนใหญ่เป็นแรงงานนอกระบบ โดยเป็นลูกจ้างชั่วคราวในสัดส่วนสูง ผลการสำรวจคนจนในเขตเมืองพบว่าร้อยละ ๓ ของครัวเรือนคิดว่าตนเองขาดความมั่นคงทางอาหาร และมีโอกาสจะพบความหิวโหย และอีกร้อยละ ๑๔ ขาดอาหารในบางช่วงเวลา ร้อยละ ๑๐ บอกว่าบางครั้งมีอาหารไม่เพียงพอสำหรับครัวเรือน และเกือบทั้งหมดให้เหตุผลว่าเป็นเพราะไม่มีเงินซื้ออาหาร

ผลพวงจากการขยายตัวของความเป็นเมือง การย้ายถิ่นข้ามชาติ และคุณภาพชีวิตของคนเมือง ทำให้ในแง่การบริหารทรัพยากรบุคคล กรุงเทพมหานครต้องจัดสรรข้าราชการให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการใหม่ โดยให้มีความเหมาะสมต่อความต้องการของลูกค้า ในกลุ่มใหม่ที่หลากหลายมากขึ้น ในขณะเดียวกันอาจต้องมีการขยายภารกิจของกรุงเทพมหานคร ให้สอดคล้องการดูแลประชาชนชาวกรุงเทพฯ ตามความต้องการที่หลากหลายมากขึ้น โดยจะต้องจัดหาบริการและสวัสดิการสังคมที่มีความเหมาะสม ให้แก่บุคคลในแต่ละกลุ่มนอกจากนี้ ในมิติของการพัฒนาองค์กร การจะต้องมีการวิเคราะห์ “ลูกค้า” หรือผู้รับบริการใหม่ ที่ไม่ได้รองรับเพียงแค่นักกรุงเทพมหานคร แต่ต้องมุ่งขยายให้ครอบคลุมถึง “แรงงานต่างชาติ” และกลุ่มอื่น ๆ ที่จะเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในกรุงเทพฯ ซึ่งถือเป็นคนกลุ่มใหม่ที่เข้ามามีบทบาทในสังคมกรุงเทพฯ และสังคมไทยในอนาคต ดังนั้น กรุงเทพมหานครจะต้องมุ่งเสริมสร้างศักยภาพของข้าราชการกรุงเทพมหานครรุ่นใหม่ ในการรองรับปัญหาทางสังคมที่หลากหลาย ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม และมีความเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

๗.๓.๒.๓ สังคมต้องการข้าราชการ กรุงเทพมหานครที่มีคุณธรรม จริยธรรม มุ่งสู่ การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้จัดอันดับ ดรรชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่า ประเทศไทยได้ ๓.๔ คะแนน จากคะแนน เต็ม ๑๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๐ จากการจัด อันดับทั้งหมด ๑๘๓ ประเทศทั่วโลกหลังจาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ อยู่อันดับ ๗๘ จากจำนวนประเทศ ทั้งหมด ๑๗๘ ประเทศ

ขณะที่นิวซีแลนด์ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ และสวีเดน เป็นกลุ่มประเทศที่ครองตำแหน่งสาม อันดับแรก ได้แก่ ๙.๕, ๙.๔, ๙.๔ และ ๙.๓ คะแนน (ตามลำดับ) ส่วนประเทศที่ได้อันดับ สุดท้าย ได้แก่ ประเทศโซมาเลีย (๑.๐ คะแนน) และเกาหลีเหนือ (๑.๐ คะแนน) ซึ่งประเทศที่มี คะแนนน้อยเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่กำลัง อยู่ในภาวะสงครามหรือมีความขัดแย้งภายใน ประเทศเป็นระยะเวลายาวนาน ซึ่งเป็นสภาพ การเมืองการปกครองที่มีความเปราะบาง เมื่อพิจารณาเฉพาะการจัดอันดับของกลุ่มประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย พบว่าประเทศที่มีคะแนนเป็น อันดับที่ ๑ คือ สิงคโปร์ (๙.๒ คะแนน) ส่วน ประเทศที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ เกาหลีเหนือ (๑.๐ คะแนน) และพม่า (๑.๕ คะแนน) ซึ่งการจัดอันดับ

เช่นนี้ สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงตกอยู่ ภายใต้วงวนของการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งจากสถิติ เปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๕ พบว่า คะแนนความโปร่งใสของไทยมีแนวโน้มลดน้อยลง เรื่อย ๆ (Transparency International, ๒๐๑๒)

ส่วนผลการจัดอันดับดัชนีภาพลักษณ์ คอร์รัปชันของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่ง ได้มีการปรับให้คะแนนใหม่ พบว่า ประเทศไทย ได้ ๓.๗ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๘ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๘๓ ประเทศทั่วโลก ร่วมกับประเทศอื่น ๆ อีก ๔ ประเทศคือ มาลาวี โมร็อกโก ซูรินาเม สวาซิแลนด์ และแซมเบีย

โดยประเทศในภูมิภาคส่วนใหญ่มีคะแนน ไกล่เคียงกับประเทศไทย ยกเว้นสิงคโปร์ ที่มี คะแนนและผลการจัดอันดับสูงที่สุดในภูมิภาค ได้ ๘.๗ คะแนน อันดับที่ ๕ ของโลก ส่วนประเทศ เพื่อนบ้านไทย มีคะแนนใกล้เคียงกัน ได้แก่ มาเลเซีย ๔.๙ คะแนน ที่ ๕๔ ของโลก, จีน ๓.๙ คะแนน ที่ ๘๐ ของโลก, ฟิลิปปินส์ ๓.๔ คะแนน ที่ ๑๐๕ ของโลก, อินโดนีเซีย ๓.๒ คะแนน ที่ ๑๑๘ ของโลก, เวียดนาม ๓.๑ คะแนน ที่ ๑๒๓ ของโลก, กัมพูชา ๒.๒ คะแนน ที่ ๑๕๗ ของโลก, ลาว ๒.๑ คะแนน ที่ ๑๖๐ ของโลก และพม่า ๑.๕ คะแนน ที่ ๑๗๒ ของโลก (Transparency International, ๒๐๑๓)

ผลกระทบต่อการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร จากการที่สังคมต้องการข้าราชการ กรุงเทพมหานครที่มีคุณธรรม จริยธรรม มุ่งสู่การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล ทำให้กรุงเทพมหานคร จะต้องส่งเสริมค่านิยมคุณธรรม ความรักชาติและค่านิยมแห่งการพอเพียงให้แก่ข้าราชการ โดย ข้าราชการกรุงเทพมหานครในทศวรรษหน้า จะต้องเป็นรากฐานทางคุณธรรมให้แก่คนในสังคมใน ภาวะวิกฤต โดยต้องมุ่งสู่เส้นทางการบริหารที่เน้นหลักธรรมาภิบาล สะท้อนความโปร่งใส และการ ตรวจสอบได้ของระบบราชการมากยิ่งขึ้น

๗.๓.๒.๔ ความท้าทายจากสังคมฐานความรู้

จากรายงานของ UNESCO พบว่าแนวโน้มทางด้านการศึกษาของประชากรโลก มีสถานการณ์ที่ดีขึ้นเช่นกัน กล่าวคือ อัตราผู้รู้หนังสือของประชากรโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งใน ส่วนของผู้ใหญ่และวัยรุ่น ย้อนอดีตไปในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๘๕ - ๑๙๙๔ ประชากรโลกมีอัตราผู้ใหญ่ (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) ที่รู้หนังสือร้อยละ ๗๖ และ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ ๘๒ ในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๙๕ - ๒๐๐๔ และคาดว่าในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ทั่วโลกจะมีผู้ใหญ่ที่รู้หนังสือร้อยละ ๘๖ สำหรับ ประชากรวัยรุ่นที่รู้หนังสือก็มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่องเช่นกัน สอดคล้องกับรายงานของ องค์การสหประชาชาติ (๒๐๑๒) ที่พบว่าแนวโน้ม ด้านการศึกษาของประชากรโลกมีเพิ่มสูงขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ในรายงาน The Millennium Development Goals Report (United Nations, ๒๐๑๒b) ขององค์การสหประชาชาติพบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศในโลกมีการพัฒนาขึ้นเป็น อย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเจริญเติบโตของ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และการใช้อินเทอร์เน็ต ทั้งภูมิภาคที่พัฒนาแล้ว และภูมิภาคที่กำลังพัฒนา โดยในปี ค.ศ. ๒๐๑๑ เกือบหนึ่งในสามของโลก สามารถออนไลน์อินเทอร์เน็ตได้ โดยคิดเป็น ร้อยละ ๓๕ เพิ่มจากเดิมในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ ที่มี ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพียงร้อยละ ๑๘ เท่านั้น การพัฒนาเช่นนี้เอื้ออย่างมากต่อการสร้างสังคม ฐานความรู้ในสังคมโลก เนื่องจากอินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการกระจาย และสั่งสมองค์ความรู้ โดย แนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วใน ปัจจุบันทำให้สามารถคาดการณ์ได้ว่าในอนาคต ทั่วโลกจะสามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกยิ่งขึ้น

สำหรับประเทศไทย จากการสำรวจ Human Development Index ๒๐๐๖ ขององค์การ สหประชาชาติได้ชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทย ประสบความสำเร็จอย่างมากในแง่ของการมีอัตรา ผู้ที่รู้หนังสือในระดับที่สูง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ประเทศไทยมีอัตราผู้รู้หนังสือในกลุ่มผู้ใหญ่ (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๔ และใน กลุ่มวัยรุ่น (อายุ ๑๕ - ๒๔ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑ และอัตราดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๙๒.๖ ใน กลุ่มผู้ใหญ่ และร้อยละ ๙๘ สำหรับกลุ่มวัยรุ่นใน ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นอัตราที่อยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาปีที่ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ย ของคนไทยในกลุ่มอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พบว่าเพิ่ม ขึ้นจาก ๖.๘ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็น ๘.๑ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำให้แรงงานไทยใน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีระดับการศึกษาประถมศึกษาลดลงเหลือร้อยละ ๕๖.๒ และคาดว่าในอนาคตอีก ๒๐ ปีข้างหน้า จะมีระดับการศึกษาประถมศึกษาเหลือเพียง ร้อยละ ๓๙.๙ ขณะที่ระดับอุดมศึกษาจะเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๑๕.๔ ใน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นร้อยละ ๒๒.๕ ในพ.ศ. ๒๕๖๓

เมื่อพิจารณาถึงการอ่านออกเขียนได้ ในยุคของโลกาภิวัตน์ที่โลกมีการเชื่อมโยงติดต่อ เข้าด้วยกัน ทักษะในเรื่องของภาษาซึ่งเป็นหนึ่งใน องค์ประกอบที่จะช่วยส่งเสริมในเรื่องของ การศึกษาและการพัฒนาประเทศชาติก็เป็น สิ่งสำคัญ จากการศึกษาเพื่อพิจารณาศักยภาพ ทางด้านภาษาอังกฤษของแรงงานไทย พบว่า แรงงานไทยมีศักยภาพด้านภาษาอังกฤษต่ำกว่า ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งผลจากการจัดอันดับทักษะ ภาษาอังกฤษของ Education First ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จากจำนวน ๕๔ ประเทศ (ที่คนในประเทศ ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก) ประเทศไทยอยู่ อันดับที่ ๕๓ (รองจากลิเบีย (๕๔) ซึ่งสอดคล้อง

กับข้อมูลการสำรวจความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของบัณฑิตไทยจากคะแนนสอบภาษาอังกฤษ TOEFL ในกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่าประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๕๐๐ ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมาร์ เวียดนาม กัมพูชา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ๕๐๐ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๖ : ๑๐๖ - ๑๐๗)

ส่วนด้านการสื่อสารผลการศึกษา พบว่าการขยายตัวทางการสื่อสารของไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีโทรศัพท์ประเภทใช้สายทั้งประเทศ ๖,๕๘๒,๕๔๘ หมายเลข โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๖๓,๖๑๐,๓๗๖ หมายเลข คิดเป็น ๑๐๔.๑ เครื่องต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน และ ๑,๐๐๖.๓ เครื่องต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน และ มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นจาก ๓๐ คน ใน พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็น ๑๐.๘๖ ล้านคนใน พ.ศ. ๒๕๕๑ คิดเป็นอัตราการใช้งานร้อยละ ๑๗.๓ หรือคิดเป็น ๑๘,๑๖๙.๒ ต่อแสนคน

สอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรคมนาคมของประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ

โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พบว่า ทั่วประเทศมีการใช้ระบบ 3G ร้อยละ ๗.๔ และมีปริมาณการใช้งานเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ ๔,๕๒๓ นาที โดยผู้ใช้ในกรุงเทพมหานครนั้นจะมีการใช้งานระบบ 3G มากกว่าภาคอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ ของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมีปริมาณการใช้งานต่อเดือนสูงถึง ๕,๙๑๙ นาที (รายงานผลโครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรคมนาคมของประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ อ้างถึงในศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๕๔) ในขณะเดียวกัน การเพิ่มขึ้นตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบสมาร์ตโฟน (เครื่องโทรศัพท์ที่มีระบบปฏิบัติการ UIQ, Bad, Android, IOS, RIM และ Window Mobile) ก็มีอัตราการเติบโตในตลาดสื่อสารมากขึ้น ทำให้โอกาสในการเชื่อมต่อสื่อสารสู่คนจำนวนมาก สามารถกระทำได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยผ่าน Application ต่าง ๆ เช่น Facebook, Twitter, Line หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้ความรู้ เช่น Youtube, Blogpage เป็นต้น

ผลจากการก้าวเข้าสู่สังคมฐานความรู้ ทำให้กรุงเทพมหานครต้องมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความสามารถของข้าราชการ ให้สามารถรู้เท่าทันโลกและสังคมในยุคสังคมฐานความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะในด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมพหุวัฒนธรรม โดยต้องเข้าใจถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มีแนวโน้มจะเกิดมากขึ้นจากช่วงวัยที่แตกต่าง และความท้าทายจากวัฒนธรรมข้ามชาติ ทำให้การบริหารกรุงเทพมหานครในอนาคตจะต้องรองรับความแตกต่างหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้กรุงเทพมหานครอาจใช้โอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเพิ่มศักยภาพเชิงรุกในการปฏิบัติงาน การจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน และการให้บริการที่เข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้นได้อีกด้วย

๗.๓.๒.๕ สังคมต้องการข้าราชการ
กรุงเทพมหานครที่วางตัวเป็นกลาง คดีคล้าย
ความขัดแย้งในสังคม และมุ่งสนองต่อการ
ดำเนินงานตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น

สถานการณ์ด้านการเมืองภายในประเทศ
ในระยะที่ผ่านมา นั้น ประเทศไทยยึดมั่นในการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข แม้ว่า
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
จะเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ที่สำคัญในสังคมไทย แต่รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ทำให้เกิด
ความเป็นธรรมในการปฏิรูปการเมืองตามวิถี
ประชาธิปไตย มีการกระจายอำนาจและให้โอกาส
ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ
การบริหารงานภาครัฐมากยิ่งขึ้น

สำหรับแนวโน้มสถานการณ์ทางการเมือง
ในอนาคต พบว่าอาจไม่มีเสถียรภาพมั่นคงนัก โดย
เฉพาะจากกรณีการเคลื่อนไหวของกลุ่มพลังต่าง ๆ
ที่ใช้เงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม
และความไม่เป็นธรรมทางสังคม เป็นสาเหตุในการ
เคลื่อนไหวเพื่อกดดันรัฐบาลให้ทำตามข้อเรียกร้อง
ขณะที่ในปัจจุบันยังปรากฏการเคลื่อนไหวของบุคคล
และกลุ่มบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการหมิ่น
สถาบันเบื้องสูงอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเผยแพร่ข้อมูล
ข่าวสารในทางลบและเป็นเท็จ มุ่งขยายแนวร่วม
การต่อต้านสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงมีการ
ปล่อยข่าวลือ สร้างกระแสในทางลบเพื่อ
ลดความเชื่อถือ ความเคารพศรัทธาของประชาชน
ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (สุรชาติ บำรุงสุข, พ.ศ.
๒๕๕๐)

อย่างไรก็ดี เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไร้ข้อ
จำกัดด้านเวลา ระยะทาง และประสิทธิภาพ
การตอบโต้เป็นเสมือนคลื่นลูกใหญ่ที่โถมทับ

สิ่งต่าง ๆ ที่มันซัดสาดไปถึงการสื่อสารยอม
นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงแทบทุกเรื่องที่อยู่
ในสังคมโลกนี้ การเมืองไทยก็เช่นเดียวกันย่อมได้
รับผลกระทบจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่กำลัง
พัฒนาขึ้นไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าของเครือข่าย
สารสนเทศ (อินเทอร์เน็ต) การสื่อสารผ่าน
ดาวเทียม การสื่อสารผ่านเคเบิลทีวีการสื่อสารที่
สามารถตอบโต้ระหว่างผู้รับและผู้ส่งสารหรือ
การสื่อสารรูปแบบอื่น ๆ ที่จะเข้ามาในอนาคตอัน
ทำให้การสื่อสารถึงกันทำได้อย่างทันทีและมี
ประสิทธิภาพเทคโนโลยี การสื่อสารที่กำลัง
ถาโถมเข้ามานั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้มว่าจะ
ท่วมทับหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเมืองไทย
ไปในทิศทางใดบ้างภายในขอบเขตเวลา ๒๐ ปี
ข้างหน้านี้ สามารถกล่าวได้ว่าแนวโน้มที่ออกมา
มีความน่าสนใจมาก อาทิ

- ๑) ประชาชนจะมีส่วนร่วมในประชาธิปไตย
ทางตรงมากขึ้น
- ๒) โอกาสการมีส่วนร่วมทางการเมืองเปิดกว้างขึ้น
- ๓) รูปแบบการหาเสียงจะเปลี่ยนไปใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศมากขึ้น
- ๔) นักการเมืองคือสาธารณบุคคลที่แท้จริง
(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, พ.ศ. ๒๕๔๓)

ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์นี้
เมื่อได้มาปฏิสัมพันธ์กับการเมืองไทยจะทำให้ปี
พ.ศ. ๒๕๖๐ ลักษณะทางการเมืองไทยเกิดการ
เปลี่ยนแปลงไป ดังต่อไปนี้

- ประเทศไทยมีความเป็นประชาธิปไตยสูง
- การเมืองไทยโปร่งใสมากยิ่งขึ้น
- การเมืองไทยที่คำนึงถึงอิทธิพลของกลุ่ม
มหาอำนาจทางเศรษฐกิจ
- การดำเนินนโยบายทางการเมืองเป็นไปใน
ลักษณะเป็นพลวัต
- การเมืองไทยที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจเป็น
แกนนำในการดำเนินนโยบาย

เมื่อแนวโน้มการเมืองโลกเคลื่อนที่ไปในทิศทางนี้ ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในประชาคมโลก จำเป็นต้องปรับตัวตามให้ทัน การปรับตัวที่ดีจะส่งผลให้การเมืองไทยสามารถยืนหยัดอยู่ในโลกอนาคตได้อย่างสง่างาม ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านนักรการเมืองและระบบการเมือง ภายใต้เอกลักษณ์เด่นทางการปกครองของประเทศ คือ มีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีอุดมการณ์ชาติ ด้านการเมืองเพื่อนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์ด้านการเมืองในแนวทางที่จะสามารถพาประเทศไปสู่ความมั่นคงและความสำเร็จดังที่คนไทยปรารถนา

จากแนวโน้มสถานการณ์ทางการเมือง ในทศวรรษหน้าจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ ทำให้การบริหารกรุงเทพมหานครกลายเป็นการบริหารในระบบเปิดมากขึ้น โดยนอกจากจะต้องคำนึงถึงเป้าหมายและภารกิจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายทางด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองชาวกรุงเทพฯ แล้ว ในขณะเดียวกันการบริหารงานต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคล ชุมชน สังคม ที่พร้อมจะกลายมาเป็นผู้ตรวจสอบ มีส่วนร่วมใน

การกำหนดนโยบายและตรวจสอบการบริหารงานภาครัฐ การวางแผนงานของหน่วยงานจะต้องให้ความสำคัญกับความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนด้วย นอกจากนี้ควรต้องมีการกระจายอำนาจแก่สำนักงานเขตมากขึ้นในการบริหารจัดการ รวมถึงมุ่งแก้ไขความขัดแย้งทางด้านอำนาจทางการเมือง เป็นผลให้ข้าราชการจะต้องวางตนเป็นกลาง และมีบทบาทในการคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องการสร้างจิตสำนึกในทางการเมือง

๗.๓.๒.๖ แนวโน้มการบริหารทรัพยากรมนุษย์บนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทมากขึ้นในการบริหารทรัพยากรมนุษย์

เทคโนโลยีสารสนเทศในฐานะคลื่นลูกที่สามได้ถูกบูรณาการเข้ากับชีวิตประจำวันตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน ทุกวันนี้ประชากรในโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ อย่างไม่ไร้พรมแดน ผู้คนจำนวนมากกว่าพันล้านสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลจำนวนมหาศาลได้ในเวลาอันรวดเร็ว แม้ว่าจะอยู่ต่างที่ต่างเวลากันก็ตาม ไม่ว่าข้อมูลเหล่านั้นจะอยู่ในรูปสื่อข้อความ รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว หรือทุกรูปแบบ

ในเวลาเดียวกัน โดยใช้อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ อาทิเช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ วิทยุ โทรศัพท์ ซึ่งในปัจจุบันอุปกรณ์การสื่อสารเหล่านี้ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูลสูงขึ้น สำหรับประเทศไทย ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้การเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ผ่านพัฒนาการของสื่อเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งส่งผลทั้งในเชิงลบและเชิงบวกต่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คนในแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับค่านิยม ระบบคุณค่าในสังคม และพฤติกรรมกรรมการบริโภค

ผลกระทบเชิงลบ ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเปิด สามารถรับกระแสทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีของโลกอย่างเต็มที่ โดยขาดการจัดการ ขาดการสร้างภูมิคุ้มกัน ขณะเดียวกันก็ละเอียด ขาดการดูแลสนับสนุนส่งเสริมคุณค่าทางสังคม คุณค่าทางวัฒนธรรม และคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ทำให้คุณค่าเหล่านี้กำลังค่อย ๆ เลือนหายไปจากชุมชนท้องถิ่น

ผลกระทบเชิงบวก มีพัฒนาการด้านการบริการประชาชนให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วจากการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการนั้น ๆ ทั้งข้อมูลจากภายในหน่วยหรือจากต่างหน่วย มาบูรณาการ ประมวลผล และแสดงผล / รายงานผลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล อีกทั้งยังทำให้ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

ในทศวรรษหน้า เมื่อเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากกว่าที่เป็นอยู่ ย่อมต้องส่งผลกระทบต่อการบริหารระบบราชการ ไม่เพียงแต่เป็นการปรับระบบราชการเข้าสู่การทำงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น แต่กรุงเทพมหานครยังต้องมีการปรับตัวในอีกหลายประการ เพื่อก้าวให้ทันกระแสเทคโนโลยีและนำสิ่งเหล่านั้นมาปรับใช้ทั้งในเชิงรับ และเชิงรุก และพัฒนาระบบบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจเชิงนโยบายต่าง ๆ ดังนี้ (ปรับปรุงจาก สมบูรณ์ กุลวิเศษชนะ สิริวิฑ อีสโร และคณะ, พ.ศ. ๒๕๕๒)

๑. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในเชิงนโยบาย เพื่อให้การจัดการโครงการต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information Systems: MIS) และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information Systems: GIS) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศระบบหนึ่งที่จะมีประโยชน์มากในการใช้จัดการทรัพยากรต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ และจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมี

ประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์และนโยบายลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม รวดเร็วและเป็นข้อมูลสำคัญในระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (Executive Information Systems: EIS) และระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Systems: DSS) ในการกำหนดยุทธศาสตร์ ดำเนินนโยบาย และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบต่าง ๆ ทั้งหมดนี้เกี่ยวข้องกับการกำหนดและปฏิบัติตามนโยบายดังที่กล่าวมาแล้ว จะมีบทบาทและมีอิทธิพลสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารต่อไปในอนาคต ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องพัฒนาสนับสนุนและเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและเทคโนโลยีให้สามารถตอบสนองเทคโนโลยีดังกล่าวได้

๒. ระบบราชการสะดวก รวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลา เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงอย่างหนึ่งภายในระบบราชการนั้นคือการทำให้เกิดระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e - Government) จากผลการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่าทั่วโลกกำลังถอยห่างจากการทำงานระบบราชการแบบดั้งเดิม แล้วมุ่งเข้าสู่ระบบราชการยุคใหม่ ที่พึ่งพาเทคโนโลยี

สารสนเทศ ระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ มีคุณสมบัติตอบสนองความเป็นปัจเจกบุคคลในสังคมสูง ดังจะเห็นได้จากประชาชนหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ต้องการใช้บริการจากหน่วยงานราชการ สามารถติดต่อดำเนินการผ่านจอคอมพิวเตอร์ของตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการโดยอาจจะไม่ต้องติดต่อกับบุคคลใด ๆ หรือติดต่อเพียงแค่คนเดียวในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งในทศวรรษหน้า เมื่อระบบเช่นนี้ถูกนำมาใช้อย่างสมบูรณ์ กรุงเทพมหานครจะต้องมีนโยบายด้านกำลังคน การพัฒนาบุคลากร และนโยบายอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนระบบดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันข้าราชการเอง ก็ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิด และวิธีการทำงานไปโดยสิ้นเชิง

๓. ระบบอิเล็กทรอนิกส์การเงินการคลังภาครัฐ ในปัจจุบันภาครัฐปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง ให้มุ่งสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (Government Financial Management Information System : GFMS) โดยนำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณ และการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้ระบบราชการมีข้อมูลสภาพการคลังของรัฐที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อการตัดสินใจ ในแต่ละช่วงเวลา ระบบดังกล่าวในอนาคตย่อมต้องมีบทบาทมากขึ้น เนื่องจากช่วยให้กรุงเทพมหานครลดความซ้ำซ้อนในการจัดทำรายงานงบประมาณ บัญชี การเงิน การคลัง และพัสดุประเภทต่าง ๆ เนื่องจากส่วนกลางจะสามารถเรียกข้อมูลดูได้ทันที ทั้งนี้ยังทำให้เกิดความโปร่งใสในกรณี

การจัดซื้อจัดจ้างโครงการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การนำ GFMS มาใช้ต้องระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลที่อยู่ในระบบเป็นสิ่งสำคัญด้วย

๔. การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เทคโนโลยีสารสนเทศจะถูกนำมาใช้ในการบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) ในภาครัฐให้มีประสิทธิภาพเต็มรูปแบบไม่ว่าจะเป็นกำหนดเป้าหมายงาน การติดตามประเมินผล การให้ข้อมูลป้อนกลับการปรับเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง ทุกกระบวนการบริหารผลการปฏิบัติงานจะถูกบันทึกและประมวลผลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงานและเป็นการส่งเสริมให้เจตนาภรณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้วยผลการปฏิบัติงาน

๕. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐด้วยการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในข้างต้นจะเห็นได้ว่ารูปแบบการเรียนรู้เสมือนจริง ได้มีอิทธิพลและแพร่ขยายออกไปมากขึ้น เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากร ประหยัดงบประมาณ สร้างศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยี และส่งเสริมการหมั่นศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ข้าราชการกรุงเทพมหานคร

๖. ทำงานด้วยปัญญาประดิษฐ์ ลดจำนวนข้าราชการ สืบเนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีอัจฉริยะ ทำให้คอมพิวเตอร์พัฒนาศักยภาพเพิ่มมากขึ้น สามารถคิดคำนวณ ออกแบบ ผลิตงานได้โดยใช้คอมพิวเตอร์เพียงเครื่องเดียว ด้วยระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับการปรับกำลังคนในภาครัฐ คาดว่าจำนวนคนทำงานในกรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มจะลดจำนวนลงไป

๗. ปรับเปลี่ยนนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล ในทศวรรษหน้า สังคมมีแนวโน้มว่าประชากรสูงอายุจะมีมากขึ้น ผู้คนมีอายุยืนยาวมากขึ้น ถ้าหากกรุงเทพมหานครยังรักษาคนจำนวนมากไว้เช่นในปัจจุบันย่อมไม่เป็นผลดี ยิ่งเมื่อมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ จำนวนคนมาก ๆ ก็ไม่จำเป็นอีกต่อไป ดังนั้นนโยบายด้านทรัพยากรบุคคล ในกรุงเทพมหานครจึงต้องตอบสนองลักษณะคนในภาคราชการที่จะมีอายุเฉลี่ยมากขึ้น จำนวนข้าราชการไม่มาก แต่มีความสามารถในเชิงเทคโนโลยีสูง ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการรับคนเข้าทำงาน การพัฒนาบุคลากร ความก้าวหน้าในงาน การจ่ายค่าตอบแทน การดูแลสวัสดิการและอื่น ๆ จึงจะต้องเปลี่ยนไป ยกตัวอย่างเช่น บุคลากรอายุเฉลี่ยมากเกินไป อาจต้องการสวัสดิการด้านการดูแลรักษาสุขภาพสูงกว่าด้านอื่น มีความก้าวหน้าในอาชีพที่ดีสำหรับคนยุคใหม่ที่เปลี่ยนงานบ่อย ปรับยืดอายุเกษียณของข้าราชการ ข้าราชการสามารถทำงานที่บ้านได้

การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น นอกจากนี้ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนับสนุนการใช้ชีวิตแบบปัจเจกชน จึงทำให้ความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคลปรากฏออกมามากขึ้น ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงมีแนวโน้มจะต้องปรับโครงสร้างทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างส่วนราชการ โครงสร้างการทำงาน ฯลฯ ให้สอดคล้องกับความหลากหลายของคนทำงาน

๘. กรุงเทพมหานครต้องโปร่งใสเมื่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น วัฒนธรรมการทำงานของกรุงเทพมหานครจึงต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความเป็นสังคมอิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ การทำงานในสังคมที่มีข้อมูลสารสนเทศเชื่อมต่อถึงกันอย่างรวดเร็วย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและลบ ประชาชนและหน่วยงานภายนอกสามารถตรวจสอบการทำงานของกรุงเทพมหานครโดยการสอดส่องดูแลกันเอง ซึ่งย่อมเป็นผลดีเมื่อได้รับผลสะท้อนกลับที่สามารถนำมาปรับปรุงการทำงานได้ ในขณะเดียวกันข้อร้องเรียนที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้คนถ่ายถอดข้อมูลต่าง ๆ ส่งถึงกันได้ ในพริบตา หรือในสถานการณ์จริง (Real Time) ย่อมทำให้กรุงเทพมหานครต้องมีการตรวจสอบตนเอง เพิ่มความรอบคอบในการทำงานมากขึ้น

๗.๓.๒.๗ สรุปปัจจัยท้าทาย / ความเสี่ยง ผลกระทบ และทิศทางการบริหารทรัพยากรบุคคลของ กรุงเทพมหานคร ที่ควรจะเป็นในอนาคต

ข้อมูลในส่วนนี้จะเป็นส่วนสรุปสถานการณ์ ปัจจัยท้าทาย / ความเสี่ยง ผลกระทบ และทิศทางการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร ที่ควรจะเป็นในอนาคต เพื่อเป็นฐานสำหรับการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการที่เหมาะสม ในการวางแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปีต่อไป

ตารางที่ ๕๗ สรุปสถานการณ์ ปัจจัยท้าทาย / ความเสี่ยง ผลกระทบ และทิศทางการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานครที่ควรจะเป็นในอนาคต

สถานการณ์ ปัจจัยท้าทาย / ความเสี่ยง	ผลกระทบต่อการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร
- กำลังคนยังไม่มีแนวโน้มลดลง และมีค่าขออัตราใหม่เพิ่มขึ้นทุกปี	- ค่าใช้จ่ายด้านกำลังคนมีมากขึ้น - กรุงเทพมหานครอาจประสบปัญหาการขาดวินัยทางการคลัง - ไม่มีงบประมาณสำหรับจ่ายค่าบำนาญในอนาคต
- ชีตความสามารถของบุคลากรกรุงเทพมหานครยังไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ท้าทายในอนาคต โดยเฉพาะการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ในบางภารกิจ อาทิ การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของเมืองกรุงเทพฯ การสร้างความปลอดภัย ให้แก่คนกรุงเทพมหานคร	- กรุงเทพมหานคร จะไม่สามารถดำเนินงานได้ตามความต้องการของประชาชน และไม่มีกำลังคนที่รองรับการทำงาน ตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในเชิงบริหารได้อย่างเต็มศักยภาพ - ภาระงานที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ไม่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน
- ค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น แต่เป็นการพัฒนาที่ไม่เกิดผลในเชิงปฏิบัติขาดการประเมินความคุ้มค่าและมีการพัฒนาที่ซ้ำซ้อน	- กระทบต่อภาพลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร - เกิดความสูญเสียงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยใช้ไปอย่างไม่คุ้มค่า - บุคลากรกรุงเทพมหานคร ถูกพัฒนาศักยภาพโดยไม่มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน
- กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรที่ยังไม่น่าดึงดูดสำหรับคนเก่งและมีศักยภาพสูง	- คนเก่งในองค์กรถูกดึงไปหน่วยงานอื่น จากการเกษียณก่อนอายุ / การให้โอน - กรุงเทพมหานครขาดระบบการกลั่นกรอง/ อารังรักษาคนเก่ง ทำให้มีความเสี่ยงที่คนเก่งจะถูกดึงออกไปหน่วยงานอื่นมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญและกำลังใจ
- แนวโน้มการกระทำผิดวินัยของบุคลากรเพิ่มสูงขึ้น	- กระทบต่อภาพลักษณ์และความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อบุคลากรกรุงเทพมหานคร

สถานการณ์ ปัจจัยท้าทาย / ความเสี่ยง	ผลกระทบต่อการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร
<p>- แรงงานผู้สูงอายุ (Aging Workforce)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดผลิตภาพจากการขาดกำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและความรู้ความสามารถ ที่สั่งสมความเชี่ยวชาญในวิชาชีพครั้งใหญ่ - กำลังคนขาดช่วงเพราะคนรุ่นใหม่โตไม่ทัน / คนไม่นิยมเข้าระบบราชการ - ความเสี่ยงในเรื่องการถ่ายโอนความรู้ภายในระบบราชการ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ในองค์การราชการ เพื่อถ่ายเทความรู้ระหว่างคนรุ่นเก่าที่สูงวัย ให้แก่คนรุ่นใหม่ที่เพิ่งเข้ามาในระบบ - เผชิญกับการบริหารท่ามกลางความหลากหลายของช่วงวัย (Multiple Generations) ในที่ทำงาน
<p>- ความท้าทายจากแนวโน้มการขยายตัวของความเป็นเมืองและการย้ายถิ่นข้ามชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ภารกิจของกรุงเทพมหานครต้องดูแลประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร ตามความต้องการที่หลากหลายมากขึ้น - ประชาชนต้องการข้าราชการที่สนองต่อการให้บริการที่หลากหลายครอบคลุมและเป็นธรรม ซึ่งกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการ ที่ตอบสนองความต้องการดังกล่าว
<p>- สังคมต้องการข้าราชการที่มีคุณธรรมจริยธรรมมุ่งสู่การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สังคมที่มุ่งสู่การตรวจสอบการทำงาน ทำให้กรุงเทพมหานครต้องวางระบบการบริหารจัดการ และสร้างสำนึกแก่ข้าราชการ ที่สนองต่อแนวทางการตรวจสอบของประชาชน
<p>- ความท้าทายจากสังคมฐานความรู้ (ความรู้ของประชาชนสูงขึ้น, สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย, การพัฒนาด้านโครงข่ายเทคโนโลยีไร้สาย, โทรศัพท์มือถือระบบ SMART PHONE)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วขึ้น / ค่าใช้จ่ายด้านการสื่อสารด้วยรูปแบบเดิมที่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและไม่ได้ผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควรลดลง - ทักษะด้านภาษามีความจำเป็นในการบริหารมหานคร - กรุงเทพมหานครต้องเผชิญความหลากหลายทางวัฒนธรรม
<p>- สังคมต้องการข้าราชการกรุงเทพมหานครที่วางตัวเป็นกลางคลี่คลายความขัดแย้งในสังคม และมุ่งสนองต่อการดำเนินงานตามระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรกรุงเทพมหานครต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่แสดงออกถึงความนิยมทางการเมือง - บุคลากรกรุงเทพมหานครต้องมีบทบาทในการเป็นผู้คลี่คลายความขัดแย้งและส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - ส่งเสริมการทำงานที่สอดคล้องตามระบอบประชาธิปไตย
<p>- แนวโน้มการบริหารทรัพยากรมนุษย์บนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทมากขึ้นในการบริหารทรัพยากรมนุษย์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกอบรมพัฒนาคนรูปแบบเดิม (Formal Education) เปลี่ยนไปสู่การพัฒนาคนรูปแบบใหม่ที่ไม่เป็นทางการมากขึ้น

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๓.๓.๑ พัฒนาสมรรถนะของบุคลากร ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการให้บริการ ในแต่ละสายงาน ให้สอดคล้องกับการเป็นมหานครแห่งเอเชีย

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ร้อยละความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการ กรุงเทพมหานครประจำปี	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐		
๒. ร้อยละความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามแผนวิสัยทัศน์ ๒๐ ปีของกรุงเทพมหานคร			ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
๓. ร้อยละของบุคลากรที่สอบผ่านการวัดระดับความรู้ความสามารถเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพในสายงาน หรือมาตรฐานสากล			ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๓.๓.๑.๑ เพิ่มสมรรถนะของบุคลากรให้มุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ	ร้อยละความสำเร็จของการเพิ่มสมรรถนะของบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕
๗.๓.๓.๑.๒ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหารทุกระดับให้มุ่งสู่มหานครแห่งเอเชีย	- ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพผู้นำทุกระดับสู่มหานครแห่งเอเชีย	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕
๗.๓.๓.๑.๓ พัฒนามาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสายงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพในสายงาน หรือมาตรฐานสากล	- ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสายงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพในสายงาน หรือมาตรฐานสากล		ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๓.๓.๑.๔ พัฒนาคุณภาพการให้บริการด้วยความอบอุ่นเป็นมิตรแก่คนทุกชาติ ทุกภาษา ทุกวัฒนธรรม	- ร้อยละความสำเร็จของพัฒนาคุณภาพการให้บริการ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕
๗.๓.๓.๑.๕ สนับสนุนการใช้คลังความรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากร	- ร้อยละความสำเร็จของการสนับสนุนการใช้คลังความรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากร	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๓.๓.๒ ยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ระดับความเชื่อมั่นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕
๒. จำนวนบุคลากรที่กระทำผิดและถูกดำเนินการทางวินัย	ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปีเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๓.๓.๒.๑ พัฒนาและขับเคลื่อนมาตรฐานจริยธรรม ข้อบังคับจรรยา และวินัยข้าราชการอย่างเป็นรูปธรรม	ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนาและขับเคลื่อนมาตรฐานจริยธรรม ข้อบังคับ จรรยา และวินัยข้าราชการอย่างเป็นรูปธรรม	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕	

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๓.๓.๒.๒ ลดปัจจัยเสี่ยงในการทุจริตคอร์รัปชันและการกระทำผิดวินัยของบุคลากร	- ร้อยละความสำเร็จในการลดปัจจัยเสี่ยงในการทุจริตคอร์รัปชันและการกระทำผิดวินัยของบุคลากร	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๘๐		
๗.๓.๓.๒.๓ ปลุกฝังอุดมการณ์และปรัชญาการเป็นข้าราชการที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี และเชิดชูยกย่องผู้เป็นต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม	- ร้อยละความสำเร็จของการปลุกฝังอุดมการณ์และปรัชญาการเป็นข้าราชการที่มีเกียรติและศักดิ์ศรีและเชิดชูยกย่องผู้เป็นต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕	
๗.๓.๓.๒.๔ ส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร	- ร้อยละความสำเร็จของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐ - ๙๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๓.๓.๓ พัฒนากลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลที่รองรับการเปลี่ยนแปลงและดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๕	
๒. ร้อยละของความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๕	

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๓.๓.๓.๑ จัดสรรกำลังคนให้สอดคล้องตามความจำเป็น และภารกิจเชิงพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร	- ร้อยละความสำเร็จของการวางแผน ติดตาม ตรวจสอบการบริหารกำลังคนให้สอดคล้องกับความจำเป็นและภารกิจเชิงพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๑๐๐		
๗.๓.๓.๓.๒ ส่งเสริมการสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพของบุคลากร	- ร้อยละความสำเร็จของส่งเสริมการสร้าง ความก้าวหน้าในสายอาชีพของบุคลากร	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
๗.๓.๓.๓.๓ ส่งเสริมการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) ** และสนับสนุนการเป็นหน่วยงานต้นแบบด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	- ร้อยละของการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard)	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐
๗.๓.๓.๓.๔ สรรหา คัดเลือก และพัฒนาบุคลากรผู้มีศักยภาพสูง (Talent Management)	- ระดับความสำเร็จในการสรรหา คัดเลือก และพัฒนาบุคลากรผู้มีศักยภาพสูง (Talent Management)	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐	
๗.๓.๓.๓.๕ พัฒนาระบบบริหารผลการปฏิบัติงานที่เอื้อต่อความเป็นธรรมและแรงจูงใจของบุคลากร	- ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาระบบบริหารผลการปฏิบัติงาน	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐	
๗.๓.๓.๓.๖ สร้างความร่วมมือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระหว่างองค์กรภายในและระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ในการบริหารทรัพยากรบุคคล	- ร้อยละของความสำเร็จในการสร้างความร่วมมือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลระหว่างองค์กรภายในและระหว่างประเทศ			ร้อยละ ๘๐	

** กรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย มิติที่ ๑) มิติด้านความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ กรุงเทพมหานครมีกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ โดยกลยุทธ์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ มิติที่ ๒) มิติด้านประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากรบุคคล กิจกรรมและกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล กรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว คล่องตัว เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร และการใช้งบประมาณในกิจกรรมและกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นไปอย่างคุ้มค่า มิติที่ ๓) มิติด้านประสิทธิผลของการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร เป็นไปเพื่อการรักษาไว้ซึ่งผู้ปฏิบัติงาน ที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ และเสริมสร้างการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการใช้ระบบการบริหารผลงาน เพื่อเชื่อมโยงผลงานระดับบุคคลกับระดับองค์กร มิติที่ ๔) มิติด้านความพร้อมรับผิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล กรุงเทพมหานครมีกระบวนการตัดสินใจด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่โปร่งใส ดำเนินการบนหลักความสามารถ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักสิทธิมนุษยชน มิติที่ ๕) มิติด้านคุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน กรุงเทพมหานครมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมการทำงาน และบรรยากาศให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุข และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (ปรับปรุงข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ., พ.ศ. ๒๕๕๖)

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๓.๓.๔ ส่งเสริมการเป็นองค์กรสุขภาวะ และสร้างความผูกพันของบุคลากร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. ร้อยละของบุคลากรที่มีความสุขในการทำงานตามเกณฑ์องค์กรสุขภาวะ (Happy Workplace Index) **	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕

** องค์กรแห่งความสุขตามแนวทางของ สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สสส.เสนอไว้ ๘ ประการ ดังนี้
 ๑) Happy Body (สุขภาพดี) ๒) Happy Heart (น้ำใจงาม) ๓) Happy Relax (การผ่อนคลาย)
 ๔) Happy Brain (หาความรู้) ๕) Happy Soul (การมีคุณธรรม หิริ โอตตัปปะ) ๖) Happy Money (ใช้เงินเป็น) ๗) Happy Family (ครอบครัวที่ดี) ๘) Happy Society (สังคมดี) ทั้งนี้ สสส. ได้พัฒนาเครื่องมือในการวัดองค์กรสุขภาวะ แบ่งออกเป็น ๕ มิติ ประกอบด้วยมิติที่ ๑ สุขด้วยการจัดการ (M: Management) มิติที่ ๒ สุขด้วยบรรยากาศในที่ทำงาน (A: Atmosphere) มิติที่ ๓ สุขด้วยกระบวนการสร้างสุข (P: Process) มิติที่ ๔ สุขด้วยสุขภาพกายใจ (H: Health) และมิติที่ ๕ สุขด้วยผลลัพธ์องค์กร (R: Result)

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๓.๓.๓.๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศการทำงานที่มีความสุข	- ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศการทำงานที่มีความสุข	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๑๐๐		
๗.๓.๓.๓.๒ เสริมสร้างความสุขในชีวิิตตามแนวคิดองค์กรสุขภาวะ (Happy Workplace)	- ร้อยละความสำเร็จของการขับเคลื่อนตามแนวคิดองค์กรสุขภาวะ (Happy Workplace)	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
๗.๓.๓.๓.๓ สนับสนุนการให้สิทธิประโยชน์แก่บุคลากรที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและความหลากหลายของบุคลากร	- ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาสิทธิประโยชน์แก่บุคลากรที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และความหลากหลายของบุคลากร	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการศึกษาทบทวนและปรับปรุงสมรรถนะหลัก	๒				๒
๒. โครงการศึกษาทบทวนและปรับปรุงสมรรถนะประจำสายงาน (ครบทุกสายงาน)	๑๗				๑๗
๓. โครงการพัฒนาบุคลากรตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำกลุ่มงานตามความจำเป็นและเหมาะสม	๒๕๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๐๐	๗๕๐
๔. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดสมรรถนะประจำตำแหน่ง		๑๒			๑๒
๕. โครงการจัดทำคู่มือสมรรถนะประจำตำแหน่ง		๐.๒			๐.๒
๖. โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำทุกระดับเกี่ยวกับแผนวิสัยทัศน์ ๒๐ ปีของกรุงเทพมหานคร	๐.๒				๐.๒

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๗. โครงการพัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่มหานครแห่งเอเชีย	๐.๒				๐.๒
๘. โครงการจัดฝึกอบรมหลักสูตรนักร้องเพื่อพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่มหานครแห่งเอเชีย	๒๐				๒๐
๙. โครงการขยายการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่มหานครแห่งเอเชียแก่ผู้นำทุกระดับ		๔๐	๑๐		๕๐
๑๐. โครงการปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสายงานโดยเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลให้ครบทุกสายงาน		๕๐			๕๐
๑๑. โครงการจัดทำคู่มือมาตรฐานวิชาชีพประจำสายงาน		๐.๒			๐.๒
๑๒. โครงการพัฒนาบุคลากรตามมาตรฐานวิชาชีพที่จำเป็นในแต่ละสายงาน		๑๐๐	๒๕๐	๒๕๐	๖๐๐
๑๓. โครงการทดสอบความรู้ความสามารถของบุคลากรตามมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสายงาน (ให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของแต่ละสายงาน)			๕	๕	๑๐
๑๔. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรในด้านภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ	๓๐				๓๐
๑๕. โครงการอบรมหลักสูตรการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ (แก่บุคลากรในสายงานที่ต้องให้บริการประชาชนโดยตรง)	๒๐				๒๐
๑๖. โครงการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้มีทักษะด้านการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน / การให้บริการ	๕				๕
๑๗. โครงการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการในการรับบริการจากผู้รับบริการที่มีความหลากหลาย	๒				๒
๑๘. โครงการจัดทำสื่อสารสนเทศในการให้บริการเป็นภาษาต่างประเทศ	๓๐				๓๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๙. โครงการจัดทำผลงานวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานหรือการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ (ไม่น้อยกว่าสำนัก / หน่วยงานละ ๑ เล่มต่อปี)	๕	๑๕	๑๕	๒๐	๕๕
๒๐. โครงการจ้างลูกจ้างชั่วคราวชาวต่างประเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการให้บริการที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ		๑๐	๑๐	๑๐	๓๐
๒๑. โครงการเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างคลังความรู้ของบุคลากรกรุงเทพมหานครให้ครบทุกหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร	๑๐				๑๐
๒๒. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวมและจัดทำคลังความรู้ประจำหน่วยงานนำร่อง	๑๐				๑๐
๒๓. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวมและจัดทำคลังความรู้ประจำหน่วยงานทุกหน่วยงาน		๑๐	๑๐	๑๐	๓๐
๒๔. โครงการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมข้อบังคับ จรรยา และวินัยข้าราชการของบุคลากรกรุงเทพมหานคร	๒				๒
๒๕. โครงการจัดทำหลักเกณฑ์แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในแต่ละวิชาชีพ	๗				๗
๒๖. โครงการศึกษาวิจัยจัดทำตัวชี้วัดพฤติกรรมตามมาตรฐานจริยธรรมข้อบังคับ จรรยา และวินัยข้าราชการของบุคลากรกรุงเทพมหานคร	๓				๓
๒๗. โครงการวิเคราะห์ ทบทวนกฎระเบียบเพื่อลดช่องโหว่ในการกระทำผิดกฎหมาย	-				
๒๘. จัดทำแผนความเสี่ยงและมาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน	-				
๒๙. โครงการศึกษาวิจัยแนวทางการลดการกระทำผิดวินัยของบุคลากร	๐.๒				๐.๒

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๓๐. โครงการอบรมหลักสูตรการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร กรุงเทพมหานคร	๖๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๓๖๐
๓๑. โครงการมหกรรมยกย่องเชิดชู ผู้เป็นต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม และถ่ายทอดประสบการณ์การเป็น ข้าราชการ / บุคลากรที่ดี (ทั้งในระดับ สำนัก และสำนักงานเขต)	๓	๕๐	๕๕	๖๐	๑๖๘
๓๒. โครงการจัดทำคู่มือการบริหารงาน ภายใต้หลักธรรมาภิบาลของกรุงเทพมหานคร		๕			๕
๓๓. โครงการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติด้าน การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ เจ้าหน้าที่ของรัฐกับประเทศในภูมิภาค เอเชีย			๑๕	๑๕	๓๐
๓๔. โครงการวิเคราะห์อัตรากำลังคน ในระยะ ๒๐ ปี	-				
๓๕. โครงการทบทวนวิเคราะห์กระบวนการ งานทุกกระบวนการ เพื่อพิจารณาปรับ ลดกระบวนการหรือลดคนในกระบวนการ ที่ไม่จำเป็น	-				
๓๖. โครงการวิเคราะห์จัดทำแผนอัตรา กำลังคนที่สอดคล้องกับภารกิจ และ ทิศทางการพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (โดยคำนึงถึงความแตกต่างเชิง ภารกิจของแต่ละสำนัก และความ แตกต่างเชิงพื้นที่ในแต่ละสำนักงานเขต)		๑๐			๑๐
๓๗. โครงการจัดทำเส้นทางความ ก้าวหน้าในอาชีพของสายงานหลัก	๑๐				๑๐
๓๘. โครงการจัดทำเส้นทางความ ก้าวหน้าในอาชีพของทุกสายงาน	๒๐	๓๐			๕๐
๓๙. โครงการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพ รายบุคคล (Individual Development Plan)		๑๐	๒๐		๓๐
๔๐. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ตามแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล			๕๐	๑๐๐	๑๕๐

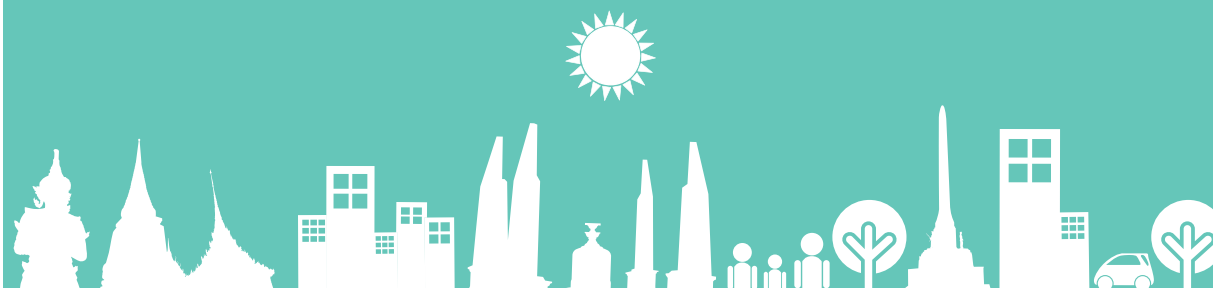
โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๔๑. โครงการจัดทำกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร (BMA-HR-Scorecard)	-				
๔๒. โครงการจัดทำคู่มือกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล		๐.๕			๐.๕
๔๓. โครงการวิเคราะห์ตำแหน่งสำคัญที่มีแนวโน้มขาดแคลนบุคลากรในอนาคต	-				
๔๔. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการขยายอายุเกษียณ และการวางแผนทดแทนตำแหน่ง (Succession Plan)	๒				๒
๔๕. โครงการขยายอายุเกษียณบุคลากรในตำแหน่งสำคัญและขาดแคลน			-	-	
๔๖. โครงการวางระบบติดตามและประเมินความคุ้มค่าในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Return on Investment: ROI)			๑๒	๑๒	๒๔
๔๗. โครงการเชื่อมโยงฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Information System) กับทุกสำนัก / หน่วยงานในกรุงเทพมหานคร	๒๐				๒๐
๔๘. โครงการวางระบบการนำเข้าข้อมูลด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	๑๐				๑๐
๔๙. โครงการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานด้าน HR	-				
๕๐. โครงการพัฒนาระบบ e - Training / e - Learning		๔๐	๓๐	๓๐	๑๐๐
๕๑. กำหนดแนวทางการสรรหาและคัดเลือกผู้มีศักยภาพสูง					
๕๒. โครงการพัฒนาระบบ e - Recruitment		๓			๓
๕๓. โครงการศึกษาวิจัยจัดทำช่องทางความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับผู้มีศักยภาพสูง	๔				๔

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕๔. โครงการปรับปรุงระเบียบการประเมินค่างานและผลการปฏิบัติงานของบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ที่สอดคล้องตามหลักการประเมินแบบ ๓๖๐ องศา และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน : สมรรถนะประจำตำแหน่ง)					
๕๕. โครงการพัฒนาระบบ e-JobEvaluation		๒๐			๒๐
๕๖. โครงการจัดทำคู่มือการบริหารผลการปฏิบัติงานของบุคลากรกรุงเทพมหานคร		๐.๕			๐.๕
๕๗. โครงการจัดทำ MOU ในการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ		๕			๕
๕๘. โครงการจัดทำ MOU ในการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างประเทศ			๑๐		๑๐
๕๙. โครงการร่วมเพื่อพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลกับต่างประเทศ			๕๐	๕๐	๑๐๐
๖๐. โครงการกำหนดมาตรฐานสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงานของกรุงเทพมหานคร (เช่น ขนาดพื้นที่ ค่าของแสงสว่าง เสียง และคุณภาพอากาศ)	๐.๒	๐.๕			๐.๗
๖๑. โครงการปรับปรุงและจัดสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสมและสร้างบรรยากาศที่ดีในที่ทำงาน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๔๐๐
๖๒. โครงการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน (Hardware, Software และอุปกรณ์อื่น ๆ) และจัดสรรวัสดุอุปกรณ์พร้อมใช้		๒๖.๓	๒๐๐	๒๐๐	๔๒๖.๓
๖๓. โครงการจัดทำแผนการพัฒนาระบบองค์กรตามแนวคิดองค์กรสุขภาวะ					
๖๔. โครงการจัดทำคู่มือกรม : องค์กรสุขภาวะ		๐.๕			๐.๕
๖๕. โครงการหน่วยงานต้นแบบองค์กรสุขภาวะ (ระดับสำนัก และสำนักงานเขต)			๕๐	๕๐	๑๐๐

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๖๖. โครงการศึกษารูปแบบการเวลาการทำงานแบบยืดหยุ่น	๑๐				๑๐
๖๗. โครงการปรับปรุงเวลาการทำงานให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับประเภทของสายงานต่าง ๆ		-	-	-	
๖๘. โครงการวิเคราะห์ ทบทวนเส้นทางการสื่อสารภายในองค์กรเพื่อปรับปรุงให้เกิดความรวดเร็วและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	-				
๖๙. โครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมองค์กรสุขภาพกรุงเทพมหานคร (BMA Happy Workplace Center) (ศูนย์ให้คำปรึกษาทั้งเรื่องภาระงานและเรื่องส่วนบุคคล)		๖			๖
๗๐. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อเทียบเคียงค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับของบุคลากรกรุงเทพมหานครกับองค์กรชั้นนำ และตลาดแรงงาน	๑๐		๑๐		๒๐
๗๑. โครงการจัดหาสวัสดิการแบบยืดหยุ่นที่สนองต่อความหลากหลายของบุคลากร (การจัดสวัสดิการให้มีความหลากหลายและยืดหยุ่น เช่น ห้องเลี้ยงเด็กในที่ทำงาน ห้องออกกำลังกาย การประกันชีวิต เงินกู้ปลอดดอกเบี้ย การติดตามสุขภาพของข้าราชการ ร้านค้าสวัสดิการ ฯลฯ โดยให้หน่วยงาน (สำนัก และสำนักงานเขต) ได้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการของตนเอง)		๓๐๐	๓๐๐	๔๐๐	๑,๐๐๐
๗๒. โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบให้ค่าตอบแทนตามผลงานและสมรรถนะของบุคคล		๓๐			๓๐
รวมทั้งสิ้น	๖๖๒.๘	๑,๑๗๔.๗	๑,๕๐๒	๑,๕๑๒	๔,๘๕๑,๐.๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๕
การคลังและงบประมาณ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์ ของประชาชน

กรุงเทพมหานครมีการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง และการงบประมาณ ที่มีความเป็นเลิศและเกื้อหนุนต่อการพัฒนากรุงเทพมหานครในระยะยาว

ความหมายทางวิชาการ

๑. การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเกิดความต่อเนื่องยั่งยืน ไม่มีการใช้จ่ายหรือการใช้มาตรการลดหย่อนทางภาษี ที่สุ่มเสี่ยงต่อการใช้จ่ายหรือการมีภาระหนี้สินเกินตัว

๒. การจัดสรรงบประมาณรายรับ - รายจ่ายของกรุงเทพมหานครเกิดขึ้นอย่างมีเอกภาพ สะท้อนทิศทางที่ชัดเจน และเกื้อหนุนต่อการบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ดังนั้นจึงควรรวบรวมข้อมูลทางด้านรายรับและรายจ่ายทั้งหมด และนำเข้ามาบริหารผ่านระบบงบประมาณของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดการจัดสรรงบประมาณแบบมีเอกภาพ และสนับสนุนต่อการตรวจสอบควบคุมทางงบประมาณได้ต่อไป

๓. ระบบบริหารการเงินการคลังและการบัญชีของกรุงเทพมหานครมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และให้ข้อมูลทางการเงินการคลังที่สำคัญ สำหรับการตัดสินใจในระดับนโยบายของกรุงเทพมหานคร ได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ตามมาตรฐานสากล จึงควรปรับปรุงมาตรฐานและแนวปฏิบัติทางการเงินการบัญชี และการควบคุมตรวจสอบด้านการเงินการคลังและงบประมาณ เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณของกรุงเทพมหานคร อย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ต่อไป

๔. ระบบบริหารการเงินการคลัง สนับสนุนและสามารถขับเคลื่อนการพัฒนากรุงเทพมหานครได้อย่างต่อเนื่องตามแผนวิสัยทัศน์ที่กำหนด จำเป็นต้องวางแผนการเงินการคลังในระยะยาวที่จำเป็น ให้เพียงพอและทันต่อการดำเนินภารกิจหลัก และโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานในสังกัด กทม. ได้แก่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักการคลัง สำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร และสำนักงานตรวจสอบภายใน

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. สัดส่วนรายได้จากภาษีท้องถิ่น ที่ กทม. จัดเก็บเองต่อรายได้รวม	น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๔๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐
๒. อัตราการขยายตัวของรายได้ ท้องถิ่นที่จัดเก็บเองต่ออัตรา การขยายตัวของเศรษฐกิจ ในกรุงเทพมหานคร (ค่าความ ยืดหยุ่นของภาษีท้องถิ่นต่อ GPPของกรุงเทพมหานคร)	น้อยกว่า ๑.๐	น้อยกว่า ๑.๐	น้อยกว่า ๑.๐	น้อยกว่า ๑.๐
๓. ร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณ เปรียบเทียบกับการประมาณ การรายจ่ายภายในปีงบประมาณ	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕
๔. ร้อยละของโครงการลงทุน / การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่ดำเนินการได้ ตามแผนที่กำหนด (จำนวน โครงการ - รายการและมูลค่า)	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕
๕. สัดส่วนภาระหนี้ระยะยาวต่อ รายได้รวมของกรุงเทพมหานคร	มากกว่า ร้อยละ ๕๐	มากกว่า ร้อยละ ๗๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๐๐	มากกว่า ร้อยละ ๑๒๕
๖. สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการชำระ หนี้ต่อรายจ่ายรวม (Debt Service Ratio)	มากกว่า ร้อยละ ๑๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๕
๗. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ของกรุงเทพมหานคร	๒ - ๓ เท่า	๓ - ๕ เท่า	น้อยกว่า ๕ เท่า	น้อยกว่า ๕ เท่า
๘. ระดับเงินสะสมต่อรายจ่าย ประจำปีของกรุงเทพมหานคร	น้อยกว่า ร้อยละ ๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น

เนื่องจากกรุงเทพมหานครจะมีภาระรายจ่ายมากขึ้น ในการพัฒนาเมืองและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายวิสัยทัศน์การพัฒนากทม. ๒๐ ปี ด้วยเหตุนี้ กรุงเทพมหานครมีความจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพทางการเงินการคลัง โดยเฉพาะการปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ การพัฒนาศักยภาพทางการเงินการคลังเพื่อการลงทุนขนาดใหญ่ การพัฒนามาตรฐานทางการเงินการบัญชีให้เป็นสากล การพัฒนาระบบข้อมูลทางการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ (Financial Management Information System: FMIS) และรวมถึงการพัฒนารายได้ของกรุงเทพมหานคร ให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการพัฒนาเมืองและเป็นระบบการจัดเก็บภาษีที่มีความเป็นธรรมมากขึ้นต่อไป

ตารางที่ ๔๘ รายได้จริงเปรียบเทียบรายจ่ายจริงของกรุงเทพมหานคร

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	รายได้จริง	รายจ่ายจริง (รวมเงินกันไว้เบิก เหลือปี)	ดุลงบประมาณ	% ดุลงบประมาณ ต่อรายได้จริง
๒๕๔๒	๒๓,๐๗๓,๒๕๓,๘๘๘.๒๒	๒๒,๒๔๖,๒๑๘,๖๓๑.๖๓	๘๒๗,๐๒๗,๒๕๗.๕๙	๓.๖%
๒๕๔๓	๒๑,๔๕๗,๖๐๐,๕๐๕.๔๔	๒๐,๘๖๗,๗๔๘,๐๖๗.๓๐	๕๘๙,๘๕๑,๔๓๘.๑๔	๒.๗%
๒๕๔๔	๒๓,๔๖๒,๑๐๓,๒๖๒.๖๘	๒๒,๕๕๙,๘๒๔,๕๖๓.๔๔	๘๖๒,๒๗๘,๖๙๙.๒๔	๓.๗%
๒๕๔๕	๒๓,๖๖๘,๙๙๓,๙๓๐.๘๕	๒๒,๖๙๕,๕๗๗,๘๘๓.๓๖	๙๗๓,๐๑๙,๐๕๗.๔๙	๔.๑%
๒๕๔๖	๓๒,๗๕๗,๘๑๘,๙๖๓.๘๘	๒๖,๕๒๒,๘๐๗,๘๒๐.๗๙	๖,๒๓๕,๐๑๑,๑๔๓.๐๙	๑๙.๐%
๒๕๔๗	๓๖,๗๔๔,๕๓๐,๕๖๖.๘๘	๒๘,๕๕๐,๘๓๗,๕๒๔.๙๐	๘,๑๖๓,๖๙๓,๐๔๑.๙๘	๒๒.๒%
๒๕๔๘	๔๓,๖๖๑,๘๘๖,๒๓๒.๒๐	๓๐,๖๒๒,๔๒๘,๐๙๙.๕๙	๑๓,๐๓๙,๔๕๘,๑๓๒.๖๑	๒๙.๙%
๒๕๔๙	๔๓,๖๔๔,๐๐๓,๕๒๔.๒๙	๓๔,๑๘๖,๙๐๓,๐๕๘.๓๐	๙,๔๕๗,๑๐๐,๔๖๕.๙๙	๒๑.๗%
๒๕๕๐	๔๕,๕๗๐,๖๓๓,๓๕๑.๖๐	๓๗,๘๕๘,๘๘๖,๔๖๒.๕๑	๗,๕๑๑,๗๔๖,๘๘๙.๐๙	๑๖.๗%
๒๕๕๑	๓๘,๕๐๒,๒๖๔,๑๒๒.๕๐	๔๓,๘๗๓,๖๕๔,๒๖๔.๕๔	-๕,๔๗๑,๓๙๐,๑๔๒.๐๔	-๑๔.๒%
๒๕๕๒	๔๖,๑๗๙,๔๘๘,๘๗๗.๖๓	๓๗,๖๒๗,๒๔๖,๒๕๓.๕๕	๘,๕๕๒,๒๔๒,๖๒๔.๐๘	๑๘.๕%
๒๕๕๓	๕๗,๓๓๖,๓๘๘,๖๗๒.๐๑	๔๐,๔๘๗,๘๔๓,๒๒๖.๑๒	๑๖,๘๔๘,๕๕๕,๔๔๕.๘๙	๒๙.๔%
๒๕๕๕**	๕๔,๙๕๓,๔๑๑,๔๓๐.๔๕	๔๔,๑๒๕,๑๔๔,๕๙๗.๐๓	๑๐,๘๒๘,๒๖๖,๘๓๓.๔๒	๑๙.๗%
๒๕๕๖**	๕๗,๖๐๙,๖๙๓,๖๐๘.๗๒	๔๕,๙๗๖,๔๑๒,๖๓๒.๙๖	๑๑,๖๓๓,๒๘๐,๙๗๕.๗๖	๒๐.๒%
		เฉลี่ยดุลงบประมาณ	๖,๔๒๘,๒๙๙,๒๑๐.๘๘	๑๔.๐%

หมายเหตุ ** ตัวเลขประมาณการ, ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่สมบูรณ์เนื่องจากรายจ่ายยังมิได้รวมเงินกันไว้เบิกเหลือปี

ที่มา: สถิติการคลังกรุงเทพมหานคร

ในด้านแรก เมื่อพิจารณาข้อมูลรายได้จริง - รายจ่ายจริงของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงปัจจุบัน (ดูตารางที่ ๔๘ ประกอบ) จะเห็นได้ว่ามีส่วนต่างระหว่างรายรับจริงและรายได้จริงค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรียกว่ามีส่วนขาดงบประมาณเกินดุลประมาณ ๖.๔ พันล้านบาท ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือ ร้อยละ ๑๔.๐ ของรายได้จริงโดยเฉลี่ย แม้ว่ากรุงเทพมหานครจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีขนาดงบประมาณสูงที่สุดในประเทศ และมีขีดความสามารถทางการเงินการคลังสูงกว่า อปท. แห่งอื่น ๆ ก็ตาม แต่ข้อมูลดังกล่าว บ่งชี้ถึงโอกาสในการพัฒนาโครงการลงทุนและ / หรือการขยายขอบเขตการจัดบริการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถดำเนินการได้ โดยใช้มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการใช้จ่ายงบประมาณ และการพัฒนาโครงการต่าง ๆ และคาดว่าจะการใช้มาตรการดังกล่าว จะไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามปกติของกรุงเทพมหานครแต่ประการใด

ในประเด็นต่อมาเป็นด้านการพัฒนารายได้ของกรุงเทพมหานคร (ดูตารางที่ ๔๙ ประกอบ) กล่าวคือเมื่อพิจารณาข้อมูลการจัดเก็บรายได้ภาษีท้องถิ่น และรายได้อื่น ๆ ที่จัดเก็บเองของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังแสดงในตารางที่ ๔๙ ด้านล่าง จะเห็นได้ว่ากรุงเทพมหานครมีรายได้ที่จัดเก็บเองในลักษณะต่าง ๆ รวมกันประมาณ ๘.๐๘ ถึง ๑๓.๘๗ พันล้านบาทต่อปี (ราคาตลาดหรือ Nominal Price) หรือประมาณ ร้อยละ ๒๗.๖ ของรายได้รวมทั้งหมด ของ

กรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว (ข้อ ๑๕ ของตารางที่ ๔๙) อย่างไรก็ดี แม้ว่ารายได้ดังกล่าวจะเป็นจำนวนเม็ดเงินที่สูงก็ตาม (ระหว่าง ๑๑,๘๒๓.๘ - ๑๓,๘๖๘.๒ ล้านบาท ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) แต่ทว่าสัดส่วนการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานคร (หรือในทางวิชาการคลังเรียกว่าระดับการพึ่งพาตนเองทางการคลัง) กลับไม่สูงมากนัก ทั้ง ๆ ที่พื้นที่กรุงเทพฯ เป็นที่ตั้งของหน่วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจสำหรับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น เป็นจำนวนมาก และที่สำคัญก็คือสัดส่วนการพึ่งพาตนเองทางการคลังดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อย ๆ โดยเฉพาะตั้งแต่ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมา (ดูข้อ ๑๕ ของตารางที่ ๔๙ ประกอบ) ข้อมูลดังกล่าวบ่งชี้ว่า ระดับความพยายามในการจัดเก็บภาษีของกรุงเทพมหานครเองยังไม่สูงเท่าที่ควร ดังนั้น หากปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้ต่อไป กรุงเทพมหานครย่อมเสียโอกาสในการจัดเก็บรายได้ ไปอย่างน่าเสียดาย

ข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ ที่ระบบบริหารจัดการภาษีท้องถิ่นของกรุงเทพมหานครและสำนักงานเขตต่าง ๆ จะด้อยประสิทธิภาพลง เนื่องจากไม่สามารถพัฒนาให้รายได้ท้องถิ่นขยายตัวเป็นสัดส่วนเดียวกันกับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเมืองกรุงเทพมหานคร และสะท้อนถึงโอกาสและความจำเป็นในการพัฒนารายได้ใหม่ ๆ ให้กับกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีขีดความสามารถทางการเงินการคลัง เพิ่มขึ้นเพียงพอสำหรับการพัฒนาเมืองกรุงเทพฯ ตามประเด็นแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปีต่อไป

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยทำท่าย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
<p>นอกจากข้อจำกัดด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครในภาพ รวมถึงที่ได้นำเสนอข้างต้นแล้วนั้น พบว่าการบริหารการเงินการคลังของกรุงเทพมหานครยังมีปัจจัยทำท่ายและปัจจัยเสี่ยงหลายประการในระดับปฏิบัติ การที่อาจส่งผลให้การพัฒนากทม. ๒๐ ปี ไม่บรรลุผล และอาจสุ่มเสี่ยงต่อการตัดสินใจที่ผิดพลาด ขาดวินัยทางการเงินการคลัง และระบบ ปฏิบัติการด้านการเงินการคลังขาดความโปร่งใสหรือให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ดังมีรายละเอียด ๕ ด้านที่สำคัญต่อไปนี้</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ด้านการบริหารจัดเก็บรายได้และการพัฒนารายได้ ๒. ด้านการบริหารงบประมาณรายจ่าย ๓. ด้านการบริหารภาระหนี้และภาระผูกพันของ กทม. ๔. ด้านมาตรฐานการเงินและการบัญชีและการตรวจสอบภายใน ๕. ด้านแนวนโยบายในการบริหารการเงินการคลังของ กทม.

๑. ความทำท่ายในด้านการบริหารจัดการเก็บรายได้และการพัฒนารายได้ใหม่ ๆ

ในประเด็นแรก สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร (รวมถึงสำนักงานเขต) ใช้เทคนิควิธีการประมาณการรายได้อย่างง่าย ซึ่งนิยมใช้ข้อมูลผลการจัดเก็บรายได้จริงในปีที่ผ่านมา ปรับเพิ่มด้วยการพิจารณาอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะสั้น ๆ บางครั้งกำหนดเป้าหมายการจัดเก็บรายได้ ตามตัวเลขหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทย หรือบางครั้งใช้วิธีการกำหนดเป้าหมายประมาณรายได้ตามแรงกดดันของฝ่ายการเมือง (ทั้งระดับกรุงเทพมหานครและระดับเขต) ซึ่งบ่อยครั้งที่พบว่า ผลการจัดเก็บรายได้จริง มีความแตกต่างไปจากเป้าหมายประมาณการ อีกทั้งยังมีได้มีการนำผลการจัดเก็บรายได้จริง ไปตรวจสอบเพื่อปรับปรุงเทคนิควิธีการประมาณการรายได้ ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงแต่อย่างใด

นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครมีรายได้ที่จัดเก็บเองในลักษณะต่าง ๆ รวมกันประมาณร้อยละ ๒๗.๖ ของรายได้รวมทั้งหมดของกรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเท่านั้น (ดูตารางที่ ๔๙ ด้านล่าง) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองมหานครต่าง ๆ ที่สำคัญของประเทศต่าง ๆ แล้วนั้น กล่าวได้ว่าระดับการพึ่งพาตนเองทางการคลัง (Fiscal Independency Ratio) ของกรุงเทพมหานครยังไม่สูงนัก แม้ว่าพื้นที่กรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงของประเทศและเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญก็ตาม ดังนั้น หากปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้ต่อไป กรุงเทพมหานครย่อมเสียโอกาสในการจัดเก็บรายได้ไปอย่างน่าเสียดาย และย่อมสูญเสียรายได้ ที่จะนำมาซึ่งโอกาสในการจัดทำโครงการพัฒนากทม. อีกเป็นจำนวนมาก

ในประเด็นต่อมา การบริหารจัดการเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครมีลักษณะแยกส่วน จัดเก็บโดยหลายสำนักและสำนักงานเขต ทำให้การกำหนดเป้าหมายรวม และการควบคุมให้ผลการจัดเก็บจริง เป็นไปตามเป้าหมายการประมาณการ กระทำได้ยากลำบาก ยกตัวอย่างเช่น การจัดเก็บภาษีของสำนักงานเขต มีอาจุดูแลหรือควบคุมการดำเนินการได้โดยสำนักการคลัง ซึ่งรับผิดชอบผลการจัดเก็บรายได้ในภาพรวมของ กทม. นอกจากนี้ ความท้าทายที่สำคัญก็คือ การจัดเก็บรายได้ของบางสำนักยังมีได้นำส่งเป็นส่วนหนึ่งของรายได้รวมของกรุงเทพมหานคร หากแต่มีการกันเงินเอาไว้สำหรับการบริหารนอกระบบงบประมาณ โดยสำนักที่มีรายได้ / จัดเก็บรายได้นั้น ๆ (Off-Budget Revenue) อาทิ สำนักการแพทย์ สำนักอนามัย ฯลฯ ทำให้การบริหารรายได้ของกรุงเทพมหานคร มีลักษณะแยกส่วน ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลการเงินการคลังทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง สำหรับการตัดสินใจวางแผนการเงินการคลัง ทั้งในระยะสั้น และระยะยาวได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ ๔๔ ระดับการพึ่งพาตนเองทางการคลังของกรุงเทพมหานคร (ข้อมูลระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕)

หน่วย : บาท

รายการ	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕**
๑. ภาษีอากรที่จัดเก็บเอง	๘,๖๕๙.๘๘	๙,๑๕๐.๐๐	๙,๓๙๑.๑๕	๙,๕๐๔.๘๘	๑๐,๓๑๗.๔๒	๑๐,๐๓๓.๐๐
๒. ค่าธรรมเนียมค่าบริการ ฯลฯ	๙๖๕.๗๘	๙๘๘.๕๔	๙๖๐.๕๕	๙๔๖.๓๐	๑,๑๖๖.๐๐	๑,๒๐๐.๐๐
๓. รายได้จากทรัพย์สิน	๑,๕๐๖.๘๐	๑,๓๐๔.๒๔	๖๘๑.๔๒	๓๓๒.๒๕	๖๑๔.๐๖	๔๐๐.๐๐
๔. รายได้จากสาธารณูปโภคฯ	๓๕.๒๐	๔๑.๘๑	๓๔.๘๗	๓๐.๖๕	๓๑.๙๒	๓๕.๐๐
๕. รายได้เบ็ดเตล็ด	๖๕๖.๑๖	๔๙๖.๕๑	๗๙๓.๑๓	๒,๔๘๓.๒๐	๑,๗๓๘.๗๘	๕๓๒.๐๐
๖. รวมรายได้ กทม. ที่จัดเก็บเอง (๑)	๑๑,๘๒๓.๘๒	๑๑,๙๘๑.๑๐	๑๑,๘๖๑.๑๒	๑๓,๒๙๗.๒๘	๑๓,๘๖๘.๑๘	๑๒,๒๐๐.๐๐
๗. เงินสะสมจ่ายขาด	n / a	๔,๖๒๑.๒๕	๓,๕๐๐.๐๐	๘,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	n / a
๘. รวมรายได้ กทม. ที่จัดเก็บเอง (๒)	๑๑,๘๒๓.๘๒	๑๖,๖๐๒.๓๕	๑๕,๓๖๑.๑๒	๒๑,๒๙๗.๒๘	๒๓,๘๖๘.๑๘	๑๒,๒๐๐.๐๐
๙. ภาษีที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้	๓๑,๘๒๐.๑๘	๓๓,๔๘๙.๕๓	๒๖,๖๔๑.๑๔	๓๒,๘๘๒.๒๑	๔๓,๔๖๘.๒๒	๔๒,๘๐๐.๐๐
๑๐. รวมรายได้ กทม. ทั้งหมด	๔๓,๖๔๔.๐๐	๕๐,๐๙๑.๘๘	๔๒,๐๐๒.๒๖	๕๔,๑๗๙.๔๙	๖๗,๓๓๖.๔๐	๕๕,๐๐๐.๐๐
สัดส่วนรายได้ที่ กทม. จัดเก็บเอง ต่อรายได้รวม ((๗) / (๑๐) * ๑๐๐)	๒๗.๑%	๒๓.๙%	๒๘.๒%	๒๔.๕%	๒๐.๖%	๒๒.๒%

ประเด็นสุดท้าย เป็นความท้าทายในการพัฒนารายได้ประเภทใหม่ ๆ กล่าวคือกรุงเทพมหานคร ยังไม่มีแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีท้องถิ่นเดิม และยังไม่มีแผนหรือแนวนโยบายการพัฒนารายได้ประเภทใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และความจำเป็นในด้านภาระรายจ่ายของ กทม. ที่มีเพิ่มขึ้นตลอดเวลา

กล่องข้อมูลที่ ๑ ประเด็นท้าทายด้านการบริหารจัดการเก็บรายได้และการพัฒนารายได้

- การประมาณการรายได้ใช้วิธีอย่างง่าย (ฐานจัดเก็บจริงในปีที่ผ่านมาบวกข้อมูลการเติบโตทางเศรษฐกิจ) หรือบางครั้งใช้วิธีประมาณรายได้ตามแรงกดดันของฝ่ายการเมือง และไม่มีการตรวจสอบผลการจัดเก็บจริงแล้วนำไปปรับปรุงวิธีประมาณการรายได้
- สัดส่วนการพึ่งพาตนเองทางการคลังยังไม่สูงนัก (เฉลี่ยร้อยละ ๒๗.๖ ในช่วง ๑๐ ปี) และเติบโตในอัตราที่ช้าไม่สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเมืองกรุงเทพฯ
- การบริหารจัดการเก็บรายได้ของสำนักงานเขตไม่สามารถควบคุมได้โดยสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
- รายได้หลายประเภทจัดเก็บโดยหลายหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร และยังไม่มีการนำเข้ามารวมยอดในระบบรายได้รวมของ กทม. แต่มีการบริหารอยู่นอก

ระบบงบประมาณโดยหน่วยงานที่มีรายได้นั้น อาทิ สำนักงานแพทย์ สำนักงานอนามัย ฯลฯ

- ยังไม่มีแผนการจัดเก็บรายได้ใหม่หรือการพัฒนารายได้ใหม่ ให้สอดคล้องกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสังคม และความจำเป็นในด้านภาระรายจ่ายของ กทม.

๒. ความท้าทายในด้านการบริหารงบประมาณรายจ่าย

ในด้านแรก เมื่อพิจารณาข้อมูลรายได้จริง - รายจ่ายจริงของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่ามีส่วนต่างระหว่างรายรับจริงและรายได้จริงค่อนข้างสูงโดยเฉลี่ย หรือเรียกว่ามีสัดส่วนดุลงบประมาณเกินดุลประมาณ ๖.๔ พันล้านบาท ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือราวร้อยละ ๑๔.๐ ของรายได้จริงโดยเฉลี่ย แม้ว่ากรุงเทพมหานครจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีขนาดงบประมาณสูงที่สุดในประเทศและมีขีดความสามารถทางการเงินการคลังสูงกว่า อปท. แห่งอื่น ๆ ก็ตาม แต่ข้อมูลดังกล่าวบ่งชี้ถึงการเสียโอกาสในการพัฒนาโครงการลงทุนและ / หรือการขยายขอบเขตการจัดบริการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยใช้มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการใช้จ่ายงบประมาณให้มากขึ้นต่อไป

ตารางที่ ๕๐ การเบิกจ่ายงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	รายได้จริง	รายจ่ายจริง (รวมเงินกันไว้เบิก เหลือในปี)	ดุลงบประมาณ	% ดุลงบประมาณ ต่อรายได้จริง
๒๕๔๒	๒๓,๐๗๓,๒๕๓,๙๘๙.๒๒	๒๒,๒๔๖,๒๑๙,๖๓๑.๖๓	๘๒๗,๐๓๗,๓๕๗.๕๙	๓.๖%
๒๕๔๓	๒๑,๔๕๗,๖๐๐,๕๐๕.๔๔	๒๐,๙๖๗,๗๔๙,๐๖๗.๓๐	๔๘๙,๘๕๑,๔๓๘.๑๔	๒.๓%
๒๕๔๔	๒๓,๖๔๒,๑๐๓,๒๖๒.๖๘	๒๒,๕๙๙,๘๒๔,๕๖๓.๔๔	๘๖๒,๒๗๘,๖๙๙.๒๔	๓.๗%
๒๕๔๕	๒๓,๖๖๘,๙๙๓,๙๓๐.๘๕	๒๒,๖๙๕,๙๗๔,๘๘๓.๓๖	๙๗๓,๐๑๙,๐๕๗.๔๙	๔.๑%
๒๕๔๖	๓๒,๗๕๗,๘๑๘,๙๖๓.๘๘	๒๖,๕๒๒,๘๐๗,๘๒๐.๗๙	๖,๒๓๕,๐๑๑,๑๔๓.๐๙	๑๙.๐%
๒๕๔๗	๓๖,๗๔๔,๕๓๐,๕๖๖.๘๘	๒๘,๕๘๐,๘๓๗,๕๒๔.๙๐	๘,๑๖๓,๖๙๓,๐๔๑.๙๘	๒๒.๒%
๒๕๔๘	๔๓,๖๖๑,๘๘๖,๒๓๒.๒๐	๓๐,๖๒๒,๔๒๘,๐๙๙.๕๕	๑๓,๐๓๙,๔๕๘,๑๓๒.๖๑	๒๙.๙%
๒๕๔๙	๔๓,๖๔๔,๐๐๓,๕๒๔.๒๙	๓๔,๑๘๖,๙๐๓,๐๕๘.๓๐	๙,๔๕๗,๑๐๐,๔๖๕.๙๙	๒๑.๗%
๒๕๕๐	๔๕,๔๗๐,๖๓๓,๓๕๑.๖๐	๓๗,๘๘๘,๘๘๖,๔๖๒.๕๑	๗,๕๘๑,๗๔๖,๘๘๙.๐๙	๑๖.๗%
๒๕๕๑	๓๘,๕๐๒,๒๖๔,๑๒๒.๕๐	๔๓,๙๗๓,๖๕๔,๒๖๔.๕๔	-๕,๔๗๑,๓๙๐,๑๔๒.๐๔	-๑๔.๒%
๒๕๕๒	๔๖,๑๗๙,๔๘๘,๘๗๗.๖๓	๓๗,๖๒๗,๒๔๖,๒๕๓.๕๕	๘,๕๕๒,๒๔๒,๖๒๔.๐๘	๑๘.๕%
๒๕๕๓	๕๗,๓๓๖,๓๙๘,๖๗๒.๐๑	๔๐,๔๘๗,๘๔๓,๒๒๖.๑๒	๑๖,๘๔๘,๕๕๕,๔๔๕.๘๙	๒๙.๔%
๒๕๕๕	๕๔,๙๕๓,๔๑๑,๔๓๐.๔๕	๔๔,๑๒๕,๑๔๔,๕๙๗.๐๓	๑๐,๘๒๘,๒๖๖,๘๓๓.๔๒	๑๙.๗%
๒๕๕๖	๕๗,๖๐๙,๖๙๓,๖๐๘.๗๒	๔๕,๙๗๖,๔๑๒,๖๓๒.๙๖	๑๑,๖๓๓,๒๘๐,๙๗๕.๗๖	๒๐.๒%
		เฉลี่ยดุลงบประมาณ	๖,๔๒๙,๒๙๙,๒๑๐.๘๘	๑๔.๐%

ต่อมา ในการวางแผนงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานครโดยปกตินั้น อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงบประมาณ กรุงเทพมหานคร แต่เมื่อมีการจัดสรรงบประมาณลงสู่แผนงานและโครงการต่าง ๆ แล้ว โดยเฉพาะในกรณีของโครงการลงทุนหรือการจัดซื้อครุภัณฑ์ต่าง ๆ กลับไม่มีแผนการจัดสรรงบประมาณต่อเนื่อง เพื่อเป็นรายจ่ายสำหรับการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์หรือครุภัณฑ์ หากแต่ใช้การพิจารณาเป็นรายโครงการไป ซึ่งบ่อยครั้งที่พบว่าสำนักงบประมาณ ไม่จัดสรรงบประมาณสำหรับการซ่อมบำรุงในอุปกรณ์หรือโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ หรืออาจจัดสรรให้ไม่เพียงพอหรือไม่ทันการณ์ต่อการใช้งานตามปกติ วิธีการทางงบประมาณดังกล่าว ส่งผลให้การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานหรือครุภัณฑ์ไม่สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง และเต็มศักยภาพของเครื่องมือ / อุปกรณ์ในระยะยาว และย่อมส่งผลให้การพัฒนาโครงการลงทุน ที่จำเป็นต่อการบรรลุวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ ระยะ ๒๐ ปีมีข้อจำกัดได้

ในประเด็นต่อมา ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานครยังมีได้จัดเตรียมงบประมาณสำหรับภาระผูกพันที่มองไม่เห็น (Contingent Liabilities) ไว้เพียงพอ อาทิ รายจ่ายสำหรับการรับมือกับภัยพิบัติที่นับแต่จะมีปริมาณบ่อยครั้งและ / หรือรุนแรงมากขึ้น รายจ่ายสำหรับบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (Pension) รายจ่ายอันเกิดจากการดำเนินคดีความ ที่กรุงเทพมหานครต้องคดีใช้ ฯลฯ การที่กรุงเทพมหานครมิได้จัดเตรียมงบประมาณเพื่อการดังกล่าวเหล่านี้ไว้ อาจส่งผลทำให้การดำเนินภารกิจพื้นฐานในการจัดบริการสาธารณะ การบังคับใช้กฎหมาย หรือการดำเนินโครงการพัฒนาตามประเด็นวิสัยทัศน์ด้านต่างๆ อาจสะดุดได้ และจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

กล่องข้อมูลที่ ๒ ประเด็นท้าทายด้านการบริหารงบประมาณรายจ่าย

- การเบิกจ่ายงบประมาณขาดประสิทธิภาพล่าช้า และเสียโอกาสต่อการพัฒนา
- กรุงเทพมหานครยังไม่มีการจัดทำแผนงบประมาณสำหรับการซ่อมบำรุงอย่างเพียงพอ
- ยังไม่มีการจัดเตรียมงบประมาณสำหรับ

รายจ่ายประเภทภาระผูกพันที่มองไม่เห็น (Contingencies) ไว้เพียงพอ อาทิ รายจ่ายบำเหน็จบำนาญ รายจ่ายสำหรับภัยพิบัติ ฯลฯ

- ยังมีรายจ่ายบางประเภทที่บริหารอยู่นอกระบบงบประมาณและสำนักการคลังยังไม่สามารถตรวจสอบหรือติดตามได้
- ยังไม่มีการวางแผนประมาณการรายจ่าย

ในระยะปานกลาง - ระยะยาว ทั้งแผนงบประมาณสำหรับการลงทุน และแผนงบประมาณสำหรับรายจ่ายประจำต่าง ๆ

ในประการสุดท้ายเป็นผลเนื่องจากการมีระบบวางแผนงบประมาณในระยะสั้น และมีใช้ระบบงบประมาณที่ครอบคลุมรายจ่ายทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร (Non-Comprehensive Budget Planning) ส่วนงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครจึงมีรายการใช้จ่ายงบประมาณนอกระบบ (Off-Budget Spending) ซึ่งปัจจุบันยังไม่สามารถประมาณการได้อย่างชัดเจนว่ามีจำนวนเท่าใด ผลที่เกิดขึ้นจากการมีระบบวางแผนงบประมาณแบบแยกส่วน ที่ให้อิสระแก่ส่วนงาน / สำนัก ที่มีรายได้ของตนเอง สามารถนำเงินรายได้ไปบริหารนอกระบบงบประมาณได้ จึงทำให้การควบคุมทางด้านงบประมาณผ่านกลไกทางด้านนิติบัญญัติ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ขาดการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณทั้งหมด และส่งผลให้การควบคุมรักษาวินัยด้านการใช้จ่ายงบประมาณขาดความชัดเจน

นอกจากนี้แล้ว การวางแผนงบประมาณที่คำนึงถึงผลการใช้จ่ายในระยะสั้น ยังเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนการเงินการคลังที่รองรับต่อการพัฒนาเมืองกรุงเทพฯ ในระยะยาว โดยเฉพาะการวางแผนทางการเงินและงบประมาณสำหรับโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ ที่จำเป็นต่อการบรรลุวิสัยทัศน์กรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี อาทิ การไม่สามารถระดมทรัพยากรได้เพียงพอในระยะเวลาอันเหมาะสม ต่อการริเริ่มโครงการลงทุน จนส่งผลให้ต้องชะลอหรือยุบเลิกโครงการดังนี้เป็นต้น ด้วยเหตุนี้หากสามารถวางแผนการ

จัดทำงบประมาณในระยะสั้น - ระยะปานกลาง - ระยะยาว ทั้งส่วนที่เป็นรายจ่ายประจำ รายจ่ายเพื่อการลงทุน และการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ได้อย่างเพียงพอแล้ว ย่อมมีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินภารกิจด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

๓. ความท้าทายในด้านการบริหารภาระหนี้และภาระผูกพันของ กทม.

ปัญหาท้าทายที่สำคัญที่ทำให้กรุงเทพมหานครยังไม่สามารถเดินหน้าในการจัดเตรียมทรัพยากรเพื่อการลงทุนได้ก็คือ การไม่ทราบฐานะทางการเงินการคลังที่แท้จริงของหน่วยงาน ทุกวันนี้ระบบการคลังและงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ได้ให้อิสระแก่ส่วนงาน / สำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครในการก่อหนี้หรือการสร้างภาระผูกพันระยะยาวหรือการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างได้เอง ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาระผูกพันทางการเงินการคลังทั้งหลายเหล่านี้ อยู่กระจัดกระจายตามส่วนงาน / สำนักต่าง ๆ ที่ได้ก่อหนี้หรือภาระผูกพันไว้ และสำนักการคลัง (โดยสำนักเศรษฐกิจการคลัง) ไม่มีข้อมูลรวมดังกล่าว ส่งผลทำให้ไม่สามารถประเมินได้อย่างตรงไปตรงมาว่า ภาระหนี้หรือภาระผูกพันของกรุงเทพมหานครมีมากน้อยเพียงใด ภาระผูกพันทางการเงินเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องขององค์กรมากน้อยเพียงใด และผลทำให้เกิดความยากลำบากในการประเมินว่า กรุงเทพมหานครจะมีขีดความสามารถในการกู้เงินในระยะยาวเพิ่มเติม เพื่อนำเงินมาลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ได้มากน้อยเพียงใด เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงย่อมส่งผลกระทบต่อการริเริ่มโครงการพัฒนาใหม่ ๆ ของกรุงเทพมหานครด้วย

กล่องข้อมูลที่ ๓ ประเด็นท้าทายด้านการบริหาร การหนี้และการผูกพันของกรุงเทพมหานคร

- สำนักการคลังยังไม่ทราบภาระผูกพันต่าง ๆ ทั้งหมดที่หน่วยงานต่าง ๆ ของ กทม. ได้ทำสัญญาไว้หรือก่อภาระผูกพันเหล่านั้นไว้
- การประเมินฐานะทางการเงินสำหรับการทำสัญญาก่อนนี้ผูกพัน กระทำแบบเฉพาะกิจเป็นรายโครงการ / ประเภทการใช้จ่าย ขาดการมองในภาพรวม (Comprehensive Fiscal Position Analysis)
- กทม. เคยมีแนวคิดการกู้เงินในระยะยาว เพื่อนำมาลงทุน แต่ปัจจุบันยังไม่มีการจัดทำแนวนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องนี้ ไม่มีแผนการ / ไม่มีการเตรียมการในการวิเคราะห์โครงการ ชัดความสามารถในการชำระหนี้ และการศึกษาถึงช่องทาง - แหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ฯลฯ

แม้ว่าในอดีตคณะผู้บริหาร กทม. มีดำริที่จะก่อหนี้ในระยะยาว ด้วยการจำหน่ายพันธบัตร กรุงเทพมหานคร และมีการศึกษาเตรียมการด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นช่องทางการระดมทุนสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาขนาดใหญ่แล้ว ก็ตาม แต่แนวคิดดังกล่าวมิได้รับการผลักดันหรือสานต่อจนเกิดผลในทางปฏิบัติแต่ประการใด อีกทั้งแนวนโยบายในการกู้เงินระยะยาวของกรุงเทพมหานคร ก็ยังมิได้รับการกำหนดขึ้นให้เกิดความชัดเจน สำนักหรือส่วนงานต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร จึงยังไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติในเรื่องนี้ อาทิ แนวทางในการพัฒนาโครงการลงทุน

ช่องทางในการระดมทุนผ่านรัฐบาล หรือ ตลาดเงิน - ตลาดทุน การประเมินขีดความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Bearing Capacity) ของกรุงเทพมหานคร เป็นต้น ข้อจำกัดเหล่านี้ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ของกรุงเทพมหานครในอนาคต อีกทั้งสำนักงานคลังเองก็ยังไม่มีความริเริ่มการพัฒนานโยบายดังกล่าวในปัจจุบันแต่ประการใด

๔. ความท้าทายในด้านมาตรฐานการเงินและการบัญชี

ปัจจุบันสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดนโยบายและมาตรฐานการบัญชีตามหลักสากลที่เป็นที่ยอมรับ (Generally Accepted Accounting Practices) มีการจัดทำผังบัญชีมาตรฐานไว้ และมีการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ (database) ในการบันทึกบัญชีและการบริหารงบประมาณรายจ่าย^๑ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติกลับพบว่า การบันทึกบัญชีรายการเบิกจ่ายจำนวนหนึ่ง มิได้ลงบันทึกตามรายการบัญชีที่กำหนด และพบว่าการนำรายการเบิกจ่ายไปตัดยอดเงินงบประมาณในแผนงาน / โครงการต่าง ๆ นั้น มิได้ดำเนินการให้สอดคล้องกัน ผลที่เกิดขึ้นก็คือ การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณไม่สามารถทำได้โดยตรงไปตรงมา

นอกจากนี้ สำนักการคลังใช้ระบบการกระจายอำนาจในการบันทึกบัญชีรายจ่ายให้แก่สำนัก / ส่วนงานเป็นผู้ดำเนินการกันเอง จึงส่งผลให้การลงบัญชีค่าใช้จ่ายของสำนักต่าง ๆ มีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน

^๑ อาทิ คู่มือการบัญชีกรุงเทพมหานคร: ฉบับบัญชีส่วนกลาง, คู่มือการบัญชีกรุงเทพมหานคร: ฉบับบัญชีหน่วยงาน และ คู่มือการบัญชีกรุงเทพมหานคร: ฉบับสมุดบัญชี ทะเบียน และรายงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน ซึ่งจัดทำโดยกองบัญชี สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๕ เป็นต้น

อีกทั้งหน่วยงานที่เบิกจ่ายงบประมาณ ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจนว่ารายการค่าใช้จ่ายมีอะไรบ้าง มีการบันทึกบัญชีถูกต้องตามแนวทาง และมาตรฐานการบัญชีของสำนักการคลังที่กำหนดขึ้นหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ย่อมส่งผลให้การวิเคราะห์ต้นทุนการดำเนินการ และการประเมินประสิทธิภาพของการใช้งบประมาณ จึงไม่สามารถกระทำได้ ข้อมูลไม่สามารถสะท้อนถึงต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการและแผนงานต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง และกลายเป็นช่องว่างของระบบข้อมูลทางบัญชี ที่อาจเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตในการเบิกจ่ายงบประมาณได้ ดังนี้ เป็นต้น

กล่องข้อมูลที่ ๔ ประเด็นท้าทายด้านมาตรฐานการเงินการบัญชี

- แม้จะมีนโยบายว่าการจัดทำบัญชีของ กทม. เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับ (GAAP) แต่พบว่า การบันทึกบัญชี / รายการเบิกจ่ายมิได้ยึดถือปฏิบัติเคร่งครัด
- การบันทึกบัญชีมิได้ตรวจทานกับรายการงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ
- ใช้ระบบกระจายอำนาจในการบันทึกข้อมูลการบัญชีและการเบิกจ่ายให้แก่สำนักต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยเบิกจ่าย และมีได้มีการตรวจทานความถูกต้องในการบันทึกบัญชี โดยสำนักต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด
- ระบบการบันทึกข้อมูลรายจ่ายเปิดโอกาสให้มีการโยกรายการเบิกจ่ายในหมวดเดียวกันได้ ส่งผลทำให้การติดตามประเมินผลการเบิกจ่าย เปรียบเทียบกับแผนงานมีข้อจำกัด

- ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการเงินการบัญชี ไม่รองรับต่อการลงบันทึกบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรฐานสากล
- ข้อมูลรายจ่ายในแผนงาน / โครงการต่าง ๆ จึงมีใช้ตัวเลขที่แท้จริง การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ จึงอาจคลาดเคลื่อน และนำไปสู่การประเมินฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรในภาพรวมเกิดความผิดพลาด
- การตรวจสอบภายในกระทำอย่างจำกัดในด้านเนื้อหาการตรวจสอบ (เน้น Financial Audit) ยังไม่ทั่วถึง และผลการตรวจสอบมิได้รับความสำคัญ / ความสนใจจากหน่วยรับตรวจมากนัก

ด้วยเหตุนี้ แนวปฏิบัติทางด้านการบันทึกบัญชี และการบริหารงบประมาณรายจ่ายของส่วนงานต่าง ๆ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงโดยเร่งด่วน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณของส่วนงาน / สำนักต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง โปร่งใสตรวจสอบได้ และให้ข้อมูลที่สำคัญ สำหรับการตรวจสอบการเบิกจ่ายงบประมาณ และสามารถนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน และการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนงาน และของภาพรวมของกรุงเทพมหานครได้ต่อไป

ในประเด็นสุดท้าย การตรวจสอบภายในโดยสำนักตรวจสอบภายใน ยังคงกระทำอย่างจำกัดในด้านเนื้อหาการตรวจสอบ (เน้นการตรวจสอบด้านการเงินการบัญชีหรือ Financial Audit) ยังไม่ทั่วถึง และผลการตรวจสอบมิได้รับความสำคัญ / ความสนใจจากหน่วยรับตรวจมากนัก

สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะการมีบุคลากรด้านการตรวจสอบที่จำกัด และมุ่งเน้นการตรวจสอบเพื่อดูการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือข้อระเบียบต่าง ๆ เป็นหลัก จึงทำให้หน่วยรับตรวจเกิดความรู้สึกว่าถูกจับผิดและไม่ให้ความร่วมมือมากนัก นอกจากนี้ การตรวจสอบที่เน้นการตรวจสอบในเชิงปฏิบัติการในด้านการเงินการบัญชี ยังมีได้ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในระยะยาวแต่อย่างใด ผลการตรวจสอบต่าง ๆ จึงมิได้รับความสนใจมากนักจากหน่วยรับตรวจ ในการนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาประสิทธิภาพประสิทธิผลในการทำงานแต่อย่างใด

๕. ความท้าทายในด้านแนวนโยบายในการบริหารการเงินการคลังของ กทม.

ภาพรวมการบริหารการเงินการคลังของกรุงเทพมหานคร ยังมีลักษณะกระจัดกระจาย (Fragmented) หากแต่เป็นอิสระของแต่ละส่วนงาน/กองในการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และตัวชี้วัดการดำเนินงานของตนเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงานด้านการเงินการคลัง และการงบประมาณ จะให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายหลักเฉพาะของส่วนงานหรือของกองตนเอง (Depart Mentation) และเน้นการดำเนินงานประจำของหน่วยงานตนเอง (Routine Operation) หรือการแก้ไขปัญหาแบบวันต่อวัน โดยที่มิได้ให้ความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายในภาพรวม ของงานด้านการเงินการคลังและการงบประมาณในระยะยาวของกรุงเทพมหานคร (BMA's Overall Fiscal Accountability) ซึ่งเป็นภารกิจด้านการบริหารประการสำคัญ ต่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระยะยาวของกรุงเทพมหานคร

กล่องข้อมูลที่ ๕ ประเด็นท้าทายด้านแนวนโยบาย บริหารการเงินการคลังของกรุงเทพมหานคร

- ตัวชี้วัดด้านการเงินการคลังในปัจจุบัน เป็นของระดับหน่วยปฏิบัติการ (ระดับ กอง) ยังไม่มีการพัฒนาตัวชี้วัดในภาพรวมของสำนักการคลัง งานของแต่ละ กองจึงดำเนินการแยกจากกัน ไม่มีระบบ รวมศูนย์ความรับผิดชอบในการดำเนินงาน (Overall / Pooled Accountability) ของระบบงานด้านการเงินการคลัง กทม.
- การติดตามประเมินฐานะทางการเงินของ กทม. อยู่ในความดูแลของสำนักงบประมาณ ทำให้การควบคุมการเบิกจ่ายเงินของสำนักการคลังไม่สามารถ กระทบได้ สำนักการคลังจึงทำหน้าที่ในเชิงปฏิบัติการด้านการเงิน - การบัญชี เป็นหลัก แต่ยังมีได้ทำหน้าที่เชิงนโยบาย และการวางแผนการเงินการคลัง
- ข้อมูลเศรษฐกิจการคลังที่มีอยู่เป็น รายงานตามแบบแผนทั่วไป ยังไม่เข้มข้น หรือมีตัวแปร / ประเภทข้อมูลมากเพียงพอ สำหรับใช้ในการวางแผนประมาณการ รายรับ - รายจ่ายในการจัดบริการ สาธารณะ / การลงทุนของกรุงเทพมหานคร
- สำนักการคลังยังมิได้มีแผนการที่จะริเริ่ม โครงการ / มาตรการใด ๆ เพื่อรองรับ การดำเนินงานตามประเด็นนโยบายของ

ผู้บริหารฝ่ายการเมือง จึงมีลักษณะ บริหารงานเชิงรับ และอาจไม่ทันต่อการ พัฒนาเมืองกรุงเทพฯ (งานบางส่วนอยู่ ในความรับผิดชอบของสำนักงบประมาณ กทม.)

ผลลัพธ์จากการบริหารงานในระดับปฏิบัติ การแบบแยกส่วน จึงทำให้สำนักการคลังไม่ได้ กำหนดทิศทางที่ชัดเจน ในการบริหารการเงิน การคลังในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร ไม่มีตัว ชี้วัดผลสำเร็จในระดับยุทธศาสตร์รวมด้านการ เงินการคลังขององค์กร ขาดการวางแผนและ แรงจูงใจที่จะพัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการเงิน การคลัง และข้อมูลทางเศรษฐกิจที่จำเป็นสำหรับ การวางแผนจัดบริการสาธารณะและ / หรือการ พัฒนากรุงเทพฯ ในระยะยาว และขาดการจัดทำ แผนรองรับด้านการเงินการคลังในเชิงรุก สำหรับ การขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของเมือง กรุงเทพฯ ท้ายที่สุดจึงส่งผลทำให้สำนักการคลัง มีบทบาทในการดำเนินภารกิจแก้ไขปัญหา เชิงปฏิบัติการประจำวัน และขาดแรงจูงใจที่จะ วางแผนด้านการเงินการคลังในเชิงรุก (Progressive Fiscal Plan) ที่รองรับต่อการริเริ่ม นโยบายพัฒนาของฝ่ายบริหารกรุงเทพมหานคร ที่ต่อเนื่อง

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๔.๑ กรุงเทพมหานครสามารถรักษาวินัยทางการเงินการคลัง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. มีแผนรักษาวินัยทางการเงินการคลังของกรุงเทพมหานคร	มี	มี	มี	มี
๒. สัดส่วนภาระหนี้ระยะยาวต่อรายได้รวมของกรุงเทพมหานคร	มากกว่า ร้อยละ ๕๐	มากกว่า ร้อยละ ๗๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๐๐	มากกว่า ร้อยละ ๑๒๕
๓. สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ต่อรายจ่ายรวม (Debt Service Ratio)	มากกว่า ร้อยละ ๑๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๕
๔. สัดส่วนรายได้จากภาษีท้องถิ่นที่จัดเก็บเองต่อรายได้รวม	น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๔๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐
๕. สัดส่วนของลูกหนี้ภาษีท้องถิ่นค้างชำระต่อรายได้ภาษีท้องถิ่นที่จัดเก็บเอง	มากกว่า ร้อยละ ๑๐	มากกว่า ร้อยละ ๕	มากกว่า ร้อยละ ๕	มากกว่า ร้อยละ ๕
๖. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ของกรุงเทพมหานคร	๒ - ๓ เท่า	๓ - ๕ เท่า	น้อยกว่า ๕ เท่า	น้อยกว่า ๕ เท่า
๗. ระดับเงินสะสมต่อรายจ่ายประจำปีของกรุงเทพมหานคร	น้อยกว่า ร้อยละ ๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๔.๑.๑ ส่งเสริมการรักษาวินัยทางการเงินการคลังของ กทม.	๑. มีการจัดทำและบังคับใช้กรอบวินัยทางการเงินการคลังกรุงเทพมหานคร	มี	มี	มี	มี
	๒. มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงินการคลังและได้รับการทบทวน / ปรับปรุงเป็นประจำทุกปี	มี	มี	มี	มี

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๓. มีการจัดทำ งบประมาณสำหรับ รายจ่ายผูกพันที่มอง ไม่เห็นหรือสำหรับ การรับมือกับเหตุการณ์ ฉุกเฉิน	มี	มี	มี	มี
	๔. ร้อยละของการเบิก จ่ายสำหรับภาระผูกพัน ที่มองไม่เห็น / รายจ่าย ฉุกเฉิน ที่สามารถดำเนิน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้ตามกำหนดเวลา	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕
	๕. สัดส่วนรายจ่ายจริง สำหรับภาระผูกพันที่มอง ไม่เห็น / รายจ่ายฉุกเฉิน ต่อยอดการประมาณการ รายจ่ายในส่วนนี้	มากกว่า ร้อยละ ๑๐๐.๐	มากกว่า ร้อยละ ๑๐๐.๐	มากกว่า ร้อยละ ๑๐๐.๐	มากกว่า ร้อยละ ๑๐๐.๐
๗.๕.๑.๒ ปรับปรุง ประสิทธิภาพการบริหารจัด เก็บภาษีท้องถิ่น	๑. จัดทำแผนพัฒนา รายได้โดยการปรับปรุง ประสิทธิภาพการจัดเก็บ ภาษีท้องถิ่น	มี	มี	มี	มี
	๒. ร้อยละของพื้นที่ที่ได้ รับการสำรวจ / ปรับปรุง แผนที่ภาษีตามเวลาที่ กำหนด	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕
	๓. ร้อยละของผลการจัด เก็บรายได้ภาษีท้องถิ่น ต่อยอดประมาณการ รายได้จากภาษีท้องถิ่น	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕
	๔. อัตราการ เปลี่ยนแปลงของรายได้ ภาษีท้องถิ่นที่จัดเก็บเอง ในแต่ละปี (%)				

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๕. อัตราการขยายตัวของรายได้ท้องถิ่นที่จัดเก็บเองต่ออัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในกรุงเทพมหานคร (ค่าความยืดหยุ่นของภาษีท้องถิ่นต่อ GPP ของกรุงเทพมหานคร)	น้อยกว่า ๑.๐	น้อยกว่า ๑.๐	น้อยกว่า ๑.๐	น้อยกว่า ๑.๐
	๖. สัดส่วนลูกหนี้ภาษีท้องถิ่นในปีงบประมาณต่อรายได้ภาษีท้องถิ่นที่จัดเก็บเอง	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๕
๗.๔.๑.๓ พัฒนารายได้ประเภทใหม่ ๆ	๑. ประเภทรายได้ภาษีท้องถิ่นใหม่ที่มีการจัดเก็บจริงตามแผนที่กำหนด	>๓ ประเภท (ค่าบำบัดน้ำเสีย + ภาษีโรงแรม + ภาษีน้ำมัน/ ยาสูบ)	>๕ ประเภท	จัดเก็บต่อเนื่อง	จัดเก็บต่อเนื่อง
	๒. ร้อยละของการจัดเก็บรายได้ภาษีท้องถิ่นประเภทใหม่เทียบกับยอดประมาณการรายได้ภาษีท้องถิ่นประเภทใหม่	น้อยกว่า ๖๐	น้อยกว่า ๗๕	น้อยกว่า ๙๐	น้อยกว่า ๙๐
	๓. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากภาษีท้องถิ่นประเภทใหม่ที่จัดเก็บ (%)	ควรเพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร			
	๔. ประเภทรายได้ใหม่จากภาษีจัดสรร / ภาษีแบ่งที่ได้รับจากรัฐบาล	น้อยกว่า ๑ ประเภท (ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแรงงานต่างด้าว)	น้อยกว่า ๓ ประเภท	จัดเก็บต่อเนื่อง	จัดเก็บต่อเนื่อง

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๕. อัตราการขยายตัวของรายได้จากภาษีจัดสรร / ภาษีแบ่งจากรัฐบาล (%)				
๗.๕.๑.๔ พัฒนารายได้จากทรัพย์สินและการลงทุน	๑. จัดทำแผนการบริหารทรัพย์สินและการแผนการลงทุนของกรุงเทพมหานคร	มี	มี	มี	มี
	๒. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของรายได้จากทรัพย์สินและการลงทุน	ควรเพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร			
	๓. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI, ROA) โดยเฉลี่ยต่อปี	น้อยกว่าร้อยละ ๓	น้อยกว่าร้อยละ ๗	น้อยกว่าร้อยละ ๗	น้อยกว่าร้อยละ ๗
	๔. สัดส่วนหรือปริมาณการลงทุน / การร่วมทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจบริการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร				
	๕. มูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกปล่อยว่างหรือมิได้ใช้ประโยชน์ (Idle Assets)				
	๖. ร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกปล่อยว่างหรือมิได้ใช้ประโยชน์ (Idle Assets) ต่อมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร	มากกว่าร้อยละ ๕๐	มากกว่าร้อยละ ๓๐	มากกว่าร้อยละ ๑๕	มากกว่าร้อยละ ๑๐
๗.๕.๑.๕ พัฒนาประสิทธิภาพของการเบิกจ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. พัฒนาระบบข้อมูลผู้รับเหมา / Contractors ให้เป็นปัจจุบันทุกปี	มี / ทำ	มี / ทำ	มี / ทำ	มี / ทำ
	๒. ปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพทุก ๆ ๕ ปี	มี / ทำ	มี / ทำ	มี / ทำ	มี / ทำ

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๓. ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อการจัดบริการสาธารณะ / การดำเนินภารกิจพื้นฐานเปรียบเทียบกับตัวเลขการประมาณการรายจ่าย	น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	น้อยกว่าร้อยละ ๙๕	น้อยกว่าร้อยละ ๙๕	น้อยกว่าร้อยละ ๙๕
	๔. ร้อยละของการเบิกจ่ายเงินที่ดำเนินการเรียบร้อยภายในกำหนดเวลา	น้อยกว่าร้อยละ ๙๕	น้อยกว่าร้อยละ ๙๕	น้อยกว่าร้อยละ ๙๕	น้อยกว่าร้อยละ ๙๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๓.๔.๒ กรุงเทพมหานครสามารถบริหารงบประมาณรายรับ - รายจ่ายและการบริหารการเงินการบัญชีแบบองค์รวม (Comprehensive Revenue, Spending and Financial Management) และพัฒนาตัวชี้วัดการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังและการงบประมาณในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. มีระบบงบประมาณรายจ่ายและการควบคุมการเบิกจ่ายแบบเป็นองค์รวมของกรุงเทพมหานคร	มี	มี	มี	มี
๒. มีระบบบริหารงบประมาณรายรับแบบเป็นองค์รวมและสามารถแสดงยอดรายรับทั้งจากในงบประมาณและนอกงบประมาณได้	มี	มี	มี	มี
๓. มีระบบข้อมูลทางการเงินการบัญชีและทรัพย์สินแบบองค์รวมของกรุงเทพมหานคร และสามารถรายงานฐานะทางการเงินแบบองค์รวมของกรุงเทพมหานคร (Consolidated BMA's Financial Reports) ภายใน ๙๐ วันหลังจากวันสิ้นสุดปีงบประมาณ	มี	มี	มี	มี

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๔. ร้อยละของการเบิกจ่ายเงินนอก ระบบงบประมาณที่ไม่ได้ถูกแสดงใน รายจ่ายรวมของกรุงเทพมหานคร ต่อรายจ่ายรวมทั้งหมดของ กรุงเทพมหานคร	มากกว่า ร้อยละ ๒๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๐	ร้อยละ ๐
๕. ร้อยละของรายได้ที่มีได้ปรากฏ อยู่ในเอกสารงบประมาณต่อรายได้ รวมทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร	มากกว่า ร้อยละ ๒๕	มากกว่า ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๐	ร้อยละ ๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๕.๒.๑ พัฒนาระบบ บริหารการเงินการคลัง แบบองค์รวมเพื่อการ ตัดสินใจในระดับนโยบาย	๑. มีระบบงบประมาณ รายจ่ายและการควบคุม การเบิกจ่ายแบบเป็นองค์ รวมของกรุงเทพมหานคร	มี	มี	มี	มี
	๒. มีระบบบริหาร งบประมาณรายรับแบบ เป็นองค์รวมและสามารถ แสดงยอดรายรับทั้งจาก ในงบประมาณและ นอกงบประมาณได้	มี	มี	มี	มี
	๓. มีระบบข้อมูลเกี่ยวกับ ภาระหนี้ / ภาระผูกพัน ของกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานในสังกัด ที่ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และเชื่อถือได้	มี	มี	มี	มี
	๔. ร้อยละของการเบิก จ่ายเงินนอกกระบบ งบประมาณที่ไม่ได้ถูกแสดง ในรายจ่ายรวมของ กรุงเทพมหานครต่อ รายจ่ายรวมทั้งหมดของ กรุงเทพมหานคร	มากกว่า ร้อยละ ๒๕	มากกว่า ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๐	ร้อยละ ๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๕. ร้อยละของรายได้ที่มีได้ปรากฏอยู่ในเอกสารงบประมาณต่อรายได้รวมทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร	มากกว่า ร้อยละ ๒๕	มากกว่า ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๐	ร้อยละ ๐
๗.๔.๒.๒ พัฒนาระบบข้อมูลเศรษฐกิจการคลังที่จำเป็นเพื่อการตัดสินใจ	๑. จัดทำแผนพัฒนาฐานข้อมูลที่จำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากรสำหรับการวางแผนจัดบริการสาธารณะและการลงทุนของกรุงเทพมหานคร	มี	มี	มี	มี
	๒. สัดส่วนของประเภทข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผนของกรุงเทพมหานครแต่ไม่ได้ถูกรวบรวมอยู่ในฐานข้อมูลเศรษฐกิจการคลังกรุงเทพมหานคร	มากกว่า ร้อยละ ๑๐	มากกว่า ร้อยละ ๕	มากกว่า ร้อยละ ๕	มากกว่า ร้อยละ ๕
	๓. ร้อยละของข้อมูล / ตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันทุกปี	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๔.๓ ปรับปรุงมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านการเงินการบัญชี การงบประมาณ และการตรวจสอบควบคุมภายในให้ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. มีแผนการตรวจสอบและแผนการพัฒนาระบบควบคุมภายในตามแนวทางที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดขึ้น	มี	มี	มี	มี

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๒. ร้อยละของหน่วยรับตรวจที่ ถูกสุ่มตรวจต่อปีเทียบกับจำนวน หน่วยรับตรวจทั้งหมด	น้อยกว่า ร้อยละ ๒๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐
๓. ร้อยละของข้อเสนอแนะ การตรวจสอบที่ได้รับการนำไป ปฏิบัติโดยหน่วยรับตรวจ	น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕
๔. แผนงบประมาณเพื่อการลงทุน / การพัฒนาถูกจัดทำขึ้นโดยผ่าน กระบวนการมีส่วนร่วม / การตรวจสอบจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder)	-	ทุกปี	ทุกปี	ทุกปี
๕. รายงานทางการเงินการบัญชี ของ กทม. ได้รับการรับรอง การตรวจสอบจาก สตง. หรือ ผู้ตรวจบัญชีที่รับอนุญาต	ทุกปี	ทุกปี	ทุกปี	ทุกปี
๖. ร้อยละของบัญชีที่บันทึกรายการ ไม่ตรงตามรายการงบประมาณที่ได้ รับอนุมัติ	มากกว่า ร้อยละ ๒๐	มากกว่า ร้อยละ ๑	มากกว่า ร้อยละ ๑	มากกว่า ร้อยละ ๑
๗. มีระบบข้อมูลทางการเงินการ บัญชีเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจใน เชิงนโยบายพัฒนากรุงเทพมหานคร และ / หรือเพื่อกำหนดนโยบาย งบประมาณและการจัดหารายได้ ของกรุงเทพมหานคร	มี	มี	มี	มี

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๔.๓.๑ ส่งเสริม ความโปร่งใสและการ ตรวจสอบได้ด้านการเงิน การคลังจากทุกภาคส่วน	๑. จัดตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบจาก ผู้แทนภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก กรุงเทพมหานคร	มี / จัดตั้ง	มี / จัดตั้ง	มี / จัดตั้ง	มี / จัดตั้ง

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
	๒. จัดทำแผนการตรวจสอบกำหนดขอบเขตเนื้อหาและ ความถี่ในการตรวจสอบ ให้มีความครอบคลุม หน่วยรับตรวจอย่างเพียงพอ (ตรวจสอบการเงินการบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ การตรวจสอบ ความคุ้มค่า - การจัดการ ฯลฯ)	มี/จัดทำ - ทบทวน ทุก ๆ ปี	มี/จัดทำ - ทบทวน ทุก ๆ ปี	มี/จัดทำ - ทบทวน ทุก ๆ ปี	มี/จัดทำ - ทบทวน ทุก ๆ ปี
	๓. แผนการทบทวน / ปรับปรุงมาตรฐานทางบัญชีให้เป็นไปตามหลัก การสากลเป็นประจำทุกปี	มี	มี	มี	มี
	๔. รายงานข้อมูลต้นทุนการจัดบริการสาธารณะ ของกรุงเทพมหานคร สู่สาธารณะ	น้อยกว่า ๕ ประเภทหลัก	น้อยกว่า ๑๐ ประเภทหลัก	น้อยกว่า ๒๐ ประเภทหลัก	น้อยกว่า ๕๐ ประเภทหลัก
๗.๔.๓.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดทำแผนงบประมาณของ กทม.	๑. ศึกษาแนวคิดและพัฒนาระบบ / กระบวนการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม	มี/จัดทำ	-	-	-
	๒. ใช้ระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร	ทดลองใช้ในพื้นที่นำร่อง	ใช้ใน ระดับชุมชน	ใช้ใน ระดับเขต	ใช้ใน ระดับ กรุงเทพฯ

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๕.๔ กรุงเทพมหานครสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองด้วยการบริหารการเงินการคลังและการงบประมาณในเชิงรุก

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. มีแผนงบประมาณสำหรับรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (รวมรายจ่ายซ่อมบำรุง)	มี	มี	มี	มี
๒. มีแผนการจัดหาเงินและแหล่งระดมทุนเพื่อการพัฒนาเมืองกรุงเทพฯ รวมทั้งมีการจัดทำแผนสำรองเพื่อรับมือกับความผันผวนของตลาดเงินตลาดทุน	มี	มี	มี	มี
๓. ร้อยละของโครงการลงทุน / การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่ดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด (จำนวนโครงการ - รายการและมูลค่า)	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕
๔. ร้อยละของจำนวนอุปกรณ์ / ครุภัณฑ์ที่ได้รับการซ่อมบำรุงตามแผนที่กำหนด	น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๕.๔.๑ ส่งเสริมศักยภาพในการจัดทำแผนการเงินการคลังเพื่อการลงทุนในระยะยาว (Fiscal Plan)	๑. จัดทำแผนการเงินการคลัง (แผนรายได้ - รายจ่าย) เพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานครในระยะยาว	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ
๗.๕.๔.๒ ส่งเสริมการก่องหนเพื่อการลงทุนในระยะยาวของ กทม.	๒. จัดทำแผนการก่องหนเพื่อการลงทุนในระยะยาว	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ
๗.๕.๔.๓ พัฒนาศักยภาพในการบริหารและการรายงานข้อมูลทางการเงินการคลังเพื่อการตัดสินใจในระยะยาว	๓. จัดทำรายงานการประเมินขีดความสามารถในการก่องหนเป็นประจำทุกปี	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๔.๔.๔ สนับสนุนการใช้ มาตรการทางภาษีเพื่อ สิ่งแวดล้อม สร้างเมือง ให้น่าอยู่และปลอดภัย	๔. จัดทำรายงานหนี้ สาธารณะและการบริหาร สัญญาเงินกู้เป็นประจำ ทุกปี	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ
	๕. ร้อยละของโครงการ ลงทุนที่เข้าถึงแหล่งเงินกู้ ในจำนวนเงินที่ต้องการ และระยะเวลาที่กำหนด ในแผนการลงทุนระยะ ยาวของกรุงเทพมหานคร	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐
	๖. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ สำหรับโครงการลงทุน เปรียบเทียบกับอัตรา ดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับ ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) ในตลาด	น้อยกว่า ร้อยละ -๑.๐	น้อยกว่า ร้อยละ -๑.๐	น้อยกว่า ร้อยละ -๑.๐	น้อยกว่า ร้อยละ -๑.๐
	๗. พัฒนาระบบรายงาน ข้อมูลการเงินการคลัง และการบัญชีเพื่อ สนับสนุนการตัดสินใจ เชิงนโยบาย ของคณะผู้บริหาร กรุงเทพมหานคร	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ	มี / จัดทำ
	๘. ปรับปรุง / พัฒนา โครงสร้างองค์กรภายใน กรุงเทพมหานครเพื่อ สนับสนุนการบริหารการ คลังและงบประมาณที่มี ประสิทธิภาพประสิทธิผล	ทบทวน / ปรับปรุงโครงสร้างทุก ๕ ปี			
	๙. การประกาศใช้ มาตรการทางภาษีอากร เพื่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาเมืองกรุงเทพฯ อย่างยั่งยืน	การเก็บ ภาษีสิ่ง แวดล้อม	การจูงใจทางภาษีเพื่อการพัฒนา ให้เป็นมหานครปลอดภัยและ มหานครสีเขียว		

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) สำรวจและจัดทำแผนที่ภาษี	-	-	-	-	-
๒) พัฒนาระบบข้อมูลลูกหนี้ภาษีท้องถิ่น และมาตรการเร่งรัดการจัดเก็บรายได้ / ภาษีท้องถิ่น	-	-	-	-	-
๓) พัฒนาระบบข้อมูลผู้รับเหมา / Contractors	-	-	-	-	-
๔) พัฒนารายได้จากแหล่งภาษี / ฐานภาษีประเภทใหม่	-	-	-	-	-
๕) จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษา แนวทางการปรับปรุงส่วนแบ่งภาษี จัดสรรจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
๖) พัฒนาแผนการลงทุน / การร่วมทุน และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของ กทม.	-	-	-	-	-
๗) พัฒนาระบบข้อมูลเศรษฐกิจการคลัง ในระดับ กทม.	-	-	-	-	-
๘) พัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงบประมาณและการเงิน การบัญชีตามมาตรฐานที่ยอมรับ	-	-	-	-	-
๙) จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ภายใน	-	-	-	-	-
๑๐) พัฒนาระบบข้อมูลต้นทุน การจัดบริการสาธารณะประเภทสำคัญ	-	-	-	-	-
๑๑) พัฒนาระบบการวางแผน และ การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม	-	-	-	-	-
๑๒) พัฒนาระบบข้อมูล / ช่องทางการ เผยแพร่ข้อมูลด้านการเงินการคลัง และการใช้จ่ายงบประมาณสู่สาธารณะ	-	-	-	-	-
๑๓) พัฒนานโยบายและแนวปฏิบัติ ในการก่อกำเนิดเพื่อการลงทุน	-	-	-	-	-
๑๔) ประเมินขีดความสามารถในการ ก่อกำเนิดของกรุงเทพมหานคร	-	-	-	-	-
๑๕) พัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวกับการกู้เงิน แหล่งเงินทุน และการบริหารสัญญาเงินกู้	-	-	-	-	-

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๖) ผลักดันการใช้มาตรการทางภาษี เพื่อส่งเสริมการพัฒนากรุงเทพมหานคร ตามเป้าหมายมหานครปลอดภัย และมหานครกะทัดรัด อาทิ ภาษี สิ่งแวดล้อม ค่าธรรมเนียมการบำบัด น้ำเสีย ภาษีเพื่อการปลูกสร้าง ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น					
รวมทั้งสิ้น	-	-	-	-	-

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑) จัดทำกรอบวินัยทางการเงินการคลัง ของ กทม.	-	-	-	-	-
๒) ปรับปรุงเทคนิค / วิธีการประมาณ การรายได้	-	-	-	-	-
๓) จัดทำแผนพัฒนารายได้ของ กรุงเทพมหานคร					
๔) ปรับปรุงและพัฒนาระบบ การจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงิน	-	-	-	-	-
๕) ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพใน การใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของ กทม.	-	-	-	-	-
๕) จัดทำแผนงบประมาณแบบองค์รวม (รายรับ - รายจ่าย - รายจ่ายที่มองไม่เห็น)	-	-	-	-	-
๖) จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ทางทางการเงินการคลัง	-	-	-	-	-
๗) รวบรวมข้อมูลรายรับรายจ่าย นอกกระบบงบประมาณ	-	-	-	-	-
๘) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สิน / ภาระผูกพันของกรุงเทพมหานคร	-	-	-	-	-
๙) จัดทำแผนและพัฒนามาตรฐาน การตรวจสอบและการควบคุมภายใน	-	-	-	-	-

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑๐) ตรวจสอบและปรับปรุงระบบการบันทึกบัญชี การปฏิบัติตามมาตรฐานทางการบัญชี และการรายงานข้อมูลทางการเงินการบัญชีของหน่วยเบิกจ่าย	-	-	-	-	-
๑๑) ตรวจสอบและปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างและระบบการบริหารพัสดุของหน่วยเบิกจ่าย	-	-	-	-	-
๑๒) จัดทำแผนการเงินการคลังเพื่อการลงทุนในระยะยาว (Fiscal Plan)	-	-	-	-	-
๑๓) ปรับปรุงระบบการรายงานข้อมูลทางการเงินการคลัง การบัญชี และงบประมาณเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจลงทุน / การก่อหนี้	-	-	-	-	-
๑๔) ปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจทางการเงินการคลังของ กทม.	-	-	-	-	-
๑๕) จัดทำแผนการระดมทุนจากตลาดเงินตลาดทุน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	-	-	-	-	-

แผนการเงินการคลังเพื่อการลงทุนในระยะยาวตามประเด็นวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ ๒๕๗๕

เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินการตามแผนวิสัยทัศน์การพัฒนากทม. ระยะ ๒๐ ปี ของคณะที่ปรึกษามีความเป็นไปได้ในการดำเนินการด้านการเงินการคลัง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนการลงทุนสำหรับการดำเนินการโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เนื้อหาในส่วนนี้ประกอบไปด้วยการประมาณการด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นดังนี้

๑. Baseline Scenario หรือการประมาณการข้อมูลฐาน ซึ่งได้แก่การประเมินระดับรายรับ-รายจ่าย

ในสภาวะปกติของกรุงเทพมหานครช่วงระยะ ๒๐ ปี โดยที่มิได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการลงทุนและนโยบายการพัฒนารายได้ใหม่ ๆ แต่อย่างใด ทั้งนี้ในการประมาณการจะมีสมมติฐานว่า สภาวะเศรษฐกิจและสังคมของกรุงเทพมหานครจะเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ไม่มีเหตุการณ์ใดที่ก่อให้เกิดการชะงักงัน

แต่อย่างใดและใช้เทคนิคการประมาณการด้วยวิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ของอัตราการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังระยะ ๓ ปี (3-Year Moving Average of Percentage change)

๒. Planned Expenditure Need หรือการคาดการณ์รายจ่ายที่จำเป็นสำหรับดำเนิน

โครงการลงทุนเพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ ๒๕๗๕ ซึ่งจะใช้ข้อมูลประมาณการรายจ่ายในด้านต่าง ๆ เพื่อการบรรลุเป้าหมายสู่การเป็นมหานครแห่งเอเชียของกรุงเทพมหานครในรอบ ๒๐ ปี ดังที่ปรากฏในเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ของรายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว

๓. Planned Fiscal Capacity หรือการประเมินศักยภาพด้านการเงินการคลังสำหรับการดำเนินโครงการลงทุนของกรุงเทพมหานครในรอบ ๒๐ ปี ทั้งนี้ การประเมินศักยภาพทางการเงินการคลังนั้น จะพิจารณาจากแหล่งรายรับหลัก ๔ แหล่งคือ (i) รายได้จากภาษีอากรท้องถิ่นที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง (รวมค่าบริการค่าธรรมเนียม และรายได้เบ็ดเตล็ด) (ii) รายได้จากทรัพย์สินและการลงทุน (iii) รายได้จากภาษีแบ่ง/ภาษีจัดสรรและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และ (iv) รายรับจากการก่อหนี้ระยะยาว โดยจะกำหนดสมมติฐานการประเมินควบคู่ไปกับการดำเนินการพัฒนารายได้ / รายรับในแต่ละประเภทตามแนวทางการดำเนินการที่ได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น

ทั้งนี้ข้อมูลฐานที่ใช้ประมาณการด้านต่าง ๆ จะมาจากผลการจัดเก็บรายได้จริง และการใช้จ่ายจริงของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๕๔ (หรือ ๑๓ ปี) เนื่องจากเป็นช่วงเวลาหลังจากที่มีการกระจายอำนาจของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ที่ส่งผลให้โครงสร้างรายได้ของกรุงเทพมหานครเป็นอยู่ในปัจจุบัน และใช้เทคนิคการประมาณการด้วยวิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ของอัตราการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังระยะ ๓ ปี (3-Year Moving Average of Percentage Change) เนื่องจากข้อมูลที่มีอยู่นั้นมีจำนวนจำกัด (จำนวน ๑๓ หน่วยปี) ผลการประมาณการในแต่ละด้านมีดังนี้

การประมาณการข้อมูลฐานด้านรายรับ - รายจ่าย (Baseline Scenario)

ผลการประมาณการรายรับแต่ละประเภทและการใช้จ่ายของกรุงเทพมหานครระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๗๕ แสดงดังตารางที่ ๕๑ หน้าถัดไปในภาพรวมนั้น จะเห็นได้ว่าประมาณรายได้ของกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๗๕ จากราว ๖๘,๗๒๒.๐ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพิ่มขึ้นเป็นประมาณ ๑๔๔,๕๓๖.๑ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๕ หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๔.๒ ต่อปี โดยเฉลี่ย

ในทางกลับกัน เมื่อเทียบกับประมาณการรายจ่ายโดยใช้ข้อมูลการเบิกจ่ายจริงย้อนหลังของกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถดำเนินการได้ราวร้อยละ ๘๕ ของประมาณการรายรับต่อปี โดยเฉลี่ย เท่านั้น หรือประมาณ ๕๔,๑๗๔.๐ ล้านบาทในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นจำนวนประมาณ ๑๑๖,๕๓๘.๗ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๕ หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๔.๔ ต่อปี ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายดังกล่าวส่งผลทำให้กรุงเทพมหานครมีงบประมาณจำนวนหนึ่งสำหรับนำไปจัดทำโครงการพัฒนาหรือโครงการลงทุนเพิ่มเติมได้ราว ๑๓.๖ ถึง ๒๗.๕ พันล้านบาทต่อปี โดยที่ไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนนโยบายด้านรายได้แต่ประการใด

นอกจากนี้ หากจัดแบ่งประมาณการดุลงบประมาณของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามช่วงระยะเวลาของการจัดทำแผนวิสัยทัศน์กรุงเทพมหานครออกเป็น ๔ ช่วง จะพบว่าในช่วงที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) กรุงเทพมหานคร

จะมีงบประมาณสำหรับดำเนินการพัฒนาราว ๕๕,๘๕๐.๒ ล้านบาท (ราคา Nominal Price) ส่วนช่วงที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) กรุงเทพมหานครจะมีงบประมาณสำหรับดำเนินการพัฒนาเพิ่มเติมได้ราว ๘๒,๑๐๙.๑ ล้านบาท (ราคา Nominal Price) ช่วงที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กรุงเทพมหานครจะมีงบประมาณสำหรับดำเนินการพัฒนาเพิ่มขึ้นได้ราว ๑๑๒,๑๙๘.๔ ล้านบาท (ราคา Nominal Price) และในช่วงที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) กรุงเทพมหานครจะมีงบประมาณสำหรับดำเนินการพัฒนาเพิ่มเติมราว ๑๓๒,๐๓๖.๗ ล้านบาท (ราคา Nominal Price)

ตารางที่ ๕๑ การประมาณการข้อมูลฐานด้านรายรับ - รายจ่ายของกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๗๕

หน่วย : บาท

ปี	ประมาณการรายได้ จำแนกตามประเภทรายได้								ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการดุลงบประมาณ
	ภาษีที่จัดเก็บเอง	ค่าธรรมเนียมฯ	รายได้จากทรัพย์สิน	รายได้จากสาธารณูปโภค	เบ็ดเตล็ด	รวมรายได้ที่จัดเก็บเอง	ภาษีที่รัฐจัดเก็บให้	รวมรายได้ทั้งหมด		
๒๕๕๗	๑๑,๗๗๑.๔	๑,๔๙๕.๘	๕๗๑.๖	๒๗.๙	๒,๙๓๑.๙	๑๖,๗๙๘.๖	๕๑,๙๒๓.๔	๖๘,๗๒๒.๐	๕๕,๑๗๔.๐	๑๔,๕๔๘.๐
๒๕๕๘	๑๒,๓๕๙.๖	๑,๖๔๐.๔	๖๕๐.๙	๒๗.๔	๒,๙๖๙.๐	๑๗,๖๕๗.๒	๕๓,๕๘๐.๕	๗๑,๒๓๗.๖	๕๗,๖๓๘.๗	๑๓,๕๙๘.๙
๒๕๕๙	๑๒,๘๕๕.๘	๑,๗๕๕.๑	๖๔๗.๑	๒๖.๑	๓,๓๖๖.๖	๑๘,๖๐๙.๗	๕๗,๙๕๙.๙	๗๖,๕๖๙.๖	๖๑,๑๐๓.๔	๑๕,๔๖๖.๒
๒๕๖๐	๑๓,๔๑๓.๓	๑,๘๘๘.๔	๖๙๘.๗	๒๕.๔	๓,๔๗๐.๕	๑๙,๔๙๖.๓	๖๑,๓๕๙.๐	๘๐,๘๕๕.๓	๖๔,๕๖๘.๑	๑๖,๒๘๗.๒
๒๕๖๑	๑๓,๙๗๓.๙	๒,๐๐๙.๑	๗๑๓.๓	๒๔.๓	๓,๗๕๖.๙	๒๐,๔๗๗.๕	๖๕,๓๗๗.๓	๘๔,๘๑๐.๘	๖๘,๐๓๖.๘	๑๖,๗๗๗.๙
๒๕๖๒	๑๔,๔๗๓.๘	๒,๑๓๘.๘	๗๕๒.๖	๒๓.๔	๓,๙๔๘.๓	๒๑,๓๓๖.๙	๖๗,๖๔๕.๙	๘๘,๙๘๒.๘	๗๑,๔๙๗.๕	๑๗,๔๘๕.๓
๒๕๖๓	๑๔,๙๙๓.๕	๒,๒๖๖.๕	๗๗๕.๕	๒๒.๔	๔,๒๐๓.๑	๒๒,๒๖๖.๙	๗๑,๓๕๙.๐	๙๓,๖๑๑.๙	๗๔,๙๖๖.๒	๑๘,๖๔๕.๖
๒๕๖๔	๑๕,๕๓๗.๓	๒,๓๙๖.๒	๘๐๙.๓	๒๑.๕	๔,๔๑๕.๖	๒๓,๑๗๓.๙	๗๔,๔๕๗.๗	๙๗,๖๓๑.๖	๗๘,๔๖๖.๙	๑๙,๑๖๔.๖
๒๕๖๕	๑๖,๐๖๗.๑	๒,๕๑๕.๒	๘๓๕.๘	๒๐.๕	๔,๖๕๖.๒	๒๔,๐๙๕.๘	๗๗,๗๘๘.๕	๑๐๑,๕๗๓.๓	๘๑,๘๙๑.๖	๑๙,๖๘๑.๗
๒๕๖๖	๑๖,๖๐๖.๒	๒,๖๔๖.๐	๘๖๗.๒	๑๙.๕	๔,๘๗๘.๑	๒๕,๐๐๙.๑	๘๑,๒๑๓.๙	๑๐๖,๒๒๓.๑	๘๕,๓๕๖.๓	๒๐,๘๖๖.๗
๒๕๖๗	๑๗,๑๓๓.๘	๒,๗๗๗.๗	๘๙๕.๔	๑๘.๖	๕,๑๑๒.๕	๒๕,๙๒๗.๙	๘๔,๕๖๓.๗	๑๑๐,๔๙๑.๕	๘๘,๘๒๑.๐	๒๑,๖๗๐.๕
๒๕๖๘	๑๗,๖๖๗.๗	๒,๙๑๔.๑	๙๒๕.๗	๑๗.๖	๕,๓๓๘.๖	๒๖,๘๕๓.๖	๘๗,๘๓๐.๓	๑๑๔,๖๗๓.๙	๙๒,๒๘๕.๗	๒๒,๓๘๘.๑
๒๕๖๙	๑๘,๒๐๐.๐	๓,๐๕๐.๐	๙๕๕.๕	๑๖.๖	๕,๕๗๐.๒	๒๗,๗๖๑.๔	๙๑,๒๒๖.๙	๑๑๘,๙๘๘.๓	๙๕,๗๕๐.๔	๒๓,๒๓๗.๘
๒๕๗๐	๑๘,๗๓๓.๔	๓,๑๘๖.๒	๙๘๕.๓	๑๕.๗	๕,๗๙๘.๑	๒๘,๖๗๗.๘	๙๔,๕๗๖.๖	๑๒๓,๒๕๐.๔	๙๙,๒๑๕.๑	๒๔,๐๓๕.๓
๒๕๗๑	๑๙,๒๖๖.๑	๓,๓๒๖.๒	๑,๐๑๓.๕	๑๔.๗	๖,๐๒๘.๕	๒๙,๕๙๕.๑	๙๗,๘๙๕.๖	๑๒๗,๔๙๐.๘	๑๐๖,๖๗๘.๘	๒๔,๘๑๐.๙
๒๕๗๒	๑๙,๘๐๐.๓	๓,๔๖๘.๔	๑,๐๔๓.๑	๑๓.๘	๖,๒๕๗.๓	๓๐,๕๑๑.๙	๑๐๑,๒๒๗.๗	๑๓๑,๗๕๑.๕	๑๐๖,๑๔๕.๕	๒๕,๖๐๖.๐
๒๕๗๓	๒๐,๓๓๖.๒	๓,๕๖๔.๔	๑,๐๗๖.๕	๑๒.๘	๖,๔๘๗.๑	๓๑,๔๖๘.๐	๑๐๔,๕๙๙.๓	๑๓๖,๐๒๘.๓	๑๐๙,๖๐๙.๓	๒๖,๔๑๙.๐
๒๕๗๔	๒๐,๘๖๖.๒	๓,๖๕๐.๖	๑,๑๐๖.๐	๑๑.๘	๖,๗๑๖.๒	๓๒,๓๙๕.๘	๑๐๗,๙๓๐.๔	๑๔๐,๒๖๖.๒	๑๑๓,๐๗๕.๐	๒๗,๒๐๖.๒
๒๕๗๕	๒๑,๓๙๘.๑	๓,๗๓๖.๗	๑,๑๓๑.๔	๑๐.๙	๖,๙๔๕.๘	๓๓,๒๖๖.๙	๑๑๑,๒๗๗.๓	๑๔๔,๕๓๖.๑	๑๑๖,๕๓๘.๗	๒๗,๗๓๗.๕

หมายเหตุ ประมาณการตามราคาตลาด (Nominal Price)

การประมาณการรายจ่ายที่จำเป็นสำหรับการดำเนินโครงการเพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ ๒๕๗๕ (Planned Expenditure Need)

การประมาณการรายจ่าย ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินโครงการด้านต่าง ๆ สู่การนำพา กรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งเอเชียได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ นั้น แสดงข้อมูลดังตารางที่ ๕๒ ต่อไปนี้ ข้อมูลการประมาณการรายจ่าย สำหรับการดำเนินโครงการ จำแนกตามประเด็นวิสัยทัศน์ การพัฒนากรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่ มหานครปลอดภัย มหานครสีเขียว มหานครสำหรับทุกคน มหานครแห่งประชาธิปไตย มหานครกะทัดรัด มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ และงบประมาณด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ รวมประมาณการรายจ่าย เพื่อการลงทุนตลอดระยะเวลา ๒๐ ปี คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการดำเนินการราว ๓๔๕,๗๔๘.๑๕ ล้านบาท หรือเฉลี่ยประมาณปีละ ๑๗,๒๘๗ ล้านบาท

ตารางที่ ๕๒ ประมาณการรายจ่ายที่จำเป็นสำหรับการเป็นมหานครแห่งเอเชียภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๕

ประเด็นวิสัยทัศน์	งบประมาณ (ล้านบาท)			
	ระยะสั้น (๒๕๕๘)	ระยะกลาง (๒๕๕๙ - ๒๕๖๐)	ระยะยาว (๒๕๖๑ - ๒๕๗๕)	รวมงบประมาณ ทั้งหมด
๑. มหานครปลอดภัย				
๑.๑ ปลอดภัยพิช				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๔,๓๓๗.๒๐	๓,๒๘๓.๐๐	๑๑,๗๐๙.๕๐	๑๙,๓๒๙.๗๐
๑.๒ ปลอดภัยอาชญากรรม ยาเสพติด				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๗๗.๕๐	๓๐,๔๒๕.๖๐	๑๘,๕๖๘.๐๐	๔๘,๐๗๑.๑๐
๑.๓ ปลอดภัยอุบัติเหตุ				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๓๕๒.๐๐	๖๕๓.๓๐	๔,๗๖๗.๕๐	๕,๗๗๒.๘๐
๑.๔ ปลอดภัยพิบัติ				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๓,๑๒๑.๐๐	๕,๒๖๕.๐๐	๕๔,๐๐๖.๐๐	๖๒,๓๙๒.๐๐
๑.๕ สิ่งก่อสร้างปลอดภัย				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๕,๔๓๐.๐๐	๓,๖๕๐.๐๐	๓,๕๐๐.๐๐	๑๒,๕๘๐.๐๐
๑.๖ ปลอดภัยโรคคนเมือง อาหารปลอดภัย				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๑๖๒.๖๐	๓๔๓.๔๐	๒,๖๖๐.๐๐	๓,๑๖๖.๐๐
๒. มหานครสีเขียว สะดวกสบาย				
๒.๑ ระบบท่อร้อยสายใต้ดิน				
งบประมาณรวมทุกโครงการ		๓,๖๐๐		๓,๖๐๐.๐๐

ประเด็นวิสัยทัศน์	งบประมาณ (ล้านบาท)			
	ระยะสั้น (๒๕๕๘)	ระยะกลาง (๒๕๕๙ - ๒๕๖๐)	ระยะยาว (๒๕๖๑ - ๒๕๗๕)	รวมงบประมาณ ทั้งหมด
๒.๒ พื้นที่สาธารณะ พื้นที่สีเขียว กระจายทุกพื้นที่				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๑๖๔.๒๐	๒๕๔.๕๐	๓๕๑.๐๐	๗๖๙.๗๐
๒.๓ ระบบขนส่งมวลชนทั่วถึง จราจร คล่องตัวและมีทางเลือก				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๔,๔๗๖.๑๐	๘,๗๔๑.๒๐	๑๔๙,๐๔๕.๐๐	๑๖๒,๒๖๒.๓๐
๓. มหานครสำหรับทุกคน				
๓.๑ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและ สวัสดิการให้กับ ผู้สูงอายุผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๒,๐๒๙.๖๐	๑๕๗.๕๐	๒๙๒.๕๐	๒,๔๗๙.๖๐
๓.๒ เมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจ				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๕๑๖.๒๐	๙๐๓.๐๐	๔,๗๔๐.๐๐	๖,๑๕๙.๒๐
๓.๓ การศึกษาสำหรับทุกคน				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๒๓๙.๐๐	๔๗๙.๕๐	๒,๗๖๓.๗๕	๓,๔๘๒.๒๕
๓.๔ สังคมพหุวัฒนธรรม				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๘๖.๐๐	๑๗๖.๐๐	๓๐๐.๐๐	๕๖๒.๐๐
๔. มหานครกะทัดรัด				
๔.๑ เมืองกรุงเทพฯ ชั้นใน เด็บโต อย่างมีระเบียบใช้ที่ดินและทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ”				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๑,๑๐๗.๐๐	๑,๑๔๑.๐๐	๓๙๘.๐๐	๒,๖๔๖.๐๐
๔.๒ เมืองกรุงเทพฯ ประกอบด้วย เมืองเครือข่ายทั้งในเขตกรุงเทพฯและ ปริมณฑล ที่เชื่อมโยงสนับสนุนซึ่งกัน และกัน				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๒๐.๐๐	๕๐.๐๐	๒๐.๐๐	๙๐.๐๐
๕. มหานครแห่งประชาธิปไตย				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๑๙.๐๐	๑๙.๐๐	๗๘.๐๐	๑๑๖.๐๐

ประเด็นวิสัยทัศน์	งบประมาณ (ล้านบาท)			
	ระยะสั้น (๒๕๕๘)	ระยะกลาง (๒๕๕๙ - ๒๕๖๐)	ระยะยาว (๒๕๖๑ - ๒๕๗๕)	รวมงบ ประมาณ ทั้งหมด
๖. มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้				
๖.๑ ศูนย์กลางด้านการเกษตร อุตสาหกรรมและบริการสีเขียว				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๑๗.๒๐	๓๔.๔๐	๒๕๘.๐๐	๓๐๙.๖๐
๖.๒ ศูนย์กลาง ทางด้านการลงทุน				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๗.๒๐	๑๔.๔๐	๑๐๘.๐๐	๑๒๙.๖๐
๖.๓ ศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว ระดับโลก				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๑๐๗.๐๐			๑๐๗.๐๐
๖.๔ ศูนย์กลางธุรกิจตามฐาน นวัตกรรม - วัฒนธรรม				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๓.๑๐	๖.๒๐	๔๖.๕๐	๕๕.๘๐
๖.๕ ศูนย์กลางการจัดประชุม นิทรรศการ				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๓๒.๐๐	๖๔.๐๐	๔๘๐.๐๐	๕๗๖.๐๐
๗. การบริหารจัดการ				
๗.๒ การบริหารแผนและประเมินผล				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๑๒.๐๐	๙๘.๐๐	๑๖๐.๐๐	๒๗๐.๐๐
๗.๓ การบริหารทรัพยากรบุคคล				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๕๑๗.๔๐	๕๕๒.๒๐	๓,๗๘๑.๙๐	๔,๘๕๑.๕๐
๗.๕ เทคโนโลยีสารสนเทศ				
งบประมาณรวมทุกโครงการ	๕๓๐.๐๐	๓๐๐.๐๐		๘๓๐.๐๐
รวมงบประมาณทั้งหมดต่อช่วงปี ตามระยะแผนฯ (ล้านบาท)	๒๓,๕๙๓.๓๐	๖๐,๖๗๑.๒๐	๒๖๑,๔๘๓.๖๕	= ๓๔๕,๗๔๘.๑๕

การประเมินศักยภาพด้านการเงินการคลัง สำหรับการดำเนินโครงการลงทุนของกรุงเทพมหานคร (Planned Fiscal Capacity)

คณะที่ปรึกษาได้ประเมินศักยภาพในด้านการเงินการคลังของกรุงเทพมหานครใหม่ โดยพิจารณาควบคู่กัน ระหว่างการประมาณการรายรับ - รายจ่ายในรอบระยะเวลา ๒๐ ปี โดยใช้สมมติฐานประมาณการ และมีขั้นตอนในการพิจารณาดังนี้

๑. กำหนดให้ขนาดของรายจ่ายกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๘๕ ของประมาณการรายรับของกรุงเทพมหานคร ในสถานะที่มีได้ปรับปรุงนโยบายการพัฒนารายได้หรือการเพิ่มภาษีประเภทใหม่ ๆ แต่อย่างไร การกำหนดสมมติฐานดังกล่าว ก็เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายงบประมาณ ของกรุงเทพมหานครในการดำเนินงานตามปกติ โดยที่ยังมิได้รวมรายจ่าย เพื่อการดำเนินการพัฒนาตามประเด็นวิสัยทัศน์แต่อย่างใด ผลการประมาณการดังกล่าวแสดงดังคอลัมน์ที่ (๒) ของตารางที่ ๕๓ ในหน้าถัดไป
๒. เมื่อพิจารณาดุลงบประมาณใหม่ (คอลัมน์ที่ (๓) และ (๔) ของตารางที่ ๕๓) จะพบว่า ในช่วงระยะเวลา ๒๐ ปีนั้น จะมีงบประมาณสำหรับการพัฒนาได้ประมาณ ๒๐๑,๘๐๐.๕ ล้านบาท ซึ่งเมื่อนำตัวเลขดังกล่าว ไปพิจารณาเปรียบเทียบกับความต้องการด้านงบประมาณ เพื่อการลงทุนพัฒนากรุงเทพมหานครตามประเด็นวิสัยทัศน์ (คอลัมน์ที่ (๕) ของตารางที่ ๕๓) ที่มีประมาณ ๓๔๕,๗๔๘.๑๕ ล้านบาทตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีแล้วนั้น พบว่า กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องปรับปรุง และพัฒนาศักยภาพทางการเงินการคลังเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๑๔๓,๙๔๗.๖๕ ล้านบาท หรือเฉลี่ยปีละประมาณ ๗,๒๐๐ ล้านบาท

ตารางที่ ๕๓ การประเมินศักยภาพด้านการเงินการคลังเพื่อการลงทุนของกรุงเทพมหานครระยะเวลา ๒๐ ปี

หน่วย : บาท

ปี	รวมรายได้กทม.ทั้งหมด	ประมาณการรายจ่าย (ร้อยละ ๙๐ ของรายได้รวม)	ดุลงบประมาณ	รวมดุลงบประมาณตามช่วงเวลา	ความต้องการงบประมาณลงทุนเพื่อพัฒนากรุงเทพฯ ในแต่ละช่วงเวลา	ประมาณการรายรับตามแนวทางการใหม่					คาดการณ์ดุลงบประมาณใหม่ในแต่ละช่วงเวลา
						พัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีพัฒนารายได้ใหม่ ๆ และการลงทุน	จัดสรรรายได้ภาษี/เงินอุดหนุนใหม่	ดุลงบประมาณสะสม	ก้อหนี่ระยะยาวเพื่อการลงทุน	รวมประมาณการรายรับทั้งหมด	
	(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๖) + (๗) - (๒) - (๕)	(๘)	(๙)	(๑๐)
๒๕๕๗	๖๘,๗๒๒.๐	๖๕,๒๘๕.๕	๓,๔๓๖.๑			๒๓,๗๓๑.๘๘	๕๗,๑๑๕.๗๕	๑๕,๕๖๖.๗๘		๘๐,๘๔๗.๖๘	๑๕,๕๖๑.๗๘
๒๕๕๘	๗๑,๒๒๗.๖	๖๗,๖๖๖.๓	๓,๕๖๑.๔		๒๓,๕๕๓.๓๐	๒๔,๘๘๖.๒๔	๕๘,๗๓๘.๕๓	๘,๒๒๖.๕๕	๘,๐๐๐.๐๐	๕๑,๙๖๕.๗๗	๖๖๕.๑๗
๒๕๕๙	๗๖,๕๖๙.๖	๗๒,๗๔๑.๑	๓,๘๒๘.๕			๒๖,๒๕๑.๒๔	๖๓,๗๕๕.๕๒	๒๕,๕๘๓.๐๑		๘๐,๐๐๗.๑๖	๑๗,๒๖๖.๐๖
๒๕๖๐	๘๐,๘๕๕.๓	๗๖,๘๑๒.๕	๔,๐๔๒.๘	๑๔,๘๖๘.๗		๒๗,๕๐๙.๑๔	๖๗,๔๙๔.๙๔	๔๓,๖๘๔.๕๙		๙๕,๐๐๔.๐๘	๑๘,๑๓๑.๕๘
๒๕๖๑	๘๔,๘๑๐.๘	๘๐,๕๗๐.๒	๔,๒๔๐.๕			๒๘,๗๗๑.๗๗	๗๐,๘๑๐.๐๐	๕๐,๕๖๖.๙๒		๙๙,๕๘๖.๗๗	๖,๘๘๓.๓๓
๒๕๖๒	๘๘,๙๘๒.๘	๘๔,๕๓๓.๗	๔,๔๔๙.๑			๓๐,๐๓๑.๒๕	๗๔,๔๑๐.๔๘	๕๘,๓๔๐.๗๑		๑๐๕,๔๔๑.๗๓	๗,๗๗๓.๗๕
๒๕๖๓	๙๓,๖๑๑.๙	๘๘,๙๓๑.๓	๔,๖๘๐.๖			๓๑,๒๕๒.๘๓	๗๘,๔๘๓.๘๗	๖๗,๐๕๑.๘๗		๑๑๑,๗๗๖.๗๐	๘,๗๑๑.๑๖
๒๕๖๔	๙๗,๖๓๑.๖	๙๒,๗๕๐.๐	๔,๘๘๑.๖			๓๒,๕๕๓.๐๑	๘๑,๙๐๓.๘๘	๗๖,๖๒๕.๑๒		๑๑๕,๔๕๖.๔๙	๙,๕๗๒.๒๕
๒๕๖๕	๑๐๑,๘๘๓.๓	๙๖,๗๘๕.๒	๕,๐๙๘.๒	๒๓,๓๔๖.๐	๖๐,๖๗๑.๒๐	๓๓,๘๑๔.๑๓	๘๕,๕๖๗.๓๕	๘๗,๐๘๒.๑๕		๑๑๕,๓๘๑.๔๗	๑๐,๕๕๘.๐๓
๒๕๖๖	๑๐๖,๒๒๓.๑	๑๐๐,๙๑๑.๙	๕,๓๑๑.๒			๓๕,๐๗๕.๖๒	๘๙,๓๓๕.๓๔	๘๘,๔๓๑.๘๘	๓,๐๐๐.๐๐	๑๒๗,๔๐๙.๙๖	๓๔๙.๖๙
๒๕๖๗	๑๑๑,๔๙๑.๕	๑๐๕,๙๖๗.๐	๕,๕๒๔.๖			๓๖,๓๓๕.๕๒	๙๓,๐๒๐.๐๖	๘๒,๖๗๒.๐๖	๒,๐๐๐.๐๐	๑๓๕,๓๕๕.๕๘	๒๕๐.๒๑
๒๕๖๘	๑๑๔,๖๗๓.๙	๑๐๘,๙๔๐.๒	๕,๗๓๓.๗			๓๗,๕๕๖.๑๕	๙๖,๖๑๓.๒๘	๘๑,๗๙๒.๙๒	๑,๐๐๐.๐๐	๑๓๕,๒๐๙.๔๓	๑๒๐.๘๖
๒๕๖๙	๑๑๘,๘๘๘.๓	๑๑๓,๐๓๘.๙	๕,๘๔๙.๔			๓๘,๘๘๖.๙๗	๑๐๐,๓๔๙.๖๐	๘๑,๘๑๒.๒๓		๑๓๕,๒๐๖.๕๗	๑๙.๓๐
๒๕๗๐	๑๒๓,๒๕๐.๔	๑๑๗,๐๘๗.๙	๖,๑๖๒.๕	๒๘,๖๘๑.๔	๑๓๐,๗๕๑.๘๓	๔๐,๑๑๗.๖๖	๑๐๔,๐๒๙.๘๖	๘๒,๗๒๓.๔๘		๑๔๕,๑๔๗.๕๒	๙๑๑.๒๕
๒๕๗๑	๑๒๗,๔๙๐.๘	๑๒๑,๑๑๖.๒	๖,๓๗๔.๕			๔๑,๓๗๘.๔๓	๑๐๗,๖๘๕.๒๐	๘๕,๕๒๒.๕๔		๑๔๕,๐๖๓.๖๓	๑,๗๙๙.๐๖
๒๕๗๒	๑๓๑,๗๕๑.๕	๑๒๕,๑๖๕.๐	๖,๕๘๖.๖			๔๒,๖๓๕.๑๕	๑๑๑,๓๖๓.๖๖	๘๗,๒๑๒.๙๙		๑๔๕,๐๐๒.๘๑	๒,๖๙๐.๔๔
๒๕๗๓	๑๓๖,๐๒๘.๓	๑๒๙,๒๒๖.๙	๖,๘๐๑.๔			๔๓,๙๙๙.๙๐	๑๑๕,๐๕๕.๒๓	๙๐,๗๙๖.๘๕		๑๔๕,๙๕๕.๑๓	๓,๕๘๓.๘๖
๒๕๗๔	๑๔๐,๒๗๖.๒	๑๓๓,๒๖๖.๔	๗,๐๑๑.๘			๔๕,๑๖๖.๖๓	๑๑๘,๗๗๓.๔๓	๙๕,๕๗๗.๑๕		๑๖๓,๘๘๘.๐๖	๔,๔๗๓.๒๙
๒๕๗๕	๑๔๔,๕๕๖.๑	๑๓๗,๓๐๙.๓	๗,๒๔๖.๘	๓๔,๐๐๔.๑	๑๓๐,๗๕๑.๘๓	๔๖,๔๒๖.๓๘	๑๒๒,๕๐๐.๖๓	๑๐๐,๖๓๕.๔๙		๑๖๘,๘๒๒.๐๑	๕,๓๖๔.๓๔
รวม				๑๐๐,๙๐๐.๓	๓๔๕,๗๕๘.๑๕						

๓. กำหนดให้กรุงเทพมหานครดำเนินการปรับปรุงและพัฒนารายได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๓.๑ รายได้จากภาษีอากรท้องถิ่นและรายได้ต่าง ๆ ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐ จากระดับที่จัดเก็บได้แต่เดิม โดยมีสมมติฐานว่ากรุงเทพมหานครจะดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการคลังและงบประมาณ ที่ได้นำเสนอไว้ตอนต้น ในการเร่งรัดสำรวจภาษี เร่งรัดจัดเก็บภาษีและการเพิ่มรายได้ประเภทใหม่ ๆ จากการจัดเก็บภาษีอากรของตนเอง นอกจากนี้ กำหนดให้รายได้จากทรัพย์สินและการลงทุนของกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นอีกประมาณร้อยละ ๕๐ เช่นกัน โดยดำเนินการวางแผนลงทุนและการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของกรุงเทพมหานครให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากขึ้นผลการประมาณการรายได้ที่เพิ่มขึ้นในส่วนนี้แสดงดังคอลัมน์ที่ (๖) ของตารางที่ ๕๓

๓.๒ กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีรายได้เพิ่มขึ้นจากภาษีแบ่ง / ภาษีจัดสรรและเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากระดับเดิมที่ได้รับ ซึ่งเป็นผลจากการเจรจาต่อรองระหว่างกรุงเทพมหานครและรัฐบาล ผลการเพิ่มขึ้นของการดำเนินการดังกล่าว แสดงดังคอลัมน์ที่ (๗) ของตารางที่ ๕๓ ข้างต้น

๓.๓ รวมประมาณการรายรับหลังจากการดำเนินการพัฒนารายได้ ของกรุงเทพมหานครประเภทต่าง ๆ ข้างต้นแสดงดังคอลัมน์ที่ (๘) ของตารางที่ ๕๓ ข้างต้น

๔. เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบประมาณการรายได้หักด้วยประมาณการรายจ่ายพื้นฐาน (รวมรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการจัดบริการสาธารณะ)

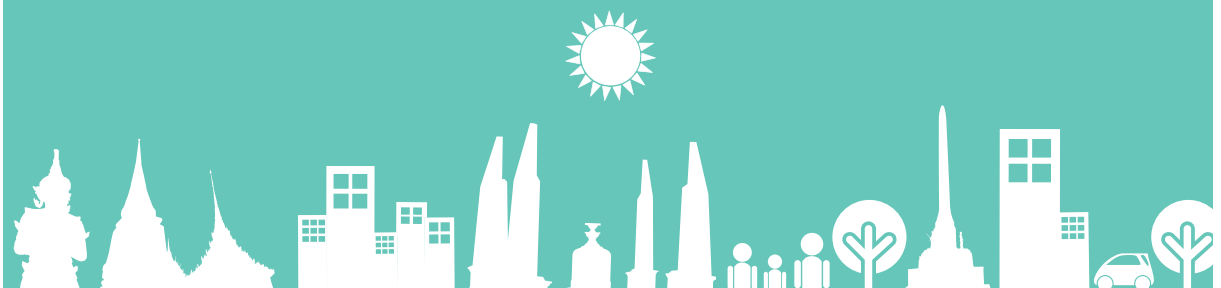
(คอลัมน์ที่ (๒) ของตารางที่ ๕๓) และหักด้วยประมาณการรายจ่าย เพื่อการลงทุนพัฒนากรุงเทพมหานครตามประเด็นวิสัยทัศน์ (คอลัมน์ที่ (๕) ของตารางที่ ๕๓) พบว่าในบางปีงบประมาณนั้นจะมีการขาดดุลอยู่ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ กรุงเทพมหานครจะต้องเสริมศักยภาพทางการคลังด้วยการก่อกำหนดในระยะยาวเพื่อการลงทุน อาทิ

- ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จะต้องดำเนินการก่อกำหนดในวงเงินราว ๘,๐๐๐ ล้านบาท
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จะต้องดำเนินการก่อกำหนดในวงเงินราว ๓,๐๐๐ ล้านบาท
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จะต้องดำเนินการก่อกำหนดในวงเงินราว ๒,๐๐๐ ล้านบาท
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จะต้องดำเนินการก่อกำหนดในวงเงินราว ๑,๐๐๐ ล้านบาท

กล่าวโดยสรุป การวางแผนการเงินการคลังเพื่อการลงทุนข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าแผนวิสัยทัศน์และโครงการลงทุนด้านต่าง ๆ ในการมุ่งไปสู่การเป็นมหานครแห่งเอเชีย นั้น สามารถดำเนินการได้ภายใต้ศักยภาพทางการเงินการคลังของกรุงเทพมหานคร ที่จะต้องดำเนินการควบคู่กันระหว่าง การพัฒนารายได้ การปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ และการเข้าถึงตลาดเงินตลาดทุน โดยการก่อกำหนดเพื่อการลงทุนในระยะยาว หากคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานครสามารถวางแผนการดำเนินการได้แล้ว ก็จะสามารถส่งผลทำให้การดำเนินการตามประเด็นวิสัยทัศน์ในแต่ละด้าน สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ตามที่ต้องการนั่นเอง

ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๗.๕
เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความหมายตามแผนวิสัยทัศน์
ของประชาชน

กรุงเทพมหานคร มีระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการที่ทันสมัย
และถูกต้องแก่ประชาชน เพิ่มความสะดวกในการติดต่อแก่
ประชาชน และลดขั้นตอนในการติดต่อประสานงาน

ความหมายทางวิชาการ

กรุงเทพมหานครมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการบริหารจัดการองค์กรภายในและการให้บริการ
แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล และหน่วยงานด้านไอที
ภายในสำนักและเขตต่าง ๆ

ตัวชี้วัด / เป้าหมาย				
ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑. กรุงเทพมหานครมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศต่อประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการบริการประชาชนได้ร้อยละ ๕๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการบริการประชาชนได้ร้อยละ ๘๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการบริการประชาชนได้ร้อยละ ๑๐๐	-
๒. กรุงเทพมหานคร มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสำหรับภาระหน้าที่หลักของ กรุงเทพมหานคร และใช้ในการบริหารงานสำหรับผู้บริหาร กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ร้อยละ ๓๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ร้อยละ ๕๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ร้อยละ ๘๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ร้อยละ ๑๐๐

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาลำคัญลำดับต้น

- การให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริการประชาชนขาดประสิทธิภาพ
- เราจะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของคน กทม. ได้อย่างไร
- เราจะนำระบบสารสนเทศมาช่วยบริหารจัดการ ช่วยการวางแผนกลยุทธ์และการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างไร
- กรุงเทพมหานครยังไม่ได้มีการจัดทำมาตรฐานกระบวนการทำงาน เพื่อลดขั้นตอนและสามารถประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- กรุงเทพมหานครยังไม่สามารถประยุกต์ใช้มาตรฐานข้อมูล เพื่อการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างเหมาะสมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ
- โครงสร้างหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร ไม่เอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะมุ่งไปสู่มหานครอิเล็กทรอนิกส์ตามเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากหน่วยงานยังติดกับ กฎ ระเบียบการทำงานแบบราชการ ขาดความคล่องตัว
- บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่เพียงพอต่อการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบกับภาระงานที่รับผิดชอบ และบุคลากรที่ไม่ได้จบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่มาปฏิบัติงานด้านไอทีไม่มีความก้าวหน้า เพราะติดปัญหาเรื่องตำแหน่งงานไม่ตรงกับวุฒิการศึกษาที่จบ

ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยง

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาลำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๑. การให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริการประชาชนขาดประสิทธิภาพ	๑. เพิ่มระบบสารสนเทศและ / หรือระบบภูมิสารสนเทศเพื่อบริการประชาชนหรือหน่วยงานภาครัฐ (e - Service / m - Service)
๒. เราจะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครได้อย่างไร	๑. เพิ่มระบบโครงข่ายไร้สายเพื่อให้บริการประชาชนนักท่องเที่ยวและนักลงทุนเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วถึง
๓. เราจะนำระบบสารสนเทศมาช่วยบริหารจัดการ ช่วยการวางแผนกลยุทธ์และการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างไร	๑. สร้างระบบฐานคลังข้อมูล (Data Warehouse) และระบบสารสนเทศสนับสนุนผู้บริหาร (CIS) ของแต่ละหน่วยงานและ / หรือกลุ่มภารกิจ
	๒. ประชาชนขาดความรู้และกลไกในการป้องกันตนเอง ตลอดจนพื้นที่ส่วนรวมจากอาชญากรรมและปัญหายาเสพติด
๔. กรุงเทพมหานครยังไม่ได้มีการจัดทำมาตรฐานกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ	๑. กระบวนการทำงานในปัจจุบันไม่เอื้อกับการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น	วิเคราะห์ปัจจัยท้าทาย / ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
๕. กรุงเทพมหานครยังไม่สามารถประยุกต์ใช้มาตรฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน	๑. แต่ละหน่วยงานในกรุงเทพมหานครมีการกำหนดโครงสร้างข้อมูลที่ใช้ในระบบสารสนเทศและบริหารจัดการข้อมูลที่ต้องการของตนเอง ทำให้แต่ละหน่วยงาน ไม่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสานงานกันได้ ข้อมูลที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกัน หรือมีความซ้ำซ้อนเกิดขึ้น
๖. ปัญหาด้านการจัดการองค์การเพื่อสนับสนุนการประยุกต์ใช้ไอซีที	๑. กรุงเทพมหานครมีการนำไอซีทีมาประยุกต์ใช้ตามหน่วยงานต่าง ๆ โดยอิสระจากกัน ขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
๗. ปัญหาการบริหารบุคลากรด้านไอซีที	๑. บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการทำงาน และบุคลากรที่ไม่ได้จบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแต่มาปฏิบัติงานด้านไอที ไม่มีความก้าวหน้าเพราะติดปัญหาเรื่องตำแหน่งงานไม่ตรงกับวุฒิการศึกษาที่จบ

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๖.๑ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับให้บริการประชาชน

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) กรุงเทพมหานครมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศต่อประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการบริการประชาชนได้ ร้อยละ ๕๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการบริการประชาชนได้ ร้อยละ ๘๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการบริการประชาชนได้ ร้อยละ ๑๐๐	-

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๖.๑.๑ เพิ่มระบบสารสนเทศและ / หรือระบบภูมิสารสนเทศเพื่อบริการประชาชนหรือหน่วยงานภาครัฐ (e-Service / m-Service)	๑) ร้อยละของจำนวนระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่ประชาชนนักท่องเที่ยวองค์กรภาคธุรกิจและภาครัฐ	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๖.๑.๒ เพิ่มระบบโครงข่ายไร้สายเพื่อให้บริการประชาชนนักท่องเที่ยวและนักลงทุนเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วถึง	๒) ร้อยละของระดับความพึงพอใจผู้ใช้งานระบบโครงข่ายไร้สาย	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๖.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การวางแผนกลยุทธ์ และการตัดสินใจของผู้บริหาร

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) กรุงเทพมหานครมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสำหรับภาระหน้าที่หลักของกรุงเทพมหานครและใช้ในการบริหารงานสำหรับผู้บริหารกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ ร้อยละ ๓๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ ร้อยละ ๕๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ร้อยละ ๘๐	มีระบบไอทีตอบสนองต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงานได้ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๖.๒.๑ พัฒนาระบบฐานคลังข้อมูล (Data Warehouse)	๑) ร้อยละของข้อมูลที่ถูกต้องพร้อมใช้งานอยู่ในระบบคลังข้อมูล	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
๗.๖.๒.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนผู้บริหาร (EIS) ของแต่ละหน่วยงานและ / หรือกลุ่มภารกิจ	๑) ร้อยละของข้อมูลที่ถูกต้องพร้อมใช้งานอยู่ในระบบสารสนเทศ	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐

เป้าประสงค์และกลยุทธ์

เป้าประสงค์ (Objective) ๗.๖.๓ เพิ่มศักยภาพของบุคลากร กทม. ด้านการใช้งาน และการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๑) บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
๒) บุคลากรตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สายคอมพิวเตอร์แต่ถูกมอบหมายงานด้านไอทีที่สามารถเติบโตก้าวหน้าตามสายงานได้	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ (Action)	ตัวชี้วัด	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
๗.๖.๓.๑ เพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและให้สามารถทันต่อวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงไป	๑) ร้อยละของ บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
๗.๖.๓.๒ ปรับปรุงตำแหน่งบุคลากรหน้าที่ความรับผิดชอบคุณสมบัติของบุคลากรและเส้นทางการเติบโตตามสายงาน (Career Path) ของหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๒) ร้อยละของ บุคลากรตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สายคอมพิวเตอร์แต่ถูกมอบหมายงานด้านไอทีสามารถเติบโตก้าวหน้าตามสายงานได้	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐

โครงการยุทธศาสตร์ที่สำคัญและงบประมาณที่ต้องใช้

ก) โครงการหลัก

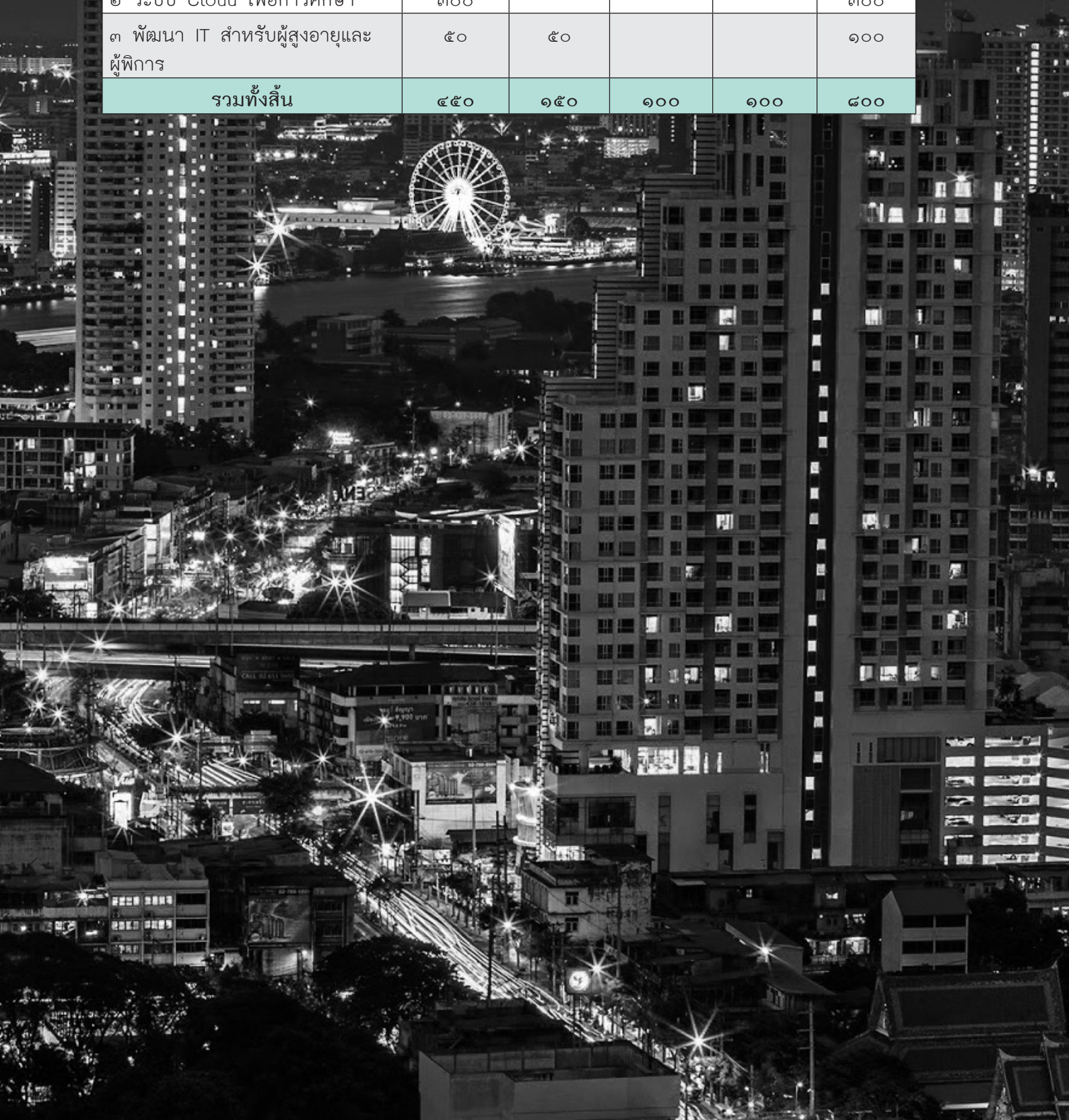
โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑. โครงการพัฒนาระบบคลังข้อมูลกรุงเทพมหานคร	๑๐๐	๒๐๐	-	-	๓๐๐
๒. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนผู้บริหาร	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๔๐๐
๓. โครงการพัฒนาระบบโครงข่ายไร้สาย	๕๐	๕๐	-	-	๑๐๐
๔. โครงการพัฒนาระบบ BMA Private Cloud Computing	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๔๐๐
๕. โครงการ One Smart Card System for Every Service	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๔๐๐
รวมทั้งสิ้น	๔๕๐	๕๕๐	๓๐๐	๓๐๐	๑,๖๐๐

ข) มาตรการดำเนินการ

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑.โครงการปรับแก้ระเบียบกฎขั้นตอนในการปฏิบัติงานและปรับองค์กรเพื่อรองรับการประยุกต์ใช้ไอซีที	๕๐	-	-	-	๕๐
๒. โครงการฝึกอบรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๑๐	-	-	-	๑๐
๓. โครงการอบรมความรู้กฎหมายพรบ. คอมพิวเตอร์	๑๐	-	-	-	๑๐
รวมทั้งสิ้น	๗๐	-	-	-	๗๐

ค) โครงการลงทุนหลัก

โครงการ	๕ ปีแรก (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ล้านบาท)	ระยะ ๑๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ล้านบาท)	ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๑ Smart Traffic Management	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๔๐๐
๒ ระบบ Cloud เพื่อการศึกษา	๓๐๐				๓๐๐
๓ พัฒนา IT สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ	๕๐	๕๐			๑๐๐
รวมทั้งสิ้น	๔๕๐	๑๕๐	๑๐๐	๑๐๐	๘๐๐

รายนาม
คณะที่ปรึกษา
โครงการ

ผู้สนับสนุนโครงการ

ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์	บริพัตร	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
นายอมร	กิจเชวงกุล	รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
นางนินนาท	ชลิदानนท์	ปลัดกรุงเทพมหานคร
นายพีระพงษ์	สายเชื้อ	รองปลัดกรุงเทพมหานคร
นางรัชนิวรรณ	อัศวิตานนท์	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
นายอภิศักดิ์	ภริวัฒน์	หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและประเมินผล รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ
นางสาวกรสุภา	นิตย์วิมล	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์บริหารจัดการ กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ

คณะที่ปรึกษาโครงการ

ศ.ดร.จรัส	สุวรรณมาลา	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ	หัวหน้าคณะที่ปรึกษา
-----------	------------	--------------------	---------------------

ทีมบริหารโครงการ ประชาสัมพันธ์และจัดประชุมเวทีสาธารณะ / ประชุมกลุ่มย่อย

ศ.ดร.จรัส	สุวรรณมาลา	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ
รศ.ดร.ระกุล	มีชัย	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ
อ.ดร.อรรถสิทธิ์	พานแก้ว	คณะรัฐศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์

ทีมผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

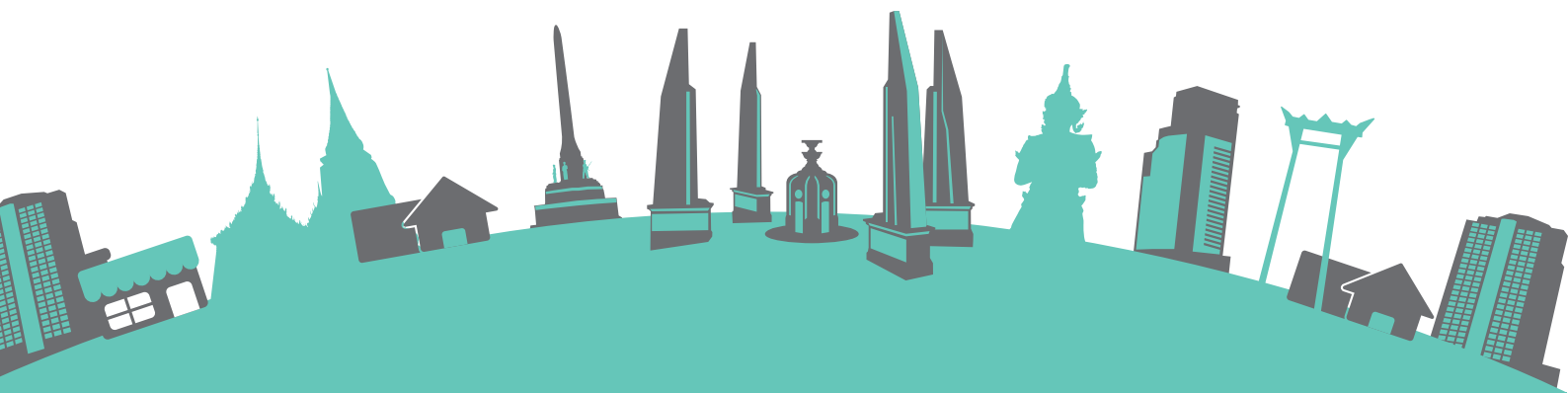
ประกอบด้วย การจราจรและขนส่ง การโยธา การวางผังเมือง และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พศ.ดร.จิตติชัย	รุจนกนกนาฏ	คณะวิศวกรรมศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ดร.รัฐภูมิ	ปรีชาตีปรีชา	คณะวิศวกรรมศาสตร์	มศว
ดร.อาภามาศ	จันทร์เมฆา	คณะวิศวกรรมศาสตร์	มศว
ดร.ทรงธรรม	สุวรรณศิริกุล	คณะวิศวกรรมศาสตร์	มศว
อ.ดร.ณมาวงศ์	สุริยจันทร์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ภูมิชาติ	จันทร์เมฆา	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	จุฬาฯ
ดร.วีรชัย	ตันพิพัฒน์	นักวิชาการอิสระ	

ทีมผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วย การแพทย์และสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

ศ.นพ.สุรศักดิ์	ฐานีพานิชกุล	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข	จุฬาฯ
รศ.ดร.รัตนา	สำโรงทอง	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข	จุฬาฯ
อ.ดร.ณัฐฐา	ฐานีพานิชกุล	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข	จุฬาฯ
น.ส.วิไล	ชินเวชกิจวานิช	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข	จุฬาฯ
อ.ดร.เสาวนีย์	วิจิตรโกสม	สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม	จุฬาฯ
น.ส.เปรมสุตา	จิวนอก	สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม	จุฬาฯ

ทีมผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว

ประกอบด้วย การศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดี กีฬาและนันทนาการ และการท่องเที่ยว

ศ.ดร.จรัส	สุวรรณมาลา	คณะรัฐศาสตร์	จุฬาฯ
ผศ.ดร.ปกรณ	ศิริประกอบ	คณะรัฐศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ดร.ยศวีร์	สายฟ้า	คณะครุศาสตร์	จุฬาฯ
นายสุระ	พิริยะสงวนพงศ์	สถาบันไทยคดีศึกษา	ม.ธรรมศาสตร์
นางสาวกาญจนา	เหล่าโชคชัยกุล	สถาบันไทยคดีศึกษา	ม.ธรรมศาสตร์

ทีมผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสังคม

ประกอบด้วย การพัฒนาสังคมและชุมชน สวัสดิการสังคม และ อาชีวศึกษา

รศ.ดร.จุฑารัตน์	เอื้ออำนวย	คณะรัฐศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ดร.อุ้นเรือน	เล็กน้อย	สถาบันวิจัยสังคม	จุฬาฯ

ทีมผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจและการลงทุน

ประกอบด้วย เศรษฐกิจและการลงทุน

รศ.ดร.ศิริเพ็ญ	ศุภกาญจนกันติ	คณะเศรษฐศาสตร์	จุฬาฯ
----------------	---------------	----------------	-------

ทีมผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ

ประกอบด้วย การวางแผนและประเมินผล การคลังและงบประมาณ ประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล การบริหารทรัพยากรบุคคล กฎหมาย และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รศ.ดร.ระกูล	มีชัย	คณะรัฐศาสตร์	จุฬาฯ
ผศ.ดร.วิระศักดิ์	เครือเทพ	คณะรัฐศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ดร.เอื้ออารีย์	อึ้งจะนิล	คณะนิติศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ดร.อาธร	เหลืองสดใส	คณะวิทยาศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ดร.ภควรรณ	ปักซี่	คณะวิทยาศาสตร์	จุฬาฯ
อ.ดร.เชษฐา	ทวีศรี	นักวิชาการอิสระ	
อ.สุทัสสา	นาครทรรพ	นักวิชาการอิสระ	
นายสิริวิท	อิสโร	นักวิชาการอิสระ	

ทีมสนับสนุนและบริหารจัดการโครงการ

น.ส.สุนทรินทร์	บินไทสงค์	เลขานุการโครงการ
น.ส.ดารินทร์	กำแพงเพชร	นักวิจัยผู้ช่วย
น.ส.นุชนาฏ	อินทะนาค	นักวิจัยผู้ช่วย
น.ส.ชนกพร	ตีมาก	นักวิจัยผู้ช่วย

ภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี โดยความร่วมมือระหว่าง
สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

๑๗๓ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ถนนดินสอ แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๒-๒๒๕-๗๙๔๗

และ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนอังรีดูนังต์ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๒-๒๑๘-๗๒๐๙ ม

Email: bangkok2032@gmail.com

Website: www.bangkok2030.net

Facebook Page: <http://www.facebook.com/bangkok2575>

(ค้นหาจากคำว่า กรุงเทพฯ 2575)

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร
ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร
๑๓๓ ถนนดินสอ เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ (๐๒) ๒๒๕๗๙๔๗
โทรสาร (๐๒) ๒๒๕๗๙๔๗
<http://www.bangkok.go.th/sed/>

จัดทำโดย

บริษัท พิมพ์ดี จำกัด

เลขที่ 30/2 หมู่ 1 ถนนเจริญาวีถี ต.โคกขาม
อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร 74000

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร
ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร
๑๗๓ ถนนดินสอ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ (๐๒) ๒๒๕๗๙๔๗ โทรสาร (๐๒) ๒๒๕๗๙๔๗
<http://www.bangkok.go.th/sed/>